

MÍSTNÍHO ROZVOJE

MAS Holicko

2014 – 2020

„HOLICKO - REGION PLNÝ ŽIVOTA“

Únor 2016

Komunitně vedená strategie místního rozvoje byla zpracována s podporou Pardubického kraje

OBSAH

A.	POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU	7
A.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE O STRATEGII	7
A.1.1	KONTEXT VZNIKU A EXISTENCE STRATEGIE	8
A.1.2	METODA ZPRACOVÁNÍ STRATEGIE	9
A.1.2.1	<i>Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie .....</i>	<i>9</i>
A.1.2.2	<i>Popis způsobu zapojení veřejnosti a členů místního partnerství.....</i>	<i>10</i>
A.2	ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS.....	11
A.2.1	HISTORIE MAS, ZKUŠENOSTI S ROZVOJEM ÚZEMÍ.....	12
A.2.1.1	<i>Charakteristika SPL LEADER MAS Holicko 2009 - 2013.....</i>	<i>13</i>
A.2.1.2	<i>Ostatní dotace a granty.....</i>	<i>15</i>
A.3	VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	16
A.3.1	CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ.....	19
A.3.2	KRAJINNÝ RÁZ A STRUKTURA PLOCH	23
B.	ANALYTICKÁ ČÁST	25
B.1	SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA ÚZEMÍ MAS HOLICKO	25
B.1.1	OBYVATELSTVO	26
B.1.1.1	<i>Počet obyvatel a jeho vývoj .....</i>	<i>26</i>
B.1.1.2	<i>Vývoj počtu obyvatel.....</i>	<i>27</i>
B.1.1.3	<i>Narození.....</i>	<i>28</i>
B.1.1.4	<i>Zemřelí .....</i>	<i>30</i>
B.1.1.5	<i>Přirozený, migrační a celkový přírůstek .....</i>	<i>31</i>
B.1.1.6	<i>Ženy.....</i>	<i>35</i>
B.1.1.7	<i>Věkové rozvrstvení obyvatelstva.....</i>	<i>36</i>
B.1.1.8	<i>Index stáří .....</i>	<i>39</i>
B.1.1.9	<i>Průměrný věk .....</i>	<i>41</i>
B.1.1.10	<i>Vzdělání .....</i>	<i>42</i>
B.1.1.11	<i>SWOT analýza – téma: Obyvatelstvo.....</i>	<i>45</i>
B.1.2	BYDLENÍ.....	46
B.1.2.1	<i>SWOT analýza – téma: Bydlení.....</i>	<i>51</i>
B.1.2.2	<i>Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Bydlení .....</i>	<i>53</i>
B.1.3	OBČANSKÁ VYBAVENOST	54
B.1.3.1	Školství	54
B.1.3.1.1	<i>SWOT analýza – téma: Školství.....</i>	<i>59</i>
B.1.3.1.2	<i>Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Školství .</i>	<i>60</i>
B.1.3.2	<i>Zdravotnictví a sociální služby .....</i>	<i>63</i>
B.1.3.2.1	<i>Zdravotní oblast.....</i>	<i>63</i>
B.1.3.2.2	<i>Sociální oblast.....</i>	<i>63</i>
B.1.3.2.3	<i>SWOT analýza – téma: Zdravotnictví a sociální služby .....</i>	<i>68</i>
B.1.3.2.4	<i>Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Zdravotnictví a sociální služby .....</i>	<i>69</i>
B.1.3.3	<i>Kultura a sport .....</i>	<i>70</i>
B.1.3.3.1	<i>Kulturní oblast .....</i>	<i>70</i>
B.1.3.3.2	<i>Sportovní oblast .....</i>	<i>71</i>
B.1.3.3.3	<i>SWOT analýza – téma: Kultura a sport .....</i>	<i>71</i>

B.1.3.3.4	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Kultura a sport	72
B.1.3.4	Obchod a služby	75
B.1.3.4.1	SWOT analýza – téma: Obchod a služby	76
B.1.3.4.2	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Obchod a služby	77
B.1.4	TECHNICKÁ VYBAVENOST	77
B.1.4.1	Vodovody a kanalizace	77
B.1.4.2	Plynofikace	78
B.1.4.3	Telekomunikace a komunikace v obci	78
B.1.4.4	Veřejná zeleň	80
B.1.4.5	Veřejné budovy a veřejná prostranství	80
B.1.4.6	Místní komunikace a chodníky	80
B.1.4.7	Protipovodňová opatření	80
B.1.4.8	SWOT analýza – téma: Technická vybavenost	81
B.1.4.9	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Technická vybavenost	82
B.1.5	DOPRAVA	85
B.1.5.1	Silniční doprava	85
B.1.5.2	Železniční doprava	89
B.1.5.3	Dopravní obslužnost	89
B.1.5.4	Místní komunikace a chodníky	90
B.1.5.5	Cyklodoprava	91
B.1.5.6	SWOT analýza – téma: Doprava	92
B.1.5.7	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Doprava	93
B.1.6	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	95
B.1.6.1	Kvalita ovzduší a zdroje znečištění	95
B.1.6.2	Vytápění domů a bytů	97
B.1.6.3	Struktura ploch, půdy a ochrana půd	97
B.1.6.4	Voda a znečištění vodních zdrojů	103
B.1.6.5	Ochrana území a vymezená chráněná území	103
B.1.6.6	Ekologická stabilita krajiny	105
B.1.6.7	Ekologická fragmentace	106
B.1.6.8	Odpadové hospodářství	107
B.1.6.9	SWOT analýza – téma: Životní prostředí	109
B.1.6.10	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Životní prostředí	110
B.1.7	CESTOVNÍ RUCH A PAMĚTIHODNOSTI	113
B.1.7.1	Pamětihodnosti	113
B.1.7.2	Pěší turistika a cykloturistika	114
B.1.7.3	Turistika a rekreace	115
B.1.7.4	Služby pro návštěvníky – ubytování, ubytovací kapacita	116
B.1.7.5	Přírodní potenciál cestovního ruchu	116
B.1.7.6	SWOT analýza – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti	117
B.1.7.7	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti	118
B.1.8	EKONOMICKÁ ČINNOST A PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY	120
B.1.8.1	Podnikatelské subjekty	120
B.1.8.2	Ostatní ukazatele ohledně ekonomických subjektů a zaměstnanosti	123
B.1.8.3	Sektory ekonomické činnosti	130
B.1.8.3.1	Zemědělství a lesnictví	130
B.1.8.3.2	Regionální značka	131
B.1.8.3.3	Těžba nerostných surovin	131

B.1.8.3.4	Průmyslová výroba	131
B.1.8.3.5	Řemesla a řemeslná výroba.....	132
B.1.8.3.6	Služby	134
B.1.8.4	SWOT analýza – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty.....	140
B.1.8.5	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty.....	141
B.1.9	ZAMĚSTNANOST, NEZAMĚSTNANOST A DOJÍŽDKA	142
B.1.9.1	Ekonomická aktivita a stav zaměstnanosti.....	142
B.1.9.2	Nezaměstnanost	146
B.1.9.3	Vyjíždka a dojíždka	154
B.1.9.4	SWOT analýza – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka	156
B.1.9.5	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka.....	157
B.1.10	SPOLEČENSKÝ ŽIVOT	158
B.1.10.1	SWOT analýza – téma: Společenský život.....	164
B.1.10.2	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Společenský život	165
B.1.11	BEZPEČNOST	167
B.1.11.1	SWOT analýza – téma: Bezpečnost.....	173
B.1.11.2	Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Bezpečnost	174
B.1.12	VYHODNOCENÍ ROZVOJOVÉHO POTENCIÁLU ÚZEMÍ	176
B.1.12.1	Územní plánování	176
B.1.12.2	Rozvojová území	177
B.1.12.3	Lidské zdroje	179
B.1.12.4	Rozvojový potenciál	179
B.1.12.5	Vlastní prostředky	180
B.2	SWOT ANALÝZA ÚZEMÍ MAS HOLICKO.....	180
B.2.1	SILNÉ STRÁNKY	183
B.2.2	SLABÉ STRÁNKY	184
B.2.3	PŘÍLEŽITOSTI	186
B.2.4	HROZBY	186
B.3	ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB ÚZEMÍ MAS HOLICKO.....	187
B.3.1	OBYVATELSTVO	187
B.3.2	BYDLENÍ.....	188
B.3.3	ŠKOLSTVÍ.....	188
B.3.4	ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY	189
B.3.5	KULTURA, SPORT A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT.....	190
B.3.6	OBCHOD A SLUŽBY	190
B.3.7	TECHNICKÁ VYBAVENOST	191
B.3.8	DOPRAVA.....	191
B.3.9	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	192
B.3.10	CESTOVNÍ RUCH A PAMĚTIHODNOSTI	192
B.3.11	EKONOMICKÁ ČINNOST A ZAMĚSTNANOST	193
B.3.12	BEZPEČNOST	193
B.3.13	IDENTIFIKACE POTŘEB A PROBLÉMŮ PRO TVORBU STRATEGICKÉ ČÁSTI	194
B.3.14	MOŽNOST FINANCOVÁNÍ IDENTIFIKOVANÝCH POTŘEB A PROBLÉMŮ PROSTŘEDNICTVÍM ESI FONDŮ.....	196

C.	STRATEGICKÁ ČÁST	201
C.1	STANOVENÍ VIZE, STRATEGICKÝCH CÍLŮ, SPECIFICKÝCH CÍLŮ A OPATŘENÍ	201
C.1.1	DEFINICE MISE	201
C.1.2	DEFINICE DLOUHODOBÉ VIZE ROZVOJE ÚZEMÍ	202
C.1.3	KLÍČOVÉ OBLASTI, STRATEGICKÉ A SPECIFICKÉ CÍLE ROZVOJE ÚZEMÍ	202
C.1.3.1	<i>Klíčová oblast: A. Partnerská spolupráce .....</i>	<i>205</i>
C.1.3.1.1	Strategický cíl: A.1 Budování a posilování partnerských vztahů rozvojových aktérů na území MAS s důrazem na využití potenciálu území	205
C.1.3.2	<i>Klíčová oblast: B. Kvalitní život v obcích .....</i>	<i>208</i>
C.1.3.2.1	Strategický cíl: B.1 Obnovou a doplněním občanské vybavenosti zkvalitnit život v jednotlivých obcích i regionu jako celku	209
C.1.3.2.2	Strategický cíl: B.2 Rozvojem sportovních a kulturních akcí v obcích rozšířit nabídku volnočasového vyžití obyvatel a návštěvníků	213
C.1.3.2.3	Strategický cíl: B.3 Zlepšením stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území na celém území regionu vyrovnat disparity mezi obcemi	215
C.1.3.2.4	Strategický cíl: B.4 Pomocí prevence zabezpečit posílit bezpečnost života v obcích	218
C.1.3.3	<i>Klíčová oblast: C. Podpora podnikání a zaměstnanosti .....</i>	<i>221</i>
C.1.3.3.1	Strategický cíl: C.1 Vytvořením podmínek pro zvýšení výkonnosti místní ekonomiky hospodářských subjektů zajistit předpoklady pro stabilizaci stávajících a vznik nových pracovních míst přímo v obcích a tím napomoci ke stabilizaci osídlení regionu	221
C.1.3.3.2	Strategický cíl: C.2 Podporou zaměstnanosti a rozvojem vzdělávání souvisejícího s rozvojem řemeslné výroby, malého a středního podnikání zajistit stabilizaci a zvýšení pracovních míst přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací	226
C.1.3.4	<i>Klíčová oblast: D. Rozvoj cestovního ruchu .....</i>	<i>228</i>
C.1.3.4.1	Strategický cíl: D.1 Podporou a rozvojem rozličných společenských akcí, tvorbou potřebného zázemí cestovního ruchu a ucelené nabídky produktů zvýšit návštěvnost regionu	228
C.1.3.4.2	Strategický cíl: D.2 Vytvoření nové komerční značky regionu, pod kterou by se do budoucna profiloval nový image Holicka	232
C.1.3.5	<i>Klíčová oblast: E. Životní prostředí .....</i>	<i>234</i>
C.1.3.5.1	Strategický cíl: E.1 Přívětivá a udržovaná krajina, atraktivní pro místní obyvatele i turisty	234
C.1.3.5.2	Strategický cíl: E.2 Rozšířením třídění a recyklace odpadů zamezit dalšímu rozšiřování a vzniku nových černých skládek v regionu	237
C.1.3.5.3	Strategický cíl: E.3 Zvyšováním environmentální odpovědnosti a vzdělanosti k udržitelnému nakládání s přírodními zdroji	239
C.1.3.6	<i>Přehled ukazatelů plnění .....</i>	<i>240</i>
	Klíčová oblast: Kvalitní život v obcích	242
	Klíčová oblast: Rozvoj cestovního ruchu	247
C.2	POPIS INTEGROVANÝCH A INOVATIVNÍCH RYSŮ STRATEGIE A HIERARCHIE CÍLŮ	251
C.2.1	STANOVENÍ PRIORIT	251
C.2.2	INTEGRAČNÍ PRVKY	253
C.2.2.1	<i>Integrační prvky na úrovni MAS .....</i>	<i>253</i>
C.2.2.2	<i>Integrační prvky na úrovni jednotlivých specifických cílů a opatření .....</i>	<i>254</i>
C.2.2.3	<i>Integrační prvky mezi jednotlivými specifickými cíli a opatřeními .....</i>	<i>256</i>
C.2.3	INOVATIVNÍ PRVKY	258
C.3	VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY	260
C.4	AKČNÍ PLÁN S POPISEM PROGRAMOVÝCH RÁMCŮ	268
C.4.1	PROGRAMOVÝ RÁMEC IROP	268
C.4.2	PROGRAMOVÝ RÁMEC PRV	274
C.4.3	INTEGROVANÝ PŘÍSTUP NAPŘÍČ PROGRAMOVÝMI RÁMCI	285
C.4.3.1	<i>Integrovaný přístup mezi programovými rámci a opatřeními SCLLD mimo programové rámce .....</i>	<i>286</i>
C.5	HORIZONTÁLNÍ TÉMATA	289

D.	IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	295
D.1	POPIS ŘÍZENÍ VČETNĚ ŘÍDICÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURY MAS	295
D.1.1	POPIS MÍSTNÍHO PARTNERSTVÍ	297
D.1.2	ORGÁNY MÍSTNÍHO PARTNERSTVÍ.....	298
D.1.3	DEFINOVÁNÍ ODPOVĚDNOSTÍ ZA REALIZACI.....	299
D.1.4	PERSONÁLNÍ KAPACITY	299
D.1.5	VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ A PARTNERŮ MAS.....	300
D.1.5.1	<i>Dosavadní vzdělávání a výměna zkušeností .....</i>	<i>300</i>
D.1.5.2	<i>Plánované vzdělávání a výměna zkušeností .....</i>	<i>300</i>
D.2	POPIS POSTUPŮ PRO VYHLAŠOVÁNÍ VÝZEV MAS, HODNOCENÍ A VÝBĚR PROJEKTŮ S UVEDENÍM PLÁNOVANÉ PERSONÁLNÍ KAPACITY	301
D.2.1	VYHLAŠOVÁNÍ VÝZEV MAS	301
D.2.2	POSKYTOVÁNÍ KONZULTACÍ	302
D.2.3	PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ O PODPORU	302
D.2.4	ADMINISTRATIVNÍ KONTROLA	303
D.2.5	VÝBĚR PROJEKTŮ	303
D.2.5.1	<i>Složení výběrové komise .....</i>	<i>303</i>
D.2.5.2	<i>Místní šetření .....</i>	<i>304</i>
D.2.5.3	<i>Hodnocení projektů.....</i>	<i>304</i>
D.2.5.4	<i>Schválení projektů v rámci MAS.....</i>	<i>305</i>
D.2.5.5	<i>Schválení projektů v rámci ŘO/SZIF .....</i>	<i>306</i>
D.2.6	REALIZAČNÍ ČÁST	306
D.2.6.1	<i>Vedení složek projektů .....</i>	<i>306</i>
D.2.6.2	<i>Administrace v průběhu realizace projektu a v době udržitelnosti .....</i>	<i>307</i>
D.2.7	KONTROLA ČINNOSTI MAS	308
D.2.8	ARCHIVACE.....	308
D.3	POPIS ANIMAČNÍCH AKTIVIT.....	308
D.3.1	PROPAGACE SCLLD	309
D.3.1.1	<i>Propagace SCLLD před podáním žádosti o podporu .....</i>	<i>309</i>
D.3.1.2	<i>Propagace SCLLD v průběhu implementace.....</i>	<i>309</i>
D.3.2	INFORMACE O ZPŮSOBU VÝBĚRU PROJEKTŮ	310
D.3.3	NASTAVENÍ PROCESŮ A USNADNĚNÍ VÝMĚNY INFORMACÍ MEZI ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI	310
D.3.4	KOORDINACE AKTIVIT MÍSTNÍCH AKTÉRŮ SMĚŘUJÍCÍCH K NAPLŇOVÁNÍ SCLLD	311
D.3.5	PODPORA ŽADATELŮ/PŘÍJEMCŮ V ROZVÍJENÍ PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ.....	311
D.3.6	ANIMACE ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V OP VVV.....	311
D.4	POPIS SPOLUPRÁCE MEZI MAS NA NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ ÚROVNI A PŘESHRAŇNÍČNÍ SPOLUPRÁCE	312
D.4.1	NÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	312
D.4.1.1	<i>Plánované aktivity MAS v rámci projektů národní spolupráce .....</i>	<i>313</i>
D.4.2	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE.....	314
D.4.2.1	<i>Plánované aktivity MAS v rámci projektů mezinárodní spolupráce.....</i>	<i>315</i>
D.5	POPIS ZVLÁŠTNÍCH OPATŘENÍ PRO HODNOCENÍ	315
D.5.1	MONITORING SCLLD	316
D.5.1.1	<i>Popis způsobu vyhodnocování monitoringu .....</i>	<i>316</i>
D.5.2	EVALUACE (VYHODNOCENÍ) SCLLD.....	317
D.5.2.1	<i>Postupy v ex-ante hodnocení .....</i>	<i>317</i>

D.5.2.2	Postupy on-going (mid-term) hodnocení	317
D.5.2.3	Postupy ex-post hodnocení	318
D.5.2.4	Aktualizace SCLLD	319
E.	SEZNAMY	320
E.1	SEZNAM PŘÍLOH	320
E.2	SEZNAM ZKRATEK	321
E.3	SEZNAM TABULEK	322
E.4	SEZNAM GRAFŮ	325
E.5	SEZNAM MAP	326
E.6	SEZNAM OBRÁZKŮ	327

A. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

V první kapitole Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko je odůvodněno vymezení území MAS Holicko, charakterizována jeho poloha, vnitřní členění a regionální začlenění. Dále jsou zde zmíněny základní informace o strategii včetně popisu jejího vzniku. A jsou zde uvedeny i základní informace o MAS Holicko, její stručná historie a zkušenosti s rozvojem území.

A.1 Základní informace o strategii

Tab. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko 2014 - 2020
Kategorie strategie	Integrovaná strategie CLLD
Řešené území	Území působnosti MAS Holicko
	Počet obyvatel území: 17 438
	Počet obcí v územní působnosti MAS: 16
	Rozloha MAS: 22 446,5 ha
Názvy obcí na území MAS	Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice, Horní Jelení, Horní Ředice, Chvojenec, Jaroslav, Nová Ves, Ostřetín, Poběžovice u Holic, Radhošť, Trusnov, Týništko, Uhersko, Vysoké Chvojno
Zadavatel strategie	MAS Holicko, o.p.s.
Zpracovatel strategie	MAS Holicko, o.p.s.
Koordinátor tvorby strategie	Ing. Michaela Kovářová
Rok zpracování strategie	2012 - 2015
Schvalovatel strategie	Valná hromada MAS Holicko
Forma a datum projednání / schválení	Schváleno Valnou hromadou MAS Holicko dne: 10. 2. 2016
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla žádná aktualizace. Jedná se o první verzi strategického dokumentu.
Doba realizace strategie	1. 1. 2014 – 31. 12. 2023
Odpovědnost za implementaci	Místní partnerství MAS Holicko
Orientační rozpočet implementace	36 090,73 tis. Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

A.1.1 Kontext vzniku a existence strategie

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko je zpracována v souladu s cíli MAS Holicko, kterými jsou:

- Zajištění naplňování principu partnerství spočívající ve spolupráci mezi veřejnou správou, podnikatelskými subjekty, nestátními neziskovými organizacemi, dalšími subjekty a občany.
- Podpora rozvoje občanských iniciativ na místní a regionální úrovni, ochrana přírodního prostředí a kulturního dědictví regionu.
- Zajištění trvale udržitelného života území MAS Holicko.
- Zajišťování finančních, lidských, materiálních a informačních zdrojů pro rozvoj území MAS Holicko.
- Zajištění a zprostředkování spolupráce a výměny zkušeností s dalšími subjekty a organizacemi v ČR i mimo ČR.

V roce 2012 schválila Správní rada MAS Holicko záměr připravit a následně realizovat Strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko, která bude připravena v souladu se sociálními, ekonomickými a environmentálními potřebami území a k jejíž realizaci budou využívány i fondy regionálního rozvoje.

V souladu s Dohodou o partnerství pro programové období 2014 - 2020 bude komunitně místní rozvoj (CLLD) realizován nejen prostřednictvím Společné zemědělské politiky, ale i prostřednictvím dalších operačních programů v rámci EFRR a ESF, a to v následujících tématech:

- Řešení nezaměstnanosti ve venkovských oblastech a zvýšení možnosti uplatnění uchazečů na trhu práce zvýšením počtu pracovních míst na venkově, snížení vnitřní diferenciace trhu práce v rámci místních akčních skupin mezi městem a venkovem zvýšením podílu pracovních míst na venkově.
- Stabilizace obyvatelstva zvyšováním a změnami jejich kvalifikace a zajištěním pracovních příležitostí ve venkovském prostoru.
- Podpora podnikatelských příležitostí, podpora zakládání nových podnikatelských subjektů v součinnosti místních aktérů. Zastavení odlivu kvalifikované a mladé pracovní síly do lukrativnějšího nezemědělského podnikání mimo venkovské oblasti.
- Využití rozvojového potenciálu venkova (např. lidský potenciál, atraktivita prostředí, alternativní služby, schopnost obyvatel spolupracovat, obnova kulturního dědictví a oživení kulturního života).
- Vytváření podmínek pro spolupráci mezi základními a středními školami ve venkovském prostoru.
- Zvýšení funkční vybavenosti venkova, vytváření podmínek pro spolupráci při zlepšování kvality a dostupnosti sítí služeb (např. sociálních, zdravotních a návazných).
- Podpora rozvoje lokální ekonomiky (vč. sociálních podniků) ve venkovském prostoru, podpora rozvoje vzájemné spolupráce firem, firem a škol a dalších relevantních aktérů, podpora a rozvoj služeb v oblasti zavádění technických i netechnických inovací.
- Realizace pozemkových úprav, realizace opatření zlepšujících biodiverzitu.
- Podpora regenerace brownfieldů, zvyšování podílu znovuvyužití odpadů, recyklace a podpora náhrad prvotních zdrojů za druhotné suroviny.
- Zachování a obnovení propojenosti a prostupnosti krajiny, koordinace agroenvironmentálních opatření pro zlepšení vzhledu krajiny.

A.1.2 Metoda zpracování strategie

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko byla vypracována v letech 2012 – 2015 jako vize rozvoje regionu pro období 2014 – 2020. Na jejím zpracování se podílel tým pracovních skupin, partnerů, občanů a pracovníků Místní akční skupiny Holicko. Zejména se jednalo o dobrovolné pracovníky ze zájmových skupin spolkového a veřejného života obcí, zemědělských podnikatelů, právnických a fyzických osob.

Tento dokument tedy představuje vize zástupců soukromého, veřejného a neziskového sektoru regionu.

Dokument je v souladu se strategickými plány na místní, regionální a národní úrovni. V první řadě vychází ze Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020 České republiky, Národního strategického plánu rozvoje venkova, Programu obnovy venkova, Programu rozvoje Pardubického kraje, Strategického plánu obnovy a rozvoje Holicka, Strategického plánu rozvoje města Holic, Strategie rozvoje obce Horní Jelení a územních plánů jednotlivých obcí.

Naplnění této strategie by mělo přispět ke zvýšení kvality života obyvatel regionu, ale i zvýšení jeho atraktivity pro návštěvníky a hosty z okolí.

Lidé v regionu Místní akční skupiny Holicko se znají, spolupracují spolu a stojí o rozvoj svého regionu ve všech směrech trvale udržitelného rozvoje.

A.1.2.1 Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Předloženou strategii řešil a následně zpracoval tým v následujícím složení:

Zaměstnanci MAS Holicko

Za zpracování strategie odpovídala ředitelka MAS Holicko, zpracováním byl pověřen tým sestávající z manažerky MAS Holicko a administrativního pracovníka.

- Ing. Michaela Kovářová, ředitelka MAS Holicko
Role a kompetence při přípravě a zpracování SCLLD: Odpovědnost za zpracování SCLLD, koordinátor týmu (koordinace týmu, metodické vedení), tvorba SCLLD.
- Bc. Jana Červinková, manažerka MAS Holicko
Role a kompetence při přípravě a zpracování SCLLD: Administrativní a terénní spolupráce, sběr a tvorba podkladů.
- Mgr. Jakub Cach, administrativní pracovník
Role a kompetence při přípravě a zpracování SCLLD: Tvorba SCLLD

Odborní experti

Pro zpracování dílčích výstupů analytické části SCLLD bylo využito následujících externích odborníků.

- **Benepal a.s.**

Profesionální nezávislý subjekt, který se zabývá dotačním poradenstvím, zpracováním strategických plánů rozvoje venkovských oblastí a jejich supervize.

Role a kompetence při přípravě SCLLD:

- Organizace a vedení diskusních skupin v obcích na území MAS Holicko
- Zpracování a přednesení výsledků diskusních skupin
- Odborné poradenství v průběhu tvorby a zpracování SCLLD

- **Ekotoxa s.r.o.**

Výzkumné, vývojové a expertní pracoviště, které se zabývá informačními systémy, výzkumnými projekty, odbornými studiemi a mapovými výstupy.

Role a kompetence při přípravě SCLLD:

- Typologie obcí z území MAS Holicko

A.1.2.2 Popis způsobu zapojení veřejnosti a členů místního partnerství

Příprava strategie probíhala po celou dobu (2012 – 2015) se zapojením všech místních aktérů v regionu MAS a byl tak dodržen princip komunitně vedeného místního rozvoje, který je dle definice nástrojem pro zapojení obyvatel nebo uživatelů území na místní úrovni do plánovacích procesů i realizace rozvoje území.

Do přípravy strategie byli zapojeni všichni, kteří působí v regionu a mohou přímo i nepřímo ovlivnit rozvoj regionu. Jsou to především:

- představitelé svazků obcí,
- představitelé měst a obcí,
- majitelé a manažeři drobných, malých a středních místních podniků,
- podnikatelé v zemědělství a mimo zemědělství (ve výrobě i službách),
- nestátní neziskové organizace občanského typu (zejména zájmová sdružení a poskytovatelé sociálních a jiných služeb) a nečlenské subjekty a dobrovolníci,
- místní obyvatelé.

Veřejnost a subjekty působící na území MAS se mohli do přípravy strategie zapojit několika způsoby:

- vyplnění dotazníků,
- účast na diskusních skupinách,
- účast v pracovní skupině pro tvorbu SCLLD,
- účast na veřejných projednáváních strategie,
- konzultace a řízené rozhovory s manažerem MAS,
- zasílání podnětů e-mailem.

Podrobný popis zapojení veřejnosti do přípravy strategie je popsán v Příloze č. 3 – *Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie*.

Veškeré doklady o zapojení veřejnosti a členů místního partnerství do přípravy SCLLD, zahrnující zápisy, prezenční listiny, fotografie, výsledky šetření, apod. jsou zveřejněny na webových stránkách MAS Holicko www.holicko.cz, záložka CLLD 2014-2020, položka Komunitní projednávání.

Tímto bychom chtěli za náš řešitelský tým poděkovat starostům obcí a všem občanům z území MAS Holicko za jejich ochotu při účasti na přípravě strategie, zejména na účasti na kvalitativním a kvantitativním výzkumu a na veřejných projednáních.

A.2 Základní informace o MAS

Identifikace:	Místní akční skupina
Název společnosti:	MAS Holicko, o.p.s.
Sídlo společnosti:	Holubova 1, 534 14 Holice
Identifikační číslo:	275 11 448
Právní forma:	Obecně prospěšná společnost
Rok založení:	2006
Ředitelka společnosti:	Ing. Michaela Kovářová
Webové stránky:	www.holicko.cz
Telefon:	+420 775 302 057
e-mail:	mas.holicko@seznam.cz
Datová schránka:	8ueebbq
Bankovní spojení:	Komerční banka a.s., 000035-9430750267/0100

Místní akční skupina Holicko byla založena za účelem poskytování obecně prospěšných služeb, jejichž cílem je rozvoj regionu Holicka, a to zejména:

- 1) Vytvoření a aktualizace rozvojové strategie regionu, jejímž jednotícím tématem a cílem je zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů a podnikatelského potenciálu.
- 2) V rámci přijaté strategie rozvoje regionu motivovat vznik rozvojových projektů zvláště z následujících oblastí:
  - a) obnova zdevastovaných částí krajiny,
  - b) obnova hrází a čištění vodních ploch,
  - c) budování kanalizací a čistíren odpadních vod,
  - d) obnova a udržování kulturních památek nebo charakteristických stavebních prvků sídel a krajiny, péče o tradice a kulturní dědictví

- e) součinnost s domácími a zahraničními podnikatelskými subjekty majícími vztah k regionu zejména s ohledem na nalezení nových investorů,
  - f) obnova a budování nových vhodných ploch a prostorů pro podnikání v cestovním ruchu (obchody, sportoviště, tábořiště, restaurace, ubytování),
  - g) stavební, technologické a strojové vybavení k pěstování a využívání obnovitelných zdrojů energie,
  - h) meziregionální nebo mezinárodní spolupráce v dohodnutých oblastech,
  - i) obnova a údržba budov a jejich využití jako společenských a informačních center, pořizování informačních systémů (včetně krizového řízení), informační technologie, zapojování do informačních sítí, podpora nových trendů rozvoje bydlení,
  - j) podpora vzniku a provozu regionálních podnikatelských sítí,
  - k) dlouhodobá a koncepční podpora multifunkčního zemědělství v souladu s ochranou životního prostředí,
  - l) podpora projektů vedoucích k dosažení lepší dopravní infrastruktury regionu,
  - m) zdravotnické služby, sociální služby, doživotní vzdělávání, regenerace a sport pro všechny,
  - n) podpora tvorby nových způsobů a produktů ekonomického a turistického využití regionu včetně jejich propagace,
  - o) tvorba nových pracovních míst a příležitostí,
  - p) služby při financování projektů,
  - q) komunikace s orgány státní správy a samosprávy při spolupráci na rozvoji regionu.
- 3) Stanovení, koordinace a zveřejňování výzev pro předkládání projektů.
  - 4) Hodnocení předložených projektů dle předem schválených a zveřejněných kritérií, která jsou v souladu se základními přijatými principy strategického rozvoje regionu.
  - 5) Výběr projektů pro přiznání dotace v rámci realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje.
  - 6) Evidence a monitorování realizace schválených projektů.
  - 7) Zřízení a provoz organizační struktury, která bude schopna plnit výše uvedené činnosti, tj. vznik Místního partnerství za účelem realizace SCLLD (čl. II, odst. 3 – 6).
  - 8) Podnikatelské aktivity obecně prospěšné společnosti na území působnosti MAS Holicko, o.p.s. i mimo něj, které nesouvisejí s realizací SCLLD a jejichž zisk bude využit opět k rozvoji regionu, který je vymezený v čl. I odst. 15 Statutu:
    - a) výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 – 3 živnostenského zákona.

A.2.1 Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území

Ještě před vznikem MAS Holicko, o.p.s. na území regionu Holicka fungovala a dodnes funguje spolupráce nejen mezi jednotlivými obcemi a svazky obcí, obyvateli a dalšími subjekty z regionu (podnikatelskými, neziskovými, apod.). Spolupráce mezi těmito subjekty má dlouhodobé přirozené základy stojící mimo jiné na ekonomické, informační i sociální úrovni. Tato spolupráce se s postupem času a s počtem společných aktivit prohlubovala, jednotlivé subjekty poznávali své možnosti a schopnosti, což vedlo ke zvyšování efektivnosti a vybudování důvěry mezi subjekty. Tento proces kontinuálně pokračuje i nadále a zvyšuje se počet participujících subjektů a míra jejich zapojení.

Na těchto základech tedy vznikla Místní akční skupina Holicko, o.p.s., která byla založena v roce 2006 za účelem rozvoje regionu, a to nejen na úrovni obcí, ale i na základě zapojení dalších subjektů, jako jsou podnikatelé, neziskové organizace a aktivní občané. První jednání a utváření MAS Holicko o.p.s. začalo v průběhu léta 2006. Vytvoření a projednání jeho statutu – stanov, vč. ustavení všech povinných orgánů pro fungování právní formy o.p.s., bylo završeno podpisem zakladatelské smlouvy dne 27. 11. 2006. Vlastní zápis do Rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Hradci Králové, do oddílu O, vložky 148, se uskutečnil dne 22. 3. 2007.

Již od počátku vzniku společnosti byla formována společná strategie rozvoje území, finální verze byla schválena spolu s finančním plánem na zasedání Správní rady MAS Holicko dne 15. října 2008 a následně byla podána žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova. MAS Holicko byla vybrána Ministerstvem zemědělství ČR ve skupině dodatečně vybraných MAS 32+. Podepsání Dohody o poskytnutí dotace z PRV ČR na regionálním odboru Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) v Hradci Králové se uskutečnilo 21. srpna 2009. Tato dohoda zaručovala při opakovaném splnění všech podmínek přerozdělit během let 2009 – 2013 na území Holicka konečným žadatelům přibližně 15,2 milionů Kč.

A.2.1.1 Charakteristika SPL LEADER MAS Holicko 2009 - 2013

MAS Holicko svou činností usilovala v letech 2009 - 2013 o naplnění Strategického plánu LEADER MAS Holicko, o.p.s. s názvem „5P Holicka: Pohodové - Přitažlivé - Pohostinné - Podnikavé - Prosperující“. V tomto plánu se zavázala MAS Holicko k naplnění prioritních cílů území, které by měly podpořit udržitelný rozvoj a posílit image holického venkova.

Tvorba strategického plánu LEADER MAS Holicko vycházela ze Strategie MAS Holicko zpracované při založení MAS v roce 2006. Souvislost mezi Programem rozvoje venkova, Strategickým plánem LEADER a Strategickým plánem rozvoje a obnovy Holicka, ukazuje následující tabulka.

Tab. 2: Souvislost mezi PRV, SPL MAS Holicko a Strategickým plánem rozvoje a obnovy Holicka

Program rozvoje venkova	Strategický plán LEADER MAS Holicko o.p.s.	Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka
III.2.1.2 Obnova a rozvoj vesnic	1. Volný čas aktivně	II. Spolupráce města a obcí
III.1.2 Podpora základních podniků a jejich rozvoje	2. Zelená pro mikropodnikatele	III. Rozvoj venkovské ekonomiky, podpora vzniku nových pracovních míst
III.1.3 Podpora cestovního ruchu	3. Holicko – kraj cest Emila Holuba	IV. Image regionu a podpora cestovního ruchu
III.1.3 Podpora cestovního ruchu	4. Venkov – balzám pro města	IV. Image regionu a podpora cestovního ruchu
II.2.4.2 Neproduktivní investice v lesích	5. Les a příroda pro lidi	I. Dopravní obslužnost a dostupnost

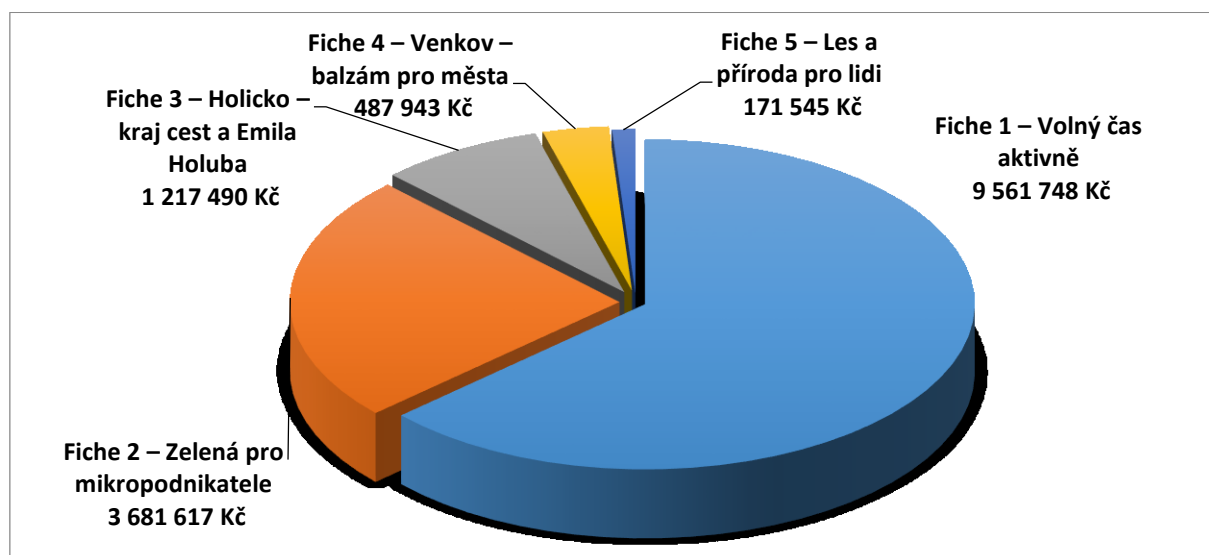
Zdroj dat: vlastní zpracování

Naplnění Strategického plánu LEADER probíhalo pomocí 5 oblastí podpory (fichí), jejichž nastavení bylo v souladu s místní rozvojovou strategií „Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka“. Jednotlivé fiche zahrnovali ty nejdůležitější priority pro rozvoj území Holicka. Vybrané fiche i přes své úzké zaměření

dávaly prostor prakticky všem druhům žadatelů. Fiche 1, 3 a 5 byly zaměřeny na veřejně prospěšné investice, nezakládající veřejnou podporu, kde žadatelem byl veřejný a neziskový sektor. Fiche 2 a 4 byly určeny pro podnikatele, ať již v nezemědělské, tak i v zemědělské výrobě a službách.

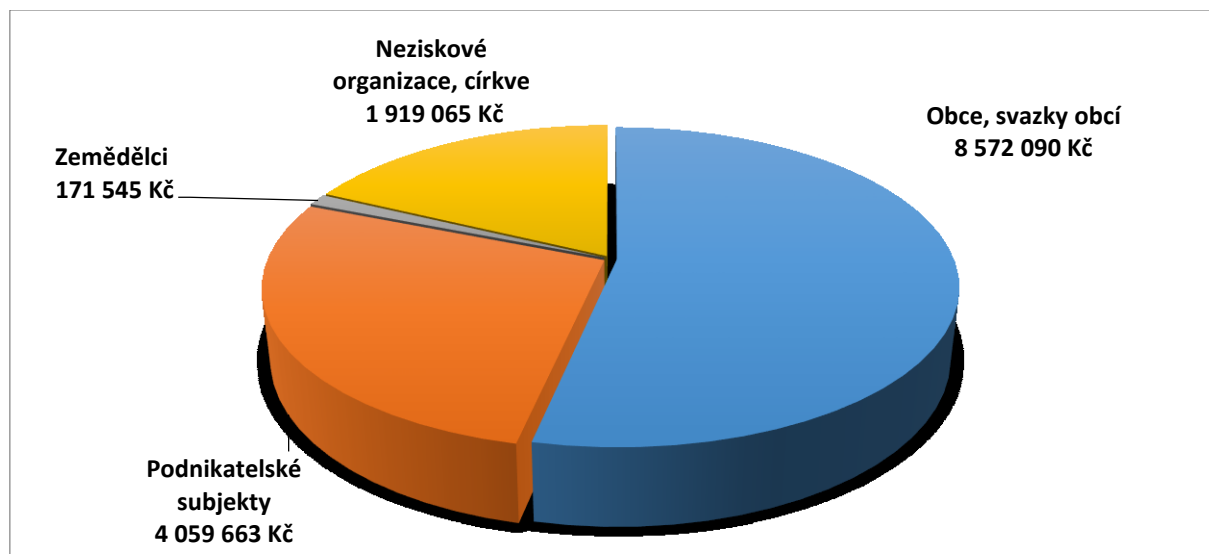
Každý rok (2009 – 2013) obdržela MAS Holicko o.p.s. od Ministerstva zemědělství ČR roční alokaci k provádění svého strategického plánu LEADER, která se skládala z pevného základu a bonusu. Základem byla částka, která náležela MAS dle zařazení ve skupině, přičemž MAS Holicko, o.p.s. patřila do skupiny MAS 32+. Bonus představoval druhou polovinu celkové roční alokace na danou skupinu MAS. Skládal se z počtu obyvatel dané MAS a počtu bodů udělených Hodnotitelskou komisí v rámci hodnocení činnosti MAS předcházejícího roku. Dohromady činila alokovaná částka přidělená MAS Holicko na dotační období 2007 – 2013 17 757 744,- Kč (z toho na projekty konečných žadatelů 15 177 069,- Kč).

Graf 1: Výše finanční podpory dle jednotlivých Fichí v období 2009 – 2013

Zdroj dat: vlastní zpracování

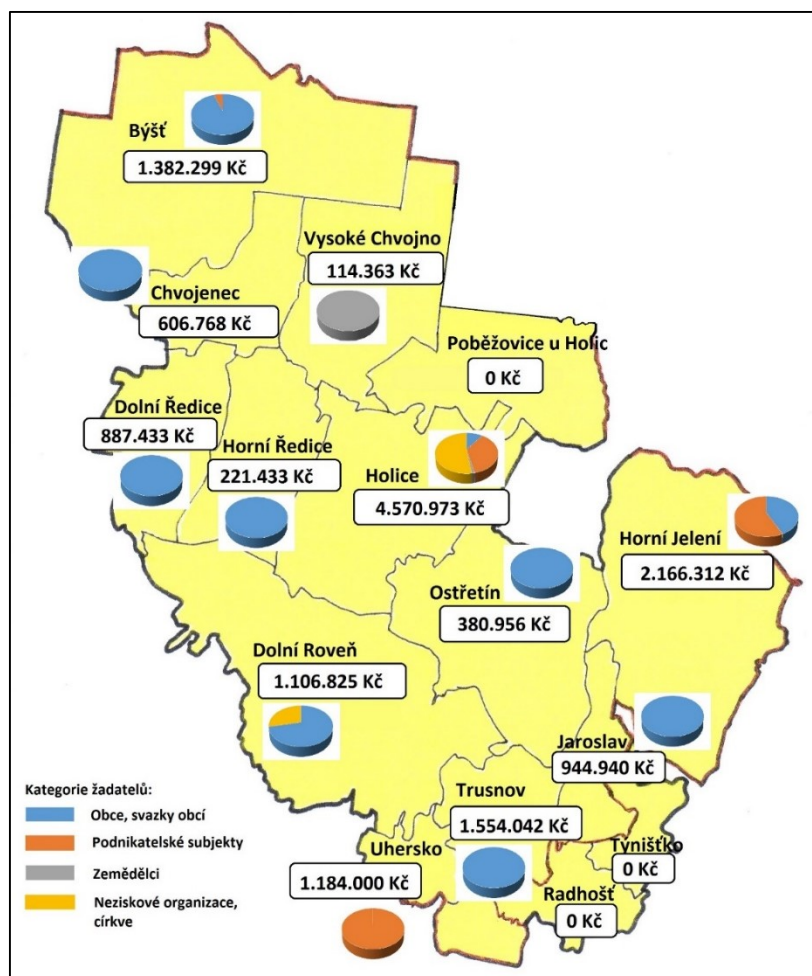
Graf 2: Výše finanční podpory dle typu žadatele v období 2009 - 2013

Zdroj dat: vlastní zpracování

Celkem bylo v letech 2009 - 2013 vyhlášeno 6 výzev, bylo přijato 37 projektů, z nichž 29 bylo podpořeno. Žadatelem mohli být dle pravidel PRV podnikatelé, zemědělci, neziskové organizace, církve nebo obce. Podmínkou ovšem bylo, že projekt musel být realizován na území MAS a výše dotace pro jednotlivé žadatele se pohyboval ve výši 40 – 90 % způsobilých výdajů projektu, v závislosti na typu žadatele. V předchozích grafech je znázorněna finanční podpora projektů podpořených v rámci jednotlivých fichí a dále dělení dle typu žadatele a místa realizace projektu.

Mapa 1: Výše finanční podpory dle jednotlivých obcí období 2009 – 2013

Zdroj dat: vlastní zpracování

A.2.1.2 Ostatní dotace a granty

Mimo Strategického plánu LEADER realizovala MAS Holicko následující projekty.

Ve spolupráci s Lesním družstvem Vysoké Chvojno s.r.o. podala a zrealizovala MAS Holicko o.p.s. v roce 2007 projekt Arboretum. Jednalo se o zpřístupnění a značení vycházkové trasy uvnitř dochovaného parku s širokým genofondem. Trasa byla koncipována pro vzdělání a poučení. Tento projekt byl jedním z prvních kroků s cílem oživit v regionu příměstskou turistiku.

Poměrně pravidelně v období 2009 – 2013 získávala MAS Holicko, o.p.s. dotace z Programu obnovy venkova Pardubického kraje, které sloužily jak k podpoře činnosti MAS Holicko, tak i k získání dalších

vědomostí a zkušeností a také k poskytování poradenského servisu území Holicka (vyjma podpory ze SPL).

Po několikaletém zvažování různých druhů a systémů podpory místních produktů se MAS Holicko spolu s MAS Region Kunětická hora a MAS Bohdanečsko stala v r. 2013 členem Asociace regionálních značek působící na celém území České republiky. Zapojila se po bok dalších regionů, které již své produkty a výrobky úspěšně propagují a zajišťují jim tak zasloužený odbyt. Do současné doby bylo postupně certifikováno 17 regionálních výrobků a produktů, které smějí užívat registrované označení KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®. Jedná se o pestrou skladbu základních plodin (bio-zelenina, česnek, jahody, jablka, švestky, jehňata, kapr), produktů a výrobků z přírodních surovin (pekařské výrobky, mléčné výrobky, zmrzlina, ovocné destiláty, dekorativní vazby ze sušených květů, tobolky z hlívy ústříčné) či výrobků s motivem či vztahem k regionu (vinuté perle, mýdla, houslař).

A.3 Vymezení řešeného území

Území Místní akční skupiny Holicko lze charakterizovat jako venkovský region s 1 dominantním městským centrem (město Holice), 1 venkovským centrem (město Horní Jelení) a 14 dalšími venkovskými obcemi (Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Horní Ředice, Chvojenec, Jaroslav, Nová Ves, Ostřetín, Poběžovice u Holic, Radhošť, Trusnov, Týništko, Uhersko a Vysoké Chvojno), které se rozkládá celkem na 26 katastrech a jeho rozloha činí 224,47 km².

Tab. 3: Základní charakteristika území MAS Holicko k 31. 12. 2014

OBCE	
Počet obcí	16
Počet částí obcí	35
Počet katastrálních území	26
Počet obcí se statutem města	2
Počet obcí se statutem městyse	0
POZEMKY	
Výměra v tis. ha	22,4
- z toho zemědělská půda	11,6
- z toho lesní pozemky	9,2
- z toho zastavěné plochy	0,3
OBYVATELÉ	
Počet obyvatel	17 526
• z toho muži	8 717
• z toho ženy	8 809
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	78,1

Zdroj dat: ČSÚ

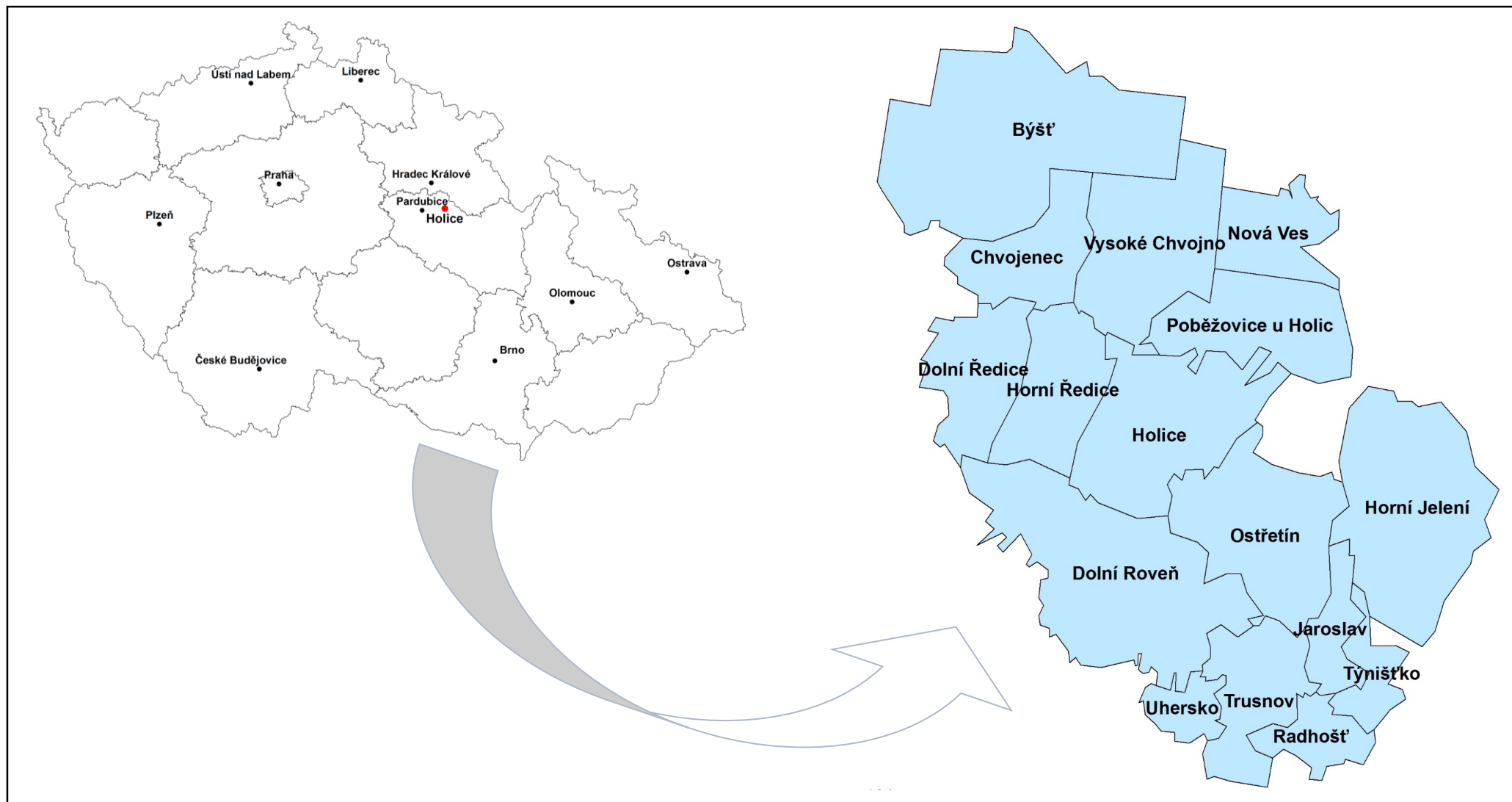
Tab. 4: Obce z území MAS Holicko dle abecedního pořadí s údaji k 31. 12. 2014

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Býšť SO ORP: Holice Počet obyvatel: 1 522 Rozloha: 3 409,6 ha		Název obce: Nová Ves SO ORP: Kostelec nad Orlicí Počet obyvatel: 175 Rozloha: 842,3 ha
	Název obce: Dolní Roveň SO ORP: Holice Počet obyvatel: 1 985 Rozloha: 2 902,6 ha		Název obce: Ostřetín SO ORP: Holice Počet obyvatel: 945 Rozloha: 1 849,8 ha
	Název obce: Dolní Ředice SO ORP: Holice Počet obyvatel: 878 Rozloha: 1 064,5 ha		Název obce: Poběžovice u Holic SO ORP: Holice Počet obyvatel: 251 Rozloha: 1 342,6 ha
	Název obce: Holice SO ORP: Holice Počet obyvatel: 6 531 Rozloha: 1 965,4 ha		Název obce: Radhošť SO ORP: Vysoké Mýto Počet obyvatel: 170 Rozloha: 480,4 ha
	Název obce: Horní Jelení SO ORP: Holice Počet obyvatel: 2 014 Rozloha: 2 447,7 ha		Název obce: Trusnov SO ORP: Holice Počet obyvatel: 218 Rozloha: 1 064,2 ha
	Název obce: Horní Ředice SO ORP: Holice Počet obyvatel: 1 024 Rozloha: 1 110,6 ha		Název obce: Týniště SO ORP: Vysoké Mýto Počet obyvatel: 165 Rozloha: 411,2 ha
	Název obce: Chvojenec SO ORP: Holice Počet obyvatel: 751 Rozloha: 991,2 ha		Název obce: Uhersko SO ORP: Holice Počet obyvatel: 274 Rozloha: 366,7 ha
	Název obce: Jaroslav SO ORP: Holice Počet obyvatel: 224 Rozloha: 493,9 ha		Název obce: Vysoké Chvojno SO ORP: Holice Počet obyvatel: 399 Rozloha: 1 703,8 ha

Zdroj dat: ČSÚ

Mapa 2: Mapa území MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

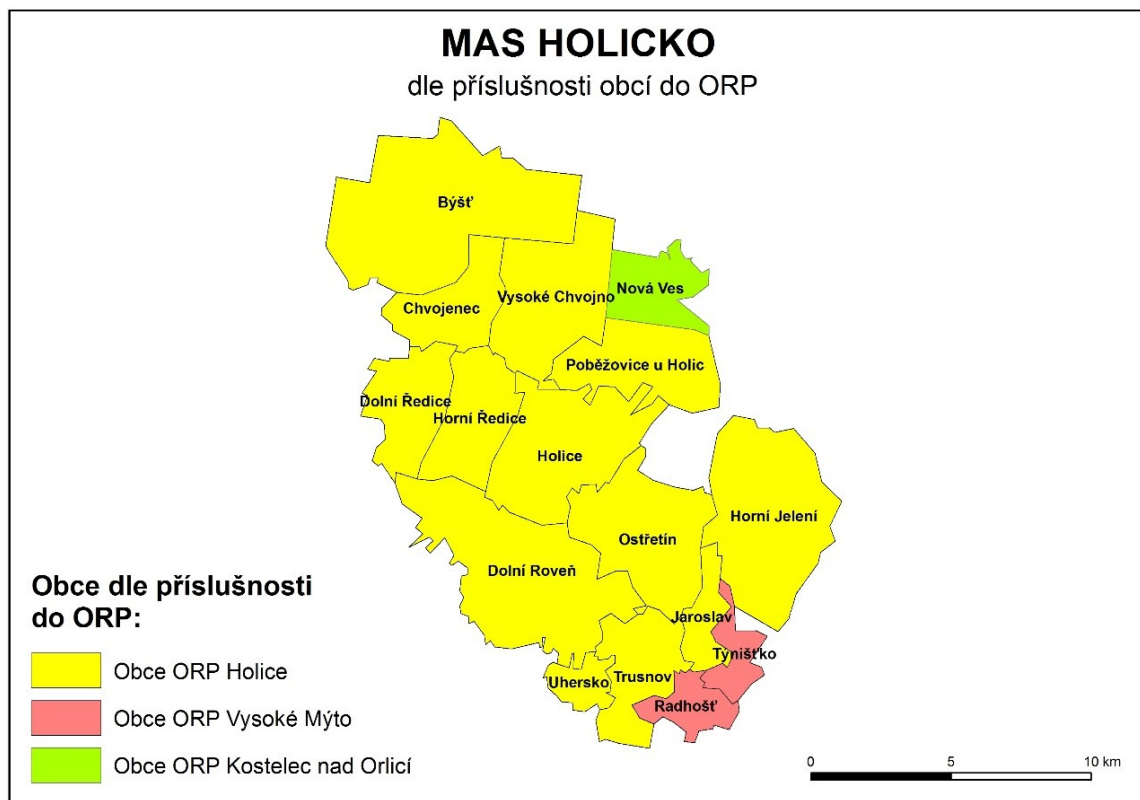
Toto území tvoří logický geografický, samosprávný a demografický celek, ve kterém jsou obce i subjekty (pověřený úřad, přirozené obchodní vazby) zvyklé spolupracovat již od 14. století, kdy zde bylo Chvojnovské panství patřící Lucemburkům. Postupně obec Holice vyrostla v městys a město, které se stalo již v polovině 19. století městem okresním. Dnes je město Holice obcí s rozšířenou působností, pověřeným obecním úřadem a mimoto i spádovým centrem pro okolní obce, se kterými v roce 2000 založili Dobrovolný svazek obcí Holicka.

Jak je vidět Místní akční skupina Holicko vznikla jako přirozeně se vyvíjející společenství, navazující na již existující síť vztahů a spolupráce na úrovni mikroregionu a rozšířila platformu diskusního pole o dalším rozvoji regionu Holicka, zapojením dalších subjektů (občanů, podnikatelů, spolků) spolupracujících na principu partnerství.

A.3.1 Charakteristika území

Území MAS Holicko se nachází ve východních Čechách – NUTS II Severovýchod. Rozprostírá se na území obou východočeských krajů, a to jak Pardubického, tak i částečně Královéhradeckého. Většina obcí, jež jsou členem MAS, náleží do Pardubického kraje. Pouze jediná obec (Nová Ves) pochází z Královéhradeckého kraje. Členské obce MAS se rozprostírají na území 3 okresů: Pardubice, Rychnov nad Kněžnou a Ústí nad Orlicí. A taktéž náleží do 3 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP). Většina obcí spadá do ORP Holice. Celkově 13 ze 14 obcí ORP Holice je členem MAS Holicko. Dvě obce (Radhošť a Týništko) spadají do ORP Vysoké Mýto a jedna obec (Nová Ves) do ORP Kostelec nad Orlicí.

Mapa 3: Rozdělení obcí MAS Holicko dle příslušnosti do správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP)

Zdroj dat: vlastní zpracování

MAS Holicko sousedí s dalšími třemi místními akčními skupinami. Na severovýchodní a jihovýchodní hranici sousedí s MAS Nad Orlicí, o.p.s. Malou částí (obec Uhersko) sousedí s MAS Skutečsko, Košumbersko a Chrastcko, o.p. a na západní straně sousedí s MAS Region Kunětické hory, o.s.

Na území MAS Holicko významným způsobem zasahuje vliv regionálních center, protože se nachází v blízkosti obou krajských měst. V tomto regionu se tak střetává působnost měst Pardubice a Hradce Králové. MAS Holicko leží v jejich zázemí, resp. v jejich spádových regionech. Pardubice jsou vzdáleny od pomyslného centra MAS – města Holice 15 km jihozápadním směrem a Hradec Králové je vzdálen 17 km severozápadním směrem. Přičemž území MAS prostřednictvím obce Býšť přímo sousedí s katastrálním územím města Hradec Králové. Tato skutečnost velkou měrou ovlivňuje ekonomické, sociální a demografické charakteristiky MAS Holicko. Z ostatních větších sídel leží MAS Holicko v blízkosti Chrudimi (19 km od města Holice), Vysokého Mýta (18 km od města Holice), Chocně (18,5 km od města Holice), Rychnova nad Kněžnou (24 km od města Holice), Týniště nad Orlicí (11 km od města Holice). Z menších sídel se v blízkosti MAS Holicko nacházejí Sezemice, Borohrádek, Kostelec nad Orlicí či Třebechovice pod Orebem. Přes výše zmíněnou skutečnost Holice plní funkci centra v tomto regionu. Vytvářejí spádový region, kam občané dojíždějí za prací, do škol i za službami, i když značná část jejich obyvatel dojíždí za prací do Pardubic a Hradce Králové.

Ke konci roku 2014 žilo v obcích MAS Holicko celkově 17 526 obyvatel. Výměra MAS Holicko činí 22 446,5 ha. Jak rozlohou, tak i počtem obyvatel se řadí mezi menší MAS v rámci ČR. Rovněž se MAS Holicko vyznačuje nízkou hustotou obyvatelstva, i přestože se nachází v nízkopoloženém území a v zázemí velkých měst. Na 1 km² žilo k výše zmíněnému datu pouze 78,1 obyvatel, kdežto průměr celé ČR byl 133,3 obyvatel na km², v Královéhradeckém kraji 116,0 obyvatel na km² a Pardubickém 114,2 obyvatel na km². Svůj podíl na hodnotě tohoto ukazatele má především vysoká zalesněnost, zejména obcí na východě MAS Holicko, a poměrně rozsáhlá katastrální území členských obcí MAS.

Tab. 5: Výměra obcí a počet jejich částí na území MAS Holicko

Obec	Celková výměra (ha)	Počet katastrů	Počet částí obce	Počet ZSJ	Vzdálenost od Holic (vzdušná a směr)
Býšť	3 409,6	4	4	6	9 SZ
Dolní Roveň	2 902,6	4	4	4	4 JZ
Dolní Ředice	1 064,5	1	1	1	5 SZ
Holice	1 965,4	1	7	10	-
Horní Jelení	2 447,7	2	3	3	8 JV
Horní Ředice	1 110,6	1	1	1	3 SZ
Chvojenec	991,2	1	1	1	6 SZ
Jaroslav	493,9	1	1	1	9 JV
Nová Ves	842,3	1	1	2	8 SV
Ostřetín	1 849,8	2	2	2	4 JV
Poběžovice u Holic	1 342,6	1	1	1	3 SV
Radhošť	480,4	2	2	2	11 JV
Trusnov	1 064,2	2	4	4	9 JV
Týniště	411,2	1	1	1	11 JV
Uhersko	366,7	1	1	1	9 JV
Vysoké Chvojno	1 703,8	1	1	1	5 SZ
Celkem	22 446,5	26	35	41	-

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní šetření

Území MAS Holicko leží celkem na 26 katastrálních územích a skládá se dohromady z 35 obecních částí. Z nejvíce částí se skládá město Holice (ze 7 částí) a poté Býšť, Dolní Roveň a Trusnov (všechny ze 4 částí). Celkový počet základních sídelních jednotek je 41.

Na území MAS Holicko převažují především menší sídla, resp. obce. V roce 2014 mělo pouze jedno sídlo více než 5 000 obyvatel (Holice) a dvě sídla měla více než 2 000 obyvatel (Holice a Horní Jelení). V kategorii obyvatel od 1 001 do 2 000 byly zastoupeny tři obce. V nižší kategorii sídel v rozmezí 501 až 1 000 obyvatel byly v rámci MAS Holicko tři sídla. Největší počet tak měly nejmenší obce pod 500 trvale žijících obyvatel. Nejpočetněji v rámci všech kategorií byla zastoupena kategorie s 201 až 500 obyvateli, do ní spadalo celkově 5 obcí z MAS Holicko. 3 obce měly méně než 200 trvale žijících obyvatel.

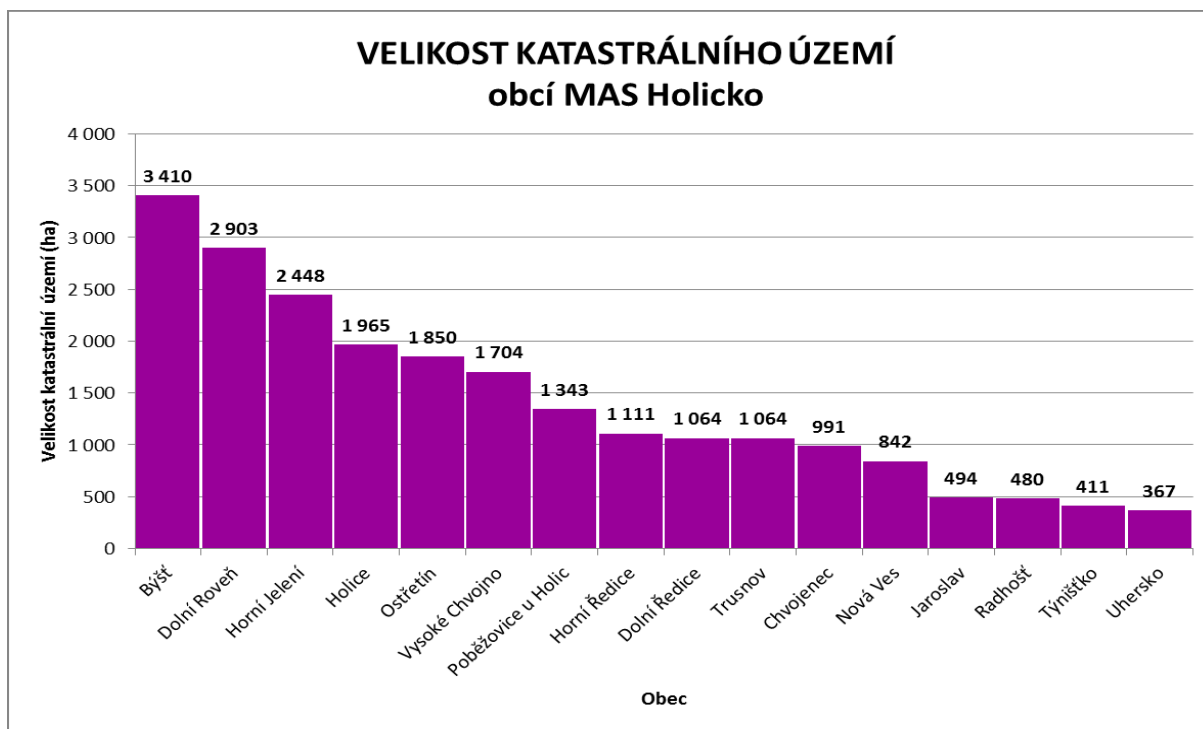
Tab. 6: Části obcí v územní působnosti MAS Holicko

Obec	Počet částí obce	Části obce
Býšť	4	Bělečko, Býšť, Hoděšovice, Hrachoviště
Dolní Roveň	4	Dolní Roveň, Horní Roveň, Komárov, Litětiny
Dolní Ředice	1	Dolní Ředice
Holice	7	Holice, Kamenec, Koudelka, Podhráz, Podlesí, Roveňsko, Staré Holice
Horní Jelení	3	Dolní Jelení, Horní Jelení, Rousínov
Horní Ředice	1	Horní Ředice
Chvojenec	1	Chvojenec
Jaroslav	1	Jaroslav
Nová Ves	1	Nová Ves
Ostřetín	2	Ostřetín, Vysoká u Holic
Poběžovice u Holic	1	Poběžovice u Holic
Radhošť	2	Radhošť, Sedlíštko
Trusnov	4	Franclína, Opočno, Trusnov, Žíka
Týniště	1	Týniště
Uhersko	1	Uhersko
Vysoké Chvojno	1	Vysoké Chvojno

Zdroj dat: ČSÚ, www.risy.cz

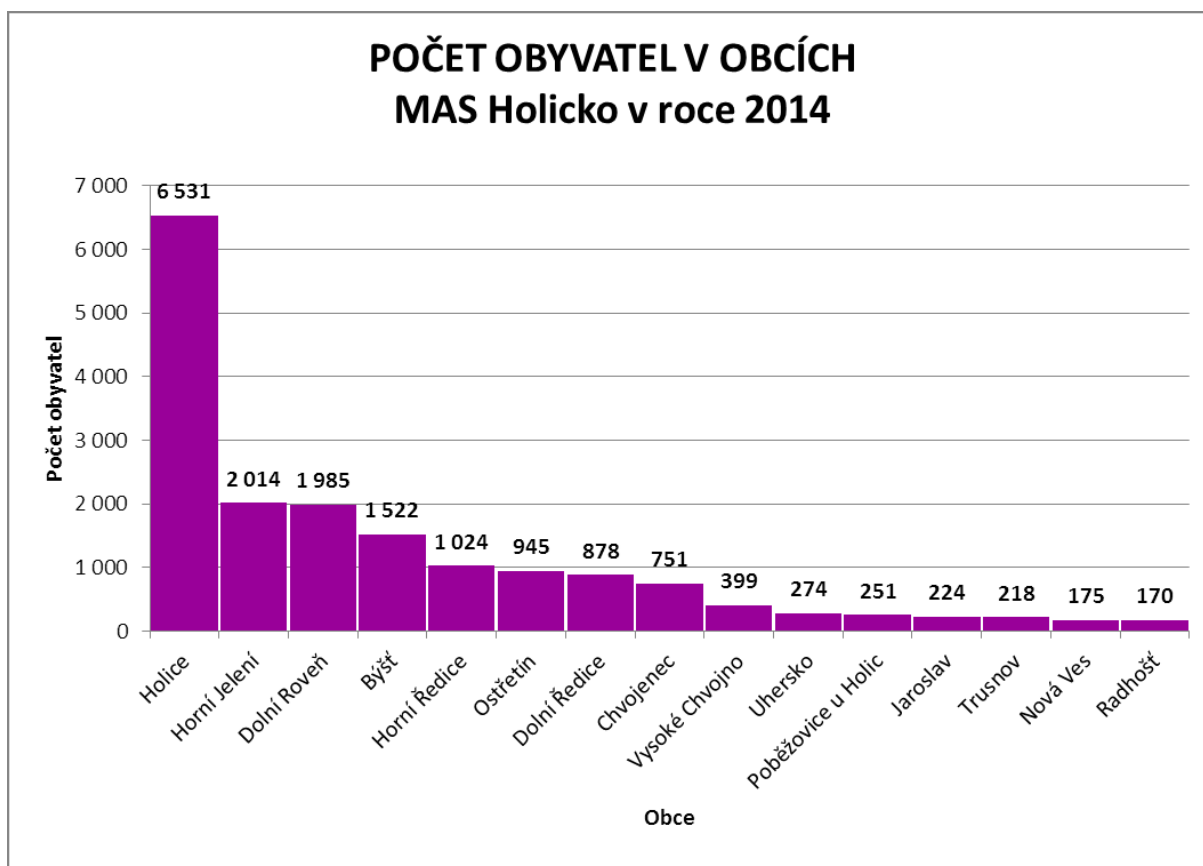
Dvě obce mají statut města, a to Holice a Horní Jelení. Ve městě Holice na konci roku 2014 žilo 6 531 obyvatel a Horním Jelením 2 014 obyvatel. Necelých 2 000 obyvatel měla ještě obec Dolní Roveň (1 985 obyvatel). Celkově žilo ve městech MAS Holicko 8 545 obyvatel, tedy v procentuálním vyjádření tvoří města téměř poloviční podíl na obyvatelstvu MAS Holicko (48,8 %). Jak již bylo uvedeno, město Holice vytváří pomyslné centrum, které je identifikovatelné na základě dojížděky do zaměstnání a do škol. Plní základní funkce i pro obyvatele jeho zázemí – zaměstnanost, školy, obchody, zdravotnické služby, dojížděka za úřady (pro obce ORP Holice).

Graf 3: Velikost katastrálního území obcí v územní působnosti MAS Holicko

Zdroj dat: ČSÚ

Graf 4: Počet obyvatel v obcích MAS Holicko v roce 2014

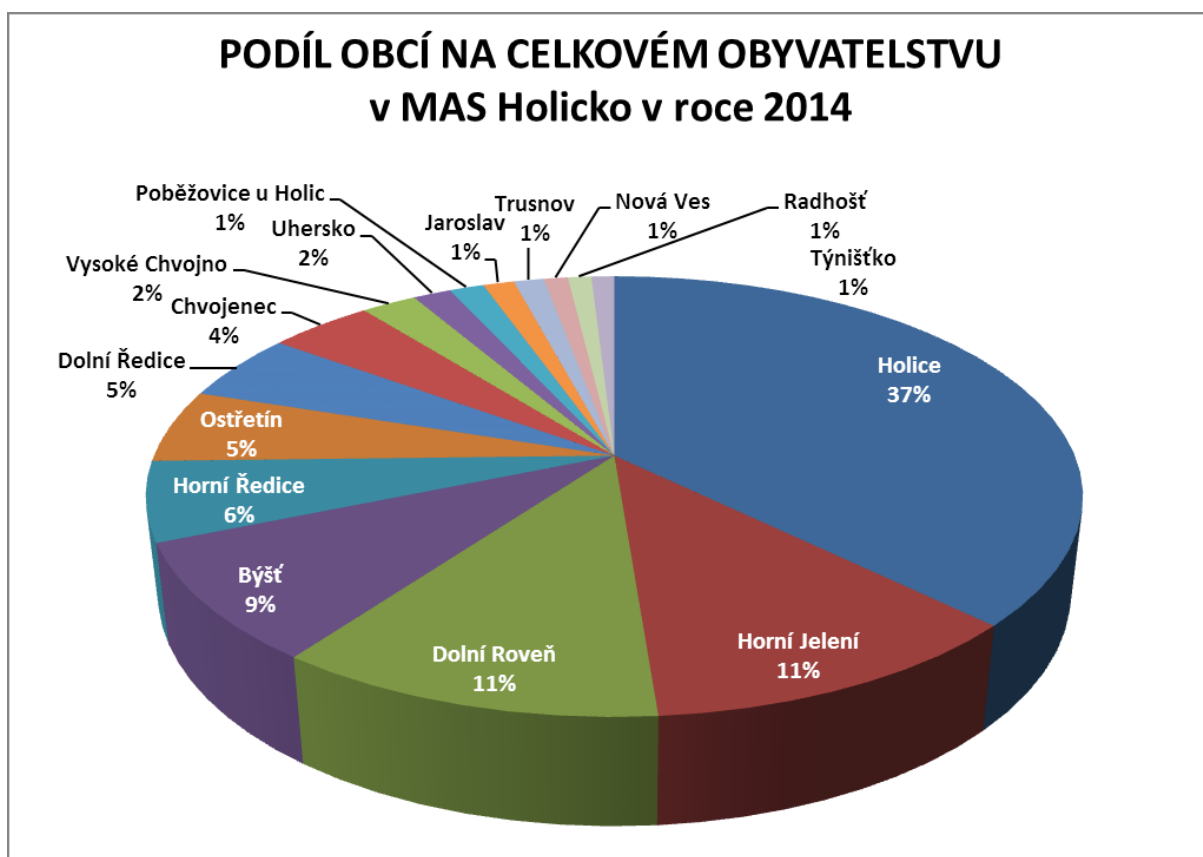

Zdroj dat: ČSÚ

Největší katastrální území náleží obci Býšť ležící nejseverněji, a to 34,1 km². Necelých 30 km² dosahuje katastrální území obce Dolní Roveň. Přes 20 km² katastrálního území má i město Horní Jelení. Katastrální území centra regionu města Holice se rozkládá na ploše 19,7 km². Naopak úplně nejmenší katastrální území má obec Uhersko, a to 3,7 km². Plocha katastrálního území dalších třech obcí – Týništko, Radhošť a Jaroslav nepřesahuje 5 km².

Graf 5: Podíl obcí na celkovém obyvatelstvu v MAS Holicko v roce 2014

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

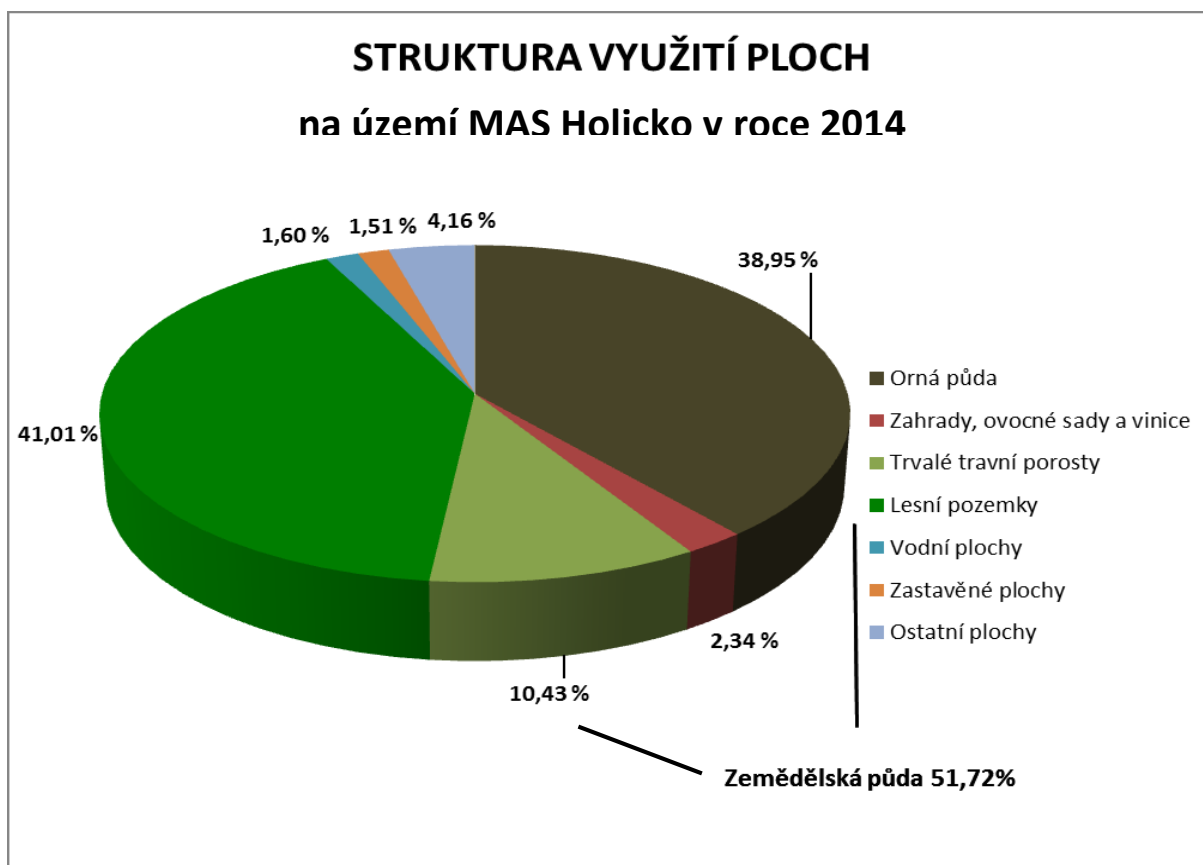
A.3.2 Krajinný ráz a struktura ploch

Z hlediska geomorfologického se MAS Holicko nachází v provincii Česká vysočina – soustava České křídové tabule - podsoustava Polabská tabule. Krajina je mírně členitá, plochého pahorkatinového rázu s průměrnou nadmořskou výškou 300 m n. m. Jedná se o klimatickou oblast mírně teplou, mírně vlhkou s převažující funkcí bydlení (doplňkovou rekreační a výrobní) s intenzivním využíváním zemědělských půd.

Území MAS Holicko z hlediska krajinného rázu a struktury ploch lze rozdělit na tři celky. Jižní a jihovýchodní oblast (Dolní Roveň, Uhersko aj.) je tvořena především zemědělskou krajinou, která je prakticky bezlesá. Tato část je součástí úrodné krajiny Polabí, de facto je její východní hranicí. Vysoké zastoupení zde má orná půda, např. v Dolní Rovni její podíl na celkové výměře dosahuje 77,7 %. Vyšší zastoupení lesů má pouze obec Týništko, jejíž katastrální území je však velmi malé. Území je na jižní straně protékáno řekou Loučnou.

Střední část MAS Holicko je charakteristické vysokou urbanizací. Jedná se de facto o monolitické zastavěné území. Jednotlivé sídelní útvary jsou srostlé v jeden celek, a takřka bez přestávky na sebe navazují. Jedná se o obce Dolní Ředice, Horní Ředice, Holice a Poběžovice u Holic, k nimž je možné ještě přiřadit obec Veliny, která však nespadá do MAS Holicko. Tyto jmenované obce tak tvoří jeden kompaktní celek. Jedná se o pás, který je protékán Ředickým potokem. Nalézají se zde a z hlediska krajinného rázu jsou dominantními areály s průmyslovou a zemědělskou výrobou a taktéž dobývací prostor cihlářské hlíny Holice s cihelnou. Také se v této části nalézá několik rozsáhlých vodních ploch (Ředický rybník či rybníky Mordýř a Šmatlán).

Graf 6: Struktura využití ploch na území MAS Holicko v roce 2014

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Pro východní a severovýchodní část území MAS Holicko vymezené městem Horní Jelení a obcemi Býšť, Vysoké Chvojno a Nová Ves jsou typické souvislé lesní porosty. Jedná se o součást lesního komplexu sahajícího od města Hradec Králové přes Týniště nad Orlicí, Borohrádek až po město Choceň. Jedná se de facto o jeden lesní celek. Některá sídla jsou úplně obklopena lesy jako např. Horní Jelení či Bělečko (místní část Býště). I v této části se nalézá několik rybníčních ploch, z nichž nejrozsáhlejší je Novoveský rybník a jako rekreační oblast funguje rybník Hluboký na sever od Holic. Dále je zde vysoké množství menších lesních toků. Zemědělská půda zde dosahuje nízkého podílu a jedná se především o zatravněné plochy pro extenzivní zemědělskou výrobu, nikoliv o ornou půdu, jako je tomu v jihozápadní části řešeného území.

B. ANALYTICKÁ ČÁST

Tato kapitola se bude věnovat vymezení základních problémů a potřeb území MAS Holicko, které vycházejí ze SWOT analýzy vytvořené na základě socio-ekonomické analýzy, dotazování občanů a partnerů MAS a výsledků pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD.

Pro přípravu analytické části strategie byly použity následující zdroje informací:

- Český statistický úřad (tvoří přílohu SCLLD),
- Pracovní úřad,
- Agentura ochrany přírody a krajiny,
- Internetové stránky MPSV, MDČR, Policie ČR, další složky veřejné správy,
- Česká správa cestovního ruchu – CzechTourism,
- Krajský úřad,
- Obec s rozšířenou působností,
- Existující strategické dokumenty,
- Dotazníky pro obce, internetové stránky obcí,
- Šetření u poskytovatelů sociálních služeb,
- Šetření u ředitelů škol, výroční zprávy škol,
- Typologie obcí zpracované pro MAS Holicko firmou Ekotoxa s.r.o. (tvoří přílohu SCLLD),
- A další

Dále bylo použito anketní šetření, diskusní skupiny a poznatky z pracovních skupin, osobních konzultací a řízených rozhovorů, kapitola SWOT analýza je založena především na výstupech z veřejných projednání.

Analytická část je nejen zdrojem informací o regionu, ale také velice důležitým podkladem pro strategickou část.

B.1 Socio-ekonomická analýza území MAS Holicko

Socio-ekonomická analýza prostředí je situační analýza ústící v popis základních socio-ekonomických charakteristik regionu. Objektivně zpracovaná analýza je nezbytným podkladem a hlavním faktografickým materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování strategického dokumentu.

Fakta a poznatky získané při zpracování základních socio-ekonomických charakteristik regionu jsou určující při vypracování SWOT analýzy a při formulování vize rozvoje regionu, klíčových oblastí a cílů rozvoje.

Závěry situační analýzy slouží jako sjednocující a referenční, resp. argumentační materiál pro diskusi nad dalšími kroky zpracování koncepce nebo strategie, např. k diskusi nad definicí strategických cílů a priorit a následně pak k zaměření a formě jednotlivých rozvojových aktivit.

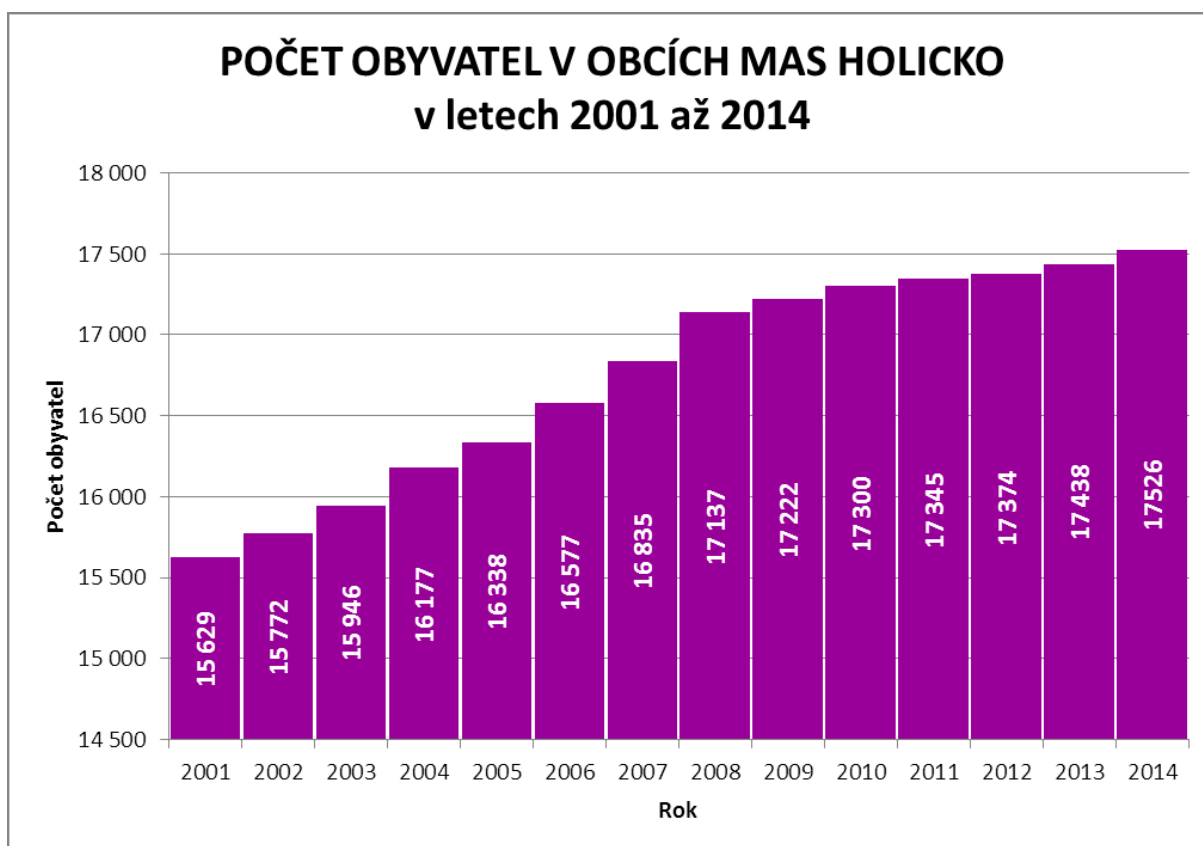
Základní charakteristiky regionu jsou také podkladem pro kvantifikaci (odhad dopadů) očekávaných výsledků navrhovaných rozvojových aktivit a pro jejich zpětné hodnocení.

B.1.1 Obyvatelstvo

B.1.1.1 Počet obyvatel a jeho vývoj

V roce 2014 žilo na území MAS Holicko 17 526 obyvatel, tedy z hlediska počtu obyvatel se jedná o menší místní akční skupinu. Více než třetina z celkového počtu obyvatel pocházela z pomyslného centra MAS města Holice. Žilo zde 6 531 obyvatel, což v relativním vyjádření čítá 37,3 % obyvatel MAS. V druhém největším sídle – ve městě Horní Jelení žilo na konci tohoto roku 2 014 obyvatel. Avšak jejich počet teprve v roce 2012 překonal hranici 2 000. Celkově obě sídla z populačního hlediska tvoří bezmála polovinu obyvatel území MAS Holicko (48,8 %). Třetím největším sídlem, které však dlouhodobě bylo druhým největším, je Dolní Roveň, v níž na konci roku 2014 žilo 1 985. V počtu obyvatel byla překonána městem Horní Jelení až v roce 2012, kdy se počet trvale žijících postupně snížil opět pod hodnotu 2 000. Dále následuje obec Býšť, kterou obývalo 1 522 obyvatel v roce 2014. Nad hranici 1 000 obyvatel se dostala ještě obec Horní Ředice. Ve třech obcích – Ostřetín, Dolní Ředice a Chvojenec byl počet trvale žijících v rozmezí 501 – 1 000 obyvatel. Vysoké Chvojno, Uhersko, Trusnov, Poběžovice u Holic a Jaroslav spadaly dle počtu obyvatel do kategorie 201 – 500. Nejmenšími obcemi MAS Holicko byly Radhošť, Týnišťko a Nová Ves, kde žilo méně než 200 obyvatel. Vůbec nejmenší počet trvale žijících bylo v Týnišťku, kterou obývalo 165 obyvatel. O pět více měla obec Radhošť a o dalších pět obec Nová Ves.

Graf 7: Počet obyvatel v obcích MAS Holicko v letech 2001 až 2014

Zdroj dat: ČSÚ

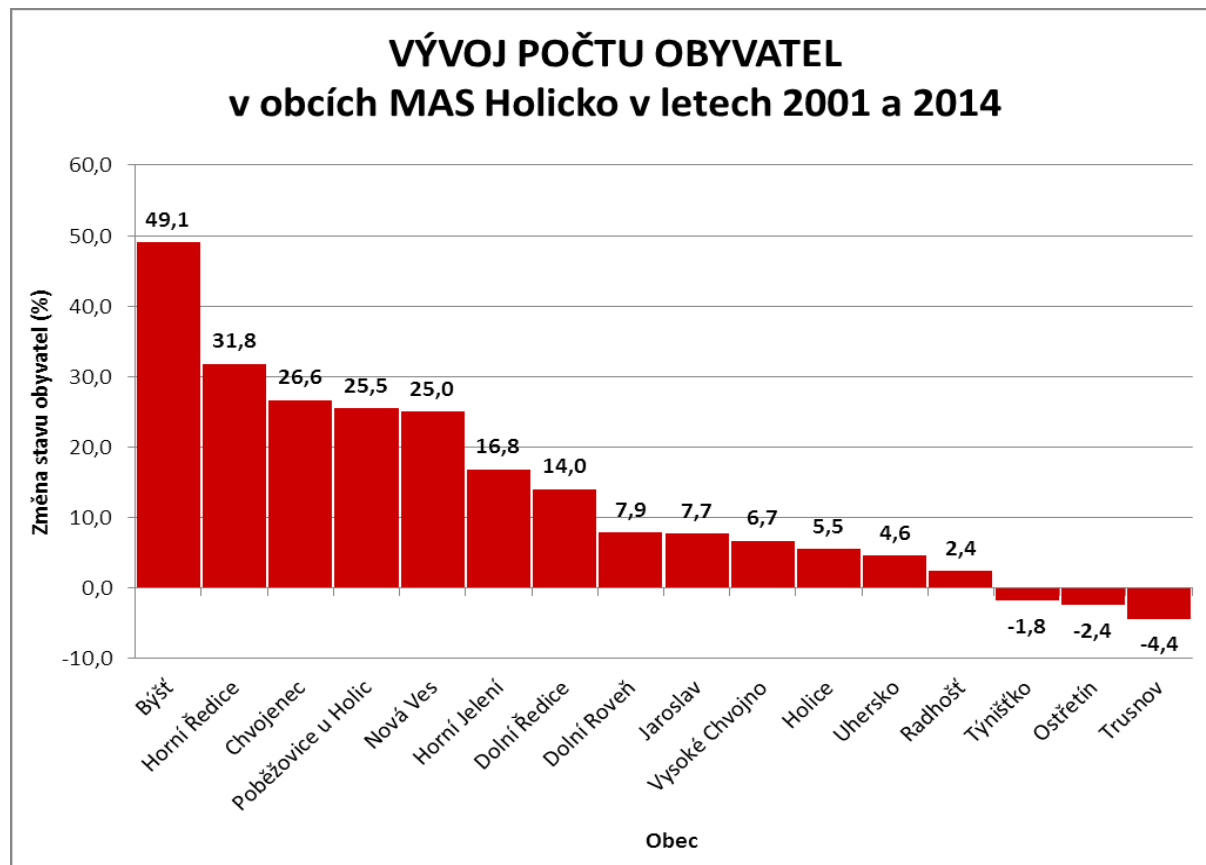
Dle počtu obyvatel v souvislosti se sídelní strukturou lze konstatovat, že se jedná o nevelká sídla. Ani populace žijící v největším sídle – městě Holice se neblíží maximálnímu limitu pro počet obyvatel pro sídla MAS. Holice nedosahují ani třetiny maximálně povoleného počtu obyvatel, tedy 25 000. Většina sídel spadá do kategorií pod 1 000 obyvatel, především pod 500. Průměrný počet obyvatel na sídlo byl 1 095,4 ke konci roku 2013, avšak tři čtvrtiny sídel tohoto počtu nedosahovaly. Naopak polovina obcí MAS Holicko měla méně než 500 obyvatel.

B.1.1.2 Vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel v obcích MAS Holicko vykazuje od roku 2001 rostoucí tendenci. Nejedná se však pouze o několikaletý trend zvyšování populace, ale v každém roce došlo k jejímu navýšení. Zatímco v tomto roce žilo na území současné MAS Holicko 15 629 obyvatel, na konci roku 2014 jich bylo o 1 897 více. Tedy počet obyvatel vzrostl v relativním vyjádření o 12,1 %. K nejvyšším nárůstům docházelo v první polovině vymezeného období. Mezi lety 2001 a 2007 se zvýšil o 1 206, v letech 2008 až 2014 došlo k nárůstu o 389 trvale žijících obyvatel. Tedy dynamika nárůstu má pomalu opadající trend. Od roku 2010 došlo již k nárůstu pouze o 226 obyvatel.

Z pohledu jednotlivých obcí došlo mezi lety 2001 a 2014 až na tři sídla k nárůstu počtu jejich obyvatel. Úbytek zaznamenaly pouze obce Týništko, Ostřetín a Trusnov. Ovšem snížení počtu jejich obyvatel bylo minimální. K nejvyššímu úbytku došlo v obci Trusnov, a to pouze o 4,4 %. V absolutním vyjádření znamenal úbytek pokles o 10 obyvatel. U obce Ostřetín došlo k poklesu o 23 obyvatel, u Týništko o 2.

Graf 8: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Holicko v letech 2001 až 2014

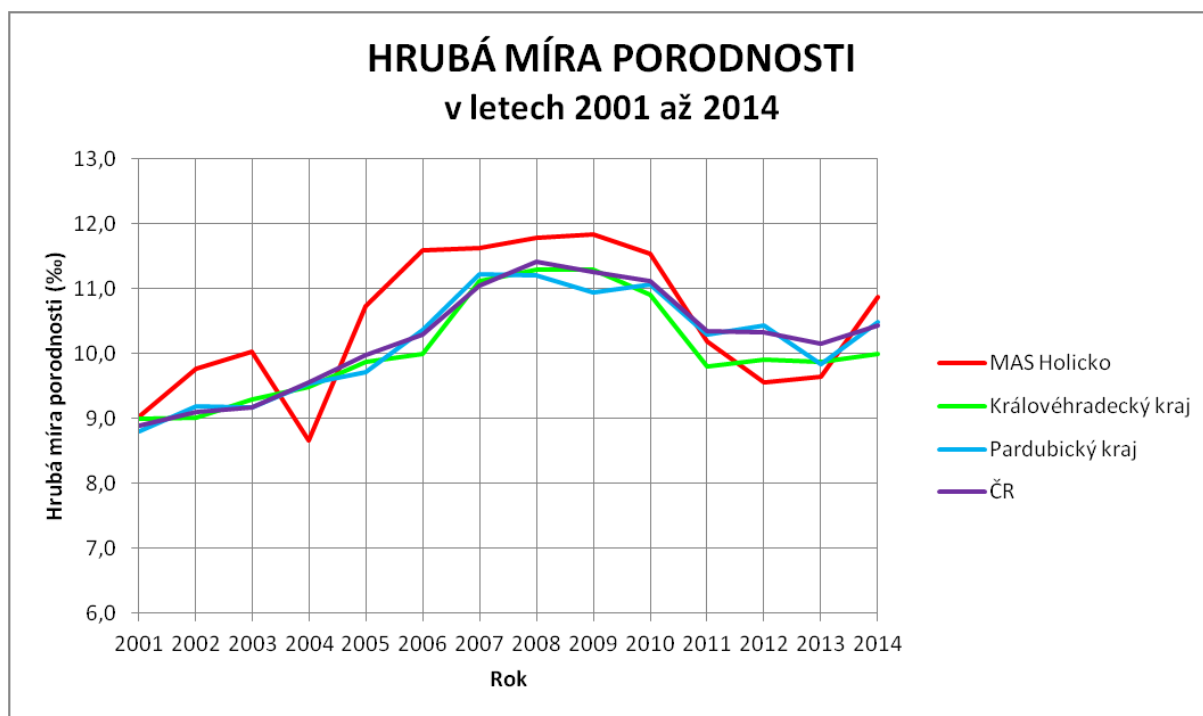
Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Naopak nejvyšší nárůst zaznamenala obec Býšť, tedy obec přímo sousedící s katastrálním územím krajského města Hradec Králové, u níž se zvýšil počet obyvatel téměř o polovinu (o 49,1 %). V roce 2001 měla tato obec 1 021, v roce 2013 již 1 522. Nárůst počtu jejich obyvatel má souvislost s růstem suburbanizačního zázemí Hradce Králové vzhledem k atraktivní lokalitě obce Býšť z pohledu kvality života a dostupnosti krajského města. O necelou třetinu (31,8 %) narostl počet obyvatel obce Horní Ředice. Zvýšil se z počtu 777 trvale žijících z roku 2001 na 1 024 v roce 2014. O čtvrtinu (26,6 %) vzrostl počet obyvatel obce Chvojenec, konkrétně z 593 na 751. Obec Chvojenec leží stejně jako výše zmíněná Býšť na komunikaci I. třídy (I/35) ve směru na Hradec Králové, tedy toto krajské město je z této obce dobře dostupné a je vzdálené pouze 9 km od začátku osídlení Hradce Králové. Populační nárůst nad 10 % zaznamenaly další 4 obce – Poběžovice u Holic, Nová Ves, Horní Jelení a Dolní Ředice.

Jak již bylo zmíněno výše, v posledních letech sledovaného období se však dynamika růstu počtu obyvatel výrazně zpomalila. Mezi lety 2010 a 2013 významně narostl počet obyvatel jen u obce Nová Ves, a to o 30,6 %. U dalších třech obcí – Vysoké Chvojno, Týniště a Poběžovice u Holic byl nárůst mezi 7 – 17 %. U ostatních obcí velikost populace spíše stagnovala a u sedmi obcí došlo k úbytku počtu obyvatel. Nejvýraznější byl u obce Trusnov, u níž se počet obyvatel snížil k roku 2014 o 6,8 % oproti roku 2010.

B.1.1.3 Narození

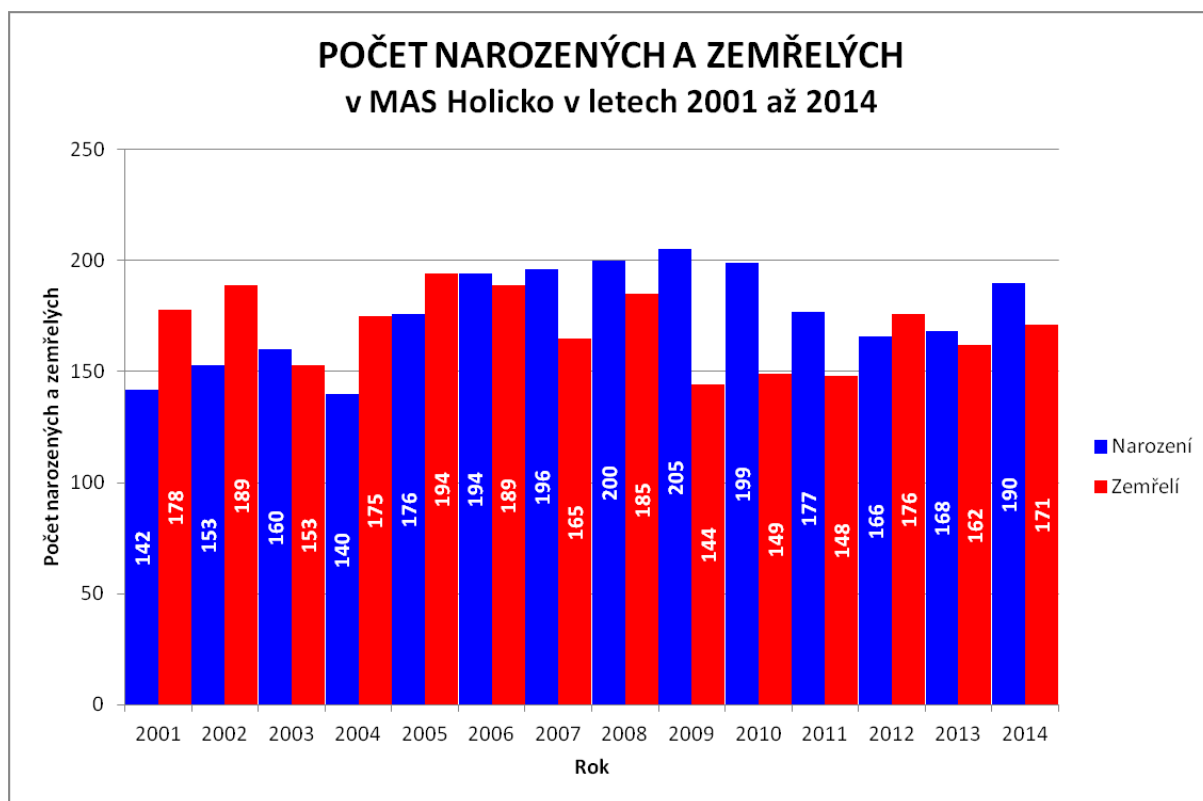
Počet narozených v obcích MAS Holicko byl velmi proměnlivý. Zatímco v prvních letech zkoumaného období 2001 až 2014 se rodilo okolo 150 dětí za rok, od roku 2005 lze pozorovat strmý nárůst porodnosti. V roce 2008 dosáhl počet narozených hodnoty 200 a vůbec největší byl v následujícím roce, kdy se narodilo v obcích MAS Holicko 205 dětí. Od roku 2010 však následoval prudký pokles a v letech 2012 – 2013 se rodilo méně než 170 dětí. Tento trend není mimořádný, zapadá do celorepublikového kontextu, kdy také došlo k prudkému nárůstu počtu narozených. Poslední zkoumaný rok 2014 však byl výjimečný, porodnost opět výrazně vzrostla (narodilo se 190 dětí). K mírnému nárůstu sice došlo i kontextu celé ČR a obou sledovaných krajů, avšak nevýraznému. Jedná se patrně o doznívající vlnu vysoké natality z konce minulého desetiletí. V letech 2008 až 2010 bylo v rámci celé ČR narozených o 30 % více než v roce 2001. V obcích MAS Holicko tento ukazatel byl ještě vyšší. V tomto období se zde rodilo o 40 % více dětí oproti roku 2001. V roce 2009 se dokonce narodilo o 44,4 % více dětí než ve výše uvedeném roce. V posledním analyzovaném období (2012 a 2013) se hodnoty mezi celou ČR a souhrnem obcí MAS Holicko vyrovnaly. V obou případech se narodilo o 18 % dětí více, než tomu bylo v roce 2001. Rok 2014 představuje odchylku a porodnost na území MAS Holicka byla znatelně vyšší oproti stavu z celé ČR (o 34 %, resp. 21 % oproti roku 2001).

Graf 9: Hrubá míra porodnosti v letech 2001 až 2014

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Z hlediska běžně užívaného indikátoru znázorňující porodnost – hrubé míry porodnosti (tj. počet narozených dětí na 1 000 obyvatel území středního stavu), obce MAS Holicko vykazují nadprůměrnou míru porodnosti oproti ČR a Pardubickému a Královéhradeckému kraji. V roce 2001 byla ještě srovnatelná ve všech sledovaných celcích (v MAS Holicko 9,0 ‰, v ČR 8,9 ‰), ovšem v následujících letech byla v MAS Holicko vyšší, a to výrazně (vyjma roku 2004). V roce 2006 překročila hodnotu 11 ‰ (11,6 ‰), zatímco v ČR se pohybovala na úrovni 10,3 ‰ a srovnatelná byla i v obou krajích, tedy nástup populačního boomu nastal v MAS Holicko dříve než ve většině ostatních částí ČR. Hodnota přes 11 ‰ byla za území ČR překonána až v následujícím roce (11,3 ‰). Právě v letech 2007 a 2008 dosáhla vrcholu v MAS Holicko, a to 11,8 ‰, na ostatních sledovaných územích se pohybovala okolo 11 ‰. Avšak vysoká porodnost nevydržela dlouho, opadla prakticky stejně rychle, jako přišla. Již v roce 2011 se její míra přiblížila 10 ‰ a v následujících letech spadla pod tuto hranici, čímž poklesla i pod hodnoty z ČR a obou krajů. Výjimku tvoří zmíněný rok 2014, kdy hrubá míra porodnosti byla opětovně vyšší oproti dalším sledovaným územím (10,9 ‰ oproti 10,4 ‰ z celé ČR).

Pokud se bude uvažovat hrubá míra porodnosti za celé zkoumané období let 2001 až 2014, tak v obcích MAS Holicko byla vyšší. Míra porodnosti zde dosáhla hodnoty 145,8 ‰ (10,4 ‰ při zprůměrování na 1 rok). Zatímco v ČR jako celku byla mírně nižší. Za celé analyzované období činila 143,2 ‰ (10,2 ‰ při zprůměrování na 1 rok). Vysoká porodnost byla způsobena poměrně početným množstvím mladých rodin, které se na území MAS Holicko přistěhovaly z jiných území.

Graf 10: Počet narozených a zemřelých v MAS Holicko v letech 2001 až 2014

Zdroj dat: ČSÚ

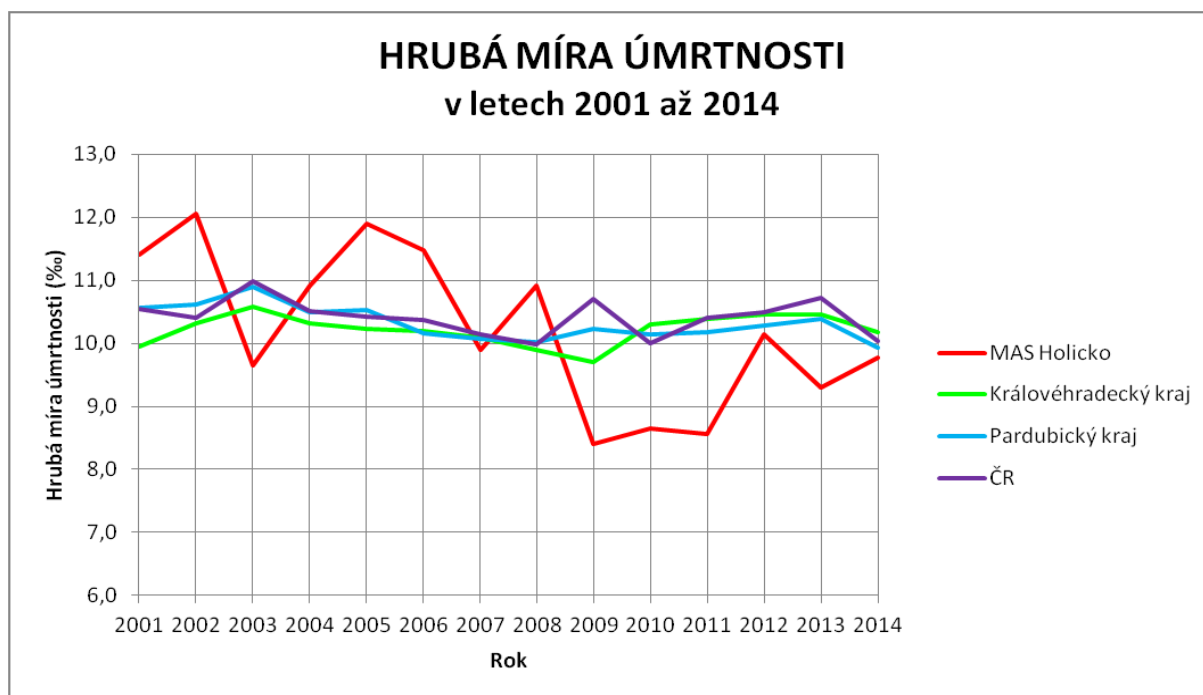
B.1.1.4 Zemřelí

Počet zemřelých v jednotlivých letech v MAS Holicko byl rovněž velmi rozkolísaný. Na počátku hodnoceného období byl počet zemřelých relativně vysoký. V roce 2001 dosáhl hodnoty 178 a v následujícím roce vystoupal na 189. O rok později však poklesl na 153. V dalších letech došlo k opětovnému zvýšení a vůbec nejvyšší počet zemřelých byl zaznamenán v roce 2005, a to 194. V letech 2009 až 2011 nepřekročil počet zemřelých hodnotu 150. V dalších letech však mírně stoupl. V posledních analyzovaných letech 2013 a 2014 činil 162, resp. 171.

Co se týče hrubé míry úmrtnosti, hodnoty jsou srovnatelné s průměrnou úrovní v ČR, avšak v MAS Holicko jako menším územím byla poměrně velká kolísavost (mezi 8,4 ‰ v roce 2002 až 12,1 ‰ v roce 2009). Lze však vyzorovat pokles hrubé míry úmrtnosti v druhé polovině sledovaného období, kdy hodnoty ve většině let poklesly pod 10 ‰, zatímco v ČR se udržovaly na této úrovni. Toto bylo způsobeno především nárůstem počtu obyvatel, což se projevilo v poklesu tohoto indikátoru. Podobná míra úmrtnosti jako v ČR byla i v obou sledovaných krajích s mírnými odchylkami.

Hrubá míra úmrtnosti za celé období byla v MAS Holicko srovnatelná s celorepublikovou hodnotou. Míra úmrtnosti mezi lety 2001 až 2014 přepočtená na střední stav dosahovala v MAS Holicko 141,3 ‰ (při zprůměrování na 1 rok činila 10,1 ‰), zatímco v celé ČR byla o necelá 4 promile vyšší (při zprůměrování na 1 rok činila 10,3 ‰).

Graf 11: Hrubá míra úmrtnosti v letech 2001 až 2014

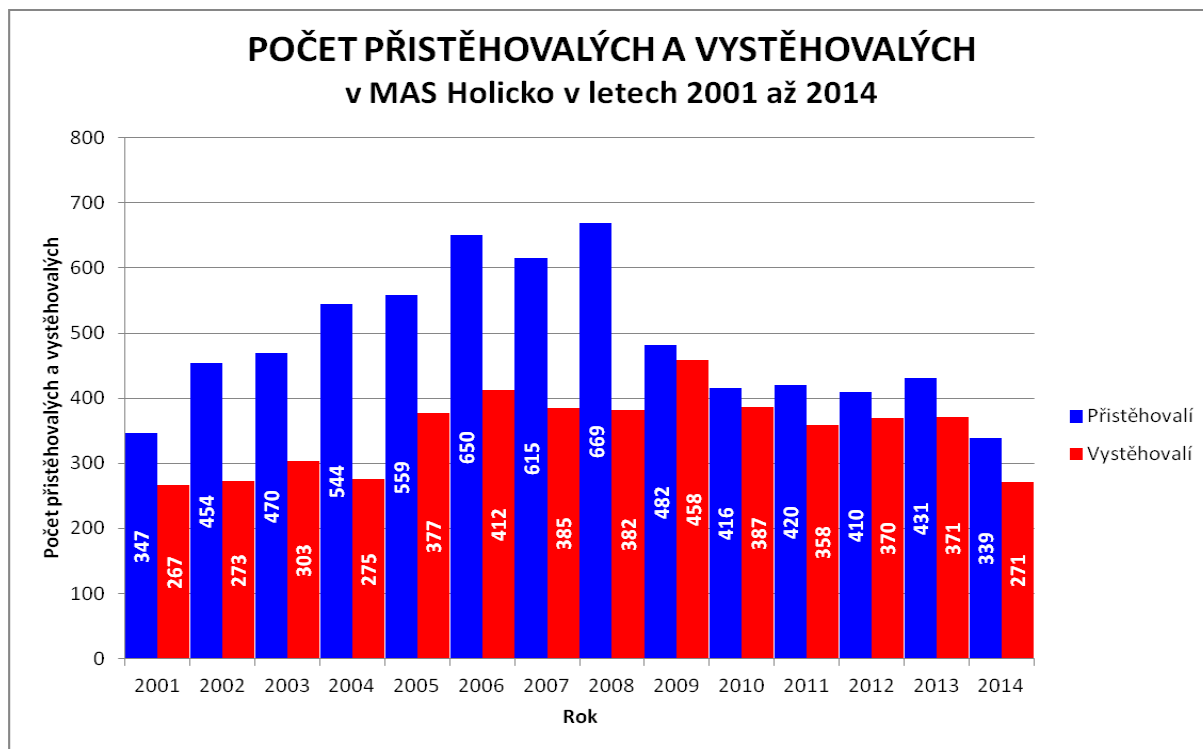
Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

B.1.1.5 Přirozený, migrační a celkový přírůstek

Přirozený přírůstek v obcích MAS Holicko ve zkoumaném období let 2001 až 2014 dosáhl kladné hodnoty, i když nízké. Za celé toto období se celkově o 68 obyvatel více narodilo, než zemřelo. Co se týče jednotlivých let, byl přirozený přírůstek značně kolísavý. V první polovině zkoumaného období byl spíše záporný. Nejnižších hodnot dosáhl v letech 2002 a 2004, kdy se narodilo o 38 obyvatel méně, než zemřelo. Naopak ve druhé polovině analyzovaných let se udržoval až na výjimku roku 2012 v kladných hodnotách. Nejvyšší v absolutním vyjádření byl v roce 2009, kdy činil 61. Toto souvisí s celkovým celorepublikovým trendem. V letech 2008 až 2010 došlo jak na území MAS Holicko, tak v rámci celé ČR k prudkému růstu počtu narozených dětí vlivem zvýšené porodnosti ročníků narozených v 70. letech, což ovlivnilo celkovou hodnotu tohoto ukazatele. V následujících letech díky opadnutí zvýšené vlny porodnosti se přirozený přírůstek opět propadnul a v roce 2012 byl záporný. V posledních zkoumaných letech 2013 a 2014 dosáhl hodnoty 4, resp. 19.

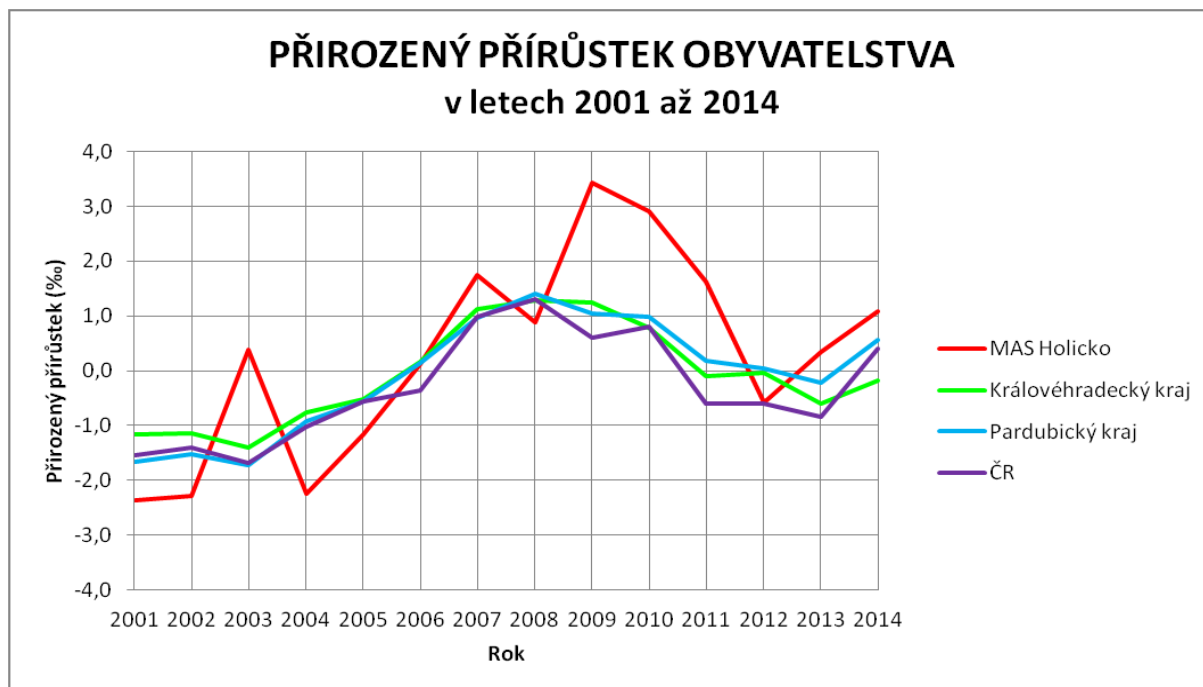
Hodnoty přirozeného přírůstku byly na počátku sledovaného období let 2001 až 2014 výrazně záporné. Zatímco celorepubliková hodnota v letech 2001 a 2002 činila $-1,7\%$, resp. $-1,5\%$, na území MAS Holicko byla ještě nižší $-2,4\%$, resp. $-2,3\%$. K vyrovnání s hodnotami panujícími v ČR a Královéhradeckém a Pardubickém kraji došlo až v roce 2006. V tomto roce se také dostal přirozený přírůstek v MAS Holicko do kladných hodnot (také v roce 2003). Jeho další vývoj i přes určitou kolísavost byl vzrůstající, nejvyšší hodnoty byly zaznamenány v letech 2009 a 2010, a to $3,4\%$ a $2,9\%$. Byly tak o téměř 2 promile vyšší než za území ČR a obou porovnávaných krajů. V posledních letech však došlo k vyrovnání počtu zemřelých s narozenými, tedy hodnoty opětovně klesly k nulové hranici. V roce 2012 činil přirozený přírůstek $-0,6\%$ a v následujícím byl mírně kladný $0,3\%$. V roce 2014 vzrostl na hodnotu $1,1\%$. V ostatních sledovaných letech byly v roce 2013 hodnoty záporné, tedy porodnost nestačila vykrývat počet zesnulých osob. To se změnilo v následujícím roce, kdy v Pardubickém kraji a v ČR jako celku byly opět hodnoty mírně kladné.

Graf 12: Počet přistěhovalých a vystěhovalých v MAS Holicko v letech 2001 až 2014

Zdroj dat: ČSÚ

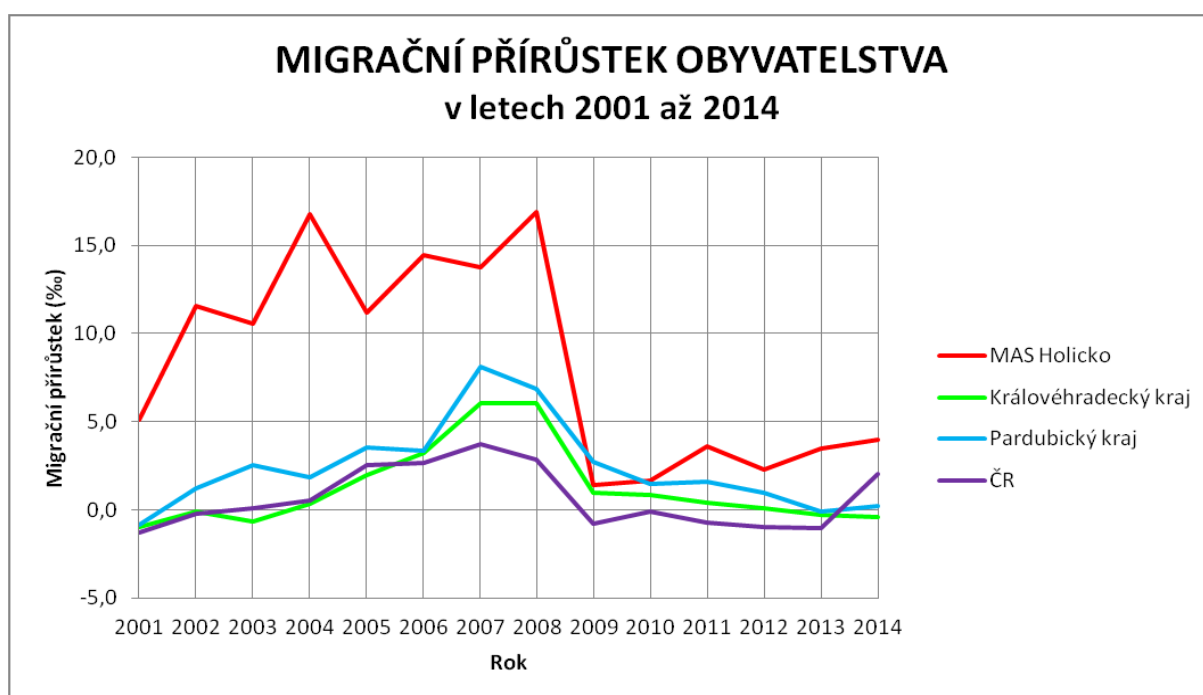
Graf 13: Přírozený přírůstek obyvatelstva v letech 2001 až 2014

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Migrační přírůstek byl po celé období kladný. Přistěhovalectví do obcí MAS Holicko převažovalo nad vystěhovalectvím. V první polovině zkoumaného období bylo přistěhovalectví zvláště masivní. Mezi lety 2002 až 2008 dosahovalo saldo migrace do regionu nad hodnotu 100. Příliv nových obyvatel vyvrcholil v roce 2008, kdy rozdíl mezi přistěhovanými a vystěhovanými byl 287 ve prospěch přistěhovaných. Konkrétně se v tomto roce do obcí MAS Holicko přistěhovalo 669 obyvatel. Od následujícího roku však masivní příliv obyvatel ustal. Saldo migrace již nepřekročilo hodnotu 70. Počet přistěhovaných do regionu se udržoval mezi 400 až 500, počet vystěhovaných byl však pouze nepatrně menší a po většinu období přesahoval hodnotu 350. Za celé období se do MAS Holicko přistěhovalo o 1 918 obyvatel více, než odstěhovalo. Ovšem příliv obyvatel byl značný především v první polovině období (přesněji do roku 2008), ve druhé polovině došlo k útlumu. Mezi lety 2010 až 2014 to bylo pouze 260 osob.

Graf 14: Migrační přírůstek obyvatelstva v letech 2001 až 2014

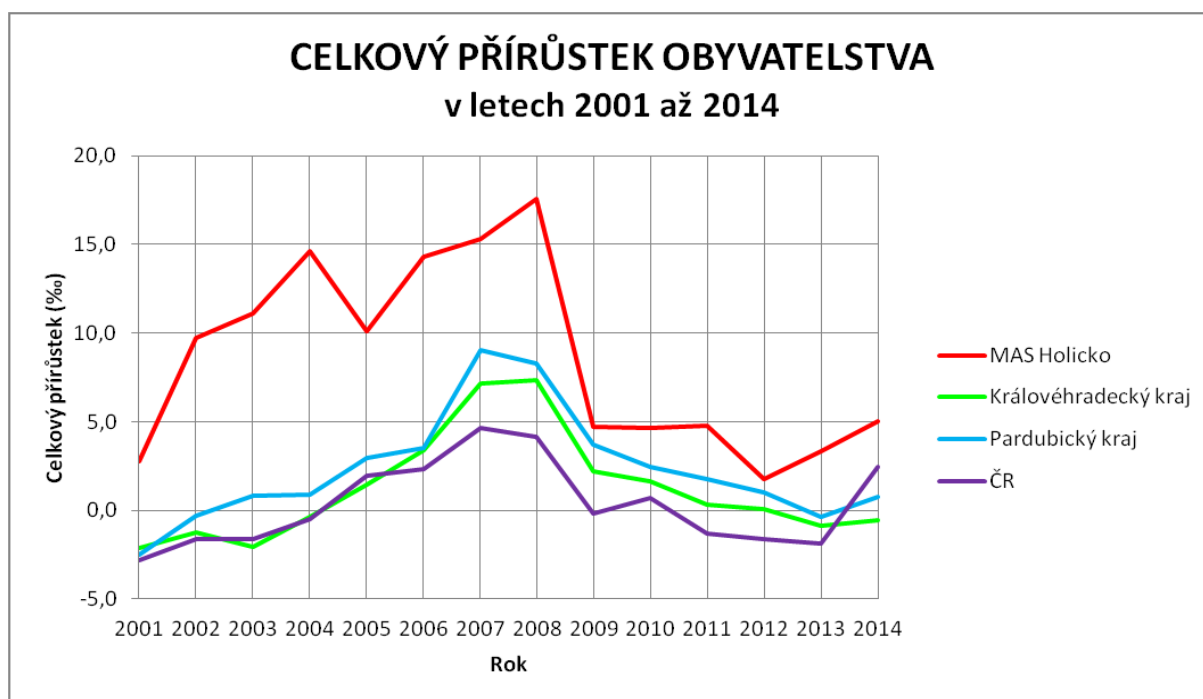

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Co se týče hodnot migračního přírůstku či přírůstku stěhováním vyjádřených saldem přistěhovaných a vystěhovaných na střední stav obyvatelstva, hodnoty ukazují výše zmíněnou situaci. MAS Holicko vykazovalo nadprůměrné hodnoty migračního přírůstku. Především se jednalo o období let 2002 až 2008, kdy migrační přírůstek přesahoval 10 %. Zatímco v ČR a Pardubickém kraji (hodnoty v Královéhradeckém byly poměrně nízké) dosáhl nejvyšší míry 8,1 %, resp. 6,1 % v polovině zkoumaného období, nejvyšší hodnota za MAS Holicko činila 16,9 % v roce 2008. Ovšem od tohoto roku došlo k dramatickému propadu hodnot migračního přírůstku, i když po celé období zůstaly kladné. Na druhou stranu byly několikanásobně vyšší než za ostatní sledované územní celky. Region MAS Holicko lze tak stále označit za perspektivní pro obyvatelstvo a dochází i nadále k, byť mírné, převaze přistěhovaných nad vystěhovanými.

Pro zkoumané období byl v jednotlivých letech celkový přírůstek kladný (rozdíl mezi narozenými a zemřelými a přistěhovanými a odstěhovanými). Celkově od roku 2001 přibýlo v obcích MAS Holicko 1 979 nových obyvatel. Na celkovém přírůstku se podílel především migrační, kdy celkové saldo mezi přistěhovalectvím a vystěhovalectvím činilo 1 918 ve prospěch přistěhovalých. Saldo mezi narozenými a zemřelými bylo mnohem nižší. Narození převyšovali zemřelé pouze o 76 osob. Mezi lety 2002 až 2008 se tak celkový přírůstek pohyboval v kladných hodnotách nad 100. Nejvyšší byl v roce 2008, kdy dosáhl hodnoty 302. Po tomto roce ale již hodnotu 100 nepřekonal. V posledním sledovaném roce 2014 činil 88, v roce 2013 64, o rok dříve pouze 29.

Graf 15: Celkový přírůstek v letech 2001 až 2014

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Hodnoty celkového přírůstku v porovnání s ČR a Královéhradeckým a Pardubickým krajem byly vysoce nadprůměrné za sledované období let 2001 až 2014. Na počátku období v roce 2001 činila jeho hodnota 2,8 ‰, zatímco na úrovni ČR i obou krajů byl negativní (pod -2 ‰). V období let 2002 až 2008 v důsledku zmíněného vysokého migračního přírůstku byly hodnoty vysoce nadprůměrné a blížily se či překračovaly hranici 10 ‰. Nejvyšší celkový přírůstek byl zaznamenán v roce 2008, kdy činil 17,6 ‰. V ČR byl ve stejném roce „pouze“ 8,3 ‰, v Pardubickém kraji 7,4 ‰ a v Královéhradeckém 4,2 ‰. Po roce 2008 se však výrazně propadl díky snížení migračního přílivu a také postupnému poklesu porodnosti, i když i nadále zůstal v kladných číslech. V roce 2013 byl na území MAS Holicko 3,3 ‰, na ostatních sledovaných celcích byl záporný (ČR -0,4 ‰, Pardubický kraj -0,9 ‰ a Královéhradecký -1,9 ‰). O rok později se na území MAS Holicko zvýšil na 5,0 ‰, v ostatních územních celcích rovněž vzrostl (v Královéhradeckém kraji - 0,6 ‰, v Pardubickém 0,7 ‰ a v ČR 2,5 ‰).

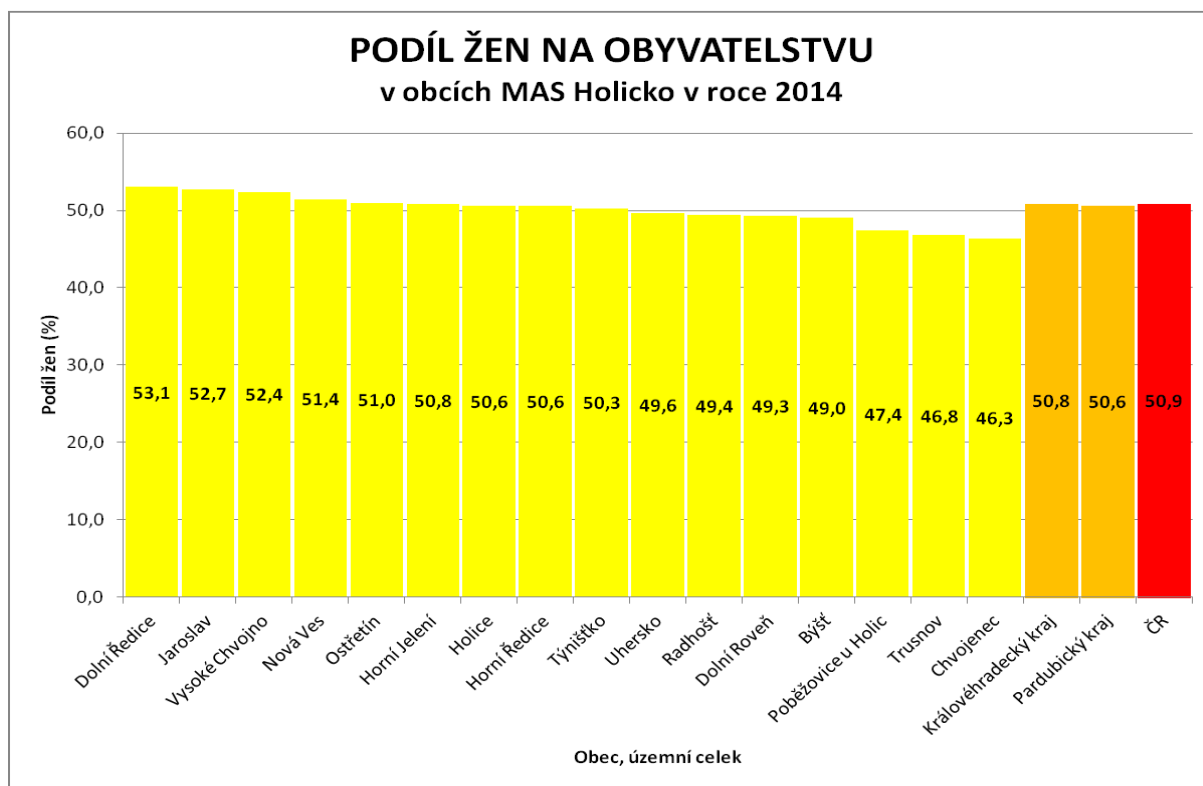
Z hlediska jednotlivých obcí přirozený přírůstek byl nejvyšší v obci Býšť, a to 86. Vysoký byl i v dalších obcích zmíněných v předešlých pasážích o nárůstu počtu obyvatel. V Dolních Ředvicích za celé období převažovali narození nad zemřelými o 39 osob a ve Chvojenci o 30. Tyto hodnoty mají souvislost, resp.

byly zapříčiněny vysokým přistěhovalectvím do těchto obcí. Ve zkoumaném období se přistěhovalo mnoho mladých rodin, proto v těchto obcích byl vysoký přirozený přírůstek. V dalších obcích byl přirozený přírůstek v rámci jednotek, v osmi obcích dosahoval záporných hodnot, především ve městě Holice, kde činil -51 a dále v obcích Trusnov (-21) a Radhošť a Týnišťko (obě -13). Migrační přírůstek z hlediska absolutních hodnot byl nejvyšší ve zmíněné obci Býšť. V saldu mezi přistěhovanými a vystěhovanými převažovali přistěhovalí o 452. Vysoký migrační přírůstek měly i další obce – Holice (354), Horní Jelení (338) či Horní Ředice (275). Naopak z pohledu absolutních hodnot byl nejnižší v obci Ostřetín, kde došlo k úbytku o 12 obyvatel, velmi nízký byl i v obcích Uhersko a Týnišťko, kde se zvýšil pouze o 6 obyvatel. Celkový přírůstek odpovídá skutečností uvedeným v předešlé kapitole o vývoji počtu obyvatel v obcích. Nejvyšší byl v obci Býšť, kde celkové saldo činilo 538. V Horním Jelení byla jeho hodnota 338, v Holicích 303 a v Horních Ředicích 291. Celkový přírůstek je tak tvořen především migračním přírůstkem, tedy přistěhovalectvím. Úmrtnost ani porodnost neměly na vývoji počtu obyvatel takový vliv jako migrační trendy.

B.1.1.6 Ženy

V obcích MAS Holicko žilo celkově 8 717 mužů a 8 809 žen ke konci roku 2014. Na počátku analyzovaného období v roce 2001 přitom na tomto území žilo o 1 062 méně mužů, ale pouze o 835 méně žen. Tedy podíl žen v populaci oproti mužům měl klesající tendenci a docházelo k vyrovnávání jejich počtu.

Graf 16: Podíl žen na obyvatelstvu v obcích MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Na počátku zkoumaného období činil podíl žen 51,0 %, v roce 2014 byl podíl žen již jen 50,3 %. Především v posledních letech, ve druhé polovině analyzovaného období, měl klesající tendenci. V rámci srovnání s ČR byl podíl žen v ČR vyšší, a to více než o půl procentního bodu (50,9%). Rovněž v Pardubickém kraji a Královéhradeckém kraji byl v roce 2014 i v dalších zkoumaných letech podíl žen vyšší, než tomu bylo v obcích MAS Holicko. Na druhou stranu i na těchto územích docházelo k vyrovnávání podílu žen a mužů na populaci, tedy situace v obcích MAS Holicko nebyla ničím unikátní na rozdíl od obou krajů či ČR.

V osmi obcích byl podíl žen na populaci větší než 50 %, v dalších obcích naopak ženy vykazovaly nižší podíl. Největší procentuálně zastoupení měly ženy v obci Dolní Ředice. O jednu desetinu jejich zastoupení přesahovalo 53 %. Vyšší zastoupení měly i v obcích Jaroslav (52,7 %), Vysoké Chvojno (52,4 %) a Nová Ves (51,4 %). Naopak mužská část populace převládala zejména v obcích Chvojenec a Trusnov, kde zastoupení mužů činilo 53,7 %, resp. 53,2 %. Větší podíl mužů byl rovněž v obcích Poběžovice u Holic (52,6 %) a Býšť (51,0 %). V ostatních obcích byly rozdíly nepatrné, pouze v několika desetínách procentního bodu.

B.1.1.7 Věkové rozvrstvení obyvatelstva

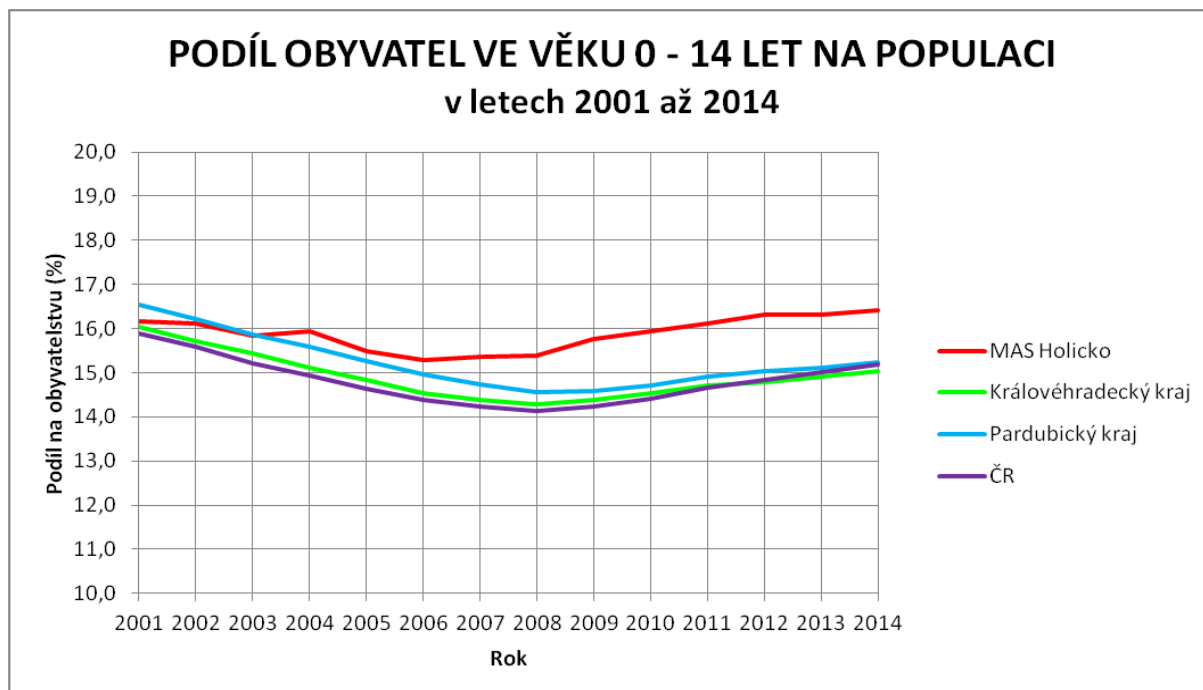
Největší zastoupení na populaci MAS Holicko má střední věková kategorie. Obyvatelé ve věku 15 – 64 let tvořili na konci roku 2014 celkem 66,4 % populace regionu. Druhou nejpočetnější skupinu tvořily osoby ve věku nad 64 let. Jejich zastoupení na populaci činilo 17,2 %. Nejnižší podíl tak čítaly osoby v kategorii 0 – 14 let. Podílely se 16,4 % na celkovém obyvatelstvu. Ve srovnání s ČR a oběma kraji, kam spadá MAS Holicko, panují v této demografické statistice určité odlišnosti. Region má významnější zastoupení mladé věkové kategorie 0 – 14 let. V ČR jako celku má tato skupina podíl na populaci 15,2 %, v Pardubickém kraji byl shodný a naopak v případě Královéhradeckého kraje o dvě desetiny nižší. Podíl populace řazené do středního věku byl v MAS Holicko mírně nižší než celorepublikový průměr, a to o 6 desetin procentního bodu. Rovněž byl nižší oproti Pardubickému kraji, na druhé straně Královéhradecký kraj má ještě nižší zastoupení osob ve věku 15 – 64 let. Procentuální zastoupení starších osob ve věku nad 64 let bylo nižší než v případě všech tří subjektů, mnohdy až znatelně. V případě celé ČR o 6 desetin procentního bodu, u Pardubického kraje o 8 desetin a Královéhradecký kraj jako kraj, kterému patří první příčky v jednotlivých demografických kategoriích stáří, měl výraznější podíl starších obyvatel, téměř o dva procentní body.

Podíly jednotlivých věkových kategorií v MAS Holicko se utvářely v čase rozdílným způsobem. Zastoupení kategorie obyvatel ve věku 0 – 14 prodělalo kolísavý vývoj. Mezi lety 2001 až 2006 docházelo ke snižování jejich podílu v populaci. Z 16,2 % v roce 2001 nastal pokles až na hodnotu 15,3 % v roce 2006. Poté díky rostoucímu počtu narozených v důsledku populačního boomu porodnosti ročníku narozených v 70. letech podíl osob ve věku 0 – 14 let začal narůstat. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2014, a to 16,4 %.

Podíl osob ve věku 15 – 64 let postupně od roku 2001 až do roku 2006 narostl z 69,0 % na 70,6 %, poté ovšem došlo k významnému propadu této věkové složky obyvatelstva. V roce 2014 tak jejich podíl činil už pouze 66,4 %.

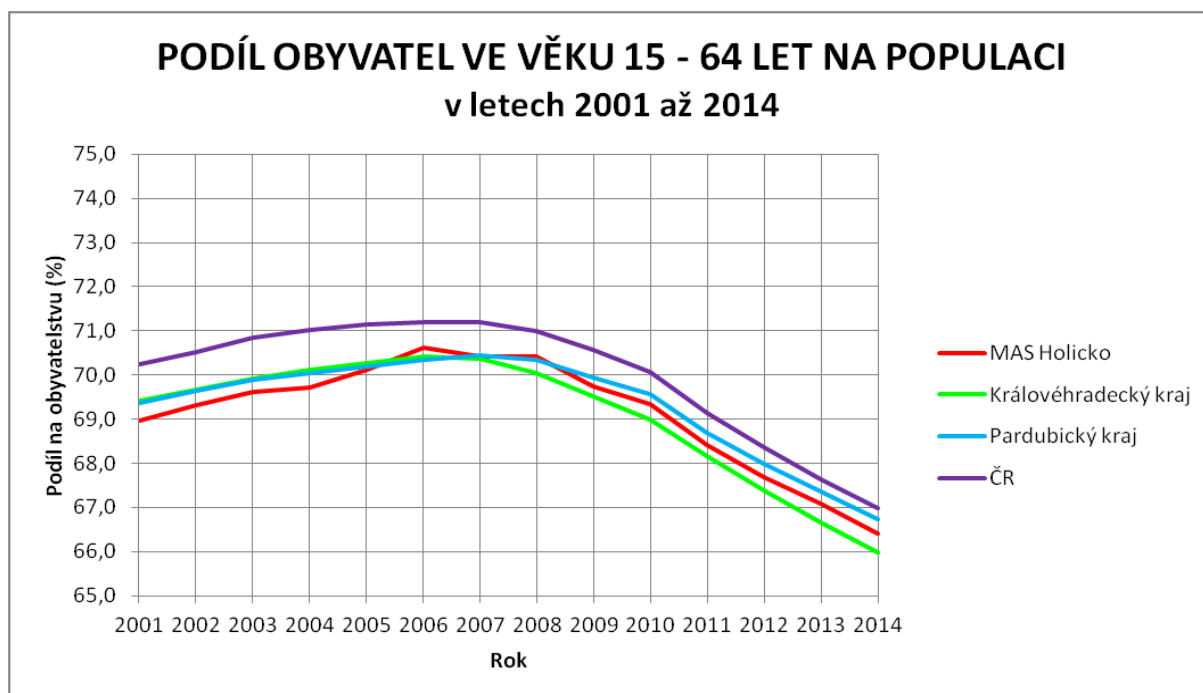
Zastoupení starších osob ve věku nad 64 let bylo původně nižší, než podíl osob ve věku 0 – 14 let. V roce 2001 tvořily na populaci MAS Holicko 14,9 %. Poté docházelo k mírnému snižování jejich podílu podobně jako u mladé věkové kategorie na úkor osob ve středním věku 15 – 64 let. Nejnižší podíl na populaci měly taktéž v roce 2006, a to 14,1 %. Do roku 2010 se zvýšil nepatrně na 14,7 %, avšak v následujících třech letech narostl o 2,5 procentního bodu na zmíněných 17,2 % na konci roku 2014 a již v předešlém roce převýšil zastoupení mladé skupiny obyvatel.

Graf 17: Podíl obyvatel ve věku 0 – 14 let na populaci v letech 2001 až 2014

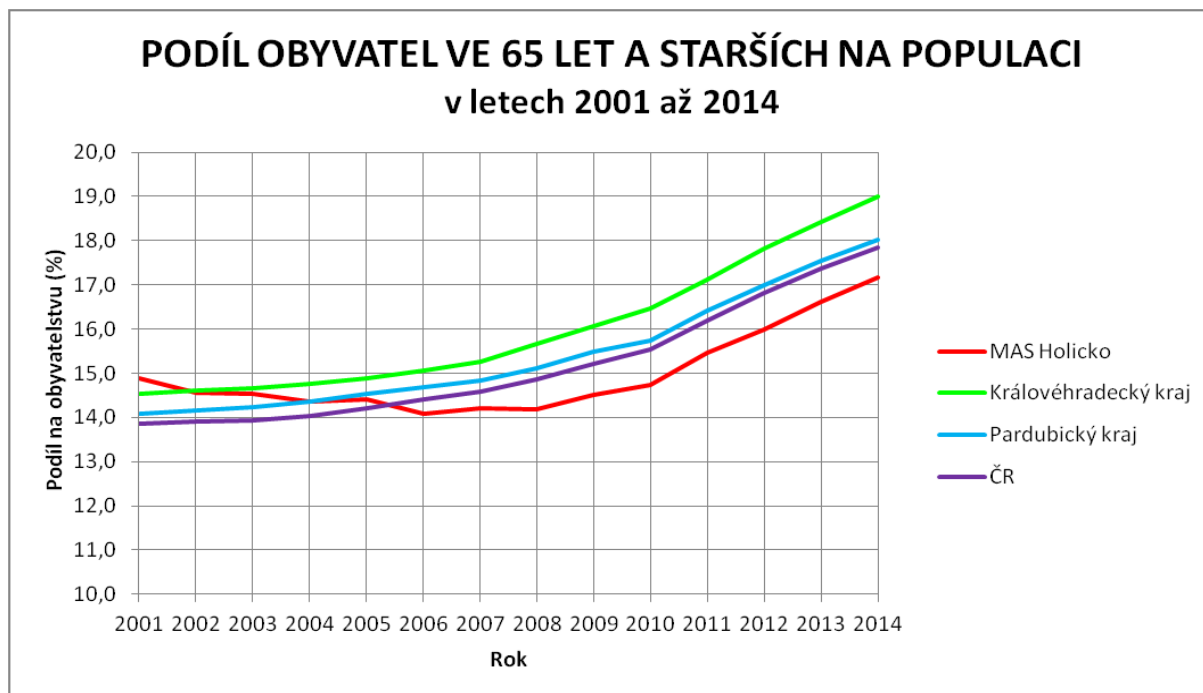
Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 18: Podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let na populaci v letech 2001 až 2014

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 19: Podíl obyvatel ve věku 65 let a starších na populaci v letech 2001 až 2014

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

MAS Holicko je v rámci ČR i obou zmíněných krajů netypické svojí strukturou obyvatelstva, ale nastaly zde podobné tendence, které se diametrálně nelišily od trendů panujících na celém území ČR. Pouze podíl starších osob ve věku nad 64 let neměl na rozdíl od MAS Holicka klesající tendenci v první polovině zkoumaného období, ale od roku 2001 plynule rostl až po rok 2014.

Z hlediska jednotlivých obcí panují značné rozdíly. Obec Býšť měla na konci roku 2014 více než pětinu populace ve věkové kategorii 0 – 14 let, konkrétně 20,8 %. Nadprůměrné zastoupení mladé věkové kategorie měly i obce Poběžovice u Holic, Chvojenec, Dolní Ředice a Horní Ředice (všechny nad 17 %). Na druhé straně obec Uhersko měla nízký počet obyvatel v této kategorii, pouze 9,9 %. Rovněž nízké zastoupení bylo i v dalších menších obcích – Týnišťku (12,7 %) a Trusnově (13,8 %).

Nejvyšší podíl věkové kategorie 15 – 64 let byl na konci roku 2014 v obci Týnišťko, a to téměř tři čtvrtiny obyvatelstva (74,5 %). Vyšších podílů dosahovala i v obcích Uhersko a Horní Ředice. Na druhé straně v obci Trusnov měla zastoupení pouze 61,0 %. Nízké (pod 65 %) bylo i v obcích Radhošť, Vysoké Chvojno a Poběžovice u Holic.

Nejvyšší podíl starších osob nad 64 let byl v obci Trusnov, kde na konci roku 2014 dosáhl hodnoty 25,2 %. Nad 20% hranicí byl i v dalších menších obcích Radhošť (23,5 %) a Vysoké Chvojno (21,8 %). Nadprůměrný byl i ve městě Holice, kde jejich podíl činil 19,2 %. Velmi nízký byl na druhé straně v obci Býšť, a to 11,9 %. V Týnišťku dosahoval 12,7 % či v Horních Ředicích 12,9 %.

Dynamický byl i vývoj věkových kategorií v jednotlivých obcích. Počet mladé věkové kategorie ve věku 0 – 14 se v obci Týnišťko snížil o 9,3 procentního bodu v letech 2001 až 2014 z 22,0 % na 12,7 %. Totožný pokles postihl i obec Uhersko o 9,2 procentního bodu a mírnější i obec Jaroslav (o 3,2 procentního

bodů). Nejvíce se zvýšilo zastoupení této věkové kategorie v obcích Nová Ves (o 5,6 procentního bodu) a dále u Dolních Ředvic a Vysokého Chvojna (shodně o 2,7 procentního bodu).

Podíl obyvatel ve věkové kategorii 15 – 64 let nejvíce narostl v obci Týnišťko, celkově o 12,6 procentního bodu (z 61,9 % na 74,5 %). Výrazněji narostl i v obci Uhersko (o 5,9 procentního bodu). Ve většině obcí, jak vyplývá z výše nastíněného celkového poklesu podílu této kategorie, došlo k jeho snížení. Nejvíce se snížil její podíl v obci Vysoké Chvojno (o 6,5 procentního bodu), vyšší pokles byl i v městě Holice a obcích Ostřetín, Trusnov či Poběžovice u Holic.

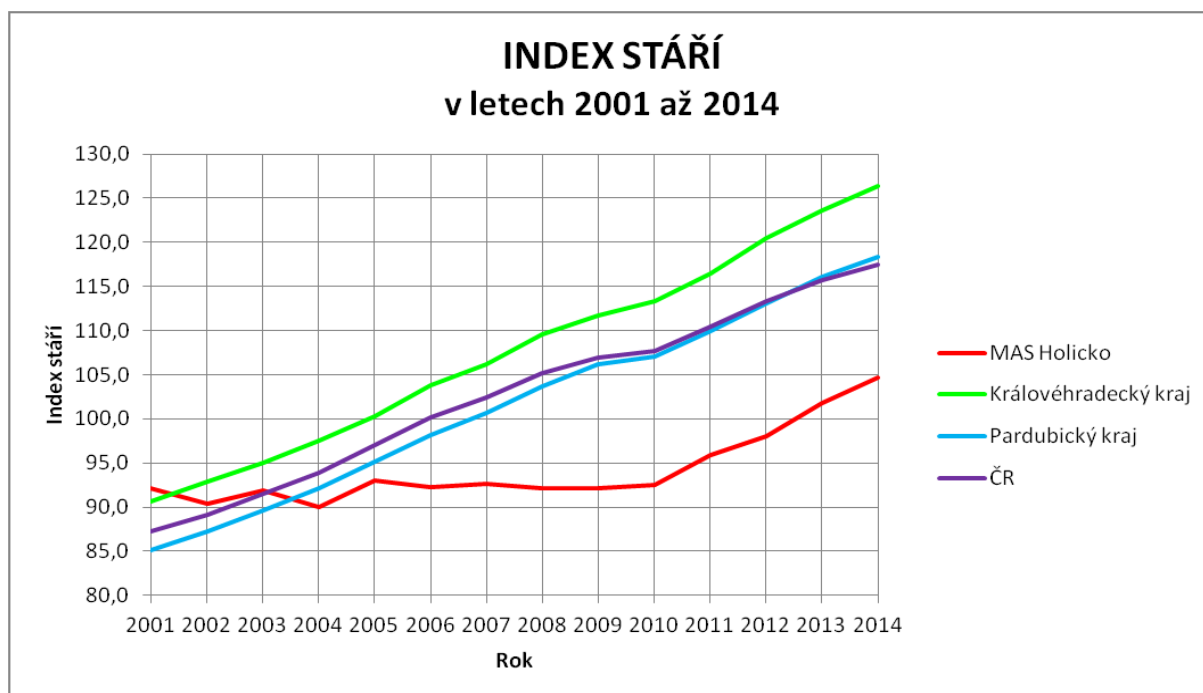
Zastoupení starších osob se nejvíce zvýšilo mezi lety 2001 až 2014 v obcích Trusnov a Jaroslav, konkrétně o 6,4, resp. 6,1 procentního bodu. Dále nastal vyšší nárůst i v obcích Radhošť a Vysoké Chvojno či městě Holice, a to o více než 3,5 procentního bodu. Pouze ve 4 obcích nastal pokles jejich podílu na celkové populaci, především v těch, kde došlo k nárůstu počtu obyvatel vlivem přistěhování mladších kategorií. Nejvýrazněji pokleslo jejich zastoupení o 3,3 procentního bodu v Horních Ředvicích a Týnišťku, dále pak v Nové Vsi a Býšti (o 2,9, resp. 1,8 procentního bodu).

B.1.1.8 Index stáří

Index stáří neboli podíl osob ve věkové kategorii nad 64 let vůči věkové kategorii 0 – 14 let na konci roku 2013 překonal hranici 100, což znamená, že kategorie starších osob se stala početnější na úkor mladého obyvatelstva. Přesněji měl hodnotu 101,8, což však bylo výrazně méně oproti ČR jako celku a Královéhradeckému a Pardubickému kraji. Hodnota indexu stáří na celorepublikové úrovni dosahovala hodnoty 115,1. U obou krajů byla vyšší, v případě Pardubického byl index stáří 116,1, v Královéhradeckém kraji činil 123,6. V následujícím roce se hodnoty indexu stáří dále zvýšily. V MAS Holicko na 104,6 a u ostatních sledovaných území byl nárůst menší (do hodnoty 3). Co se týče trendu, tak nejnižší hodnoty dosáhl v roce 2004, a to 90,1. Poté docházelo, vyjma několika přerušení, k pozvolnému nárůstu. V roce 2010 dosahoval hodnoty 92,5, tedy obyvatelstvo v mladším věku mělo výraznější zastoupení na populaci. Od tohoto roku během krátkého období však došlo k rychlému nárůstu a, jak již bylo zmíněno, v předposledním analyzovaném roce došlo k překonání hranice 100.

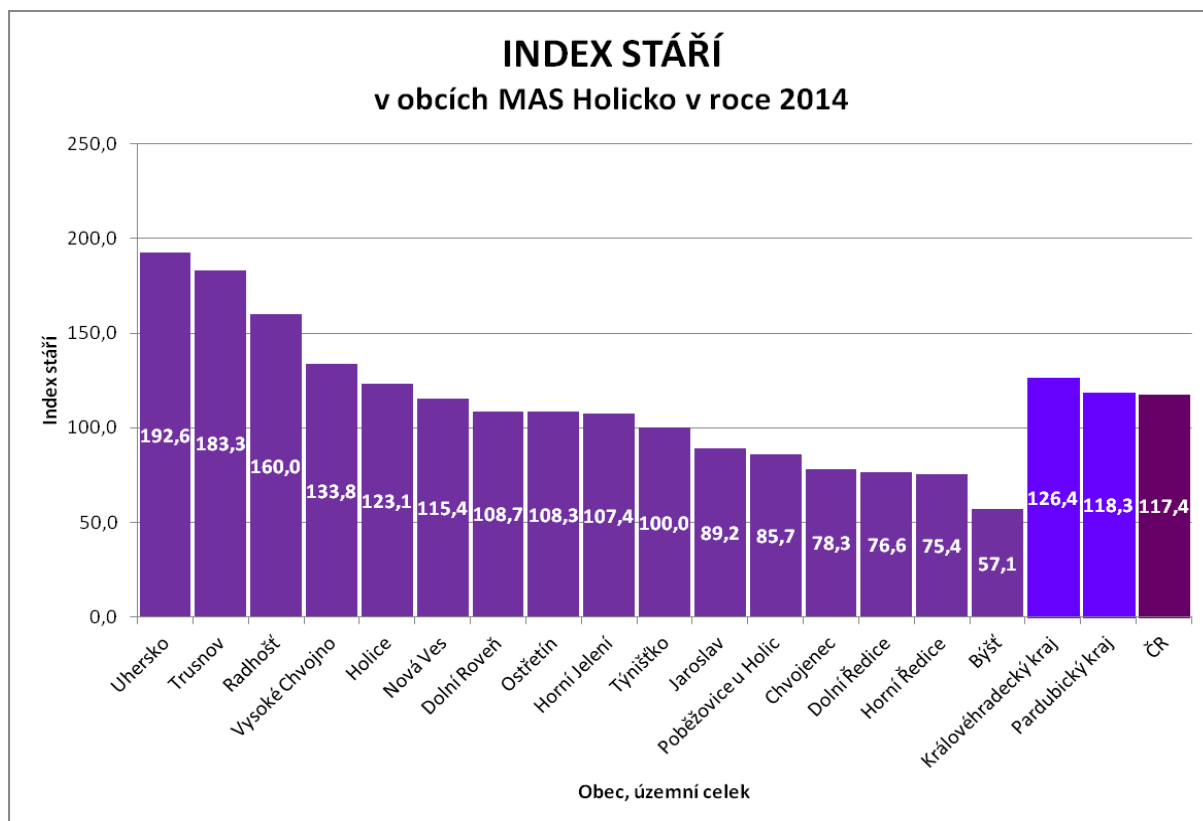
Při srovnání vývoje indexu stáří s celou ČR, Královéhradeckým a Pardubickým krajem lze pozorovat výraznější dynamiku v případě těchto územních celků. Ve všech byl na počátku zkoumaného období nižší, než v obcích MAS Holicko. V rámci ČR dosahoval v roce 2001 hodnoty 85,1. Jak v případě ČR, tak obou krajů došlo k prudkému zvyšování hodnoty indexu na rozdíl od MAS Holicko. Z výše zmíněného vyplývá, že MAS Holicko má výraznější zastoupení mladšího obyvatelstva, tedy z hlediska demografického příznivější, než ČR a Pardubický a Královéhradecký kraj, což může hrát svojí roli při vývoji regionu v budoucím období.

Graf 20: Index stáří v letech 2001 až 2014

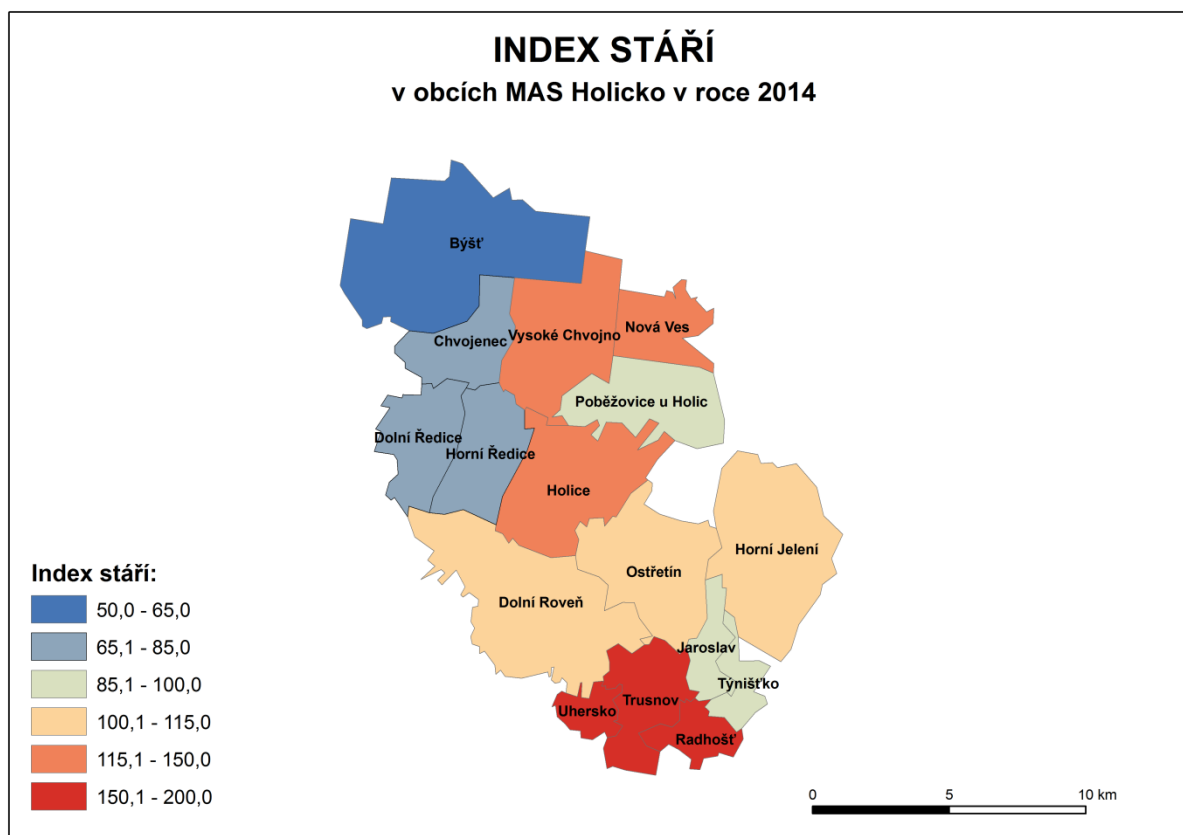

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 21: Index stáří v obcích MAS Holicko v roce 2014

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Mapa 4: Index stáří v obcích MAS Holicko v roce 2014

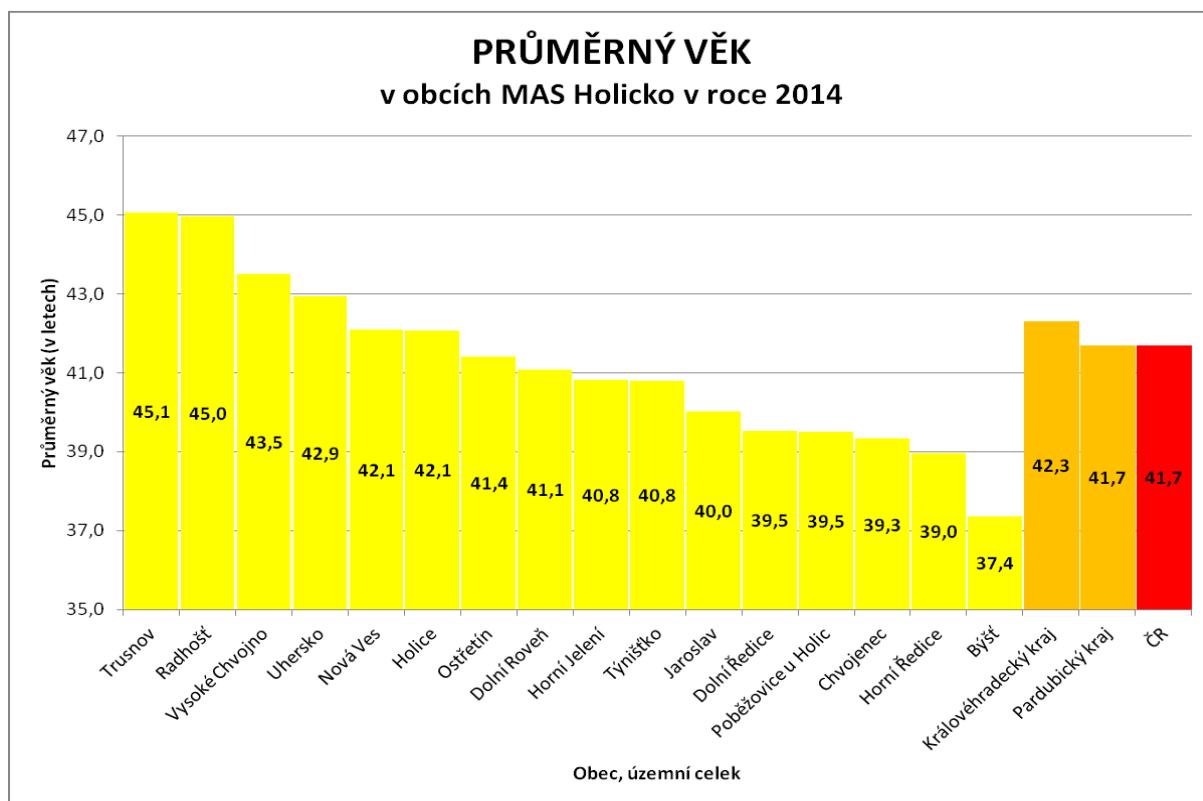
Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

B.1.1.9 Průměrný věk

Co se týče průměrného věku obyvatel, v roce 2014 mělo 10 obcí MAS Holicko nižší průměrný věk, než byl v rámci celé ČR, 6 obcí mělo starší věkovou strukturu obyvatel. Pardubický kraj vykazoval stejnou hodnotu jako ČR (41,7 let). Nejvyšší průměrný věk měla obec Trusnov, a to 45,1 let. Starší věkovou strukturu měla i obec Radhošť (45,0 let), Vysoké Chvojno (43,5 let) či Holice (42,1 let). Naopak mladou populací se vyznačovala obec Byšť (37,4 let), tedy 4,3 roku pod celorepublikovým průměrem. Pod 40 let průměrného věku mělo i obyvatelstvo v obcích Horní Ředice, Chvojenec, Poběžovice u Holic a Dolní Ředice.

Co do dynamiky vývoje průměrného věku mezi lety 2001 až 2014, pouze v 6 obcích došlo k poklesu jeho hodnoty. Nejvíce v obci Nová Ves, kde, vlivem nárůstu počtu především mladších věkových kategorií, se snížil o 4,0 roku. O více než rok poklesl i v obcích Horní Ředice, Poběžovice u Holic a Chvojenec. Nejvíce narostl v obci Jaroslav o 4,6 roku. Podobně tomu bylo i v obci Trusnov (o 3,0 roku) a o 1,5 roku narostl i v obcích Uhersko a Týnišťko. Ve většině obcí však byly pohyby minimální.

Graf 22: Průměrný věk v obcích MAS Holicko v roce 2012

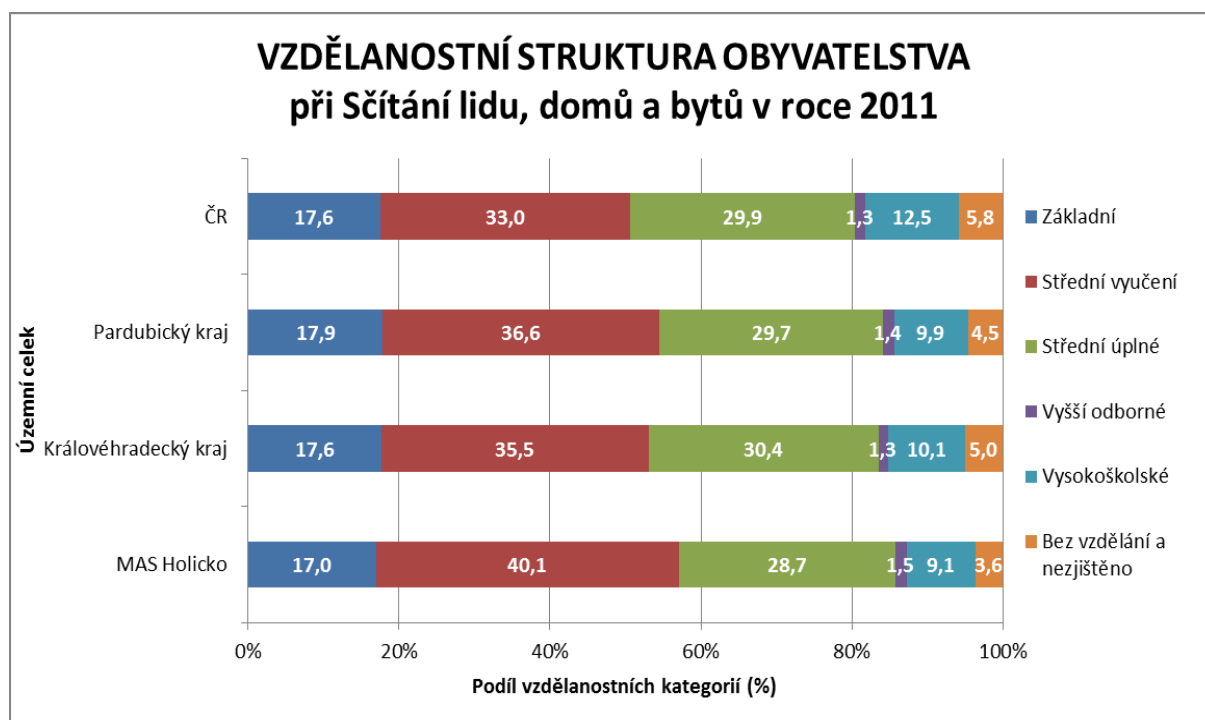

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

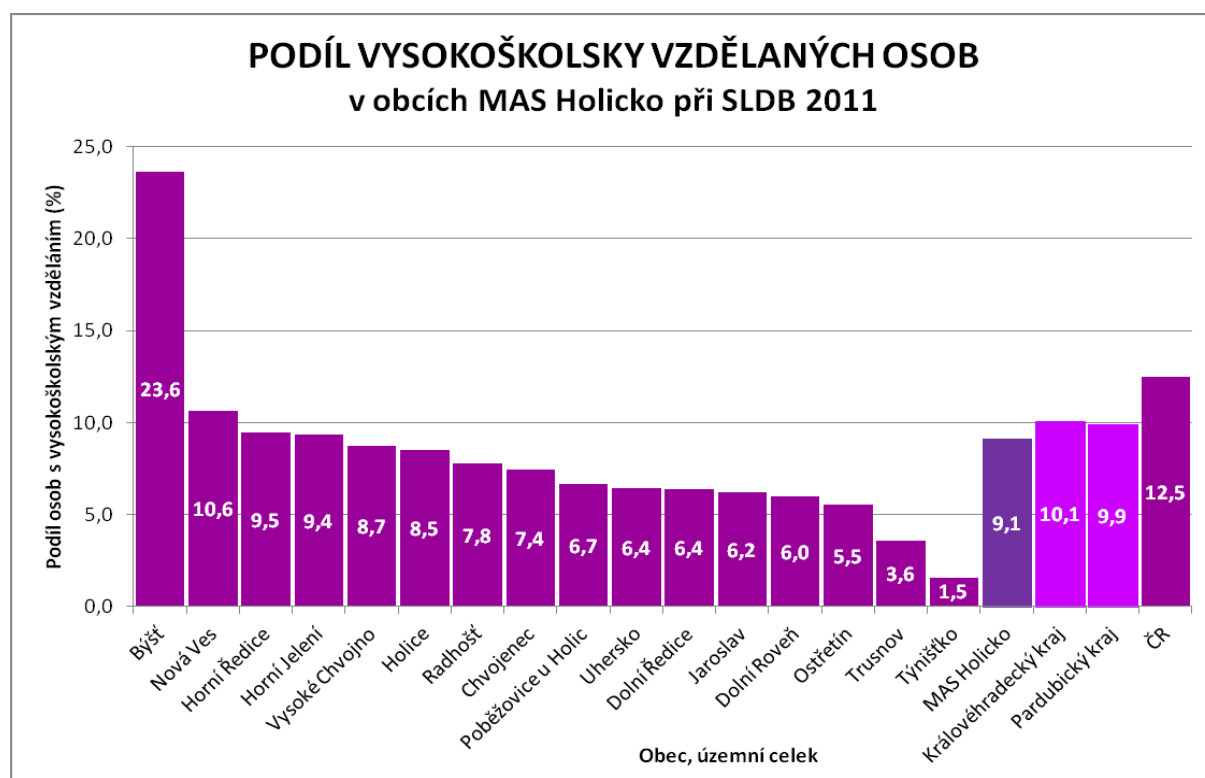
B.1.1.10 Vzdělání

Z hlediska jednotlivých kategorií obyvatel dle nejvyššího dosaženého vzdělání převládají v populaci MAS Holicko kategorie středoškolsky vzdělaných osob. Nejvyšší podíl mají osoby se středním vzděláním s výučním listem. Na obyvatelstvu MAS Holicko tvořily při sčítání 40,1 %. Druhý nejvyšší podíl měly osoby s úplným středoškolským vzděláním s maturitou. Jejich zastoupení na populaci činilo 28,7 %. Třetí nejvyšší podíl měly osoby se základním vzděláním (včetně těch bez dokončeného základního vzdělání). Na obyvatelstvu tvořily 17,0 %. 9,1 % obyvatel MAS Holicko mělo dokončenu jednu z forem vysokoškolského vzdělání. Počet diplomovaných specialistů, tedy občanů s vyšším odborným vzděláním, byl nízký. Tvořily pouze 1,5 % z celkového obyvatelstva regionu.

Při porovnání těchto ukazatelů s celonárodní rovinou a rovinou Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje měly obce MAS Holicko nadprůměrný počet osob se středoškolským vzděláním s výučním listem. V rámci celé ČR byl jejich podíl o sedm procentních bodů nižší, tedy dosahoval 33,0%, totožný stav panoval i v případě obou krajů, i když hodnoty podílu těchto osob byly mírně vyšší než na celorepublikové úrovni. Počet osob se středoškolským vzděláním s maturitou byl mírně podprůměrný na rozdíl od všech braných územních celků. Odlišoval se pouze o jeden procentní bod od průměrné hodnoty v ČR. Naopak podíl osob se základním vzděláním byl v celkovém souhrnu obcí MAS nižší v porovnání s celorepublikovými i celokrajovými hodnotami. Na druhé straně zastoupení vysokoškolsky vzdělaných osob bylo na tomto území o čtvrtinu nižší než průměrná hodnota za ČR. Avšak rozdíl vůči Pardubickému kraji byl necelý procentní bod.

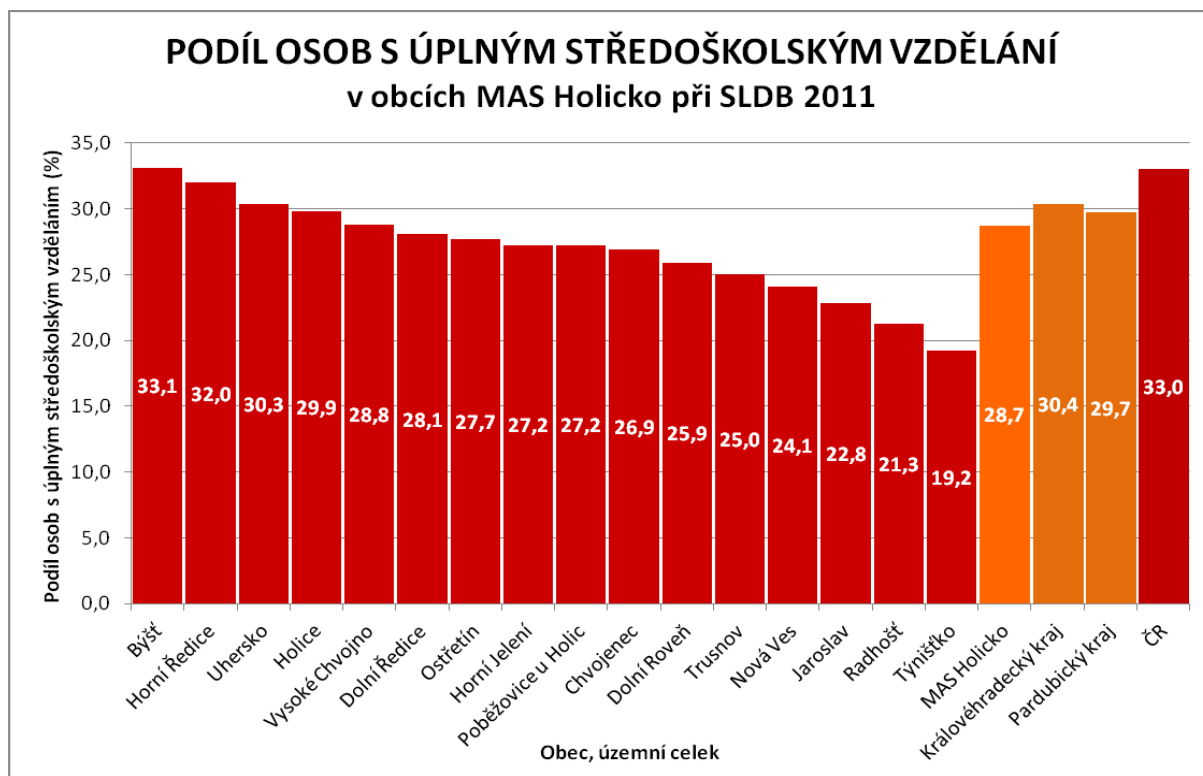
Graf 23: Vzdělanostní struktura obyvatelstva při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 24: Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 25: Podíl osob s úplným středoškolským vzděláním v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Z hlediska jednotlivých obcí nejvyšší zastoupení osob se základním vzděláním byl v malých sídlech. V Trusnově, Týništku a Radhošti tyto osoby tvořily čtvrtinu všech obyvatel starších 15 let. Naopak v Býšti, obci sousedící přímo s krajským městem Hradec Králové, bylo jejich zastoupení pouze 12,7%. Podprůměrné bylo i ve Vysokém Chvojně a Dolních Ředicích.

Nejvyšší podíl osob se středoškolským vzděláním s výučním listem byl opětovně v menších obcích. Nad 45 % dospělé populace regionu tvořily v obcích Týništko, Ostřetín, Jaroslav a Dolní Ředice. Nejnižší počet jich byl přítomen opětovně v Býšti, a to pouhá jedna čtvrtina všech obyvatel. Nízké podíly, ovšem ne tak nízké jako v případě Býště, byly i v obcích Horní Ředice, Chvojenec či Nová Ves.

Co se týče středoškolského vzdělání s maturitou, největší zastoupení tvořily osoby v obcích s mladou strukturou obyvatel. Podíl nad 30 % v populacích jednotlivých obcí měly v Býšti, Horních Ředicích a Uhersku. Naopak v Týništku nezaujímaly na obyvatelstvu ani 20 %, nízké zastoupení měly i v Radhošti a Jaroslavi.

Vysokoškolsky vzdělané osoby měly nejvyšší zastoupení v obci Býšť, kde tvořily téměř čtvrtinu všech obyvatel (23,6 %). Početnější podíl, byť ne tak markantní, byl i v obcích Nová Ves, Horní Ředice či Horní Jelení. Na druhé straně v Týništku tvořily pouze 1,5 % dospělého obyvatelstva obce. Zastoupení pod 6 % měly i v obcích Trusnov a Ostřetín.

B.1.1.11 SWOT analýza – téma: Obyvatelstvo**Tab. 7: SWOT analýza – téma: Obyvatelstvo**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Atraktivní místo pro život (klid, mimo městský ruch) – rostoucí počet obyvatel Zvyšující se počet obyvatel – převažující porodnost nad úmrtností a především přistěhovalectví nad vystěhovalectvím z území Role města Holice a jeho funkce jako centra regionu (koncentrace zaměstnanosti, základních služeb pro obyvatele) Rostoucí vzdělanost – nárůst počtu osob s maturitou a vysokoškolským vzděláním 	<ul style="list-style-type: none"> Zhoršující se demografické trendy ve vztahu ke stárnutí populace MAS Holicko (avšak lepší než na úrovni ČR) Nižší přirozený přírůstek, nárůst obyvatelstva především v důsledku migrace Horší vzdělanostní struktura obyvatelstva – podprůměrný počet vysokoškolsky vzdělaných lidí a lidí s maturitním vzděláním Zhoršující se demografické trendy některých obcí (zejména menších a okrajových)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Blízkost dvou krajských měst -> růstový potenciál pro populaci území Podchycení nových trendů (vzdělanostních, ve výrobě) -> zvýšení potenciálů území pro investory a pro příliv nových obyvatel Využití finančních prostředků ze strukturálních fondů EU za účelem zlepšení sociálních služeb -> zvýšení atraktivity území pro příliv dalších obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> Území dostihnou celorepublikové sociodemografické trendy – rychlé stárnutí obyvatelstva, opětovné snižování porodnosti na úkor úmrtnosti Příliv obyvatel v důsledku blízkosti obou center – MAS Holicko jako „noclehárna“ pro Hradec Králové a Pardubice Nepodchycení trendů socioekonomického vývoje -> opětovné stěhování obyvatel do krajských měst Nedostatečné množství financí ze státního rozpočtu na rozvoj venkova -> snížení atraktivity území.

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Klidné místo pro život, mimo městský ruch,
- Blízkost velkých center (Hradce Králové a Pardubice) -> příliv nových obyvatel do regionu,
- Zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva -> zvýšení růstového potenciálu regionu.

Problémy

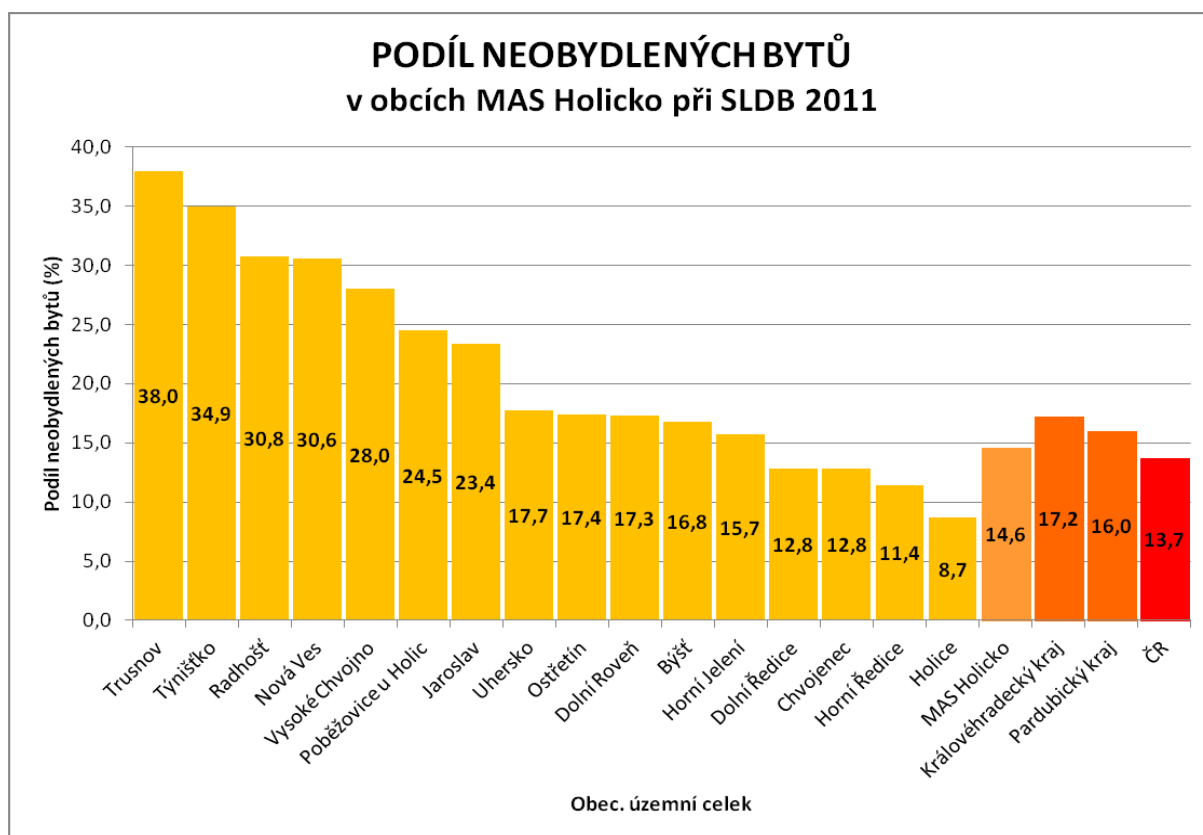
- Zhoršující se demografické trendy – zvyšující se podíl starších obyvatel,
- Úbytek a stárnutí obyvatel v menších a okrajových sídlech (nedostatečně atraktivní prostředí pro mladé lidi a rodiny s dětmi),
- Nižší přirozený přírůstek obyvatel ve vztahu k celkovému přírůstku,
- Otázka, zda region neslouží pouze jako místo pro přespaní lidí, kteří jsou zaměstnaní v Hradci Králové a Pardubicích, a tak se žádným způsobem nepodílejí na životě v obci.

Potřeby

- Zlepšení podmínek, resp. udržení těch stávajících pro život v regionu, zejm. u mladých lidí a rodin s dětmi v oblastech bydlení, školství, zaměstnání, volnočasových aktivit a služeb,
- Občanská vybavenost musí pokrývat nároky obyvatelstva na spokojený život -> zatraktivnění menších sídel pro příchod nových obyvatel,
- Zajištění dobré dostupnosti krajských center,
- Nové plochy pro výstavbu bytů a rodinných domů.

B.1.2 Bydlení

Na území MAS Holicko se v roce 2011 nalézalo 5 765 domů. Nejedná se však o celkový počet obydlených domů, ten činil 4 702 domů. Tedy 81,6 % ze všech domů bylo obydleno. Celkový počet bytů v MAS Holicko byl 7 296, z toho obydlených 6 234. Podíl obydlených bytů byl vyšší než v případě domů, činil 85,4 %. Na jeden obydlený dům tak připadalo v průměru 1,33 obydleného bytu. V případě celkového počtu, nikoliv pouze obydlených, připadalo na jeden dům 1,17 bytu. Z hlediska podílu obydlenosti domů a bytů byly hodnoty z MAS Holicko mírně podprůměrné při srovnání s celou ČR, ale naopak nadprůměrné s ohledem na Královéhradecký a Pardubický kraj. Co se týče počtu bytů připadajících na dům, tak hodnoty v MAS Holicko byly značně podprůměrné, především v porovnání s celou ČR (2,3 obydleného bytu na obydlený dům).

Graf 26: Podíl neobydlených bytů v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

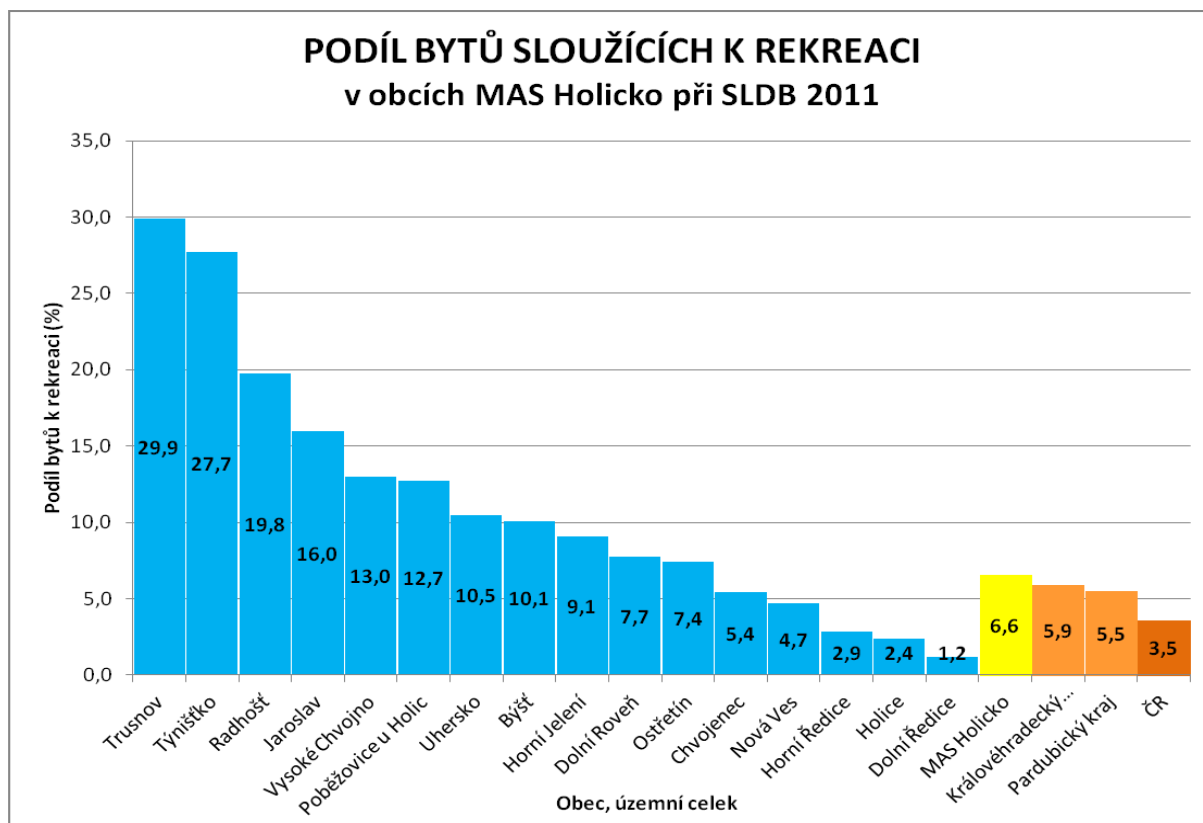
Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Největší podíl obydlených domů se nacházel v obci Horní Ředice, a to 86,9 %. Srovnatelný počet mělo i město Holice (86,6 %). Nad 85 % obydlených domů bylo i v obci Ostřetín. Naopak v Týništi podíl obydlených domů nedosahoval ani 60 %. Podobné zastoupení měla i obec Trusnov (61,5 %) a pod hranici 70 % byly i obce Radhošť a Nová Ves. Stejná situace panovala i v případě podílu obydlených bytů na celkový počet bytů. Nejvyšší podíl byl ve městě Holice (91,3 %). Mírně nižší podíl byl i v obcích Horní Ředice (88,6 %), Chvojenec (87,2 %) a Dolní Ředice (87,2 %). Naopak v Trusnově a Týništi zůstala více než třetina bytů neobydlených.

Příčinou neobydlenosti je především užívání bytů (resp. domů) k rekreačním účelům. Další příčiny jako přestavba či nezpůsobilost byly zastoupeny méně. Z důvodu rekreace nebylo obydleno 45 % bytů z úhrnu všech neobydlených. Nejvyšší hodnoty byly ve výše zmíněných obcích, které mají vysoký podíl neobydlených bytů celkově. Necelých 80 % z těchto neobydlených bytů je v Trusnově (78,8 %, tedy 29,9 % ze všech) a Týništi (79,3 %, tedy 27,7 % ze všech) určeno k rekreačním účelům.

Nejvyšší podíl domů na 100 obyvatel obce připadal na Trusnov, v němž tato hodnota dosahovala 35,8. Ve Vysokém Chvojně připadalo na 100 obyvatel 34,5 domu a nad hodnotou 30 se pohybovaly i obce Radhošť, Nová Ves a Horní Jelení. Naopak ve městě Holice připadalo na 100 obyvatel pouze 23,3 domu. V ostatních obcích tomu bylo výrazněji více. Toto je samozřejmě způsobeno vyšším počtem bytových domů ve městě Holice, kde žije v jednom domě více obyvatel. Naopak na ostatním území je zastoupení bytových domů velmi nízké a převažují rodinné domy.

Graf 27: Podíl bytů sloužících k rekreaci v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

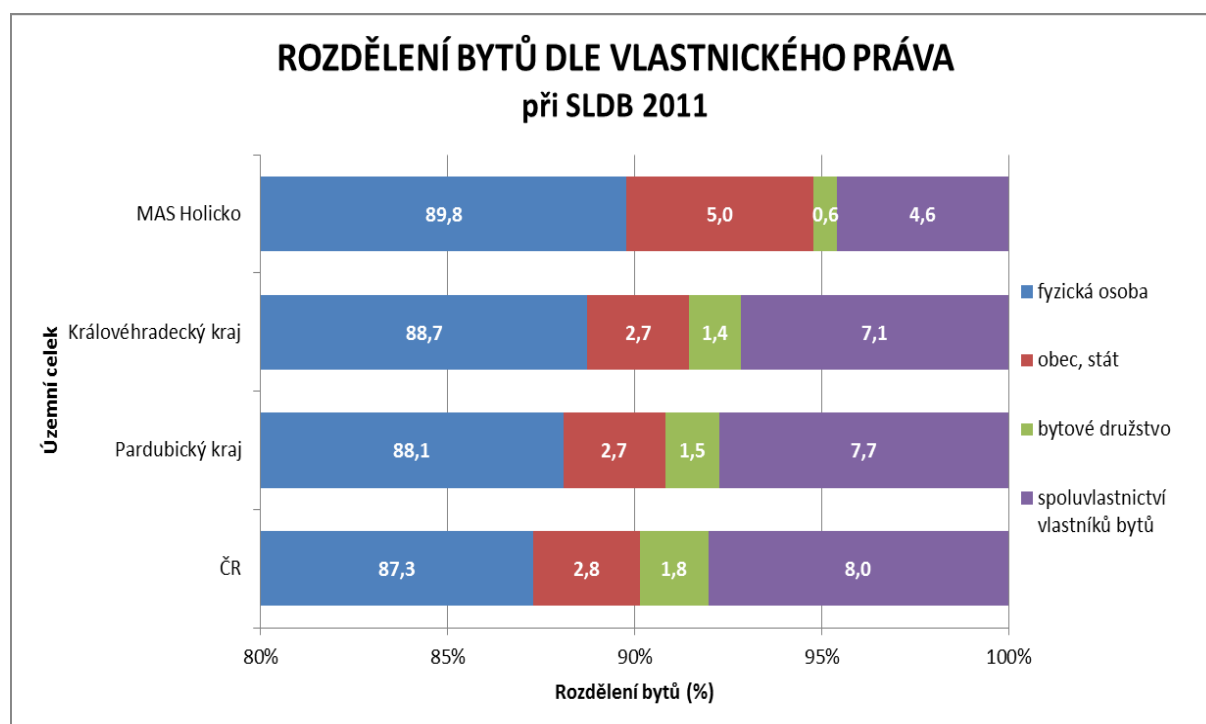
Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Nejvyšší podíl bytů na 100 obyvatel byl právě naopak v Holicích, kde připadalo na 100 obyvatel 38,0 bytu. Neméně tomu bylo i v obcích Radhošť, Uhersko a Vysoké Chvojno. Na druhé straně ve Chvojnici připadalo na 100 obyvatel 30,7 bytu a v Jaroslavi 32,0.

Z hlediska vlastníků domů náležel jejich největší počet fyzickým osobám. Celkově 89,8 % domů na území MAS Holicko bylo ve vlastnictví fyzických osob. Státu či obci náleželo 5,0 % domů. Družstevních domů byl zanedbatelný počet, pouze 0,6 %. Zbýlých 4,6 % náleželo do tzv. spoluvlastnictví vlastníků bytů. Z hlediska porovnání k ČR a obou zkoumaným krajům byl zejména nadprůměrný, takřka dvojnásobný, podíl domů v obecním či státním vlastnictví. Naopak vlastnictví ve formě bytového družstva nebo spoluvlastnictví vlastníků bytů mělo nízké zastoupení.

Co se týče stáří domů, celkově zaujímaly 10,9% podíl staré domy postavené v roce 1919 a dříve. 31,7% podíl měly domy postavené v období let 1920 až 1970. Na domy ze 70. let včetně roku 1980 připadal 18,0% podíl. Domy postavené v rozmezí let 1981 až 1990 byly zastoupeny 11,3 %. Novější domy z 90. let včetně roku 2000 měly srovnatelné zastoupení, tvořily 12,6 % všech domů v MAS Holicko. Vyšší podíl však měly domy postavené v novém miléniu do roku 2011. Tvořily 15,5 % všech domů. Jejich podíl dosahuje nadprůměrné výše oproti ČR a oběma krajům, tedy intenzita výstavby byla v posledním zkoumaném období vyšší na tomto území.

Graf 28: Rozdělení bytů dle vlastnického práva při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

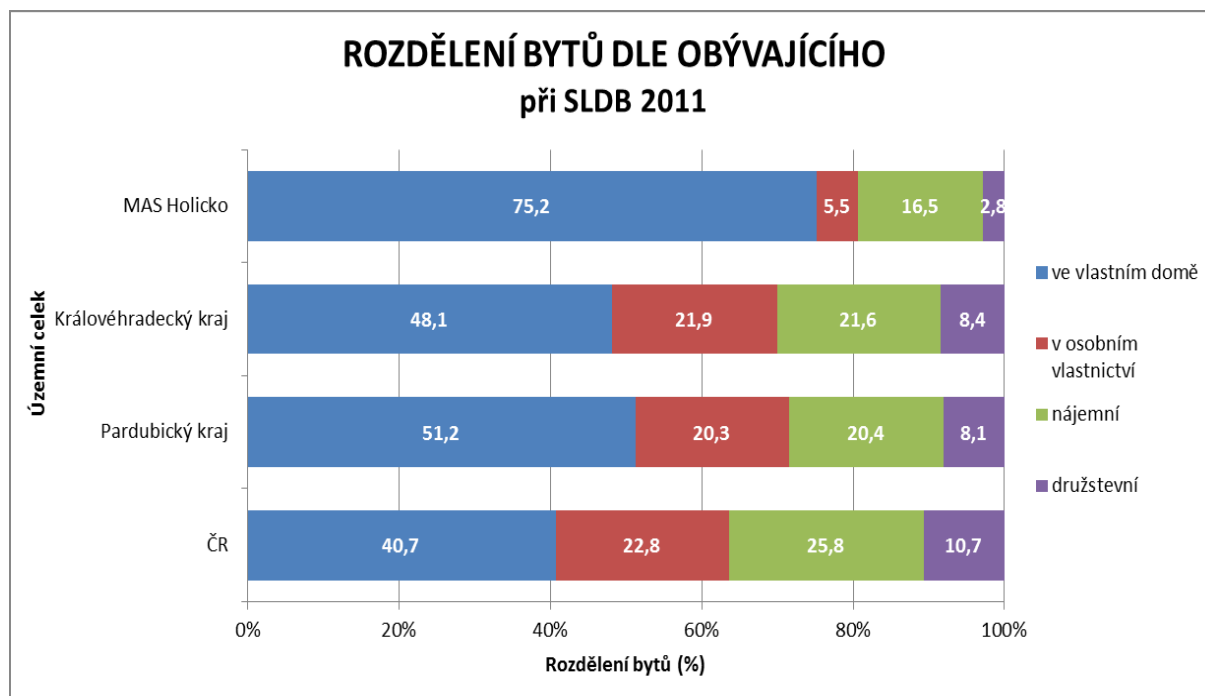

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Z hlediska právní formy užívání bytů, nejvyšší zastoupení tvořily ty ve vlastním domě dotyčné osoby obývající byt. Jejich celkový podíl v roce 2011 představoval 75,2 %, což byl takřka dvojnásobný podíl oproti podílu v rámci celé ČR a rovněž výrazně vyšší než v případě obou zkoumaných krajů. Do osobního vlastnictví náleželo 5,5 % všech bytů. 16,5 % tvořily byty nájemní. Zanedbatelný byl počet družstevních

bytů, kterých bylo v celkovém úhrnu 2,8 %. Tato data jsou dána nízkým podílem bytů připadajících na dům v MAS Holicko oproti ostatním územním celkům.

Graf 29: Rozdělení bytů dle obývacího při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

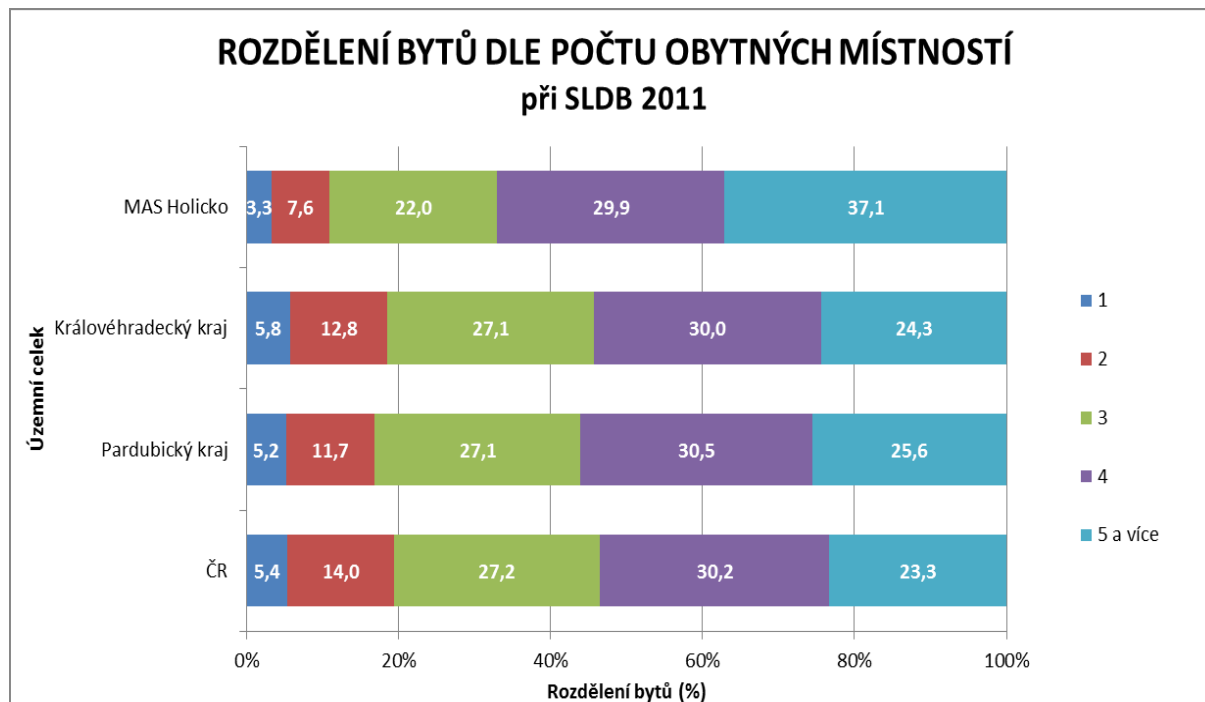

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Dle kritéria počtu místností měly nejvyšší zastoupení byty s pěti a více obytnými místnostmi, tvořily z celkového počtu bytů 37,1 %, což je o více než 13 procentních bodů více v porovnání s ČR. Druhé nejpočetnější byly byty se čtyřmi obytnými místnostmi. Takovýchto bytů se vyskytovalo v MAS Holicko 29,9 %. Třípokojové byty pak měly zastoupení 22,0 %. Na dvoumístné byty připadal podíl 7,6 % a na byty s jednou obytnou místností připadalo zastoupení 3,3 %. Tedy díky vysokému podílu bytů s 5 a více obytnými místnostmi lze konstatovat, že kvalita bydlení z tohoto hlediska je výrazně vyšší než v rámci ČR a Královéhradeckého a Pardubického kraje. To je dáno zejména převažujícím způsobem bydlení, tedy v rodinných domech na úkor bytových domů.

Dle ukazatele komfortu, počtu obyvatel na obytnou místnost, nejlepší hodnoty vykazovaly obce Vysoké Chvojno (0,62 osoby na obytnou místnost) a Nová Ves (0,64). Naopak na jednu obytnou místnost připadalo nejvíce osob ve Chvojenci a Jaroslavi (0,74) a dále v Dolní Rovni (0,72) a v městě Holice (0,71). Ovšem i tak to byly hodnoty nadprůměrné v porovnání s ČR (0,75). Průměr za MAS Holicko činil 0,70.

Podíl bytů se sníženou kvalitou, tedy bytů, v nichž chybí buď ústřední vytápění, nebo základní příslušenství (případně se společným základním příslušenstvím), nebo obojí, bylo nejvíce v obci Radhošť, a to šestina (15,9 %). Vyšší podíly měly i obce Poběžovice u Holic (7,8 %) a Nová Ves (6,8 %), kdežto celorepublikový průměr činil 5,6 %. Naopak příznivé hodnoty byly zejména v Jaroslavi (2,8 %), Horním Jelením (3,0 %) a Horních Ředvicích (3,2 %). Město Holice mělo na svém území 4,2 % těchto bytů. Jejich celkový podíl (4,5 %) byl nižší než v rámci ČR či Pardubického kraje, komfort bydlení lze proto v MAS Holicko hodnotit jako nadprůměrný.

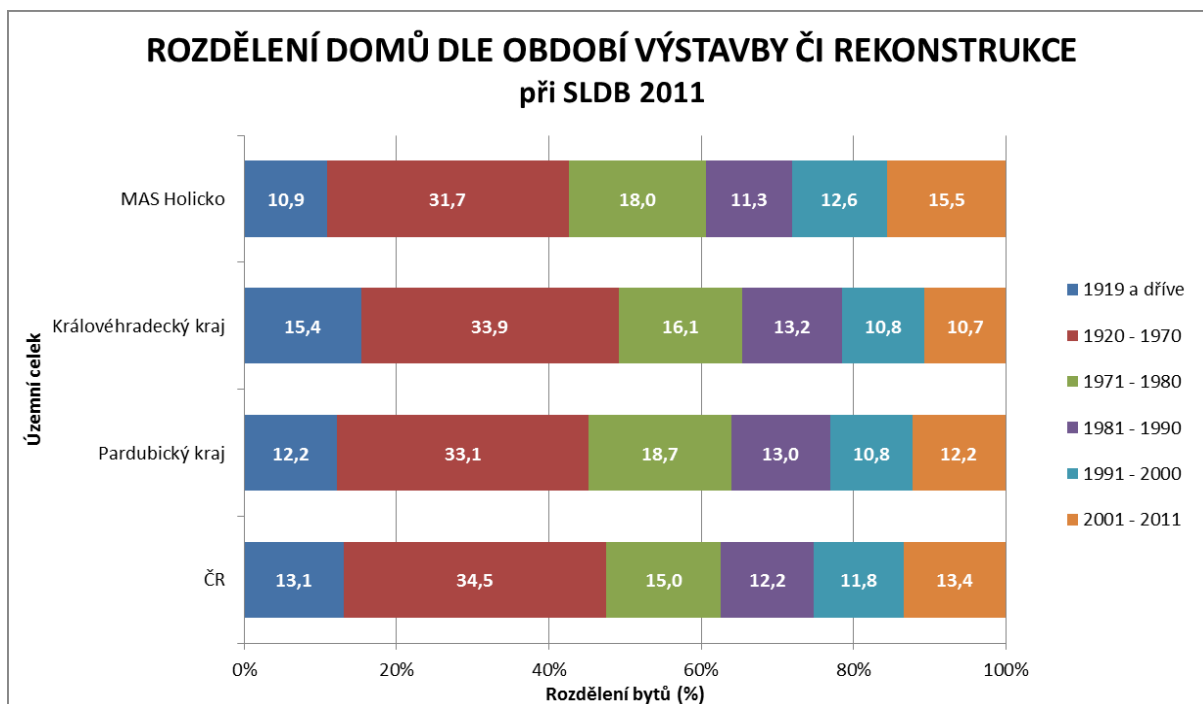
Graf 30: Rozdělení bytů dle počtu obytných místností při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Mezi lety 2001 až 2013 bylo na území MAS Holicko dokončeno včetně nástaveb a přístaveb celkově 1 066 bytů. Z tohoto počtu připadalo 677 bytů na rodinné domy a 225 dokončených bytů na bytové domy. Nejvíce domů bylo v tomto období dokončeno ve městě Holice, a to 398. 187 bytů bylo dokončeno v obci Býšť, 137 v Horním Jelením a 97 v Horních Ředcích. V relativním vyjádření – přepočtu na počet obyvatel, bylo postaveno nejvíce bytů v Býšti, kde na 100 obyvatel středního stavu připadalo za celé období 13,7 bytů. Vysoký počet byl rovněž v Horních Ředcích. Na 100 obyvatel zde připadlo 10,7 nových bytů. Naopak v Trusnově to bylo pouze 0,4 bytu a situace mírně nad hodnotou jeden nový byt na 100 obyvatel byla v Radhošti a Týnišťku. Celkově na 100 obyvatel (středního stavu) MAS Holicko připadalo 6,4 nového bytu. Tato hodnota je výrazně vyšší oproti ČR (4,0), Královéhradeckému (3,5) a Pardubickému kraji (3,7). Co se týče typologie bytové výstavby, tedy podílu dokončených bytů v rodinných domech a celkovém počtu dokončených bytů za období 2001 až 2013, jednoznačnou převahu měly byty v rodinných domech. Hodnota 1 nebo blízkí se jedné se vyskytovala v Býšti, Horních Ředcích, Nové Vsi a Radhošti. V těchto obcích plně dominovala výstavba rodinných domů. Naopak nejnižší hodnoty byly ve městě Holice (0,3), kde převažovala výstavba bytových domů nad rodinnými. Pouze mírnou převahu měly byty v rodinných domech i v obcích Týnišťko, Jaroslav a Horní Jelení. V Trusnově nebyl postaven za sledované období žádný rodinný dům. Celkový podíl v MAS Holicko dosahoval hodnoty 0,64, zatímco v ČR, Královéhradeckém a Pardubickém kraji se pohybovaly okolo 0,5. Tento stav je dán polohou regionu MAS Holicko a jeho charakterem. Jedná se o region, který je částečně v suburbanizační zóně Pardubic a především Hradce Králové (např. obec Býšť), pro kterou je typická výstavba rodinných domů v blízkosti větších sídel. A rovněž se jedná o region s venkovským charakterem, kde je tradiční převaha rodinných domů nad bytovými domy. Jediným sídlem nad 5 tisíc obyvatel jsou Holice, kde naopak, v souladu s výše zmíněným, převažuje výstavba bytových domů nad rodinnými, ale zbytek území má odlišnou povahu.

Na území MAS Holicko, jak je patrné, probíhala intenzivní bytová výstavba, což souvisí i s poměrně vysokým přílivem nových obyvatel. Lze konstatovat, že se jednalo o atraktivní území vzhledem k imigraci nových obyvatel a intenzitě bytové výstavby. Nejedná se však o stav vystihující celé území, naopak v obcích na jihu MAS Holicko došlo k opačnému trendu – nízkému přírůstku obyvatel a malé intenzitě bytové výstavby.

Graf 31: Rozdělení domů dle období výstavby či rekonstrukce při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

B.1.2.1 SWOT analýza – téma: Bydlení

Tab. 8: SWOT analýza – téma: Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Velké množství nově postavených domů • Převažující výstavba rodinných domů • Přítomnost lokalit pro výstavbu nových domů • Velký podíl domů v samovlastnictví -> příznivé pro sociální oblast, prevence sociálně patologických jevů • Kvalita objektů -> nízká možnost vzniku sociálně vyloučených lokalit 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký podíl starých domů a domů z let 70. a 80. • Slabá bytová výstavba v některých menších sídlech, především na jihu území MAS Holicko -> nízký potenciál • Vysoký podíl neobydlených domů v některých sídlech (Týniště, Trusnov) -> pouze rekreační funkce -> nepřispívá životu v obci • Pomalá obnova bytového fondu -> chátrání objektů • Nehospodárnost objektů určených k bydlení -> vysoká energetická náročnost

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Nižší cena stavebních pozemků ve srovnání s blízkým okolím (městy Hradec Králové a Pardubice) -> přilákání obyvatel z měst Levnější náklady na bydlení ve srovnání s krajskými městy -> možnost přílivu dalších obyvatel Využití neobydlených domů a bytů k bydlení či k rekreaci pro obyvatele mimo region (zejména krajských sídel). Využití dotačních titulů pro snížení energetické náročnosti bydlení. 	<ul style="list-style-type: none"> Nerespektování principů trvale udržitelného rozvoje Atraktivita center (zejména krajských) -> nízká bytová výstavba v souvislosti s odlivem obyvatelstva z menších některých obcí, především z jihu území MAS Holicko Nedostupnost bydlení pro mladé rodiny v souvislosti s celorepublikovými socioekonomickými trendy Nová legislativa – omezení výstavby „na zelené louce“, prodražení nové výstavby.

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Velké množství neobydlených domů bytů vhodných pro nové bydlení či pro účely rekreace,
- Nižší náklady na bydlení ve srovnání s většími sídly,
- Neexistence sociálně vyloučených lokalit,
- Přítomnost lokalit pro novou výstavbu,
- Snížení energetické náročnosti objektů pro bydlení.

Problémy

- Zastavení výstavby domů a bytů v některých obcích -> snížení potenciálu obce pro další rozvoj,
- Vyšší podíl starých domů a bytů -> nutnost oprav a rekonstrukcí,
- Vysoký podíl neobydlených domů v menších obcích, velké množství rekreačních objektů -> nedostatečné soužití občanů, nulový příspěvek pro občanské prostředí v obci,
- Pomalá obnova bytového fondu, a tím způsobené chátrání objektů,
- Vysoká ekonomická náročnost domů.

Potřeby

- Vymezení nových ploch v územně plánovací dokumentaci pro výstavbu domů a bytů,
- Rekonstrukce nevyhovujících objektů,
- Posouzení ceny stavebních parcel.

B.1.2.2 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Bydlení

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamena, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 9: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Bydlení

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Město Holice	Zvýšení kvality nájemních bytů a nebytových prostor - zateplení fasády, izolace proti vlhkosti, rekonstrukce střechy, topné soustavy, zdravotnických a elektrorozvodů	2014-2021	22 000 000,00 Kč
2	Město Holice	Rekonstrukce kotelen v majetku města	2014 - 2016	3 800 000,00 Kč
3	Město Holice	Výstavba ubytovny (náhrada za objekt Hradecká čp. 59)	2015	4 000 000,00 Kč
4	Obec Trusnov	Lokality pro výstavbu RD	2019	5 000 000,00 Kč
5	Obec Poběžovice u Holic	Příprava lokality na výstavbu RD	2015	700 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Starostové obcí a samotní občané (v rámci dotazníkového šetření a diskuzních skupin) vnímají jako jeden z hlavních problémů kvalitu a dostupnost bydlení. Strategická část tohoto dokumentu bude reflektovat řešení problematiky bydlení i nové potřeby, jakými jsou např. zvýšení hospodárnosti bydlení (opatření k úsporám energie – zateplování, výměna oken), ekologizace (výměna starých systémů vytápění za nové – tepelná čerpadla, podlahové vytápění, vysokoúčinné moderní kotle s nízkými emisemi znečišťujících látek aj.; využití solární energie k bydlení). Tato témata budou zahrnuta pod opatření zabývajícím se udržitelným nakládáním s přírodními zdroji. Projektové záměry v této oblasti má zejména město Holice, které se chystá pokračovat v zateplování nájemních bytů i veřejných budov a rovněž změnit systémy vytápění za ty s hospodárnějším a ekologičtějším provozem. Samotná výstavba rodinných domů nebude řešena v rámci této strategie, avšak příprava ploch, resp. její jednotlivé náležitosti (připojení ke kanalizaci, vodovodům, elektrické síti apod.), bude řešena v rámci opatření zabývajícím se technickou infrastrukturou.

B.1.3 Občanská vybavenost

B.1.3.1 Školství

Jak bylo zmíněno v předcházející pasáži věnované struktuře vzdělanosti, obce MAS Holicko mají horší vzdělanostní strukturu oproti průměru ČR a Pardubického a Královéhradeckého kraje. Zastoupení osob s nejvyšším dosaženým vzděláním středoškolským s maturitou a zastoupení osob s vysokoškolským vzděláním bylo pod celorepublikovým i celokrajským průměrem.

Na druhé straně je však školství a potažmo vzdělanost hybnou silou rozvoje každého regionu. Nižší vzdělanost snižuje možnost pro podnikání jednotlivců a také šanci pro příchod investora, resp. podniku, který by nabídl další pracovní místa pro obyvatele MAS Holicko a který by také mohl ovlivnit přistěhovalectví do regionu. Tedy horší vzdělanostní struktura má negativní vliv na atraktivitu území pro ekonomický i společenský rozvoj. Proto je žádoucí zajistit dostupnost a kvalitu školských zařízení jak v oblasti základního, tak středního školství. V případě druhého je žádoucí upravit nabídku vzdělávacích programů a samotnou výukovou situaci panující na pracovním trhu. Rovněž je podstatné zajištění dostatečné kapacity a dobré dostupnosti předškolního vzdělávání, které má vliv na rozvoj dítěte a jeho budoucí perspektivu v dalších stupních vzdělávacího systému.

V MAS Holicko jsou zastoupeny jak mateřské a základní školy, tak i středoškolská zařízení. Nadto zde fungují i zařízení pro realizaci volného času dětí jako Dům dětí a mládeže v Holicích či Základní umělecká škola Karla Malicha v Holicích. V regionu jsou přítomna i speciální zařízení pro ústavní ochrannou výchovu dětí a mládeže.

Tab. 10: Přehled mateřských škol na území MAS Holicko

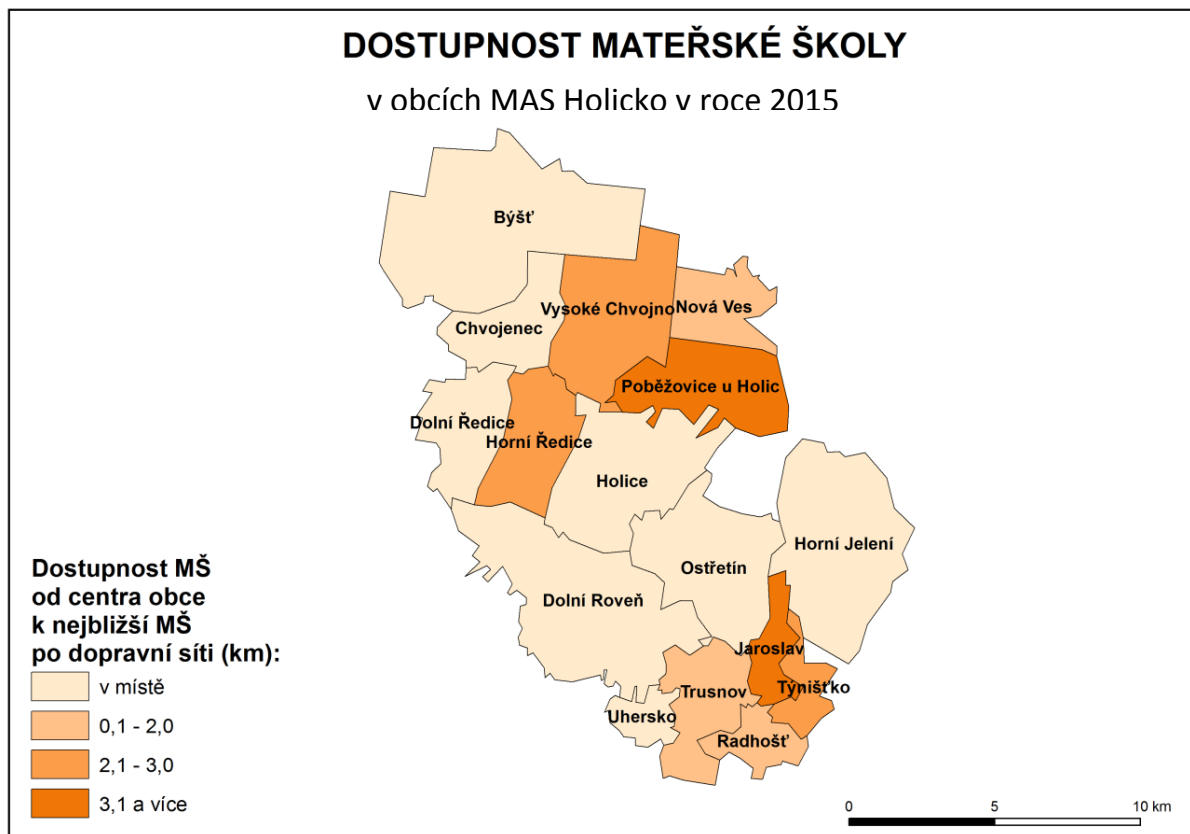
Název mateřské školy	Kapacita v šk. roce 2014/2015
Mateřská škola Býšť	50
Mateřská škola Dolní Roveň	68
Mateřská škola Dolní Ředice	50
Mateřská škola Holice, Holubova	174
Mateřská škola Holice, Pardubická	104
Mateřská škola Holice, Staroholická	54
Mateřská škola Horní Jelení	100
Mateřská škola Chvojenec	30
Základní škola a mateřská škola Ostřetín	28
Mateřská škola Uhersko	28
Mateřská škola Bublinka	22
Celkem	708

Zdroj dat: Registr škol a školských zařízení <http://rejskol.msmt.cz/>

Ve školním roce 2014/2015 bylo na území MAS Holicko 11 mateřských škol. Byly přítomny ve více než polovině obcí. Celkově 9 obcí z 16 mělo na svém katastru mateřskou školu. Ve městě Holice se nacházely tři mateřské školy a nadto jedno detašované pracoviště, které bylo odloučeno od jedné z nich. Ve zbývajících 8 obcích bylo po jedné mateřské škole. 10 z 11 mateřských škol bylo zřizováno obcemi, ve Vysokém Chvojně působila soukromá mateřská škola – MŠ Bublinka. Z prostorového hlediska a hlediska dostupnosti bylo rozmístění mateřských škol vyhovující, avšak na druhé straně

limitujícím faktorem byla nedostatečná kapacita pro všechny děti mladší 6 let žijící na území MAS. Ve školním roce 2014/2015 byly mateřské školy naplněny ze 100 %. Celkový počet dětí navštěvujících mateřskou školu byl ve školním roce 2014/2015 621. Z tohoto počtu bylo umístěno 18 dětí ve speciální třídě pro logopedické účely. Průměrný počet dětí na jednu třídu tak činil 23,9.

Mapa 5: Dostupnost mateřské školy v obcích MAS Holicko v roce 2015

Zdroj dat: vlastní zpracování

Základních škol na území MAS Holicko ve školním roce 2014/2015 bylo 8. Z toho úplných nabízejících devítiletou školní docházku bylo 5. Dvě ze základních škol se nacházely ve městě Holice, a to ZŠ Holubova a ZŠ Komenského. Dále úplné základní školy byly v Dolní Rovni, Horním Jelení a v Býšti (ZŠ E. Nápravníka Býšť). Tři základní školy byly neúplné, přesněji pouze pro první stupeň. V obci Dolní Ředice byla dvoutřídní základní škola (do 4. ročníku), v obcích Horní Ředice a Ostřetín působily trojtřídní základní školy (do 5. ročníku). Celkově na území MAS Holicko ve školním roce 2014/2015 navštěvovalo základní školu 1 447 žáků v 69 třídách. Průměrný počet žáků na školu činil 180,9 a na třídu 21,0 žáků.

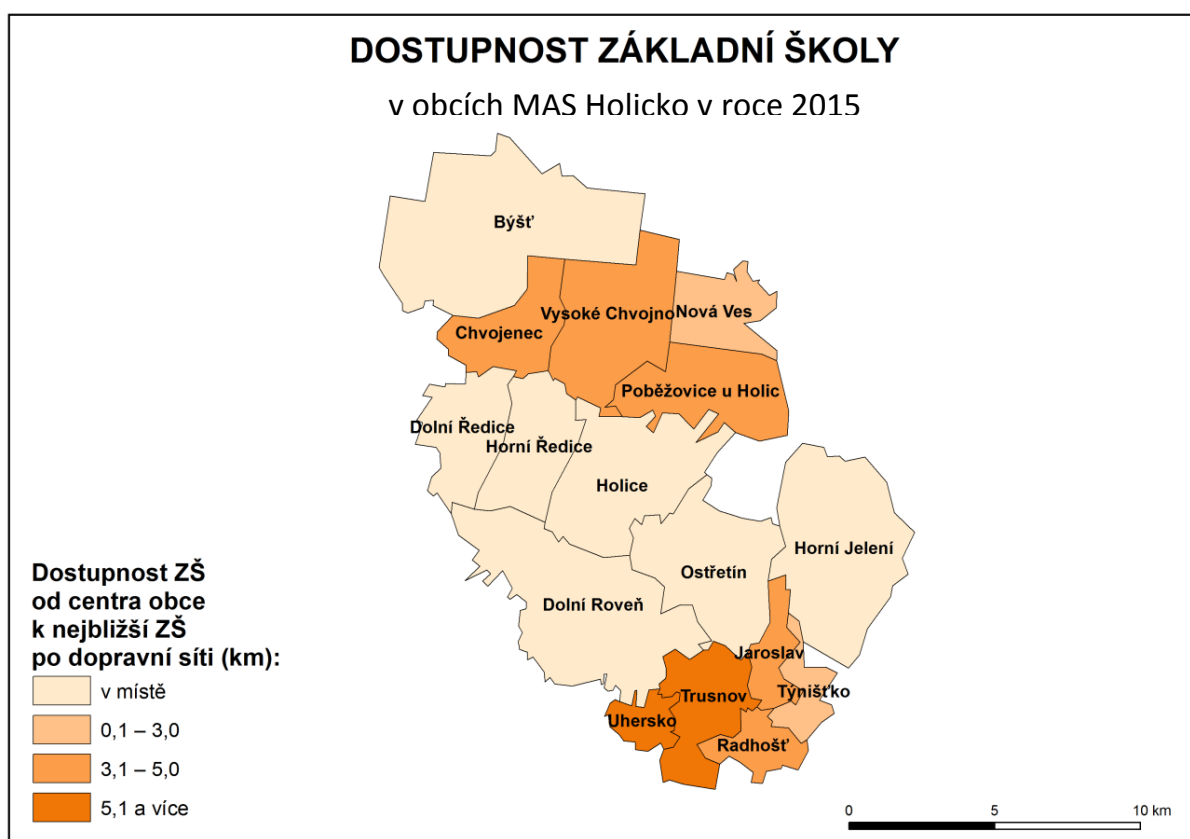
V MAS Holicko nefungovala žádná speciální škola. Do roku 2005/2006 existovala ve městě Holice Základní škola praktická, ta byla v následujícím školním roce sloučena se ZŠ Holubova a v rámci ní jsou ustaveny speciální třídy, které přejaly činnost této zaniklé instituce.

Tab. 11: Přehled základních škol na území MAS Holicko

Zdroj dat: Registr škol a školských zařízení <http://rejskol.msmt.cz/>

Název základní školy	Kapacita v šk. roce 2014/2015
Základní škola Eduarda Nápravníka Býšť	300
Masarykova základní škola Dolní Roveň	400
Základní škola Dolní Ředice	60
Základní škola Holice, Holubova	488
Základní škola Holice, Komenského	450
Základní škola Horní Jelení	350
Základní škola Horní Ředice	70
Základní škola a mateřská škola Ostřetín	65
Celkem	2 183

Mapa 6: Dostupnost základní školy v obcích MAS Holicko v roce 2015

Zdroj dat: vlastní zpracování

Na území MAS Holicko působí dvě středoškolská zařízení, a to Gymnázium Dr. Emila Holuba a specializovaná SŠ automobilní Holice. Gymnázium funguje i ve formě 8letého, nikoliv pouze 4letého gymnázia. Škola má kapacitu 400 žáků. SŠ automobilní Holice nabízí nejenom maturitní obory, ale také výuční. Má akreditované dva čtyřleté obory a čtyři tříleté studijní obory a dále také nadstavbové studium. Škola má kapacitu 510 žáků, ve školním roce 2014/2015 studovalo 472 žáků.

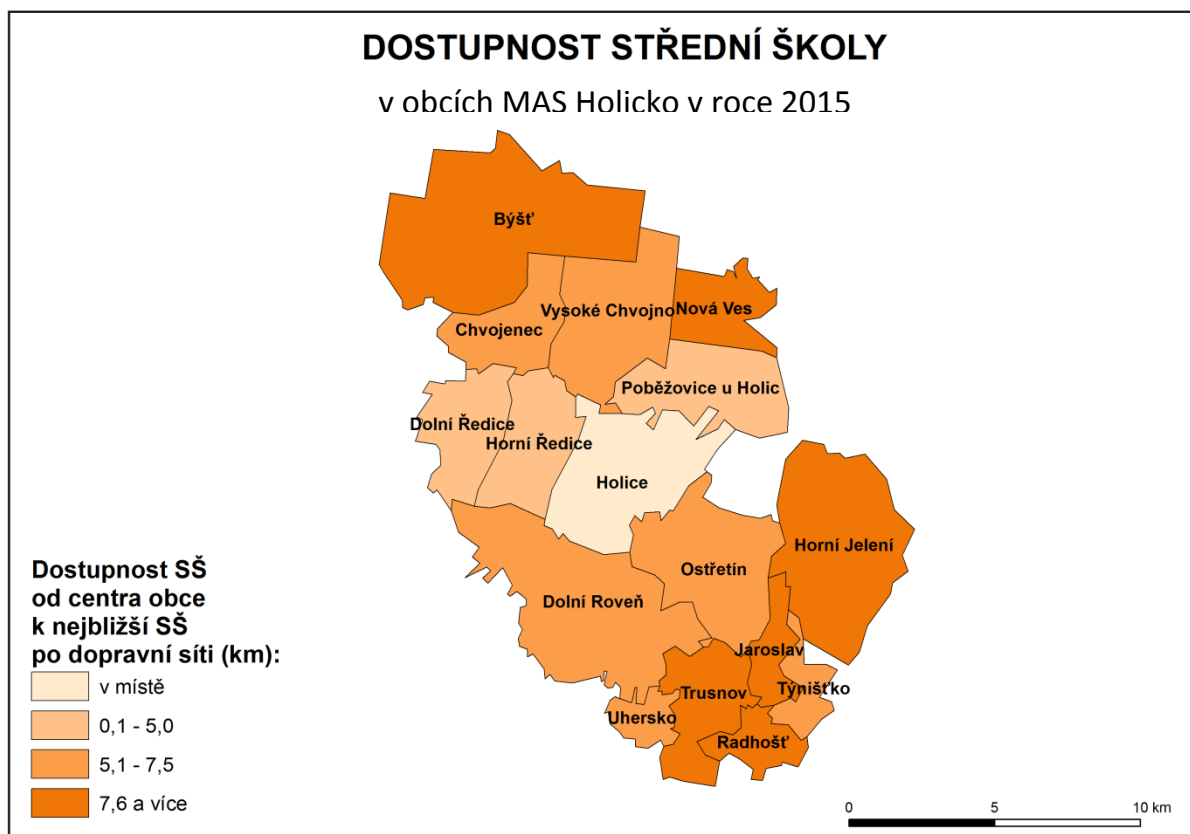
Na území MAS Holicko se nevyskytuje žádná vyšší odborná škola či škola ve formě univerzitního vzdělání. Nejbližšími vysokými školami jsou Univerzita Pardubice, Univerzita Hradec Králové, Univerzita Karlova a v rámci ní Lékařská fakulta v Hradci Králové a Farmaceutická fakulta v Hradci Králové a dále pobočka České zemědělské univerzity v Hradci Králové.

Tab. 12: Přehled středních škol na území MAS Holicko

Název střední školy	Kapacita v šk. roce 2014/2015
Gymnázium Dr. Emila Holuba	400
Střední škola automobilní Holice	510
Celkem	910

Zdroj dat: Registr škol a školských zařízení <http://rejskol.msmt.cz/>

Mapa 7: Dostupnost střední školy v obcích MAS Holicko v roce 2015

Zdroj dat: vlastní zpracování

Na území MAS Holicko jsou přítomna zařízení pro využití volného času dětí. V Holicích působí Dům dětí a mládeže Holice, který nabízí různé zájmové kroužky a volnočasové aktivity. Dále se ve městě Holice nalézá Základní umělecká škola Karla Malicha. Její detašované pracoviště působí i v obci Býšť, kde zajišťuje kroužky pro místní děti.

Ze specializovaných výchovných zařízení pro děti a mládež působí ve městě Holice dětský domov. Dále v obci Radhošť se nachází Soukromý dětský domov Markéta, o.p.s.

Tab. 13: Přehled školských zařízení na území MAS Holicko

Název školského zařízení	Kapacita v šk. roce 2014/2015
Základní umělecká škola Karla Malicha	600
Dům dětí a mládeže Holice	neuvádí se
Dětský domov Holice	36
Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s.	10
Školní jídelna Holice	1200

Zdroj dat: Registr škol a školských zařízení <http://rejskol.msmt.cz/>

Část budov školských zařízení prošla v minulých letech rekonstrukcí a modernizací včetně jejich vnitřního vybavení. Rovněž byla snížena energetická náročnost budov prostřednictvím zateplení. Ovšem část objektů je ve zhoršeném stavu a stále čeká na provedení potřebných oprav. Výčet plánovaných výdajů je udáván dále v přehledu předpokládaných projektů.

Rovněž mnoho škol a školských zařízení na území MAS Holicko není bezbariérových. Nynějším směrem, který je prosazován v oblasti školství, je inkluze žáků se SVP. Bude proto potřebné provést ve školách a školských zařízení stavební úpravy tak, aby vyhovovaly žákům se SVP. Dále bude potřebné vybavit školy pomůckami a kompenzačním vybavením pro tyto žáky.

S nástupem silných populačních ročníků, narozených zejména v letech 2007 až 2010, lze v některých školských zařízeních očekávat kapacitní problémy a vyšší počty žáků na třídu. Tuto problematiku bude nutné řešit v nejbližší době, jelikož vyšší počty žáků začínají nyní nastupovat do základních škol. Důležité pro rozvoj dětí a možnost jejich budoucího uplatnění je modernizace či pořízení nového vybavení pro účely výuky, resp. mimoškolních aktivit. Některá školská zařízení v MAS Holicko pracují se zastaralými pomůckami pro výuku či jim v některých vzdělávacích oblastech chybí úplně.

Důležité, především pro střední (odborné) školství, je jak propojení se zaměstnavateli v oblasti výuky, tak i v oblasti profesní za účelem zvýšení kvality studentů a jejich uplatnitelnosti a rovněž přizpůsobení učebních oborů tak, aby vyhovovaly potřebám trhu práce. Žádoucí je i rozšíření nabídky mimoškolních činností, které slouží k rozvoji schopností dítěte a k aktivnímu trávení volného času, a jejich rozproštění i do ostatních obcí vyjma stávajících. Problematika školství je úzce spojená i s dojížděnkou. Pro efektivní fungování školství je nutné zajištění kvalitní dopravní obslužnosti s dostatečným počtem spojů, které odpovídají potřebám dojíždějících žáků i ostatních pracujících včetně pracovníků ve školství.

B.1.3.1.1 SWOT analýza – téma: Školství**Tab. 14: SWOT analýza – téma: Školství**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Optimální struktura sítě MŠ • Přítomnost MŠ v nadpoloviční většině obcí MAS • Relativně optimální struktura sítě ZŠ • Možnost využití volného času dětí a jejich rozvoj prostřednictvím DDM a ZUŠ • Přítomnost střední odborné školy 	<ul style="list-style-type: none"> • 100% naplněnost kapacity MŠ • Spolupráce obcí při organizování a plánování v oblasti základního vzdělávání • Nízká kapacita tříd pro děti se speciálními potřebami • Kvalita některých budov škol (zejména v menších obcích) a školských zařízení • Bezbariérovost škol a školských zařízení • Kapacita ZŠ pro nastupující silné populační ročníky z let 2007-2010 • Vybavenost škol pro výuku (zastaralá či scházející)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití moderních trendů ve školství – modernizace a inovace ve výuce • Využití prostředků z fondů EU a národních dotačních titulů pro rekonstrukce škol a modernizaci jejich vybavení • Rozvoj celoživotního vzdělávání (podchycení trendů) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení dojížděky do škol vlivem snížení počtu dopravních spojů (rozhodnutí kraje) • Nepodchycení moderních trendů ve vzdělávání • Nesoulad oborů SŠ s potřebami trhu práce (na místní, krajské a celorepublikové úrovni)

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Možnost dalšího rozvoje škol skrze čerpání prostředků z fondů EU a národ. dotačních titulů,
- Využití nových trendů ve výuce,
- Optimalizace výdajů na vzdělávání prostřednictvím efektivního plánování a vyšší intenzity spolupráce mezi obcemi při zajišťování základního školství,
- Otevření škol i dospělým občanům prostřednictvím rozvoje komunitního celoživotního vzdělávání.

Hrozby

- Nedostatečná kapacita ZŠ a přeplněnost stávajících tříd, což může mít za následek ovlivnění vzdělávacího procesu a nerozvinutí potenciálu žáka,
- Nepodchycení moderních trendů ve vzdělávání,
- Zanedbání rekonstrukcí školských zařízení – zhoršování jejich technického stavu,
- Změny legislativy a nekonceptnost ze strany orgánů státní správy,
- Neuplatnitelnost absolventů v důsledku nesouladu výuky s potřebami trhu práce.

Potřeby

- Zlepšit vybavenost škol,
- Bezbariérovost škol a vybavení pomůckami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- Rekonstrukce některých školských zařízení,
- Další rozvoj volnočasových aktivit dětí a žáků,
- Efektivnější plánování v oblasti vzdělávání a intenzivnější spolupráce.

B.1.3.1.2 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Školství

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 15: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Školství

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	ZUŠ Karla Malicha	Obnova nástrojového vybavení a příslušenství ZUŠ Karla Malicha (hudební nástroje, notové stojany, stojany na nástroje....)	2015	2 000 000,00 Kč
2	ZUŠ Karla Malicha	Baletní a taneční oblečení pro taneční obor ZUŠ Karla Malicha	2016	750 000,00 Kč
3	ZUŠ Karla Malicha	IT vybavení a nahrávací zařízení (nová budova ZUŠ, Holubova 1234)	2016	1 500 000,00 Kč
4	ZUŠ Karla Malicha	Nábytkové vybavení a příslušenství pro Výtvarný obor (nábytek, grafický lis, hrnčířské kruhy)	2015	400 000,00 Kč
5	ZUŠ Karla Malicha	Stejnokroje a propagace pro soubory a orchestry ZUŠ Karla Malicha	2015	250 000,00 Kč
6	ZUŠ Karla Malicha	Soustředění a kurzy pro žáky, soubory a orchestry ZUŠ	2015 -2018	650 000,00 Kč
7	ZŠ Dolní Roveň	Název projektu je „S knihou a počítačem máme šance“. Cíl projektu je výrazné zvýšení čtenářské a počítačové gramotnosti žáků – ve škole zřídit studijní centrum, do jehož rámce zahrnuje vybudování nové školní knihovny a studovny pro žáky a pro učitele, vybavenou moderní ICT.	2015	600 000,00 Kč

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
8	ZŠ Dolní Roveň	Název projektu je „Šikovné ruce“. Cíl projektu je výrazně zvýšit manuální zručnost žáků školy a podpořit je ve výběru budoucího povolání – ve škole zřídit nové školní dílny – vybudovat nové prostory (nástavba/přístavba) + vybavení	2015	3 000 000,00 Kč
9	ZŠ Dolní Roveň	Název projektu je „Kdo si hraje, nezlobí“. Cíl projektu je výrazné zvýšení zájmových aktivit žáků – ve škole zřídit centrum volného času, do jehož rámce zahrnout školní klubovnu na 1. a 2. stupně (půdní prostory obou budov školy) a vybudovat školní hřiště na 1. stupně.	2015	3 000 000,00 Kč
10	Obec Trusnov	Úprava tělocvičny	2016	800 000,00 Kč
11	Gymnázium Holice	Oprava umělého povrchu na sportovišti v areálu školy	2016	1 400 000,00 Kč
12	Gymnázium Holice	Zřízení vzdělávacího centra při gymnáziu (vzdělávání dospělých, zájmová činnost dětí, spolupráce pedagogů v regionu – příklady dobré praxe, projekty, aj.)	2016, 2017, 2018	635 000,00 Kč
13	Gymnázium Holice	Nabídka kurzů v rámci dalšího vzdělávání dospělých	2015, 2016	120 000,00 Kč
14	MŠ Holice (Pardubická)	Zakoupení 3 přenosných interaktivních tabulí	2015-2016	240 000,00 Kč
15	ZŠ Holice Holubova	Nákup a instalace interaktivních tabulí (sada – interaktivní tabule+datapojektor+počítač) Jde o vybavení 8 učeben	2015/2016	500 000,00 Kč
16	Město Holice	Průběžně jednat o zachování stávajících středních škol	2015 - 2020	
17	Město Holice	Zpracovat návrh efektivního řízení a správy školských zařízení	2015	70 000,00 Kč
18	Město Holice	Rekonstrukce budov MŠ na území města - zpevnění budovy, rekonstrukce rozvodů vody a elektorozvodů, rekonstrukce otopných těles	2015 - 2020	2 500 000,00 Kč
19	Město Holice	Rekonstrukce budov ZŠ na území města - hlavní vchod, výměna oken, rekonstrukce fasády včetně zateplení, rekonstrukce rozvodů vody, zdravotnické a elektorozvodů, rekonstrukce střechy, rekonstrukce otopných těles, rekonstrukce kotelny	2015 - 2020	10 100 000,00 Kč
20	Město Holice	Rekonstrukce školní jídelny - výměna oken, zateplení	2015 - 2020	1 000 000,00 Kč
21	Město Holice	Rekonstrukce Domu dětí a mládeže - výměna oken	2016	400 000,00 Kč
22	Město Holice	Iniciovat propojení středních škol s podnikateli města v oblasti praktické výuky	2015 - 2020	
23	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce budovy ZŠ a MŠ, střecha, okna	2015 - 2020	6 000 000,00 Kč

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
24	Obec Dolní Roveň	Přístavba šaten ZŠ	2015 - 2020	2 000 000,00 Kč
25	Obec Býšť	Rekonstrukce soc.zařízení ve staré části MŠ (Petrová)	2018	300 000,00 Kč
26	Obec Býšť	Rekonstrukce soc.zařízení ve staré části ZŠ (Petrová)	2018	300 000,00 Kč
27	Obec Býšť	Rekonstrukce dlažby ve staré části ZŠ (Petrová)	2018	300 000,00 Kč
28	Obec Býšť	Nákup pinpongových stolů pro ZŠ Býšť 3 ks	2015	30 000,00 Kč
29	Město Horní Jelení	Dostavba hlediště Základní škola H. Jelení	2018	4 000 000,00 Kč
30	ZŠ Horní Jelení	Přírodní učebna vybudovaná na školní zahradě - výuka přírodní věd, technické vědy, digitální technologie	2017 - 2019	5 000 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Strategie bude reflektovat projektové záměry jednotlivých obcí a škol a bude pro ně vyčleněno samostatné opatření. Aktivitu lze rozdělit na investiční, tedy výstavba a modernizace školních prostor včetně souvisejícího vybavení učeben, a neinvestiční, mezi které náleží podpora vzdělávacích programů a projektů, přenosu zkušeností s řízením škol či výukou a taktéž podpora mimoškolních aktivit.

Jak vyplývá z části věnované obyvatelstvu, MAS Holicko zaznamenalo vysokou porodnost mezi lety 2006 až 2010, na niž budou muset reagovat jednotlivé školy a školská zařízení. Dnes se MAS Holicko potýká s omezenou kapacitou v MŠ. Některé rodiny mají problém umístit své dítě do MŠ v místě bydliště. V následujících letech lze očekávat značný příliv žáků na ZŠ oproti minulým letům. Je proto důležité připravit ZŠ na tento nápor. Kapacita některých z nich není dostatečná (např. co se týče specializovaných učeben). V rámci strategie jsou navrženy aktivity pro výstavbu či rozšíření budov stávajících škol.

Strategie také reaguje na potřebu rekonstrukcí starších budov a snížení provozních nákladů, např. ve formě zateplení či výměny systémů vytápění za účinnější a ekologičtější jednotky. Investiční záměry s budovami škol a školských zařízení má především obec Dolní Roveň a město Holice. Dolní Roveň plánuje rozsáhlou rekonstrukci budovy MŠ i ZŠ, město Holice zamýšlí rekonstruovat DDM Holice a Školní jídelnu Holice.

Strategie rovněž počítá s moderními trendy a potřebami nejen současného školství, ale i společnosti. Důraz je kladen na podporu technického a přírodovědeckého vzdělávání, např. formou modernizací technických učeben, chemických laboratoří. Dále k tomuto cíli patří i podpora jazykového vzdělávání a strategická část neopomíjí ani podporu mimoškolních a zájmových aktivit. Několik projektů v oblasti IT a technického vzdělávání představila ZŠ v Dolní Rovni. S pořízením nového vybavení na zájmové kroužky počítá ZUŠ v Holicích. Také v rámci strategické části bude reflektován požadavek po celoživotním vzdělávání a kurzech pro dospělé pro rozšíření kvalifikace či pro smysluplné využití volného času.

B.1.3.2 Zdravotnictví a sociální služby

B.1.3.2.1 Zdravotní oblast

V rámci území MAS Holicko se nenachází žádné nemocniční zařízení ani žádné ambulantní zařízení. Nejbližší nemocniční zařízení se nacházejí v Pardubicích a v Hradci Králové – Nemocnice Pardubice a Fakultní nemocnice Hradec Králové. V samotném městě Holice funguje poliklinika – Poliklinika Holice, která zajišťuje odborná vyšetření u specializovaných lékařů. Jsou zde zastoupeny tyto obory: alergologie, logopedie, neurologie, ORL, ušní, nosní, krční, ortopedie, psychiatrie, stomatologie. V rámci polikliniky působí i samostatný praktický lékař a lékárna.

Celkově na území MAS má svoji ordinaci 6 praktických lékařů pro dospělé. Tři z nich ordinují přímo ve městě Holice. Po jednom působí v obcích Býšť, Dolní Roveň a Horní Jelení. Lékaři pro děti a mládež jsou přítomni na území tři. Dvě ordinace fungují v Holicích, jeden dětský lékař působí v Dolní Rovni.

Stomatologických ordinací funguje celkově 9. Z tohoto počtu 6 zubních lékařů působí ve městě Holice. Po jednom jsou zastoupeny v obcích Býšť, Dolní Roveň a Horní Jelení. Samostatných ordinací lékařů specialistů je na území MAS 9. Všichni z nich jsou přítomni ve městě Holice, většinou na poliklinice. V rámci MAS působí i jeden lékař gynekolog.

Jako součást polikliniky funguje i lékařská služba první pomoci a dále Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje (poblíž polikliniky). Na území MAS existují 4 lékárny. Dvě z nich jsou přítomny v Holicích, jedna v obci Býšť a další v obci Horní Jelení. Nadto v Dolní Rovni funguje detašované pracoviště lékárenské péče.

Z hlediska zdravotnictví se stav v MAS Holicko nevymyká celorepublikové situaci s ohledem na velikost populace a rozsah území MAS a rovněž blízkost krajských sídel. Důležitým úkolem pro následující období je udržet nynější síť lékařů, lékárenských zařízení spolu se stanicí první pomoci a záchrannou službu. Z investičního hlediska jsou žádoucí opravy a modernizace některých ordinací. Hlavním problémem, který reflektují občané (při diskuzních skupinách a dotazníkovém šetření), je nepřítomnost noční pohotovosti na Poliklinice v Holicích a také nižší dostupnost lékaře v menších obcích.

B.1.3.2.2 Sociální oblast

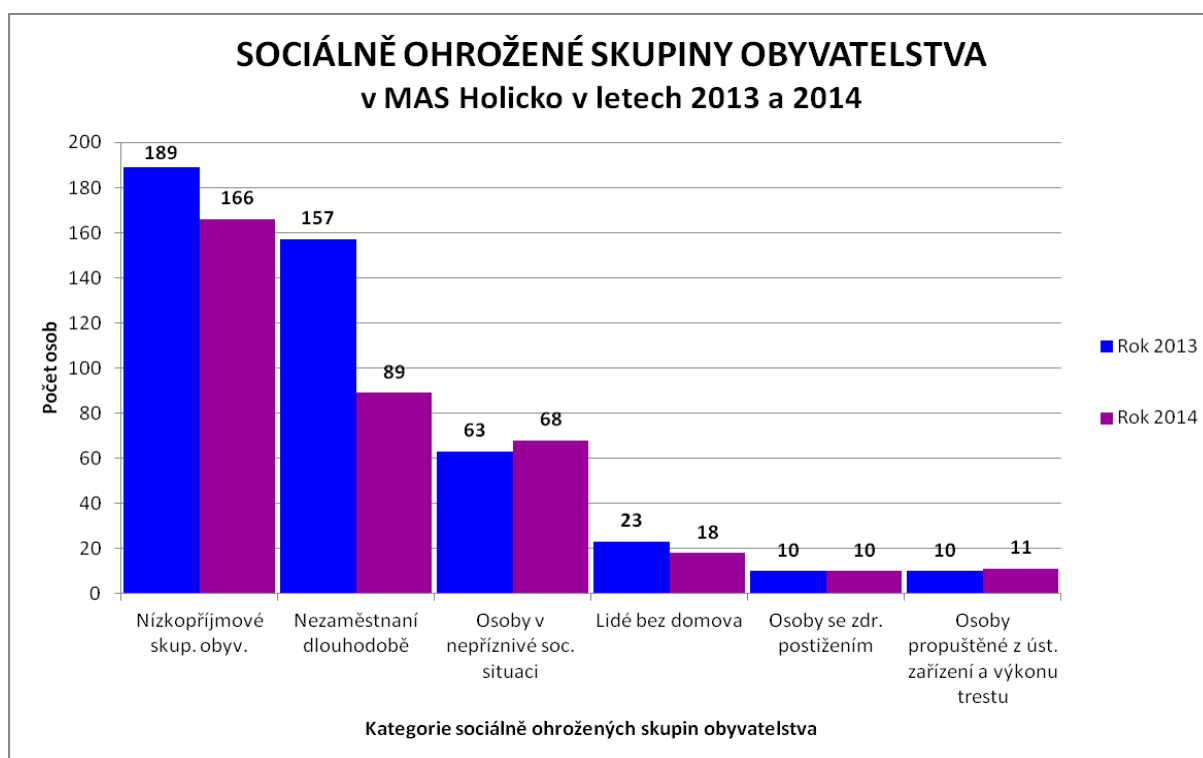
Území MAS Holicka má velmi nízkou nezaměstnanost z pohledu Pardubického a Královéhradeckého kraje. Nadto leží v blízkosti krajských měst, z čehož vyplývá i vyšší ekonomický potenciál regionu. Z těchto důvodů je výskyt sociálně ohrožených skupin obyvatelstva nižší. Nadto na území není evidována žádná sociálně vyloučená lokalita.

Největší zastoupení ze sociálně ohrožených kategorií obyvatel náleží nízkopříjmovým skupinám. V roce 2014 jejich počet činil 166 a mírně se snížil od předešlého roku. Tedy zhruba 1 % obyvatel MAS Holicko má problémy existenčně vyjít se svým příjmem. Počet evidovaných dlouhodobě nezaměstnaných se výrazně snížil oproti roku 2013. Poklesl téměř o polovinu. Evidováno jich bylo 89. Tento pokles souvisí s celorepublikovým trendem, kdy došlo ke snížení nezaměstnanosti díky konjunktuře hospodářství ČR. Mírně vzrostl počet osob v nepříznivé životní situaci z 63 na 68. Odhadované množství lidí bez domova se snížilo z 23 na 18, tedy na 1 000 obyvatel MAS Holicka připadá cca 1 tato osoba. Počet sociálně ohrožených osob se zdravotním postižením a osob propuštěných z výkonu trestu byl 10, resp. 11.

I když počet sociálně ohrožených osob v mnoha kategoriích vykazoval klesající tendenci, došlo k výraznému nárůstu klientů sociálních pracovníků v ORP Holice. Zatímco v roce 2013 měl sociální odbor Městského úřadu Holice dle analýzy 78 klientů, se kterými se aktivně pracovalo, v roce 2014 to

bylo více než 6krát více. Počet klientů vzrostl na 515. Největší podíl měla skupina „další skupiny osob“, v níž jsou klienty, kteří nelze zařadit do ostatních kategorií cílových skupin. Spadalo do ní 414 klientů. Z ostatních skupin měli větší zastoupení sociálně ohrožení senioři a nezaměstnaní spolu s osobami s materiálními problémy, jichž bylo 22, resp. 20. Sociálních rodin s dětmi, se kterými sociální pracovníci aktivně pracovali, bylo 7.

Graf 32: Sociálně ohrožené skupiny obyvatelstva v MAS Holicko v letech 2013 až 2014

Zdroj dat: MěÚ Holice – sociální odbor

Dle zákona č. 108/2006 Sb. jsou definovány jednotlivé sociální služby, z nichž část působí i na území MAS Holicko.

Ze sociálních služeb ve formě pobytové působí na území MAS Holicko denní stacionář pro osoby s různým typem „organické duševní choroby“, a to Sanatorium Topas - Holice, které je v provozu od roku 2013. Je zaměřeno na důchodce s Alzheimerovou chorobou a dalšími formami duševních poruch. Jeho kapacita činí 200 lůžek, ovšem v současné době není plně obsazeno. Sanatorium je spravováno SKP-CENTREM Pardubice. Druhým zařízením poskytujícím pobytové služby je Domov Simeon z Horního Jelení. Dle zákona o sociálních službách působí jako „odlehčovací služba“ a jako „domov pro osoby se zdravotním postižením“ (nadto v rámci něho je realizována pečovatelská služba). Zařízení provozuje SKP-CENTRUM Pardubice. Uváděná kapacita činí 16 lůžek. Kromě těchto dvou zařízení působí ještě v rámci MAS Holicko domovy s pečovatelskou službou nabízející rovněž pobyt pro zdravotně znevýhodněné osoby a pro občany v seniorském věku, ale nejedná se dle zákona o ryzí sociální službu (viz dále).

Pečovatelské služby jsou na území zajišťovány třemi organizacemi. Ve městě Holice působí Oblastní charita Pardubice, která zajišťuje službu jak ve formě terénní, tak i ambulantní. Dále na území působí

Kamilka s.r.o. (Miluše Kačerová - Domácí ošetrovatelská péče) poskytující terénní formu pečovatelské a ošetrovatelské služby. Ve městě Horní Jelení je v rámci Domova Simeon rovněž poskytována pečovatelská služba, kterou zajišťuje SKP-CENTRUM Pardubice.

Tab. 16: Přehled sociálně ohrožených skupin obyvatelstva v MAS Holicko v letech 2013 až 2014

Cílová skupina klientů	2013			2014		
osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním	6	25	16	5	4	10
osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	3	21	7	5	6	11
osoby s různým stupněm omezení / způsobilosti k právním úkonům	1	9	5	3	3	7
osoby ohrožené sociálním vyloučením	11	17	13	4	4	6
osoby ohrožené rizikovým způsobem života	5	9	9	2	2	4
oběti agrese, trestné činnosti a domácího násilí	4	7	4	0	0	0
osoby, které ztratily přístřeší, nebo se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení	4	6	5	6	10	12
nezaměstnaní a osoby s materiálními problémy	4	13	9	11	12	20
imigranti	0	0	0	0	0	0
rodiny s dětmi	4	13	8	3	6	7
senioři (pouze 2014)	-	-	-	14	13	22
osoby neschopné splácet závazky a pohledávky (pouze 2014)	-	-	-	4	4	5
další skupiny osob	1	2	2	411	0	411
Celkem	43	122	78	468	64	515

Zdroj dat: MěÚ Holice – sociální odbor

Dále na území MAS Holicko působí sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jak ve formě ambulantní, tak terénní. Tyto služby zajišťuje Oblastní charita Pardubice – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Holice (Dudychova 782, Holice). Služby jsou určeny např. k udržení budování vztahů v rodině, k překonání sociálního vyloučení rodiny, pomoc v oblasti výchovy a péče o děti, k řešení problémů se záškoláctvím či k výchovným problémům apod. Celkový počet terénních sociálních služeb provozovaných na území MAS Holicko je tři, ambulantní služby jsou dvě v rámci jedné organizace.

V MAS Holicko působí i další organizace poskytující sociální služby, i když nemají přímo zařízení na území MAS. Služby intervenčního centra, pro osoby ohroženým násilným chováním vykázané osoby či společně bydlící, zajišťuje SKP-CENTRUM sídlící v Pardubicích. Služby rané péče zajišťuje organizace Středisko rané péče v Pardubicích. Působnost ve sféře sociální rehabilitace má Péče o duševní zdraví

pocházející taktéž z Pardubic. Jako sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi působí na území Fond ohrožených dětí, který má středisko v Pardubicích. V rámci krizové pomoci má působnost na území MAS Centrum J. J. Pestalozziho (Krizové centrum Chrudim).

Tab. 17: Přehled sociálních služeb v MAS Holicko v letech 2013 až 2014

Sídlo	Sociální služba	Poskytovatel	Zařízení poskytovatele	Forma péče	Cílová skupina
Holice	Pečovatelská služba	Oblastní charita Pardubice	Charitní pečovatelská služba na Pardubicku	ambulantní, terénní	osoby s chronickým onemocněním, osoby se zdravotním postižením
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Oblastní charita Pardubice	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Holice	ambulantní, terénní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, rodiny s dítětem/děťmi
	Domovy se zvláštním režimem	Sanatorium Topas s.r.o.	Sanatorium Topas s.r.o.	pobytové	osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s kombinovaným postižením
Horní Jelení	Pečovatelská služba	SKP - CENTRUM, o.p.s.	Domov Simeon	terénní	osoby se zdravotním postižením, senioři
	Odlehčovací služby	SKP - CENTRUM, o.p.s.	Domov Simeon	pobytové	osoby se zdravotním postižením, senioři
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	SKP - CENTRUM, o.p.s.	Domov Simeon	pobytové	osoby se zdravotním postižením, senioři

Zdroj dat: vlastní šetření, Registr poskytovatelů sociálních služeb <iregistr.mpsv.cz>

Dále zde působí organizace – služby, které nejsou z hlediska zákona č. 108/2006 Sb. sociální službou, ale mají sociální charakter či jsou společností chápány jako sociální služby. Z jednotlivých organizací nabízí své služby sdružení Svítání (Základní a praktická škola Svítání, o.p.s. Pardubice), které poskytuje pomoc pro zdravotně postižené děti a pro jejich rodiny. Jedná se především o svoz dětí se speciálními nároky do školy. Pomoc potřebným poskytuje Mateřské centrum Holoubek - Holice, dále pečovatelská agentura Anděla, s.r.o. Pardubice či ubytovna MONA, o.s. (Ubytovna Pavlína Jakubová), která nabízí ubytování i osobám se zdravotním postižením a nízkopříjmovým rodinám s dětmi. V Horním Jelení sídlí Jeleňáček - klub pro rodiče s dětmi - rodinné centrum v Horním Jelení, jehož služby jsou však v současné době omezeny. Dále v Horním Jelení působí Vzdělávací centrum Paprsek, o.s.. V rámci města Holice je ustaven rovněž Klub důchodů, který zajišťuje aktivní trávení volného času pro seniory.

Domovů s pečovatelskou službou se nalézají v obcích MAS Holicko celkově 5. Jsou začleněny pod 3 organizace (2 domovy z Holice a 2 domovy z Horního Jelení jsou společně začleněny pod jednu organizaci). Město Holice má ve vlastnictví a provozuje dům s pečovatelskou službou a bytový dům,

který je určen pro seniory a zdravotně postižené občany. Na správě sociálních služeb se podílí Oblastní charita Pardubice. Uváděná kapacita činí 56 bytů. Rovněž město Horní Jelení provozuje dva domy s pečovatelskou službou, které jsou provozovány SKP Centrem Pardubice. V součtu obou je uváděna kapacita 66 bytů. Jeden dům s pečovatelskou službou se nalézá v obci Býšť v místní části Hrachoviště. Jak majitelem, tak provozovatelem je samotná obec Býšť.

Tab. 18: Přehled domovů s pečovatelskou službou v MAS Holicko v letech 2013 až 2014

DPS	Adresa	Počet bytů
DPS Horní Jelení I.	DPS I., Sokolova ulice 555	27 bytů
DPS Horní Jelení II.	DPS II., K Dubu 702	39 bytů
DPS Holice	DPS, Palackého 1131	36 bytů
DPS Holice (Bytový dům)	Bytový dům, U Kapličky 1042	20 bytů
DPS Býšť - Hrachoviště	Hrachoviště č. p. 17	5 bytů

Zdroj dat: vlastní šetření

Sociální služby nejsou v MAS Holicko tak početné, resp. rozsah jejich nabídky je omezený. Je to z důvodu malého počtu obyvatel MAS a rovněž neexistence populačně početnějšího centra, jelikož město Holice má 6,5 tisíce obyvatel. Nevyskytují se tu např. nízkoprahová centra či azylové domy apod.

V rámci činnosti sociálních služeb jsou rovněž poskytovány aktivity (kurzy, volnočasové činnosti) pro jejich klienty, které jim slouží pro aktivní trávení volného času a pro jejich seberealizaci, které mají následně vliv na jejich stav, popř. léčbu. Jedním takovým komunitním centrem, které pomáhá začlenit rodiče v průběhu a po rodičovské dovolené do společnosti je RVC Holoubek v Holicích.

Poskytovatelé takovýchto služeb se však potýkají s nedostatečným množstvím finančních prostředků a též personálu, který omezuje jejich nabídku.

Na území MAS Holicko na rozdíl od okolních místních akčních skupin se nevyskytuje žádná sociálně vyloučená lokalita ani lokalita, jejíž občané by byli ohroženi sociálním vyloučením, jako jsou např. ubytovny pro nízkopříjmové občany, nezaměstnané obyvatele či vyšší přítomnost prázdných domů a bytů, do nichž se koncentrují nízkopříjmoví občané.

S ohledem na budoucí sociodemografické trendy a tendence, především nárůst počtu seniorů, se jeví rozsah služeb jako nedostatečný. Rovněž některá současná zařízení nebudou mít dostatečnou kapacitu pro uspokojení nároků obyvatel vzešlých ze stárnutí populace. Bude proto nutné posoudit současný stav a síť sociálních služeb v MAS Holicko a zohlednit budoucí nároky populace s možností rozšíření jejich nabídky a kapacity jednotlivých zařízení.

B.1.3.2.3 SWOT analýza – téma: Zdravotnictví a sociální služby**Tab. 19: SWOT analýza – téma: Zdravotnictví a sociální služby**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Existence polikliniky, a tak přítomnost lékařů specialistů Optimální síť praktických lékařů Optimální síť stomatologů Přítomnost praktických lékařů a stomatologů i mimo centrum regionu město Holice Existence domova pro seniory a domu s pečovatelskou službou 	<ul style="list-style-type: none"> Chybějící noční pohotovost na poliklinice Horší dostupnost lékařského ošetření z některých (menších a okrajových) obcí Malá paleta sociálních služeb Chybějící nízkoprahová centra Existence komunitního centra za účelem sociálního začlenování pouze v Holicích Zhoršující se sociodemografické trendy -> požadavek po rozšíření zdravotnických a sociálních služeb Nedostatek finančních prostředků omezuje nabídku (volnočasových) aktivit pro klienty soc. služeb
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Součinnost s kraji -> rozšíření palety sociálních služeb na území Budování komunitních center za účelem sociálního začlenování i v dalších obcích regionu 	<ul style="list-style-type: none"> Zhoršení dostupnosti lékařů vlivem nedostatečného množství dopravních spojení (vliv kraje) Celorepublikové a krajské vlivy – optimalizace sociálních a zdravotních služeb (možnost rušení, omezení apod.) Legislativní změny v souvislosti s zpřísňováním podmínek provozování soc. a zdravotních služeb

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Možnost rozšíření sociálních služeb nabízených v MAS Holicko (spolupráce s kraji) – nízkoprahová centra apod.,
- Budování komunitních center za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci jednotlivců a následně i komunity jako celku,
- Racionalizace vydávaných finančních prostředků a možná optimalizace sítě.

Hrozby

- Nedostatečné množství finančních prostředků na provoz sociálních služeb,
- Změny legislativy a zpřísňování podmínek pro provoz sociálních služeb,
- Nedostatečná kapacita sociálních služeb a služeb sociálního charakteru, např. v DPS v důsledku zvyšujícího se počtu starších osob,
- Legislativní změny vedoucí ke zpřísňování podmínek provozování soc. a zdravotních služeb.

Potřeby:

- Udržení současné sítě praktických lékařů a stomatologů (případně i rozšíření – pohotovost),
- Rekonstrukce zdravotnických zařízení (ordinací),
- Posouzení současné nabídky sociálních služeb s možností jejího rozšíření (o stacionář, nízkoprahové centrum pro mládež či komunitní centrum),
- Posouzení efektivity sociálních služeb a z něho vzešlá případná optimalizace,
- Rozšíření nabídky volnočasových aktivit a programů pro klienty soc. služeb.

B.1.3.2.4 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Zdravotnictví a sociální služby

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamena, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 20: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Zdravotnictví a sociální služby

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Město Holice	Rozvinout nabídku terénních sociálních služeb pro seniory, zdravotně postižené občany a rodiny s dětmi	2013 - 2020	400 000,00 Kč / rok
2	Město Holice	Realizace koncepčních aktivit ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel prostřednictvím osvěty a výuky první pomoci	2013 - 2020	
3	Obec Vysoké Chvojno	Rekonstrukce ordinace lékaře (okna)	2015	50 000,00 Kč
4	Obec Býšť	Rekonstrukce střešní krytiny a oprava soklu DPS Hrachoviště	2017	1 500 000,00 Kč
5	Obec Býšť	Výměna oken a zateplení pláště včetně fasády DPS Hrachoviště	2018	3 000 000,00 Kč
6	Město Horní Jelení	Komunitní centrum JUDr. Emila Martince Horní Jelení	2017 - 2018	33 000 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Strategie počítá s podporou zdravotnických a jiných komunitních služeb v rámci samostatného opatření. Rozvinuté komunitní služby včetně zdravotnických jsou nutnou podmínkou pro uchování, resp. zvýšení atraktivity celého regionu pro stávající či příchozí obyvatele. Podporovanými aktivitami jsou obnova a zkvalitnění služeb, investiční záměry – rekonstrukce budov, kde sídlí jejich poskytovatelé, aby vyhověly současným standardům (hygienickým, bezpečnostním aj.), které jsou na ně kladeny aj. Také je podporováno zlepšení jejich přístupnosti pro imobilní občany či občany s nižší pohyblivostí. Projektem představeným v tomto cíli je např. rekonstrukce ordinace lékaře ve Vysokém Chvojně.

Na území MAS Holicko zůstávají poměrně nerozvinuty sociální služby. Avšak region vykazuje stejné sociodemografické trendy jako zbytek ČR, resp. Pardubický a Královéhradecký kraj. Zvyšuje se průměrný věk obyvatel regionu a taktéž se zvyšuje podíl seniorů. Strategie bude reagovat na tuto nepříznivou situaci na území MAS. V rámci aktivit se počítá s rekonstrukcemi i výstavbou nových zařízení poskytujících sociální služby včetně jejich vybavení. Podporovány budou i osvětové akce, prevence, činnost samotných organizací v sociální oblasti a také vzdělávací programy pro pracovníky v sociálních službách. Součástí tohoto cíle jsou i akce či aktivity pro klienty těchto zařízení. Region zvažuje rozšíření nepočetné nabídky sociálních služeb. Jednou ze zvažovaných záměrů je zřízení stacionáře, nízkoprahového zařízení pro děti a mládež či komunitní centrum.

B.1.3.3 Kultura a sport

B.1.3.3.1 Kulturní oblast

Jelikož, jak již bylo několikrát zmíněno, se jedná o území s málo početnou populací, je stejně jako v ostatních případech omezena vybavenost obcí co do rozsahu a množství poskytovaných služeb a zařízení pro různé formy společenských aktivit.

Nejznámějším kulturním objektem v regionu je Africké muzeum Dr. Emila Holuba v centru města Holice. Expozice muzea nabízí původní sbírky, které na svých cestách po Africe získal cestovatel Emil Holub. Z dalších objektů sloužících ke kulturnímu využití se na území nachází kino, které je však přítomno pouze ve městě Holice – Městské kino Holice, v ostatních obcích žádná kina nefungují. Rovněž divadlo a výstavní síň se nachází pouze v pomyslném centru regionu – ve městě Holice. Ostatních kulturních zařízení, především kulturních domů, se nachází v regionu MAS 14. Pouze v 5 obcích – Horní Jelení, Jaroslav, Nová Ves, Radhošť a Vysoké Chvojno není přítomno žádné kulturní zařízení.

Široce rozšířeny jsou na území veřejné (obecní) knihovny. Na 16 obcí tu připadá 20 veřejných knihoven. Chybí pouze v jediné obci, a to v obci Radhošť. V obci Býšť jsou v provozu 4 knihovny, 2 knihovny fungují i v obcích Dolní Roveň a Ostřetín. Největší knihovnou je ta ve městě Holice, která funguje a poskytuje služby jako knihovna pro další obce. Rovněž spolupracuje se školskými zařízeními. Celkově má k dispozici 25 000 svazků.

Co se týče sakrálních staveb a staveb se sakrálním povahou, na území MAS je jich přítomno 10 (především kostely a kaple). Dvě jsou přítomny v Dolní Rovni, v ostatních obcích se nalézá maximálně jedna sakrální stavba. Celkově se v regionu nachází 10 hřbitovů. Často jsou přítomny v souvislosti se sakrální stavbou, jejich rozložení v území odpovídá rozložení sakrálních staveb včetně skutečnosti, že v Dolní Rovni se nalézají dva hřbitovy.

B.1.3.3.2 Sportovní oblast

Na území MAS Holicko se nenachází žádná krytá stavba typu stadionu apod. Jediný stadion se nachází v pomyslném centru regionu ve městě Holice. Jedná se o fotbalový stadion, kde své zápasy hraje domácí fotbalový klub SK Holice. Odhadovaná kapacita je 5 000 diváků.

Hřiště, která mají provozovatele či správce, je na území MAS Holicko celkově 35. Nejvíce ve městě Holice, a to 6. 5 hřišť se nalézá v Dolní Rovni a v Horních Ředvicích a po 3 v Trusnově a Býšti. Tato hřiště scházejí pouze v Dolních Ředvicích a Týništku. Fotbalových hřišť je celkově 15, Holice evidují celkem 4 fotbalová hřiště. Tenisových kurtů je z celkového počtu hřišť přítomno 19. Čtyři kurty se nacházejí v Holicích, po dvou v Dolní Rovni, Horním Jelení, Horních Ředvicích a Nové Vsi. Dle výkazů 7 hřišť je určených pro nohejbal.

Tělocvičen je přítomno na území 23. Z tohoto počtu se šest nalézá v městě Holice a tři v Dolní Rovni a Horním Jelení, v ostatních obcích je přítomna povětšinou 1 tělocvična. Úplně chybí pouze ve čtyřech obcích – v Jaroslavi, Nové Vsi, Poběžovicích u Holic a Týništku. Z celkového počtu 23 tělocvičen je však 6 sokoloven.

Z dalších sportovních zařízení se na území vyskytují dvě střelnice, a to v obcích Jaroslav a Radhošť, jedno kluziště v Holicích a jedno zařízení pro bowling taktéž v Holicích. Nutné je zmínit i motokrosovou dráhu v Poběžovicích u Holic, kde se konaly každoročně významné motokrosové závody včetně mistrovství světa, Evropy či ČR (v některých letech). V současné době je však provoz přerušen z důvodů majetkoprávních sporů. Na území MAS Holicko se nenachází žádný krytý bazén ani žádné koupaliště.

Problémem je mnohdy špatný a nevyhovující technický stav některých sportovišť. V blízké budoucnosti proto bude nutné investovat do jejich modernizace, aby byla zachována funkčnost sportovišť. Také obyvatelé MAS Holicko v rámci dotazníkového šetření a diskuzních skupin reflektují jako jeden z velkých problémů nedostatek kulturního a sportovního vyžití, čemuž také brání stav zařízení pro tyto účely (jak po stránce jejich počtu, tak především technického stavu). Na tuto podkapitolu bude dále navazovat část analýzy věnovaná spolkům a volnočasovým aktivitám, která je s touto problematikou úzce provázána.

B.1.3.3.3 SWOT analýza – téma: Kultura a sport

Tab. 21: SWOT analýza – téma: Kultura a sport

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Přítomnost Afrického muzea Dr. Emila Holuba – potenciál pro další rozvoj turistiky • Existence kina a divadla ve městě Holice • Existence kult. zařízení v obcích a vysoký počet obcí s kult. zařízením pro možnost realizace společenského života v obci • Vysoký počet sportovišť (hřišť) a jejich zastoupení i v malých obcích • Sportovní a kulturní akce v regionu • Velké zastoupení obecních knihoven na celém území 	<ul style="list-style-type: none"> • Špatný technický stav některých kulturních a sportovních objektů • Omezení fungování a funkčnosti kulturních a sportovních zařízení z důvodu nedostatečného technického stavu a nedostatečného množství finančních prostředků • Nejasná budoucnost existence motokrosového areálu v Poběžovicích u Holic • Nedostatečné množství prostředků na jejich opravu vlivem omezených příjmů obcí

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Využití prostředků z národních a evropských dotačních titulů Spolupráce mezi obcemi, podnikatelskými subjekty a veřejností při nabízení a zachování kulturních a sportovních akcí a zařízení s nimi spojených 	<ul style="list-style-type: none"> Blízkost krajských měst a využívání služeb jejich zařízení -> nevyužití objektů na území MAS Holicko a jejich chátrání Nízké příspěvky ze svazových organizací (sportovních svazů) -> nedostatek prostředků na rekonstrukce a další rozvoj

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Zlepšení vybavenosti pro společenské, kulturní a sportovní aktivity,
- Zachování existence kulturních a sportovních zařízení i v malých obcích -> zpestření života v obcích,
- Spolupráce při snaze udržet kulturní a sportovní akce a zapojení místních podnikatelských subjektů i široké veřejnosti pro jejich zachování.

Problémy

- Nedostatečný technický stav některých kulturních a sportovních zařízení, nemožnost jejich udržení v provozuschopném stavu,
- Zastaralost a vysoká provozní náročnost mnohých zařízení,
- Chybějící kulturní a sportovní zařízení v některých obcích pro zvýšení společenského vyžití a atraktivity života v menších sídlech,
- Nedostatek finančních prostředků na provoz a případné rekonstrukce zařízení.

Potřeby

- Doplnění vybavenosti kulturních a sportovních zařízení,
- Zachování a udržení provozuschopného stavu kulturních a sportovních zařízení,
- Zapojení širokých vrstev společnosti a podnikatelských subjektů za zachování společenských akcí.

B.1.3.3.4 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Kultura a sport

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamená, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 22: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Kultura a sport

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Vysoké Chvojno	Rekonstrukce fotbalových kabin	2015	3 000 000,00 Kč
2	Dům dětí a mládeže Holice	Nízké lanové překážky, doplnění herních prvků na dětském hřišti, dobudování zázemí pro uživatele (tento záměr je součástí velkého projektu revitalizace stadionu – vytvoření volnočasového centra pro širokou veřejnost)	2015	1 000 000,00 Kč
3	Dům dětí a mládeže Holice	Sociální zařízení u venkovních sportovišť v areálu DDM Holice (2x šatna, 2x WC, 2x sprcha) – využitelnost pro návštěvníky volnočasového centra)	2015	1 500 000,00 Kč
4	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Hřiště a sportoviště v obcích mikroregionu	2015	7 000 000,00 Kč
5	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Společné vybavení pro kulturní, sportovní a spolkové akce	2017	1 300 000,00 Kč
6	Město Holice	Zpracovat projekt rekonstrukce městského stadionu	2014	500 000,00 Kč
7	Město Holice	Rekonstrukce sociálního zázemí sportovní haly	2015 - 2016	8 000 000,00 Kč
8	Město Holice	Stanovení postupného plánu realizace rekonstrukce městského stadionu	2015	
9	Město Holice	Rekonstrukce střechy sportovní haly	2015	1 500 000,00 Kč
10	Město Holice	Výstavba sportovní haly vedle stávající v Holubově ulici	2018	13 000 000,00 Kč
11	Město Holice	Podpora sportovních klubů a spolků	2013 - 2020	1 500 000,00 Kč /rok
12	Obec Poběžovice u Holic	Výstavba hřiště a zázemí	2016 – 2018	1 100 000,00 Kč
13	Obec Poběžovice u Holic	Společenské prostory	2016	750 000,00 Kč
14	Český svaz chovatelů ZO Holice	Rekonstrukce střechy výstavní haly	2016	500 000,00 Kč

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
15	Obec Býšť	Rekonstrukce budovy osadního výboru v Hoděšovicích - elektroinstalace, zřízení soc. zařízení a staveb. úpravy - PD i realizace	2018	1 500 000,00 Kč
16	Obec Býšť	Vybudování dětského hřiště ve staré části Hoděšovic	2017	300 000,00 Kč
17	Obec Býšť	Víceúčelové hřiště v Bělečku	2018	1 000 000,00 Kč
18	Obec Býšť	Oplocení dětského hřiště Býšť, doplnění prolezačky/Dostálová	2018	200 000,00 Kč
19	Obec Býšť	Rekonstrukce kabin na fotb. hřišti v Býšti	2018	500 000,00 Kč
20	Obec Býšť	Oprava oplocení fotbalového hřiště v Býšti	2017	200 000,00 Kč
21	Obec Býšť	Oprava prostor pod KD Býšť	2017	300 000,00 Kč
22	Obec Býšť	Zřízení kužárny v KD Býšť	2017	100 000,00 Kč
23	Obec Býšť	Oprava omítky v kotelně KD, úprava elektroinstalace	2016	100 000,00 Kč
24	František Běhounek	Kopec pro sáňkování (Holice)		
25	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce Sokolovny (včetně střechy)	2015 - 2020	2 500 000,00 Kč
26	Obec Dolní Roveň	Výstavba sportovní haly	2015 - 2020	25 000 000,00 Kč
27	Obec Dolní Roveň	Osvětlení víceúčelového sportoviště	2015	200 000,00 Kč
28	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce kulturního domu v Horní Rovni	2015 - 2020	1 000 000,00 Kč
29	Město Horní Jelení	Hřiště Dolní rybník	2017	800 000,00 Kč
30	Město Horní Jelení	Obnova bývalé sokolovny	2017-2018	20 000 000,00 Kč
31	Obec Nová Ves	Hřiště - umělý povrch	2016	500 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Podpora sportu a kultury je jednou z nejvíce reflektovaných občanů problematických bodů na území. Pro oblast rozvoje infrastruktury pro kulturu a sport bude ve strategické části vyčleněno specifické opatření. Bude zaměřeno na investiční aktivity. V rámci nichž je počítáno s rekonstrukcemi i výstavbou nových kulturních, sportovních či multifunkčních zařízení. Taktéž bude v tomto cíli podpořeno pořízení vybavení pro kulturní a sportovní akce.

Nejvíce projektovými záměry disponuje město Holice. Má v plánu realizovat mnoho projektů zejména v oblasti sportu. Tím hlavním jsou přípravné práce na rekonstrukci městského stadionu. Dále je záměrem rekonstruovat stávající sportovní halu a výstavba nové sportovní haly vedle stávající budovy. Obec Dolní Roveň má v úmyslu rekonstruovat sokolovnu a vystavět novou sportovní halu. S výstavbou či rekonstrukcí hřišť či jejich zázemí počítají i obce Poběžovice u Holic a Vysoké Chvojno.

Podpora spolků, sportovních klubů či společenských akcí je v tomto dokumentu zohledněna v dalších částech a budou na ni vyčleněna opatření ve strategické části dokumentu.

B.1.3.4 Obchod a služby

Maloobchodní služby se koncentrují do pomyslného centra MAS – města Holice. Vyjma města Horní Jelení jsou v ostatních obcích málo rozvitá a nacházejí se zde až na výjimky pouze prodejny potravin či smíšeného zboží. V některých obcích, těch populačně nejmenších, chybí maloobchodní služby úplně. V 6 obcích není přítomna ani prodejna potravin. Jsou jimi Jaroslav, Nová Ves, Ostřetín, Poběžovice u Holic, Radhošť a Týniště.

Celkem je na území registrováno 22 obchodů s potravinami (či smíšeným zbožím). V Holicích se nachází 7 prodejen s potravinami. Provozují zde své prodejny i 4 maloobchodní řetězce s celorepublikovou působností, konkrétně Albert, Penny, Lidl, Qanto CZ. Celková plocha prodejen s potravinami čítá ve městě Holice cca 3 000 m², což je několikanásobná plocha oproti ostatním sídlům včetně Horního Jelení. Čtyři prodejny s potravinami jsou v Dolní Rovni, 3 se nacházejí v Horním Jelení a dvě v Býšti, v ostatních sídlech je maximálně jedna prodejna s potravinami.

Avšak v Holicích se i vyjma prodeje potravin vyskytuje široká paleta dalších maloobchodních služeb. Nachází se zde subjekty zaměřené na obchod se stavebním materiálem, se spotřební elektronikou, drogistickým zbožím, dále lékárna, obchod specializující se na prodej krmiva a potřeb pro domácí zvířectvo (zverimex). V Holicích nechybí ani specializované prodejny, např. se železničními modely.

Na území se nachází celkově 28 restaurací či hospod, jejichž součástí je kuchyně, a 18 restaurací a hospod bez nabídky teplých pokrmů. 7 restaurací je součástí ubytovacích zařízení. Z celkového počtu restaurací se 15 nalézá ve městě Holice. Mnoho restaurací či hospod je rozmístěno v obcích v okolí komunikace I/35. Počet provozoven rychlého občerstvení je 6, z nichž 5 je ve městě Holice. Specializované prodejny potravin a nápojů jako jsou cukrárny, kavárny, čajovny či vinárny se nacházejí až na výjimku obce Býšť taktéž ve městě Holice.

Co se týče ostatních služeb, na území se nachází celkově 14 provozoven kadeřnictví, které nechybí i v menších obcích jako Ostřetín, Chvojenec nebo Vysoké Chvojno. Největší zastoupení mají, jak vyplývá výše, ve městě Holice, kde se nalézají 4 kadeřnictví.

Jelikož je území protnuto komunikací první třídy I/35 je zde početné zastoupení autoservisů a pneuservisů. Je možné zde nalézt 15 provozovatelů autoservisů a 14 provozovatelů poskytující pneuservis (pozn. někteří z poskytovatelů nabízejí obě služby zároveň).

Poštovní služby jsou po několikanásobné reorganizaci k dispozici v 7 obcích, a to v Býšti, Dolních Rovních, Dolních Ředvicích, Holicích, Horním Jelení, Uhersku a Vysokém Chvojně. Provoz některých z nich je omezen pouze na dopolední či odpolední provoz.

Finanční služby se vyjma poboček České pošty koncentrují pouze do města Holice. V Holicích mají své pobočky Česká spořitelna, ČSOB a Komerční banka. Z pojišťoven zde nabízejí své služby Česká spořitelna, Pojišťovna Generali a pojišťovna Kooperativa. Bankomaty mají ve městě Holice zřízeny Česká spořitelna, ČSOB, GE Money Bank a Komerční banka.

Co se týče bezpečnosti, na území existuje oddělení Policie ČR, a to obvodní oddělení Holice. Dále zde působí 19 sborů dobrovolných hasičů.

Z administrativních služeb vyjma Městského úřadu Holice (mající 7 odborů), který zajišťuje služby i pro obvod ORP Holice, působí ve městě i Úřad práce a taktéž finanční úřad.

Část obyvatel, především z menších obcí, reflektovaly problémy s nepřítomností prodejen, drobných služeb a poštovních (potažmo finančních ve spojitosti s Českou poštou) služeb. Rovněž si v diskuzních skupinách stěžovali na další nedostatky v poštovních službách – malá nabídka a problémy

s doručováním (především v nevhodných hodinách, což omezuje tyto služby pro pracující občany z malých obcí).

Jednotlivé služby budou dále podrobněji uvedeny v kapitole pojednávající o ekonomických subjektech a v případě spojitosti s turistikou a rekreací také v kapitole o cestovním ruchu.

B.1.3.4.1 SWOT analýza – téma: Obchod a služby

Tab. 23: SWOT analýza – téma: Obchod a služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Obchod s potravinami i v některých menších obcích a s tím jdoucí zvýšení atraktivity pro občany • Existence poštovních úřadů v 7 obcích • Vysoký počet restauračních zařízení a služeb pro motoristy v důsledku existence silnice I/35 • Množství specializovaných obchodů ve městě Holice 	<ul style="list-style-type: none"> • V 6 obcích chybí obchod s potravinami. • Finanční služby se vyskytují pouze ve městě Holice
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora služeb prostřednictvím finančních prostředků z dotačních titulů • Podchycení nových trendů ve službách -> přilákání nové klientely 	<ul style="list-style-type: none"> • Další úbytek obchodů v malých obcích v důsledku společenských a ekonomických trendů a vlivu center (především krajských) • Reorganizace pošt a rušení poštovních úřadů v malých obcích

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Rozvoj a udržení vysokého počtu restauračních zařízení,
- Další využití blízkosti komunikace I/35, později plánovanou R 35 pro rozšíření služeb a realizaci nových podnikatelských záměrů,
- Zachycení nových trendů ve službách a jejich rozvoj -> přilákání nové klientely.

Problémy

- Odchod prodejen potravin z menších obcí -> snížení atraktivity obcí pro občany,
- Chybějící prodejny a služby v malých obcích,
- Možná další reorganizace sítě pošt a jejich další úbytek.

Potřeby:

- Zachování alespoň stávající sítě maloobchodních prodejen v malých obcích,
- Zachování poboček pošt jako subjektu poskytujícího i bankovní služby pro obyvatele menších sídel, především pro starší obyvatele.

B.1.3.4.2 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Obchod a služby

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamena, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 24: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Obchod a služby

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Býšť	Oprava schodů u pošty a obchodu	2016	100 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Pro atraktivitu regionu a pro zabránění odlivu obyvatel z něho je důležitá přítomnost široké nabídky služeb. Jejich nedostatečné množství, zejména v menších obcích, má za následek postupné vyliďňování a stárnutí obyvatelstva na daném území. Záměrem strategie je podpora rozvoje drobných služeb, resp. jejich udržení v regionu, a tím i zvýšení jeho přitažlivosti a konkurenceschopnosti v porovnání především s městskými regiony.

Pro služby bude vyhrazeno speciální opatření. Bude se týkat akcí na podporu obnovy a zkvalitnění drobných služeb obyvatelstvu, úpravu provozoven, doplnění potřebného vybavení či na spolupráci mezi obcemi a provozovateli služeb. Dále oblasti služeb se budou týkat cíle a opatření určené na podporu podnikání a zaměstnanosti. Aktivita podporované v těchto cílech či opatřeních budou zahrnovat jak investiční, tak neinvestiční záměry. Z hlediska investičních je počítáno s rekonstrukcemi či výstavbami provozoven podnikatelských subjektů v regionu včetně vybavení a zázemí pro nové podnikatelské aktivity. Do neinvestičních aktivit se řadí podpora inovativní spolupráce, budování spolupracujících sítí producentů včetně podpory nových výrobků, podpora zaměstnanosti, poradenství podnikatelům apod.

B.1.4 Technická vybavenost

B.1.4.1 Vodovody a kanalizace

Celková délka vodovodů na území MAS činí 144,5 km. Na vodovod je napojeno 92,7 % všech obyvatel MAS. Veřejný vodovod postrádá jediná obec, a to Nová Ves. Vyjma Uherska, kde je připojeno 85 % obyvatel obce, v ostatních obcích je napojení k vodovodu 100% či blíží se této hodnotě. Holice a

Poběžovice u Holic (a dále Veliny mimo území MAS Holicko) jsou zásobovány skupinovým vodovodem Holice. Tento vodovod poskytuje vodu 99 % místních obyvatel. Zdrojem vody pro něj je úpravná voda Studená voda a vodovod je v majetku a.s. VAK Pardubice. V případě potřeby lze využít skupinový vodovod Pardubice prostřednictvím čerpací stanice Muška, z něhož odebírá vodu obec Dolní Ředice. Dolní Roveň je zásobována ze skupinového vodovodu Litětiny. Vysoké Chvojno, Chvojenec a Býšť odebírají vodu ze „skupinového vodovodu Vysoké Chvojno, Chvojenec, Býšť“. Uhersko odebírá pitnou vodu prostřednictvím skupinového vodovodu Chroustovice. Horní Jelení, Jaroslav, Ostřetín a Trusnov jsou zásobovány vodou z vlastního veřejného vodovodu.

Kanalizační síť funguje pouze v některých obcích. Kanalizační síť napojená na čistírny odpadních vod (ČOV) je provozována v Holicích, Horním Jelení, Dolní Rovni, Chvojeci a Uhersku. 100% napojení obyvatel na kanalizaci s ČOV je pouze ve Chvojeci a Uhersku a téměř v Dolní Rovni. Z velké míry je zprovozněná i ve městech Holice a Horní Jelení. Její celková délka činí 72,2 km. Oddílná, tedy samostatná, splašková kanalizace je v obcích Horní Ředice, Ostřetín a Týniště. Ve zbývajících obcích se nachází pouze dešťová kanalizace, v Nové Vsi chybí úplně. Ovšem v části obcí je již připravena ve stádiu projektové přípravy výstavba splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod (ČOV).

Na území MAS Holicko funguje několik ČOV. Co do objemu zpracovaných odpadních vod má největší význam ČOV v Holicích – Podhrázi, na níž je napojena i obec Horní Ředice. Také další obce v posledním období zprovoznily své ČOV. Jsou jimi Dolní Roveň, Horní Jelení, Chvojenec (ve spolupráci s obcí Rokytno), Ostřetín a Uhersko. Obce Býšť, Dolní Ředice, Jaroslav, Poběžovice u Holic, Trusnov a Vysoké Chvojno zůstávají do této doby bez ČOV.

B.1.4.2 Plynofikace

Míra plynofikace v MAS Holicko dosahovala 92,0 %. Celková délka plynovodního potrubí dosahuje v MAS Holicko 127,5 km. Jediná obec, která není plynofikovaná a rovněž nemá veřejný vodovod ani kanalizaci, je Nová Ves. Ve zbylých obcích je míra plynofikace 90 % a více. 9 obcí má 100% plynofikovanost.

Na území MAS je přítomno celkem 5 vysokotlakých plynovodů a dále 6 plynových regulačních stanic VTL/STL (na západním okraji Holic, Vysoká u Holic, 2 jižně od Dolní Rovně, v Býšti a na západním okraji Chvojece). Kapacita sítě je dostatečná pro současnou spotřebu i z hlediska budoucí prognózy odběrů. ZÚR Pardubického kraje vymezují přes území MAS koridor pro vybudování VVTL plynovodu Olešná – Náchod – Polsko, který bude procházet přes území obce Býšť.

B.1.4.3 Telekomunikace a komunikace v obci

Na území MAS Holicko jsou převládající kabelové telefonní rozvody. Region je napojen z telefonního obvodu č. 46 Pardubice. Provozovatelem telefonní sítě je Telefónica O2 Czech Republic.

Tab. 25: Přehled technické vybavenosti obcí v MAS Holicko

Obec	Vodovod	Vodovod – připojenost (%)	Kanalizace s připojením na ČOV	Plynovod	Plynovod – připojenost (%)	Sběrný dvůr	Místní komunikace (km)	Chodníky
Býšť	ANO	95	ANO	ANO	95	ANO	20,0	ANO
Dolní Roveň	ANO	98	ANO	ANO	95	NE	7,5	ANO
Dolní Ředice	ANO	95	NE	ANO	90	ANO	10,0	ANO
Holice	ANO	99	ANO	ANO	96	ANO	27,0	ANO
Horní Jelení	ANO	99	ANO	ANO	100	ANO	17,0	ANO
Horní Ředice	ANO	100	ANO	ANO	100	ANO	10,5	ANO
Chvojenec	ANO	100	ANO	ANO	100	NE	2,0	ANO
Jaroslav	ANO	100	NE	ANO	100	NE	2,0	ANO
Nová Ves	NE	-	NE	NE	0	NE	6,4	NE
Ostřetín	ANO	100	ANO	ANO	100	ANO	10,0	ANO
Poběžovice u Holic	ANO	100	NE	ANO	100	NE	5,0	NE
Radhošť	ANO	98	NE	ANO	98	ANO	3,5	ANO
Trusnov	ANO	100	NE	ANO	100	NE	3,2	ANO
Týniště	ANO	100	ANO	ANO	100	NE	2,5	NE
Uhersko	ANO	85	ANO	ANO	100	ANO	5,0	ANO částečně
Vysoké Chvojno	ANO	98	ANO	ANO	98	NE	5,2	ANO částečně

Zdroj dat: vlastní šetření

K informování občanů o místním dění a důležitých událostí, které se mají odehrát, slouží obecní rozhlas. Každá obec MAS Holicko má svůj obecní rozhlas vyjma Nové Vsi.

Kabelová televize je dostupná pouze v obci Horní Ředice, jiné obce nemají možnost napojení na kabelovou televizi. Dvě obce – Nová Ves a Trusnov nabízejí wi-fi internet provozovaný obcí.

B.1.4.4 Veřejná zeleň

Obce MAS Holicka mají na starost péči o cca 128 ha zeleně, z toho více než polovina připadá na město Holice (65 ha). Významnější plochy zeleně mají na starost ještě Horní Ředice a Ostřetín (10 ha).

B.1.4.5 Veřejné budovy a veřejná prostranství

Starostové obcí a rovněž občané (dle diskuzních skupin a dotazníkových šetření) považují za stav veřejných budov a veřejných prostranství za jeden z palčivých problémů. V majetku jednotlivých obcí se nalézá mnoho objektů, avšak obce nemají dostatek finančních prostředků na jejich rekonstrukci a modernizaci. V minulých letech došlo k některým opravám (např. budovy Městského úřadu v Horním Jelení), ale především malé obce si je nemohou dovolit.

Tento samý problém postihuje veřejná prostranství. Čtvrtina respondentů z dotazníkového šetření uvedla za problém stav veřejných prostranství. Jedná se především o návsi menších obcí a s nimi spojenými objekty, např. zastávky veřejné dopravy. Obcím také často nedisponují technikou na jejich úpravu a údržbu. Rovněž pětina respondentů z dotazníkového šetření reflektuje problém čistoty v intravilánu obcí, což souvisí s nedostatečnými kapacitami, co se týče vybavení a pracovních sil, jednotlivých obcí.

B.1.4.6 Místní komunikace a chodníky

Bude uvedeno v následující podkapitole věnované dopravě.

B.1.4.7 Protipovodňová opatření

V MAS Holicko je stanoveno jediné záplavové území. To se rozkládá podél toku řeky Loučná a prochází obcemi Radhošť, Týniště a malou částí obce Uhersko (místní část Opočno). Povodně však mohou zasáhnout i jiné toky, především Ředický potok a tok Lodrantka. Protipovodňová opatření existují dvojího druhu: opatření v krajině (zatravnění, výsadba lesů aj.) a technická opatření (sloužící ke zpomalení odtoku či k akumulaci vody na určité lokalitě).

Koncepce protipovodňové ochrany Pardubického kraje vymezuje zastavěná území, která jsou nechráněná či nedostatečně chráněná před povodní. Tento dokument určuje obce nad 400 obyvatel, které mohou mít problém s povodní. Z MAS Holicko do seznamu nedostatečně chráněných území náleží obec Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice a Horní Ředice. Dle Koncepce současná protipovodňová ochrana vyhovuje Holicím, které by měly být ohroženy pouze v případě bleskových povodní, a dále obci Býšť, která má ochranu proti vodě o průtoku 20 m³. Ostatní obce nemají vyhovující ochranu před povodní. Dolní Roveň má kapacity na průtok 2 m³, Dolní Ředice 10 m³ a Horní Ředice 15 m³, přesto tato ochrana není dostatečná. Pro Dolní Roveň (obec II. nejvyšší priority pro provedení protipovodňových opatření) dle Koncepce by měla být navýšena ochranná opatření na průtok 20 m³ a

navrhuje se úprava koryta (zvýšení jeho kapacity), pro jak Dolní, tak i Horní Ředice návrh počítá se zvýšením ochranných opatření na průtok 20 m³ a udržení průtočnosti koryta (obce III. priority).

Na území MAS Holicko existuje několik protipovodňových opatření, např. byla vybudována v Ostřetíně tzv. suchá nádrž, která má zastavit přívaly vody. Je vhodné provést další protipovodňová opatření podél zmíněných toků, která by zmírnila ohrožení obyvatel a obydlených částí sídel. Ve výkresovém záměru územních plánů jsou zakresleny nové poldry a nová protipovodňová opatření. V budoucím horizontu se počítá s 10 většími a několika menšími poldry. Z těch větších má být jeden umístěn v obci Býšť, 3 v Horních Ředicích, 4 v Holicích a 2 v Ostřetíně. Mezi další opatření jsou navrhovány protipovodňové valy, odvodňovací příkopy, záchytné příkopy, navýšení kapacity rybníků, úpravy toků aj.

Kromě přímých opatření v území bude v nejbližším období vybudován varovný a vyznamávající systém a lokální výstražný systém ochrany před povodňovým nebezpečím pro obce sdružené v Dobrovolném svazku obcí Holicka (konkrétně Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice, Horní Ředice, Chvojenec, Ostřetín, Veliny a Uhersko).

B.1.4.8 SWOT analýza – téma: Technická vybavenost

Tab. 26: SWOT analýza – téma: Technická vybavenost

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Existence veřejných vodovodů ve všech obcích vyjma Nové Vsi Vysoký podíl domů napojených na kanalizaci Zprovoznění ČOV v několika obcích Vysoká míra plynofikace, a tím i lepší vliv na životní prostředí Podpora připojení k internetu v obcích Nová Ves a Trusnov Vybudovaná protipovodňová opatření a další záměry na jejich tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> Nedobudovaná kanalizační síť v části obcí Nepřipojení všech obyvatel k ČOV Neexistence sítí v obci Nová Ves Nedostatek finančních prostředků na výstavbu dalších kanalizačních sítí a ČOV a rovněž nedostatek prostředků na provoz
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Využití dotačních titulů pro vybudování dalších ČOV či připojení dalších obcí na ČOV 	<ul style="list-style-type: none"> Přechod vytápění domácností z ekologičtějšího vytápění plynem na vytápění tuhými palivy z důvodů vysokých nákladů Legislativní změny požadující zpřísnění některých standardů technické infrastruktury

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Nahrazení dešťové kanalizace skrze dobudování veřejných kanalizačních sítí a ČOV v dalších obcích,
- Udržení vysokého počtu domácností topících plynem,
- Rozvoj moderních sítí, obecního internetu,
- Dobudování protipovodňových opatření.

Problémy

- Přetrvávání dešťové kanalizace v některých obcích,
- Neúplné připojení obyvatel na ČOV,
- Neúplnost připojení obyvatel na plynovodní potrubí,
- Nedostatek finančních prostředků obcí na dovybudování technické infrastruktury.

Potřeby

- Zlepšit napojenost na veřejnou kanalizaci,
- Dobudovat ČOV i v dalších obcích, resp. připojení dalších obcí na ČOV,
- Podporovat moderní způsoby komunikace obce s vlastními občany (využití internetu apod.),
- Dobudování protipovodňových opatření.

B.1.4.9 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Technická vybavenost

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamena, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 27: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Technická vybavenost

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Technika pro údržbu veř. prostranství	2016	600 000,00 Kč
2	Obec Vysoké Chvojno	Úprava autobusové zastávky	2015	100 000,00 Kč
3	Obec Vysoké Chvojno	Technická místnost pro techniku	2016	500 000,00 Kč
4	Obec Vysoké Chvojno	Traktůrek pro sečení veřejné zeleně	2015	1 000 000,00 Kč
5	Obec Býšť	Úprava autobusové zastávky v Bělečku	2018	200 000,00 Kč
6	Obec Býšť	Výměna oken a zateplení pláště budovy OÚ	2020	3 000 000,00 Kč
7	Obec Býšť	Úprava náměstí ve Svobodě	2020	1 000 000,00 Kč
8	Obec Býšť	Zřízení parkoviště u Vlastníkové	2020	500 000,00 Kč
9	Obec Býšť	Výstavba 1 ks aut. zastávek v Býšti-Jelínek	2016	100 000,00 Kč
10	Obec Býšť	Výstavba 1 ks aut. zastávek v Hoděšovicích	2016	100 000,00 Kč
11	Obec Býšť	Názvy a označení ulic pro snadnější orientaci	2020	300 000,00 Kč
12	Obec Býšť	Rekonstrukce autobusové zastávky v Bělečku	2016	100 000,00 Kč
13	Město Holice	Zpřístupnit pro kočárky vstup do pediatrických ordinací (U Kapličky)	2015	300 000,00 Kč
14	Město Holice	Zpracovat úvodní projekt revitalizace náměstí	2015	100 000,00 Kč
15	Město Holice	Realizace projektu revitalizace náměstí	2017	
16	Město Holice	Zpracovat úvodní projekt revitalizace přilehlých ulic náměstí	2018	100 000,00 Kč
17	Město Holice	Realizace projektu revitalizace přilehlých ulic náměstí	2019	
17	Město Holice	Výbudovat krytý sklad sypkých hmot a garáže pro techniku TS - v areálu TS a v areálu sběrného dvora	2015 - 2018	
18	Obec Nová Ves	Výměna oken na obecním úřadě	2016	250 000,00 Kč
19	Obec Trusnov	Kanalizace a ČOV	2020	40 000 000,00 Kč
20	Obec Trusnov	Lokality pro výstavbu RD	2019	5 000 000,00 Kč
21	Obec Trusnov	Chodníky a místní komunikace	2016	4 000 000,00 Kč
22	Obec Vysoké Chvojno	Obnova rozhlasu	2015	50 000,00 Kč
23	Obec Poběžovice u Holic	Příprava lokality na výstavbu RD	2015	700 000,00 Kč
24	Obec Poběžovice u Holic	Veřejné osvětlení	2017	1 200 000,00 Kč
25	Obec Poběžovice u Holic	Příprava – kanalizace projektová dokumentace	2016	500 000,00 Kč
26	Obec Poběžovice u Holic	Oprava místní komunikace cca 1500m	2017	3 000 000,00 Kč

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
27	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce a nová výstavba chodníků, místní komunikace, veřejného osvětlení	2015 - 2020	6 000 000,00 Kč
28	Obec Býšť	Základní technická vybavenost Burda - Býšť	2020	800 000,00 Kč
29	Město Holice	Dokončit postupné předání stávající kanalizační sítě města VAKu Pardubice	2015	1 000 000,00 Kč
30	Město Holice	Podporovat vybudování kanalizace Roveňsko, Koudelka	2015 - 2016	
31	Obec Býšť	Dešť. kanal. podél silnice II/298 v Bělečku a chodník	2016	500 000,00 Kč
32	Obec Býšť	Splašková kanalizace a ČOV Bělečko	2018	20 000 000,00 Kč
33	Obec Býšť	Dešťová kanalizace - Ke hřišti, Havlíňák	2020	5 000 000,00 Kč
34	Obec Býšť	Rozšíření splaškové kanalizace - chaty nad retenčkou	2017	1 000 000,00 Kč
35	Obec Býšť	Rozšíření splaškové kanalizace Hrachoviště	2020	500 000,00 Kč
36	Obec Býšť	Postupná výměna nejstarších svítidel veřejného osvětlení a rozšíření veřejného osvětlení	2016	200 000,00 Kč
37	Obec Býšť	Oprava osazení kanal.vpustí DK na MK na Návsi/Pospíšil	2016	100 000,00 Kč
38	Obec Býšť	Náhrada stávajícího nn vedení u bývalého koupaliště v Býšti	2015	500 000,00 Kč
39	Obec Býšť	Náhrada stávajícího vedení 35kV v sídlišti v Hoděšovicích	2018	2 000 000,00 Kč
40	Obec Býšť	Vybudování místní komunikace pro RD pana Krátkého, p.Vohralíka v Býšti (po splaš. kanal.) - PD i realizace	2018	1 000 000,00 Kč
41	Obec Býšť	Oprava místní komunikace ke Smejčce v Býšti (po splaš.kanal.)	2018	500 000,00 Kč
42	Obec Býšť	Oprava místní komunikace v Bělečku Ke Kovárně	2020	200 000,00 Kč
43	Obec Býšť	Místní komunikace do kouta	2020	1 000 000,00 Kč
44	Obec Býšť	Místní komunikace okolo fotbalového hřiště Býšť	2020	1 000 000,00 Kč
45	Obec Býšť	Zpevnění místní komunikace v Hrachovišti-k vepřinu	2018	500 000,00 Kč
46	Obec Býšť	Zpevnění Místní komunikace v Hrachovišti-od křížku ke hrázi	2020	500 000,00 Kč
47	Obec Býšť	Oprava místní komunikace ke Třem prdům v Hoděšovicích	2020	1 000 000,00 Kč
48	Město Horní Jelení	Oprava veřejného osvětlení s. 1 Máje 40 sb	2018	850 000,00 Kč
49	Obec Nová Ves	Oprava místních komunikací	2016	500 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Občané v dotazníkovém šetření a diskuzních skupinách reflektují především problémy spojené se stavem veřejných prostranství, kanalizace a ČOV a techniku pro údržbu obce.

Jak vyplývá z tohoto oddílu, technická vybavenost obcí je značně různorodá. Území je vysoce plynofikované, na druhou stranu mnoho, především menších obcí postrádá kanalizaci a připojení na ČOV. Obce potřebují vyměnit staré osvětlení, obnovit veřejný rozhlas či pořídit techniku na úpravu veřejných prostranství. Např. obec Trusnov plánuje výstavbu kanalizace a ČOV, obec Poběžovice u Holic znovu zprovoznění veřejného rozhlasu či obec Vysoké Chvojno techniku pro místní zeleň. Tyto aktivity bude reflektovat i strategická část tohoto dokumentu. Bude vymezeno konkrétní opatření pro technickou infrastrukturu a dále i další opatření týkající se komunikací, zastávek veřejné dopravy apod.

B.1.5 Doprava

B.1.5.1 Silniční doprava

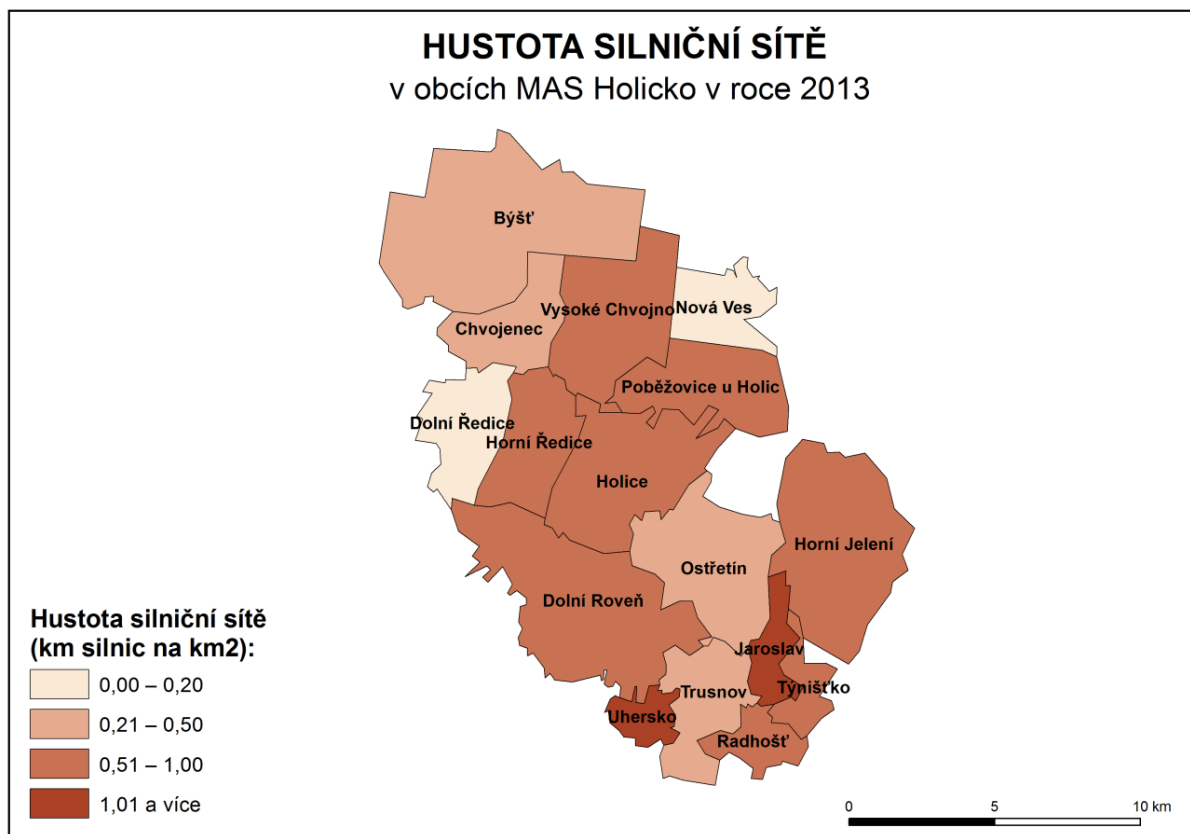
Na území MAS Holicko se vyjma dálnic a silnic pro motorová vozidla vyskytují všechny typy komunikací, tedy lze zde nalézt silnice I., II. a III. třídy i místní komunikace.

Dvě komunikace náleží pod silnice I. třídy. Nejvýznamnější komunikací je silnice I/35, která je řazena k celorepublikovým páteřním komunikacím. V rámci ní je na území MAS Holicka vedena evropská silnice E442. I/35 začíná u česko-polského hraničního přechodu Hrádek nad Nisou a dále vede (uvedena významná sídla) přes Liberec, Jičín, Hradec Králové, Holice, Vysoké Mýto, Svitavy, Mohelnice, Olomouc, Lipník nad Bečvou až po česko-slovenský hraniční přechod Bumbálka – Makov. V rámci MAS Holicko prochází obcemi Býšť, Chvojenec, obchvatem kolem Holic a dále Ostřetínem, Jaroslaví a okrajem Týnišťka.

Další komunikací I. třídy je silnice I/36. Tato komunikace do jisté míry kopíruje dálnici D11 a slouží jako náhradní trasa. Začíná u Nového Města v okrese Hradec Králové a vede přes Lázně Bohdaneč, Pardubice, Sezemice, Holice, kde je částečně vedena souběžně s I/35. Dále pokračuje do Borohrádku a poté do Čestic, kde je zakončena napojením na I/11. Na území MAS Holicko prochází pouze přes město Holice a ostatním sídlům se vyhýbá.

Tři komunikace v MAS Holicko náleží k silnicím II. třídy. Jsou jimi:

- Silnice II/298 – vede od Sezemice, dále pokračuje do města Třeběchovice pod Orebem a do Opočna, Dobrušky, odkud směřuje po obec Bohdašín u česko-polských hranic, kde je zakončena napojením na II/285. Na území MAS Holicko prochází pouze obcí Býšť, v níž se kříží se silnicí I/35.
- Silnice II/305 – vybíhá od města Skuteč a dále směřuje do Luže, Horního Jelení, Borohrádku a Týniště nad Orlicí, kde končí zaústěním na I/11. V MAS Holicko prochází dvěma obcemi – Horní Jelení a Jaroslav.
- Silnice II/322 – vede z Pardubic (Pardubiček) a dále směřuje do Dašic a Dolní Rovně a je zakončena napojením na silnici I/35 na území obce Ostřetín (přesněji místní části Vysoká u Holic).

Mapa 8: Hustota silniční sítě v obcích MAS Holicko v roce 2013

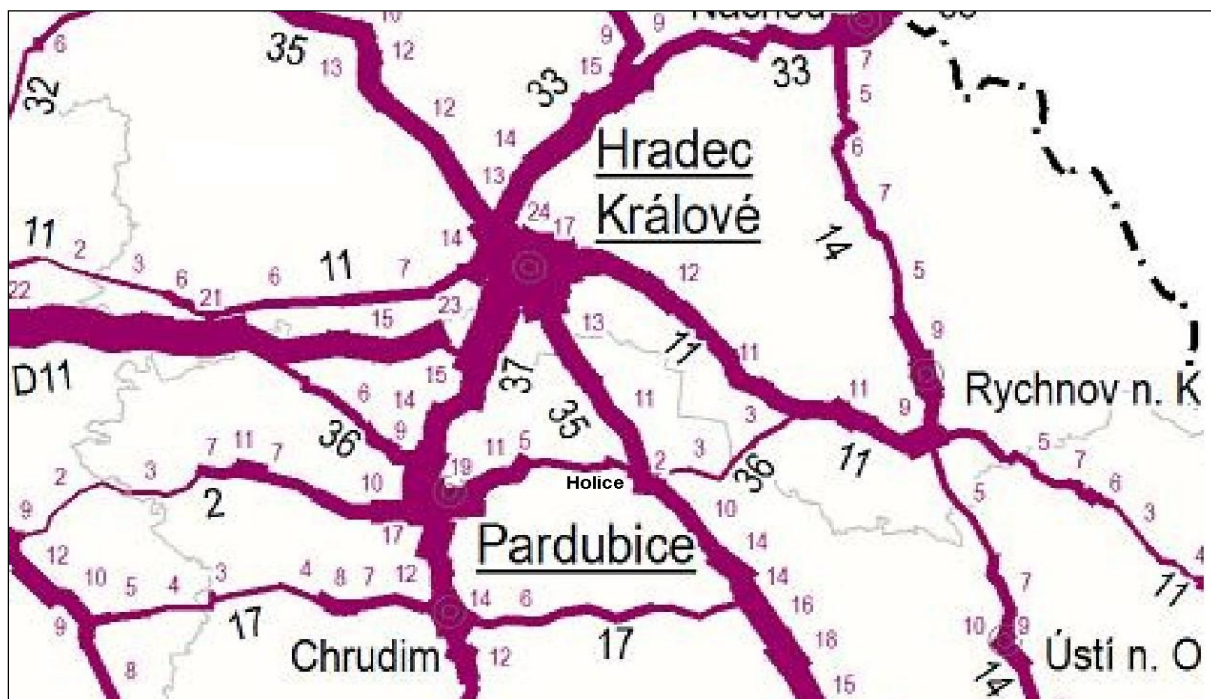
Zdroj dat: vlastní zpracování

Na území MAS Holicko je poměrně hustá síť místních komunikací. Místní komunikace mají úhrnnou délku 136,9 km, což je podstatně hustá síť, pokud se bude uvažovat rozloha MAS Holicko. Nejvyšší hustoty dosahuje v obcích s nejmenšími katastrálními územími, tedy v Jaroslavi a Uhersku. Hustota silnic je mírně podprůměrná oproti Pardubickému kraji a ČR. Dosahuje hodnoty 0,54 km na km², zatímco v ČR je to 0,58 km na km² a v Pardubickém kraji 0,59 km na km².

Jak bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, na území MAS Holicko se nenachází dálnice ani silnice pro motorová vozidla, ale je zde projektována stavba rychlostní silnice R 35. Tato komunikace má vybíhat z D 11 u Hradce Králové a pokračovat přes Holicko směrem na Vysoké Mýto, Litomyšl, Mohelnici až po Olomouc (část spojující dvě posledně zmíněná města již je v provozu). Na území MAS Holicko má probíhat v blízkosti obce Dolní Roveň a Uhersko.

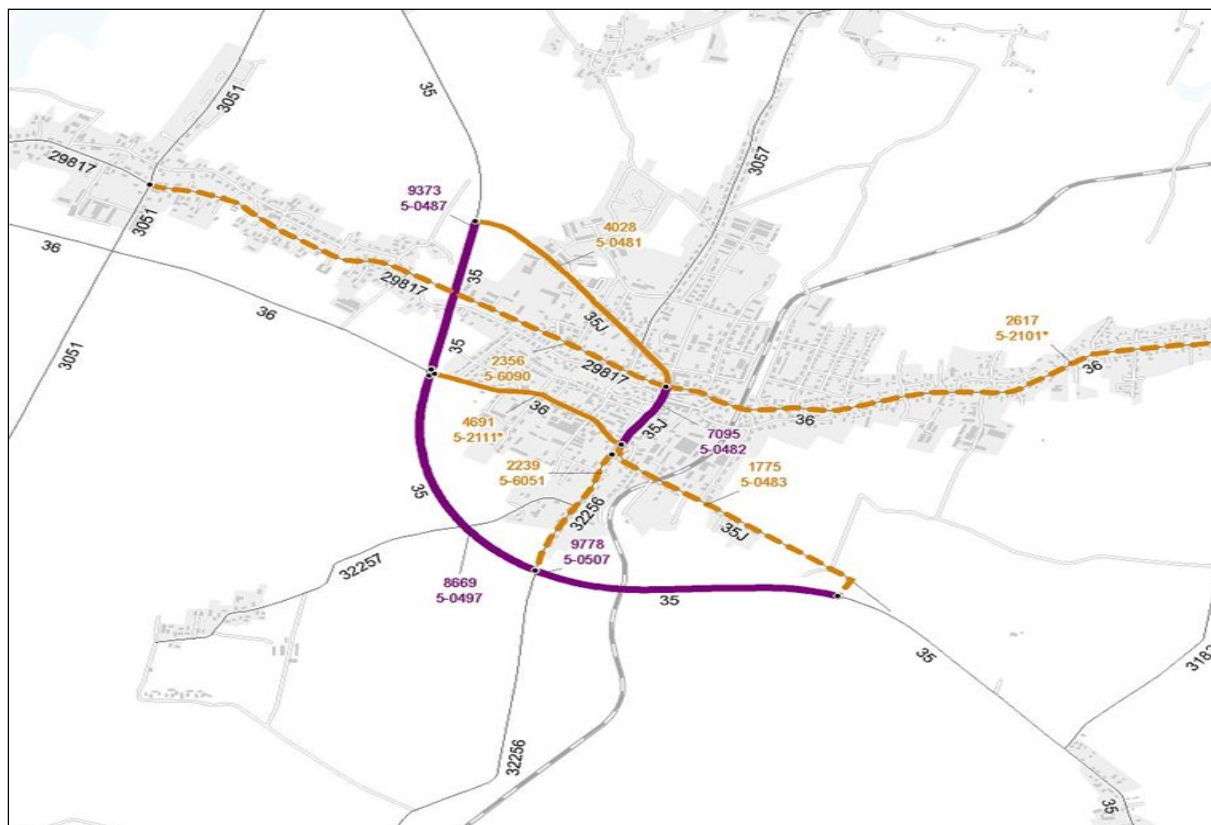
Palčivým problémem, se kterým se potýká MAS Holicko je značný provoz na komunikacích, zvláště na silnici I/35, která prochází přímo obcemi Jaroslav, Vysoká u Holic, Ostřetín, Holice, Chvojenec a Býšť. Dle výsledků sčítání dopravy v roce 2010 (sčítání probíhá v pětiletých cyklech) na úseku silnice I/35 od hranice mezi okresem Pardubice a Hradec Králové po obec Býšť denně projede 12 583 automobilů. V úseku u obce Jaroslav je to dokonce 13 558, což odpovídá 9,5 automobilům každou minutu. Celkově se intenzita dopravy na komunikaci I/35 pohybuje v rozmezí od 8,5 tisíce po zmíněných 13,5 tisíce automobilů. Nadto podstatnou složku tvoří nákladní přeprava s těžkými nákladními automobily včetně přívěsů.

Mapa 9: Pentlogram (hustota provozu) na komunikacích I. a II. třídy v okolí Holic, sčítání ŘSD v r 2010

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic – Celostátní sčítání dopravy 2010 < <http://scitani2010.rsd.cz>>

Mapa 10: Intenzita dopravy na území města Holice, sčítání ŘSD v roce 2010

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic – Celostátní sčítání dopravy 2010 < <http://scitani2010.rsd.cz>>

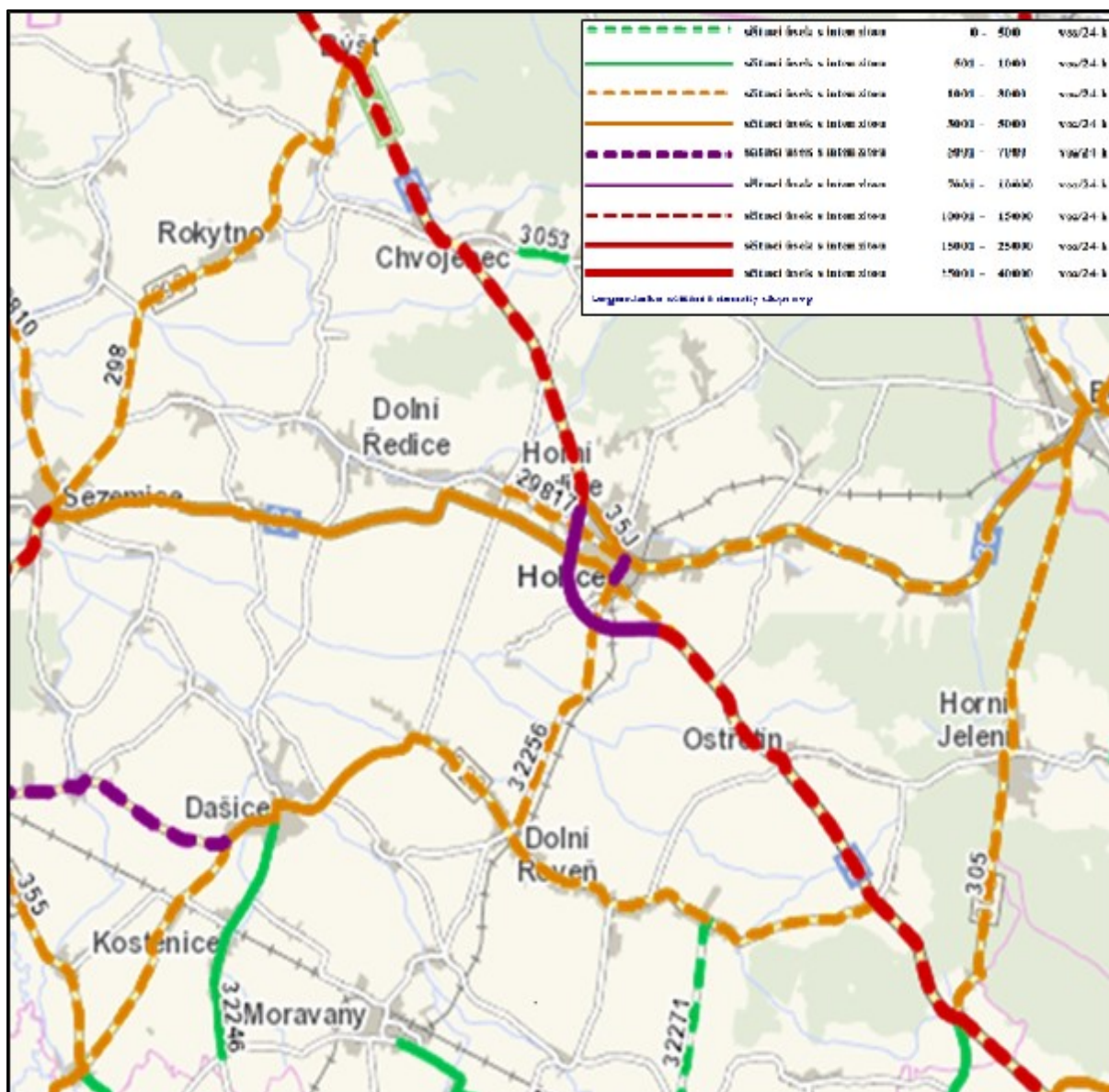

Na komunikaci I/36 je hustota provozu v těch nejzatíženějších úsecích zhruba na poloviční výši oproti I/35. Ze silnic II. třídy je značně vytížená II/322 v úseku mezi Komárovem a Horní Rovní, kde denně projedou necelé tři tisíce automobilů.

Takto vysoká intenzita dopravy má negativní vliv na život místních obyvatel i na život v obci jako takové, dále snižuje atraktivitu jednotlivých sídel pro potenciální nově příchozí. Rovněž může znamenat zdravotní riziko a riziko pro bezpečnost při pohybu v obci na či podél dotyčné silniční komunikace.

Občané v dotazníkovém šetření považují za největší problém ze všech předložených bodů právě stav komunikací v regionu. Jako problém jej uvedla více než polovina všech odpovědí. Necelá čtvrtina uvádí za problém přetíženost komunikací především s ohledem na silnici I/35 a nadměrné množství kamionové dopravy, která proudí přes obce. Hustý provoz znesnadňuje pohyb po obci, který je navíc zhoršen tím, že některé obce nemají vybudovány chodníky.

Mapa 11: Intenzita dopravy na území MAS Holicko, sčítání ŘSD v roce 2010

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic – Celostátní sčítání dopravy 2010 < <http://scitani2010.rsd.cz> >

B.1.5.2 Železniční doprava

Jižní částí území MAS Holicko prochází elektrifikovaná železniční trať č. 010 Praha – Česká Třebová – Břeclav. Jedná se o páteřní železniční trasu v ČR. Je součástí I. a III. železničního koridoru. Zajišťuje spojení Prahy s Brnem, Vídní či Budapeští (I. koridor) a také Prahy s Olomoucí, Ostravou a Varšavou (III. koridor). Koridor prošel, respektive prochází, modernizací, aby splňoval požadavky kladené na moderní železniční dopravu. V území MAS Holicko prochází konkrétně katastrálními územími obcí Uhersko (místní část Opočno nad Loučnou) a Radhošť (včetně místní části Sedlíščka). Na území obce Radhošť, právě v místní části Sedlíščka, se nachází i zastávka. Zastávka pojmenovaná Uhersko se nenachází na území stejnojmenné obce, ale leží mimo její katastrální území, byť těsně, a není tak součástí MAS Holicko, přesto je důležitá pro přepravu obyvatel z jihu území MAS Holicko.

Další železniční trať procházející územím MAS Holicko je trať č. 016 Borohrádek – Holice – Moravany – Chrudim – Heřmanův Městec. V tomto případě se jedná o jednokolejnou trať s nízkou intenzitou provozu. Na území MAS Holicko prochází obcí Dolní Roveň a městem Holice. Je zde jedna železniční stanice ve městě Holice a dále dvě zastávky – opětovně v městě Holice a také v Dolní Rovni. Úsek mezi Holicemi a Borohrádkem byl pro osobní dopravu ukončen v roce 2011 a následně znovu obnoven v roce 2015. Naplněnost spojů však dosahuje nízké úrovně.

Tratě na území MAS Holicko jsou v majetku SŽDC, státní organizace, Praha. V regionu je jediný provozovatel osobní železniční dopravy, a to České dráhy, a.s. Podle jízdního řádu (viz IDS IREDO, resp. VYDIS Chrudim) dopravní obslužnost z Holic do Moravan zajišťuje 16 spojů. Opačným směrem, tedy z Moravan do Holic, je provozováno 17 spojů. Některé spoje však jezdí pouze v pracovní dny, jiné spoje jsou vedeny ve víkendovém, resp. svátečním režimu.

Dálkové vlaky (expresy, rychlíky a část vlaků EC a IC) jsou objednávány Ministerstvem dopravy, regionální vlaky jsou objednávány krajskými úřady. Jak Ministerstvo dopravy, tak krajské úřady uzavírají s Českými drahami smlouvu, aby zajistily dopravní obslužnost konkrétního území. Pokud jsou spoje nerentabilní, hradí Českým drahám jejich provozní ztrátu.

B.1.5.3 Dopravní obslužnost

Území MAS Holicko je v osobní silniční dopravě obsluhováno především 4 autobusovými přepravci Arriva Chrudim a.s., Audis Bus a.s., Car Tour, ČSAD Ústí nad Orlicí a.s., a dále 5 dálkovými dopravci.

Dopravní obslužnost prováděná v rámci železniční dopravy je provozována na trati č. 010 v úseku Praha – Česká Třebová – Břeclav se zastávkou Sedlíščka (místní část obce Radhošť) a trati č. 016 v úseku Moravany – Holice se zastávkami v Holicích a Dolní Rovni. Provozovatelem na obou úsecích jsou České dráhy a.s.

Dle samotných občanů (dotazníkové šetření, diskuzní skupiny) je dopravní obslužnost center (Holic, krajských center) zhoršená především v menších a okrajových obcích. Necelá pětina respondentů v dotazníkovém šetření považuje dopravní obslužnost za problematickou.

Dle pohledu na rozsah přepravy – počtu spojů, situace je nejlepší v obcích, které leží na hlavních komunikacích, především na silnici I. třídy I/35. Úroveň dopravní obslužnosti lze hodnotit v těchto obcích jako vyhovující. Značně problematická je dopravní obslužnost v obcích mimo hlavní komunikační trasy. Např. v obci Radhošť (místní část Radhošť) jezdí denně pouze 4 linky. Dopravní obslužnost je vyhovující především v ranních časech a navazuje na dopravu dětí do škol. Problematická je situace v odpoledních a večerních časech pro děti vracějící se z vyučování a rovněž pro pracující na odpolední směně. Výrazně je omezená doprava o víkendech a ostatních nepracovních dnech (státních

svátcích), popř. v dnech, kdy neprobíhá vyučování. Tato situace velmi negativně ovlivňuje mobilitu obyvatel především z menších obcí a podepisuje se i na možnostech využití území z hlediska cestovního ruchu.

Tab. 28: Počet autobusových linek a autobusoví dopravci v obcích MAS Holicko

Obec	Počet linek	Přepravní společnost
Býšť	10	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Dolní Roveň	3	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Dolní Ředice	4	ARRIVA VČ, CAR - TOUR, ČSAD Ústí nad Orlicí
Holice	24	ARRIVA VČ, AUDIS BUS, BusLine, CAR - TOUR, ČSAD Ústí nad Orlicí, FTL - First Transport Lines, Tourbus, VYDOS BUS
Horní Jelení	6	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Horní Ředice	4	ARRIVA VČ, CAR - TOUR, ČSAD Ústí nad Orlicí
Chvojenec	8	ARRIVA VČ, BusLine, ČSAD Ústí nad Orlicí, FTL - First Transport Lines
Jaroslav	6	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Nová Ves	3	AUDIS BUS, ČSAD Ústí nad Orlicí
Ostřetín	6	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Poběžovice u Holic	2	ARRIVA VČ, Car Tour
Radhošť	1	ARRIVA VČ
Trusnov	2	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Týniště	5	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Uhersko	5	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Vysoké Chvojno	3	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí

Zdroj dat: vlastní šetření

Osobní doprava je na území Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje organizovaná společně v rámci společnosti OREDO, s.r.o., Hradec Králové. Zajišťuje tak dopravní obslužnost pro území „Východních Čech“ prostřednictvím systému IREDO (Integrovaná Regionální Doprava). Systém IREDO zahrnuje jak silniční dopravu, tak i tu na železnici provozovanou v obou krajích. Prostřednictvím něho jsou vytvářeny tarifní zóny určující cenu přepravy osob dle vzdálenosti a počtu zón. Cena jízdného je rovněž utvářena také skrze věk a zdravotní stav (ZTP) cestující osoby. Systém umožňuje kombinovat jednotlivé druhy dopravy skrze přestupní jízdenky.

B.1.5.4 Místní komunikace a chodníky

Místní komunikace patří do správy samotných obcí. Ovšem údržba (především odklizení sněhu) a opravy jsou velmi náročné z hlediska rozpočtových možností obcí. Dle šetření obce na území MAS Holicko mají ve svém vlastnictví 136,88 km komunikací. Jejich stav je různorodý, ovšem většina z komunikací je ve zhoršeném provozně-technickém stavu.

Celkově 14 obcí z 16 má na svém území alespoň částečně vedeny chodníky podél (hlavních) komunikačních tahů. Chodníky postrádají pouze obce Nová Ves a Týniště. Avšak zejména menší obce mají pokrytu pouze část svých komunikací chodníky. Např. chybí na většině intravilánu v obci Vysoké Chvojno. Rovněž část chodníků je ve zhoršeném technickém stavu a bude vyžadovat rekonstrukci. Obcím rovněž chybí potřebná technika a zaměstnanci na údržbu chodníků.

B.1.5.5 Cyklodoprava

Na území MAS Holicko existuje jediná cyklostezka, a to mezi obcí Ostřetín a městem Holice. Jejím smyslem bylo svést cyklisty mimo komunikace s vysokou hustotou provozu, aby se předešlo možným střetům s automobilovou dopravou a aby se zlepšil pohyb i samotné využití cyklistiky v tomto prostoru. Cyklostezka částečně využívá někdejší silnici I/35 a v obci Ostřetín je vedena v souběhu s I/35.

V současné době se předpokládá a plánuje výstavba dalších cyklostezek. V územním plánu města Holic se předpokládá vybudování několika z nich (jsou zahrnuty do kategorie veřejně prospěšných staveb). Všechny by měly vycházet z centrální části města do okolních sídel v blízkosti Holic. V plánu jsou tyto cyklostezky:

- WD3 cyklostezka Holice – Ostřetín (realizovaná),
- WD4 cyklostezka Holice – Býšť,
- WD5 cyklostezka Holice – Veliny,
- WD6 cyklostezka Holice – Podlesí (směr Poběžovice u Holic),
- WD7 systém rekreačních stezek.

Tyto plány dále byly rozpracovány v návrhové části Koncepce cyklo a in-line turistiky v Pardubickém kraji (březen 2015). Na území MAS Holicko se počítá konkrétně s plánem výstavby 6 cyklostezek:

- 78 Chvojenec – Býšť (2,7 km)
- 79 Holice – Chvojenec (4,9 km; přibližné náklady: 28 175,0 tis. Kč)
- 80 Horní Ředice (spojka na R 35; 1,1 km)
- 81 Holice – Veliny (0,8 km)
- 82 Holice – Dolní Roveň (4,6 km; přibližné náklady: 28 175,0 tis. Kč)
- 83 Ostřetín – Horní Jelení (1,6 km).

Zdroj dat: Koncepce cyklo a in-line turistiky v Pardubickém kraji

Jak již bylo několikrát zmíněno, část území MAS Holicko trpí hustou dopravou, která znesnadňuje pohyb mezi obcemi. Cyklodoprava po těchto tazích je riziková. Smyslem cyklostezek tak je zlepšení pohybu občanů mezi obcemi (při dojížděce za prací, do škol či za službami).

Dále územím prostupuje množství cyklotras, konkrétně se jich na území MAS Holicko nalézají 23 (včetně připravovaných). Nejedná se pouze o cyklotrasy místního významu, ale území protínají i nadnárodní a regionální cyklotrasy. Ty nejdůležitější jsou uvedeny dále v kapitole pojednávající o cestovním ruchu. Nadto v návrhové části Koncepce cyklo a in-line turistiky v Pardubickém kraji (březen 2015) se počítá s vyznačením další cyklotrasy, a to 2 – 18 vedoucí od hranic s Královéhradeckým krajem přes Bělečko, Vysoké Chvojno, Poběžovice u Holic, Koudelku, Veliny, Horní Jelení, Rousínov do Chocně.

Dále v prostoru mezi Chocní a Horním Jelením by měl vzniknout bike resort 5b Choceň – lesní okruhy jako doplněk pro páteřní cyklostezku podél Orlice. Počítá se vznikem jednosměrných „singletreků“ lehké a střední obtížnosti v délce 30 km. V MAS Holicko se má bike resort rozkládat na katastrálním území obcí Horní Jelení, Jaroslav a Týniště. Předpokládané náklady jsou ve výši 10 mil. Kč.

B.1.5.6 SWOT analýza – téma: Doprava**Tab. 29: SWOT analýza – téma: Doprava**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Existence přímého napojení na krajská centra – možnost dalšího rozvoje obce skrze nové investiční projekty, možnost přílivu obyvatel z měst do obcí Relativně vysoká četnost spojů veřejné dopravy (i do krajských center) Existence mezinárodního železničního koridoru a přímé zastávky (Sedlíštko) 	<ul style="list-style-type: none"> Špatný stav komunikací na území MAS Holicko Velká intenzita dopravy, především v souvislosti s komunikací I/35 Nízká bezpečnost v obcích, kterými procházejí komunikace I. třídy Zhoršený pohyb po obci díky silnicím I. třídy Špatný stav chodníků, málo techniky na jejich údržbu Snížení atraktivity obcí a bydlení v důsledku vysoké intenzity dopravy Malý počet spojů a zhoršená dojíždka za službami v malých obcích
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Využití dotačních titulů pro opravu komunikací na místní úrovni Využití dotačních titulů při vybudování cyklostezek v blízkosti komunikace I/35 – umožní obyvatelům pohyb bez nutnosti využívat automobil a přitom nebýt ohrožován hustým provozem Zachování či zlepšení současného stavu veřejné dopravy (objednavatelem kraj) Vybudování R 35, která by měla odlehčit současné struktuře komunikací 	<ul style="list-style-type: none"> Pokračování trendu další navýšení silniční (kamionové) přepravy, a tím zhoršení bezpečnosti a možnosti pohybu v obcích Další odklad výstavby R 35 Zhoršení četnosti spojů veřejné dopravy, především v malých obcích, a tak snížení mobility občanů za službami (objednavatelem kraj)

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Zavedení bezpečnostních prvků v dopravě v úsecích silnic I. tříd,
- Vybudování cyklostezek v blízkosti komunikace I/35 – zlepšení pohybu občanů mezi obcemi a zabránění možnosti střetu cyklisty a automobilu odkloněním cykloturistiky mimo silnice I. třídy,
- Vybudování R 35, která by měla odlehčit současné struktuře komunikací,
- Zachování stávající míry veřejné dopravy,
- Posouzení možnosti využití prvků bezpečnosti v silniční dopravě pro lepší pohyb chodců a cyklistů.

Problémy

- Špatný stav komunikací na území MAS Holicko,
- Vysoká intenzita dopravy v rámci komunikací I. třídy, a tím zhoršení bezpečnosti a pohybu občanů žijících v blízkosti těchto tahů. Vysoká intenzita dopravy přináší i zhoršení atraktivity obce pro možnost přistěhování nových obyvatel či pro nové podnikatelské záměry,
- Nedostatečný počet spojů veřejné dopravy v menších obcích.

Potřeby

- Opravy a modernizace silničních komunikací,
- Zlepšení bezpečnosti v souvislosti s přítomností tahů silnic I. třídy,
- Zlepšení pohybu obyvatel v obcích, kterými prostupují komunikace s vysokou intenzitou dopravy,
- Zachování či zlepšení současného stavu veřejné dopravy,
- Dobudování rychlostní silnice R 35, čímž by se odklonila doprava (zejména tranzitní) z obcí, které jsou sužovány její vysokou intenzitou prostřednictvím silnic I. třídy.

B.1.5.7 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Doprava

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 30: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Doprava

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Chodníky a místní komunikace	2016	4 000 000,00 Kč
2	Obec Vysoké Chvojno	Úprava autobusové zastávky	2014	100 000,00 Kč
3	Město Holice	Rekonstrukce a nová výstavba chodníků	2014-2020	15 200 000,00 Kč
4	Obec Poběžovice u Holic	Výstavba chodníků podél hlavní a místní komunikace, cca 500m	2016	460 000,00 Kč
5	Obec Poběžovice u Holic	Oprava místní komunikace cca 1500m	2017	3 000 000,00 Kč

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
6	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce a nová výstavba chodníků, místní komunikace, veřejného osvětlení	2015 - 2020	6 000 000,00 Kč
7	Obec Býšť	Vybudování místní komunikace pro RD pana Krátkého, p.Vohralíka v Býšti (po splaš. kanal.) - PD i realizace	2018	1 000 000,00 Kč
8	Obec Býšť	Oprava místní komunikace ke Smejčce v Býšti (po splaš.kanal.)	2018	500 000,00 Kč
9	Obec Býšť	Oprava místní komunikace v Bělečku Ke Kovárně	2020	200 000,00 Kč
10	Obec Býšť	Místní komunikace do kouta	2020	1 000 000,00 Kč
11	Obec Býšť	Místní komunikace okolo fotbalového hřiště Býšť	2020	1 000 000,00 Kč
12	Obec Býšť	Zpevnění místní komunikace v Hrachovišti-k vepřínu	2018	500 000,00 Kč
13	Obec Býšť	Zpevnění Místní komunikace v Hrachovišti-od křížku ke hrázi	2020	500 000,00 Kč
14	Obec Býšť	Oprava místní komunikace ke Třem prdům v Hoděšovicích	2020	1 000 000,00 Kč
15	Město Horní Jelení	Oprava veřejného osvětlení s. 1 Máje 40 sb	2018	850 000,00 Kč
16	Obec Nová Ves	Oprava místních komunikací	2016	500 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Jedním z hlavních problémů regionu MAS Holicko je vysoká intenzita dopravy na silničních komunikacích, která omezuje pohyb místních obyvatel po obci či mezi obcemi, zvyšuje riziko dopravní nehody a má negativní vliv na lidské zdraví. Tuto problematiku bude reflektovat strategická část. Pro řešení bezpečnosti s ohledem na vysokou intenzitu dopravy bude navrženo speciální opatření. Klíčovou aktivitou bude separace nemotorové dopravy. Předpokládá se vybudování cyklostezek podél hlavních komunikačních tras, které by měly usnadnit pohyb místním obyvatelům po obci či mezi obcemi. Ovšem náleží sem i další aktivity pro zvýšení bezpečnosti – budování přechodů a jejich osvětlení, úpravy křižovatek, zpomalovací prvky apod.

Jako vůbec nejproblémovější bod při dotazníkovém šetření vybrali obyvatelé MAS Holicko stav komunikací. V mnoha obcích je zhoršený proovzně-technický stav místních komunikací. Tuto problematiku bude postihovat další opatření ve strategické části, které má podpořit opravu a údržbu místních komunikací a chodníků. Také se počítá s vytvářením parkovacích ploch, nových chodníků a rovněž s investicemi do techniky pro údržbu místních komunikací.

Pro problematiku nedostatečné dopravní dostupnosti, což je také jeden z bodů, na který si občané často stěžují, bude pokrývat jiné opatření. Podporovanými aktivitami je jednak vznik místní dopravní společnosti či podpora jiných forem místní dopravy, ale také podpora koordinovaného postupu při řešení této problematiky včetně vyjednávání s poskytovateli veřejné dopravy.

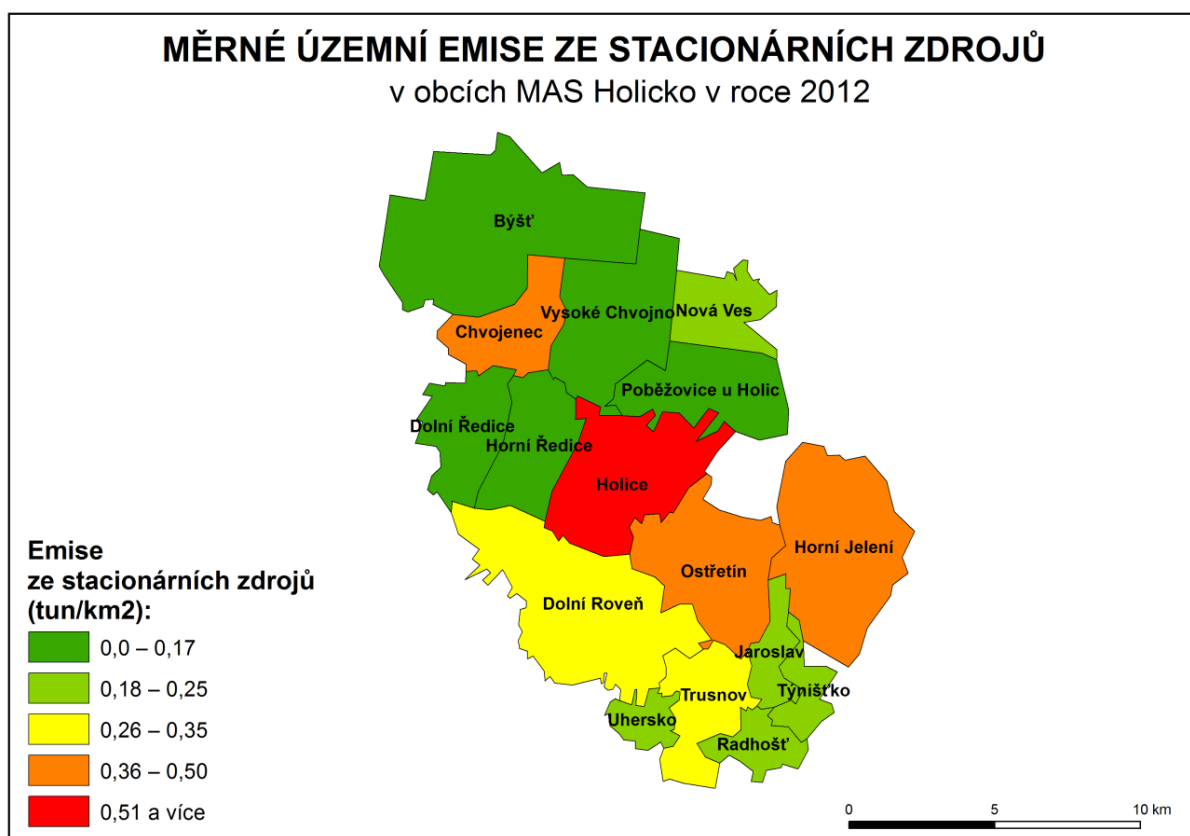
B.1.6 Životní prostředí

B.1.6.1 Kvalita ovzduší a zdroje znečištění

Z pohledu měrných územních emisí ze stacionárních zdrojů jsou na tom obce MAS Holicko jako celek velmi dobře. Průměrná hodnota emisí ze stacionárních zdrojů činila 0,26 tun na km². Průměrná hodnota v ČR byla 0,42 tun na km² a v Pardubickém kraji ještě o desetinu tuny vyšší.

Ovšem tento stav platil za území jako celek, mezi jednotlivými obcemi existovaly vysoké rozdíly. Zatímco hodnota emisí vyprodukovaných na území Holic 0,51 tun na km² byla takřka rovna krajskému průměru. V obcích při severních hranicích území MAS byla velmi nízká (Poběžovice u Holic 0,09, Vysoké Chvojno 0,12, Býšť 0,14 tun na km²). Nízké hodnoty vykazovaly i obce na jihu území – Radhošť, Týnišťko, Jaroslav (okolo 0,2 tuny na km²).

Mapa 12: Měrné územní emise ze stacionárních zdrojů v obcích MAS Holicko v roce 2012

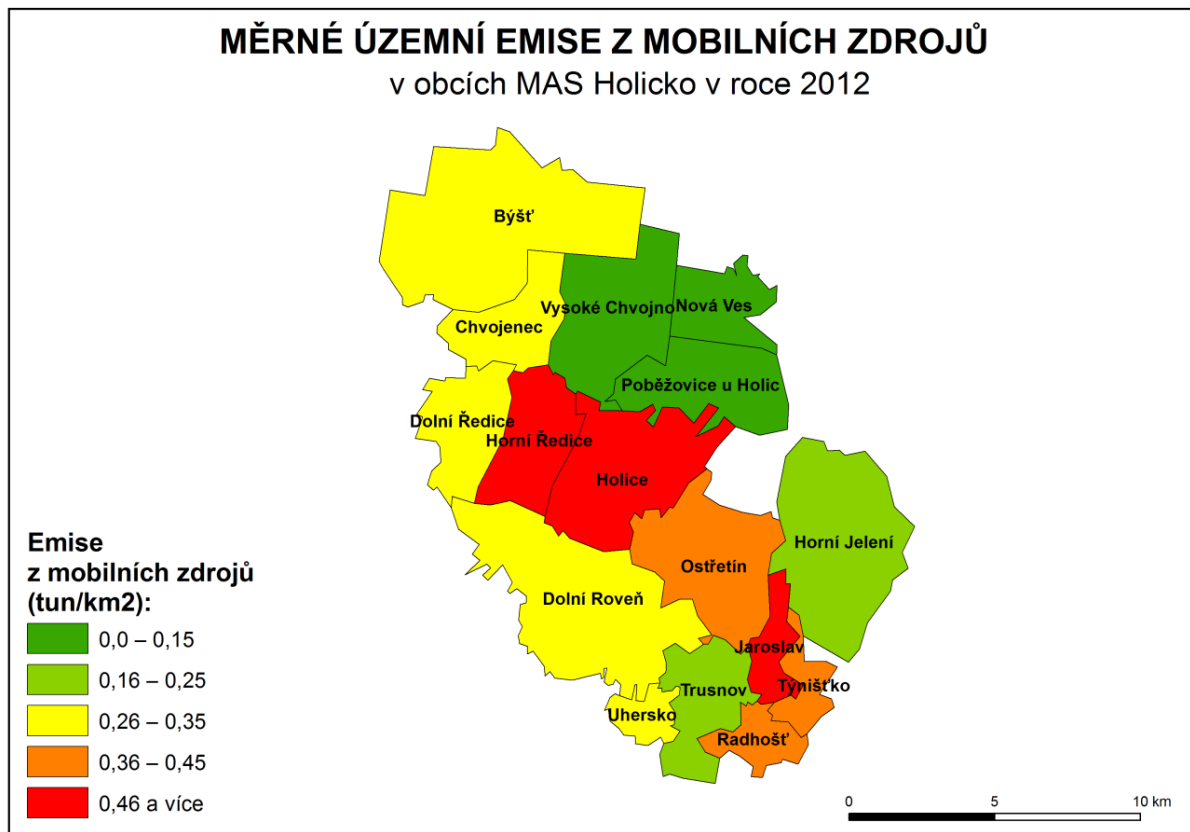

Zdroj dat: ČHMÚ, vlastní zpracování

Opačná byla situace v množství emisí z mobilních zdrojů (především automobilové dopravy). Hodnota emisí z mobilních zdrojů vykazovala shodu s celokrajským průměrem (0,30 tuny na km²) a byla mírně nižší než průměrná výše na území ČR (0,34 tuny na km²). Zvýšené hodnoty byly dosahovány především v obcích, které leží na komunikaci I. třídy I/35 (a ze statistického pohledu ty, které mají malé katastrální území, na něhož jsou hodnoty vypočítávány). Nejvyšších hodnot proto tyto emise dosahovaly v obci Jaroslav (0,73 tuny na km²), dále ve městě Holice (0,58 tuny na km²) a v Horních Ředicích (0,46 tuny na

km²). Naopak obce ze severovýchodní hranice území MAS Holicko vykazovaly nízké úhrny emisí (Nová Ves 0,04 tuny na km²).

Mapa 13: Měrné územní emise z mobilních zdrojů v obcích MAS Holicko v roce 2012

Zdroj dat: ČHMÚ, vlastní zpracování

Co se týče trendu emisí mezi lety 2002 až 2012, tak území MAS Holicko jako celek zaznamenalo mírný nárůst, a to o 0,01 tuny na km². Ovšem jak v rámci Pardubického kraje, tak i průměru ČR nastal pokles emisí ze stacionárních zdrojů (o 0,09, resp. 0,05 tuny na km²). Všechny obce MAS Holicko kromě dvou zaznamenaly mírný pokles (obec Uhersko i velký pokles). Hodnoty se výrazně zvýšily ve městě Horní Jelení, a to o 0,27 tuny na km². A nárůst o 0,1 tuny na km² zaznamenala i obec Trusnov. Tedy množství emisí ze stacionárních zdrojů se na území MAS Holicko zvýšilo pouze díky jejich nárůstu v Horním Jelením a Trusnově.

Opačná je situace u emisí z mobilních zdrojů. Mezi lety 2002 až 2012 došlo v MAS Holicko ke snížení o 0,15 tuny na km². Největší snížení postihlo právě ty obce ležící na komunikaci I. třídy I/35. Emise, především z automobilové dopravy, se výrazně snížily v obci Ostřetín, a to více než o tunu na km² (1,1). Ke snížením větším než půl tuny nastalo i ve Chvojenici (0,83 tuny na km²) a Holicích (0,63 tuny na km²). Na snížení emisí, i když automobilová doprava rostla, se podílely zejména kvalitnější pohonné jednotky umožňující lepší spalování (včetně katalyzátorů). Nárůst emisí z mobilních zdrojů nastal především v Radhošti a Uhersku (v obou o 0,24 tuny na km²) a poté v Dolní Rovni (0,18 tuny na km²).

Z hlediska jednotlivých druhů znečištění byly na území MAS Holicko zaznamenány nadprůměrné hodnoty jak u koncentrace prachových částic ($PM_{2,5}$ i PM_{10}), tak i u koncentrace oxidu dusíku (NO_2).

U prachových částic $PM_{2,5}$ byla mezi lety 2008 – 2012 průměrná koncentrace v obcích MAS Holicko $17,0 \mu g/m^3$. Šlo tak o mírně nadprůměrnou hodnotu oproti hodnotám z Pardubického kraje ($16,1 \mu g/m^3$) či celého území ČR ($15,3 \mu g/m^3$). Nejvyšší koncentrace byly na jihozápadní polovině území MAS především ve městě Holice a Dolní Rovni (obě $17,5 \mu g/m^3$).

Koncentrace prachových částic PM_{10} byla rovněž nadprůměrná. Zatímco průměrná koncentrace v ČR, resp. Pardubickém kraji činila $20,7 \mu g/m^3$, potažmo $21,5 \mu g/m^3$, na území MAS Holicko byla $23,5 \mu g/m^3$. Avšak v žádné obci nepřekročila hodnota $0,25 \mu g/m^3$, tak jako ve velkých městech Hradci Králové či Pardubicích. Vyšší hodnoty byly opětovně v jihozápadní části území, především v Holicích a Dolní Rovni (obě $0,24 \mu g/m^3$), nižší naopak v severovýchodní části (pod $23 \mu g/m^3$ např. v Horním Jelením, Vysokém Chvojnu či Nové Vsi).

Koncentrace oxidů dusíku na území MAS Holicko byla mezi lety 2008 až 2012 v průměru $0,67 \mu g/m^3$, na území Pardubického kraje i celé ČR byla nižší ($0,58$, resp. $0,60 \mu g/m^3$). Vysoká koncentrace se vyskytovala především v Holicích – $0,75 \mu g/m^3$, tedy byla srovnatelná s velkými městy (Hradec Králové, Pardubice). Ovšem i na zbývajícím území MAS Holicko se pohybovala nad $0,60 \mu g/m^3$.

B.1.6.2 Vytápění domů a bytů

Kvalita ovzduší je z části ovlivněna převládajícím způsobem vytápění na daném území. Z hlediska emisních zátěží ze stacionárních zdrojů včetně domácích topenišť je situace v MAS Holicko celkem příznivá. Velká část domů, resp. bytů využívá k vytápění čistší zdroje energie, především plyn a elektřinu, zatímco kotlů na pevná paliva, která přinášejí s sebou nárůst znečištění, je menší část.

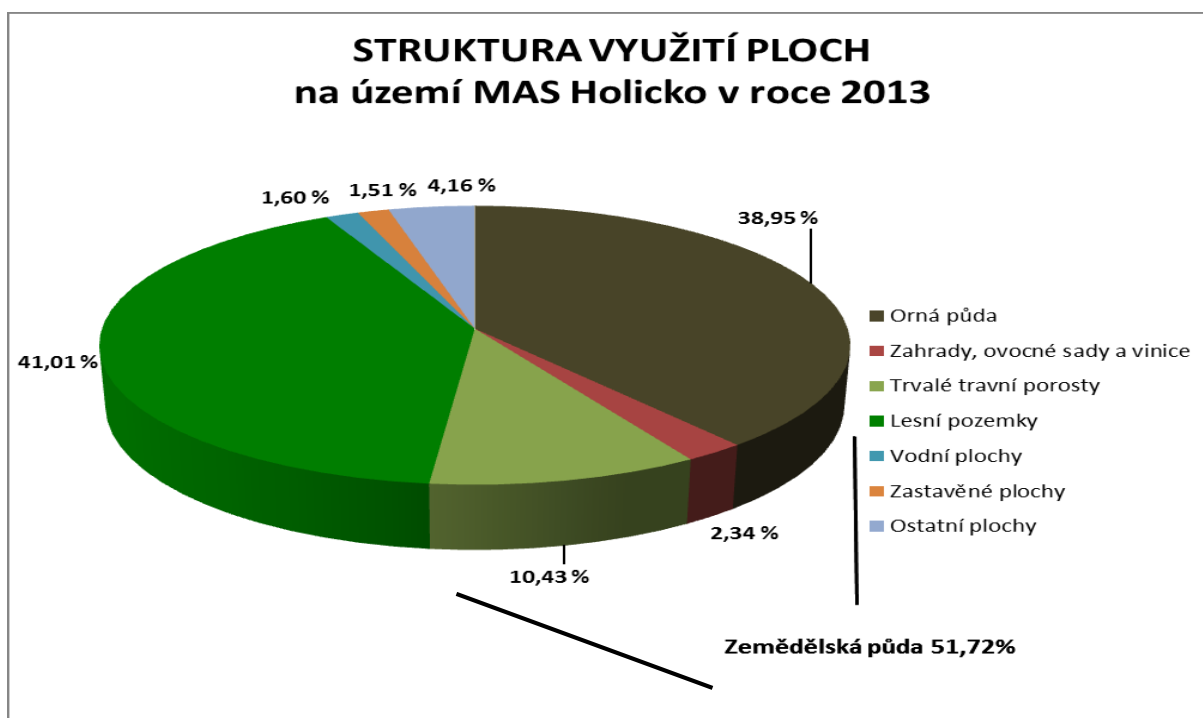
Celkově v obydlených bytech s ústředním topením bylo při SLDB 2011 pouze 24,3 % zásobováno teplem z kotlů na pevná paliva. 64,7 % obydlených bytů s ústředním topením využívalo k vytápění plynové kotle. Z bytů využívajících etážové topení (kterých je 7,2 % v úhrnu všech bytů) pouze 5,8 % využívala k vytápění pevná paliva (především uhlí). Necelé ¼ měla vytápění na plyn (72,3 %). Druhým nejpoužívanějším zdrojem bylo dřevo (11,0 %) a vytápění elektřinou bylo realizováno v 7,8 % bytů.

Co se týče obydlených bytů s vlastními kamny (čítají celkový podíl 10,3 % ze všech bytů), tak jejich podíl využívající pevná paliva k vytápění byl vyšší než v předešlém případě. Celkově 9,4 % z nich využívalo této formy energie. Plyn není dominantní na rozdíl od etážového vytápění. Jako energie se umístil až na třetím místě (26,6 %). Nejpoužívanějším zdrojem byla elektřina, se kterou bylo vytápěno 32,2 % bytů. Za ní následovalo dřevo a brikety, které vytápěly 27,8 % těchto bytů.

B.1.6.3 Struktura ploch, půdy a ochrana půd

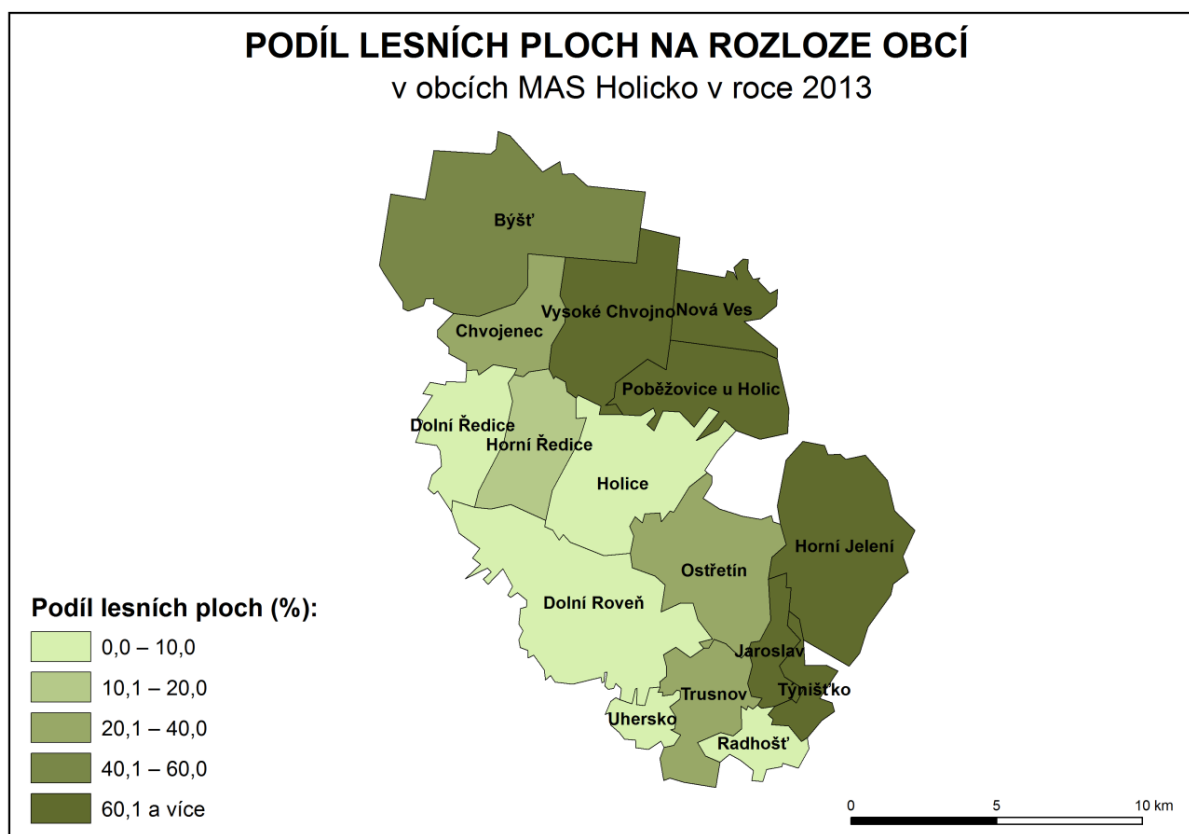
Pro území MAS Holicko je charakteristický vysoký podíl lesních porostů, který na celkové výměře dosahuje 41,0 %, tedy o 7 procentních bodů více, než je průměr ČR (33,8 %). Toto je svým způsobem jedinečné. Vysoké hodnoty lesních porostů jsou typické pro střední a především vyšší polohy. Území MAS Holicko však leží v nadmořských výškách do 320 m n. m., což je unikátní rys v rámci ČR. Nejvyšší zastoupení lesů vůbec má obec Poběžovice u Holic. Lesní porosty tvoří 80,0 % její rozlohy. Zastoupení lesů přes 70 % mají ještě obce Vysoké Chvojno (77,3 %), Horní Jelení (73,1 %) a Nová Ves (71,8 %). Naopak nejnižší zastoupení lesů má obec Dolní Roveň. Lesní porosty na její celkové výměře dosahují pouze 1,1 %.

Graf 33: Struktura využití ploch na území MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

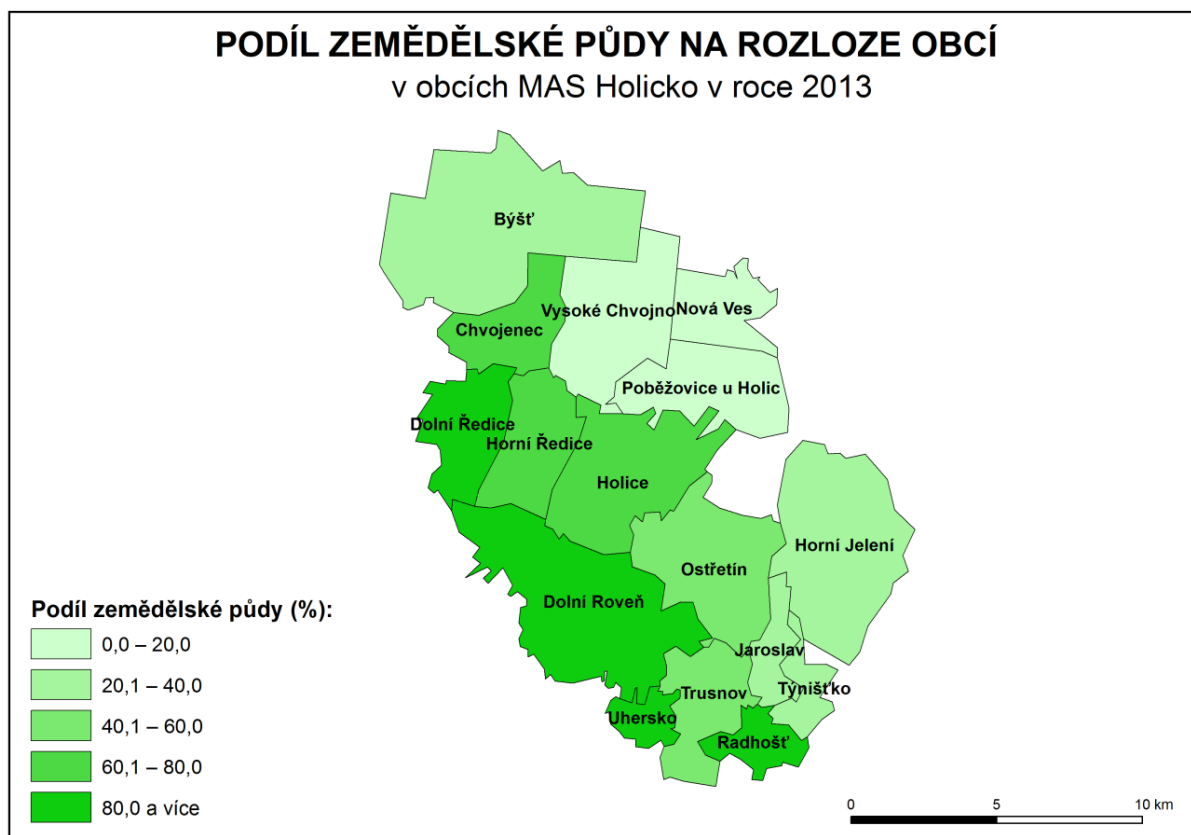
Mapa 14: Podíl lesních ploch na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Co se týče rozlohy zemědělské půdy, její zastoupení je mírně pod průměrem celé ČR (53,5 %). Dosahuje hodnoty 51,7 %. Největší rozlohu zabírá právě na území Dolní Rovně, a to 90,5 %. A dále následují ostatní obce ze západní a jihozápadní části území MAS Holicko. Přes 80% zastoupení zemědělské půdy mají i obce Uhersko (82,3 %), Dolní Ředice (82,3 %) a Radhošť (82,2 %). Město Holice dosahuje zastoupení 76,3 %. Nejnížší výměru zemědělské půdy mají obce uvedené v předešlém odstavci, tedy ty na východě území s vysokým podílem lesních porostů – Poběžovice u Holic (17,3 %), Vysoké Chvojno (19,6 %) či Nová Ves (19,7 %).

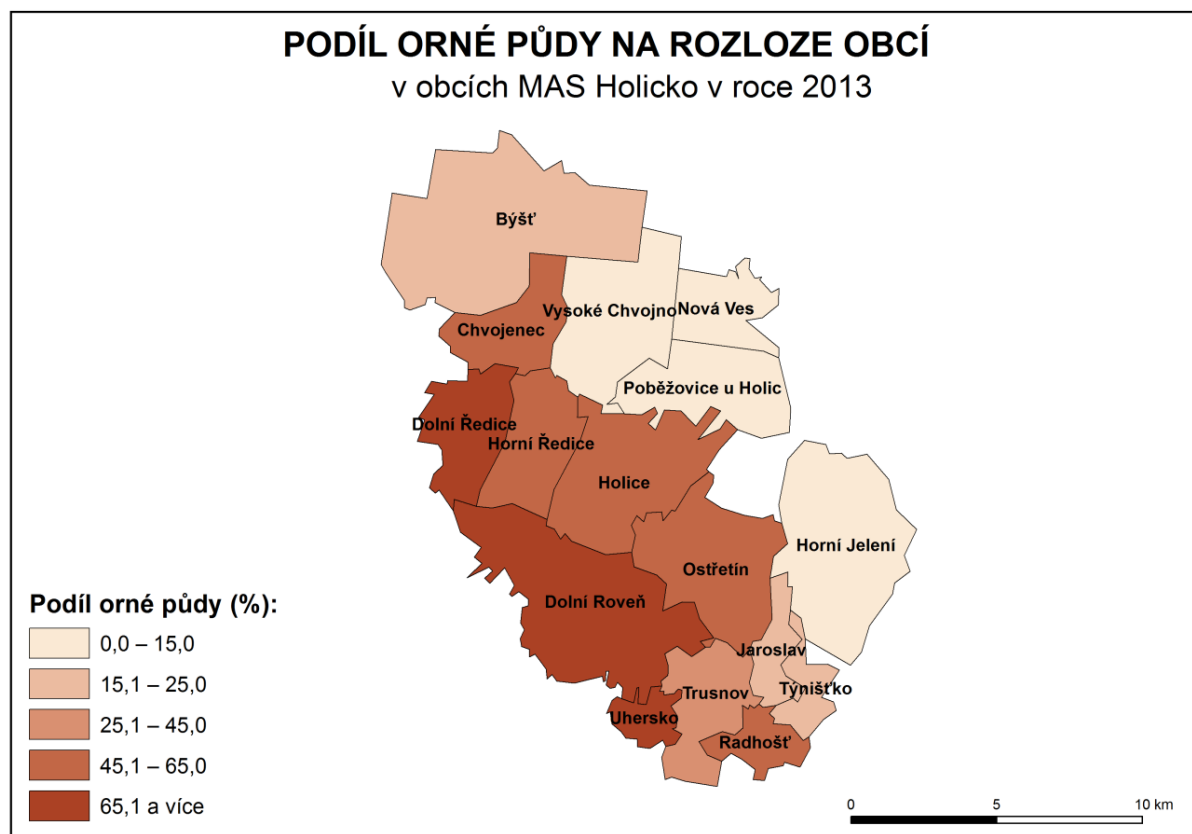
Mapa 15: Podíl zemědělské půdy na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Ze zemědělské půdy má nejvyšší zastoupení orná půda, která tvoří na celkové výměře MAS Holicko 38,9 %. Jedná se o mírně vyšší hodnotu, než je průměrné zastoupení orné půdy na rozloze ČR (37,9 %). Nejvyšší podíl orné půdy mají obce uvedené výše v souvislosti s nejvyšším relativním zastoupením zemědělské půdy, tedy obce, které lze vymezit jako součást úrodného Polabí. Na území obce Dolní Roveň její podíl dosahuje hodnoty 77,7 %. Více než 60% zastoupení mají i obce Dolní Ředice (68,0 %), Uhersko (65,1 %), Radhošť (62,8 %) a Horní Ředice (61,1 %). Naopak nejnížší zastoupení mají obce z východní a severovýchodní části území. V obcích Horní Jelení a Poběžovice u Holic nepřesahuje ani 10% hodnotu, dosahuje zde podílu 9,7 %, resp. 7,9 %.

Mapa 16: Podíl orné půdy na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Zahrady zabírají na celkové ploše MAS Holicko 2,1 %, tedy jedná se o prakticky totožnou hodnotu jako v rámci celé ČR. Největší zastoupení mají na území města Holice, a to 5,9 %. Ve zbylých obcích jejich podíl dosahuje poloviční či nižší hodnoty. Větší zastoupení mají zahrady ještě v obcích, které jsou napojeny na město Holice a tvoří s ním jeden celek – Dolní a Horní Ředice (3,3 %, resp. 3,2 %). Naopak v obcích Vysoké Chvojno a Pobežovice u Holic nedosahuje jejich podíl ani 1 % z celkové rozlohy obce.

Podobně jako v případě zahrad mají nejvyšší zastoupení ovocné sady ve městě Holice (0,9 %). V ostatních obcích je jejich rozloha v relativním vyjádření výrazně nižší. V obci Radhošť dosahují zastoupení 0,5 % a v Horních Ředicích 0,4 %. Naopak v Jaroslavi, Chvojenci či Ostřetíně je jejich zastoupení prakticky nulové. V rámci celé ČR je jejich zastoupení téměř trojnásobné oproti území MAS Holicko (0,2 % vs. 0,6 %).

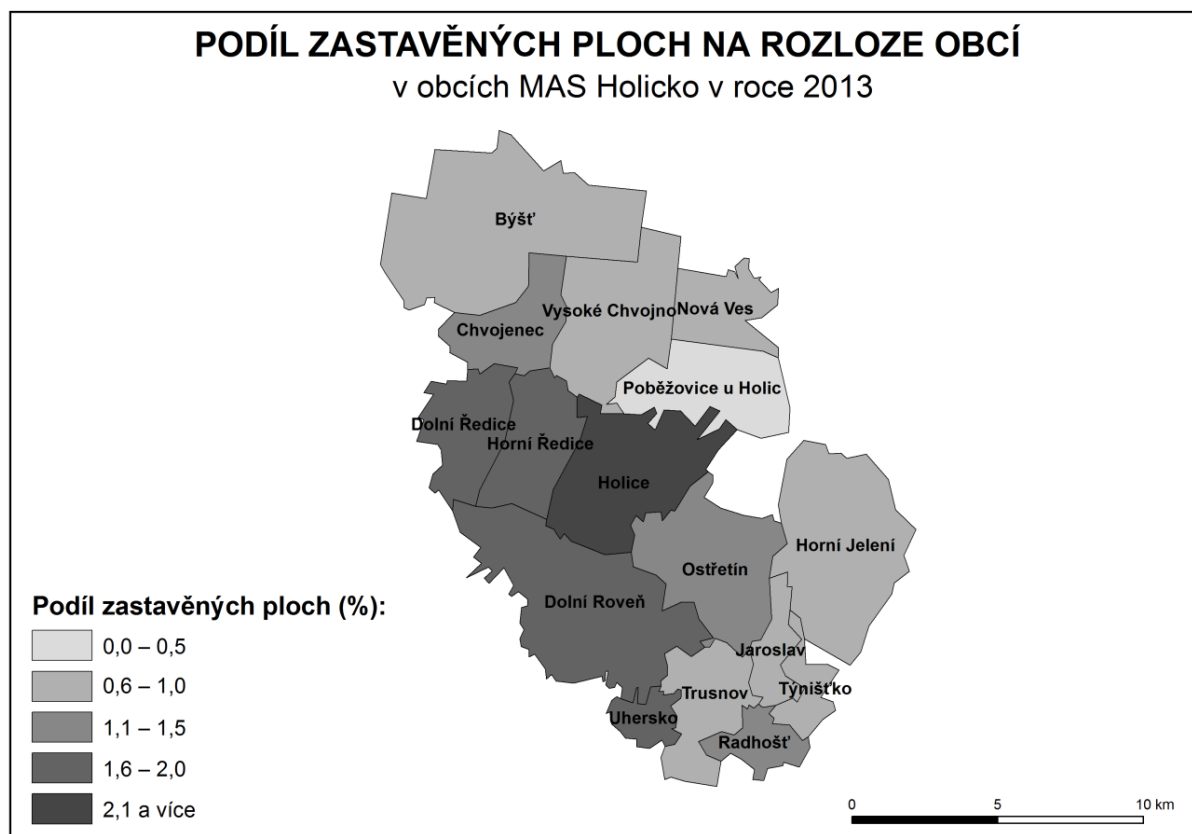
Vyjma ovocných sadů se na území města Holice vyskytuje malá plocha osázená vinnou révou. Plocha vinic však dosahuje zanedbatelných hodnot (400 m²).

Podíl trvalých travních porostů je v MAS Holicko nižší než v porovnání celé ČR. Dosahuje podílu 10,4 % z celé výměry MAS, kdežto v rámci celé ČR zaujímá plochu 12,6 %. Nejvyšší měrou se podílejí na území města Holice, na němž tvoří 18,4 %. Vyšší zastoupení mají i v obcích Radhošť (18,4 %) a Uhersko (17,5 %). Na druhé straně nejnižší zastoupení mají v obcích s vysokým podílem lesů, jako je Vysoké Chvojno (5,0 %), Nová Ves (6,5 %) a Týnišťko (6,6 %).

Podíl vodních ploch je rovněž nižší, a to o půl procentního bodu ve srovnání s celou ČR (1,6 % vs. 2,1 %). Největší podíl mají v obcích Horní Ředice (5,3 %) a Nová Ves (4,8 %), tedy v obcích, na jejichž území se nacházejí rozsáhlejší rybníky – Ředický a Novoveský.

Nejvyšší podíl zastavěného území patří městu Holice, a to 4,9 %. U ostatních obcí výměra zastavěných ploch nedosahuje ani třetinových hodnot než u Holic – Dolní Ředice, Dolní Roveň (obě 1,9 %), naopak Poběžovice u Holic nemají ani půl procentní zastoupení.

Mapa 17: Podíl zastavěných ploch na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

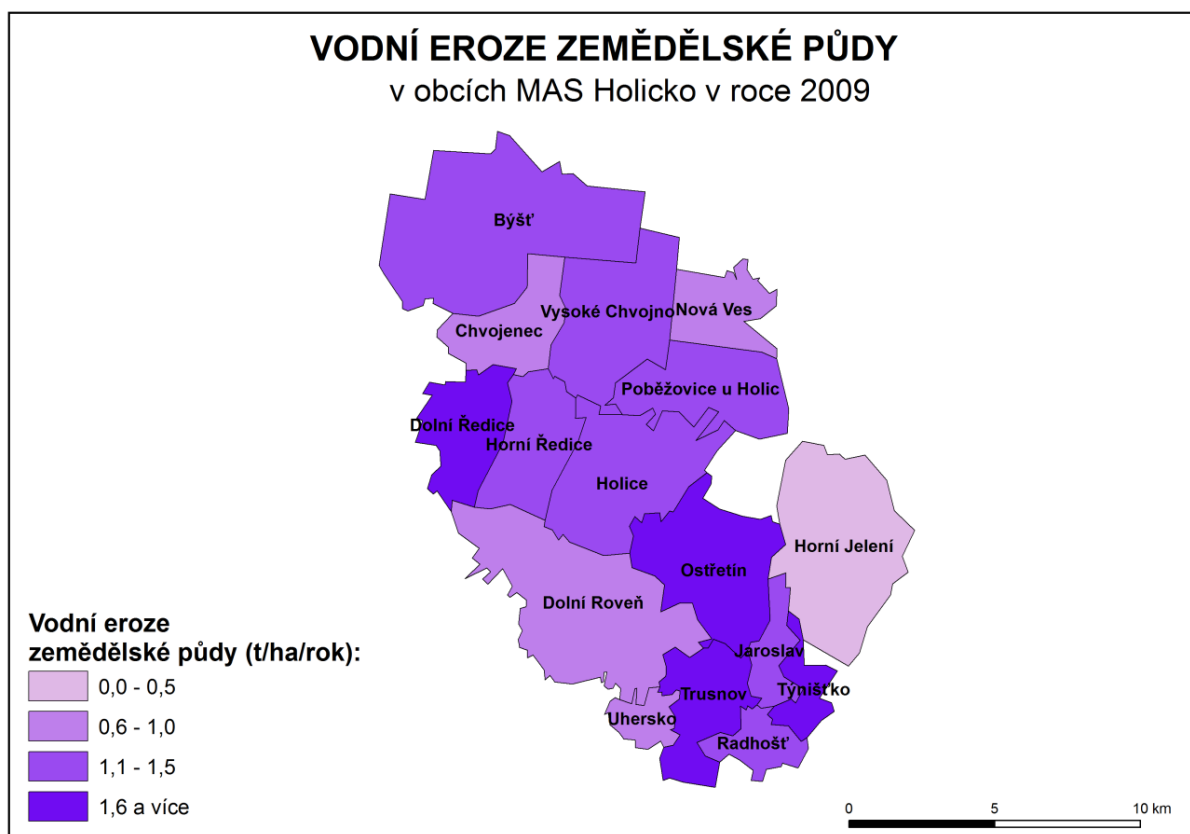
Z hlediska změn zornění, tedy zvyšování či snižování výměry orné půdy na úkor ostatních složek jejího využití, došlo na území MAS Holicko k mírnému nárůstu zornění. Celkově se mezi lety 2006 až 2012 plocha orné půdy zvýšila o 0,18 %, což je vysoce podprůměrná hodnota oproti Pardubickému kraji (0,53 %) či ČR (0,59 %). Ovšem na území MAS je vznik další orné půdy dosti limitován. Na jihovýchodě území (např. v obci Dolní Roveň) je velmi vysoké zastoupení orné půdy a není možné ji dále rozšiřovat. Severovýchodní část naopak pokrývají lesy, využívat tuto plochu na úkor orné půdy taktéž není možné. O více než 1 % se podíl orné půdy zvýšil pouze v obci Horní Ředice (1,42 %), v ostatních obcích to bylo do 0,2 % a v některých došlo i ke snížení podílu orné půdy.

Podíl zemědělské půdy (do něhož je řazena i orná půda) rovněž narostl, a to během 6 let o 0,16 %. Avšak zvýšení je podprůměrné oproti Pardubickému kraji (0,39 %) či ČR (0,38 %). Nejvyšší nárůst byl v Horních Ředicích, což souvisí s nárůstem orné půdy, a to o 0,68 %. O 0,2 % se zvýšila plocha

zemědělské půdy i v Dolní Rovni a Horním Jelení. Naopak v 5 obcích došlo ke snížení jejího podílu (nejvíce v Týnišťku -0,03 %).

Podíl zastavěného území se v obcích MAS Holicko mezi lety 2001 až 2012 zvýšil nepatrně. Nárůst zaznamenalo především zastavěné území v pásu Dolní Ředice – Horní Ředice – Holice, tedy území, které je srostlé v jeden souvislý celek. Největší zvýšení nastalo v obci Dolní Ředice, a to o 0,26 %, v Horním Jelení o 0,14 % a v Holicích o 0,12 %. Naopak na jihu území MAS Holicko došlo ke snížení podílu zastavěného území (Uhersko, Dolní Roveň, Trusnov). Celkově však navýšení zastavěného území bylo mírně nad krajským a celorepublikovým průměrem, avšak pouze v desetinách procenta.

Mapa 18: Vodní eroze zemědělské půdy v obcích MAS Holicko v roce 2009

Zdroj dat: MZe - LPIS, vlastní zpracování

Co se týče průměrné velikosti půdních bloků, lze říci, že na území MAS Holicko probíhá intenzivní zemědělská činnost na velkoplošném území, která má svůj původ v kolektivizaci zemědělství po roce 1948. Průměrná velikost půdních bloků byla v roce 2012 na hodnotě 7 ha, zatímco v ČR 4,9 ha a v Pardubickém kraji 4,2 ha. V průměru největší půdní bloky se nalézaly na území obcí Ostřetín (13,5 ha), Trusnov (11,8 ha) a Dolní Roveň (10,8). Z hlediska ekologie velké půdní bloky znamenají snížení rozmanitosti (biodiverzity), a snižují tak kvalitu přírodní složky území. Na druhé straně toto území (jeho západní část) náleží do úrodných oblastí Polabí, pro něž jsou typické velké bloky scelených pozemků.

Území MAS Holicko leží svou větší částí v úrodné krajině Polabí, tedy produkční schopnosti půdy jsou nadprůměrné (udáváno v bodech dle MKSP). Průměr ČR a Pardubického kraje je shodný, byl stanoven

na 2,9 bodu. Průměr regionu MAS Holicko dosahuje ohodnocení 3,7 bodů, tedy produkční potenciál půdy lze označit jako velmi kvalitní.

Co se týče znečištění půdy, je situace na území MAS Holicko velmi příznivá. Mírné znečištění se vyskytuje pouze v obci Býšť, kde podle měření je kontaminováno těžkými kovy 0,9 % zkoumaných vzorků.

Půda však není pouze ohrožena znečištěním, závažným problémem v mnoha částech ČR je eroze. Tato situace však nepanuje v regionu MAS Holicko. Hodnota erozního smyvu je velmi nízká. Dle zjištění, průměr MAS je 1,1t/ha/rok. Celorepubliková hodnota i hodnota z Pardubického kraje je však takřka čtyřnásobná (4,0, resp. 4,2 t/ha/rok). Nejvyšší erozní smyv je na území obce Týništko, a to 2 t/ha/rok. Nad 1,5 t/ha/rok je smyv také v Ostřetíně, Trusnově a Dolních Ředcích.

B.1.6.4 Voda a znečištění vodních zdrojů

MAS Holicko se rozkládá v níže položeném území ČR, proto roční úhrny srážek jsou nižší než celorepublikový průměr (665 mm). V průměru v regionu MAS Holicko naprší 614 mm. Území je co do jednotlivých úhrnů velmi vyrovnané. Nejméně naprší v obci Býšť (602 mm), nejvíce srážek dopadne na území obce Radhošť (628 mm). Proto i co se týče četnosti srážek, je území mírně podprůměrné. Četnost srážek je základním zdrojem údajů pro bilanci vody v území a zásobování obyvatelstva vodou a rovněž vyjadřuje i riziko sucha. V průměru se vyskytuje v MAS Holicko 15,8 srážek s intenzitou nad 10 mm za rok. Celorepublikový průměr je 16,8. Nad 16 takto definovaných srážek se v průměru vyskytuje v obcích Nová Ves, Vysoké Chvojno a Poběžovice u Holic. Na ostatním území je průměr nad 15,5.

Hustota vodních toků je v území v MAS Holicko poměrně vysoká, i když zde kromě řeky Loučné, protékající jižním cípem, neprotéká žádný významnější tok. Území MAS Holicko je poměrně bohatá pramenitá oblast. Průměrná hustota vodních toků je jak v ČR, tak v Pardubickém kraji hluboko pod hodnotou 1 km/km² (0,69, resp. 0,72 km/km²). Průměr MAS Holicko dosahuje 1,81 km/km². Na jihu území tento ukazatel v jednotlivých obcích převyšuje hodnotu 2. Např. v Uhersku je 2,66 km/km², v Dolní Rovni 2,52 km/km² či v Radhošti 2,48 km/km².

I chemický stav povrchových vod se řadí k těm lepším v rámci ČR a Pardubického kraje. Dobrý stav vykazuje zhruba 77,0 % vod, kdežto v ČR je to 68,8 % a v Pardubickém kraji 55,6 %. Ovšem území MAS Holicko je z tohoto pohledu značně diferenciováno. Nejhorší kvalita povrchových vod je v obci Uhersko, kde není žádný neznečištěný tok. Nízkou kvalitu mají i toky v obcích Radhošť a Týništko (pod 5 % toků s dobrým stavem vod). Naopak vysoce kvalitní jsou v Holicích, Dolních a Horních Ředcích, Chvojenci, Vysokém Chvojnu, kde všechny vodní toky vykazují dobrý stav.

Naprosto opačný než u povrchových vod je případ u podpovrchových vod. Na celém území je špatný chemický stav. Toto se ovšem týká i všech sousedících regionů ať z Královéhradeckého, či Pardubického kraje, kde je rovněž nevyhovující kvalita podpovrchových vod. Z bližšího území je lepší stav pouze v oblastech okolo Rychnova nad Kněžnou a Dobrušky.

B.1.6.5 Ochrana území a vymezená chráněná území

Na území MAS Holicko se nenachází žádná velkoplošná chráněná krajinná oblast. Ani v blízkém okolí od MAS Holicko není žádná CHKO. Na území je z ekologického hlediska přítomno několik hodnotných částí krajiny, které mají důležitou úlohu pro místní ekosystém a které jsou pod ochranou českých, resp. evropských zákonných norem. Jedná se v první řadě o maloplošná chráněná území – přírodní rezervace

a přírodní památky. Dále se v regionu nacházejí tzv. oblasti NATURA 2000, tedy evropské významné lokality a ptačí oblasti.

Celkově se na území MAS Holicko nachází 5 přírodních rezervací s rozlohou 230,9 ha a 4 přírodní památky o rozměrech 8,6 ha. Z prvků NATURA 2000 největší plochu zabírá jedna ptačí oblast (Komárov), a to 2 030,8 ha, evropské významné lokality jsou 4 a zabírají celkovou plochu 667,8 ha.

Přírodní rezervace

- Buky u Vysokého Chvojna – jedná se o bukové a lipové porosty s příměsí jedle;
- Mazurovy chalupy – jedná se o slatinné louky v lesním podrostu;
- Žernov – ochrana komplexu smíšených biotopů lesních, mokřadních a vodních;
- Bažantnice v Uhersku – ochrana lužního lesa včetně ptactva a drobných živočichů;
- U parku – jedná se o opukovou stráň poblíž zámku ve Vysokém Chvojně s významnou teplomilnou květenou.

Zdroj dat: MŽP

Přírodní památky

- Boršov u Litětín – ochrana květeny, jedná se o louku s výskytem hvozdíku a hořce hořepníku;
- Pětinocha – rybník s rašeliništěm, kde se nachází rostlinná společenstva s výskytem vzácných druhů rostlin;
- Šejval – lokalita ohrožených druhů rostlin;
- Stráň u Trusnova – jedná se o stráň na opukovém podloží s výskytem vzácných rostlin, např. hořce brvitého.

Zdroj dat: MŽP

Evropsky významné lokality

Dále se na území MAS Holicko nacházejí lokality, které jsou součástí oblastí NATURA 2000. V jejím rámci se zde nacházejí 4 evropsky významné lokality:

- Buky u Vysokého Chvojna – lokalita páchníka hnědého;
- Mazurovy chalupy – bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách;
- Žernov – přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací;
- Uhersko – lokalita lesáka rumělkového.

Zdroj dat: MŽP

Ptačí oblasti

Z ptačích oblastí, které jsou též součástí oblastí NATURA 2000, se na území MAS Holicko nachází pouze jediná, avšak má značnou rozlohu oproti ostatním chráněným územím zde (2030,8 ha). Jedinou ptačí oblastí je:

- Komárov – ochrana dravce motáka pilicha a sovy kalouse pustovky.

Zdroj dat: MŽP

Památné stromy

Na území MAS Holicko se také nachází několik památných stromů, např. „dub letní v Dolní Rovni“, „duby v Trusnově“, skupina 18 lip srdčitých v Býšti či 3 památné stromy v Holicích – lípa srdčitá, jírovec maďal, dub letní.

Zdroj dat: MŽP

Významné krajinné prvky

Dále se na území vyskytují významné krajinné prvky, např. VKP „Mokřad v Býšti“, VKP „Studená Voda“, VKP „Velinský potok“, VKP „Kamenecká stráž“.

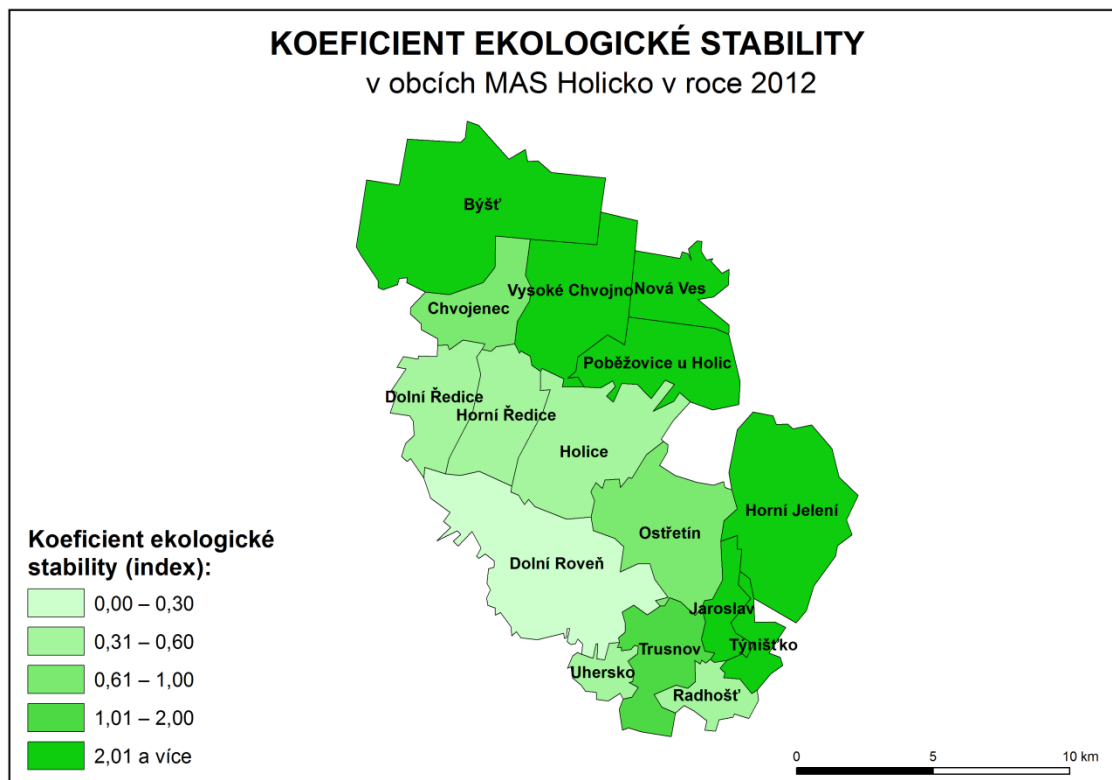
Zdroj dat: MŽP

Podíl chráněných území je v regionu MAS Holicko značně nízký z důvodu nepřítomnosti žádné chráněné krajinné oblasti. Pouze 1,2 % území mají zaručenu ochranu. Jedná se o tzv. maloplošná chráněná území. V ČR požívá 15,9 % území nějakou ochranu. Největší podíl z rozlohy jednotlivých obcí mají chráněná území v Dolních Ředvicích (10,7 % rozlohy obce), Horních Ředvicích (6,7 %) a Uhersku (4,5 %). Naopak úplně bez ochrany je 6 obcí z MAS Holicko.

B.1.6.6 Ekologická stabilita krajiny

Pro určení ekologické stability území je používán tzv. koeficient ekologické stability. Vyjadřuje podíl ploch, které se řadí mezi stabilní a nestabilní krajinné prvky, k celkové výměře hodnoceného území. Mezi ekologicky stabilní plochy jsou řazeny ty, které jsou přírodě blízké, pouze mírně pozměněné činností člověka jako lesy, louky, pastviny, rybníky, přehradní nádrže, ale i sady, vinice apod. Mezi ekologicky nestabilní plochy spadá zastavěné území, orná půda a chmelnice. Tento indikátor tak vyjadřuje míru urbanizace krajiny.

Koeficient ekologické stability dosahuje na území MAS Holicko nadprůměrných hodnot, tedy jedná se o území přírodě blízké v porovnání s celou ČR. Celkový koeficient ekologické stability má v MAS Holicko index 1,24. Průměr za celou ČR je 1,06 a za Pardubický kraj 0,90. Lze tak říci, že se jedná o výjimečnou hodnotu v tak nízké položené území a navíc v blízkosti velkých měst. Nejvyššího koeficientu z jednotlivých obcí dosahují Pobežovice u Holic, a to 8,61. Koeficient nad hodnotou 5, tedy přírodě blízkou krajinu, vykazuje i Horní Jelení, Nová Ves a Vysoké Chvojno. Naopak velmi nízká hodnota koeficientu náleží obci Dolní Roveň, která má vysoký podíl orné půdy. Na jejím katastrálním území je koeficient 0,18. Pod hodnotou 0,5 se nacházejí i obce Dolní Ředice, Horní Ředice, Uhersko a Radhošť. Městu Holice patří koeficient ekologické stability s hodnotou 0,51.

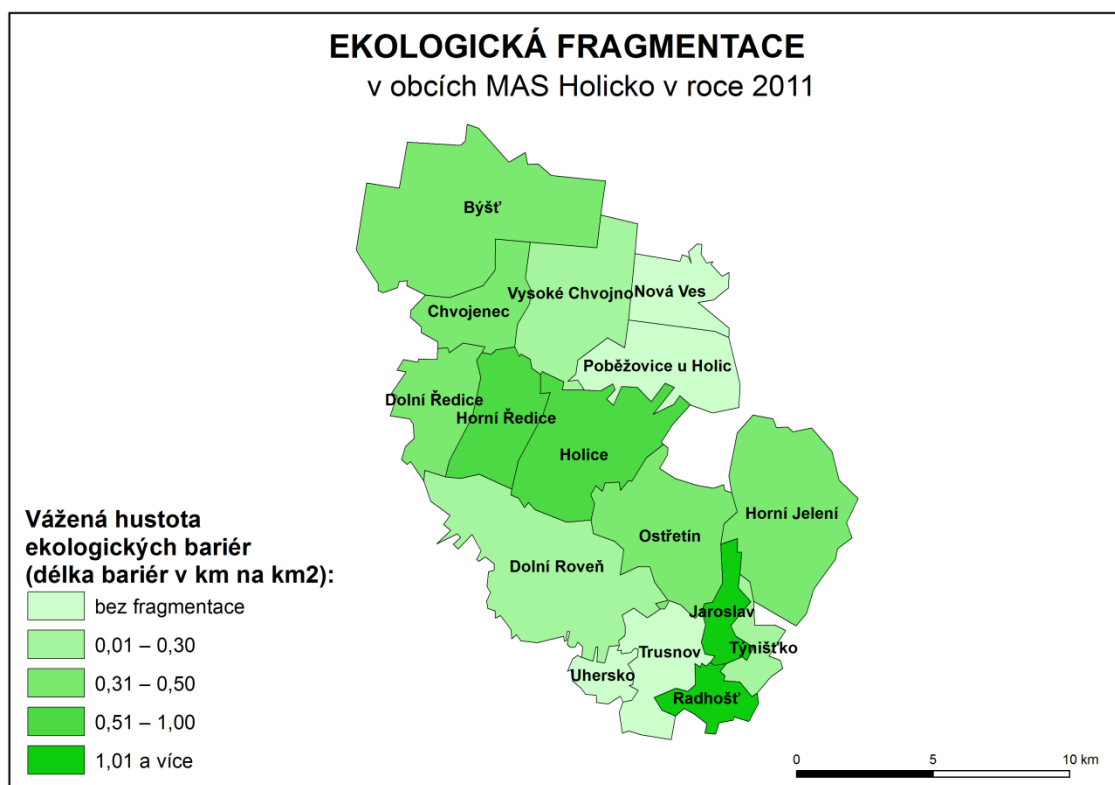
Mapa 19: Koeficient ekologické stability v obcích MAS Holicko v roce 2012

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

B.1.6.7 Ekologická fragmentace

Indikátor ekologická fragmentace udává, jaká je hustota bariér v nezastavěném území. Za bariéry jsou považovány jednotlivé druhy komunikací (dálnice, silnice jednotlivých tříd, železnice dle počtu kolejí). Každé ze zmíněných komunikací je přidělena bodová hodnota (nejvyšší je u šestiproudých dálnic – 4 body). Tedy čím nižší hodnota, tím je území prostupnější. Ukazatel tak přeneseně vyjadřuje stabilitu druhové pestrosti, narušení biotopů a kvality urbanizovaného prostředí. Při fragmentaci vznikají oddělená území, na nichž žijí či se vyskytují izolovaná společenstva, což ovlivňuje jejich zachování a genetickou stabilitu. Dále komunikace narušují migrační koridory zvěře a mají svůj význam i pro bezpečnost dopravy, tj. možnost střetu se zvěří.

Průměrná hodnota ekologické fragmentace za ČR se udává 5,30 km/km². Průměr ekologické fragmentace v Pardubickém kraji je nižší (2,44 km/km²). MAS Holicko se řadí mezi území s nízkou mírou fragmentace, pouze 1,07 km/km². Nejvyšší míru mají především ty obce, přes které prochází silnice I. třídy I/35 a na ní navazující komunikace, a rovněž obce, na nichž leží mezinárodní železniční koridor (indikátor je ovlivněn i rozlohou území). Největší hodnotu ekologické fragmentace vykazují obce z jihu území MAS Holicko – Radhošť (1,99 km/km²), Jaroslav (1,33 km/km²) a dále Holice (0,98 km/km²). Naopak nulovou hodnotu mají Poběžovice u Holic, Nová Ves a Uhersko. V budoucnu lze očekávat nárůst hodnoty fragmentace území, jelikož je plánována stavba rychlostní komunikace R35, která by měla mít 4 pruhy.

Mapa 20: Ekologická fragmentace v obcích MAS Holicko v roce 2011

Zdroj dat: ArcDATA – ArcČR, vlastní zpracování

B.1.6.8 Odpadové hospodářství

Obce jsou nositelem odpadů od občanů ČR. Mají tedy vymezeny povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod. Obce a města jsou tak povinny zajistit nakládání s odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území, odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti a odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství. Nakládání s odpady hradí obce z vlastních finančních prostředků.

MAS Holicko v oblasti odpadového hospodářství je atypické tím, že zde na nevelkém území působí hned 4 společnosti z tohoto odvětví. Nakládání s komunálním odpadem obstarávají tyto společnosti: Marius Pedersen a.s. (8 obcí), ODEKO s.r.o. (5 obcí), AVE CZ a.s. (2 obce) a SMP Odpady a.s. (1 obec). Z hlediska těchto společností, lze říci, že jedná o silné společnosti, které jsou schopné zabezpečit úplný rozsah služeb v oblasti odpadového hospodářství. I když na druhou stranu je nutné zmínit, že region MAS Holicko je spíše okrajovým územím jejich působnosti.

Na území se vyskytuje pouze jedna funkční skládka, a to skládka v Nové Vsi. Je provozována společností ODEKO s.r.o. a slouží pouze pro ukládání „neškodného“ odpadu (stavební suť, škvára, popel, zemina, směsný obalový materiál apod.). Běžný komunální odpad je v areálu skládky překládán do velkoobjemových kontejnerů a odvážen mimo území MAS Holicko na skládku odpadu v Křovicích. Dochází zde k přetřídění separovaného odpadu, např. plasty jsou zde rozdrčeny a odváženy k dalšímu zpracování firmě Transform Bohdaneč, papír a sklo je odvezen také mimo region. Stanovená kapacita skládky v Nové Vsi je 80 000 m³. Marius Pedersen a.s. využívá zejména skládku ve Chvaleticích, resp. třídírnu v Černé za Bory. Dále odpad z MAS Holicko končí na skládkách v Českých Libchavách

(spravován společností EKOLA České Libchavy s.r.o.) a na řízené skládce v Nasavrkách (provozován společností AVE CZ Nasavrky, např. pro odpad z Týnišťka) a menší množství odpadu na jiných zařízeních.

Ovšem vyjma skládky v Nové Vsi se na území vyskytují staré již nepoužívané skládky v Býšti a Týnišťku. Skládka na území obce Býšť je bývalou řízenou skládkou a v nedávné době byla rekultivována. V Týnišťku se u rybníka Týnišťko nachází skládka inertního odpadu, která je podchycená v systému evidence starých ekologických zátěží. Ovšem v územním plánu obce se s ní počítá jako s případnou rezervou pro zamýšlené sběrné místo (později možný sběrný dvůr a kompostárnu). Dále se na území vyskytuje několik černých skládek menšího charakteru především podél hlavních komunikačních tahů. Zvláště kolem silnice I/35 (u odpočívatel a sjezdů) se vyskytuje několik z nich. Občané v dotazníkovém šetření toto reflektují jako jeden z nejpálčivějších problémů.

Na území se vyskytuje poměrně mnoho sběrných dvorů. Celkově jich působí 9. Na svém katastru mají sběrný dvůr tyto obce: Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice, Horní Jelení, Horní Ředice, Ostřetín, Radhošť a Vysoké Chvojno. Největší maximální kapacitu má stanovenou sběrný dvůr v Holicích, a to 19,5 tisíce tun (včetně kompostárny). Jeho průměrná roční kapacita je však nižší – 12,6 tisíce tun. Kromě města Horní Jelení (137,7 tun) mají ostatní obce stanovenou maximální kapacitu pod 100 tun. Drtivá většina ze sběrných dvorů (vyjma Holic a Horního Jelení) byla zřízena v nedávné době a nejsou používány déle než dva roky. Vybudovány byly v rámci společného projektu Dobrovolného svazku obcí Holicka. Pro biologicky rozložitelný odpad funguje ve městě Holice již zmíněná kompostárna. Její maximální kapacita je 1 500 tun, avšak roční využitelnost je nižší – 900 tun. Většina biologicky rozložitelného odpadu je svážena mimo území MAS do zařízení (kompostáren) v Pardubicích (Služby města Pardubic a.s.) či do Lípy nad Orlicí (ODEKO s.r.o.). Dále v obcích Chvojenec a Uhersko byla vymezena tzv. sběrná místa, která slouží pro úschovu odpadu před jeho pravidelným odvozem z obce.

Nadto ve městě Holice působí dvě výkupny odpadu: Petr Bajer a Recycling – kovové odpady a.s. V obou případech se jedná o soukromé subjekty a jejich hlavní činností je výkup kovů a kovového odpadu.

Na území MAS Holicko se nevyskytují žádné spalovny.

Co se týče produkce odpadu, nejsou dostupné přesné údaje pro jednotlivé obce MAS Holicko. Ovšem je možné pro přibližnou představu uvést údaje z ORP Holice, které kromě tří menších obcí do 200 obyvatel (Nová Ves, Radhošť a Týnišťko) pokrývají celé území MAS Holicko (navíc do ORP Holice patří i obec Veliny – 452 obyvatel k 1. 1. 2014). Průměrná hodnota odpadu vyprodukovaného v ORP Holice značně kolísala v rozmezí let 2008 až 2012. Nejvíce bylo vyprodukováno v roce 2010, a to 33,2 tisíc tun. V roce 2012 byla produkce 13,6 tisíce tun, z toho nebezpečného odpadu bylo 365,2 tuny. Kolísavost hodnot je dána ekonomickou činností na území ORP Holice. V roce 2010 byla produkce odpadů více než dvojnásobná oproti většině ostatních let, tento nárůst však souvisí se stavebními pracemi při budování obchvatu silnice I. třídy I/35 okolo Holic, tedy za průměrnou výši odpadů z území lze považovat hodnoty v rozmezí 12 – 14 tun. Měrná produkce odpadů přepočtená na 1 obyvatele území ORP v roce 2012 činila 790 kg/obyv. Produkce nebezpečného odpadu pak v tomtéž roce byla 21 kg/obyv. Produkce odpadu tak byla výrazně podprůměrná oproti hodnotě z Pardubického kraje jako celku, kde bylo vyprodukováno 1 784 kg odpadu/obyv., z toho 101 kg nebezpečného odpadu/obyv. V rámci jednotlivých kategorií odpadu byla v roce 2012 produkce komunálního odpadu rovna hodnotě 7,3 tisíce tun a směsného komunálního odpadu 4,2 tisíce tun. Biologicky rozložitelný odpad se podílel na komunálním odpadu 496 tunami a jeho podíl výrazně vzrostl díky zvýšení veřejných ploch, které obce udržují. V rámci separovaného odpadu (plast, papír, sklo, nápojové kartóny) rovněž narůstá podíl plastů, v roce 2012 jich bylo vyprodukováno na 397,4 tun. Množství papíru činilo 556,6 tuny a skla 233,9 tuny.

B.1.6.9 SWOT analýza – téma: Životní prostředí**Tab. 31: SWOT analýza – téma: Životní prostředí**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Nižší míra emisí ze stacionárních zdrojů Převaha vytápění plynovými kotly nad kotly na tuhá paliva -> nižší emise, ekologičtější provoz Nízká kontaminace půd Malá erozivní činnost (především díky reliéfu krajiny) Relativní čistota povrchových vod Vysoká míra zalesnění (ojedinělý rys v takto nízko položeném území) Přítomnost maloplošných chráněných území s různorodým charakterem Nadprůměrný koeficient ekologické stability Nižší ekologická fragmentace Velký počet sběrných dvorů, který zvyšuje jejich dostupnost pro občany a snižuje vznik černých skládek 	<ul style="list-style-type: none"> Vysoká míra emisí z mobilních zdrojů (především automobilové dopravy) Vysoký podíl znečišťujících látek v ovzduší (prachové částice, NO₂) Nárůst znečištění ovzduší a celkový nárůst emisí Kontaminace podpovrchových vod a nemožnost jejich užívání pro spotřebu obyvatelstva Komunikace I. třídy a mezinárodní železniční koridor jako bariéra pro pohyb živočichů (včetně zvýšeného rizika střetů) Nízký koeficient ekologické stability v obcích v jihozápadní části MAS Holicko (především jednodílná krajina s mnohahektarovými scelenými pozemky s ornou půdou) Výrazná změna v druhovém složení lesů oproti původnímu stavu Černé skládky především podél hlavních silničních tahů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Přechod z vytápění prostřednictvím spalování pevných paliv na ekologičtější varianty, a tím snížení emisí ze stacionárních zdrojů Využití moderních trendů ohledně rozvoje ekologického zemědělství Využití dotačních titulů pro zlepšení funkcí krajiny a zvýšení její ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení emisí z mobilních zdrojů vzhledem k předpokládané výstavbě R35, a tím i zvýšení dopravy na území Další růst emisí ze stacionárních zdrojů a růst podílu znečišťujících složek v ovzduší z důvodů vyšší ekonomické činnosti a vytápění tuhými palivy v důsledku vysokých cen zemního plynu Zvýšení ekologické fragmentace vzhledem ke zvažované výstavbě nové sítě komunikací Pokračování trendu intenzifikace zemědělství a s ním spojeným zvyšování podílu orné půdy a v důsledku toho snížení koeficientu ekologické stability území Ohrožení chráněných lokalit vlivem developerských a podnikatelských zájmů

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Podpora ekologických forem vytápění a další snížení podílu bytů vytápěných kotly na pevná paliva,
- Vybudování nových ČOV a kanalizačních systémů a jejich připojení k ČOV,
- Podpora ekologického zemědělství bez používání hnojiv a pesticidů,

- I přes nízkou míru eroze se nabízí posouzení erozní činnosti v kraji a případné provedení některých protierozních činností včetně informování zemědělců, aby zamezily pěstování širokořádkových plodin na svažitém terénu,
- Zvýšení podílu původních dřevin v lesích a postupná obnova přirozeného stavu lesů,
- Udržení ochrany ve stávajících maloplošných chráněných území a rovněž ochrana prvků ÚSES.

Problémy

- Vysoký podíl emisí z automobilové dopravy v důsledku vytížených komunikačních tahů na území,
- Vysoký podíl prachových částic a oxidů dusíku v ovzduší,
- Nemožnost čerpání podzemní vody pro pitné účely z důvodu její kontaminace,
- Komunikační tahy vytvářejí bariéry pro pohyb živočichů a zvyšují riziko srážky se zvěří,
- Vysoký podíl orné půdy, především rozměrných scelených lánů na jihozápadě území MAS, které snižují pestrost krajiny a úroveň biodiverzity v ní,
- Černé skládky podél hlavních silničních tahů.

Potřeby

- Pokračovat v zavádění ČOV a kanalizačních systémů v dosud nepřipojených obcích či jejich místních částech
- Zavádění ekologických forem vytápění, omezování vytápění pevnými palivy v energeticky nízko účinných kotlích,
- Obnova lesů do podoby blízké přirozenému stavu, což má i další důsledky, např. omezuje škody způsobené parazity,
- Prověření možností na zavedení protierozních opatření,
- Snížení rozměrů půdních bloků – zmenšení rozlohy scelených ploch orné půdy, tj. znovu vytvoření mezí (i jako protierozní zábrany),
- Odstranění černých skládek,
- Informovanost veřejnosti o možnostech recyklace a využívání sběrných dvorů.

B.1.6.10 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Životní prostředí

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamená, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 32: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Životní prostředí

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Regenerace vodních toků	2020	3 000 000,00 Kč
2	Obec Vysoké Chvojno	Plocha pro kontejnery	2016	100 000,00 Kč
3	Obec Vysoké Chvojno	Kompostárna	2015	300 000,00 Kč
4	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Infrastruktura pro nakládání s odpady v mikroregionu	2015	6 000 000,00 Kč
5	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Propagační kampaň separace odpadů v mikroregionu	2016	150 000,00 Kč
6	Město Holice	Zpracovat projekt „Rozvoj městské zeleně“	2013	80 000,00 Kč
7	Město Holice	Zpracovat projekt na rekonstrukci sokolského parku	2014	200 000,00 Kč
8	Město Holice	Realizace projektu na rekonstrukci sokolského parku	2015	800 000,00 Kč
9	Město Holice	Výsadba lesoparku při vjezdu do Holic směrem od Ostřetína	2016	500 000,00 Kč
10	Město Holice	Zpracovat projekt na rozšíření sběrných míst tříděného odpadu	2014	100 000,00 Kč
11	Město Holice	Zpracovat projekt na zapojení mládeže do třídění odpadu a úklidu města	2014	50 000,00 Kč
12	Město Holice	Realizace rozšíření sběrných míst tříděného odpadu	2015	1 000 000,00 Kč
13	Město Holice	Dokončit postupné předání stávající kanalizační sítě města VAKu Pardubice	2014 - 2015	1 000 000,00 Kč
14	Město Holice	Podporovat vybudování kanalizace Roveňsko, Koudelka	2014 - 2016	
15	Město Holice	Detailní zmapování černých skládek ve městě a okolí	2014	40 000,00 Kč
16	Město Holice	Postupná likvidace a revitalizace černých skládek	2015 - 2016	
17	Obec Poběžovice u Holic	Sběrný dvůr	2016	1 000 000,00 Kč
18	František Běhounek	Stromořadí dubů podél trati na Koudelku (Holic)		
19	Obec Dolní Roveň	Zpracování projektu na rekonstrukci sokolského parku	2015	200 000,00 Kč
20	Obec Dolní Roveň	Realizace projektu na rekonstrukci sokolského parku	2015	500 000,00 Kč
21	Obec Dolní Roveň	Kompostárna	2016	300 000,00 Kč

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
22	Obec Býšť	Oprava hráze a revitalizace starého koupaliště v Býšti	2016	2 000 000,00 Kč
23	Obec Býšť	Vybudování poldru na Brodeckém potoce v Býšti	2020	10 000 000,00 Kč
24	Obec Býšť	Obnova příkopů v Hoděšovicích, Býšti, Hrachovišti a Bělečku	2016	500 000,00 Kč
25	Obec Býšť	Výsadba vzrostlé zeleně ve všech částech obce	2017	200 000,00 Kč
26	Obec Býšť	Ošetření vzrostlé zeleně ve všech místních částech obce	2017	200 000,00 Kč
27	Obec Býšť	Vyčištění koryta potoka v Býšti	2015	500 000,00 Kč
28	Obec Býšť	Úprava sběrného místa tříděného odpadu v Bělečku	2018	200 000,00 Kč
29	Obec Býšť	Demontáž nádrže pro LTO u MŠ/Rozman	2020	500 000,00 Kč
30	Obec Býšť	Likvidace cisternových nádrží/septiku u MŠ/Rozman	2020	500 000,00 Kč
31	Obec Býšť	Likvidace ČOV v ZŠ a u hospody	2018	5 000 000,00 Kč
32	Obec Býšť	Vybudování systému pro sběr bioodpadu	2015	2 000 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Obce v MAS Holicko mají množství projektových záměrů týkající se nakládání s odpady, což má souvislost i s postupnou změnou legislativy, která na obce přenáší další požadavky ohledně odpadového hospodářství. Konkrétně obce Dolní Roveň a Vysoké Chvojno zamýšlejí vybudovat kompostárnu. Město Holice má několik projektů na rozšíření sběrných míst tříděného odpadu či na zmapování černých skládek.

Avšak obce mají i záměry v ostatních sférách životního prostředí a jeho ochrany. Obec Trusnov hodlá regenerovat vodní toky včetně řeky Loučné. Holice plánují výsadbu lesoparku na jihovýchodě města.

Důležitým aspektem Strategie jsou i aktivity směřující k boji či adaptaci se na klimatickou změnu. Zamýšlenými aktivitami je obnova retenčních schopností krajiny, vytváření vodních ploch a mokřadů, výsadba lesů, protierozní opatření apod.

Dále velká část obyvatel dle dotazníkového šetření považuje za problém v oblasti životního prostředí kromě černých skládek také kvalitu ovzduší v MAS Holicko. Lze ji postupně zlepšovat ekologizací vytápění a v souladu s tím využíváním energeticky šetrných budov.

Neméně důležitými aktivitami je i osvěta a vzdělanost v environmentální oblasti zejména ve spolupráci se školami a dalšími výchovnými institucemi.

Z výše uvedených záměrů a důvodů bude proto životnímu prostředí ve Strategii věnována celá klíčová oblast s několika tematickými opatřeními.

B.1.7 Cestovní ruch a pamětihodnosti

Celý region MAS Holicko spadá do tzv. turistického regionu č. 10 Východní Čechy. Tento region je dále dělen na jednotlivé turistické oblasti. Větší část MAS Holicko náleží do turistické oblasti č. 27 Pardubicko, která je totožná s okresem Pardubice. Menší část (obec – Nová Ves) spadá pod turistickou oblast č. 26 Orlické hory a Podorlicko.

Jak turistický region, tak obě turistické oblasti jsou hodnoceny z hlediska rekreačního potenciálu a jeho celkového využití jako méně atraktivní. Ovšem z hlediska rekreace a míry turistického ruchu se může jednat v budoucnu o perspektivní region.

B.1.7.1 Pamětihodnosti

Na území MAS Holicko se nenacházejí hodnotné starobylé pamětihodnosti jako hrady, zámky, tvrze, apod. Středobodem turistického ruchu a nejnavštěvovanějším místem je Africké muzeum Dr. Emila Holuba v Holicích. Je pojmenováno po místním slavném rodákovi cestovateli Emilu Holubovi, který v 19. století podnikl několik expedic na africký kontinent včetně jeho dosud neprobádaných částí a přivezl cenné sbírky. Část z jeho sbírek je uložena právě v tomto muzeu.

Na území MAS Holicko je několik kulturně-historických pamětihodností, které mají potenciál pro turistický ruch. Z části se jedná především o sakrální stavby jako barokní kostely sv. Martina v Holicích, sv. Gottharda ve Vysokém Chvojně a sv. Jiří v obci Radhošť a spolu s ním dřevěná zvonice před vstupem do kostela. Dále z významnějších pamětihodností bez církevního významu je přítomen historický dvůr v obci Uhersko či zámek ve Vysokém Chvojně. K zámečku je přidruženo i arboretum s naučnou stezkou.

Na území MAS Holicko se nachází v současné době 51 pamětihodností, které jsou zapsány na Ústředním seznamu kulturních památek. Nejvyšší z nich náleží obci Dolní Roveň, a to 12. O jednu méně se nalézá ve městě Holice. 7 kulturních památek má na svém území město Horní Jelení, 5 památek se nachází v obci Ostřetín.

Celkem se v tomto regionu nachází 6 památkových rezervací, po jedné v obcích či městech Býšť, Dolní Roveň, Horní Ředice, Radhošť, Uhersko a Vysoké Chvojno.

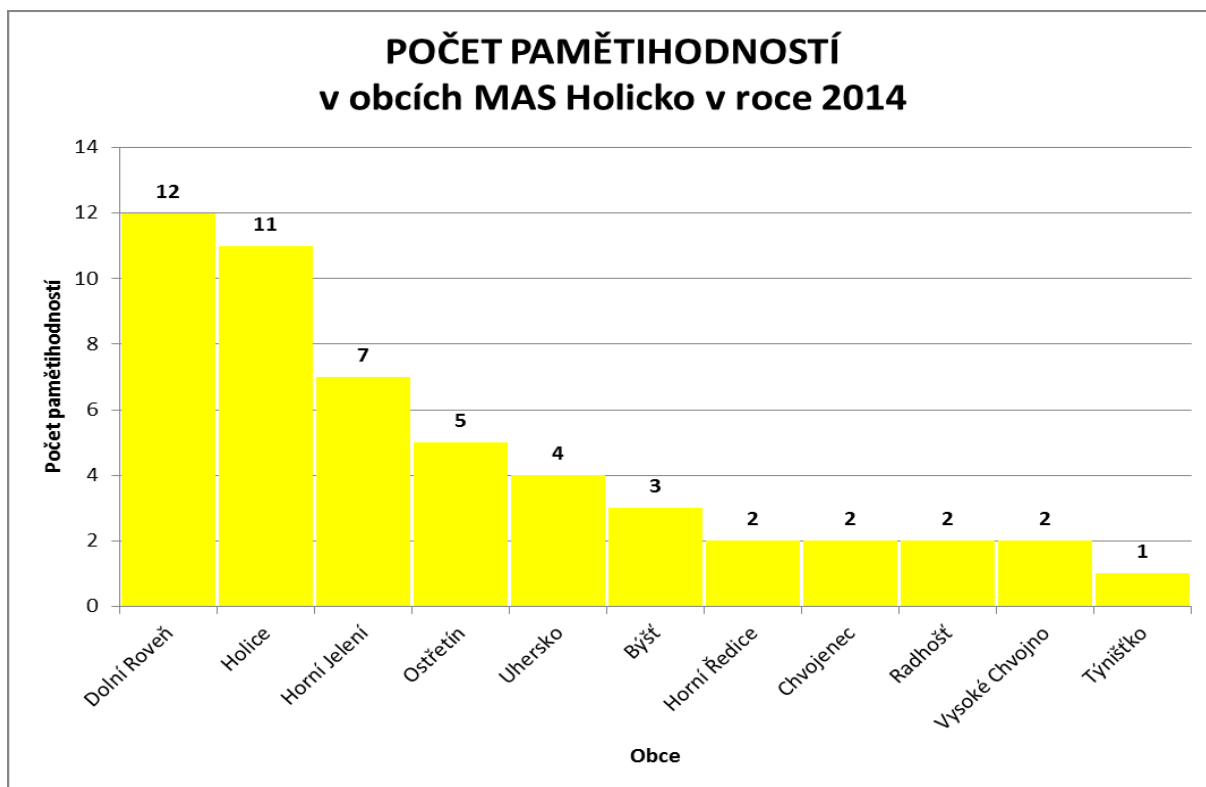
Památky v jednotlivých obcích

- Býšť – vodní mlýn, kaplička Panny Marie, zvonička;
- Dolní Roveň – obecní úřad, venkovská usedlost, tělocvična – sokolovna, škola, kostel sv. Kateřiny, kaple Panny Marie, kaplička, kaplička sv. Václava, fara, venkovská usedlost s omezením: bez špýcharu, venkovská usedlost č.p. 201, zvonice, socha sv. Jana Nepomuckého;
- Holice – tvrziště, archeologické stopy, kostel sv. Martina, kaplička sv. Jana Nepomuckého, socha P. Marie, smírčí kříž, pomník obětem 2. světové války, socha – pomník dr. Emila Holuba, fara, městský dům – tzv. Zemánkův (dům, zahrada s oplocením, hosp. budova, altán), vila, tělocvična – sokolovna, pošta a škola, krucifix, Mandysova vila, sousoší Kalvárie;
- Horní Jelení – socha sv. Jana Nepomuckého, kostel Nejsvětější Trojice, socha Anděla Strážce, socha sv. Anny, socha sv. Floriána, sloup se sochou Panny Marie, sloup se sousoším sv. Anny učitelky, fara;
- Horní Ředice – zvonice, socha sv. Jana Nepomuckého;
- Chvojenec – tvrziště, archeologické stopy;

- Ostřetín – kostel Zvěstování Panny Marie, socha sv. Jana Nepomuckého s palladiem, venkovská usedlost, z toho jen: špýchar, venkovská usedlost, tvrzíště Hrádek;
- Radhošť – kostel sv. Jiří, venkovský dům (č.p. 12);
- Uhersko – kostel Nanebevzetí Panny Marie, zemědělský dvůr, fara, tělocvična – sokolovna;
- Týniště – venkovská usedlost (č.p. 8);
- Vysoké Chvojno – kostel sv. Gottharda, fara.

Zdroj dat: Národní památkový ústav < <http://monumnet.npu.cz> >

Graf 34: Počet pamětihodností v obcích MAS Holicko v roce 2014

Zdroj dat: Národní památkový ústav < <http://monumnet.npu.cz> >

B.1.7.2 Pěší turistika a cykloturistika

MAS Holicko má rozvojový potenciál v pěší turistice a cykloturistice. Na území se nalézají 8 značených turistických cest:

- červená trasa – Hradec Králové – Koliba u Býště,
- modrá trasa – Hradec Králové – Bělečko – Homole u Vysokého Chvojna,
- modrá trasa – Týniště nad Orlicí (Přírodní park Orlice) – Poběžovice u Holic – Holice (nádraží) – Horní Jelení, kde se větví na dvě trasy: I. vede do Plchůvek; II. do Zámrsku (k železniční stanici),
- zelená trasa – Blešno – Běleč nad Orlicí – Bělečko,

- zelená trasa – Hradec Králové – Hoděšovice – Vysoké Chvojno – Poběžovice u Holic – Koudelka – Staré Holice – Veliny – Horní Jelení, kde se větví do tří tras: I. vede okolo rybníku Lodrant do Uherska; II. dále do Chocně; III. do Dolního Jelení, Čermné nad Orlicí a dále do Kostelce nad Orlicí,
- zelená trasa Okružní – okolo rybníku Hluboký a stejnojmenné rekreační oblasti, po hrázi rybníka Blažek a v nejsevernější části k rybníku Špičák, odkud se vrací jinou cestou k rybníku Blažek, částečně se kryje se žlutou trasou,
- žlutá trasa – z Třebechovic pod Orebem – okolo Přírodního parku Orlice a řeky Orlice – do centra Holic,
- žlutá trasa – z Borohrádku – Šachov – Horní Jelení – Dobříkov – po železniční zastávku Dobříkov u Chocně.

Zdroj dat: vlastní šetření

Co se týče cyklotras, na území MAS Holicko se jich nalézají 23 (včetně připravovaných). Území protínají i nadnárodní a regionální cyklotrasy. Z těch významných tu prochází:

- dálková evropská cyklotrasa 181 Hradec Králové – Břeclav,
- nadregionální cyklotrasa 4111 Horní Roveň – Moravany – Chrudim – Seč – Pohled,
- nadregionální cyklotrasa 4120 Čachnov – Svatka – Hlinsko – Dašice – Dolní Ředice – Chvojenec – Borek – Vysoká nad Labem,
- regionální cyklotrasa 4192 Pardubice – Dašice – Uhersko – Opočno – Vysoké Mýto,
- regionální cyklotrasa 4195 Horní Jelení – Stradouň – Štěnec – Luže.

Zdroj dat: vlastní šetření

Vyjma pěších tras a cyklotras se na území nachází i hipposteska, a to v obci Býšť, kde působí ranč Bělečko.

B.1.7.3 Turistika a rekreace

Pro návštěvnost regionu má velký význam motokrosová dráha v obci Poběžovice u Holic, na které se konají významné závody včetně mistrovství světa, Evropy či ČR. Ovšem v současné době díky majetkoprávním sporům se další sportovní akce nekonají.

Z kulturních akcí spojených s historií lze jmenovat rekonstrukci bitvy sedmileté války v Horních Ředících.

Rozvíjí se zde i nové formy turistiky jako především agroturistika. Působí zde několik ekofarem, např. v obci Býšť (Ranč Bělečko) či Uhersku (Statek Uhersko).

Co se týče rekreačních ploch a rekreačních areálů, nejvýznamnější je rekreační areál u rybníka Hluboký. Působí zde autokemp, kde jsou návštěvníkům k dispozici ubytovací chatky. Kromě autokempu se u rybníka Hluboký nachází chatová osada. U rybníka Blažkovec, taktéž součástí katastrálního území města Holic, je vybudován tábor. Poslední rekreační lokalitou je rekreační areál v Horním Jelení.

Rekreační objekty – rodinné chaty se nalézají kromě okolí rybníku Hluboký dále v místních částech města Holice – Koudelka a Podlesí. Konkrétně budou tyto objekty zmíněny v následující kapitole věnované ekonomické činnosti na území MAS.

B.1.7.4 Služby pro návštěvníky – ubytování, ubytovací kapacita

Na území MAS Holicko se vyskytuje šest penzionů. Čtyři z nich se nacházejí v pomyslném centru regionu – městě Holice. Jejich ubytovací kapacita dohromady čítá přes 70 lůžek. Dva penziony se nacházejí ve Vysokém Chvojně. Ubytovací kapacita je u obou stanovena na 15.

Motely se nachází na tomto území čtyři. Jeden leží v obci Ostřetín u komunikace I. třídy I/35. Má stanovenou ubytovací kapacitu na 30 hostů. Druhý se nalézá ve Chvojenci a má ubytovací kapacitu stanovenou na 20 lůžek. A další dva se nacházejí v obci Býšť.

Ubytovna v MAS Holicko je jediná. Nachází se v Holicích. Kapacita holické ubytovny dosahuje 50 lůžek.

Ubytování nabízené v soukromém objektu je možno využít ve dvou případech. Jedno soukromé ubytování se nalézá v obci Horní Ředice a má kapacitu 8 lůžek, druhé s kapacitou 6 lůžek se nachází v obci Poběžovicích u Holic.

Veřejné kempy jsou na území MAS Holicko dva – Autocamping Hluboký v Holicích a Rekreační areál Radost v Ostřetíně (v těsném sousedství Horního Jelení). Největší kemp je na území města Holice v blízkosti rybníku Hluboký a čítá celkovou kapacitu přes 200 lůžek a dále 40 míst pro stany a karavany. Rekreační areál Radost v blízkosti Horního Jelení má kapacitu 187 lůžek v chatkách i zděných budovách.

Ve městě Holice je k dispozici pro turisty jedno certifikované informační centrum. Jedno necertifikované se nachází v obci Býšť.

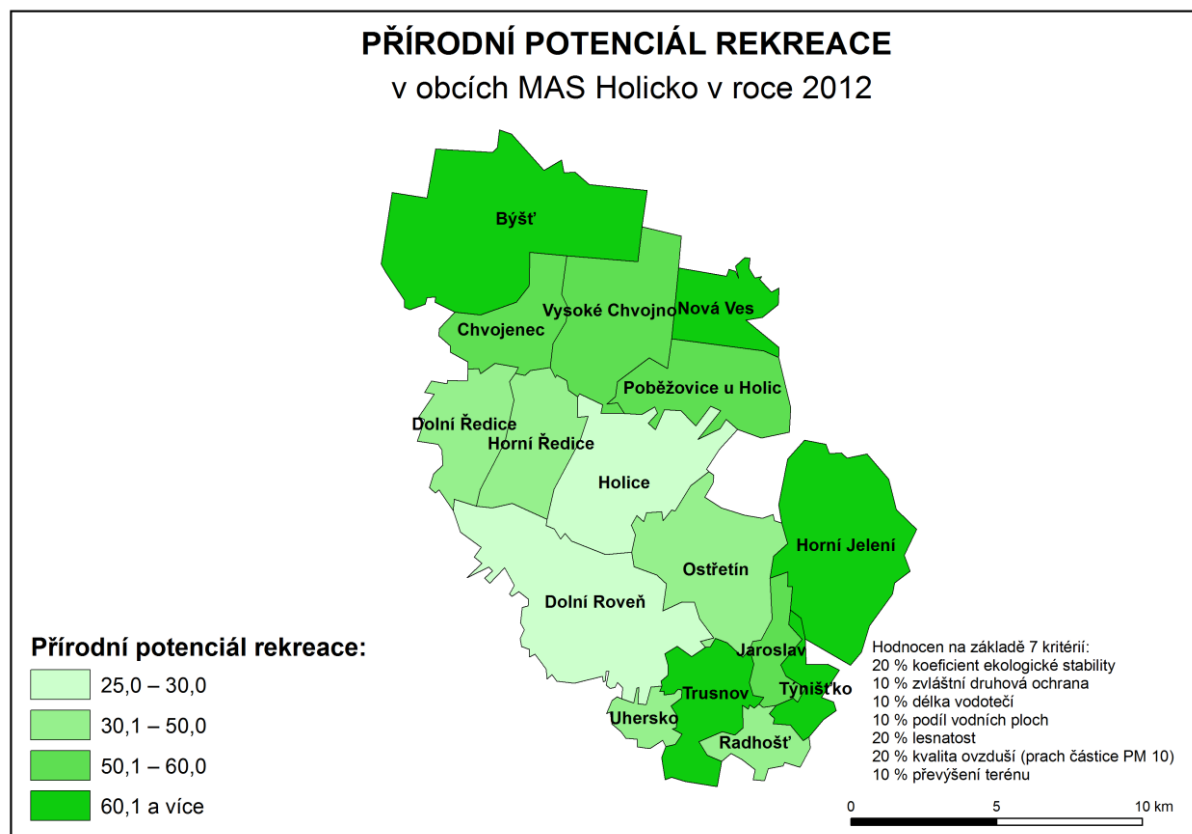
Tyto objekty budou dále zmíněny v následující kapitole věnované ekonomické činnosti na území MAS.

B.1.7.5 Přírodní potenciál cestovního ruchu

Z hlediska přírodního potenciálu pro cestovní ruch, respektive rekreaci má nejprůzračnější podmínky území při východní hranici MAS Holicko. Jedná se vesměs o území, které je hustě pokryto lesními porosty. Index přírodních předpokladů rekreace¹ tak dosahuje nejvyšší hodnoty v obci Nová Ves (67,5). Vyšší hodnoty (nad 60) se vyskytují i v obcích Býšť, Horní Jelení, Vysoké Chvojno, Trusnov, Týniště a Jaroslav.

Ovšem přírodní potenciál snižuje infrastruktura určená pro cestovní ruch a ubytování. V obcích, které dosahují vysokého indexu přírodních předpokladů rekreace, jsou omezené či úplně chybí ubytovací kapacity a s nimi potřebná infrastruktura a navázaná zařízení. Problematická je rovněž dopravní obslužnost v mimopracovních dnech, která ještě více snižuje jejich celkový potenciál. Opačným příkladem je město Holice (30) a obec Dolní Roveň (25), které postrádají přírodní předpoklady pro rekreaci, ale v případě Holic mají zázemí pro cestovní ruch a rekreaci.

¹ Index přírodních předpokladů rekreace je hodnocení obcí na základě sedmi kritérií, kterým je přisouzena odlišná váha: 1. koeficient ekologické stability (váha 20 %); 2. zvláštní druhová ochrana (10 %); 3. délka vodotečí (10 %); 4. podíl vodních ploch (10 %); 5. lesnatost (20 %); 6. kvalita ovzduší – koncentrace prachových částic PM 10 (20 %); 7. převýšení terénu (10 %).

Mapa 21: Přírodní potenciál rekreace v obcích MAS Holicko v roce 2012

Zdroj dat: CENIA, ČHMÚ, ČSÚ, vlastní zpracování

B.1.7.6 SWOT analýza – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti**Tab. 33: SWOT analýza – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Spojitost s osobou Emila Holuba jako významný prvek pro turistický potenciál území – přítomnost muzea • Blízkost regionálních center a využití území jejich obyvateli pro rekreaci • Množství cyklotras • Netradiční formy turistiky a rekreace – agroturistika, hippostezka • Vysoká zalesněnost – atraktivita pro obyvatele měst • Množství sportovních a společenských akcí 	<ul style="list-style-type: none"> • Malý počet pamětihodností (hrady, zámky, tvrze, významné sakrální stavby apod.) • Stav některých pamětihodností • Malá ubytovací kapacita • Zastaralost ubytovacích a rekreačních zařízení • Další chátrání objektů pro ubytování a rekreaci • Hustý provoz na některých komunikacích – zvýšené riziko pro cykloturistiku • Špatné dopravní spojení o víkendech a státních svátcích snižuje možnosti pro turistický ruch
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Potenciál pro příměstskou rekreaci obyvatel větších měst • Využití nových trendů v turistice – rozvoj nových forem turistiky (agroturistika, ekoturistika aj.) • Využití dotačních titulů pro rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch 	<ul style="list-style-type: none"> • Blízkost území s vyšším potenciálem pro cestovní ruch a rekreaci • Snižování dopravní obslužnosti na území (objednavatelem kraj)

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Díky blízkosti velkých měst (Hradce Králové a Pardubic) se nabízí využití území pro příměstskou rekreaci jejich obyvatel,
- Netradiční formy turistického ruchu a rekreace,
- Vysoká zalesněnost území (východu MAS Holicko) je atraktivní pro obyvatele měst,
- Vytvoření podmínek pro podporu cykloturistiky (cyklostezky),
- Rekonstrukce starých a vybudování nových objektů pro rekreaci.

Problémy

- Zhoršený stav některých pamětihodností,
- Nedostatečné a zastaralé ubytovací kapacity,
- Zastaralé objekty pro rekreaci,
- Nevhodnost některých komunikací pro cykloturistiku z důvodu intenzivní dopravy,
- Zhoršené dopravní spojení zejména o víkendech.

Potřeby:

- Oddělení cyklistů a motorové dopravy na hlavních komunikačních tazích pro rozvoj cykloturistiky,
- Lepší dostupnost území prostřednictvím dopravní obslužnosti (především o víkendech a státních svátcích),
- Zlepšení vybavenosti území pro potřeby turistického ruchu a rekreace,
- Oprava pamětihodností,
- Oprava objektů pro cestovní ruch a turistických areálů.

B.1.7.7 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamená, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 34: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Úprava zvoniček Opočno, Trusnov + 3 křížky	2019	1 000 000,00 Kč
2	Obec Vysoké Chvojno	Renovace křížů na hřbitově	2015	100 000,00 Kč
3	Obec Poběžovice u Holic	Oprava kříže		30 000,00 Kč
4	Obec Býšť	Rekonstrukce varhan		200 000,00 Kč
5	Obec D. Roveň	Rekonstrukce kapliček	2015 - 2016	500 000,00 Kč
6	Obec D. Roveň	Oprava zvoničky u kostela v Horní Rovni		100 000,00 Kč
7	Obec D. Roveň	Pamětní deska OÚ		250 000,00 Kč
8	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Infrastruktura pro turistiku v mikroregionu	2016	1 500 000,00 Kč
9	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Vybudování a doplňování sítě cyklotras a cyklostezek v mikroregionu	2018	14 000 000,00 Kč
10	Obec Vysoké Chvojno	Výstavba rozhledny	2017	3 000 000,00 Kč
11	Město Holice	Osazení kruhového objezdu poutačem - Rozvíjet cestovní ruch v návaznosti na Africké muzeum Dr. Emila Holuba	2014	
12	Město Holice	Zpracování návrhu rozvoje rekreační zóny „Rybník Blažkovec“	2015	100 000,00 Kč
13	Město Holice	Galerie pod otevřeným nebem – bývalá výpadovka na Hradec Králové	2015	300 000,00 Kč
14	Město Holice	Realizovat sbírkovou činnost regionálních historických předmětů	2014 - 2016	300 000,00 Kč
15	Město Holice	Zpracování projektu na rekonstrukci objektu nám. TGM 13 (cukrárna, muzeum motokrosu a Holicka)	2014	400 000,00 Kč
16	Město Holice	Rekonstrukce objektu nám. TGM 13 (cukrárna, muzeum motokrosu a Holicka)	2016	8 000 000,00 Kč
17	F. Běhounek	Naučná stezka New Start na Koudelce (Holic)		
18	F. Běhounek	Rozhledna na Kamenci (Holic)		
19	F. Běhounek	Miniexpozice holického sportu		
20	F. Běhounek	Miniexpozice holického obuvnictví		
21	F. Běhounek	Model města Holice		
22	Město Holice	Výstavba ubytovny (náhrada za objekt Hradecká čp. 59)	2015	4 000 000,00 Kč
23	Obec Býšť	Rozhledna (Býšť, Hoděšovice)	2020	10 000 000,00 Kč
24	Město Horní Jelení	Rozhledna U Dubu Horní Jelení	2017	3 000 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Část obcí plánuje rekonstruovat či restaurovat především drobné pamětihodnosti, které se nachází na jejich území. Např. obce Dolní Roveň, Poběžovice u Holic, Trusnov a Vysoké Chvojno zamýšlejí opravit sakrální památky drobného rázu. Strategie bude reflektovat tyto požadavky obcí v konkrétním opatření určeném pro tyto záměry. Bude určeno především na opravy památek v intravilánu obcí, jakými jsou kapličky, kříže, boží muka, sochy, památníky apod. Na památky většího rázu a dále na technické památky bude vyčleněno odlišné opatření.

Další opatření bude připraveno na projekty infrastrukturního rázu v cestovním ruchu. Projektovými záměry na území MAS Holicko v této oblasti je např. možná výstavba rozhledny ve Vysokém Chvojně či na Kamenci (místní část města Holice). Město Holice plánuje vybudovat novou rekreační oblast v okolí rybníka Blažkovec.

Rovněž region je vhodný pro moderní způsoby turistiky, jakými je např. agroturistika. Pro tyto projekty bude ve Strategii vyčleněno opatření na rozvoj ubytovací a stravovací kapacity v oblasti venkovské turistiky.

Projektovým záměrem většího rozsahu je vybudování cyklotras a cyklostezek napříč regionem, který zamýšlí Dobrovolný svazek obcí Holicka (Pozn.: cyklostezky by měly sloužit především ke zlepšení pohybu místních obyvatel z důvodu vysoké intenzity dopravy na území MAS Holicka). Pro rozvoj cykloturismu bude ve Strategii vyčleněno speciální opatření.

Neméně důležitá je i propagace regionu včetně vytváření informačních a návštěvnických center. Pro tyto aktivity bude připraveno opatření na podporu informačních a návštěvnických center a na podporu prezentace regionu mimo jeho území.

B.1.8 Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty

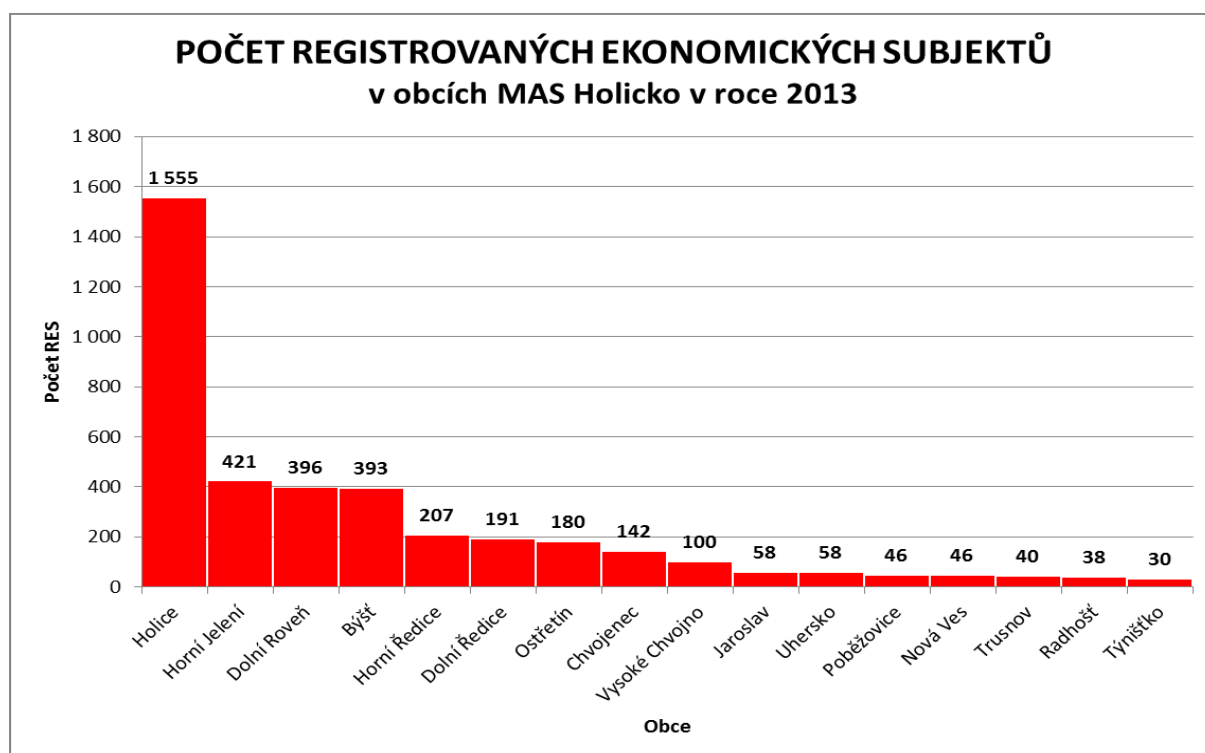
V posledních dvou desetiletích prošly jednotlivé sektory ekonomických činností dramatickými změnami. Došlo k poklesu podílu osob zaměstnaných v zemědělství, kvalitativně se proměnila struktura výroby a narostl počet pracujících a velikost obrátu ve službách. V období transformace v 90. letech mnoho podniků bylo nuceno ukončit svoji činnost či změnit svoji výrobní základnu. Na druhé straně toto období přineslo rozvoj drobného podnikání a zakládání nových podnikatelských subjektů, jelikož bylo znovu umožněno soukromé podnikání a vznik živnostenských profesí. Území MAS Holicko rovněž využilo své strategické polohy v blízkosti krajských měst a zavítali sem zahraniční investoři, kteří buď založili nový podnik, či vstoupili do majetkové struktury stávajících podniků. Na druhou stranu restrukturalizace a tržní hospodářství přinesly velké změny na trhu práce. Strídala se období růstu nezaměstnanosti a jejího postupného poklesu. Změnily se požadavky na kvalifikaci pracovníků apod. Pro tento region je především klíčová jeho poloha. Nachází se v zázemí dvou větších měst, které zvyšují potenciál pro jeho další rozvoj, např. pro příchod nových investic či pro podnikatelské aktivity jeho obyvatel.

B.1.8.1 Podnikatelské subjekty

Na konci roku 2013 působilo na území MAS Holicko celkem 3 901 ekonomických subjektů. Od roku 2007 se jejich počet zvýšil o 326, tedy o 9,1 %. Trend jejich počtu byl mezi zkoumanými roky 2007 až 2013 až na rok 2009 pomalu rostoucí. Podniků se zjištěnou aktivitou však bylo výrazně méně, a to o necelou polovinu. V roce 2013 byla zjištěna aktivita u 2 165 subjektů, tedy u 55,5 % subjektů ze všech registrovaných. Jejich počet mezi lety 2010 až 2012 plynule narůstal, avšak v posledním zkoumaném roce 2013 došlo k mírnému poklesu.

Nejvíce ekonomických subjektů působilo v pomyslném centru regionu ve městě Holice. Na konci roku 2013 zde bylo registrováno 851 ekonomických subjektů. Druhý největší počet odpovídá velikostnímu pořadí obcí, tedy byl v druhém největším sídle – ve městě Horní Jelení, a to 245. O 4 ekonomické subjekty méně byly zaregistrovány v Býšti. Naopak v Týništi bylo zaregistrováno pouze 15 ekonomických subjektů, v Radhošti 22, o jeden více v Nové Vsi a Trusnově 24. V přepočtu na 100 obyvatel obce bylo nejvíce ekonomických subjektů v obci Býšť, tedy v obci, která přímo sousedí s městem Hradec Králové a může využívat své výhodné pozice a vazeb na něho. Na 100 obyvatel zde v roce 2013 připadalo 16 subjektů. V tomto indikátoru dále následovaly obce Vysoké Chvojno (15,3), Jaroslav (14,7) a Nová Ves (14). Holicím patřilo až páté pořadí s 13,1 ekonomických subjektů na 100 obyvatel. Naopak pod hodnotou 10 ekonomických subjektů na 100 obyvatel byly obce Chvojenec (9,2) a Týništko (9,1).

Graf 35: Počet registrovaných ekonomických subjektů v obcích MAS Holicko v roce 2013

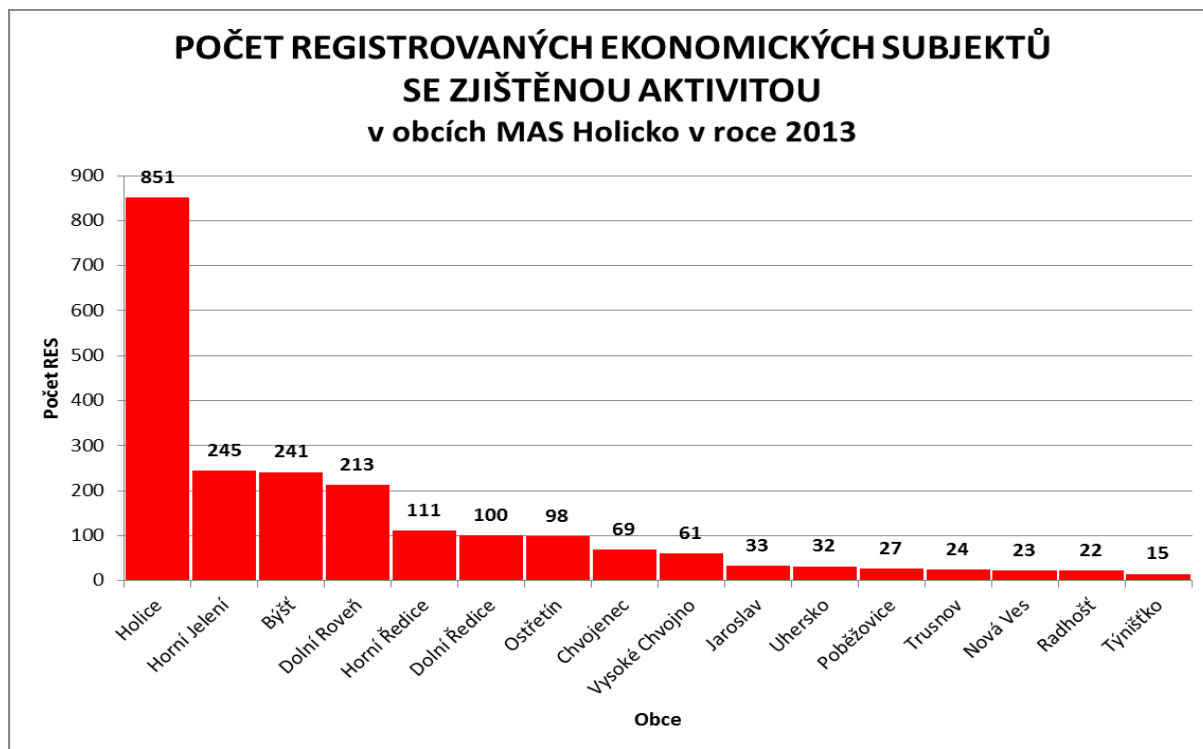
Zdroj dat: ČSÚ

Ze všech subjektů se zjištěnou aktivitou měli největší podíl živnostníci. Na celkovém počtu subjektů tvořili více než dvě třetiny (68,8 %). Druzí nejpočetnější byly subjekty ve formě svobodných podnikání. Jejich zastoupení činilo 11,0 %. Obchodních společností bylo na území MAS Holicko 170, tedy čítaly podíl 7,9 %. 4,3 % připadalo na zemědělské podnikatele, kterých bylo 93. Státní organizace mírně převyšovaly 1% podíl. Celkově jich na území působilo 12.

Z vybraných skupin odvětví (dle klasifikace CZ-NACE) měl nejvyšší zastoupení na území MAS Holicko zpracovatelský průmysl. Celkově 16,4 % ze všech subjektů spadalo do této kategorie. O 1,5 procentního bodu nižší zastoupení patřil subjektům, jejichž činností byl velkoobchod a maloobchod (včetně oprav motorových vozidel). Poměrně vysoké zastoupení v rámci subjektů mělo stavebnictví, a to 14,2 %. Sektor zemědělství se podílel na všech subjektech 8,9 %. Profesní, vědecké a technické činnosti zabíraly

8,5 % ze všech ekonomických subjektů. Na peněžnictví a pojišťovnictví v MAS Holicko připadal podíl 5,2 % a na ubytování, stravování a pohostinství 4,0 %. Doprava a skladování pak byly zastoupeny 3,1 %. Na ostatní kategorie klasifikace CZ-NACE, které nebyly zmíněny (včetně nezařazených), připadal čtvrtinový podíl.

Graf 36: Počet registrovaných ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou v obcích MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: ČSÚ

Co se týče roztržidění podniků podle velikostních kategorií – počtu zaměstnanců, na konci roku 2013 se nenacházel jediný podnik (se zjištěnou aktivitou) se sídlem v obcích MAS Holicko, který by zaměstnával více než 200 osob. Tři ekonomické subjekty měly mezi 100 až 199 zaměstnanci. V roce 2012 tento počet měly 4 subjekty. 6 ekonomických subjektů mělo v rozmezí 50 až 99 zaměstnanců. V předešlém roce bylo těchto podniků o jeden více. Subjektů s 20 až 24 zaměstnanci bylo na území MAS Holicko 5. 20 subjektů mělo mezi 10 až 19 zaměstnanci, 6 až 9 zaměstnanců svoji pracovní činnost vykonávalo ve 28 subjektech. 220 ekonomických subjektů mělo do 5 zaměstnanců a 1 432 subjektů bylo bez zaměstnanců. Tedy z této charakteristiky lze usuzovat, že na území MAS Holicko nepůsobil žádný velký zaměstnavatel s nadregionálním vlivem pro pracovní síly (a jejich mobilitu). Pouze 3 podniky zaměstnávaly více než 100 zaměstnanců.

Z konkrétních podniků (se zjištěnou aktivitou) mezi 100 až 199 zaměstnanci měly dva subjekty registrované v Dolních Ředicích a jeden subjekt z města Holice. V Dolních Ředicích z těchto významných zaměstnavatelů pro region působí MSSL Advanced Polymers, s.r.o. Jedná se o výrobce plastových výrobků. A dále zde má své sídlo Bellinda Česká republika, s.r.o., velkoobchod s textilem. V Holicích z podniků zaměstnávajících mezi 100 až 199 zaměstnanci působí výrobce parfémů a toaletních přípravků Pacific Direct, s.r.o. Dále z významných zaměstnavatelů s počtem pracovníků v rozmezí 50 až 99 působí v Holicích další 4 subjekty. Výrobce strojů a zařízení pro všeobecné účely

FEIFER - kovovýroba, spol. s r.o. Dále zemědělská společnost SOLVIT, s.r.o. zabývající se jak rostlinnou, tak živočišnou výrobou. Poté se jedná o subjekt z veřejné správy – samotné město Holice, které zaměstnává mezi 50 až 99 zaměstnanci a posledním takto velkým zaměstnavatelem registrovaných v Holicích je školský subjekt – Střední škola automobilní Holice. Mimo město Holice je to dále společnost sídlící v Horním Jelením HUCK ČR, s.r.o., jejíž náplní je výroba sportovního zařízení, a Zemědělská společnost Ostřetín, a.s., která se zabývá stejně jako SOLVIT, s.r.o. rostlinou i živočišnou výrobou.

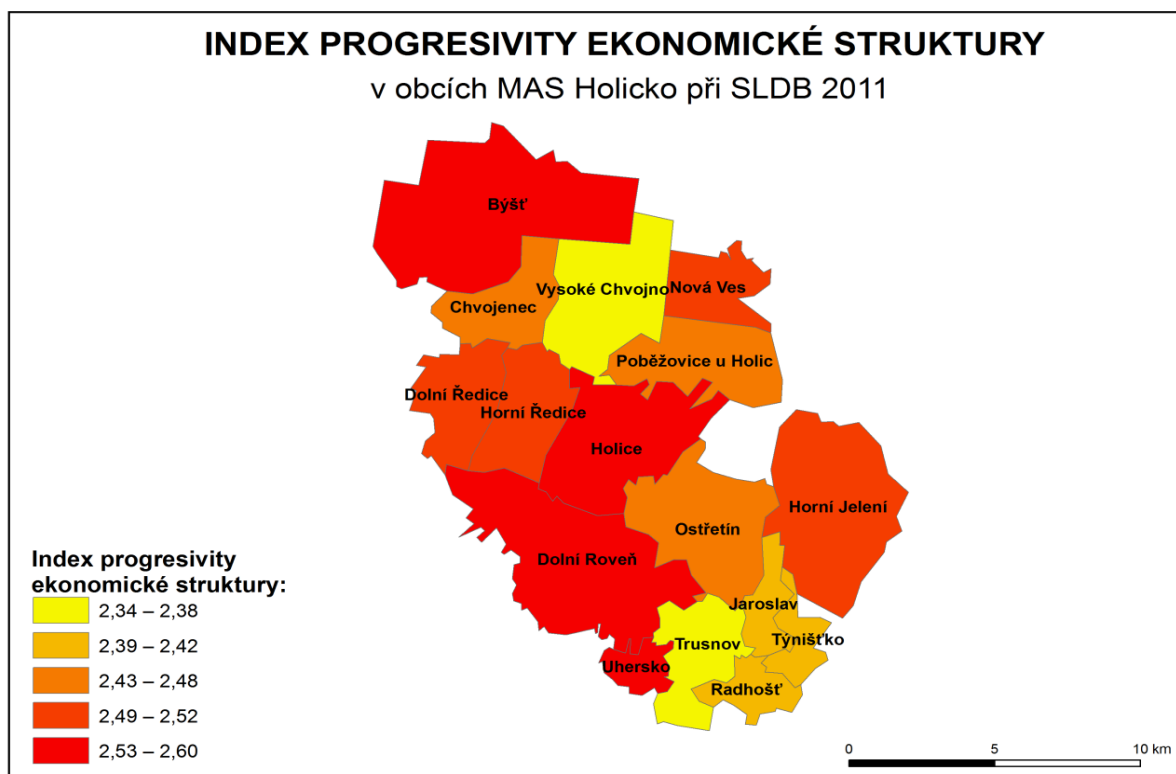
B.1.8.2 Ostatní ukazatele ohledně ekonomických subjektů a zaměstnanosti

V této části jsou uvedeny některé ukazatele struktury ekonomické činnosti, zaměstnanosti v nich či celkového výkonu ekonomických subjektů. Tato pasáž analýzy má částečně přesah z další kapitoly věnované zaměstnanosti, z důvodů praktičnosti budou indikátory, které se zabývají zaměstnaností a její odvětvové struktuře uvedeny zde.

Index progresivity ekonomické struktury

Tento ukazatel používá vážený součet podílů jednotlivých sektorů k celkovému počtu zaměstnaných osob. Každý sektor ekonomiky má odlišnou váhu: nejnižší má primární sektor váhu 1, sekundární váhu 2 a terciální váhu 3. Znázorňuje odvětvovou strukturu zaměstnanosti z hlediska kvality a budoucího potenciálu.

Mapa 22: Index progresivity ekonomické struktury v obcích MAS Holicko při SLDB v roce 2011

Zdroj dat: ČSÚ, Regiopartner, vlastní zpracování

Vyšší index, tedy nejvyšší potenciál, měly obce na západě území v blízkosti krajských center. Nejvyšší hodnoty dosáhl (při SLDB 2011) v obci Býšť (2,60), která sousedí přímo s katastrálním územím Hradce Králové. Podobné výše dosahoval v Holicích (2,59), Dolní Rovni (2,58) a Uhersku (2,58) nad 2,5 i v Dolních Ředvicích, Horním Jelení a Horních Ředvicích. Nejmenší hodnoty vykazovaly obce na jihu, především Trusnov (2,34). Z pohledu větších územních celků byl sice index progresivity ekonomické struktury v MAS Holicko (2,48) nadprůměrný vůči stavu v Pardubickém kraji (2,43), ale rovněž mírně podprůměrný oproti ČR (2,50).

Z hlediska trendu indexu progresivity ekonomické struktury mezi SLDB 2001 a 2011 byl zaznamenán nárůst ve všech obcích. Nejvyšší v Poběžovicích u Holic (o 0,32), podobný i ve Chvojenci (0,30) a nad hodnotou 0,2 i v Býšti, Dolní Rovni a Vysokém Chvojně. Naopak jeden z nejnižších nárůstů si připsalo město Holice (0,11) a též obce na jihu území – Radhošť a Týniště. Město Holice však není výjimkou od ostatních větších sídel. Prakticky všechna města nad 5 000 obyvatel zaznamenala nízký nárůst hodnoty tohoto indikátoru včetně Hradce Králové, Pardubic, Chrudimi, Rychnova nad Kněžnou aj. Je to dáno vysokým zastoupením služeb, které mají nejvyšší váhu při tvorbě indexu, již při SLDB 2001, naopak menší sídla měla vyšší podíl průmyslu a zemědělské výroby, tedy měla vyšší růstový potenciál z hlediska tohoto ukazatele. Celkově za MAS Holicko byl nárůst prakticky totožný s průměrným nárůstem v ČR i Pardubickém kraji.

Z výše zmíněného je patrné, postupné sblížování hodnot na celém území jak ve větších sídlech, tak v menších obcích MAS Holicko. Potenciál v oblasti zaměstnatelnosti rostl na celém území, což souvisí se snižováním zaměstnanosti v sektoru zemědělství na úkor průmyslu a především služeb (sekundární a terciální sektor).

Podíl účetní přidané hodnoty v inovativních oborech

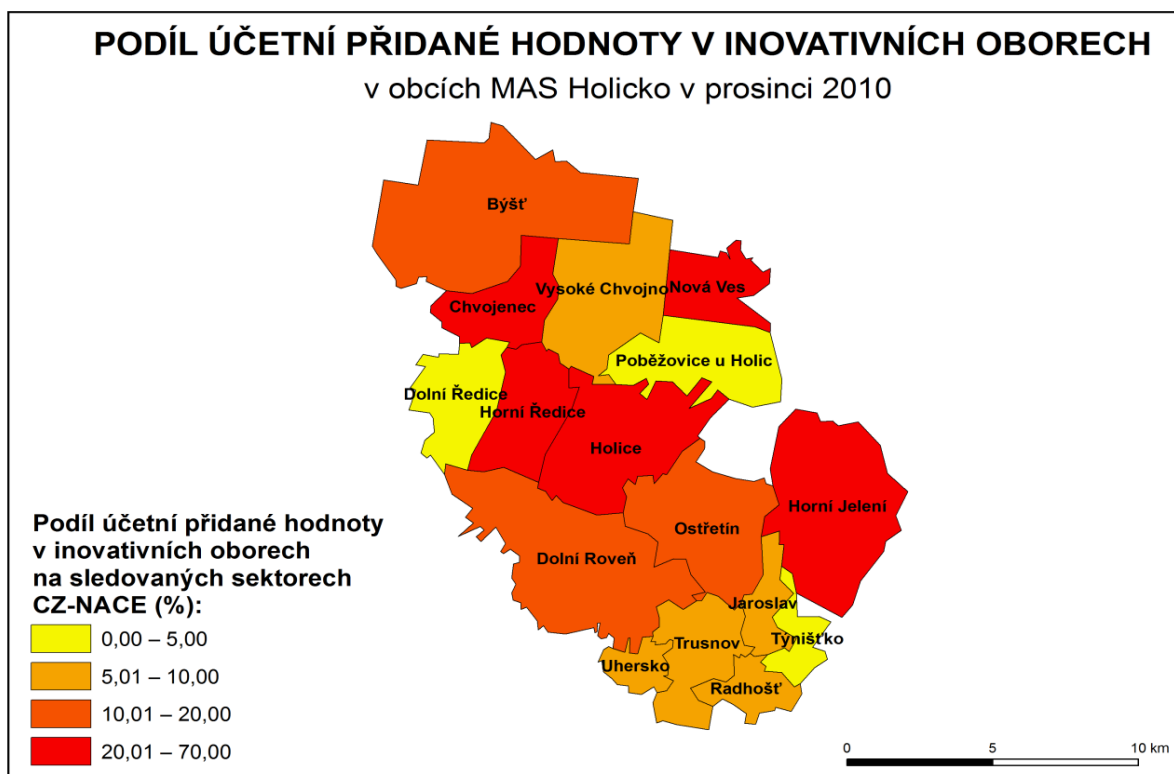
Tento ukazatel vyjadřuje podíl účetní přidané hodnoty vytvořené v inovativním sektoru (dle klasifikace CZ-NACE)² na celkové přidané účetní hodnotě sledovaných sektorů pro tento účel³. Znárodně, jak je tvořena přidaná hodnota z pohledu zastoupení služeb a oborů výroby, které mají růstový potenciál v činnostech s vyšší produktivitou práce. Tedy vyšší zastoupení těchto oborů, zvyšuje možnost růstu podnikatelského sektoru.

Z hlediska obcí MAS Holicko byl v prosinci roku 2010 nejvyšší podíl účetní přidané hodnoty ve městě Holice (68,4 %). Mírně pod hodnotou podílu 30 % byly zastoupeny obce Chvojenec (28,9 %), Horní Ředice (28,2 %) a Horní Jelení (27,2 %). Naopak v obcích Poběžovice u Holic či Týniště se hodnoty blížily nule. Celkový podíl účetní přidané hodnoty činil v obcích MAS Holicko 37,5 %, což je podprůměrná hodnota vůči Pardubickému kraji (46,0 %) i ČR (45,2 %).

² Do inovativního sektoru jsou zahrnuty tyto sekce dle klasifikace CZ-NACE: C-zpracovatelský průmysl (20, 21, 26, 27, 28, 29, 30); H-doprava a skladování (50, 51); J-informační a komunikační činnost (58, 59, 60, 61, 62, 63); K-peněžnictví a pojišťovnictví (64, 66); M-profesní, vědecké a technické činnosti (69, 70, 71, 72, 73, 74); N-administrativní a podpůrné činnosti (78, 80).

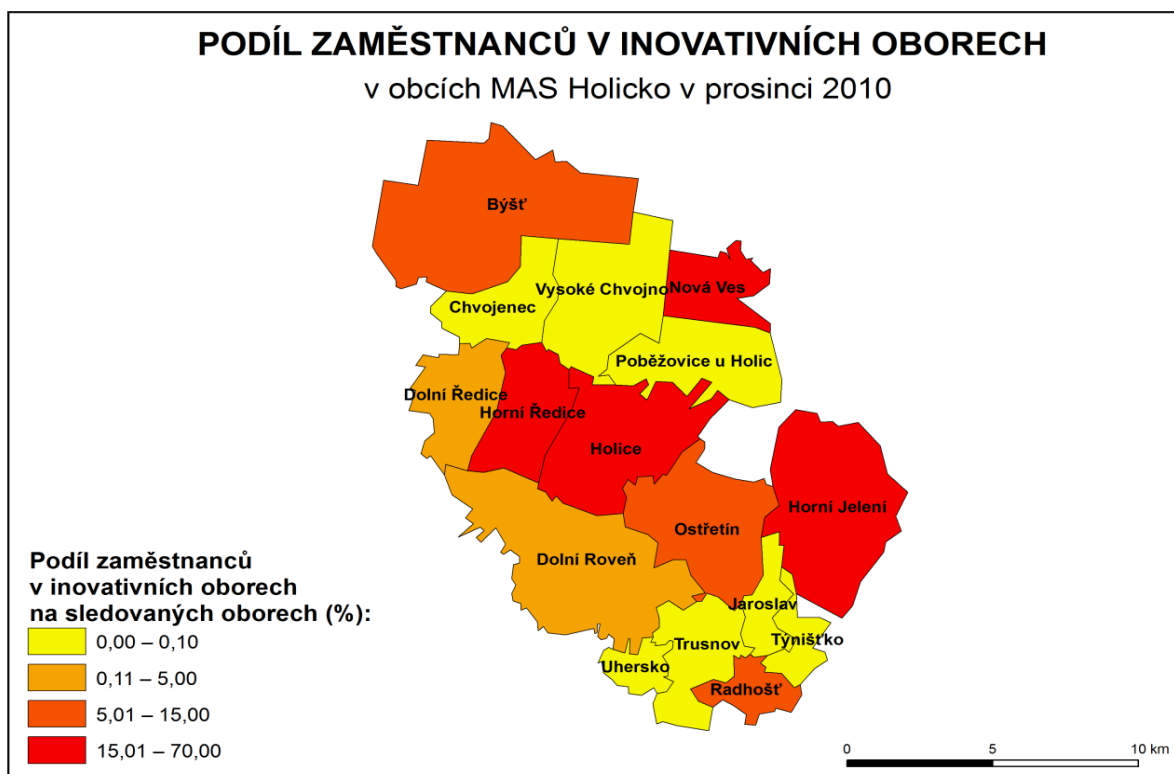
³ Celková přidaná účetní hodnota se sleduje v sektorech CZ-NACE – A, C, F, H, I, J, K, L, M a N.

Mapa 23: Podíl úč. přidané hodnoty v inovativních oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

Zdroj dat: ČSÚ – CZ-NACE, Regiopartner, vlastní zpracování

Mapa 24: Podíl zaměstnanců v inovativních oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

Zdroj dat: ČSÚ – CZ-NACE, Regiopartner, vlastní zpracování

Podíl zaměstnanců v inovativních oborech

Navazuje na předešlý indikátor a využívá místo účetní přidané hodnoty počet zaměstnanců v inovativním sektoru na celkovém počtu zaměstnanců ve sledovaných sektorech klasifikace CZ-NACE (vymezeny výše a v poznámce pod čarou). Opětovně platí čím vyšší podíl zaměstnanců, tím vyšší růstový potenciál podnikatelského sektoru i území.

Nejvyšší podíl zaměstnanců v inovativních oborech byl v prosinci 2010 ve městě Holice, a to 65,9 %. Srovnatelný počet zaměstnanců vykazovala i obec Horní Ředice (64,4 %). V ostatních obcích byl jejich podíl pod 20 %. V 7 obcích byla nulová hodnota či blíží se nule. Celkový podíl zaměstnanců v inovativních oborech v souhrnu obcí MAS Holicko byl 39,9 %, což je nadprůměrná hodnota ve srovnání s ČR (34,8 %) i Pardubickým krajem (36,2 %).

MAS Holicko tak mělo vysoký podíl zaměstnanců v inovativních oborech, což vytváří další potenciál pro růst tohoto region. Avšak na druhé straně, jak ukazuje předešlý indikátor, podíl účetní přidané hodnoty vytvořené v inovativním sektoru neodpovídal vysoké zaměstnanosti v inovativních oborech. Tato skutečnost tak částečně ubírá na rozvojových kapacitách tohoto území. Region ale může těžit ze své strategické polohy – blízkosti krajských center, jelikož ty vykazují vysoké hodnoty v obou indikátorech, a mají proto vysoký potenciál pro inovace a další růst. Region MAS Holicko by mohl být pozitivně ovlivněn.

Podíl účetní přidané hodnoty v technologicky náročných oborech a službách

Indikátor udává podíl účetní přidané hodnoty vytvořené v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu a ve znalostně náročných službách⁴ na celkové účetní přidané hodnotě vytvořené ve sledovaných sektorech CZ-NACE⁵. Do velké míry souvisí s výše uvedeným podílem účetní přidané hodnoty v inovativních oborech. Čím vyšší hodnoty index dosahuje, tím je vyšší potenciál pro inovace.

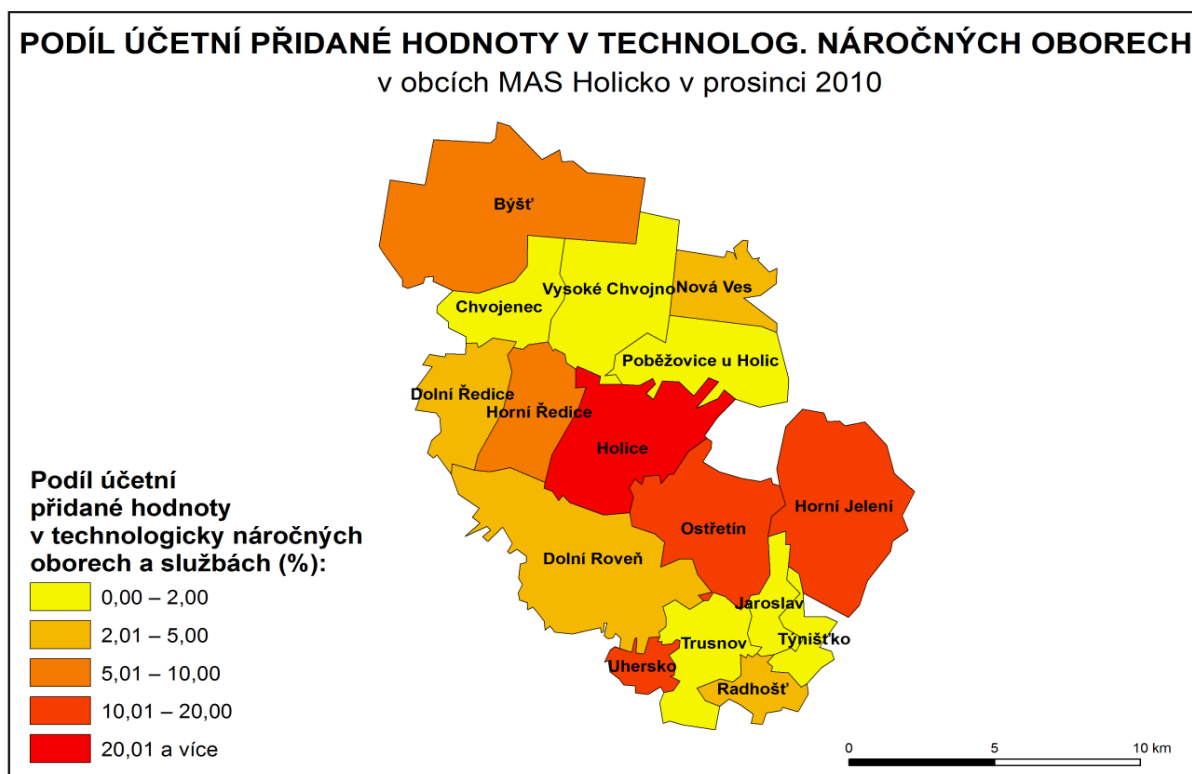
Nejvyšší podíl byl v prosinci roku 2010 zaznamenán ve městě Holice, a to 65,1 %. Hodnotu 20,0 % vykázalo město Horní Jelení. V ostatních obcích byly hodnoty podstatně nižší. V 8 obcích nepřesáhl podíl hodnotu 3 %. Za MAS Holicko jako celek byla hodnota 32,9 %. Jedná se o mírně podprůměrnou hodnotu oproti ČR (34,7 %) a Pardubickému kraji (36,8 %).

---

⁴ Za technologicky náročné obory zpracovatelského průmyslu a znalostně náročné služby jsou brány dle klasifikace CZ-NACE: C-zpracovatelský průmysl (20, 21, 26, 27, 28, 29, 30); J- informační a komunikační činnosti (58, 59, 60, 61, 62, 63); K-peněžnictví a pojišťovnictví (64, 66).

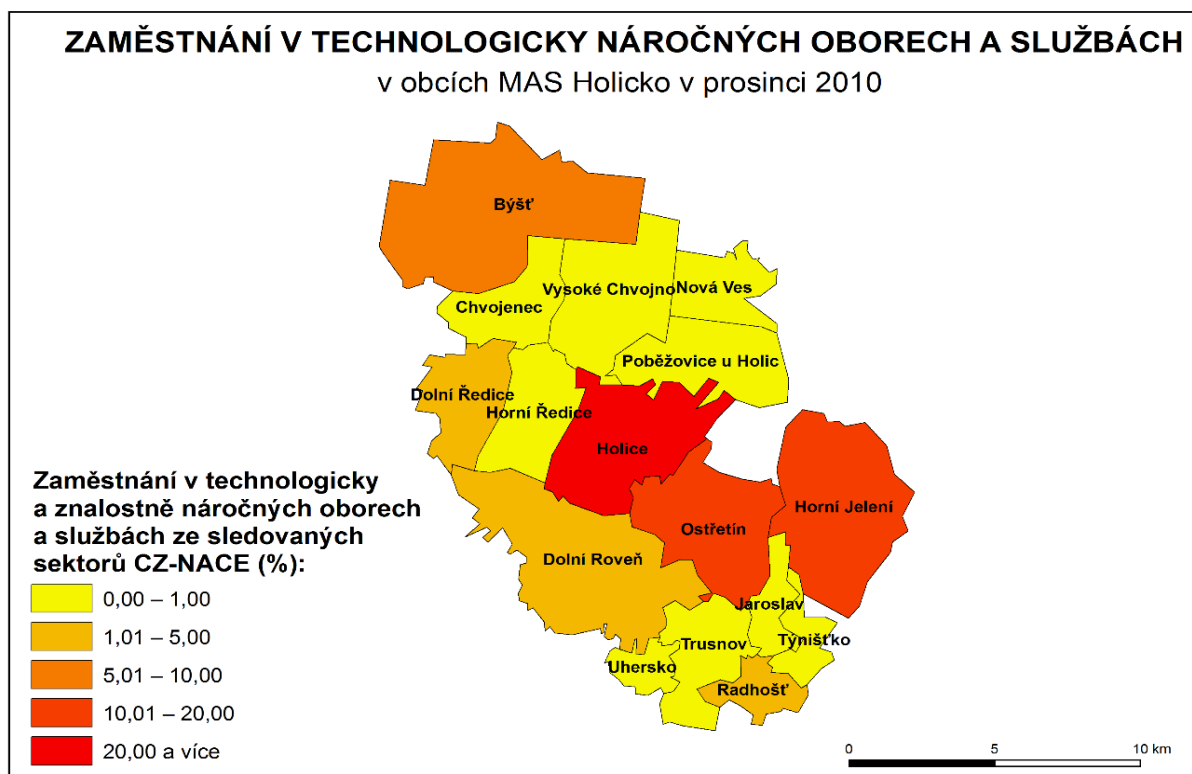
⁵ Sledované sektory CZ-NACE jsou: A, C, F, H, I, J, K, L, M, N.

Mapa 25: Podíl úč. přidané hodnoty v tech. nároč. oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

Zdroj dat: ČSÚ – CZ-NACE, Regiopartner, vlastní zpracování

Mapa 26: Podíl zaměstnání v tech. nároč. oborech a službách v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

Zdroj dat: ČSÚ – CZ-NACE, Regiopartner, vlastní zpracování

Podíl zaměstnaných v technologicky a znalostně náročných oborech a službách

Vyjadřuje podíl počtu zaměstnanců v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu a ve znalostně náročných službách na celkové účetní přidané hodnotě vytvořené ve sledovaných sektorech CZ-NACE (vyjádřeny výše a v poznámce pod čarou).

Nejvyšší podíl zaměstnanců v inovativních odvětvích byl v prosinci roku 2010 ve městě Holice (64,1 %), v žádné další obci nepřesáhl hodnotu 20 %. V Horním Jelením činila zaměstnanost 16,1 %. V 8 obcích byla hodnota nulová či blížící se nule. Z hlediska podílu zaměstnanosti bylo MAS Holicko na rozdíl od podílu účetní přidané hodnoty nadprůměrné vůči ČR, Pardubickému kraji i sousedním MAS. Podíl zaměstnanců v inovativních sektorech za MAS Holicko dosahoval výše 37,0 %, v Pardubickém kraji 29,4 % a ČR 24,3 %.

V MAS Holicko, především v Holicích, tak působí kvalifikovaná pracovní síla, která zvyšuje růstový potenciál území a potenciál pro další inovace. Avšak tento fakt je snižován předcházejícím zmíněným indikátorem o podílu účetní přidané hodnoty v náročném průmyslu a službách, který byl naopak podprůměrný. Sice v MAS Holicko je vysoká zaměstnanost v těchto odvětvích, ale produkovaná přidaná hodnota této skutečnosti neodpovídá. Jedná se tak o obdobný stav jako v případě indikátorů zabývajících se inovativními obory a pro region plynou i stejné důsledky zmíněné výše.

Struktura zaměstnanosti podle velikosti podniků

Ukazatel vyjadřuje poměr zaměstnanosti ve středně velkých podnicích k zaměstnanosti v malých podnicích a mikropodnicích. Čím nižší hodnota, tím je nižší stabilita podnikatelské činnosti, jelikož větší a střední podniky vykazují větší stabilitu na rozdíl od menších.

Na území MAS Holicko byla nenulová hodnota zaznamenána pouze ve 4 obcích a městech, tedy území je prosto středně velkých podniků. Nejvyšší hodnota (k prosinci roku 2010) byla zaznamenána v Dolních Ředvicích (5,44). V této obci působí, jeden z největších zaměstnavatelů, podnik MSSL Advanced Polymers, s.r.o., který tak výrazně zvyšuje hodnotu ukazatele. Index nad hodnotou 1 byl ještě v obci Býšť (1,15). V Horním Jelení dosahoval 0,87 a v Holicích 0,57.

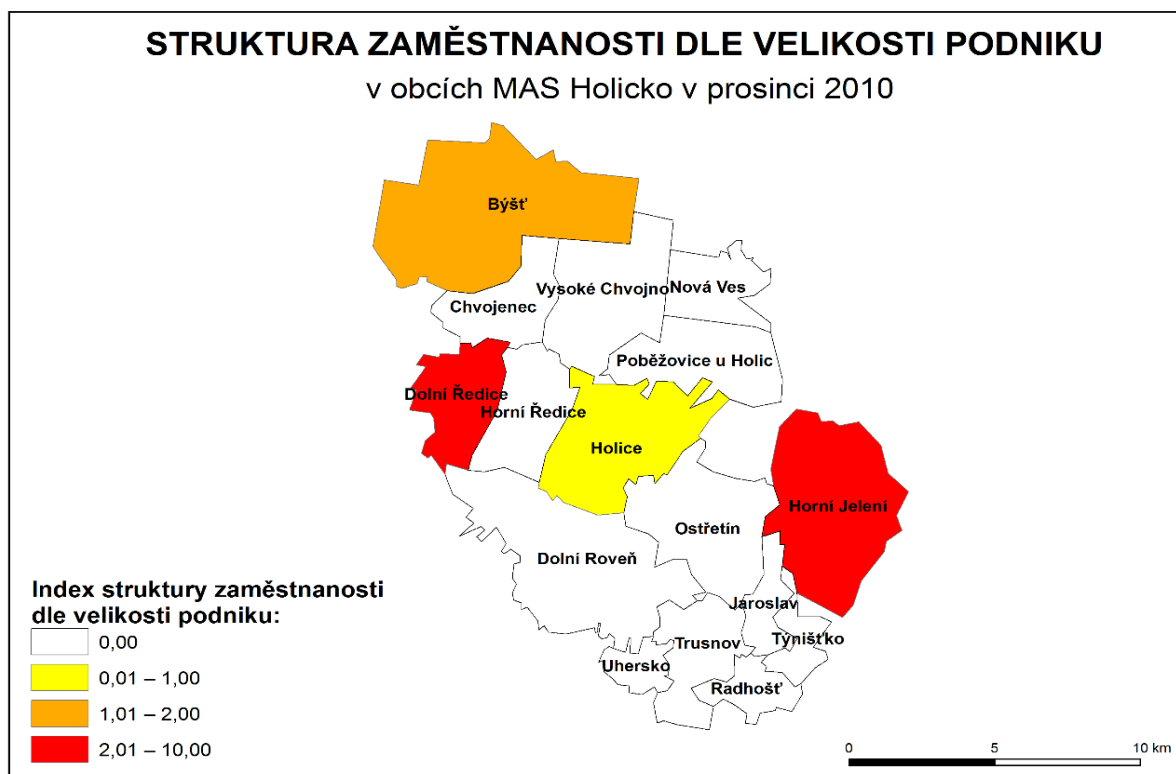
Střední podniky jsou tak na území zastoupeny pouze ojediněle, což má za následek nižší stabilitu podnikatelské činnosti a může mít především negativní důsledky v obdobích hospodářské nestability.

Průměrná produktivita práce z účetní přidané hodnoty

Tento indikátor vyjadřuje poměr účetní přidané hodnoty a průměrného evidenčního počtu zaměstnanců. Znárodnuje tak efektivnost, s jakou je vytvářena přidaná hodnota, tedy, jaká je přidaná hodnota na zaměstnance. Tento indikátor je ovlivněn strukturou ekonomické činnosti, která probíhá na daném území.

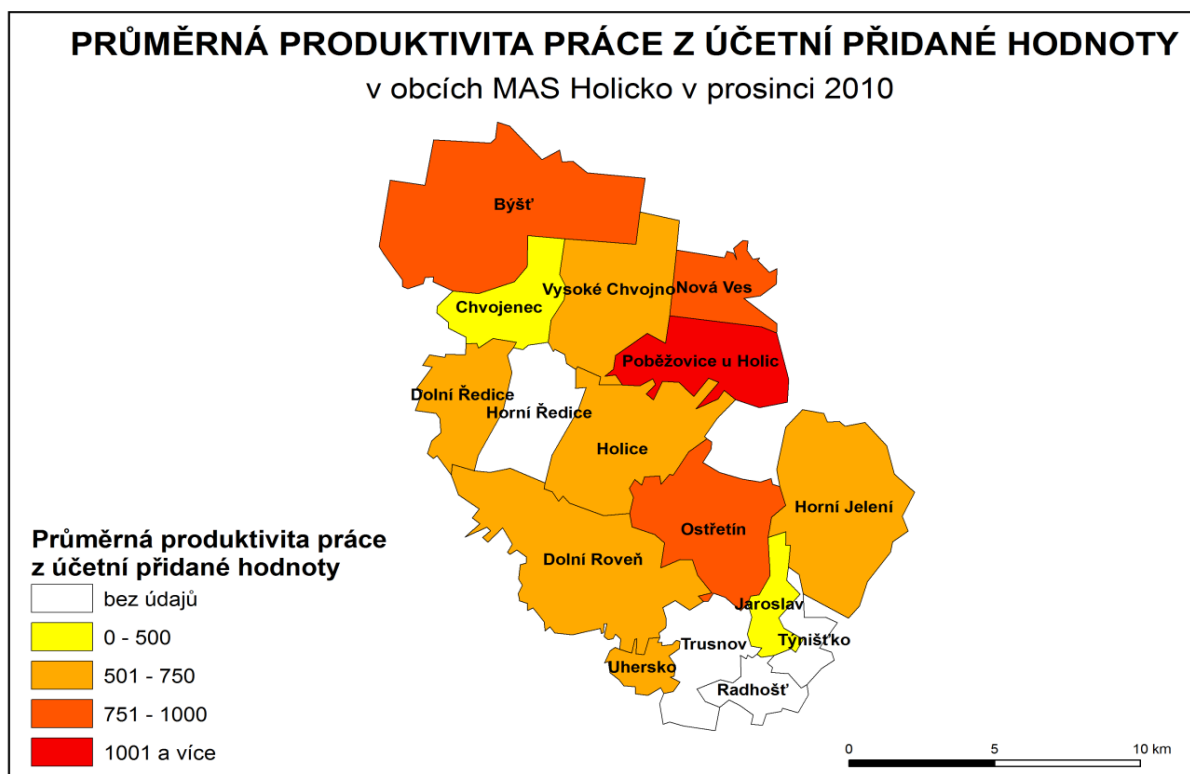
Nejvyšší produktivita práce z obcí MAS Holicko byla v prosinci roku 2010 v obci Poběžovice u Holic, a to 1 609 tis. Kč na zaměstnance. Dále následovaly obce Býšť a Ostřetín s 853 tis. Kč na zaměstnance. Produktivita práce v Holicích (516 tis. Kč na zaměstnance) byla pod průměrnou hodnotou z MAS Holicko (616 tis. Kč na zaměstnance). Nejmenší zjištěná byla v obci Jaroslav (387 tis. Kč na zaměstnance), avšak údaje z některých obcí nejsou dostupné. Produktivita práce v MAS Holicko byla prakticky totožná jako v Pardubickém kraji (617 tis. Kč na zaměstnance). V ČR byla ale vyšší, dosahovala hodnoty 754 tis. Kč na zaměstnance.

Mapa 27: Struktura zaměstnanosti dle velikosti podniku v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

Zdroj dat: ČSÚ, Regiopartner, vlastní zpracování

Mapa 28: Průměrná produktivita práce z účetní hodnoty v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

Zdroj dat: ČSÚ, Regiopartner, vlastní zpracování

Rentabilita vlastního kapitálu

Znázorňuje podíl hospodářského výsledku po zdanění a vlastního kapitálu, tedy ukazuje efektivnost investic a tvorby zisku při hospodaření právnické či fyzické osoby.

Nejvyšší rentabilitu vykazovaly v prosinci roku 2010 subjekty z obcí Týniště (0,83), Horní Ředice (0,82) a Trusnov (0,71). Subjekty ve městě Holice měly rentabilitu 0,27, což bylo mírně nad průměrem celé MAS Holicko (0,24). Průměrné hodnoty jak z Pardubického kraje, tak celé ČR byly poloviční (v obou případech 0,13).

B.1.8.3 Sektory ekonomické činnosti

B.1.8.3.1 Zemědělství a lesnictví

Jak vyplývá z úvodní části, jižní a západní část území MAS Holicko pokrývají především pole a trvalé travní porosty, tedy jedná se o krajinu obhospodařovanou zemědělskými činnostmi, kdežto severní a východní část je hustě zalesněna a míra zornění či trvalých travních porostů je nízká, tedy v této části krajiny převládá lesní hospodaření. (Střední část je tvořena především jednotlivými sídly, které jsou srostlé v jeden celek.) Podíl zemědělských subjektů na celkovém počtu ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou činil 8,9 % v roce 2013.

Nejvýznamnějšími zemědělskými společnostmi, zaměstnávajícími nejvíce osob v primárním sektoru, dle tržeb, jsou Zemědělská společnost Ostřetín, a.s. a SOLVIT, s.r.o. Obě společnosti působí jak v rostlinné, tak i v živočišné produkci. Zemědělská společnost Ostřetín, a.s. se specializuje na chov a šlechtění skotu. Jedná se o velmi úspěšnou společnost v tomto odvětví – její skot si odnesl několikrát tituly národních šampionů. V rostlinné oblasti se specializuje na píce (vojtěšku, kukuřici a traviny) a řepku olejnou. Společnost má své pobočky v Ostřetíně a v Dolním Jelení (místní částí města Horní Jelení). Společnost Solvit, sídlící ve Starých Holících, se specializuje na rostlinnou výrobu a chov skotu.

Z dalších významných subjektů působících v MAS Holicko je Zemědělská a.s. Býšť, která má široké portfolio činností sahající od produkce obilovin přes zelinářství, zahradnické produkty (ovocné stromy, skalničky) přes chov skotu a prasat až po pilařské výrobky. V Trusnově má jedno ze svých středisek společnost MORAS Moravany, a.s. zabývající se chovem prasat a výkrmem drůbeže. Společnost VIRP, s.r.o. z Dolní Rovně podniká v rostlinné výrobě, především v pěstování obilovin, luštěnin a olejnatých semen. V Uhersku působí farma Ing. David Novák v sektoru obilovin, chovu skotu a výkrmu prasat a rovněž v potravinářském průmyslu – provozuje vlastní pekárnu.

Na území MAS Holicko hospodaří i další drobní zemědělské producenti. Někteří jsou úzce specializovaní na určitou komoditu. Např. v Poběžovicích u Holic působí Ing. Jan Kozák zabývající se šlechtěním česnekové sadby a jeho produkcí.

Rozvíjí se zde také moderní formy zemědělské výroby jako ekofarmářství a s nimi spojené formy cestovního ruchu – ekoturistika. V současné době v regionu MAS Holicko působí 5 ekofarmů nabízejících produkty vzniklé šetrným způsobem k životnímu prostředí, resp. způsobem respektujícím životní potřeby chovaných zvířat. V Horních Ředicích působí ekofarma Jitky Píchové, která se zabývá produkcí biopotravin a chovem koz. V Uhersku provozuje svůj zemědělský podnik, již zmíněný, Ing. David Novák – Statek Uhersko. Zaměřuje se na produkci pšenice a pšeničných produktů (ve vlastní pekárně), mléka a mléčných produktů a produkci vepřového. V Poběžovicích u Holic je provozována Ekofarma Vohralík, která se specializuje na chov koz a výrobu produktů z koziho mléka. Podobné zemědělské subjekty existují i v Dolní Rovni a Uhersku. V obci Býšť (její místní částí) působí Ranč

Bělečko, který se specializuje na agroturistiku. Probíhá zde chov koní a s nimi spojené akce pro veřejnost jako jezdecká škola apod.

V sektoru lesnictví působí několik společností. Největším vlastníkem a hospodářem lesů na území MAS Holicko je Lesní družstvo Vysoké Chvojno, které obhospodařuje zhruba 40 % plochy lesů. Druhým významným podnikem jsou Lesy ČR. Jejich podíl čítá zhruba pětinu všech lesních porostů. Významným vlastníkem je rovněž hrabě Bubna, který se podílí na vlastnictví lesů cca 10 %. Na drobné vlastníky připadá pětinový podíl a malé zastoupení ve vlastnické struktuře lesů mají i obce (obecní lesy).

B.1.8.3.2 Regionální značka

Na území MAS Holicko má působnost jediná regionální značka pro označení regionálních produktů, která je členem Asociace regionálních značek. Jedná se o regionální značku KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®, která zahrnuje místní producenty z Regionu Kunětické hory, Bohdanečska a Holicka. Z obcí MAS Holicko v rámci ní působí dva producenti (již zmínění v předcházející kapitole):

- Bio-zelenina z ekofarmy Jitky Píchové v Horních Ředvicích – zaměřuje se na pěstování tradiční i méně tradiční zeleniny.
- Ing. David Novák – Pekařské výrobky z Uherska – se specializuje na pěstování pšenice, z níž jsou ve vlastní pekárně produkovány pekařské výrobky (Sedlákův chleba, vánočky, preclíky apod.). Dále je produkováno vlastní mléko a mléčné výrobky.

B.1.8.3.3 Těžba nerostných surovin

Území MAS Holicko není tak bohaté na nerostné suroviny jako ostatní regiony. Nachází se zde pouze jediné těžené ložisko (dobývací prostor, resp. chráněné ložiskové území), a to ložisko cihlářských surovin nazvané Holice. Neleží na území města Holice, ale nachází se na katastrálním území obce Ostřetín. Ložisko je konkrétně vymezeno chráněným ložiskovým územím Ostřetín a stanoveným dobývacím prostorem Ostřetín. Těžbu cihlářské hlíny zde obstarává společnost Wienerberger cihlářský průmysl, a.s. Ve městě Holice působí závod na zpracování cihlářské suroviny vlastněný touto společností. Vyrábí se zde pálené děrované cihelné bloky POROTHERM. Roční kapacita provozů dle údajů společnosti činí 96 000 t.

Kromě tohoto těženého ložiska se na území MAS Holicko nachází už pouze jedno netěžené. Jedná se o ložisko štěrkopísku na katastrálním území města Horní Jelení.

V dlouhodobém horizontu, zatím ve stádiu prognózy, jsou stanoveny další dvě plochy, které by mohly být zařazeny mezi ložisková území. Jedná se o ložiska štěrkopísku na území města Holice. Na území obce Býšť se rozkládá zrušené ložiskové území s nalezištěm vápence (konkrétní název Býšť 2).

B.1.8.3.4 Průmyslová výroba

Území MAS Holicko není specializováno na určitý segment průmyslové výroby, ale průmysl je zde značně diverzifikovaný a čítá mnoho odvětví. Tradiční zastoupení má především strojírenský a elektrotechnický průmysl. Početně jsou v tomto regionu přítomni i výrobci z textilního a oděvního průmyslu a rovněž kožedělného. Významné zastoupení má i stavebnictví a v důsledku vysokého podílu lesů dřevozpracující průmysl. Průmyslová výroba se koncentruje především do města Holice, v ostatních obcích množství průmyslových podniků a celkový podíl průmyslu je nižší.

Ze strojírenského a elektrotechnického průmyslu, který má ve městě Holice dlouhou tradici, patří mezi nejvýznamnější podniky (z hlediska zaměstnanosti) FEIFER – kovovýroba, s.r.o., BSH Holice a.s. a BV elektronik s.r.o. FEIFER – kovovýroba, s.r.o. je výrobce balící techniky jako např. balících strojů, páskovacích strojů, ovinovaček, dopravníků apod. BSH Holice a.s. je členem skupiny Erwin Junker Grinding Technology a.s. a zabývá se výrobou a vývojem brusných a brousících strojů. BV elektronik s.r.o. je elektrotechnický podnik. Hlavním oborem činnosti je vývoj, výroba a prodej transformátorů, tlumivků a dalších typů vinutých dílů.

Dalším z významných strojírenských podniků se na území města Holice nachází Pösamo – Řetězárna s.r.o. Jedná se o výrobce řetězů, ocelových lan, karabin a podobného sortimentu. Společnost PEAK Bohemia, s.r.o. je producentem mycích a vážících strojů, hasicích zařízení, rotačních štěpkovačů či dřevoodpadů. Monts, s.r.o. vyrábí vzduchotechniku a chladírenská zařízení. Firma TOS, a.s., člen CTY Group, se zabývá výrobou obráběcích strojů.

Z odvětví stavebnictví zde sídlí již zmíněná společnost WIENERBERGER Cihlářský průmysl a.s. – výrobní závod Holice. Jejím hlavním produktem jsou pálené děrované cihelné bloky POROTHERM.

Nejvýznamnější zaměstnavatel v dnešní době je z odvětví chemického průmyslu. Jedná se o výrobce parfémů a toaletních přípravků Pacific Direct, s.r.o. Zaměstnává necelých 200 pracujících.

Ze dřevozpracujícího odvětví lze jmenovat společnosti MMF Holice s. r. o. či Lima – Martin Slovák dřevosoustružnictví.

I v ostatních obcích se nalézá několik významných průmyslových podniků pro region MAS Holicko, ovšem nejsou tak koncentrované jako ve městě Holice. V Dolních Ředvicích sídlí jeden z největších zaměstnavatelů v regionu – MSSL Advanced Polymers, s.r.o. Jedná se o společnost vyrábějící termoplasty pro potřeby automobilového a elektrotechnického průmyslu. Kromě ní zde sídlí výrobce obuvnických potřeb Gamba, s.r.o.

Ve městě Horní Jelení je významným způsobem zastoupen chemický průmysl. Působí zde Chemocosmetic Service, s.r.o., výrobce čistících přípravků, tekutých mýdel či gelových osvěžovačů vzduchu. Dále zde sídlí výrobce sportovního vybavení, a to společnosti Berger-Huck (sportovních sítí, žíněnek, sportovních hliníkových konstrukcí, průmyslových sítí, bezpečnostních sítí).

Obec Býšť je sídlem papírenského a s ním spojeného polygrafického průmyslu. Působí zde papírenská společnost Unipap, a.s., která se zabývá výrobou papíru a lepenky. Polygrafický průmysl je reprezentován společností podnikem A Print CZ, s.r.o. Kromě tohoto segmentu průmyslové výroby zde sídlí výrobce měřících, zkušebních a navigačních přístrojů RegulTech servis, s.r.o.

B.1.8.3.5 Řemesla a řemeslná výroba

Vyjma jednotlivé kategorie segmentů hospodářství je uvedena i řemeslná výroba a řemesla. (Zde budou uvedena řemesla spadající především do sekundárního sektoru. Řemesla mající charakter služeb budou uvedena v dalším oddíle, i když je zde určitý přesah činností jednotlivých řemeslníků.)

Ve venkovských regionech patří řemesla mezi nejdůležitější aktivity, které zabezpečují zaměstnanost a udržují obyvatele, a tak i život v malých obcích. Mohou být i spojena s cestovním ruchem zvláště, pokud se jedná o netradiční odvětví či odvětví zachovávající původní postupy. Řemeslná výroba však mnohdy postrádá kontinuitu v důsledku poválečného vývoje, tj. přerušení jejich rozvoje v období od konce 40. let do konce 80. let. Naplno mohla být obnovena až v 90. letech.

Na území MAS Holicko převažují především řemesla především spadající do práce se dřevem – truhlářství, nábytkářství, kovovýroba, zámečnictví včetně svářečských prací, méně se vyskytují kamenické práce, avšak v regionu jsou zastoupena i tradiční či specifická odvětví řemeslné výroby (v tomto oddíle bude uvedeno i stavebnictví).

Dále je uveden výčet některých řemeslníků působících na území MAS Holicko. (Pozn.: nejsou uvedeni všichni řemeslníci z důvodu velkého rozsahu a problematického vyhledávání z důvodu ztížené dostupnosti dat)

Tab. 35: Seznam živnostníků působících na území MAS Holicko (uvedeni vybraní)

Obec	Živnostník	Druh činnosti
Býšť	Josef Blažek	zednické práce
	Petr Fusek	kompozitové modely letadel
Dolní Roveň	Josef Bačina	truhlářství, nábytkářství
	Bohuslav Cerman	svářečské práce, pískování
	Jiří Štěpánek	tesařské práce, dřevostavby
	Rostislav Zavřel	ohřívače pneumatik, ohřívače pro průmyslové aplikace
Dolní Ředice	Jiří Machatý	truhlářství, nábytkářství
	Pavel Pařízek	nakladatelství, vydavatelství
	Jan Petera	truhlářství, nábytkářství
Holice	Daniel Bezděk	truhlářské práce
	Pavel Blažej	stavební systémy (sádkokartony apod.)
	Eva Brychtová	pracovní oděvy, zdravotnické oděvy
	Drahomír Čížek	broušení, ostření
	David Filipi	truhlářské práce
	Jiří Horčíčka	výroba svíček, hřbitovní osvětlovací tělesa
	Oldřich Jelínek	truhlářské práce, kovoobráběčské práce
	Luboš Prokeš	kamenické práce (pomníky)
	Zdeněk Matrka	truhlářské práce
	Zdeněk Meliš	dřevovýroba, nábytkářství
	Igor Müller	výroba a zušlechťování skla
	Petr Němec	zámečnické a kovářské práce
	Antonín Novotný	drobné stavební práce
	Jana Pištorová	stavební práce (koupelny), návrhy (v 3D)
	Vladimír Skalský	kamenické práce
	Pavel Šimon	truhlářské práce, podlahářské práce
	Miroslav Trojan	technologie anorg. kyselin, louhů, tech. plynů, sody a pigmentů
	Ladislava Venzarová	krejčovství
Horní Jelení	Boleslav Bleha	stavební práce
	Petr Doležal	tesařské práce, pokrývačské práce
	František Jehlička	truhlářské práce, nábytkářské práce
	Petr Mikolášek	zámečnické práce
	Jan Raich	tesařské práce, pokrývačské práce
Horní Ředice	Jaromír Machatý	zámečnictví
	Jaromír Vopršál	zámečnictví
Chvojenec	Roman Divacký	stavební práce (stavby rodinné domy, zateplení)
Jaroslav	Milan Jirout	truhlářství, nábytkářství
	Roman Vodehnal	zakázkové truhlářství

Obec	Živnostník	Druh činnosti
Ostřetín	Jaromír Špaček	kamenické práce (pomníky)
	Ondřej Špaček	stavební práce
	Lukáš Štěpánek	stavební práce
Poběžovice u Holic	Andrea Špačková	zámečnické práce (kovovýroba)
Trusnov	Tomáš Fliger	pokrývačské a tesařské práce
	David Janáček	truhlářské a tesařské práce
Týniště	Lumír Jirout	truhlářské práce
Uhersko	Tomáš Doležal	zámečnické práce, kovovýroba
Vysoké Chvojno	Miroslav Smolík	malířství, lakýrnictví, natěračství

Zdroj dat: vlastní šetření

B.1.8.3.6 Služby

B.1.8.3.6.1 Školství a zdravotnictví

V oblasti vzdělávání působilo v regionu MAS Holicko celkově 56 ekonomických subjektů. Z toho necelá polovina byla registrována na území města Holice, celkově 25. 10 takovýchto ekonomických subjektů mělo zastoupení v obci Býšť a 7 v Horním Jelení. V dalších obcích se vyskytovaly maximálně 3 subjekty z tohoto odvětví. Konkrétně z jednotlivých zařízení bylo mateřských škol 11 na konci roku 2013 (včetně sloučené MŠ a ZŠ v Ostřetíně), základních škol úplných (tedy devítiletých) fungovalo 5 a neúplných 3. Střední školy byly dvě – Gymnázium Dr. Emila Holuba a Střední škola automobilová Holice. Dále ze školských zařízení zde působily ZUŠ Karla Malicha v Holicích, Dům dětí a mládeže a dva dětské domovy v Holicích a Radhošti.

V sektoru zdravotnictví a sociální péče bylo v roce 2013 celkově 38 ekonomických subjektů včetně ordinací praktických pro dospělé a dětských lékařů, pečovatelských domů apod. Z toho 23 bylo registrováno v samotném městě Holice. Po 6 subjektech z tohoto odvětví bylo v Býšti a v Horním Jelení. 2 takovéto subjekty existovaly i v Dolní Rovni a jeden v Radhošti, na zbytku území nebyl registrován ani jeden. Celkově na území působilo 12 praktických lékařů pro dospělé, 6 lékařů pro děti, 8 specializovaných lékařů a 8 stomatologů. Co se týče sociálních služeb, tak na území MAS Holicko se nalézají jeden domov důchodců, 5 domovů s pečovatelskou službou a dále jsou ve 4 obcích zajišťovány terénní služby.

B.1.8.3.6.2 Pohostinství a cestovní ruch

Jak bylo zmíněno v kapitole pojednávající o cestovním ruchu a pamětihodnostech, na území MAS Holicko se nachází několik ubytovacích zařízení a zařízení pro rekreaci. Celkově se na území nachází 6 penzionů s udávanou celkovou kapacitou přesahující 100 lůžek. Z tohoto počtu 4 penziony se nacházejí přímo ve městě Holice a tvoří většinu z veškeré ubytovací kapacity (přes 70 lůžek). Na území se nacházejí tyto penziony:

- Penzion Zlatá Koruna (Jungmannova 5, Holice) – 11 lůžek,
- Skrblickova restaurace – penzion (Dudychova 313, Holice) – 28 lůžek,
- Penzion Staroholická (Staroholická 432, Holice) – 30 lůžek,
- Penzion u Bednářů (Podhráz 44, Holice),
- Penzion Zámeček (Zámeček 90, Vysoké Chvojno) – 15 lůžek,
- Penzion Park (U Parku 184, Vysoké Chvojno) – 15 lůžek.

Zdroj dat: vlastní šetření

Motely se nacházejí na území MAS Holicko čtyři, mají ubytovací kapacitu dohromady přes 60 lůžek:

- Motel Hana (Ostřetín 40) – 30 lůžek,
- Motorest Chvojenec (motel, Chvojenec 31) – 20 lůžek,
- Motorest Koliba – Jan Janda (Býšť – Hoděšovice 75),
- Motorest Býšť (Býšť 178).

Zdroj dat: vlastní šetření

Možnosti pro ubytování v soukromí jsou na území MAS Holicko dvě:

- Ubytování v soukromí Na konci světa (Poběžovice u Holic 4) – 6 lůžek,
- Jozífkova Eva (Horní Ředice 216) – 8 lůžek.

Zdroj dat: vlastní šetření

Ubytovna se nachází pouze ve městě Holice – Ubytovna Pavlína Jakubová (Staroholická 25, Holice). Její kapacita zahrnuje 50 lůžek ve 12 pokojích.

Veřejné kempy jsou dva:

- Autocamping Hluboký (Holic – Podlesí 89) – nalézá se v lokalitě u rybníka Hluboký, ubytovací kapacita je přes 200 lůžek v chatkách a dále má plochu pro stany a karavany (zhruba 40 míst),
- Rekreační areál Radost (Ostřetín, provozovna Holubova 46, Holice) – se nachází na katastrálním území obce Ostřetín v těsném sousedství města Horní Jelení (přibližně 1 km od centra města). Kapacita činí 187 lůžek v chatkách i zděných budovách.

Zdroj dat: vlastní šetření

Kromě ubytovacích zařízení působí v MAS Holicko i jiné podniky poskytující různé formy rekreace a trávení volného času. Ve městě Holice funguje Saunový ráj se saunou a wellness procedurami. Dále v této oblasti působí v Holicích solná jeskyně (Husova 57, Holice), kde je možné podstoupit zdravotní terapii (haloterapii).

V regionu jsou přítomny i nové formy cestovního ruchu spojené se zemědělstvím jako agroturistika a ekoturistika (v rámci ekofarem). Především lze zmínit Ranč Bělečko (obec Býšť), jedná se o farmu s chovem koní, lam, pštrosů a dalších zvířat. Probíhají zde výuky jízdy na koni v rámci jezdecké školy a při farmě se nachází hippostezka a jsou pořádány i jiné akce pro veřejnost (a restaurační zařízení). Kromě Ranče Bělečko se nachází na území MAS 5 ekofarem, které přispívají k cestovnímu ruchu, a to v Dolní Rovni, Horních Ředících (Bio-zelenina Jitka Píchová), Chvojenci, Poběžovicích u Holic (Ekofarma Vohralík) a Uhersku (Ing. David Novák – Statek Uhersko).

Kontakt se zvířaty nabízí podobné zařízení – zookoutek u Zámečku ve Vysokém Chvojně, avšak je zaměřené na zvěř, nikoliv na domácí zvířectvo. Umožňuje návštěvníkům pozorovat zvěř v jejím přirozeném prostředí. Zaměřuje se i na akce pro školy v rámci ekologické výchovy (jedná se o centrum ekologické výchovy). Podobně v obci Jaroslav působí obora s muflony a daňky a v Horním Jelení chov, jak název města napovídá, jelenů.

Nalézají se zde několik sportovních a kulturních zařízení využitelných pro možnost rekreace, které byly zmíněny v předcházejících kapitolách Kulturní oblast a Sportovní oblast. MAS Holicko je specifické v oblasti sportovní rekreace tím, že nabízí několik příležitostí pro jezdeckví na koni a jezdecký sport. Jedná se o zmíněný Ranč Bělečko, který nabízí jezdecké kurzy pod vedením trenéra od začátečníků po pokročilé. Dále zde působí Jezdecká stáj Dolní Jelení (v místní části města Horní Jelení), kde mají rovněž začátečníci možnost vyzkoušet jízdu na koni. Své služby nabízí i zkušeným rekreačním jezdcům. Třetí možností pro jezdecký sport je Statek Udržal v Dolní Rovni, který ovšem slouží pro již vyzrálejší jezdce (není vhodný pro začátečníky).

Z významných sportovišť lze zmínit i minigolf v Horních Ředvicích a zejména motokrosovou dráhu v Poběžovicích u Holic, kde se donedávna konaly motokrosové závody včetně mistrovství světa, Evropy či ČR. Její provoz je nyní pozastaven v důsledku majetkoprávních sporů.

Dále zde působí 28 podniků typu restaurací a hospod s kuchyní a 18 těchto podniků je bez kuchyně. Z toho v Holicích se nachází restauračních zařízení celkově 12. U dalších 7 podniků je restaurace součástí ubytovacích zařízení. Podniků typu kavárny či cukrárny jsou v tomto regionu 4 (např. Kavárna u Mládků, Restaurace a Kavárna Černý Kůň či Cukrárna Valma).

Celkový počet ekonomických subjektů v sektoru kulturní, zábavní a rekreační činnosti se v MAS Holicko nalézá 38. Z tohoto počtu 14 působí ve městě Holice. Poloviční počet subjektů funguje v obci Býšť a 4 v Horním Jelení. V ostatních obcích je do 3 podniků. V odvětví ubytování a pohostinství je registrováno na území MAS Holicko 86 ekonomických subjektů. Necelá polovina se nachází ve městě Holice, a to 39. V ostatních obcích jejich počet nepřekračuje hodnotu 10. Po 9 ekonomických subjektech v této kategorii se nachází v Býšti a Dolní Rovni. V Horním Jelení funguje 7 takovýchto subjektů. V ostatních obcích je do 4 subjektů.

B.1.8.3.6.3 Obchod a maloobchod

Většina obchodních služeb se nachází v centru regionu – městě Holice, kde se nacházejí i prodejny se specializovaným sortimentem zboží. Kromě měst Holice a Horní Jelení se v ostatních obcích nacházejí povětšinou pouze prodejny potravin, resp. smíšeného zboží. V některých obcích úplně chybí maloobchodní služby. Obchod v současné době postrádá 6 obcí – Jaroslav, Nová Ves, Ostřetín, Poběžovice u Holic, Radhošť a Týniště.

Dle šetření se na území MAS Holicko nachází celkově 22 prodejen potravin (včetně prodejen se smíšeným zbožím). Z toho v Holicích se nachází 7 obchodů s potravinami. Své prodejní plochy zde mají i celorepublikové řetězce Albert, Lidl, Penny a Qanto CZ. Celková plocha prodejen s potravinami, jak bylo zmíněno v kapitole o maloobchodě, pokrývá ve městě Holice cca 3 000 m², což je několikanásobná plocha oproti ostatním sídlům včetně Horního Jelení (8násobná). Prodejny s potravinami jsou dále nejvíce zastoupeny v Dolní Rovni, kde působí čtyři. Tři se nacházejí v Horním Jelení a dvě v Býšti, v ostatních sídlech je maximálně jedna prodejna s potravinami.

V Holicích jsou zastoupeny prodejny i s dalšími segmenty zboží. Působí zde obchody se spotřební elektronikou, autodíly, se stavebninami, se zbožím určeným pro zahrady a zahrádkáře, zverimex, drogerie, lékárny. Nalézají se zde také prodejny s úzce specializovaným sortimentem jako např. železničních modelů (Holická mašinka). Z velkoobchodů se zde nachází především Bellinda Česká republika, s.r.o. v Dolní Rovni. Jedná se o velkoobchod s textilem. Jedná se o jednoho z největších zaměstnavatelů v regionu, v jehož službách působí přes 100 zaměstnanců.

Registrovaných ekonomických subjektů v kategorii velkoobchodu, maloobchodu (včetně údržby a opravy motorových vozidel) bylo na území MAS Holicka 325. Takto vysoký počet je dán i v důsledku provozovatelů různých e-shopů a blízkostí krajských center. Z toho necelá polovina – 153 byla koncentrována do města Holice. Přes 30 ekonomických subjektů mělo své sídlo v Býšti (35) a v Horním Jelení (36), 20 jich působilo v Dolní Rovni.

B.1.8.3.6.4 Komerční služby (bankovníctví a pojišťovnictví)

Finanční služby se vyjma poboček České pošty a soukromých zprostředkovatelů pojišťovacích či bankovních služeb koncentrují pouze do města Holice. V Holicích působí pobočky České spořitelny, ČSOB a Komerční banky. Z pojišťoven zde nabízejí své služby Česká spořitelna, Pojišťovna Generali a pojišťovna Kooperativa. Bankomaty mají ve městě Holice zřízeny Česká spořitelna, ČSOB, GE Money Bank a Komerční banka. Česká pošta má po několikanásobné restrukturalizaci své sítě zastoupení v 7 obcích – v Býšti, Dolní Rovni, Dolních Ředcích, Holicích, Horním Jelením, Uhersku a Vysokém Chvojně, ovšem v některých jsou její služby a provozní doba omezeny.

Registrovaných ekonomických subjektů v sektoru peněžnictví a pojišťovnictví bylo na celém území MAS Holicko 113. Dle předpokladů nejvíce z nich bylo zaregistrováno ve městě Holice, a to 45 z nich. 19 subjektů mělo sídlo na území města Horní Jelení a 13 působilo v Dolní Rovni, ve zbytku obcí nepřekračoval jejich počet hodnotu 10.

B.1.8.3.6.5 Montáže, servis a opravy

Na území MAS Holicko se nachází celá škála různých podnikatelských subjektů činných v sektorech montáží, servisu či oprav. Na nevelké ploše MAS se nachází velké množství autoservisů, opraváren motorových vozidel či pneuservisů. Je to v důsledku toho, že regionem prochází republikově důležitá komunikace I/35, která funguje jako jedna ze spojnic Čech s Moravou. Proto zde dle šetření působí celkově 25 autoservisů a pneuservisů včetně drobných opravářů automobilů. (Pozn.: některé subjekty nabízejí obojí služby.) Z 25 autoservisů, opraváren aut a drobných autodopravců funguje 14 přímo ve městě Holice. Tři se nacházejí v dalších obcích podél trasy této komunikace, a to v obcích Býšť, Chvojenec a Jaroslav. Tři se nacházejí také v Horním Jelení, dva v Dolní Rovni a po jednom v Dolních a Horních Ředcích.

Autoservisy, pneuservisy a drobní opraváři automobilů na území MAS Holicko:

- Pneuservis Kolín Václav – Gummi-Servis (Vysokomýtská 1126, Holice),
- Autoservis – autolakovna Bukač (Smetanova 373, Holice),
- Turbo Power cz (Pardubická 1212, Holice),
- Autoklempířství Poláček (9. května 894, Holice),
- Autoservis Eliáš (Staroholická 398, Holice),
- Autoservis – Aleš Hájek (Puškinova 739, Holice),
- Jiří Mládek (Nerudova 1014, Holice),
- All-Z car & service, s.r.o. (Husova 57, Holice),
- Zdeněk Andres autoservis (Husova 1016, Holice),
- Milan Brož – autoklempíř (Hanzlova 111, Holice),
- Kašpar-Formánek (Dudychova 872, Holice),
- Jaroslav Říha (Staroholická 279, Holice),

- TOM service, s.r.o. (Nádražní 273, Holice),
- Jiří Hruška (Růžičkova 722, Holice),
- Radim Dostál (Dvorská 237, Horní Jelení),
- Milan Kamenický – pneumatiky (Horní Ředice 241, Horní Ředice),
- Pavel Meixner – servis (Miroslavská 189, Horní Jelení),
- Bohumil Šeda – opravna (Dvorská 467, Horní Jelení),
- Karel Malejovský – Eurocar autoservis (Horní Ředice 156, Horní Ředice),
- Libuše Pácaltová – autoservis (výfuky a LPG) (Horní Ředice),
- Radek Stehno (Komárov 78, Dolní Roveň),
- Autodílna U kostela (Horní Roveň 77, Dolní Roveň),
- Petr Holub (Ostřetín 45),
- Martin Klouček (Ostřetín 217, Ostřetín),
- Autoopravna – Liaz, Tatra – Danihelka Vlastimil (Dolní Roveň),
- Martin Topič – moto stojany (Dolní Ředice 47, Dolní Ředice),
- Autoopravna – Pavel Rejman (Býšť 242, Býšť),
- Leopold Horáček – servis automobilu (Trusnov).

Zdroj dat: vlastní šetření

Dále na území působí několik servisů či opraváren elektrotechniky, elektroinstalací, strojírenského zařízení, jízdních kol (Radim Čech – Býšť), topné a topenářské techniky, vodoinstalací a plyninstalací (instalatérské služby) apod. Většinou se jedná o drobné živnostníky. Avšak v regionu se najdou i větší společnosti, do jejichž hlavní činnosti spadá servis a opravárenství.

Vyjma drobných společností a OSVČ z významných specializovaných společností v tomto segmentu lze jmenovat RegulTech servis, s.r.o. Jedná se o projekční, montážní a servisní práce a služby v oboru měření a regulace, průmyslové automatizace a řízení technologických procesů a technologií pro systémy pro vytápění, kogeneraci apod.

B.1.8.3.6.6 Ostatní služby

V MAS Holicko je k dispozici občanům mnoho dalších služeb. Je zde zastoupen rozsah služeb, který odpovídá takto rozsáhlému území a v nabídce jsou i některé nadstandardní služby. Dle šetření působí v regionu 6 čerpacích stanic pohonných hmot, a to:

- Agip (společnost Eni) v Holicích,
- Agip (společnost Eni) ve Chvojenci,
- Calibra Plus v Holicích,
- Calibra Plus v Býšti,
- KM-Prona v Býšti,
- Čerpací stanice LPG v Ostřetíně (JOSEPLYN – Lenka Mikušová).

Zdroj dat: vlastní šetření

Na území působí několik soukromých autodopravců (zjištění 4) a své služby budoucím motoristům nabízejí tři autoškoly:

- Autoškola Josef Bartoníček v Holicích,
- Autoškola Etflaiš v Horním Jelení,
- Autoškola Vlastimil Svatoš v Ostřetíně.

Zdroj dat: vlastní šetření

Celkem zde působí 14 kadeřnických provozoven či salónů. Z toho v centru regionu městě Holicích jsou přítomny 4. Kosmetických salónů a provozoven péče o pleť a služeb s nimi spojenými se na tomto území nachází 5:

- Salón Anés v Holicích,
- Studio Visage v Býšti,
- Kosmetický salón Marcella v Horních Ředvicích,
- Martina Petráčková z Chvojence,
- Naďa Kuncová z Dolních Ředvic,
- dále i jedno nehtové studio Nehtové studio Kala v Holicích či Salón Myška v Dolních Ředvicích.

Zdroj dat: vlastní šetření

Zastoupeny jsou i masážní salóny, studia a masážní služby. Na území působí celkově 4 provozovatelé těchto služeb:

- Masážní salón Fiesta (Zuzka Vondrušová) v Holicích,
- Studio Anés v Holicích,
- Masáže a lymfodrenáže Holice (Olga Roubínková) v Holicích,
- Hana Šimonová z Chvojence.

Zdroj dat: vlastní šetření

Působí zde rovněž cestovní agentury (Cestovní agentura Apollo Holice a Cestovní agentura Atlantis, cestovní agentura České farmy, obě v Holicích).

Právní služby poskytuje advokátní kancelář JUDr. Jiří Starý – JISTA v Holicích.

Zastoupena je zde i půjčovna lyží (Petr Novotný – SKISERVIS).

Z netradičních služeb ve městě Holice při Kulturním domu města Holic působí půjčovna kostýmů. Jedná se o jednu z největších půjčoven kostýmů v rámci celé ČR. Její půjčovní fond obsahuje asi deset tisíc kostýmů ze všech historických období. Půjčovna kostýmů je využívána mnoha divadelními spolky jak profesionálními, tak ochotnickými.

V MAS Holicko především v jeho pomyslném centru městě Holice působí i mnoho dalších běžných služeb, které jsou typické pro takto velká sídla. Někteří provozovatelé služeb, do jejichž činnosti spadá nejenom odvětví služeb, ale i výroba, byli již zmíněni v předešlých oddílech.

B.1.8.4 SWOT analýza – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty**Tab. 36: SWOT analýza – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Výhodná lokalita – blízkost krajských sídel zvyšuje konkurenceschopnost regionu Kvalifikovaná pracovní síla a relativně nízká nezaměstnanost Mix průmyslových odvětví, tzn., že region se lépe vyrovná s následky možných ekonomických výkyvů Velká nabídka služeb a řemeslníků na málo rozsáhlém území (především v Holících) Využití nových trendů v zemědělství a cestovním ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> Určitý stupeň zaostalosti obcí na jihu a východě MAS Nízká konkurenceschopnost podniků a některých odvětví Nedostatek podniků v odvětvích s vysokou přidanou hodnotou (high-tech) Převažuje vyjíždka obyvatel za zaměstnáním nad dojíždkou, tedy region nedokáže nabídnout dostatek pracovních sil pro své obyvatele a hrozí, že bude fungovat spíše jako „noclehárna“ krajských měst Nedostatečný kapitál a investiční prostředky pro rozvoj podnikání Ztížená dopravní dostupnost a přetíženost stávajících komunikací – chybí dálnice či silnice pro motorová vozidla (R35)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Blízkost krajských sídel = potenciál pro nalákání investičních projektů Lepší propagace regionu s cílem získat nové investory (zdůraznění výhodné pozice v blízkosti Hradce Králové a Pardubic) Získání nových investic a vytvoření nových pracovních pozic ve spolupráci se státem (CzechInvestem) a krajem Podchycení a rozvoj nových trendů v zemědělské výrobě, v průmyslu a ve formách rekreace Využití dotačních titulů pro rozvoj ekonomických činností 	<ul style="list-style-type: none"> Ekonomické výkyvy a nestálá poptávka pro výrobce v území -> nestabilita pracovních míst Odliv firem mimo území MAS z důvodu vyšší atraktivity území Další odklad výstavby R 35 a nadále trvající zhoršený stav z hlediska dostupnosti regionu (pro potenciální investory)

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Nejdůležitější roli hraje výhodná pozice regionu – jejich blízkost krajským centrům (Hradci Králové a Pardubicím),
- Vyšší kvalifikovanost pracovních sil oproti jiným regionům,
- Možnost lépe propagovat region, a docílit tak příchodu nových investic,
- Podchycení nových trendů ve službách, průmyslové výrobě, zemědělství i cestovním ruchu,
- Zvýšení kooperace mezi představiteli obcí a zástupci podnikatelských subjektů,
- Vytvoření nových lokalit, kde by mohlo dojít k příchodu nových investorů.

Problémy

- Nižší konkurenceschopnost podnikatelských subjektů,
- Nestálost průmyslové výroby v souvislosti s ekonomickými cykly (výkyvy) a možný růst nezaměstnanosti,
- Značná část populace regionu vyjíždí za prací mimo hranice MAS Holicko, region tak slouží spíše pro bydlení, nikoliv jako zdroj pracovních příležitostí,
- Nedostatečně rozvinutý cestovní ruch,
- Nižší míra spolupráce mezi ekonomickými subjekty a představiteli místních samospráv,
- Slabé napojení území na moderní komunikační síť a přetíženost současných komunikačních tras,
- Problémy s realizací nových podnikatelských záměrů z důvodu nedostatečného kapitálu.

Potřeby

- Důraznější propagace regionu s vyzdvížením jeho geografické pozice,
- Nalezení vhodných ploch pro rozvoj podnikání a pro možný příchod nových investorů,
- Přilákání nových investorů, především těch z odvětví s vyšší přidanou hodnotou,
- Podpora pro zvýšení kvalifikace pracujících a rovněž osob (dlouhodobě) nezaměstnaných,
- Rozvoj moderních forem zemědělství a cestovního ruchu,
- Zlepšení komunikace mezi představiteli podnikatelských subjektů a zástupci samospráv,
- Podpora regionální značky v rámci regionu i navenek.

B.1.8.5 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Dostatek pracovních příležitostí i rozsah nabídky je klíčový pro atraktivitu regionu jak pro místní obyvatele, tak i pro nově příchozí. Občané jako třetí nejpalčivější problém uvedli v dotazníkovém šetření dostatek pracovních příležitostí. Právě jejich dostatek a kvalifikovanost jsou rozhodujícími faktory pro příchod nových investorů či pro vznik nových podnikatelských aktivit. Na podporu podnikání a zaměstnanosti bude ve Strategii vyčleněna celá klíčová oblast.

Nadto bude rozdělena na několik opatření podle sektorů výroby, tedy na opatření určené na zemědělství a lesní hospodářství a dále na sektor průmyslu a služeb. Klíčová oblast se bude týkat jak investičních projektů (rekonstrukcí a výstavby budov, nákupu strojů aj.), tak i těch neinvestičních, jakými jsou přenos znalostí, poradenství, školení apod. Také zde bude vyčleněno speciální opatření na podporu regionálních produktů, řemesel a služeb.

B.1.9 Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka

Zaměstnanost je navázána na počet a velikost ekonomických subjektů, tedy má značnou souvislost s předešlým tématem. Jak ekonomické subjekty, tak zaměstnanost se koncentrují především do větších sídel a jejich okolí, jakými jsou metropolitní regiony. Naopak tradiční venkovské regiony jsou v tomto případě deficitní, nenabízejí povětšinou dostatek pracovních příležitostí a obyvatelstvo z nich vyjíždí do měst za prací. MAS Holicko je v tomto smyslu jakýmsi hraničním regionem. Obce ze západu a severu území jsou navázány a mají kvalitní dostupnost do krajských měst Hradce Králové a Pardubic, jsou tedy součástí tzv. hradecko-pardubické aglomerace či metropolitního regionu. Opačná situace však panuje v obcích na jihu území, z nichž vazby na krajská sídla jsou slabší a dojíždka do nich je obtížnější.

Zaměstnanost, resp. nezaměstnanost je ovlivněna strukturou ekonomických subjektů působících v regionu. Podíl na jejich míře má rovněž velikost ekonomických sektorů. Výraznější zastoupení větších podniků přináší i větší stabilitu zaměstnanosti v regionu. A promítají se do nich i další vlivy, zejména dopravní obslužnost území a časová vzdálenost pracovních příležitostí.

B.1.9.1 Ekonomická aktivita a stav zaměstnanosti

Na území MAS Holicko bylo při sčítání v roce 2011 (SLDB 2011) zaznamenáno 8 425 ekonomicky aktivních osob, do nichž jsou započítány jak osoby zaměstnané, tak i ty hledající zaměstnání. Ekonomicky neaktivních bylo o 189 osob méně, tedy 8 236. Při sčítání neuvedlo svoji ekonomickou aktivitu 584 osob. Podíl ekonomicky aktivních na všech obyvatelích MAS Holicko činil 48,9 %. V rámci celé ČR byl podíl těchto osob na celkovém obyvatelstvu nižší, dosahoval hodnoty 48,7 %. Ještě nižší byl podíl těchto osob na území obou krajů, jejichž obce jsou součástí MAS Holicko. V Pardubickém kraji dosahoval podíl ekonomicky aktivních osob 48,2 % a v Královéhradeckém 47,6 %. Nejvyšší podíl ekonomicky aktivních na celkovém obyvatelstvu vykazovala obec Jaroslav, a to 54,2 %. Vyšší podíly byly ještě v obcích Dolní Ředice (52,6 %) a Býšť (51,9 %). Naopak nejnižší zastoupení měly ekonomicky aktivní v obci Radhošť – pouze 37,7 %. V dalších 4 obcích – Trusnově, Uhersku, Horním Jelení a Poběžovicích u Holic byl podíl pod 45 %.

Podíl ekonomicky aktivních osob na součtu ekonomicky aktivních a ekonomicky neaktivních, tedy bez započtení osob s nezjištěnou ekonomickou aktivitou, byl v MAS Holicko 50,6 %. V rámci celé ČR byl tento podíl mírně vyšší – o necelý procentní bod (51,5 %). V Královéhradeckém kraji to byla celá polovina tohoto souhrnu, v Pardubickém kraji tyto osoby měly zastoupení 50,4 %. V obcích MAS Holicko jsou hodnoty tohoto indikátoru obdobné jako u podílu ekonomicky aktivních osob na celkovém počtu obyvatel. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v Jaroslavi (55,7 %), nejnižší v obci Radhošť (39,6 %).

Důležitým indikátorem je míra ekonomické aktivity, která udává podíl ekonomicky aktivních osob na celkovém počtu obyvatel v produktivním věku, tedy ve věku 15 – 64 let. Tento ukazatel značí, jaký je potenciál lidských zdrojů a připravenost pro trh práce. Indikátor byl v obcích MAS Holicko nad celorepublikovým průměrem. Míra ekonomické aktivity zde dosahovala 71,3 %, kdežto v rámci celé ČR činila 69,9 %. Tedy potenciál MAS Holicko, co se týče pracovních sil, lze hodnotit pozitivně. Hodnoty z Pardubického kraje a Královéhradeckého byly rovněž nižší (70,0 %, resp. 69,4 %). Z jednotlivých obcí byla nejvyšší míra ekonomicky aktivních v obci Býšť (75,6 %), nadprůměrná byla i v Dolních Ředících (73,4 %) a Holících (72,5 %). Na druhé straně v obci Radhošť dosahovala 60,0 %. Jen mírně vyšší byla v Poběžovicích u Holic, kde činila 61,9 %.

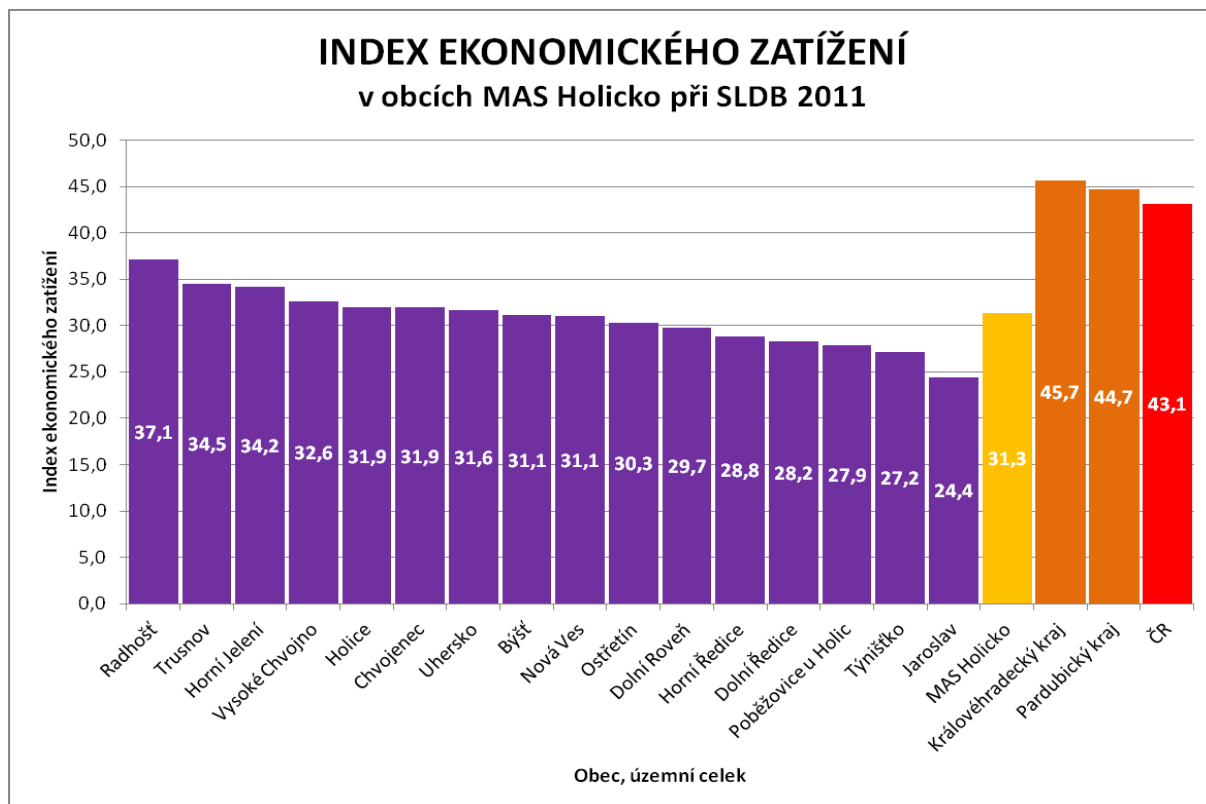
Tab. 37: Indikátory zaměstnanosti v obcích MAS Holicko, Pardubickém a Královéhradeckém kraji a ČR při Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Obec, popř. územní celek	Ekonomicky aktivní/počet obyv.	Ekonomicky aktivní/ ekonomicky aktivní + ekonomicky neaktivní	Míra ekonomické aktivity	Index ekonomického zatížení	Index věk. kategorií 0-14 + 65 a více/ ekonomicky aktivní	Zaměstnaní/ počet obyv.	Zaměstnaní/ věk. Kategorie 15-64 let	Věk. kategorie 0-14 + 64 a více/ Zaměstnaní	Index zaměstnaní/ ostatní obyv.
Býšť	51,9	53,4	75,6	31,1	59,8	49,0	71,4	63,4	102,0
Dolní Roveň	49,7	52,0	70,9	29,7	59,8	45,3	64,6	65,6	90,2
Dolní Ředice	52,6	54,0	73,4	28,2	53,7	49,4	68,9	57,2	104,1
Holice	49,2	50,8	72,5	31,9	65,0	45,5	67,1	70,3	89,4
Horní Jelení	44,3	45,8	67,6	34,2	77,2	40,5	61,8	84,4	72,7
Horní Ředice	50,9	52,1	71,6	28,8	56,6	47,1	66,2	61,2	95,9
Chvojenec	47,2	50,2	69,3	31,9	67,6	42,7	62,7	74,8	80,9
Jaroslav	54,2	55,7	72,2	24,4	45,1	48,0	63,9	50,9	104,9
Nová Ves	49,1	52,0	71,8	31,1	63,3	46,0	67,3	67,6	90,2
Ostřetín	49,6	51,2	71,1	30,3	61,2	45,5	65,3	66,7	90,2
Poběžovice u Holic	44,7	45,5	61,9	27,9	62,5	41,4	57,4	67,4	74,8
Radhošť	37,7	39,6	60,0	37,1	98,4	34,1	54,3	108,8	54,8
Trusnov	43,5	44,7	66,4	34,5	79,2	41,4	63,2	83,3	73,3
Týništko	51,0	53,5	70,0	27,2	53,2	46,4	63,6	58,6	94,6
Uhersko	44,5	46,5	65,1	31,6	71,1	39,7	58,1	79,6	71,5
Vysoké Chvojno	47,9	49,1	71,2	32,6	68,1	45,3	67,3	72,0	87,1
MAS Holicko	48,9	50,6	71,3	31,3	64,1	45,1	65,9	69,4	88,2
Královéhradecký kraj	47,6	50,0	69,6	45,7	65,6	43,6	63,7	71,6	77,4
Pardubický kraj	48,2	50,4	70,0	44,7	63,8	43,9	63,7	70,1	78,2
ČR	48,7	51,5	69,9	43,1	61,7	43,9	63,0	68,4	78,2

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Dalším významným indikátorem z této oblasti je index ekonomického zatížení, který udává poměr součtu nejmladších věkových skupin, tj. obyvatel ve věku 0 – 14 let a naopak nejstarších věkových skupin (nad 64 let) vůči počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku (15 – 64 let). Tedy čím nižší hodnota, tím je příznivější struktura obyvatelstva z ekonomického hlediska. Na území MAS Holicko index ekonomického zatížení dosáhl hodnoty 31,3. Naopak na ostatních porovnávaných územích – jak ČR, tak Pardubickém a Královéhradeckém kraji byly hodnoty mnohem vyšší. Celorepubliková hodnota indexu ekonomického zatížení činila 43,1. Hodnoty v Pardubickém kraji a Královéhradeckém byly vyšší (44,7, resp. 45,7). Nejnížší index ekonomického zatížení, tedy příznivou strukturu obyvatelstva, měla především obec Jaroslav (24,4) a poté Týniště a Poběžovice u Holic (27,2 a 27,9). Nejvyšší panovala v obci Radhošť (37,7) a dále v Trusnově (34,5) a Horním Jelení (34,2), avšak nepřibližovala se průměrným hodnotám z celé ČR či obou krajů, tedy všechny obce MAS Holicko měly relativně příznivou věkovou strukturu obyvatelstva.

Graf 37: Index ekonomického zatížení v obcích MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

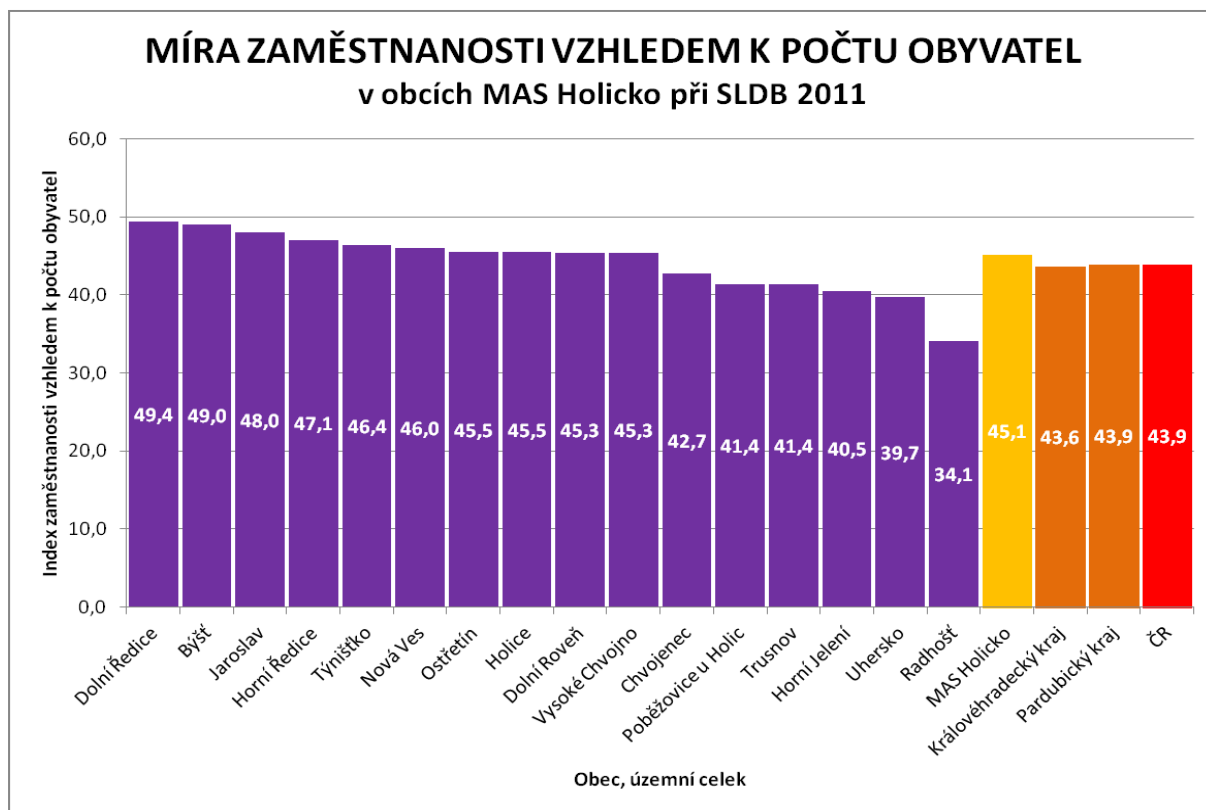
Mnohem průkaznější a vypovídající jsou další ukazatelé, které se standardně nepoužívají. Index součtu obyvatel ve věku 0 – 14 let a obyvatel nad 64 let k ekonomicky aktivním osobám (tedy podobný tomu předcházejícímu, který ovšem nebere všechny obyvatele v produktivním věku, ale pouze ty ekonomicky aktivní) dosáhl v obcích MAS Holicko hodnoty 64,1. Na ostatních porovnávaných územích byl srovnatelný. V ČR dosáhl hodnoty 61,7. V Pardubickém kraji činil 63,8 a v Královéhradeckém 65,6.

Další podobný index udávající počet obyvatel těchto věkových skupin na počet zaměstnaných osob dosáhl v obcích MAS Holicko hodnoty 69,4. V ČR byl mírně nižší, v roce 2011 byl 68,4. V Pardubickém kraji jeho hodnota činila 70,1 a v Královéhradeckém 71,6.

Tyto indikátory do jisté míry vystihují „skutečné ekonomické zatížení“, tedy kolik osob „je živeno“ ekonomicky aktivními či zaměstnanými osobami a jaké jsou nároky na systém sociálního zabezpečení a důchodový systém.

Ještě významnějším indikátorem je podíl zaměstnaných osob na celkovém počtu obyvatel, který ukazuje, kolik osob v relativním vyjádření „živí“ zbytek populace. Podíl zaměstnaných na celkovém obyvatelstvu dosahoval v obcích MAS Holicko 45,1 %. V rámci dalších územních celků byl nižší. V rámci celé populace ČR byl podíl zaměstnaných osob 43,9 %. Shodný byl i v Pardubickém kraji a v Královéhradeckém kraji dosahoval 43,6 %. Nejvyšší podíl zaměstnaných z obcí MAS Holicko byl v Dolních Ředvicích (49,4 %), Býšti (49,0 %) a Jaroslavi (48,0 %). Naopak nejnižší hodnotu vykázala obec Radhošť (34,1 %) a poté Uhersko (39,7 %).

Graf 38: Míra zaměstnanosti vzhledem k počtu obyvatel v obcích MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní zpracování

Obdobným průkazným indikátorem ve vyjádření toho, kolik osob „živí“ ostatní obyvatele, je index porovnávající zaměstnané osoby a ostatní osoby (ekonomicky neaktivní, nezaměstnané apod.) V obcích MAS Holicko tento index dosahoval v době sčítání hodnoty 88,2. V ostatních porovnávaných územních celcích je podstatně nižší. V rámci celé ČR dosahoval hodnoty 78,2. Tatáž hodnota byla v Pardubickém kraji a v Královéhradeckém mírně nižší (77,4). V obcích MAS Holicko nejvyšších hodnot

dosahoval ve Chvojenci (104,9), Dolní Rovni (104,1) a Býšti (102,0). Nejvíce negativní hodnotu měla obec Trusnov (54,8) a poté obec Poběžovice u Holic (71,5) a město Holice (72,7).

V rámci osob zaměstnaných lze zmínit i ukazatel jejich podílu na obyvatelstvu v ekonomicky aktivním věku. Podíl zaměstnaných osob na počtu obyvatel v ekonomickém věku (15 – 64 let) dosahoval v MAS Holicko 65,9 %. V celé ČR činil 63,0 %. V Pardubickém i Královéhradeckém kraji byl rovněž nižší než v MAS Holicko (v obou dosahoval hodnoty 63,7 %).

B.1.9.2 Nezaměstnanost

Ukazatele nezaměstnanosti doznaly v posledních letech zásadní změny. Na počátku roku 2013 orgány veřejné správy plně přešly z do té doby vykazované míry registrované nezaměstnanosti na indikátor podílu nezaměstnaných osob. Původně preferovaná míra registrované nezaměstnanosti využívala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání a porovnávala je s ekonomicky aktivními osobami. Problematické bylo zjišťování ekonomicky aktivních osob, které se na úrovni ČR a okresů provádělo pomocí výběrových šetření, ovšem především v okresech díky malému vzorku populace nebyla úplně vypovídající. Pro nižší územní celky jako mikroregiony a obce se používaly údaje o ekonomicky aktivních ze SLDB, tedy používaly se údaje z roku 2001, které již ke konci minulého desetiletí byly velmi neaktuální, a proto pro tyto nižší územní celky byl tento indikátor mnohdy značně zavádějící. V roce 2013 se začal plně využívat ukazatel podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání na celkovém počtu obyvatel ve věku od 15 do 64 let. Oba indikátory jsou však nesouměřitelné. Míra registrované nezaměstnanosti bývala o několik desetin až několik procentních bodů vyšší než podíl nezaměstnaných osob.

Tab. 38: Míra registrované nezaměstnanosti v MAS Holicko v letech 2008 až 2011

Název obce	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2010	31. 12. 2011
Býšť	3,8	6,7	7,8	7,5
Dolní Roveň	4,0	8,5	10,1	8,4
Dolní Ředice	2,7	6,4	6,4	5,7
Holice	3,6	7,5	7,3	5,2
Horní Jelení	5,1	7,6	7,1	7,6
Horní Ředice	3,6	10,6	7,3	8,0
Chvojenec	3,4	8,2	12,2	9,5
Jaroslav	7,8	15,5	17,5	15,5
Nová Ves	8,3	10,0	6,7	0,0
Ostřetín	4,0	5,6	7,9	4,4
Poběžovice u Holic	4,7	5,7	8,5	7,5
Radhošť	2,7	13,3	8,0	6,7
Trusnov	6,7	6,7	7,7	10,6
Týniště	6,6	15,8	17,1	7,9
Uhersko	0,8	6,2	5,4	3,8
Vysoké Chvojno	3,7	7,5	10,7	5,9
MAS Holicko	3,9	7,8	8,1	6,5
Královéhradecký kraj	4,2	6,8	7,7	7,2
Pardubický kraj	5,0	8,0	9,1	8,3
ČR	5,4	8,0	9,0	8,6

Zdroj dat: MPSV

V letech 2008 až 2013 byla míra registrované nezaměstnanosti, resp. podíl nezaměstnaných osob v MAS Holicko výrazně nižší než hodnoty týž indikátorů za celou ČR, Královéhradecký a Pardubický kraj. Na nízké hodnoty ukazatelů nezaměstnanosti měl zásadní vliv příměstský charakter regionu, tj. blízkost krajských center, kdy mnoho obyvatel území MAS Holicko vyjíždí do těchto center. Rovněž díky atraktivnímu charakteru území je zde přítomno množství ekonomických subjektů podílejících se na dostatečném množství pracovních míst, a tím i nižší nezaměstnanosti.

Tab. 39: Podíl nezaměstnaných osob v MAS Holicko v letech 2008 až 2011

Název obce	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2010	31. 12. 2011
Býšť	1,9	3,2	3,7	3,5
Dolní Roveň	2,5	5,5	6,5	5,5
Dolní Ředice	1,8	4,3	4,3	3,8
Holice	2,5	5,3	5,2	3,7
Horní Jelení	3,2	4,7	4,4	4,8
Horní Ředice	1,8	5,5	3,7	4,4
Chvojenec	2,0	4,7	7,0	5,6
Jaroslav	4,8	9,2	10,4	9,4
Nová Ves	5,7	6,6	4,4	0,0
Ostřetín	2,9	4,0	5,8	3,3
Poběžovice u Holic	3,2	3,9	5,7	4,9
Radhošť	1,8	9,3	5,3	4,5
Trusnov	4,4	4,5	5,1	7,0
Týniště	4,6	10,5	11,5	5,4
Uhersko	0,5	4,0	3,6	2,6
Vysoké Chvojno	2,9	5,8	7,9	4,1
MAS Holicko	2,6	5,3	5,5	4,4
Královéhrad. kraj	3,6	6,0	7,5	5,7
Pardubický kraj	4,5	7,3	6,3	6,5
ČR	4,5	7,1	7,4	6,8

Zdroj dat: MPSV

Do hodnot nezaměstnanosti se promítaly celorepublikové trendy dlouhodobých ekonomických cyklů a především příchod ekonomické krize na podzim roku 2008. V tomto roce byla za uvedené období zaznamenána rekordně nízká nezaměstnanost. Na území MAS Holicko míra registrované nezaměstnanosti byla na konci roku na hodnotě 3,9 %. Na území celé ČR přesahovala 5 % (5,4 %) a rovných 5 % dosahovala v Pardubickém kraji, v Královéhradeckém kraji byla nižší (4,2 %). Podíl nezaměstnaných osob dosahoval v souhrnu všech obcí MAS Holicko výše 2,6 %. Jak v ČR, tak v Pardubickém kraji byl na hodnotě 4,5 % a v Královéhradeckém kraji 3,6 %.

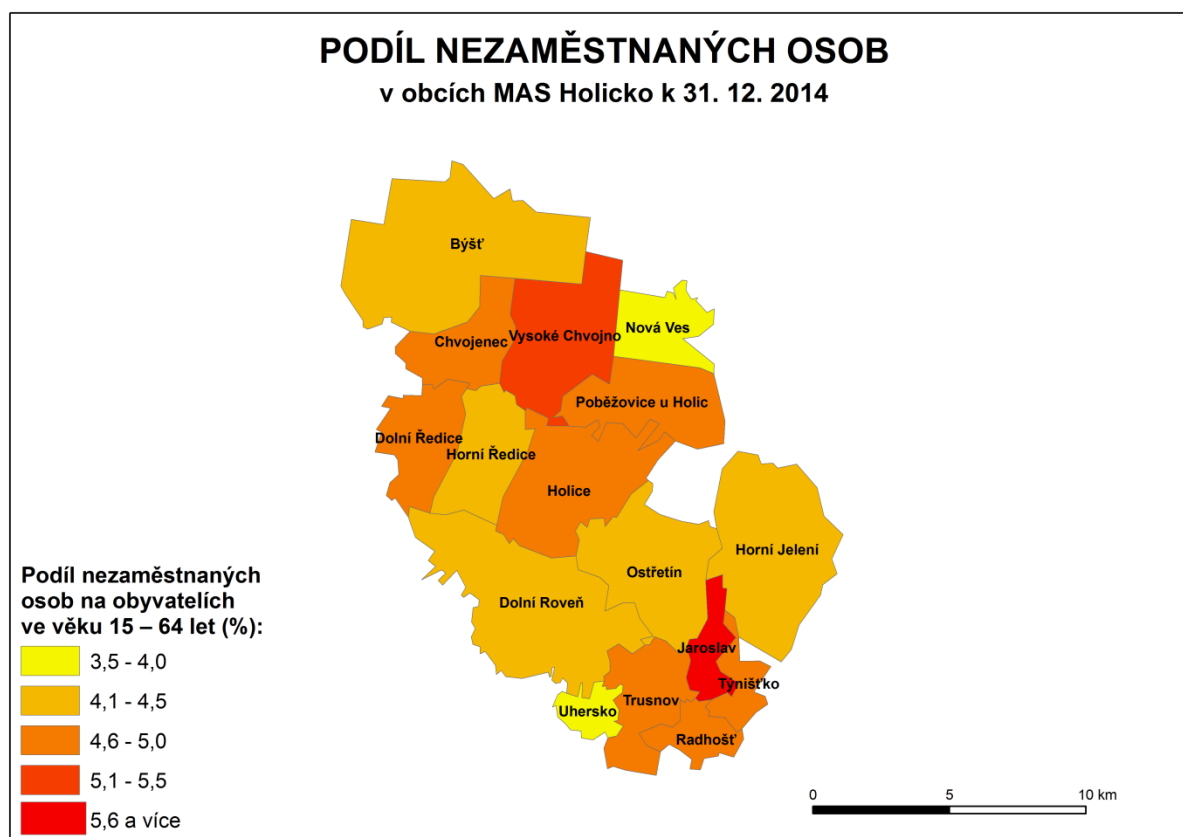
V následujícím roce se díky ekonomické krizi hodnota nezaměstnanosti v MAS Holicko zdvojnásobila (7,8 %) a přiblížila se celostátním i krajským hodnotám. Jak v ČR, tak v Pardubickém kraji činila 8,0 %, v Královéhradeckém kraji dokonce nižší než v MAS Holicko (6,8 %). Z hlediska ukazatele podílu nezaměstnaných se hodnota rovněž zdvojnásobila (5,3 %), avšak byla významně nižší než v rámci všech porovnávaných územních celků. V celé ČR bylo 7,1 % nezaměstnaných ve věkové kategorii 15 – 64 let.

V Pardubickém kraji byla tato hodnota vyšší o dvě desetiny procentního bodu, v Královéhradeckém kraji dosahoval rovných 6 %.

V následujícím roce 2010 došlo už pouze k mírnému nárůstu nezaměstnanosti. Míra registrované nezaměstnanosti se zvýšila o 0,3 procentního bodu na 8,1 %. V ČR o jeden procentní bod na 9,0 %, podobně v Pardubickém a Královéhradeckém na 9,1 %, resp. na 7,7 %. O dvě desetiny procentního bodu vrostl v MAS Holicko podíl nezaměstnaných osob na 5,5 %. O jednu desetinu více se zvýšil v ČR. O 1,5 procentního bodu narostl v Královéhradeckém kraji na 7,5, naopak v Pardubickém kraji klesl o jeden procentní bod na 6,3 %.

V roce 2011 míra registrované nezaměstnanosti kopírovala celorepublikové i krajské trendy a zaznamenala pokles, i když výraznější než na ostatních porovnávaných územích. V MAS Holicko poklesla o 1,6 procentního bodu na 6,5 %. Na úrovni ČR došlo k poklesu pouze z 9,0 % na 8,6 %. Méně než na území MAS Holicko poklesla rovněž v Pardubickém kraji (na 8,3 %) a Královéhradeckém kraji (7,2 %). Podíl nezaměstnaných osob poklesl z 5,5 % na 4,4 %. V ČR byl pokles nižší o 0,6 procentního bodu. V krajích se tento indikátor vyvíjel odlišně, v Královéhradeckém kraji poklesl o 1,8 procentního bodu, naopak v Pardubickém kraji se 0,3 procentního bodu zvýšila.

Mapa 29: Podíl nezaměstnaných osob v obcích MAS Holicko k 31. 12. 2014

Zdroj dat: MPSV, vlastní zpracování

V roce 2012 podíl nezaměstnaných osob v souhrnu obcí MAS Holicko (bez hodnot z obce Nová Ves, u níž byl nedostupný počet uchazečů) činil 5,3 %. V Královéhradeckém kraji dosahoval podíl

nezaměstnaných 6,8 %, v Pardubickém kraji 7,2 % a v celé ČR 7,6 %. Následující rok se jeho hodnoty zvýšily ve všech sledovaných územních celcích. Na celém území MAS Holicko (včetně Nové Vsi) činil 5,7 %, v Královéhradeckém kraji 7,5 %, v Pardubickém 7,6 % a v ČR 8,2 %.

V roce 2014 podíl nezaměstnaných osob znatelně poklesl. Ke konci roku a území MAS činil 4,4 %, což bylo o více než 3 procentní body méně než průměrná hodnota z celé ČR a v porovnání s oběma okraji o 2 procentní body nižší.

MAS Holicko si tak udržovala po celé období velmi nízké hodnoty indikátorů nezaměstnanosti, což se pozitivně odráží v dalších demografických a ekonomických ukazatelích. Za nízkou nezaměstnanost region MAS Holicko vděčí především blízkosti krajských center, jelikož i ty vykazovaly nízkou úroveň nezaměstnanosti a nadto nabízely pracovní příležitost obyvatelům z tohoto území, čímž podnítily nižší nezaměstnanost na rozdíl od jiných území obou krajů, která neleží v takové blízkosti od center krajů.

Tab. 40: Podíl nezaměstnaných osob v MAS Holicko v letech 2012 až 2014

Název obce	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014
Býšť	3,7	3,8	4,2
Dolní Roveň	5,4	5,5	4,0
Dolní Ředice	5,4	5,3	4,9
Holice	5,2	6,0	4,5
Horní Jelení	6,2	5,5	4,1
Horní Ředice	4,8	5,3	4,3
Chvojenec	6,2	7,3	4,7
Jaroslav	10,5	6,7	6,3
Nová Ves	0,0	6,2	3,5
Ostřetín	5,5	5,5	4,4
Poběžovice u Holic	2,6	1,3	4,5
Radhošť	5,7	5,5	4,5
Trusnov	4,7	5,9	5,0
Týniště	4,2	6,5	4,9
Uhersko	3,7	3,6	3,6
Vysoké Chvojno	5,8	6,8	5,1
MAS Holicko	5,3	5,7	4,4
Královéhradecký kraj	6,5	7,3	6,4
Pardubický kraj	7,0	7,4	6,2
ČR	7,4	8,2	7,5

Zdroj dat: MPSV

Z pohledu jednotlivých obcí MAS Holicko byla nejvyšší míra registrované nezaměstnanosti především v menších obcích a také v této skupině obcí měla velmi kolísavý charakter díky menšímu počtu obyvatel. Nejvyšší míra registrované nezaměstnanosti byla dosahována v Jaroslavi (nejvyšší byla 15,5 % v roce 2011). Vysoká byla rovněž v Trusnově (10,6 %) či Chvojenci (9,5 %). Z větších sídel značná nezaměstnanost byla i Dolní Rovni (8,4 %). Naopak poměrně nízká byla v Holicích (5,2 %), Ostřetíně (4,4 %) či v Uhersku (3,8 % u všech se jedná o rok 2011). V obci Nová Ves byla v roce 2011 nulová nezaměstnanost, ale o dva roky dříve dosahovala 10,0 %.

Tab. 41: Počet uchazečů o zaměstnání v MAS Holicko v letech 2012 až 2014

Název obce	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014
Býšť	38	40	43
Dolní Roveň	75	78	55
Dolní Ředice	32	32	29
Holice	225	263	195
Horní Jelení	81	74	54
Horní Ředice	34	38	31
Chvojenec	31	37	24
Jaroslav	17	11	10
Nová Ves	0	7	4
Ostřetín	36	37	28
Poběžovice u Holic	4	2	7
Radhošť	6	6	5
Trusnov	7	9	7
Týniště	5	8	6
Uhersko	7	7	7
Vysoké Chvojno	15	18	13
MAS Holicko	613	667	518

Zdroj dat: MPSV

Co se týče podílu nezaměstnaných osob, výsledky jsou obdobné. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v obci Jaroslav (9,4 % v roce 2011; 10,5 % v roce 2012), na ostatním území byla o několik procentních bodů nižší. Rekordně nízký podíl nezaměstnaných vyjma Nové Vsi byl naopak v roce 2011 v Uhersku (2,6 %) a v Poběžovicích u Holic v letech 2012 a 2013 (2,6 %, resp. 1,3 %). Velmi nízký podíl zaujímali nezaměstnaní ve větších sídlech v Holicích (3,7 %) a Býšti (3,5 %) v roce 2011. Avšak v následujících letech se jeho hodnoty výrazně zvýšily u města Holice, a to až na 6,1 v roce 2013. Hodnoty v obci Býšť zůstaly poměrně konstantní.

Následující uvedené údaje jsou dostupné pouze do roku 2011. Počet dlouhodobě nezaměstnaných ve vymezeném období kolísal mezi 20 (v roce 2009) až 35 (v roce 2011) nezaměstnanými déle než 24 měsíců. Jejich podíl na všech nezaměstnaných se pohyboval od 7,5 % na počátku období (rok 2008) po 3,2 % v následujícím roce, v posledním roce 2011 byl 6,5 %. Tento ukazatel je však zkreslen ekonomickou krizí. V roce 2009 přibyl velký počet nových nezaměstnaných a v důsledku toho došlo v relativním vyjádření k poklesu podílu dlouhodobě nezaměstnaných osob, poté však podíl opět začal narůstat díky mírnému úbytku nezaměstnaných.

Ze skupin ohrožených nezaměstnaností, jako jsou osoby starší 50 let, absolventi a osoby se zdravotním postižením, byl nejvyšší podíl osob starších 50 let. Jejich podíl byl však relativně konstantní po celé sledované období. Pohyboval se okolo 30 %, v posledním sledovaném roce se nepatrně snížil na 27,1 %. V absolutních hodnotách nezaměstnaných nad 50 let bylo 102 v roce 2008, v roce 2010 již 203 díky ekonomické krizi. Počet nezaměstnaných absolventů škol byl rovněž nejvyšší v roce 2010, kdy jich bylo na území MAS Holicko registrováno 56. V předkrizovém roce jich bylo 24, v posledním zkoumaném roce 2011 bylo zaznamenáno 32 absolventů. Jejich podíl na všech nezaměstnaných kolísal mezi 5,9 % (v roce 2011) po 8,4 % (v předešlém roce). Taktéž počet nezaměstnaných se zdravotním postižením byl nejvyšší v roce 2010, a to 82. Následující rok bylo zaregistrováno nejméně těchto osob, pouze 53. Jejich podíl na všech nezaměstnaných byl nejvyšší v roce 2008, kdy dosahoval hodnoty 19,9 %, nejnižšího podílu dosahovaly tyto osoby v roce 2011, kdy se snížil na 9,8 %.

Tab. 42: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob a nezaměstnaných nad 50 let věku na celkovém počtu nezaměstnaných v MAS Holicko mezi lety 2008 až 2011

Obec	Podíl dlouhodobě nezaměstnaných				Podíl nezaměstnaných nad 50 let věku			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Býšť	5,6	0,0	5,3	2,5	11,1	15,6	21,1	15,0
Dolní Roveň	7,7	6,5	4,2	4,9	33,3	32,5	31,3	24,4
Dolní Ředice	0,0	0,0	0,0	0,0	18,2	42,3	44,4	26,9
Holice	7,4	3,7	5,4	9,1	29,5	28,9	26,4	26,9
Horní Jelení	2,3	1,6	4,5	3,0	39,5	31,7	24,2	31,3
Horní Ředice	7,1	0,0	3,3	6,3	50,0	26,8	30,0	21,9
Chvojenec	10,0	4,2	5,4	3,4	30,0	12,5	35,1	24,1
Jaroslav	22,2	0,0	5,6	17,6	22,2	38,9	33,3	29,4
Nová Ves	0,0	0,0	25,0	0,0	33,3	50,0	75,0	0,0
Ostřetín	15,0	7,1	7,3	4,2	25,0	21,4	31,7	41,7
Poběžovice u Holic	40,0	16,7	11,1	25,0	40,0	16,7	44,4	25,0
Radhošť	0,0	0,0	16,7	0,0	50,0	10,0	66,7	60,0
Trusnov	0,0	14,3	0,0	9,1	57,1	28,6	22,2	18,2
Týniště	0,0	0,0	0,0	14,3	60,0	25,0	38,5	28,6
Uhersko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	50,0	40,0
Vysoké Chvojno	11,1	0,0	0,0	9,1	33,3	28,6	50,0	45,5
MAS Holicko	7,5	3,2	4,8	6,5	31,8	28,3	30,6	27,1

Zdroj dat: MPSV

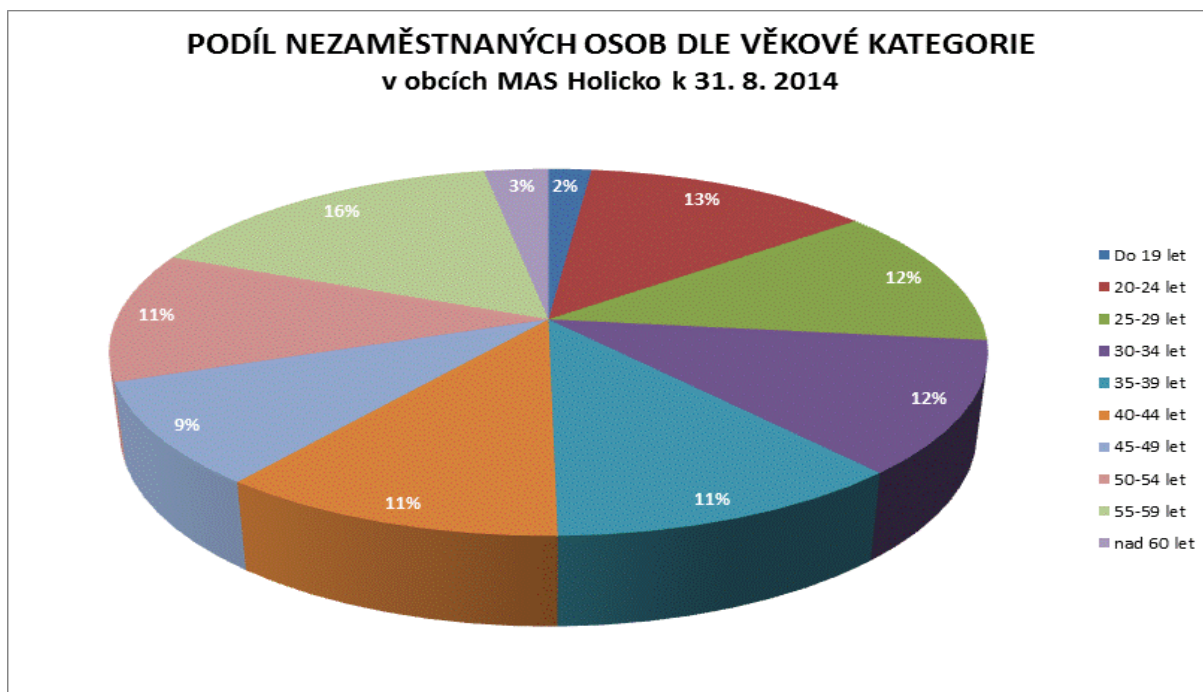
Tab. 43: Podíl nezaměstnaných osob OZP a nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu nezaměstnaných v MAS Holicko v letech 2008 až 2011

Obec	Podíl nezaměstnaných OZP osob				Podíl nezaměstnaných absolventů			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Býšť	11,1	9,4	7,9	5,0	22,2	3,1	13,2	2,5
Dolní Roveň	23,1	15,6	14,6	11,0	5,1	5,2	5,2	2,4
Dolní Ředice	9,1	7,7	18,5	15,4	18,2	3,8	0,0	7,7
Holice	16,4	9,3	10,7	9,7	6,6	5,7	9,5	6,3
Horní Jelení	23,3	6,3	10,6	9,0	4,7	4,8	7,6	10,4
Horní Ředice	35,7	12,2	16,7	12,5	7,1	14,6	3,3	12,5
Chvojenec	20,0	4,2	8,1	0,0	0,0	8,3	8,1	13,8
Jaroslav	22,2	22,2	16,7	11,8	11,1	5,6	0,0	0,0
Nová Ves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostřetín	20,0	17,9	14,6	16,7	10,0	10,7	17,1	0,0
Poběžovice u Holic	0,0	0,0	22,2	12,5	20,0	16,7	11,1	0,0
Radhošť	50,0	10,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0
Trusnov	57,1	14,3	11,1	9,1	0,0	0,0	11,1	0,0
Týniště	40,0	25,0	23,1	0,0	20,0	16,7	23,1	0,0
Uhersko	0,0	0,0	37,5	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vysoké Chvojno	22,2	7,1	5,0	18,2	0,0	7,1	10,0	9,1
MAS Holicko	19,9	10,5	12,3	9,8	7,5	6,5	8,4	5,9

Zdroj dat: MPSV

Co se týče aktuálních dat, na konci srpna roku 2014 bylo v obcích MAS Holicko (vyjma Nové Vsi) nejvíce evidovaných uchazečů v kategorii mezi 55 až 59 lety, a to 16,1 %. Ostatní 5leté věkové kategorie byly poměrně vyrovnané. Mírně vyšší byly hodnoty u mladších věkových kategorií 20 až 24 let a 25 až 29. Naopak nejmenší podíl měla věková kategorie v rozmezí 45 až 49 let. Kategorie do 19 let a nad 60 let měly nízký podíl, vlivem nepříliš velkého početního zastoupení, jelikož většina mladých lidí pokračuje ve studiu a starší občané využívají možnosti předčasného odchodu do důchodu.

Graf 39: Podíl nezaměstnaných osob dle věkové kategorie v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014

Zdroj dat: MPSV

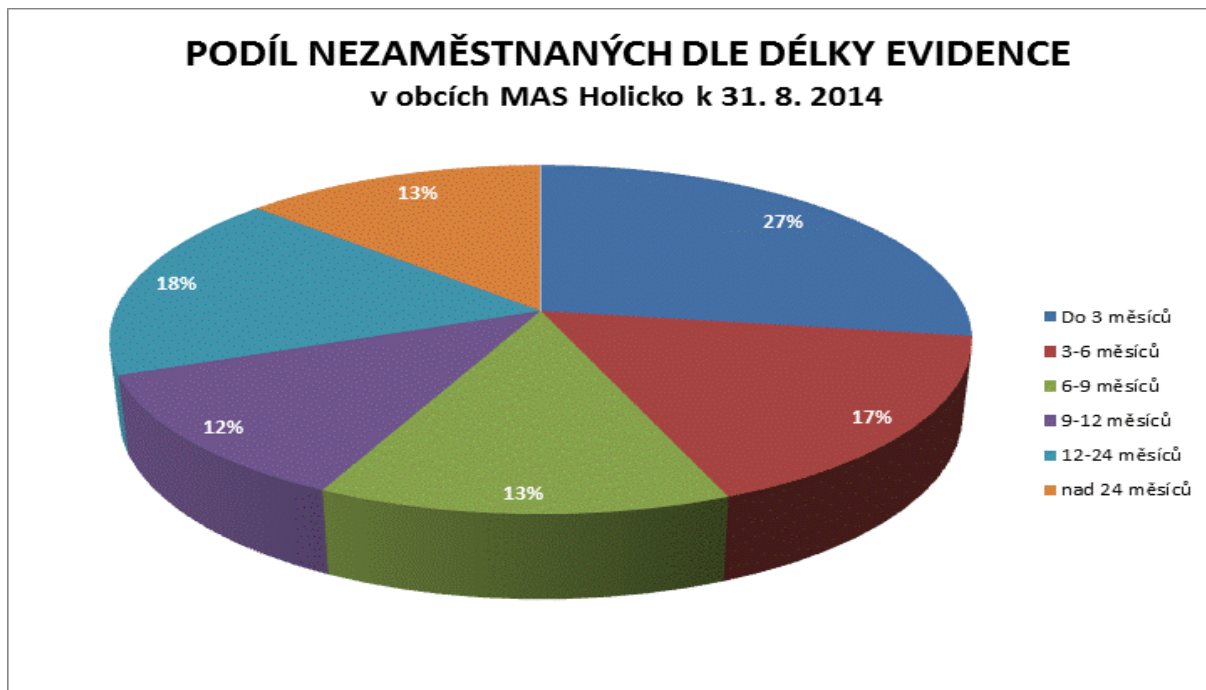
Z hlediska doby evidence na úřadech práce byli na konci srpna roku 2014 v obcích MAS Holicko (včetně Nové Vsi) nejpočetněji zastoupeni noví uchazeči do 3 měsíců v evidenci. Tvořili více než čtvrtinu všech evidovaných uchazečů (27,3 %). Ostatní kategorie členěné dle jednotlivých čtvrtletí evidence na úřadech práce do délky jednoho roku měly klesající úroveň (od 16,6 % do 12,0 %). Kategorie uchazečů o zaměstnání v délce nad 12 měsíců do 24 měsíců měla zastoupení 17,5 %. Dlouhodobě nezaměstnaných (nad 24 měsíců) bylo 13,3 % ze všech uchazečů.

Nejvíce evidovaných uchazečů o zaměstnání vzhledem k nejvyššímu dosaženému vzdělání vykazovala kategorie osob se středoškolským vzděláním bez maturity (vyučení). Jejich podíl činil 41,3 %. Z hlediska vzdělanostní struktury MAS Holicko má tato kategorie také nejvyšší zastoupení ve společnosti 40,1 %. Druhou nejpočetnější skupinou evidovanou na úřadech práce byly osoby se středoškolským vzděláním završeným maturitní zkouškou. Tvořily 24,9 % ze všech evidovaných. Jejich zastoupení ve společnosti je však mírně vyšší (28,7 %). Evidovaných uchazečů se základním vzděláním bylo 23,4 %, ale jejich podíl v populaci MAS Holicko byl nižší. Celkově 17 % obyvatel mělo nejvýše dosažené základní vzdělání. Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v evidenci o zaměstnání činil 8,7 %. Srovnatelný byl také v populaci. Vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé tvořili 9,1 % populace MAS Holicko. Osob evidovaných na úřadech

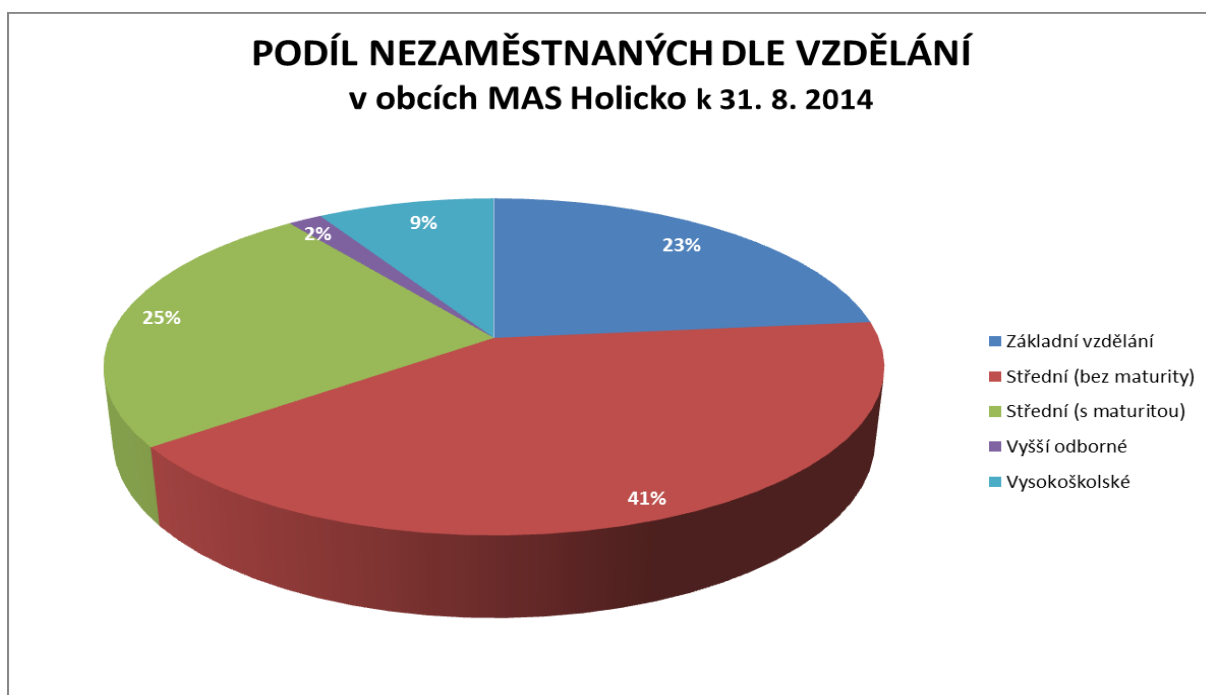
práce s vyšším odborným vzděláním bylo 1,7 % a obdobné bylo i jejich zastoupení v populaci (1,5 %). Na konci srpna 2014 nebyla v evidenci žádná osoba bez vzdělání.

Graf 40: Podíl nezaměstnaných dle délky evidence v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014

Zdroj dat: MPSV

Graf 41: Podíl nezaměstnaných dle vzdělání v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014

Zdroj dat: MPSV

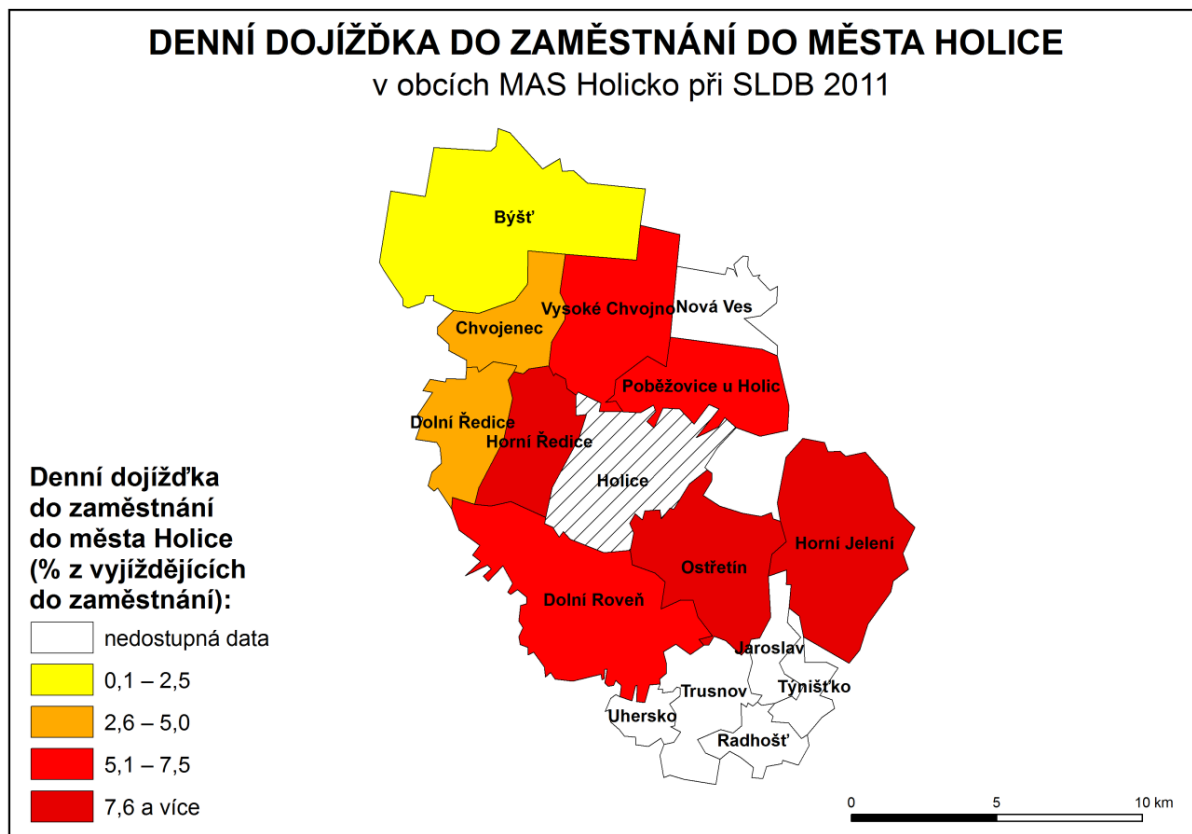

Jak je patrné z výše uvedeného, sice kategorie osob s vyšším vzděláním mělo nižší podíly než ve společnosti, ale rozdíly nebyly nijak vysoké. Tedy ve společnosti tradovaná teze o „čím vyšším vzdělání, tím lepší uplatnitelnosti“ nemá na území MAS Holicko plně vypovídající hodnotu, jelikož osoby s vyšším vzděláním vykazovaly pouze mírně nižší úroveň nezaměstnanosti.

B.1.9.3 Vyjíždka a dojíždka

MAS Holicko je nevelký region, který navíc postrádá větší sídlo, a nadto sousedí s dvěma krajskými centry. Proto je zde značná vyjíždka do zaměstnání a do škol. Data ze SLDB o dojíždce jsou však do určité míry zkreslená, protože všechny sečtené osoby neuvedly, zda a kam dojíždějí do zaměstnání, resp. do škol. Dále úplnost dat naráží na zákon o ochraně osobních údajů, tedy není možné získat z některých obcí přesné údaje. Ze 7 779 zaměstnaných osob v MAS Holicko vyjíždí kvůli zaměstnání ze své obce do jiné 3 285. Celkově tedy vyjíždí 42,2 % zaměstnaných osob (resp. ti, kteří uvedli místo svého zaměstnání). Do pomyslného centra MAS Holicko města Holice dojíždí denně (tj. denní dojíždka, ostatní údaje jsou zaměřeny na celkovou dojíždku či vyjíždku, které jsou větší) z ostatních obcí MAS Holicko dle údajů ČSÚ 263 zaměstnaných osob (avšak v tomto údaji nejsou díky ochraně osobních údajů zahrnuti zaměstnaní z menších obcí, kde je nižší dojíždka do zaměstnání než 5 osob). Do Holic tak dle neúplných údajů dojíždí 5,5 % všech vyjíždějících vyjma zaměstnaných osob žijících přímo ve městě Holice. Nejvíce dojíždí do Holic z obce Ostřetín, a to 10,6 % ze všech denně vyjíždějících do zaměstnání, následují Horní Ředice (9,3 %), Horní Jelení (7,8 %) a Dolní Roveň (7,2 %).

Mapa 30: Denní dojíždka do zaměstnání do města Holice v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Zdroj dat: ČSÚ –SLDB 2011, vlastní zpracování

Pokud jde o údaje ze samotných Holic, celkově z města vyjíždí za zaměstnáním 826 osob, z toho denně 698. Naopak za zaměstnáním dojíždí do Holic 604 osob, denně 553 (nejedná se o údaj pouze z obcí MAS Holicko, ale z celého širšího území). Saldo je sice záporné – dosahuje hodnoty -222, ale z těchto údajů je patrné, že i tak je dojíždka do Holic značná a že město plní roli centra pro své zázemí, tedy pro obce přilehlého regionu. Co se týče vyjíždky žáků a studentů z Holic do škol, tak vyjíždí 474. Naopak do města dojíždí za účelem návštěvy školy 217 žáků a studentů.

Z druhého města MAS Holicko Horního Jelení markantně převažuje vyjíždka nad dojíždkou. Za prací vyjíždí z města 285 osob (z toho 247 denně), zatímco dojíždí pouze 61 (z toho 57 denně). To znamená, že ani v oblasti školství neplní funkci spádovostního centra. Do města dojíždí 18 žáků a studentů, ale vyjíždí 85.

Další údaje o vyjíždce budou obecnější povahy především z důvodu nedostupnosti dat z právních důvodů. Z obcí MAS Holicko spadajících rovněž do ORP (tedy všech vyjma Radhoště, Týnišťka a Nové Vsi, naopak včetně Velin) vyjíždí za zaměstnáním do jiné obce z téhož území 13,7 % vyjíždějících osob. Nejvíce je to z města Holice, a to 26,7 % všech vyjíždějících. Z Radhoště do jiné obce ORP Vysoké Mýto vyjíždí do zaměstnání 3,2 % ze všech vyjíždějících a z Nové Vsi do jiné obce ORP Kostelec nad Orlicí 3,7 %. U obce Týnišťko vzhledem k ochraně osobních údajů nejsou tyto počty uvedeny.

Do obcí v rámci okresu Pardubice vyjma obcí ORP Holice, tedy především do krajského města Pardubice, z obcí MAS Holicko vyjma Nové Vsi vyjíždí za zaměstnáním 33,5 % všech vyjíždějících. Nejvíce je to z Dolní Rovně (54,0 %), Horních Ředíc (50,5 %) a Dolních Ředíc (49,3 %). Z města Holice takto vyjíždí 28,0 %. Z Nové Vsi do okresu Rychnov nad Kněžnou vyjma obce ORP Kostelec nad Orlicí vyjíždí za zaměstnáním 40,7 %. Do jiného okresu kraje, než je okres Pardubice, vyjíždí celkově pouze 4,4 % ze všech zaměstnaných. Nejvíce je to z obcí z jihu MAS Holicko patřících do ORP Vysoké Mýto, a to z Radhoště (38,6 %) a Týnišťka (25,7 %) a vyjma ně z Jaroslavi (32,1 %). Do jiného kraje z obcí MAS Holicko (vyjma Nové Vsi), tedy především do Královéhradeckého a z něho především do krajského centra Hradce Králové, vyjíždí za prací 19,4 %. Nejvíce z obce Býšť, která přímo sousedí s katastrálním územím města Hradec Králové, a to necelá polovina ze všech vyjíždějících (47,3 %). Rovněž vysoký podíl vyjíždějících do jiného kraje mají další obce při hranicích s Královéhradeckým krajem jako Chvojenec (31,7 %) či Vysoké Chvojno (29,9 %). Z města Holice je to 16,5 % ze všech vyjíždějících. V jediné obci MAS Holicko z Královéhradeckého kraje Nové Vsi vyjíždí do jiného okresu 22,2 % ze všech vyjíždějících.

Z výše zmíněného vyplývá, že obyvatelé z obcí MAS Holicko vyjíždějí ve vysokém počtu za prací a do škol mimo území MAS. V MAS Holicko není žádné větší sídlo a rovněž dostatečný počet zaměstnavatelů, který by uspokojil nároky obyvatel na práci. Navíc do území významně promlouvá vliv blízkých krajských center a s ním i větší možnost pro získání kvalitních pracovních příležitostí obyvatel. Tyto faktory působí na další oblasti především na sektor dopravy. Pro funkčnost a stabilitu regionu je nutné udržet kvalitní dopravní obslužnost, popř. ji optimalizovat a dále je důležité zajistit vyhovující stav komunikačních tras vedoucích k velkým sídlům.

B.1.9.4 SWOT analýza – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka**Tab. 44: SWOT analýza – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Vysoká úroveň zaměstnanosti a vysoký podíl ekonomicky aktivních osob Nízká míra nezaměstnanosti, resp. podílu nezaměstnaných Mladá populace – nízké ekonomické zatížení Nadprůměrně velké zastoupení obyvatel ve středním věku (15 – 64 let) 	<ul style="list-style-type: none"> Vysoká vyjíždka za prací mimo region, území tak nedokáže nabídnout dostatek pracovních pozic svým občanům Málo pracovních příležitostí v obcích V některých obcích nedostatečná úroveň veřejné dopravy pro mobilitu pracovních sil a dojíždku do zaměstnání
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Kvalifikovaná pracovní síla může přilákat nové investory 	<ul style="list-style-type: none"> Díky vysoké vyjíždce za prací hrozí regionu, že bude sloužit především jako lokalita pro přespaní pracujících místo toho, aby podněcoval ekonomické aktivity Stěhování za prací a odchod lidí z regionu, především z menších sídel Omezení dopravní obslužnosti může přinést vylidnění venkovských oblastí

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Perspektivní region díky nadprůměrnému počtu dětí a mladých lidí, kteří mohou podnítit další rozvoj (nutnost jejich udržení v území),
- Možnost přilákání dalších investorů díky velkému podílu lidí ve středním věku a kvalifikované pracovní síle,
- Vysoká zaměstnanost pozitivně ovlivňuje ekonomický stav regionu a přispívá k dalšímu rozvoji (synergické jevy).

Problémy

- Nedostatek pracovních míst v regionu a vysoká vyjíždka obyvatel do krajských center za prací,
- Nízký počet zaměstnavatelů v menších obcích a okrajových částech území MAS Holicko,
- Určitá omezenost dopravní obslužnosti, která snižuje mobilitu pracovních sil.

Potřeby

- Udržet mladé lidi v regionu a zamezit zvýšené míře jejich stěhování do větších měst,
- Udržet či zvýšit míru stávající dopravní obslužnosti území (za vyjížděnou za prací a do škol),
- Přilákat nové investory, zřídit nové zóny pro rozvoj, aby se zvýšila zaměstnanost přímo v území a snížila vyjížděka za prací, čímž se stabilizuje populace regionu – nebude docházet k odlivu obyvatel.

B.1.9.5 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojížděka

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamena, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 45: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojížděka

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Město Holice	Společně s vedením firem vytvářet podmínky pro úspěšné podnikání - Pravidelné schůzky zástupců firem a vedení města, Iniciovat propojení středních škol s podnikateli města v oblasti praktické výuky	2015 - 2020	

Zdroj dat: vlastní šetření

Pro zaměstnanost je ve Strategii vyčleněna stejně jako pro podnikatelské záměry klíčová oblast zaměřená na podporu podnikání a zaměstnanosti. Cílem je podpořit znevýhodněné skupiny na trhu práce a snížit dlouhodobou nezaměstnanost v regionu. Např. je plánováno propojení učňovských oborů s místními řemeslníky, což zvýší uplatnitelnost absolventů, či podpora spolupráce podniků se školami v oblasti odborného školství (formou stipendií). Zamýšlen je vznik a rozvoj spolupráce mezi podnikateli a obcemi při vytváření nových pracovních příležitostí. Dále je podporováno zvýšení vzdělanosti osob na pracovním trhu především v jazykové oblasti, IT a dalších odborných oblastech včetně pořádání školících kurzů a zřízení výukových center.

B.1.10 Společenský život

Spolky hrají důležitou roli v životě obce. Zapojují občany do různých činností, vytvářejí aktivity pro povzbuzení společenského života a rovněž pomáhají vytvářet soudržnost mezi obyvateli, především to platí o menších obcích. Umožňují společenské a kulturní vyžití v obcích a do jisté míry mohou zabraňovat stěhování obyvatel do měst a vylidňování obcí a menších měst. Některé spolky mají velmi dlouhou tradici, která sahá hluboko až do 19. století. Jedná se především o tělocvičné (dnes sportovně zaměřené) spolky jako Sokol či Orel a pak sbory dobrovolných hasičů, které hrály důležitou úlohu pro zajištění bezpečnosti v obcích. Tyto spolky mají dlouhou kontinuitu, zejména sbory dobrovolných hasičů, u jiných došlo k přerušení jejich aktivity v důsledku společensko-politického vývoje po roce 1938, resp. 1948.

Díky fungování spolků a spolkového života se vytvářejí společné tradice či zvyky místních komunit. Jsou tak vytvářena místní společenství občanů, která se stávají soudržná a podporují život na venkově a v menších městech. Dochází tak k naplnění společenského života v menších sídlech.

Na území obcí MAS Holicko působí rozličné společenské aktivity od kulturních, přes sportovní, myslivecké, zahrádkářské až po specificky zaměřené jako spolky žen či kluby důchodců. Na poměrně malém území tak funguje mnoho spolků a občanských organizací. Nejvíce společenských aktivit se koncentruje do města Holice, ale společenská činnost nechybí ani v nejmenších obcích MAS Holicko.

Tab. 46: Spolky v obcích MAS Holicko

Obec	Spolky	
Býšť	SDH	TJ Sokol Býšť
	Myslivecké sdružení Býšť	ZO Český zahrádkářský svaz Býšť
	Honební společnost Býšť	Občanské sdružení Bělečko
	Občanské sdružení Hoděšovice	SK Hoděšovice o.s.
	Sdružení rodičů a přátel školy při ZŠ Býšť	
Dolní Roveň	SDH Dolní Roveň	SDH Litětiny
	SDH Komárov	SDH Horní Roveň
	ZO Český zahrádkářský svaz Dolní Roveň	Dětský dechový soubor - BašaPa
	Základní kynologická organizace Dolní Roveň	Myslivecké sdružení (dvě v obci)
	Klub důchodců	Český červený kříž
	Svépomoc (svépomocný spolek)	Svaz chovatelů drobného zvířectva
	Venkovská fotbalová škola Luboše Kubíka	
Dolní Ředice	SDH	TJ Sokol Horní Ředice (hokejový oddíl, oddíl stolního tenisu mládeže i dospělých, florbalový oddíl dětí a oddíl nohejbalu)
	Florbalový oddíl při TJ Sokol Dolní Ředice	Kapela UNIVERZAL
	Hokejový oddíl (liga neregistrovaných)	Oddíl stolního tenisu
Holice	SDH	Dětský divadelní soubor
	Divadelní spolek kulturního domu - holičtí ochotníci	Junák - svaz skautů a skautek, středisko Dr. Emila Holuba Holice
	Dechový orchestr KD Holice	JG Dix
	Český svaz chovatelů ZO Holice	Apel Holice - taneční klub
	Český rybářský svaz - MO Holice	Základní organizace včelařů Holice
	Základní kynologická organizace Holice	Český zahrádkářský svaz - MO Holice
	Dělnická tělocvičná jednota Holice	TJ Sokol Holice
	Automotoklub Holice	TJ Jiskra Holice
	Svaz postižených civilizačními chorobami	Radioklub OK1KHL Holice

Obec	Spolky	
	Klub důchodců	FIT CLUB Holice
	Oddíl atletiky TJ Jiskra Holice	Družstvo florbalu odbor Asociace Sport pro všechny
	Klub v rámci Fitness-centra (posilovny)	Taneční studio Hana Fleková
	Tenisový klub	Asociace Sport pro všechny
	Oddíl volejbalu TJ Jiskra Holice	Oddíl stolního tenisu TJ Jiskra Holice
	Oddíl cyklistiky a turistiky TJ Jiskra Holice	Basketbalový klub
	Amatérský hokejový klub Laviny	Bike Freaks Holice
Horní Jelení	SDH	Sokol Horní Jelení
	Skautský oddíl	Ochotnický spolek Jelení
	AFK Horní Jelení (fotbalový klub)	Rodinné centrum Jeleňáček
	Vzdělávací centrum Paprsek	Dětský pěvecký sbor
	Myslivecké sdružení Hubert	Český hudební tábor mládeže – Centrum volného času
	Český svaz zahrádkářů	
Horní Ředice	SDH	TJ Sokol Horní Ředice
	FK Horní Ředice	Myslivecké sdružení
	Zahrádkářský svaz	Tenisový oddíl
	Dívčí a chlapecké taneční skupiny TJ Sokol	
Chvojenec	SDH	TJ Sokol Chvojenec
	Fotbalový oddíl TJ Sokol Chvojenec	Myslivecké sdružení Žernov
	Spolek žen	
Jaroslav	SDH	TJ Jaroslav
	Fotbalový oddíl TJ Jaroslav	Střelecký klub
	Myslivecké sdružení	
Nová Ves	Myslivecké sdružení	
Ostřetín	SDH Ostřetín	SDH Vysoký u Holic
	TJ Sokol Ostřetín	Fotbalový oddíl TJ Sokol Ostřetín
	Volejbalový oddíl TJ Sokol Ostřetín	Myslivecké sdružení Ostřetín-Vysoká
	Klub důchodců	
Radhošť	SDH	TJ Sokol Radhošť
Trusnov	SDH	Spolek přátel sportu (fotbal, nohejbal, pentanque)
	Český svaz žen	Trusnovští ochotníci
	Loutkové divadlo Kozlák	
Týništko	SDH Týništko	
Uhersko	SDH	TJ Sokol Uhersko
	Myslivecké sdružení	
Vysoké Chvojno	TJ Sokol Vysoké Chvojno	Myslivecké sdružení "Viselce"
	Klub důchodců	DC Tigers Vysoké Chvojno (šipkařský klub)

Zdroj dat: vlastní šetření

Nejpočetnější z hlediska jednotlivých kategorií jsou spolky dobrovolných hasičů. Z 16 obcí chybí pouze ve dvou – Nové Vsi a Vysokém Chvojně. Na druhou stranu některé obce mají více SDH. Např. v Dolní Rovni existují 4 SDH – každá místní část má jeden hasičský sbor. Rovněž v Horním Jelení a Ostřetíně působí dva SDH. Celkově tak v současné době působí 20 SDH. Tyto sbory kromě bezpečnostní funkce se podílejí na životě obce pořádáním různých akcí od sportovních (závody v požárním sportu) po kulturně-společenské jako hasičské plesy, dětské dny, různé oslavy apod.

Druhou nejpočetnější aktivitou organizovanou do spolků je ta sportovní. Na území se nacházejí početné organizace Sokola. Sportovní kluby či oddíly jsou často sdružené pod hlavičkou Sokola. Celkově

působí v MAS Holicko 12 organizací Sokola ve stejném počtu obcí. Chybí pouze v těch nejmenších – Nové Vsi, Poběžovicích u Holic, Radhošti, Trusnově a Týnišťku. Fotbalových klubů či oddílů je na území 10. V Dolní Rovni a Chvojenci je po dvou fotbalových klubech (reprezentující jejich místní části). Nejvýše postavené kluby v rámci soutěží Českomoravského fotbalového svazu jsou mužstva SK Holice a AFK Horní Jelení hrající krajský přebor. Dále na území působí několik volejbalových oddílů, nejúspěšnější jsou družstva pod TJ Sokolem Holice. Rozšířený na území je i nohejbal, taktéž pod hlavičkou TJ Sokol Holice. Basketbal je na území reprezentován oddílem BVK Holice. I když v regionu neexistuje žádná krytá ani nekrytá ledová plocha, působí zde celkem 2 hokejová mužstva (v rámci Holic a Dolních Ředic). V minulých letech se dost rozvíjel především florbal, dle šetření působí 5 florbalových týmů (včetně neregistrovaných). Působí zde rovněž týmy stolního tenisu či oddíly atletiky, cyklistiky a gymnastiky. Úspěšné jsou i taneční soubory v rámci tanečního klubu Apel či Tanečního studia Hany Flekové z Holic nebo dívčí a chlapecké taneční skupiny v rámci TJ Sokol Horní Ředice. V rámci města Holice působí i Automotoklub Holice, který je spojen s nedalekou motokrosovou drahou v Poběžovicích u Holic (která není v současné době v provozu v důsledku majetkoprávních sporů).

Početné zastoupení mají myslivecká sdružení, kterých je celkově na území 12 v 11 obcích. V Dolní Rovni jsou organizována dvě tato sdružení. Chybí především v menších obcích na jihu území MAS Holicko, které není tak zalesněno jako severní a východní část. Působí zde několik zahrádkářských organizací. Např. místní organizace Českého zahrádkářského svazu v Býšti, Dolní Rovni, Holicích, Horním Jelení či Horních Ředicích. Ve městě Holice působí i včelařské sdružení (Základní organizace včelařů). V Dolní Rovni působí Svaz chovatelů drobného zvířectva a dále je zde několik spolků zaměřených na výchovu psů jako kynologické organizace či spolky.

Z kulturně-společenských sdružení funguje několik hudebních souborů či skupin, divadelní ochotnické spolky. Co se týče dechové hudby, na území působí soubory jako Dětský dechový soubor BašaPa z Holic a Dechový orchestr Kulturního domu Holice. V Horním Jelení existuje Dětský pěvecký sbor Horní Jelení. Z dalších hudebních kapel či skupin v Holicích působí dixielandová kapela JG Dix či v Horních Ředicích skupina UNIVERZAL.

Existuje zde několik souborů, které působí v literárně-dramatické činnosti. V Holicích účinkuje Divadelní spolek kulturního domu – Holičtí ochotníci. Pro mladší ročníky je určen Dětský divadelní soubor v Holicích. Ochotnický soubor působí také v obci Trusnov jako Trusnovští ochotníci (např. veselohra Kuba). V téže obci účinkuje Loutkové divadlo Kozlík a jeho soubor.

Z dalších činných organizací je nutno zmínit Junák – svaz skautů a skautek ČR, který má střediska např. v Holicích a v Horním Jelení. Na území působí i specifická sdružení pro určitou oblast jako místní občanská sdružení (v rámci místních částí obcí, především v obci Býšť). Dále jsou zde činná i sdružení žen (Chvojenec, Trusnov) či občanů staršího věku (kluby důchodců – Dolní Roveň, Holice, Ostřetín, Vysoké Chvojno).

Spolková činnost se v mnoha případech potýká s rozličnými problémy. Nejpalčivějším problémem se jeví malý zájem lidí o některé spolkové činnosti. Dalším problematickým bodem je neochota místních obyvatel podílet se na aktivitách spolků. Spolky rovněž skomírají v důsledku stárnoucí základny a malému zapojení mladších generací, které by převzaly činnost do budoucna. Stěžejním bodem je především nedostatek finančních prostředků pro spolkovou činnost, který ovlivňuje nabídku a přeneseně i atraktivitu různých spolků v důsledku nemožnosti vyměnit zastaralé vybavení, rekonstruovat prostory apod. Na území MAS Holicko není dostatečně rozvinuté dobrovolnictví, aktivity společensky prospěšných organizací jsou omezeny víceméně na sociální problematiku v městském prostředí.

Místní spolky a účast místních obyvatel v nich je taktéž ovlivněna jedinečnou pozicí Holicka. Region se nachází v blízkosti krajských center, což přináší možnost navštěvovat různé atraktivní kulturní a různé společenské akce, sportovní aktivity a příležitosti, které menší sídla nemohou nabídnout. Dochází tak k upřednostňování občanských organizací v krajských městech před místními aktivitami, což může přinášet negativní vliv na život v komunitě a společenské prostředí v obcích.

Na území se koná mnoho společenských akcí. Největší počet se koncentruje do Holic, ale mnoho akcí probíhá i v ostatních obcích. Určitým středobodem kulturního dění na Holicku je Kulturní dům v Holicích, kde probíhá množství aktivit. Pravidelně se zde konají divadelní inscenace jak místního ochotnického souboru, tak cizích profesionálních souborů. V rámci kulturního domu působí Klub u Holuba, kde probíhají hudební večery, koncerty a jsou zde pořádány i přednášky a besedy. V rámci kulturního domu působí i Městské kino a Městská knihovna.

Z významných hudebních akcí se v Holicích koná mezinárodní Setkání dechových hudeb (v periodě dvou let). Mimo město Holice je významný folkový festival ve Vysokém Chvojně nazvaný Folkové Chvojení a mezinárodní soustředění mladých hudebníků v Horním Jelení – Český hudební tábor mládeže, kde je zastoupena mládež z různých kontinentů. V Horním Jelení je rovněž každoročně od roku 1972 pořádán Festival trampských písní.

V literárně-dramatickém odvětví je v Holicích každé dva roky pořádána Národní přehlídka jednoaktových her. Dále jsou zde každoročně v květnu konány Dny dětského divadla. V dalších odvětví je významná celorepubliková taneční soutěž Holický kramflíček pořádána každoročně v měsíci listopadu. V zimě je pořádán maškarní ples Šibřinky. Významnou vědecko-populární akcí je Africké sympóziu konané na počest místního rodáka cestovatele Emila Holuba. V Ostřetíně probíhá v některých letech rekonstrukce tamější bitvy Sedmileté války.

Jak v Holicích, tak v dalších obcích je pořádáno mnoho celospolečenských akcí. Ve většině obcí probíhá plesová sezóna v zimním období. K nejvýznamnějším plesům se řadí především ty hasičské konané ve většině obcí s pomocí SDH. V některých obcích jsou pořádány obecní dny, např. Dny Holicka, Jelenské slavnosti, Parohatá města (setkání měst a obcí s jelenem či paroží ve znaku) aj. V čase konce zimy se udržují oslavy masopustu. Konají se masopustní průvody (např. Horní Jelení a Jelenské masopustní slavnosti). Pořádány v tomto období jsou maškarní bály (Radhošť). Dodržováno je i posvícení v podzimním období. V Holicích se konají posvícenské slavnosti, podobně je tomu i v obci Býšť a Radhošť. V čase Vánoc jsou tradičně konány adventní trhy a velikonoční slavnosti.

Mnoho akcí je pořádáno pro děti. V zimním období např. v obcích Jaroslav, Radhošť, Týništko jsou konány dětské karnevaly s maskami. V každé obci a městě tradičně probíhá poslední den v dubnu pálení čarodějnic. V červnu je obcemi, resp. školami pořádán Den dětí. V některých obcích je v letních měsících pořádána pouť i s atrakcemi. V prosinci je pro děti připravena mikulášská nadílka apod.

Ze sportovních akcí byly nejvýznamnější motokrosově závody v Poběžovicích u Holic, kde bylo pořádáno i mistrovství světa, evropský šampionát či mistrovství ČR. V současné době je však díky majetkoprávním sporům závodění na této dráze pozastaveno. Tradiční jsou fotbalová utkání v jednotlivých obcích. Je pořádáno několik turnajů ve fotbale, např. Memoriál J. Kloučka v kopané ve Chvojně, Mezinárodní letní turnaj žáků v kopané v Holicích, Radost Cup 2014 – turnaj starých gard v Horním Jelení. V Býšti či v Holicích jsou konány nohejbalové turnaje. Cyklistické závody jsou každoročně pořádány v Horní Rovni či Vysocká „12“ ve Vysoké u Holic (místní část Ostřetína). V Holicích se koná tradičně více jak 30 let Vánoční turnaj v basketbale. Z jiných sportovních akcí jsou pořádány běh okolo Trusnova, Memoriál Karla Poura (branný závod) v Dolních Ředvicích, netradiční sedmiboj (ve složení sportů jako stolní tenis, kulečník, kostky, šipky apod.) taktéž v Dolních Ředvicích či šachové turnaje v Býšti a její místní části Hoděšovice. Mnoho akcí je pořádáno v rámci tzv. požárního sportu, a

to i v menších obcích. Na území MAS Holicko probíhají např. soutěže O Pohár starosty obce Týništko či Posvícenské závody v požárním útoku v Ostřetině.

Vodění Jidáše

Jedná se o starodávný obyčej, který se odehrává na velikonoční svátky. Dříve byl uskutečňován na velké části ČR, do současné doby se zachoval pouze na území mezi Holicemi, Vysokým Mýtem a Luží. Na území MAS Holicko je doposud živý v Horní Rovni a Litětínách (místních částech Dolní Rovně), Jaroslavi a Týništku. Od Zeleného čtvrtka chodí průvody dětí obcí s řehtačkami a flašinetu. Na Bílou sobotu jde průvod v čele s postavou Jidáše, která je oděna do obleku ze slámy. Děti ho vodí dům od domu a zpívají o Jidášově zradě a od lidí za to dostávají dary (cukrovinky a sladkosti). Obyčej končí odstrojením Jidáše a spálením jeho slaměného obleku. Vodění Jidáše je nyní zapsáno na českém seznamu nemotného kulturního dědictví a je vyvíjeno úsilí o jeho zapsání na Nehmotný seznam kulturního dědictví UNESCO.

Tab. 47: Společenské akce konající se na území MAS Holicko

Obec	Společenské akce	
Býšť	Dětský den	Posvícení v Býšti
	Dětský den	Šachový turnaj v Býšti
	Hoděšovice cup 2013 (florbal)	Turnaj ve stolním tenisu
	Hoděšovický vánoční turnaj v šachu	Vánoční koncert
	Memoriálu Martina Lukase (nohejbalový turnaj)	Vítání občanů
	Pálení čarodějnic	Zahrádkářská výstava a Soutěž o Jablko Býště
	Podzimní pohádkový les	Plesy (7x ročně)
Dolní Roveň	Cyklistické závody v Horní Rovni	Pálení čarodějnic
	Dětský den	Plesy
	Dětský karneval	Podzimní výstava květin, ovoce a zeleniny
	Florbalový turnaj	Posvícení
	Koncerty	Vánoční výstava a vánoční trhy
	Masopustní průvod (Horní Roveň a Litětiny)	Vodění Jidáše (Horní Roveň a Litětiny)
Dolní Ředice	Dětský karneval	Plesy (7x ročně)
	Masopustní průvod	Pouť
	Memoriál Karla Poura (branný závod)	Vánoční koncert
	Mikuláš	Vánoční turnaj ve stolním tenise
	Netradiční sedmiboj (st. Tenis, kulečník, kostky, šipky apod.)	
Holice	Adventní jarmark	Memoriál Ládi Vondrouše - „Tajný výlet“
	Africké sympózium	Mezinárodního letního turnaje žáků v kopané
	Den matek	Mikulášská nadílka
	Dětský karneval	Národní přehlídka jednoaktových her
	Dny dětského divadla	Olympiáda žáků škol holického regionu
	Dny Holic	Pálení čarodějnic
	Fotbalový ples	Posvícenská výstava drobného zvířectva
	Hasičský ples	Posvícenské slavnosti
	Helicopter Model Show	Rozloučení s létem
	Holický kramflíček (taneční soutěž)	Setkání dechových hudeb
	Holický masopust	Svatomartinské odpoledne

Obec	Společenské akce	
	Holubovy Holice	Vánoční turnaj v basketbalu
	Junior Cup Holice (Soutěž "králičí hop")	Victor cup (badminton)
	Kulturní akce a přednášky v "Klubu u Holuba"	Závody na ploché dráze na ledě
	Maškarní ples Šibřinky	
Horní Jelení	Český hudební tábor mládeže – Koncerty a recitály účastníků	Lampionový průvod
	Čtyřkolky U Jelena	Masopustní průvod a Jelenské masopustní veselí
	Dětský karneval	Memoriál Marie Mládkové (požární sport)
	Festival trampských písní	Mikulášská nadílka
	Halloweenské dlabání dýní	Nohejbalový turnaj
	Hasičský ples	Pálení čarodějnic
	Jelenské letní slavnosti	Parohatá města (Setkání měst a obcí s jelenem či parožíem ve znaku)
	Jelenské slavnosti	Posvícení
	Jelenský kolovrátek (recitační soutěž)	Radost Cup 2014 (turnaj starých gard)
	Jezdecké hry	Vítání Jara
	Kuličkáda	Vysocký půlmaraton
Horní Ředice	Adventní koncert	Pálení čarodějnic
	Běh Horními Ředicemi	Střelba ze vzduchovky
	Dětský den	Tenisové turnaje
Chvojenec	Adventní koncert	Dětský karneval
	Cyklovýlet Chvojence	Memoriál J. Kloučka v kopané ve Chvojenci
	Čarodějnice	Mikuláš
	Dětský den	
Jaroslav	Den matek	Vítání nových občanů
	Dětský karneval	Vodění Jidáše
Nová Ves	Pálení čarodějnic	
Ostřetín	Hasičský ples	Rekonstrukce bitvy "Sedmileté války"
	Mikulášská nadílka	Velikonoční slavnosti
	Pálení čarodějnic	Vysocká „12“ (cyklistický závod)
	Posvícenské závody v požárním útoku	
Poběžovice u Holic	Hasičský ples	Netradiční poběžovský útok (požární sport)
	Motokrosově závody	
Radhošť	Dětský den	Nohejbalový turnaj
	Dětský karneval	Pálení čarodějnic
	Drakiáda	Posvícení
	Martinský lucerničkový pochod	Uctění památky obětí II. světové války
	Maškarní bál	Volejbalový turnaj
	Mikulášská nadílka	
Trusnov	Běh okolo Trusnova	Turnaj v malé kopané
	Nohejbalový turnaj	Vánoční turnaj ve stolním tenise
	Pálení čarodějnic	Výstava loutek
Týniště	Dětský karneval	Pálení čarodějnic
	O Pohár starosty obce Týniště (požární sport)	Vodění Jidáše
Uhersko	Dětský den	Vánoční koncert
	Pálení čarodějnic	
Vysoké Chvojno	Dětský karneval	Masopustní průvod
	Folkové chvojení (hudební festival)	Pálení čarodějnic

Zdroj dat: vlastní šetření

Na území MAS Holicko se odehrává velké množství společenských akcí ať kulturního, či sportovního zaměření, pokud se bude brát v úvahu jeho nevelká rozloha. Avšak platí zde stejné problematické body jako v případě spolků a jejich činnosti. Problémová je zejména účast místních obyvatel a často deklarovaný nezájem o společenské aktivity. Mnohdy se to týká mladých skupin obyvatelstva obcí. Společenské vyžití je rovněž ovlivněno nedostatečným množstvím finančních prostředků. Potřebné je proto zachovat podporu pro tyto aktivity a zároveň je potřebné podporovat zapojení mládeže do života obce, jejího rozvoje, kulturního, sportovního a společenského dění a volnočasových aktivit.

B.1.10.1 SWOT analýza – téma: Společenský život

Tab. 48: SWOT analýza – téma: Společenský život

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Velké množství společenských akcí včetně kulturních, sportovních aj. • Společenské akce se nekoncentrují pouze do větších sídel, ale jsou rozprostřeny po celém území • Existence prestižních společenských akcí i s mezinárodní účastí • Činnost Kulturního domu v Holicích • Vysoká sounáležitost obyvatel k regionu • Množství sportovních příležitostí a podpora a vedení dětí ke sportu • Vysoké zastoupení SDH a organizací Sokol v obcích • Dodržování tradičních zvyků a obřadů • Vysoký počet akcí pro děti • Vysoká podpora ze strany zástupců samospráv 	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční omezení, především pro malé obce • Nedostatečné a zastaralé vybavení některých spolků (SDH, Sokol) • Stárnoucí členská základna některých spolků • Ukončení činnosti některých spolků z důvodu nedostatečné základny • Nezájem obyvatel (nově příchozí) • V současné době nevyřešené majetkoprávní spory bránící provozu motokrosařské dráhy v Poběžovicích u Holic, a tak zamezení konání závodů s mezinárodním významem.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj moderních forem aktivit, rozvoj nových populárních sportů mezi mládeží • Možný zápis zvyku „Vodění Jidáše“ na „Seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO“ -> zviditelnění regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurence krajských sídel pro rozvoj spolkové činnosti a navyšování členské základny • Snížení příspěvku zejména sportovním spolkům ze strany svazových organizací

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Udržení současné míry společenských akcí či jejich další rozvoj,
- Zapojení široké veřejnosti do spolkového dění a do společenských akcí -> dosažení omlazení členské základny a udržení činnosti,
- Získání podpory z místních podnikatelských zdrojů v důsledku nedostatečného množství vlastních finančních prostředků.

Problémy

- Nedostatečné finanční zdroje a omezené možnosti podpory ze strany obcí,
- Stárnoucí základna některých spolků a problematické získávání nových členů,
- Nechuť některých obyvatel podílet se na společenském životě,
- Zastaralé a nedostatečné vybavení některých spolků (SDH, Sokol aj.).

Potřeby

- Modernizace či pořízení nového vybavení pro společenské aktivity, modernizace či vybudování nových objektů, kde dochází ke spolkové činnosti,
- Zapojení větší části obyvatel do společenského života,
- Zapojení škol a informování ve škole o existenci a činnostech spolků za účelem získání nových členů,
- Rozšíření nabídky pro osoby na rodičovské dovolené, pro osoby v důchodovém věku apod.,
- Rozvoj nových atraktivních forem spolkové činnosti, nových sportovních odvětví pro přilákání mladých lidí,
- Spolupráce mezi představiteli spolků, zástupci obcí a zástupci podnikatelských subjektů,
- Získání nových zdrojů financování, např. od místních podnikatelů,
- Spolupráce spolků v rámci MAS, vytvoření nových společenských akcí pod hlavičkou MAS pro zvýšení povědomí mezi občany o její existenci a činnosti.

B.1.10.2 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Společenský život

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamena, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 49: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Společenský život

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Společné vybavení pro kulturní, sportovní a spolkové akce	2017	1 300 000,00 Kč
2	Město Holice	Podpora sportovních klubů a spolků	2013 - 2020	1 500 000,00 Kč /rok
3	Město Holice	Vytvořit podmínky pro činnost osadního výboru Roveňsko	2014	100 000,00 Kč
4	Město Holice	Rekonstrukce bývalé šatlavy na multifunkční dům pro městské spolky	2016 - 2017	10 000 000,00 Kč
5	Obec Poběžovice u Holic	Společenské prostory	2016	750 000,00 Kč
6	Obec Poběžovice u Holic	Podpora spolků		200 000,00 Kč
7	Český svaz chovatelů ZO Holice	Rekonstrukce střechy výstavní haly	2016	500 000,00 Kč
8	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce kulturního domu v Horní Rovni	2015 - 2020	1 000 000,00 Kč
9	Obec Vysoké Chvojno	Obecní ples	2015	20 000,00 Kč
10	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Společenské, sportovní a kulturní akce v mikroregionu	2017 - 2018	300 000,00 Kč
11	Gymnázium Holice	Nabídka kurzů v rámci dalšího vzdělávání dospělých	2015, 2016	120 000,00 Kč
12	Město Holice	Podporovat sportovní a společenské akce včetně akcí přesahující rámec města a propagující Holice v rámci kraje, ČR a zahraničí - Dny Holicka, Holubovy Holice, Mládežnický fotbalový turnaj, Basketbalový turnaj, Turnaj ve stolním tenisu, Mezinárodní setkání radioamatérů, Taneční soutěž „Holický kramflíček“	2013 - 2020	555 000,00 Kč/rok
13	Obec Poběžovice u Holic	Pořádání společenských akcí		100 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Dle dotazníkového šetření druhým nejčastějším problémem dle místních občanů je nedostatek volnočasových aktivit pro děti a mládež. Rovněž vysoko v šetření občané dosadili možnost sportovního vyžití, kulturního vyžití a existenci spolků. Tyto požadavky bude reflektovat strategie v několika opatřeních.

Nadto obce i jednotlivé spolky či svazy mají několik projektových záměrů na podporu spolkového života a sportu. V plánu je několik investičních akcí jako např. rekonstrukce kulturního domu v Horní Rovni, rekonstrukce střechy výstavní haly v Holicích aj. Z hlediska neinvestičních na území MAS Holicko probíhá mnoho společenských akcí včetně akcí národního i mezinárodního charakteru, které potřebují podporu pro udržení a další rozvoj. Jedno opatření bude určeno jak na podporu rozvoje infrastruktury potřebné pro organizaci volnočasových aktivit, tak přímo i na jednotlivé akce včetně jejich propagace. Druhé bude vyhrazeno na kulturní, společenské a sportovní účely.

B.1.11 Bezpečnost

Bezpečnost je velice široký pojem, který zahrnuje množství oblastí. Spadá pod ní civilní ochrana obyvatelstva. Do oblasti bezpečnosti patří samozřejmě jednotlivé záchranné sbory ať hasičský, zdravotnický či policejní. Zahrnuje též míru kriminality a boj proti ní a rovněž i dopravní situaci na území a nebezpečné jevy, které ji doprovázejí. V této pasáži bude pojednáno o nejdůležitějších prvcích bezpečnosti pro území MAS Holicko. Bude se týkat jednotlivých záchranných sborů a jejich dostupnosti pro obyvatelstvo, dále o kriminality na tomto území, vybavenosti a potřebách záchranných sborů a částečně bude navazovat na kapitolu dopravy. Současně se zde budou řešit aktuální problémy v bezpečnosti v dopravě, které region MAS Holicko velice trápí.

Na území MAS Holicko se nachází jedna služebna Policie ČR. Sídlí ve městě Holice. Dále zde působí záchranný hasičský sbor a, jak již bylo zmíněno v kapitole pojednávající o zdravotnictví, nachází se zde stanice zdravotnické záchranné služby. MAS Holicko však postrádá služebnu obecní či městské policie. Nebyla zřízena především díky finanční náročnosti, i když město Holice o zřízení městské policie uvažovalo. Na území dojíždí městští strážníci z Pardubic. Na protipožární bezpečnosti se podílejí i sbory dobrovolných hasičů z jednotlivých obcí.

Tab. 50: Trestné činy dle druhu a jejich počtu v obvodním oddělení Policie ČR Holice v Čechách – základní vymezení

Trestný čin	Počet	
	2013	2014
Vraždy	0	0
Znásilnění	0	1
Fyzické útoky	12	7
Loupeže	1	1
Vloupání do obydlí	15	11
Vloupání do chat a chalup	3	1
Krádeže automobilů	7	6
Krádeže věcí z automobilů	13	23
Krádeže jízdních kol	7	14
Výroba, držení a distribuce drog	7	4
Řízení pod vlivem	1	3
Všechny zbývající činy	172	196
Celkem	238	267
Index kriminality Holicko	135,8	152,3
Index kriminality ČR	306,5	275,3
Index kriminality Pardubický kraj	171	162,4
Index kriminality Královéhradecký kraj	194,7	183,7

Zdroj dat: ProPolice/Otevřená společnost, o.p.s., < <http://www.mapakriminality.cz> >

Z hlediska trestných činů a míry kriminality nejsou pro MAS Holicko dostupná odpovídající data. Avšak je možné získat velmi přesný náhled situace na tomto území, jelikož jsou dostupná data z obvodního oddělení Policie ČR Holice v Čechách. Území spravované obvodním oddělením se kryje s územím ORP, tedy zahrnuje většinu obcí MAS Holicko a především 95 % všech jeho obyvatel. (V rámci ORP Holice je však i jedna obec navíc, a to Veliny). Tato data tak jsou značně vypovídající o míře trestné činnosti na zkoumaném území.

Tab. 51: Trestné činy dle druhu a jejich počtu v obvodním oddělení Policie ČR Holice v Čechách – jednotlivé skupiny trestních činů

Trestné činy		2013			1/2 2014		
		Počet	Objasněnost	Objasněnost (%)	Počet	Objasněnost	Objasněnost (%)
Vraždy		0	-	-	0		-
Znásilnění		0	-	-	1	1	100
Násilné trestné činy		25	18	72,0	22	13	59,1
z toho:	Úmyslné ublížení na zdraví	4	1	25,0	3	3	100,0
	Porušování domovní svobody	16	13	81,3	11	4	36,4
Mravnostní činy		2	2	100,0	1	1	100,0
z toho:	Pohlavní zneužívání v závislosti	2	2	100,0	0	0	0,0
Krádeže vloupáním		88	31	35,2	56	32	57,1
Krádeže prosté		51	13	25,5	84	24	28,6
Majetkové činy		149	46	30,9	157	49	31,2
Ostatní činy		23	17	73,9	18	9	50,0
z toho:	Nedovolená výroba a držení psychotropních látek	6	5	83,3	2	0	0,0
	Výtržnictví	4	4	100,0	0	0	-
	Nedovolené ozbrojování	2	2	100,0	1	1	100,0
Zbývající činy		29	24	82,8	48	41	85,4
z toho:	Dopravní nehody silniční z nedbalosti	18	14	77,8	19	16	84,2
	Zanedbání povinné výživy	8	8	100,0	21	21	100,0
	Hospodářské činy	10	6	60,0	21	16	76,2
Celkem		238	113	47,5	267	129	48,3

Zdroj dat: ProPolice/Otevřená společnost, o.p.s., < <http://www.mapakriminality.cz> >

Konkrétně, co se týče míry trestné činnosti a závažnosti kriminality, spravované území obvodním oddělením Policie ČR Holice v Čechách patří mezi značně podprůměrné z hlediska ČR. V roce 2013 byl index kriminality roven hodnotě 135,8. Průměrná hodnota v rámci celé ČR však činila 306,5. Pardubický

i Královéhradecký kraj vykazoval rovněž podprůměrnou kriminalitu, avšak ne na tak nízké úrovni, jako byla v obvodním oddělení Holice v Čechách. V rámci prvně zmíněného dosáhla hodnoty 171,0, u druhého zmíněného 194,7. V následujícím roce došlo v obvodu Holice k mírnému nárůstu počtu a závažnosti trestných činů. Index kriminality činil 152,3. Tato hodnota je mírně nižší než průměrná hodnota za Pardubický kraj (162,4). Kriminalita v Královéhradeckém kraji byla rovněž vyšší (183,7), avšak ve všech těchto územních celcích zdaleka nedosahovala úrovně průměru ČR, který činil 275,3.

V roce 2013 došlo celkově na území obvodního oddělení Holice v Čechách ke spáchání 238 trestných činů, za letošní půlrok byly vykonány již 2/3 všech trestných činů z loňského roku. V následujícím roce 2014 bylo spácháno 267 trestných činů. Objasněnost byla mírně pod 50 %. V roce 2013 bylo objasněno 47,5 % všech trestných činů, v roce 2014 je to 48,3 %. Avšak z hlediska závažnosti nedošlo na zkoumaném území za obě období k žádnému zvláště závažnému trestnému činu. Region je prost trestního skutku vraždy. K nejzávažnějším trestným činům patřily fyzické útoky a znásilnění. V roce 2013 došlo ke 12 fyzickým útokům, v následujícím roce k 7, ale zato zde došlo k jednomu znásilnění. Ostatních násilných činů proběhlo 13 v roce 2013 a 15 v roce 2014, z nichž převažuje porušování domovní svobody (16krát, resp. 11 krát). Objasněnost násilných trestných činů byla v roce 2014 poměrně vysoká (72,0 %), v následujícím roce poklesla pod 60% hranici.

V roce 2013 i 2014 proběhla jedna loupež. K mravnostním deliktům došlo ve dvou případech v roce 2013 (pohlavní zneužití v závislosti), v následujícím roce byl spáchán jediný. Vloupaní bylo zaznamenáno v roce 2013 v 88 případech a objasněno bylo 31, v roce 2014 došlo k 56 vloupáním, z toho objasněno bylo 32. Z nich převažují především vloupání do obydlí – v roce 2013 jich proběhlo 15 a v následujícím 11. Vloupaní do chatových objektů byly za rok 2013 pouze 3, v roce 2014 jediné.

Prostých krádeží bylo spácháno v minulém roce 51 a objasněnost byla čtvrtinová. V roce 2014 počet těchto deliktů silně narostl. Došlo k 84 těmto trestným činům s pětinou objasněností. Krádeží automobilů bylo zaznamenáno 7 v roce 2013, resp. o jedno méně o rok později. Krádeží věcí z automobilu bylo v roce 2014 skoro o polovinu více než v předcházejícím roce. Počet krádeží jízdních narostl o polovinu.

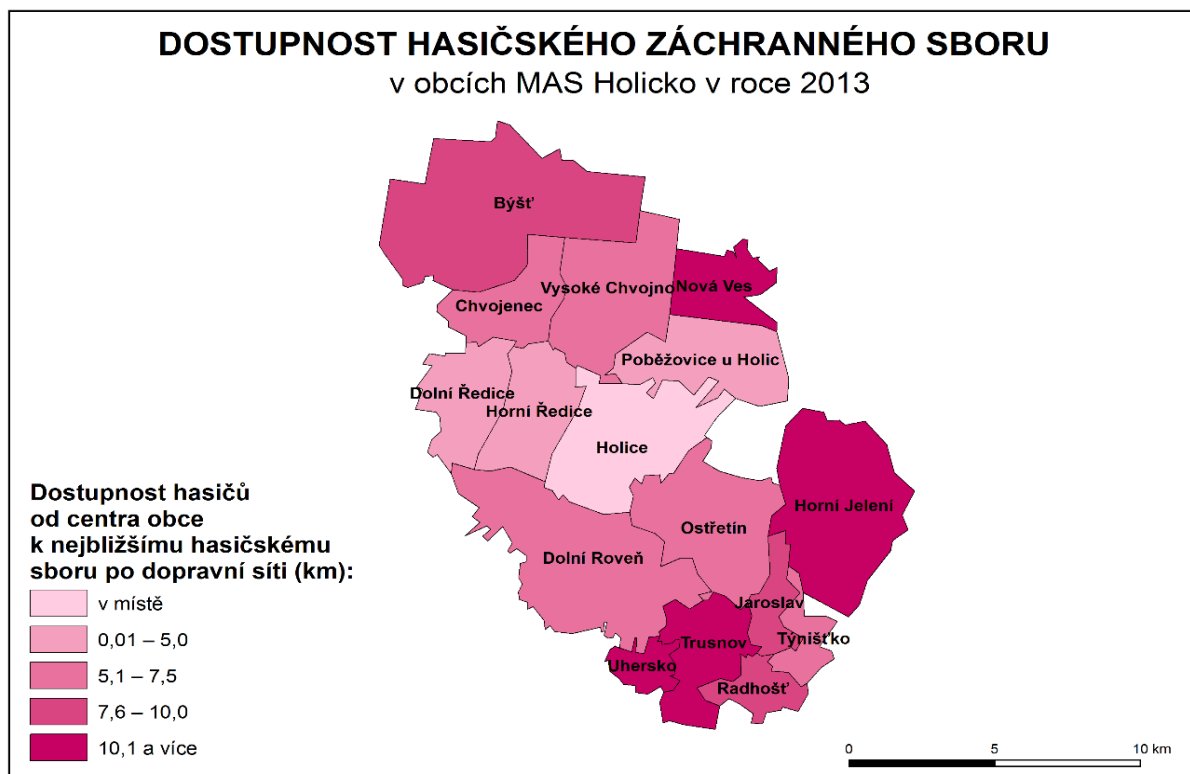
Majetkových trestných činů bylo v roce 2013 celkově 149 s 31% objasněností, v roce 2014 jich bylo vykonáno 157 s objasněností 31,2 %. Počet hospodářských trestných činů již za první pololetí roku 2014 převýšil celý předcházející. Za celý rok se jich pachatelé dopustili 21, v předešlém pouze 10.

Objasněnost překročila 75 %. V kategorii ostatních trestných činů proběhlo v obvodě Holice 23 v roce 2013, v následujícím 18. V rámci nich bylo 7 v kategorii výroba, držení a distribuce drog, následujícím půlroce nastaly pouze 2 případy. Dále z jejich počtu bylo v roce 2013 zaznamenáno často výtržnictví (6krát) a nedovolené ozbrojování (2krát), v roce 2014 však nenastal jediný případ výtržnictví a nedovolené ozbrojování bylo zaznamenáno pouze jedno. Z trestných skutků z kategorie zbývající činy bylo spácháno 29 s objasněností přes 80 %, z nich v 18 případech se jednalo o dopravní nehody z nedbalosti a v 8 za zanedbání povinné výživy. V roce 2014 jich však bylo mnohem více než v předešlém roce. Uskutečnilo se jich 48, z toho 19 dopravních nehod z nedbalosti, jedné letecké nehody z nedbalosti a v 21 případech šlo o zanedbání povinné výživy. Řízení pod vlivem alkoholu bylo zaznamenáno v roce 2013 pouze v jednom případě, v následujícím roce ve 3 případech.

Co se týče územní zacílení kriminality, dle diskuzních skupin se s ní občané potýkají především kolem hlavních silničních tahů. Občané tento problém reflektují nejvíce v okolí komunikace I/35. Dále vyšší kriminalita je v městě Holice oproti menším sídlům a také v chatových oblastech a rekreačních areálech, které jsou navštěvovány pouze v úzkou část roku (v letní sezóně).

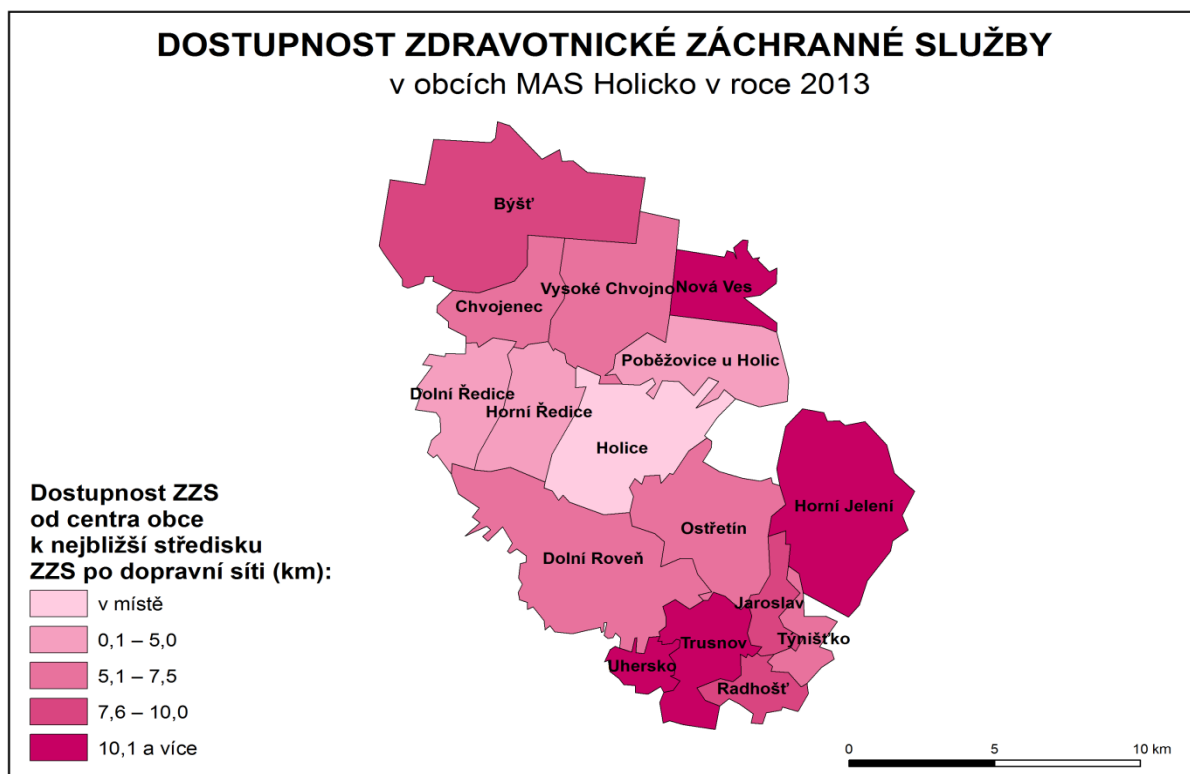

Mapa 31: Dostupnost hasičského záchranného sboru v obcích MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: vlastní šetření a zpracování

Mapa 32: Dostupnost zdravotnické záchranné služby v obcích MAS Holicko v roce 2013

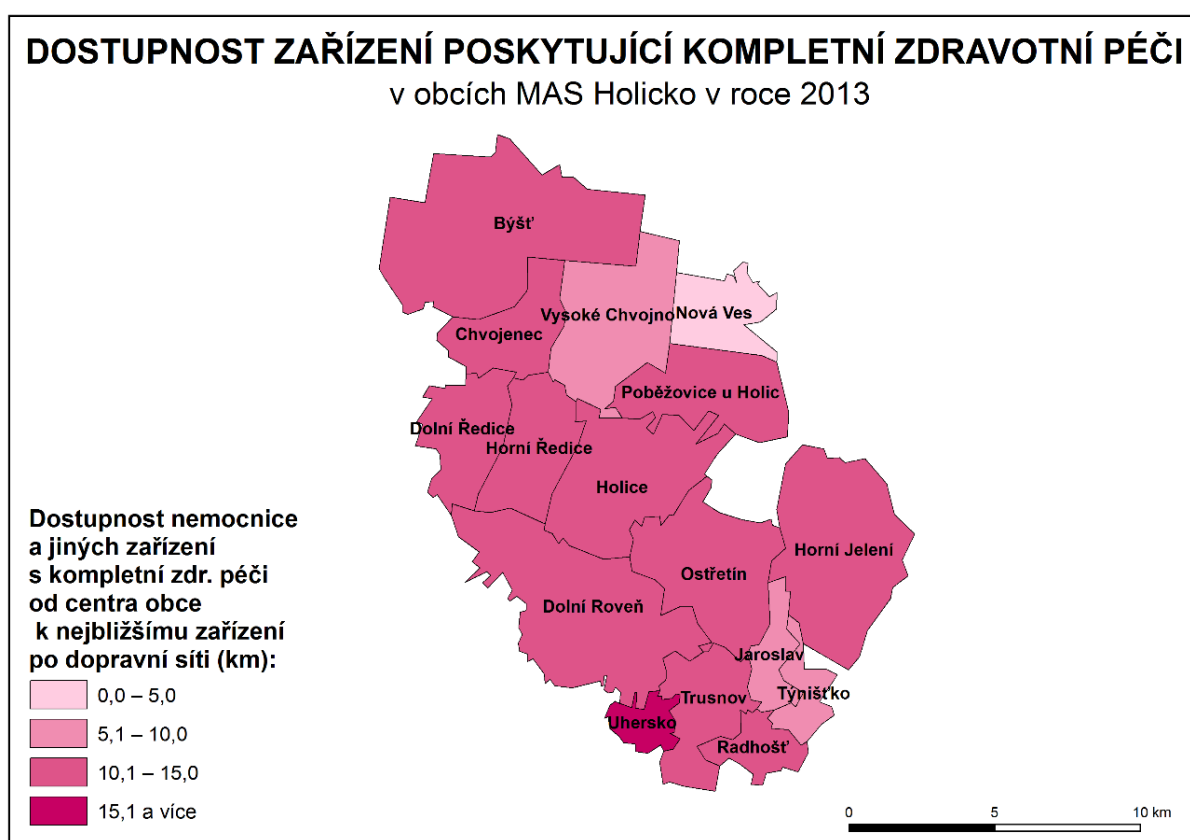

Zdroj dat: vlastní šetření a zpracování

Do kategorie bezpečnosti náleží i dostupnost jednotlivých záchranných složek. Záchraný hasičský sbor sídlí ve městě Holice, proto je jeho dostupnost nejlepší v sousedních obcích. V okruhu do 5 km silniční vzdálenosti je dostupný celkově ve 4 obcích. Větší než 10 km dostupnost od hasičů je v Horním Jelení, Trusnově a Uhersku. Týnišťko a Radhošť jsou dostupnější z Vysokého Mýta, nežli z Holic. Nejméně je dostupná pro pomoc hasičů obec Nová Ves, vzdálenost činí 13,9 km.

Záchranná služba sídlí také v Holicích a pro obce z jihu MAS ve Vysokém Mýtě. Dostupnost výjezdu je proto naprosto srovnatelná s údaji uvedenými výše u hasičského sboru.

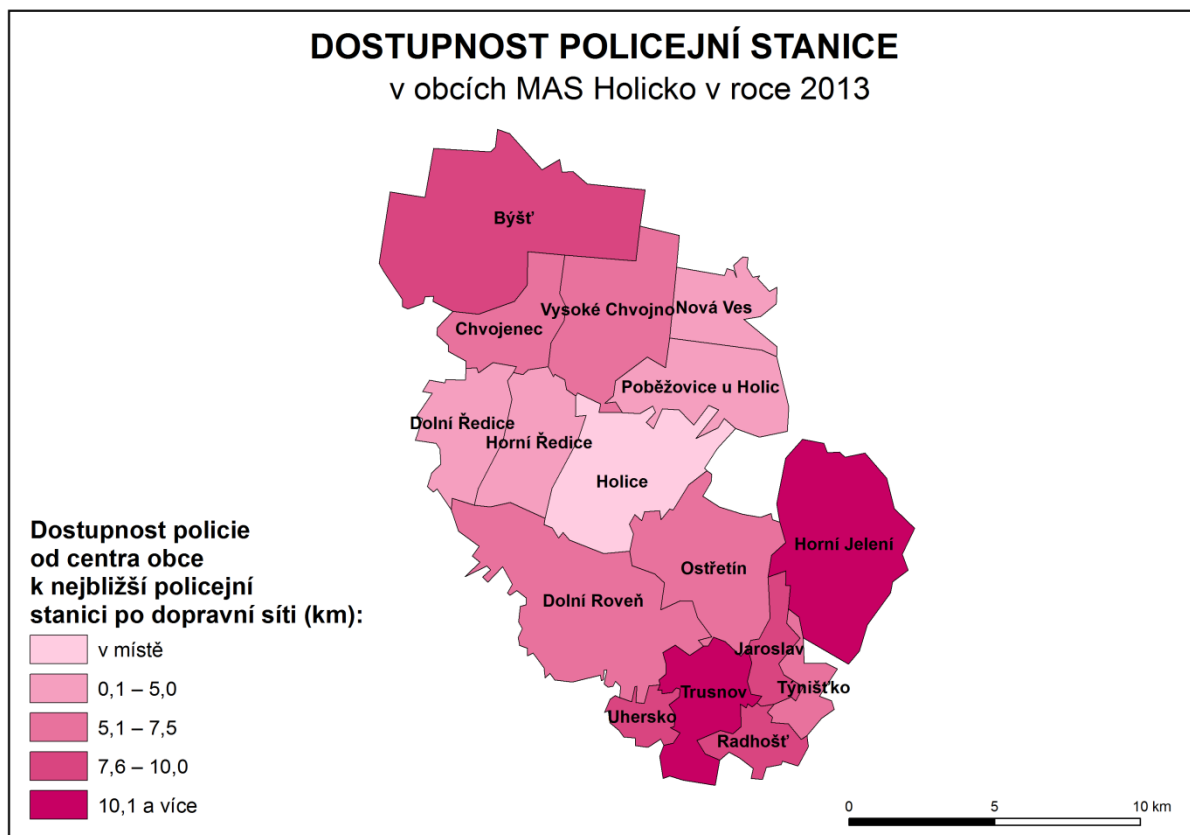
Mapa 33: Dostupnost zařízení poskytujícího kompletní zdravotní péči v obcích MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: vlastní šetření a zpracování

S dostupností zařízení poskytujících kompletní zdravotní péči, většinou nemocnice či specializované polikliniky, je to na území MAS Holicko problematičtější. Nejlepší dostupnost vykazuje Nová Ves (3 km) díky zařízení v Týništi nad Orlicí (specializované poliklinice). Město Holice spolu s dalšími okolními obcemi má z hlediska celé ČR podprůměrnou dostupnost (14,5 km vs. 11,9 km).

Dostupnost služebny policie ať už státní, či obecní je mírně odlišná od obou uvedených záchranných sborů. Služebny, které mají nejmenší dosah na území MAS Holicko, sídlí ve městech Holice, Vysoké Mýto, ale také v Týništi nad Orlicí. Proto dostupnost policie v obci Nová Ves jsou pouze 3 km, na rozdíl od hasičů či záchranné služby. Na ostatním území je dostupnost shodná s výše zmíněnými.

Mapa 34: Dostupnost policejní stanice v obcích MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: vlastní šetření a zpracování

Vybavenost policie, hasičského sboru i záchranné služby odpovídá republikovým standardům. Odráží se v něm i velikost území a počet obyvatel MAS Holicko. Horší technikou a výbavou však disponují dobrovolné jednotky hasičských sborů, které mají za úkol doplňovat profesionální hasičské jednoty.

Územím regionu prochází dvě komunikace I. třídy, což samozřejmě přináší zvýšenou hustotu dopravy. Nejpalčivějším problémem je silnice I/35. Průměrný denní provoz v nejvytíženějších úsecích čítá až 13,5 tisíce automobilů. Tato komunikace nevede mimo intravilán, ale prochází přímo několika obcemi MAS Holicko. Obchvat ji svádí mimo Holice, ale ostatní sídla jsou sužována značným provozem. Vysoká hustota dopravy znemožňuje pohyb po obci.

Velikým problémem je nedodržování dopravních předpisů při průjezdu těmito obcemi. Zvláště není dodržována předepsaná rychlost. Jedná se o komunikaci, která svými parametry umožňuje rychlejší styl jízdy, což ale zvyšuje riziko nehody především v zastavěném území. Nabízí se proto na trase silnice I/35 umístění bezpečnostních prvků pro zpomalení jízdy, a to aktivních (retardéry, zdrsnění povrchu vozovky apod.) a rovněž těch pasivních (radary na měření rychlosti.). Bezpečnostní prvky by měly být umístěny v místech, kde je zvýšený pohyb chodců, zejména dětí a žáků, tedy kolem škol a míst s jejich nejčastějším pohybem. Důležitým prvkem bezpečnosti dopravy je oddělení chodců a cyklistů na jedné straně a automobilové dopravy na druhé. V pasáži o dopravě byl zmíněn cíl vystavět soustavu cyklostezek, které by vycházely z centra města Holic. Dalším opatřením na zvýšení bezpečnosti, které se nabízí, je omezení či zakázání vjezdu automobilů do určitých částí měst a obcí (zejména Holic).

B.1.11.1 SWOT analýza – téma: Bezpečnost**Tab. 52: SWOT analýza – téma: Bezpečnost**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Přítomnost Policie ČR • Existence záchranného hasičského sboru v Holicích • Přítomnost záchranné zdravotnické služby v Holicích • Relativně dobrá dostupnost složek záchranného systému na většině území MAS (z Holic a Vysokého Mýta) • Nízká míra kriminality • Většinou drobná kriminalita bez nejzávažnějších trestních skutků • Relativně vysoká míra objasněnosti trestné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Horší dostupnost záchranných složek v Horním Jelení, Trusnově, Uhersku či Nové Vsi • Neexistence služebny městské policie na území MAS • Nedostatečné vybavení dobrovolných hasičských sborů • Nízká dopravní bezpečnost v okolí hlavních komunikačních tahů (zejména silnice I/35) • Nárůst počtu kriminality v prvním pololetí roku 2014 (nad hodnotu průměru Pardubického kraje) – možnost zhoršování v budoucnu
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Větší finanční příspěvky pro Policii ČR, HZS a zdravotnické služby ze strany státu 	<ul style="list-style-type: none"> • Redukce sítě záchranných sborů – možnost zhoršení dostupnosti těchto služeb na území • Nárůst kriminality vzhledem k ekonomickému stavu Policie ČR • Odklad výstavby komunikace R 35 a zhoršení dopravní situace v regionu

Zdroj dat: vlastní zpracování

Potenciál

- Posouzení možností zřízení obecní, resp. městské policie a participace na ni,
- Zlepšení bezpečnosti v silniční dopravě prostřednictvím užití bezpečnostních prvků,
- Zlepšení vybavení dobrovolných složek (SDH).

Problémy

- Zhoršená dostupnost záchranných složek v obcích u hranic území MAS Holicko,
- Dopravní bezpečnost podél hlavních komunikačních tahů,
- Neexistence služebny městské policie,
- Nedostatečná vybavenost jednotek dobrovolných hasičů,
- Nárůst kriminality.

Potřeby

- Použití bezpečnostních prvků pro omezení silniční dopravy (pasivní a aktivní bezpečnostní prvky),
- Zvýšení bezpečnosti chodců – přechody, lepší osvětlení, chodníky, zamezení vjezdu automobilů do určitých částí apod.,
- Zvýšení bezpečnosti cyklistů – oddělení automobilové a cyklistické dopravy, např. vybudováním cyklostezek,
- Posouzení možnosti vzniku služebny obecní policie,
- Zlepšení vybavení SDH.

B.1.11.2 Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Bezpečnost

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila připravované záměry na svém území a jejich finanční výši na toto programové období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamená, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 53: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Bezpečnost

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Retardéry, radary	2016	800 000,00 Kč
2	Město Holice	Nákup nového hasičského vozu	2015	6 000 000,00 Kč
3	Město Holice	Efektivně využívat služeb Městské policie Pardubice - zlepšení výběru pokut za nedodržování placení parkovného, důsledně kontrolovat zákaz parkování na zeleni	2013 - 2020	
4	Město Holice	Zpracování úvodního projektu „Bezpečná doprava v centru města“	2013	100 000,00 Kč
5	Město Holice	Realizace projektu „Bezpečná doprava v centru města“	2014	13 000 000,00 Kč
6	Město Holice	Zpřístupnit pro kočárky vstup do pediatrických ordinací (U Kapličky)	2014	300 000,00 Kč
7	Město Holice	Zpracovat úvodní projekt revitalizace náměstí	2015	100 000,00 Kč

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
8	Město Holice	Realizace projektu revitalizace náměstí	2017	
9	Město Holice	Zpracovat úvodní projekt revitalizace přilehlých ulic náměstí	2018	100 000,00 Kč
10	Město Holice	Realizace projektu revitalizace přilehlých ulic náměstí	2019	
11	Obec Poběžovice u Holic	Kamerový systém, dětské hřiště a obecní úřad	2015	75 000,00 Kč
12	Obec Poběžovice u Holic	Zábrana k omezení průjezdu na šíři vozidla	2015	60 000,00 Kč
13	Obec Dolní Roveň	Radary		300 000,00 Kč

Zdroj dat: vlastní šetření

Problematika bezpečnosti není ve strategické části tohoto dokumentu opomenuta. Bude promítnuta do několika opatření. Jednak bude podporována bezpečnost silničního provozu v obcích regionu. Bude tak reagováno na potřeby obcí řešit vysokou hustotu provozu na komunikacích v MAS Holicko. Již nyní je plánováno vybudování některých bezpečnostních prvků omezujících rychlost dopravy jako např. retardéry, radarové systémy aj.

Dále město Holice uvažuje o zřízení služebny místní policie a dále některé obce plánují pořízení kamerových systémů či instalaci bezpečnostních prvků s cílem snížit míru kriminality. Pro tyto aktivity bude vyčleněno další opatření pro zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem.

Problematiku přírodních rizik a rovněž technických rizik bude reflektovat opatření, které bude sloužit k podpoře požárních jednotek, jejich zázemí a infrastruktury, na zřízení varovného či výstražného systému a rovněž na oblast prevence a osvěty v oblasti bezpečnosti.

B.1.12 Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

B.1.12.1 Územní plánování

Následující tabulka uvádí seznam obcí z území MAS Holicko, které mají zpracovaný územní plán nebo jiný strategický dokument řešící rozvoj obce.

Tab. 54: Strategické dokumenty a územně plánovací dokumenty na úrovni obcí MAS Holicko

Obec			Býšť	Dolní Roveň	Dolní Ředice	Holice	Horní Jelení	Horní Ředice	Chvojenec	Jaroslav	Nová Ves	Ostřetín	Poběžovice u Holic	Radhošť	Trusnov	Týniště	Uhersko	Vysoké Chvojno	Celkem
Strategické dokumenty obce	Program obnovy venkova	(ANO = 1 / NE = 0)	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	13
	Územní plánovací dokumentace (ÚPD)	(ANO = 1 / NE = 0)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	15
		poslední aktualizace (rok)	2011	2012	2012	2011	2013	2009	1999	2013	2011	2013	2010	2011	2013	2013	0	2004	
		zpracovatel ÚPD (jméno, firma)	Ing. Arch. Hana Vašatová	A-projekt Pardubice	Atelier Aurum s.r.o.	Projektový ateliér Regio s.r.o. Hradec Králové	MÚ Holice	Ing. Čížek	Ing. Arch. Radim Bárta	Regio projektový ateliér Hradec Králové	Ing. Křelina	Ing. arch. Kopecký, Pardubice – Zelené Předměstí	Ing. Architekt Milan Vojtěch, Pardubice – Zelené Předměstí	Ing. Arch. Petr Kulda	Regio	Regio Hradec Králové	0	A Projekt Pardubice	
	Strategický dokument obce	(ANO = 1 / NE = 0)	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	4
		zpracovatel	-	-	-	Město Holice	OHGS, s.r.o.	-	-	-	ÚP architekt Ing. Křelina	-	-	-	-	-	zastupitelstvo	-	
	Oborové koncepce	(ANO = 1 / NE = 0)	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	4
		výčet	-	-	-	Doprava	Strategický plán rozvoje obce, Systém shromažďování a likvidace odpadů.	-	-	-	-	Odpadové hospodářství	-	-	-	-	Odpadové hospodářství	-	-

Zdroj dat: vlastní šetření

Všechny obce z území MAS Holicko mají v současné době platný územní plán, kromě obce Uhersko. 13 obcí má zpracovaný Program obnovy venkova (kromě města Holice a obcí Uhersko a Vysoké Chvojno).

4 obce mají zpracován strategický plán, resp. strategický dokument obce. Jsou jimi Holice, Horní Jelení, Nová Ves a Uhersko.

4 obce mají zpracovanou oborovou koncepci. Z toho 3 obce v oblasti odpadového hospodářství (Horní Jelení, Ostřetín a Uhersko). Město Holice má zpracovanou koncepci v oboru dopravy.

B.1.12.2 Rozvojová území

Hlavní dokumenty územního plánování v ČR – Politika územního rozvoje a Zásady územního rozvoje (na krajské úrovni) – vymezují tzv. rozvojové osy, tedy linie, podél nichž by měl probíhat rozvoj území. Jedna z těchto linií zasahuje i na území MAS Holicko v rámci propojení hradecko-pardubické konurbace. Tyto linie jsou vedeny podél důležitých komunikačních tras. Z tohoto principu se lze inspirovat i na území MAS Holicko. Rozvoj území by měl probíhat podél hlavních komunikačních tras, a to silnic I. tříd I/35 a I/36. Ekonomické aktivity potřebují návaznost na hlavní přepravní trasy, a proto se koncentrují v jejich blízkosti. Z tohoto principu budeme vycházet dále.

Hlavní komunikační trasou je silnice I/35. Území propojuje s městem Hradec Králové a vede přes obce Býšť – Chvojenec – Holice – Ostřetín – Jaroslav – Týništko do Vysokého Mýta a odtud pokračuje dále na Moravu. Druhou významnou komunikační trasou je silnice I/36, která směřuje z Pardubic a územím prochází v blízkosti obcí Dolní a Horní Ředice do Holic a odtud do Borohrádku. Lze očekávat, že rozvoj, především ekonomických činností, se bude odehrávat v blízkosti těchto tras. Obce, které neleží v jejich blízkosti, jsou tak do jisté míry limitovány z pohledu rozvoje. Ovšem území MAS Holicko není rozsáhlé a dostupnost dalších částí je poměrně bezproblémová.

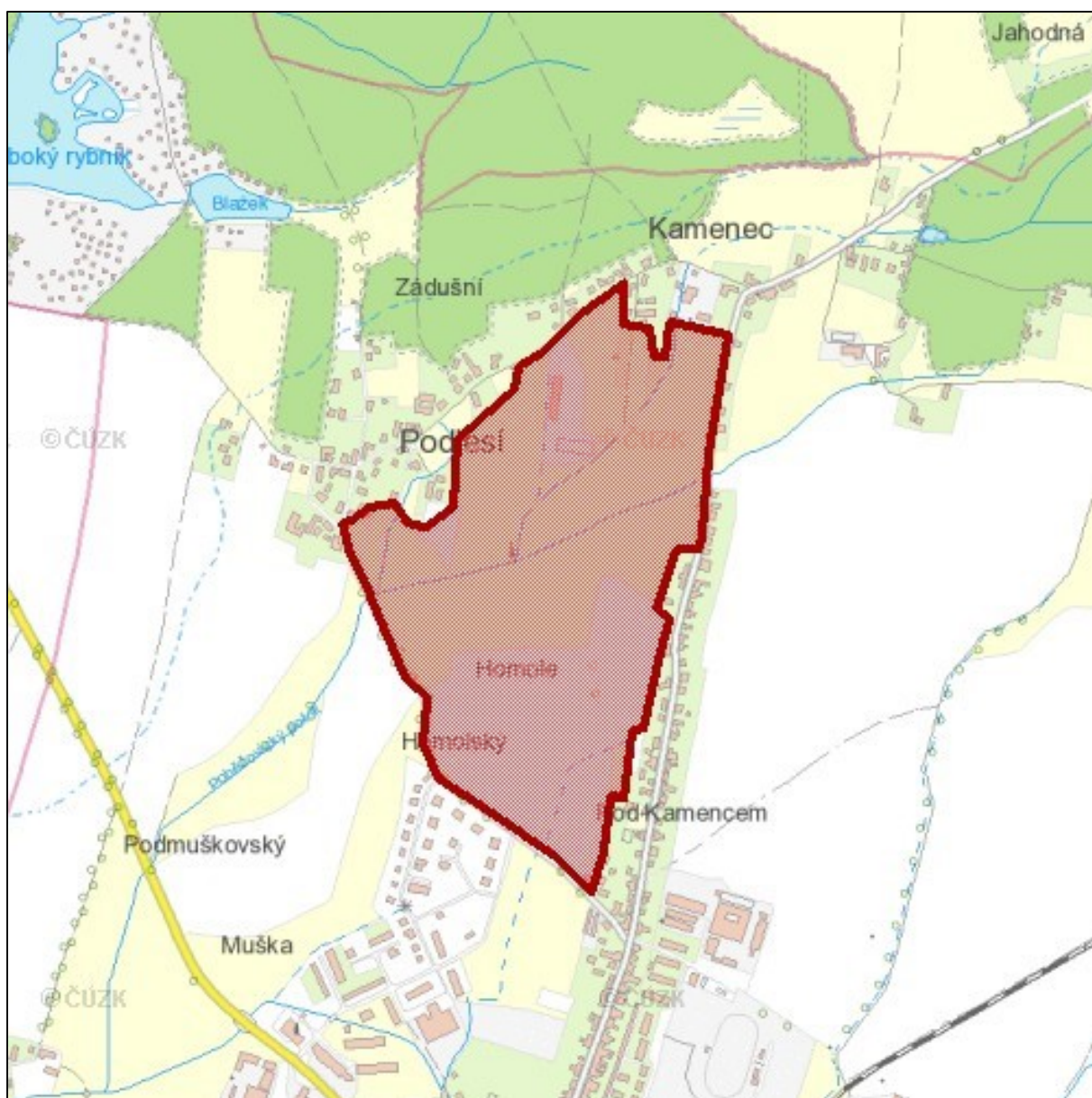
Značný stupeň rozvoje území MAS Holicko proběhl v minulých letech. Došlo zde k masivní bytové výstavbě a v jeho důsledku i nárůstu počtu obyvatel. Přesto se dále počítá s novými zónami pro výstavbu bytů a rodinných domů.

Hlavním rozvojovým územím v regionu MAS Holicko je území tzv. Holice – sever. Tato plocha je jako jediná zmíněna i v klíčových databázích rozvojových ploch. Celková jeho plocha činí 41,6 ha. Rozvojové území Holice – sever je složeno z několika lokalit určených pro rozvoj. Je v úzké návaznosti na zástavbu Holic a táhne se severním směrem k místním částem Podlesí a Kamenec. Celá plocha má být určena k rozvoji bydlení.

Ve většině dalších obcí jsou vymezeny plochy určené k rozvoji ať pro novou výstavbu, či pro výrobu. Např. v Býšti je v sousedství silnice I/35 ve směru Chvojenec vymezena zastavitelná plocha pro výrobu. Větší plochy pro výrobu jsou určeny i na území obce Horní Ředice v blízkosti komunikace I/36. Rozsáhlejší plochy jsou určeny i ve městě Horní Jelení a navazují na současné zastavěné plochy ve směrech západ, sever a východ. Menší plochy určené pro rozvoj se nacházejí i na území dalších obcí.

Mapa 35: Rozvojová oblast Holice - sever

Zdroj dat: Územně analytické podklady – město Holice

Kromě vymezení ploch pro výstavbu v územních plánech obcí bylo v MAS Holicko identifikováno i jedenáct starých nepoužívaných areálů, které sloužily původně především k průmyslovým či zemědělským činnostem a pozbyly uplatnění. V odborné terminologii se používá výraz brownfield. Čtyři z těchto objektů jsou na území města Holice. Tyto objekty by mohly být zrenovovány a využity pro novou ekonomickou činnost. V minulých letech právě dva z objektů uvedených dříve v seznamu brownfieldů našly své uplatnění, a to areál TMS v Holicích, kde nyní působí firma BV elektronik, a zemědělský areál v Opočně, který je využit pro výrobu dřevěných vazníků.

Tab. 55: „Brownfieldy“ na území MAS Holicko

Brownfield	Obec	Původní účel	Současné využití
Holice Bovo Snaha	Holice	průmysl	bez využití
Holice bývalá sklad Mototechny	Holice	průmysl	bez využití
Holice Roveňsko zem. objekty	Holice	zemědělství	bez využití
Holice zemědělská usedlost čp. 134	Holice	zemědělství	bez využití
Radhošť lihovar	Radhošť	průmysl	bez využití
Týništko kravín	Týništko	zemědělství	bez využití
Vysoká u Holic kravín	Vysoká u Holic, obec Ostřetín	zemědělství	bez využití
Litětiny obchod	Litětiny, obec Dolní Roveň	maloobchod	bez využití
Učiliště, internát SOU zemědělské Dolní Roveň	Dolní Roveň	školství	bez využití
Horní Jelení areál pivovaru	Horní Jelení	průmysl (potravinářský)	bez využití
Horní Ředice – zemědělské objekty	Horní Ředice	zemědělství	bez využití

Zdroj dat: vlastní šetření

Pro rekreační účely je plánováno v územním plánu města Holice zpracování návrhu rozvoje rekreační zóny „Rybník Blažkovec“, který se nachází na sever od města. Rovněž pro rybník Hluboký se plánuje další rozvoj rekreace. Územní plán dále počítá s vybudováním několika cyklostezek. Většina z nich by vybíhala z centra Holic do okolních obcí. V plánu je rovněž výstavba několika poldrů jako ochrana před povodněmi.

B.1.12.3 Lidské zdroje

Podnikatelé, především živnostníci, se nacházejí ve všech obcích MAS, tedy k rozvojovým aktivitám může docházet na celém území. Ovšem menší obce jsou díky jiným specifickým rysům limitovány (dopravní obslužnost, dostatek kvalifikovaných zaměstnanců apod.). Rozvoj tedy bude probíhat především ve větších obcích, které mají větší personální zajištění. Aktivita většího rozsahu však mohou být vázány pouze na větší sídla, především město Holice, které nabízí dostatečné kapacity pro rozvoj. I ve větších sídlech jako je Horní Jelení, Dolní Roveň či Býšť lze uvažovat o rozsáhlejších rozvojových projektech. Ovšem investoři do svých záměrů musí kalkulovat problematiku personálního zabezpečení dané činnosti. Důležitým rysem je i poloha města. Rozvojový potenciál obce Býšť se jeví jako vyšší, protože obec sousedí přímo s katastrálním územím města Hradec Králové a zajištění lidských zdrojů díky tomuto sousedství je snadnější nežli např. u vzdálenějšího Horního Jelení. Většina ekonomických aktivit se koncentruje do města Holice, proto lze očekávat, že pro případný rozvoj má toto sídlo z pohledu lidských zdrojů nejlepší podmínky ze všech obcí v MAS Holicko. Na rozvoj v rámci Holic poté mohou synergiicky navázat i další obce.

B.1.12.4 Rozvojový potenciál

Rozvojový potenciál souvisí s výše zmíněnými prvky. Pro rozvoj ekonomických činností stejně tak jako občanské vybavenosti pro kulturní a sportovní účely má nejvyšší potenciál město Holice. Ve městě žije více než třetina všech obyvatel MAS, tedy disponuje výrazně vyšším počtem personálních zdrojů než ostatní obce. Rovněž zaměstnanost se koncentruje především na území Holic. Nachází se zde také de facto kulturní centrum regionu. V Holicích je provozováno kino, divadelní spolek, muzeum, kulturní

dům apod. Rovněž vybavenost pro sportovní účely je v Holicích nejvyšší z celého území. Sportovní a kulturní zařízení se nacházejí na celém území, ovšem pro význačné akce jsou nejvhodnější z hlediska kapacitních a rozsahu nabízených příležitostí ta z města Holic.

Rekreační činnost je vázána v MAS Holicko na vodní plochy, proto její rozvoj může nastat především v rekreační oblasti u rybníka Hluboký a Blažkovec a také v Horním Jelení. V plánu je rozvoj cyklostezek, které by měly protkat území MAS, a tak zvýšit rozvojový potenciál i dalších obcí, nejen největších.

Doprava má nejvyšší potenciál v okolí hlavních tahů, a to silnic I. třídy I/35 a I/36. Především I/35, která tvoří jednu z hlavních spojnic mezi Čechy a Moravou, slouží pro rozvoj ekonomických aktivit v regionu. Rozvojový potenciál silnic II. a III. tříd je výrazně nižší. Zvýšení potenciálu by mělo narůst po vybudování rychlostní komunikace R 35.

B.1.12.5 Vlastní prostředky

Prostředky obcí jsou velmi omezené. V tomto případě záleží na velikosti obce, tedy počtu obyvatel, který ovlivňuje její příjmy v rámci rozpočtového určení daní. Většina obcí tak nemá finanční zdroje na rozsáhlé investice do technické vybavenosti (ČOV, kanalizace, plynofikace aj.), občanské vybavenosti (včetně zařízení pro sportovní a kulturní činnost) či pro stavby v rámci oblasti dopravy. Na území také nepůsobí žádný velký zaměstnavatel, který by zaměstnával několik stovek pracujících a byl schopen realizovat větší investice prostřednictvím svých zdrojů. Podnikatelské subjekty jsou schopné realizovat vlastními silami pouze omezené investiční projekty. Obce se proto musí spoléhat na dotační programy ať již z krajské, státní či evropské úrovně. Podobná situace platí pro firmy, drobné podnikatele a živnostníky.

B.2 SWOT analýza území MAS Holicko

SWOT analýza je standardní metodou používanou k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání. Jejím principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud možno vyčerpávající a objektivní charakteristika silných a slabých stránek zkoumaného území (vnitřní vlivy z hlediska území) a jeho možných příležitostí a ohrožení (vnější vlivy z hlediska území).

SWOT analýza vychází ze socio-ekonomické analýzy, analýzy problémů a potřeb a komunitního projednávání potřeb v území.

Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území MAS Holicko, jež tvoří východisko pro formulování strategické části.

Tab. 56: Celková SWOT analýza území MAS Holicko

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Růst počtu obyvatel (především stěhováním) – region se jeví jako perspektivní pro lidi ze širokého zázemí • Vysoký podíl dětí a mladých lidí ve srovnání s ostatními územími • Kvalifikovaná pracovní síla a relativně nízká nezaměstnanost • Výroba v regionu zahrnuje množství odvětví – lepší vyrovnání se s ekonomickými výkyvy • Velký počet řemeslníků a živnostníků • Relativně optimální struktura sítě ZŠ i MŠ • Vysoký počet spolků a nadstandardní počet společenských akcí (kulturních i sportovních) • Nízká míra kriminality • Vysoká zalesněnost – příznivé životní prostředí a atraktivita pro obyvatele měst • Přítomnost Afrického muzea Dr. Emila Holuba – potenciál pro další rozvoj turistiky • Převažuje pozitivní stav území z ekologické perspektivy • Velký počet sběrných dvorů • Vysoký podíl domů napojených na kanalizaci včetně připojení k ČOV 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaostávání malých obcí • Nedostatek podniků v odvětvích s vysokou přidanou hodnotou (high-tech) • Převaha vyjíždky obyvatel za zaměstnáním nad dojíždkou, region nedokáže nabídnout dostatek pracovních míst pro své obyvatele a hrozí, že bude fungovat spíše jako „noclehárna“ krajských měst • Nedostatečný kapitál a investiční prostředky pro rozvoj podnikání • Malý počet pamětihodností a nízká ubytovací kapacita společně s určitým stupněm zaostalosti rekreačních zařízení • Špatné dopravní spojení o víkendech a státních svátcích (i z hlediska cestovního ruchu) • Nízká dopravní bezpečnost v okolí hlavních komunikačních tahů (zejména silnice I/35) • Nedobudovaná kanalizační síť v části obcí • Nedostatečná bezbariérovost a zhoršený stav některých budov školských zařízení a jejich vysoké provozní náklady • Malá paleta sociálních služeb • Nezájem obyvatel o život v obci (především přistěhovalých a mladších ročníků) • Odchod mladých lidí z regionu • Další úbytek obchodů v malých obcích • Dále se zhoršující tech. stav budov škol. zařízení a zařízení pro kulturu a sport • Nedostupnost bydlení pro mladé rodiny • Pomalá obnova byt. fondu a postupné chátrání objektů sloužících k bydlení

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha pro rozvoj regionu – blízkost krajských sídel přináší potenciál pro příchod nových investičních projektů • Potenciál pro příměstskou rekreaci obyvatel větších měst • Udržení současné míry společenských akcí či jejich další rozvoj • Podchycení a rozvoj nových trendů v zemědělské výrobě a ve formách rekreace • Využití prostředků z fondů EU a národních dotačních titulů pro rekonstrukce a obnovu zařízení a objektů sloužících pro účely školství, kultury, sportu, spolkové činnosti aj. 	<ul style="list-style-type: none"> • Další odklad výstavby R 35 – zabránění napojení regionu na mezinárodní síť a zhoršení situace v dopravě • Snižující se úroveň služeb ve vzdálenějších částech regionu od města Holice a krajských center • Omezení obslužnosti veřejnou dopravou a následné vylidnění menších obcí • Ohrožení chráněných lokalit vlivem developerských a podnikatelských zájmů • Reorganizace pošt a rušení poštovních úřadů v malých obcích • Úpadek spolkové činnosti z důvodu nedostatečné generační obměny a nedostatečného množství finančních prostředků

Zdroj dat: vlastní zpracování

B.2.1 Silné stránky

Region se může pyšnit přílivem nových obyvatel a jeho sociodemografická struktura vykazuje poměrně mladý charakter obyvatelstva. Tato skutečnost je dána přirozenou migrací – přistěhováním lidí z nedalekých měst. V mnohých obcích staví rodinné domky obyvatelé měst, kteří jdou za kvalitnějším životním prostředím a investují do vlastního bydlení i firem na venkově, čímž mohou podnítit další rozvoj regionu.

Podíl nezaměstnaných osob v MAS Holicko je výrazně nižší než hodnoty týž indikátorů za celou ČR, Královéhradecký a Pardubický kraj. Na nízké hodnoty ukazatelů nezaměstnanosti má zásadní vliv příměstský charakter regionu, tj. blízkost krajských center. Mnoho obyvatel území MAS Holicko vyjíždí do těchto center a rovněž díky atraktivnímu charakteru území je zde přítomno množství ekonomických subjektů podílejících se na dostatečném množství pracovních míst, a tím i nižší nezaměstnanosti. Navíc díky velkému podílu lidí ve středním věku a kvalifikované pracovní síle je zde perspektiva přilákání dalších investorů.

Území MAS Holicko není specializováno na určitý segment průmyslové výroby, ale průmysl je zde značně diverzifikovaný a čítá mnoho odvětví (strojírenský, elektrotechnický, textilní, oděvní, kožedělný, dřevozpracující průmysl, stavebnictví), díky tomu nám zde vyvstává předpoklad, že se region lépe vyrovná s následky možných ekonomických výkyvů.

Silnou stránkou regionu je i to, že i na tak málo rozsáhlém území jako je území MAS Holicko, existuje velká nabídka služeb a řemeslníků. Ve venkovských regionech totiž patří řemesla mezi nejdůležitější aktivity, které zabezpečují zaměstnanost a udržují obyvatele, a tak i život v malých obcích.

Rozmístění mateřských i základních škol je poměrně optimální. Mateřské i základní školy jsou zastoupeny ve více jak polovině obcí. Nadto zde fungují i střední školy a zařízení pro realizaci volného času dětí. V regionu jsou přítomna i speciální zařízení pro ústavní ochrannou výchovu dětí a mládeže.

Na poměrně malém území MAS Holicko působí mnoho spolků a občanských organizací (od kulturních, přes sportovní, myslivecké, zahrádkářské až po specificky zaměřené jako spolky žen či kluby důchodců). Díky jejich fungování zde vznikají společné tradice či zvyky místních komunit. Jsou tak vytvářena místní společenství občanů, která se stávají soudržná a podporují život na venkově. Dochází tak k naplnění společenského života i v menších sídlech.

Co se týče míry trestné činnosti a závažnosti kriminality, spravované území obvodním oddělením Policie ČR Holice v Čechách patří mezi značně podprůměrné z hlediska ČR. Z hlediska závažnosti nedošlo za zkoumané období na území MAS Holicko k žádnému zvláště závažnému trestnému činu. Nebyla zde spáchána žádná vražda, region je prost i trestního skutku znásilnění.

Krajina MAS Holicko má vysoký podíl lesů, největší lesní komplex přiléhá k městské aglomeraci Hradec Králové. Obce velký podíl lesů obhospodařují společně v rámci Lesního družstva a připravují i společné projekty na lepší rekreační využití lesa a usměrnění pohybu návštěvníků.

Turistický region je z hlediska rekreačního potenciálu a jeho celkového využití hodnocen jako méně atraktivní. Ovšem z hlediska rekreace a míry turistického ruchu se může jednat v budoucnu o perspektivní region. Středobodem turistického ruchu a nejnavštěvovanějším místem je Africké muzeum Dr. Emila Holuba v Holicích. Pro jednotnou propagaci regionu na veletrzích, výstavách a propagačních materiálech se nabízí využít jména slavného rodáka Dr. Emila Holuba a tím přitáhnout pozornost turistů a přivést návštěvníky do regionu.

Území MAS Holicko vykazuje poměrně dobré známky i z pohledu stavu životního prostředí. Z hlediska ochrany ovzduší a vod nemá region mimořádné problémy (výjimku tvoří snad drobné černé skládky v

katastrech obcí). Sběr a likvidace domovního odpadu je zajišťován soukromými společnostmi. Dle hodnocení obcí pracují všechny společnosti velmi spolehlivě. Úkolem pro řešení v budoucnosti bude zvýšení podílu recyklace nad skládkováním.

Na území se vyskytuje poměrně mnoho sběrných dvorů (9). Sedm z nich bylo vybudováno v nedávné době v rámci společného projektu Dobrovolného svazku obcí Holicka.

Technická vybavenost obcí na území MAS Holicko je na velice dobré úrovni. Vysoký podíl domů je napojen na kanalizaci. Na čističku odpadních vod je napojeno 10 obcí. Kromě toho ve všech obcích vyjma Nové Vsi je veřejný vodovod. A míra plynofikace na území MAS Holicko dosáhla 92%.

B.2.2 Slabé stránky

Na druhou stranu dochází k zaostávání malých obcí na jihu a východě území, které jsou nejvíce vzdáleny od krajských center a města Holice. V těchto obcích chybí veškeré obchody, služby, školy, zaměstnavatelé apod., čímž dochází ke zpomalování jejich rozvoje.

Na území MAS Holicko působí málo podniků v odvětvích s vysokou přidanou hodnotu (high-tech). Tato skutečnost tak částečně ubírá na rozvojových kapacitách tohoto území.

Region také postrádá dostatečný počet pracovních míst pro své obyvatele, který je mimo jiné způsoben i nedostatkem kapitálu na investice do dalšího rozvoje firem. Z tohoto důvodu musí značná část obyvatelstva dojíždět za prací mimo region. Obce tak do určité míry slouží pouze jako „noclehárny“ pro pracující obyvatele krajských měst.

Hlavní komunikační trasou je silnice I/35, která region propojuje s městem Hradec Králové a Moravou. Rozvoj regionu (především ekonomických činností) se tedy odehrává v blízkosti této komunikace. Obce, které neleží v její blízkosti, jsou tak do jisté míry limitovány z pohledu rozvoje. Ovšem území MAS Holicko není rozsáhlé a dostupnost dalších částí je poměrně bezproblémová.

Využití potenciálu pro cestovní ruch brání nedostatečné zázemí infrastruktury i služeb pro příměstskou rekreaci a možnosti občerstvení, ubytování v soukromí, naučných stezek a další. Na území MAS Holicko se nenacházejí hodnotné starobylé pamětihodnosti jako hrady, zámky, tvrze apod. Na území je pouze několik kulturně-historických pamětihodností, které mají potenciál pro turistický ruch. V obcích, které dosahují vysokého indexu přírodních předpokladů rekreace, jsou omezené či úplně chybí ubytovací kapacity a s nimi potřebná infrastruktura a navázaná zařízení.

Co se týče rozsahu přepravy – počtu spojů, situace je nejlepší v obcích, které leží na hlavních komunikacích, především na silnici I. třídy I/35. Úroveň dopravní obslužnosti lze hodnotit v těchto obcích jako vyhovující. Ostatní obce mimo tuto hlavní tepnu mají problém se zajištěním dopravy pro pracující druhé směny a ve večerních hodinách. Nízká frekvence nebo téměř žádná je doprava o víkendech a ostatních nepracovních dnech (státních svátcích), popř. v dnech, kdy neprobíhá vyučování. Tato situace velmi negativně ovlivňuje mobilitu obyvatel především z menších obcí a podepisuje se i na možnostech využití území z hlediska cestovního ruchu.

Problematická je naopak vysoká intenzita dopravy na silnicích I. tříd. Obyvatelstvo (především žijící u těchto komunikací) z tohoto důvodu upozorňuje na nízkou bezpečnost – nedostatek bezpečnostních prvků pro chodce a cyklisty na komunikacích. S touto problematikou souvisí i nepropojenost a neprovázanost cyklostezek, díky čemuž musí cyklisté část trasy absolvovat po běžných silničních komunikacích (určených společně i pro motorová vozidla), což vytváří zvýšené riziko vzniku nehody

(vhodnost separace cyklistické a automobilové dopravy). Problematický je stav silnic nižších tříd z důvodu nedostatku finančních prostředků pro jejich opravu.

Kanalizační síť funguje pouze v některých obcích. Ovšem v části obcí je již připravena ve stádiu projektové přípravy výstavba splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod.

Část budov školských zařízení prošla v minulých letech rekonstrukcí a modernizací včetně jejich vnitřního vybavení. Rovněž byla snížena energetická náročnost budov prostřednictvím zateplení. Ovšem část objektů je stále ještě ve zhoršeném stavu a stále čeká na provedení potřebných oprav.

Rovněž mnoho škol a školských zařízení na území MAS Holicko není bezbariérových. Nynějším směrem, který je prosazován v oblasti školství, je inkluze žáků se SVP. Bude proto potřebné provést ve školách a školských zařízení stavební úpravy tak, aby vyhovovaly žákům se SVP. Dále bude potřebné vybavit školy pomůckami a kompenzačním vybavením pro tyto žáky.

Sociální služby nejsou v MAS Holicko tak početné, resp. rozsah jejich nabídky je omezený. Je to z důvodu malého počtu obyvatel MAS a rovněž neexistence populačně početnějšího centra, jelikož město Holice má 6,5 tisíce obyvatel. Nevyskytují se tu např. nízkoprahová centra či azylové domy apod.

Dalším problematickým bodem je neochota místních obyvatel podílet se na místních aktivitách a životě v obci. U přistěhovalých a mladších ročníků hrozí upřednostňování kulturních a sportovních akcí v krajských městech před místními aktivitami, což může přinášet negativní vliv na život v komunitě a společenské prostředí v obcích.

Celospolečenskou hrozbou je odliv mladých a vzdělaných lidí z vesnic do větších měst a tím stárnutí obyvatelstva v regionu. S tím souvisí také zánik základních a mateřských škol, zajištění péče o seniory, neatraktivnost regionu pro podnikatelské investory aj.

Místní spolky skomírají v důsledku stárnoucí základny a malému zapojení mladších generací, které by převzaly činnost do budoucna. Stěžejním bodem je především nedostatek finančních prostředků pro spolkovou činnost, který ovlivňuje nabídku a přeneseně i atraktivitu různých spolků v důsledku nemožnosti vyměnit zastaralé vybavení, rekonstruovat prostory apod. Problémem je i to, že díky blízkosti krajských center dochází k upřednostňování občanských organizací v krajských městech před místními aktivitami, což může přinášet negativní vliv na život v komunitě a společenské prostředí v obcích.

Hrozbou je zánik obchodů v malých obcích a nutnost dojíždění místních obyvatel za nákupem potravin do větších měst, které přináší zhoršení atraktivity obce pro možnost přistěhování nových obyvatel. Tyto malé obchůdky slouží i pro setkávání místní komunity, tzn., že jejich uzavření může mít i negativní vliv na společenském prostředí v obcích (nezájem o život v obci, která slouží pouze jako „noclehárna“ pro obyvatele krajských měst).

Na území MAS Holicko sice probíhá intenzivní bytová výstavba, ale to se týká pouze atraktivní části regionu v blízkosti krajských měst. Opačná situace je na jihu a východě území, kde je malá bytová výstavba a nízký přírůstek obyvatel. Hrozbou je právě nedostupnost bydlení v této části regionu pro mladé rodiny, a tím odliv mladých a vzdělaných lidí z vesnic do větších měst a následně i stárnutí obyvatelstva regionu. S tím souvisí i pomalá obnova bytového fondu a postupné chátrání objektů sloužících k bydlení.

B.2.3 Příležitosti

Velkou příležitostí pro území MAS Holicko je jeho strategická poloha v blízkosti krajských center (Pardubice, Hradec Králové), které mají vysoký potenciál pro inovace a další růst. Tato příležitost přináší potenciál pro příchod nových investičních projektů a tím i ekonomický rozvoj regionu.

Region by měl zlepšit svou propagaci s vyzdvížením jeho geografické pozice (zdůraznění výhodné pozice v blízkosti Hradce Králové a Pardubic) vůči možným podnikatelským investorům, ale i novým podnikatelským aktivitám vlastního obyvatelstva. Na aktérech území MAS Holicko leží zodpovědnost za vytvoření náležitých podmínek pro rozvoj dalšího podnikání jak ve městech, tak také na venkově. Podporovány by měly být především progresivní a moderní formy podnikatelských aktivit. Realizace tohoto kroku by měla mít za následek rovněž snížení vyjížděky za prací z území Holicka, a tím zvýšení atraktivity regionu pro obyvatele (zamezení stěhování obyvatel za prací).

Území MAS Holicko má další potenciál pro cestovní ruch, který však není v současné době náležitě využit. Jedná se především o tzv. měkké formy turistiky jako např. odpočinkové pobyty, aktivní trávení volného času apod. Region může sloužit jako možnost víkendového odpočinku pro současné obyvatele nedalekých Pardubic a Hradce Králové. Rozvíjí se zde taktéž moderní formy zemědělské výroby jako je ekofarmářství a s nimi spojené formy cestovního ruchu – ekoturistika, agroturistika, apod.

V souvislosti s tímto se naskýtá příležitost na vybudování cyklostezek, které by propojily významná místa regionu i mimo něj. Cyklostezky by měly být vystavěny i pro potřeby místních obyvatel (nejen turistů), a to podél hlavních komunikačních tahů, což by jednak zvýšilo atraktivitu cyklistické dopravy a též snížilo riziko nehodovosti.

Území MAS Holicko se naskýtá možnost využití finančních prostředků ze strukturálních fondů a dalších dotačních titulů pro rozvoj regionu. Využití finančních prostředků EU v programovém období 2014 – 2020 je obrovskou příležitostí pro rozvoj infrastruktury, sociálních služeb a zdravou podporu podnikání. Tato příležitost je vázána na podmínku připravenosti subjektů, projektů a jejich partnerský (koordinovaný, promyšlený) postup. Pro venkovský region Holicko je vedle fondů ERDF (regionální rozvojový) a ESF (sociální) také významné využití fondu EAFRD (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova) a také doplňkových státních zdrojů. Svou roli hraje zapojení do synergických aktivit Pardubického kraje na efektivní využití EU fondů.

B.2.4 Hrozby

Jednou z největších hrozeb pro rozvoj regionu je další odklad a zpoždění výstavby rychlostní komunikace R 35, která má sloužit jako nová osa rozvoje z regionálních center do dalšího území kraje včetně území MAS Holicko. Bez vybudování nové čtyřproudové rychlostní komunikace R35 nedojde k touženému zklidnění dopravy v obcích naopak lze očekávat zhoršení situace. Vysoká intenzita dopravy přináší i zhoršení atraktivity obce pro možnost přistěhování nových obyvatel či pro nové podnikatelské záměry.

Hrozbou je i snižující se úroveň služeb v malých obcích na jihu a východě území, které jsou nejvíce vzdáleny od krajských center a města Holice. V těchto obcích chybí veškeré obchody, služby, školy, zaměstnavatelé apod. Tím může dojít k vyklidňování těchto obcí a stěhování jejich obyvatel do větších měst.

Značně problematická je dopravní obslužnost v menších obcích mimo hlavní komunikační trasy, a to především v odpoledních a večerních časech, o víkendech a ostatních nepracovních dnech. Případné

zhoršení této situace by mohlo vyústit vylidněním těchto obcí a stěhováním jejich obyvatel do větších měst.

Podíl chráněných území je v regionu značně nízký z důvodu nepřítomnosti žádné chráněné krajinné oblasti. Na území MAS Holicko se vyskytují pouze maloplošná chráněná území. Přesto je potřeba tato území chránit před developerskými a podnikatelskými zájmy pro zachování a obnovu krajinných hodnot, přírodního dědictví a biodiverzity.

Dalším rušením poštovních úřadů v malých obcích dojde ke zhoršení poštovních i finančních služeb pro místní obyvatele (mnohde slouží pošta i jako bankovní instituce), a tím opět ke zhoršení atraktivity obce pro možnost přistěhování nových obyvatel.

Hrozbou je i promarnění příležitostí na využití finančních zdrojů (strukturální fondy EU, národní a krajské dotační tituly), které se nabízí pro rozvoj území. Zhoršením technického stavu budov školských zařízení a zařízení pro kulturu a sport dojde ke snížení atraktivity regionu pro jeho obyvatele.

B.3 Analýza problémů a potřeb území MAS Holicko

Analýza problémů a potřeb představuje posouzení trendů spojených s problémovými, resp. rozvojovými oblastmi hospodářského a sociálního vývoje území v relevantním časovém období. Vychází jak z údajů socio-ekonomické analýzy, tak i z komunitního projednávání potřeb a problémů v území.

B.3.1 Obyvatelstvo

Problémy

Na území se po přílivu obyvatel v polovině minulé dekády a velkém počtu narozených dětí postupně zhoršují demografické ukazatele. Demografický trend je obdobný jako na většině ČR, pouze mírně zpožděný. Roste počet osob starších 65 let a porodnost se po letech 2006 až 2010 vrátila k předešlým „nízkým“ hodnotám. Dále ubývá obyvatel v menších obcích především v okrajových částech území (jih a východ regionu) a taktéž se zvyšuje jejich průměrný věk. Z důvodu blízkosti krajských center Hradce Králové a Pardubic mnoho obyvatel využívá region pouze jako „místo pro přespání - noclehárnu“, ale mají minimální či žádný podíl na společenském životě či na ekonomických aktivitách v regionu.

Potřeby

Žádoucí je zlepšit podmínky pro život v obcích, což bude mít za následek zvýšení atraktivity území. Jedná se zejména o udržení a rozšíření služeb, které jsou poskytovány v obcích – zdravotních a sociálních služeb, přítomnosti škol, kulturního vyžití, maloobchodu (zejména prodeje potravin) aj. Cílem je především udržení mladých lidí či přilákání nových obyvatel na území regionu. V rámci tohoto cíle je důležité zajistit dostatečnou bytovou výstavbu a najít další vhodné lokality pro stavbu domů. Rovněž je v tomto směru důležité zajištění dobré dopravní obslužnosti regionu i dostupnosti regionálních center (měst Hradce Králové a Pardubic, kam značná část obyvatel dojíždí za prací či za vyžitím).

Potenciál

Klíčovou charakteristikou regionu je blízkost velkých center (Pardubic a Hradce Králové). Region tak může přitahovat obyvatele z měst díky klidnému prostředí, které slouží jako protiklad k městskému ruchu v blízkých městech. Potřebné je také zajistit růst vzdělanosti obyvatel pro přilákání nových investorů a vytvoření nových podnikatelských projektů, tj. využití moderních trendů (vzdělanostních, ve výrobě apod.). V tomto směru se jeví jako důležitá spolupráce se školami a dalšími institucemi v oblasti vzdělávání včetně celoživotního.

B.3.2 Bydlení

Problémy

Pro udržení mladých lidí a přilákání nových rodin je potřebné zajistit dostatečnou bytovou výstavbu. Ovšem mnoho vhodných lokalit pro rozvoj bydlení je již vyčerpáno v důsledku masivního růstu zástavby v minulém desetiletí, kdy došlo k přílivu nových obyvatel. Nadto mnoho obydlí v menších sídlech slouží pouze k rekreačním účelům, což přináší malý užitek pro společenský život v obci. Rovněž je v některých sídlech vysoký podíl starých domů, které bude potřebné v následujících letech rekonstruovat. Navíc tyto domy trpí vysokými náklady na energie.

Potřeby

Je potřebné nalézt nové lokality na rozvoj bydlení v rámci územně plánovací dokumentace. (Přednostně by měly být využity již zastavěné plochy, na kterých stojí nevyužité budovy, před výstavbou na zelené louce.) Žádoucí je i snižování energetické náročnosti starších obydlí formou zateplení či obměnou systému vytápění za nové efektivnější a ekologičtější.

Potenciál

Území vzhledem ke svému charakteru nabízí nižší náklady na bydlení než v krajských centrech a díky jejich relativně příznivé dostupnosti může přitáhnout nové obyvatele. Nadto na území neexistují žádné sociálně vyloučené lokality. Potenciál také pramení z využití nových forem ekologizace bydlení (zateplení objektů, nových forem vytápění), a tím i snížení energetických nákladů.

B.3.3 Školství

Problémy

Vysoká porodnost v letech 2006 až 2007 přináší riziko nedostatečné kapacity některých ZŠ a s tím související přeplněnosti tříd, která má negativní vliv na vzdělávání žáků a rozvoj jejich dovedností. Tento problém může mít za následek snížení atraktivity území pro mladé skupiny obyvatel. Dalším problémem je horší technický stav některých budov škol a školských zařízení a chybějící či zastaralé vybavení pro výuku. Rovněž mnoho škol a školských zařízení na území MAS Holicko není bezbariérových.

Potřeby

V příštích letech bude žádoucí přistoupit k rekonstrukci škol a ostatních školských zařízení a rovněž k navýšení kapacity některých z nich. Potřebné bude i zajištění lepšího vybavení spolu s podporou technického, přírodovědeckého a jazykového vzdělání, což zvyšuje kapacity pro trh práce. Dále bude potřebné provést ve školách a školských zařízení stavební úpravy tak, aby vyhovovaly žákům se SVP, vybavit školy pomůckami a kompenzačním vybavením pro tyto žáky. Také by měla být navázána účinnější spolupráce mezi školami a využity nové trendy ve výuce.

Potenciál

Potenciál v oblasti školství lze spatřit především v zavedení inovativních metod výuky, ve zvýšení technických, přírodovědeckých a jazykových znalostí žáků a taktéž v zapojení dospělých do života školy, např. ve zřízení komunitních škol. Další potenciál je ukryt v optimalizaci výdajů na vzdělávání prostřednictvím efektivního plánování a vyšší intenzity spolupráce.

B.3.4 Zdravotnictví a sociální služby

Problémy

Především poskytovatele sociálních služeb sužuje nedostatečné množství finančních prostředků na zabezpečení provozu a na jejich rozvoj. Dalším problematickým bodem jsou zhoršující se sociodemografické podmínky na území MAS Holicko. Jak již bylo zmíněno v oblasti věnované obyvatelstvu, poměrně rychle narůstá stejně jako v ČR jako celku počet osob v seniorském věku (65 let a starších). Tento trend si vyžádá nové kapacity v oblasti sociálních služeb, které nejsou v regionu dostatečně rozvinuty. Sociální služby, co se týče jejich rozsahu, jsou na území MAS Holicka poměrně omezeny, což je dáno především velikostí území, např. chybí stacionář, nízkoprahová centra či komunitní centra. Dále občanům regionu chybí noční pohotovost na poliklinice v Holicích. A rovněž problémem především pro obyvatele menších a okrajových obcí je horší dopravní dostupnost.

Potřeby

Na území MAS Holicko je nízká úroveň sociálních služeb. V důsledku rychlého stárnutí obyvatel bude v následujících letech a desetiletích potřebné navýšit kapacity a patrně i rozsah sociálních služeb poskytované seniorům. Dále zde existuje pouze jedno komunitní centrum, a to pouze pro rodiče na rodičovské dovolené. Z tohoto důvodu je žádoucí provést analýzu současné nabídky sociálních služeb a budoucích potřeb a taktéž analýzu efektivity a posléze přistoupit k optimalizaci. V oblasti zdravotnictví je nutné žádoucí současnou síť a počty lékařů a stomatologů, popř. rozšířit některé služby (pohotovost). Záhodno je také rekonstruovat některé lékařské ordinace.

Potenciál

MAS Holicko má potenciál na další rozšíření sociálních služeb především pro starší spoluobčany (stacionář). Uvažovat je možné i o zřízení nízkoprahového centra pro děti a mládež nebo komunitního centra i mimo centrum regionu.

B.3.5 Kultura, sport a společenský život

Problémy

Objekty určené pro kulturní, společenské či sportovní vyžití trpí zhoršeným technickým stavem a rovněž jejich vnitřní vybavení je často zastaralé. V některých menších obcích chybí úplně kulturní dům či společenský sál, v nichž by se mohl organizovat společenský život. Obce nemají dostatečné finanční prostředky pro rozvoj spolkové činnosti. Problémem je i stárnutí členské základny spolků, nechuť nově příchozích se zapojit a také se projevuje značná konkurence nedaleko vzdálených měst Hradce Králové a Pardubic.

Potřeby

Je žádoucí rekonstruovat nevyhovující budovy i vzhledem k vysoké energetické náročnosti. Potřebné je i modernizovat vybavení, zejména sportovních objektů. Tyto skutečnosti mají negativní vliv na život v obci i na rozvoj kulturních a sportovních spolků a členskou základnu, zejména s ohledem na mladší generaci. Žádoucí je zapojení většího počtu obyvatel, přizpůsobení společenských aktivit potřebám a přání obyvatel (např. zavedením vzdělávacích kurzů pro dospělé) a dále využití a zapojení škol.

Potenciál

V regionu je potenciál udržet činnost poměrně rozsáhlé struktury různých spolků za pomoci modernizace jejich zázemí a také zapojit více obyvatel do spolkové činnosti včetně omlazení členské základny prostřednictvím zvýšení jejich atraktivity, např. větší nabídkou činností apod.

B.3.6 Obchod a služby

Problémy

Značným problémem pro menší obce je absence, resp. rušení maloobchodů a drobných služeb, což může mít za následek odliv obyvatel. Tento problém se týká také poboček České pošty, která mnohdy bývá jediným poskytovatelem peněžních (bankovních) služeb v obci.

Potřeby

Potřeby vyplývají z předchozího odstavce – minimálně udržet současnou síť maloobchodu a drobných služeb včetně pošt, v případě možností ji rozšířit.

Potenciál

MAS Holicko má potenciál pro další rozvoj služeb, především restauračních zařízení, v důsledku plánované výstavby rychlostní komunikace R 35 a rovněž při zvýšení atraktivity regionu z hlediska cestovního ruchu (cykloturistiky, nových forem rekreace apod.)

B.3.7 Technická vybavenost

Problémy

Hlavním problematickým bodem regionu je neexistující kanalizace s připojením na ČOV. V mnoha obcích je funkční pouze dešťová kanalizace. Toto je způsobeno nedostatkem finančních prostředků obcí na tak nákladnou realizaci jako je ČOV či vybudování kanalizace.

Potřeby

Jedná se zejména o dostavbu kanalizační sítě s připojením na ČOV i v menších obcích. Obce by rovněž měly začít ve větší míře využívat moderní způsoby komunikace s občany. Dále je žádoucí dobudovat protipovodňová opatření na ochranu osob a majetku.

Potenciál

Potenciálem regionu lze shledat ve větší míře napojenost na kanalizační systém s ČOV a rovněž udržení vysoké míry domácností využívajících k topení plyn. Další potenciál se nabízí ve využití moderních sítí (vysokorychlostního internetu) a dokončení protipovodňových opatření.

B.3.8 Doprava

Problémy

Jedním z hlavních problémů, který sužuje region, je vysoká intenzita dopravy a z ní vyplývající omezení pohybu po obci či mezi obcemi pro obyvatele. Tento stav negativně ovlivňuje atraktivitu obcí. Dále se na území vyskytuje množství silničních komunikací ve zhoršeném provozně-technickém stavu. Rovněž problematický je nedostatečný počet dopravních spojů v menších obcích regionu.

Potřeby

Je žádoucí zlepšit bezpečnost i mobilitu osob v obcích, kterými procházejí komunikace s vysokou intenzitou provozu. Zásadním opatřením, které povede ke zlepšení stavu, bude vybudování rychlostní komunikace R 35, na niž obce nemají zásadní vliv. Avšak vhodným opatřením je výstavba cyklostezek a chodníků a také vybudování dopravně-bezpečnostních prvků. Žádoucí jsou opravy komunikací (různých tříd) v regionu. Důležité je minimálně zachování současné obslužnosti území z hlediska dopravních spojů.

Potenciál

Potenciál se nachází ve vytvoření sítě cyklostezek propojující obce s vysokou intenzitou dopravy, dále dobudování chodníků v těchto obcích a rovněž zavedení nových bezpečnostních prvků do dopravy (retardéry, osvětlení přechodů aj.). Další potenciál skýtá dobudování rychlostní komunikace R 35, která by měla odlehčit obcím ležícím na komunikaci I/35. Také jej lze shledat ve zlepšení provozně-technického stavu komunikací v regionu.

B.3.9 Životní prostředí

Problémy

Značný problém pro zdravotní stav obyvatel vyplývá z předešlého tématu, a to emise z intenzivní dopravy (prach, oxidy dusíku). Dále jsou na území znečištěné podzemní zdroje vody – vodu nelze používat k pití. Mnoho obcí není připojeno na kanalizaci s ČOV. Množství, resp. hustota komunikačních tahů znamená omezení pohybu pro živočichy. Na území se vyskytují velké plochy scelené orné půdy, které snižují úroveň biodiverzity. Půda také trpí ztrátami z důvodů (větrné) eroze. Podél hlavních komunikačních tahů se vyskytují černé skládky.

Potřeby

Mezi hlavní potřeby patří zavádění kanalizace s ČOV do dalších obcí. Omezení emisí ze stacionárních zdrojů zavedením ekologických forem vytápění. Dále provedení opatření, která snižují degradaci půdy způsobenou erozí, a s tímto rozdělení velkých bloků orné půdy na menší. Vhodná je i postupná obnova lesů do stavu blízkého přirozenému prostředí. Žádoucí je odstranění a zamezení vzniku dalších černých skládek (zejména podél hlavních komunikačních tahů). Důležitým opatřením je i vzdělávací a osvětová činnost.

Potenciál

Hlavní body tvořící potenciál na území vycházejí z výše zmíněného, tedy podpoře zavádění ekologických forem vytápění, připojení většiny obcí na funkční kanalizaci s ČOV, protierozní opatření, využívání ekologického zemědělství, obnova lesů a zvýšení informovanosti obyvatel o stavu životního prostředí, způsobů péče o něho a možnostech nápravy.

B.3.10 Cestovní ruch a pamětihodnosti

Problémy

Na území MAS Holicko jsou nedostatečné kapacity pro zvýšení cestovního ruchu a nadto se zde nacházejí zastaralé objekty pro rekreaci, které snižují rekreační potenciál území. Rovněž mnoho památkových objektů vyžaduje rekonstrukci. Dále je omezen rozvoj cykloturistiky vysokou intenzitou dopravy na páteřních komunikacích.

Potřeby

Je vhodné modernizovat vybavenost území pro potřeby cestovního ruchu – opravit objekty určené pro rekreaci a turistickou infrastrukturu. Pro rozvoj cykloturistiky je žádoucí oddělit cyklodopravu od motorové a vybudovat nové komunikace či opravit stávající určené pro cyklistiku a pěší dopravu včetně polních a lesních cest. Dále je žádoucí opravit památkově chráněné objekty ve zhoršením stavu.

Potenciál

Území se nachází v těsném sousedství krajských center Hradce Králové a Pardubic, tedy skýtá vysoký potenciál pro rekreaci a cestovní ruch pro obyvatele těchto měst a jejich zázemí. K atraktivitě přispívá

i vysoká zalesněnost území zvláště jeho východní části. Je zde možné realizovat moderní a netradiční formy turistiky (agroturistika aj.). Značný potenciál má cykloturistika. Také se nabízí rekonstrukce starých a vybudování nových objektů (rozhledny) pro turistický ruch.

B.3.11 Ekonomická činnost a zaměstnanost

Problémy

Na území vzhledem k jeho charakteru a blízkosti velkých měst není dostatek pracovních příležitostí a mnoho obyvatel vyjíždí za prací mimo region. Omezením pro další rozvoj je chybějící napojení na komunikace vyšších řádů. Rovněž je nedostatečná míra spolupráce mezi představiteli podnikatelských subjektů a zástupci samospráv. Region je také náchylný na cyklické změny v hospodářství, především v průmyslové výrobě.

Potřeby

Je důležité najít další plochy pro možný rozvoj podnikatelských aktivit a také připojit tyto plochy k základním sítím. Z hlediska environmentálního by měly být využívány zastavěné plochy, na nichž skončila podnikatelská aktivita, a zůstávají nevyužity. Klíčová je propagace regionu ve snaze přilákat nové investory. Žádoucí je i modernizace podnikatelských aktivit s využitím inovací. Dalšími opatřeními ke zlepšení stavu je zvyšování kvalifikace pracovních sil či posílení spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem.

Potenciál

Území má vhodnou strategickou polohu, jelikož se nachází v zázemí krajských center Hradce Králové a Pardubic. Tuto polohu může využít k přilákání nových investorů či k rozvoji podnikatelských aktivit v regionu. Rovněž MAS Holicko disponuje poměrně příznivou vzdělanostní strukturou obyvatelstva a i sociodemografická struktura je příznivější oproti ostatním regionům – vykazuje značný podíl mladých lidí. Značný potenciál se skrývá v účinnější propagaci regionu, dále ve spolupráci představitelů obcí se zástupci podniků, modernizaci výroby, zavádění inovací apod.

B.3.12 Bezpečnost

Problémy

V některých obcích je zhoršená dostupnost složek integrovaného záchranného systému. Jednotky SDH mají zhoršené zázemí a vybavení pro svoji činnost. Podél hlavních komunikačních tras vzhledem k vysoké intenzitě dopravy chybí či jsou nedostatečné bezpečnostní prvky snižující její rizikovost. Nadto na území neexistuje služebna místní policie.

Potřeby

Důležitým opatřením je vybudování bezpečnostních prvků podél hlavních komunikačních tras, které by snížily riziko nehody včetně oddělení automobilové dopravy a cyklo dopravy. Je vhodné modernizovat

vybavení a rekonstruovat zázemí pro činnost SDH a nadto je účelné posoudit možnost vytvoření služebny obecní policie v Holicích.

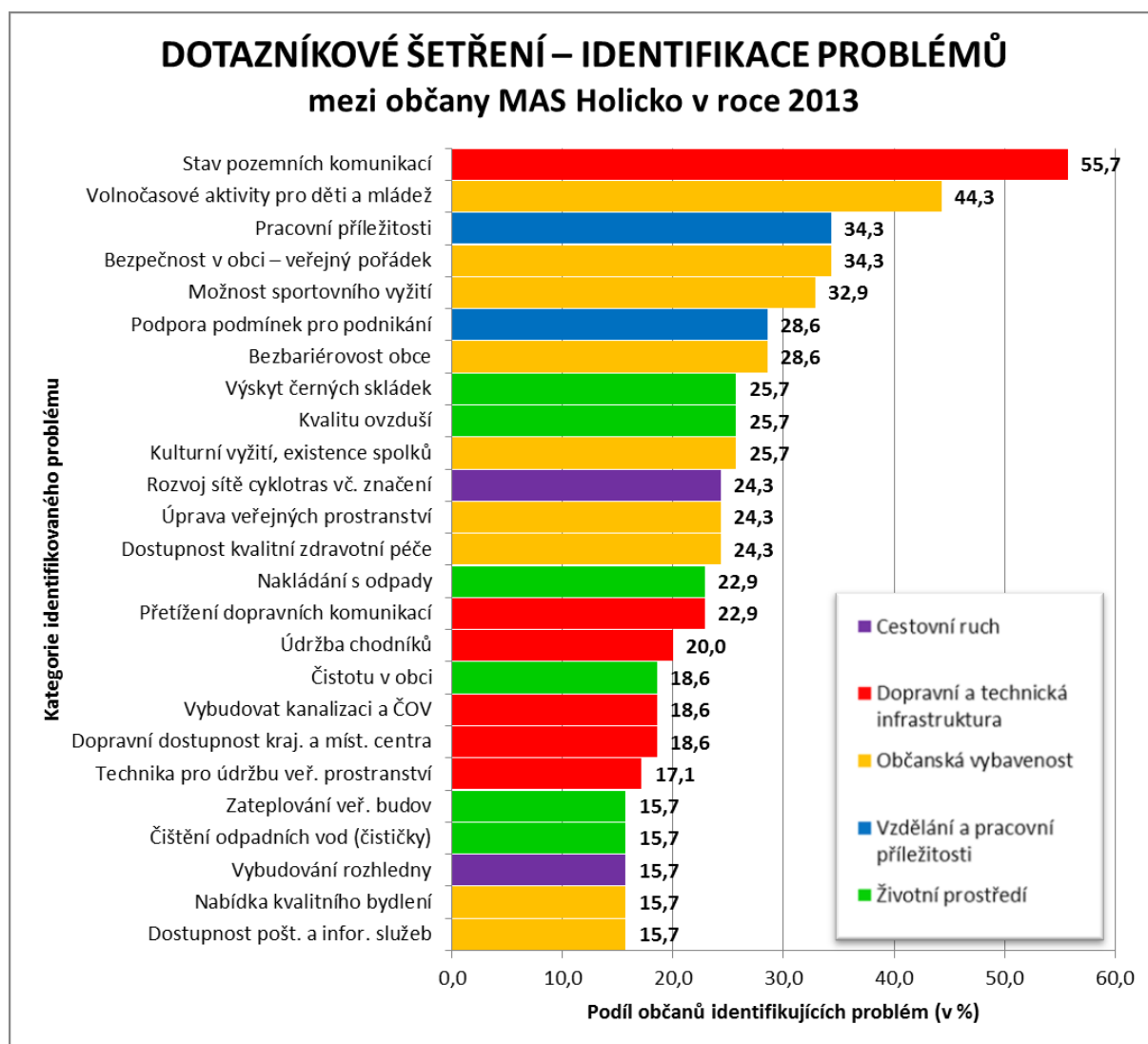
Potenciál

Potenciál vychází z výše zmíněného, tedy provedení bezpečnostních opatření v dopravě, modernizaci SDH a zavedení obecní policie na území MAS Holicko.

B.3.13 Identifikace potřeb a problémů pro tvorbu strategické části

Před zahájením realizací analytické části SCLLD proběhlo na území MAS dotazníkové šetření a diskuzní skupiny s místními obyvateli. Na základě dotazníkové šetření byly identifikovány hlavní problematické body a požadavky pro rozvoj území z pohledu občanů. V následujícím grafu jsou uvedeny všechny identifikované problémy, které označilo více než 15 % respondentů.

Graf 42: Dotazníkové šetření – identifikace problémů mezi občany MAS Holicko v roce 2013

Zdroj dat: vlastní šetření

Syntézou výsledků analytické části SCLLD a výsledků z dotazníkových šetření a diskuzních skupin došlo k vytvoření seznamu potřeb, resp. problémů území, na nichž budou konstruovány klíčové oblasti, strategické a specifické cíle a opatření v rámci strategické části. (V seznamu jsou stručně charakterizovány jednotlivé potřeby a problémy.)

Seznam potřeb a problémů území

- Oprava a modernizace veřejných budov a objektů,
- Snížení energetické náročnosti budov (zateplení),
- Změna vytápění budov (ekologické formy vytápění),
- Úprava a modernizace veřejných prostranství (vč. udržování čistoty),
- Vybudování ČOV a kanalizace,
- Rozvoj plynofikace,
- Dobudování a modernizace vodovodní sítě,
- Oprava a modernizace komunikací,
- Informační síť,
- Vybudování cyklostezek,
- Bezpečnost na komunikacích (chodníky, bezpečnostní prvky, bezbariérovost),
- Dopravní dostupnost (místních a krajských center),
- Rozvoj (zachování) služeb pro veřejnost (obchodů, poštovních služeb),
- Školství – modernizace a rozšíření budov a vybavení,
- Školství – zkvalitnění výuky (nové trendy, inovace),
- Celoživotní vzdělávání,
- Rekonstrukce a modernizace objektů se sociálními a zdravotními službami,
- Rozvoj sociálních služeb,
- Modernizace kulturních a sportovních objektů,
- Podpora volnočasových aktivit (pro děti i dospělé),
- Podpora spolkové činnosti,
- Bezpečnost – prevence kriminality,
- Podpora podnikání,
- Podpora zemědělské výroby,
- Podpora lesnické výroby,
- Opatření na zvýšení zaměstnanosti (zvyšování kvalifikace apod.),
- Rozvoj cestovního ruchu a turistické infrastruktury,
- Revitalizace památkových objektů,
- Rozvoj cykloturistiky,
- Péče o životní prostředí (ekologická stabilita, udržitelnost),
- Odpadové hospodářství (černé skládky, sběrné dvory aj.),
- Protipovodňová opatření a ochrana vod.

B.3.14 Možnost financování identifikovaných potřeb a problémů prostřednictvím ESI fondů

V tabulce níže jsou uvedeny identifikované potřeby a problémy území MAS Holicko a jejich možnost financování prostřednictvím ESI fondů s ohledem na možnosti financování v rámci integrovaného nástroje.

Tab. 57: Identifikované potřeby a problémy území a možnost jejich financování prostřednictvím ESI fondů

Identifikované potřeby (problémy)	Operační program	Specifický cíl/opravy (PRV)	Relevance pro MAS Holicko
Oprava a modernizace veřejných budov a objektů	–	–	–
Snížení energetické náročnosti budov (zateplení)	IROP	SC 2.5 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení	NE
	OP PIK	SC 3.2 Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru	NE
	OP ŽP	SC 5.1 Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	NE
	OP ŽP	SC 5.2 Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov	NE
Změna vytápění budov (ekolog. formy vytápění)	OP ŽP	SC 2.1 Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	NE
	OP ŽP	SC 2.2 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	NE
Úprava a modernizace veřejných prostranství (vč. čistoty)	OP ŽP	SC 4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	NE
Vybudování ČOV a kanalizace	OP ŽP	SC 1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod	NE
Rozvoj plynofikace	–	–	–
Dobudování a modernizace vodovodní sítě	OP ŽP	SC 1.2 Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství	NE
Oprava a modernizace komunikací	OP D	SC 2.1 Zlepšení propojení center a regionů a zvýšení bezpečnosti a efektivnosti silniční dopravy prostřednictvím výstavby, obnovy a modernizace dálnic, rychlostních silnic a silnic sítě TEN-T včetně rozvoje systémů ITS	NE

Identifikované potřeby (problémy)	Operační program	Specifický cíl/opravy (PRV)	Relevance pro MAS Holicko
	OP D	SC 3.1 Zlepšení dostupnosti regionů, zvýšení bezpečnosti a plynulosti a snížení dopadů dopravy na veřejné zdraví prostřednictvím výstavby, obnovy a zlepšení parametrů dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy mimo síť TEN-T	NE
	IROP	SC 1.1 Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje sítě regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T	NE
Informační síť	OP PIK	SC 4.1 Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu	NE
Vybudování cyklostezek	IROP	SC 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	ANO
Bezpečnost na komunikacích (chodníky, bezp. prvky, bezbarierovost)	IROP	SC 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	ANO
Dopravní dostupnost (center)	–	–	–
Rozvoj (zachování) služeb pro veřejnost (obchodů, pošt. služeb)	–	–	–
Školství – modernizace a rozšíření budov a vybavení	IROP	SC 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	ANO
Školství – zkvalitnění výuky (nové trendy, inovace)	OP VVV	SC 3.1.1 Vzdělávání k sociální integraci dětí a žáků	NE
	OP VVV	SC 3.2.1 Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ	NE
	OP VVV	SC 3.2.2 Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích	NE
	IROP	SC 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	ANO
Celoživotní vzdělávání	IROP	SC 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	ANO
Rekonstrukce a modernizace objektů se soc. a zdrav. službami	IROP	SC 2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví	ANO
	IROP	SC 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi	ANO
Rozvoj sociálních služeb	OP Z	SC 2.2.1 Zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování	NE
	IROP	SC 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi	ANO

Identifikované potřeby (problémy)	Operační program	Specifický cíl/oprce (PRV)	Relevance pro MAS Holicko
Modernizace kultur. a sport. objektů	–	–	–
Podpora volnočasových aktivit (pro děti i dospělé)	–	–	–
Podpora spolkové činnosti	–	–	–
Bezpečnost – prevence kriminality	–	–	–
Podpora podnikání	IROP	SC 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání	ANO
	OP PIK	SC 1.1 Zvýšit inovační výkonnost podniků	NE
	OP PIK	SC 1.2 Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích	NE
	OP PIK	SC 2.1 Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP	NE
	OP PIK	SC 2.2 Zvýšit internacionalizaci malých a středních podniků	NE
	OP PIK	SC 2.3 Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání	NE
	OP PIK	SC 3.4 Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání energií a při využívání druhotných surovin	NE
	PRV	O. 6.4.1 Investice do nezemědělských činností	ANO
Podpora zemědělské výroby	PRV	O. 4.1.1 Investice do zeměděl. podniků	ANO
	PRV	O. 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	ANO
	PRV	O. 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců	NE
	PRV	O. 6.4.2 Podpora agroturistiky	ANO
	PRV	O. 6.4.3 Investice do zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv	NE
	PRV	O. 11.2.1 Platby za zachování postupů a způsobů ekologického zemědělství	NE
	PRV	O. 4.3.1 Pozemkové úpravy	ANO
	PRV	O. 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů	ANO
	PRV	O. 16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržit. zajišťování biomasy pro výrobu energie a v prům. procesech	NE
Podpora lesnické výroby	PRV	O. 4.3.2 Lesnická infrastruktura	ANO
	PRV	O. 8.1.1 Zalesňování	NE
	PRV	O. 8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích	ANO
	PRV	O. 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách	NE

Identifikované potřeby (problémy)	Operační program	Specifický cíl/opravy (PRV)	Relevance pro MAS Holicko
	PRV	O. 8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	ANO
	PRV	O. 8.5.2 Nепroduktivní investice v lesích	ANO
	PRV	O. 8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin	NE
	PRV	O. 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství	ANO
	PRV	O. 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven	ANO
	PRV	O. 15.1.11 Zachování porostního typu hospodářského souboru	NE
	PRV	O. 15.1.1 Ochrana a reprodukce genofundu lesních dřevin	NE
Opatření na zvýšení zaměstnanosti (zvyšování kvalifikace apod.)	OP PIK	SC 2.4 Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP	NE
	OP VVV	SC 3.5 Zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce	NE
	OP Z	SC 1.1.1 Zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných	NE
	OP Z	SC 1.1.2 Zvýšit zaměstnanost podpořených mladých osob prostřednictvím programu Záruky pro mládež	NE
	OP Z	SC 1.3.1 Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce	NE
	OP Z	SC 2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	NE
	OP Z	SC 2.1.2 Rozvoj sektoru soc. ekonomiky	NE
	OP Z	SC 2.3.1 Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a soc. začleňování ve venkovských oblastech	NE
	PRV	O. 6.4.2 Podpora agroturistiky	ANO
Rozvoj cestovního ruchu a turistické infrastruktury	IROP	SC 3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví	ANO
	IROP	SC 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	ANO
Revitalizace památkových objektů	OP ŽP	SC 4.1 Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	NE
Rozvoj cykloturistiky	IROP	SC 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	ANO
	OP ŽP	SC 4.3 Posílit přirozené funkce krajiny	NE

Identifikované potřeby (problémy)	Operační program	Specifický cíl/opravy (PRV)	Relevance pro MAS Holicko
Péče o životní prostředí (ekologická stabilita, udržitelnost)	OP ŽP	SC 4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	NE
	OP PIK	SC 3.4 Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání energií a při využívání druhotných surovin	NE
	OP PIK	SC 3.5 Zvýšit účinnost soustav zásobování teplem	NE
	OP ŽP	SC 3.1 Prevence vzniku odpadů	NE
	OP ŽP	SC 3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	NE
	PRV	O. 10.1.4 Ošetřování travních porostů	NE
	PRV	O. 10.1.5 Zatravňování orné půdy	NE
	PRV	O. 10.1.6 Biopásy	NE
	PRV	O. 11.2.1 Platby za zachování postupů a způsobů ekologického zemědělství	NE
Odpadové hospodářství (černé skládky, sběrné dvory aj.)	OP ŽP	SC 3.3 Rekultivovat staré skládky	NE
	OP ŽP	SC 3.4 Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	NE
	IROP	SC 1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof	NE
	OP ŽP	SC 1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod	NE
Protipovodňová opatření a ochrana vod	OP ŽP	SC 1.3 Zajistit povodňovou ochranu intravilánu	NE
	OP ŽP	SC 1.4 Podpořit preventivní protipovodňová opatření	NE
	PRV	O. 10.1.7 Zatravňování drah soustředěného odtoku	NE

Zdroj dat: vlastní zpracování

Většina identifikovaných potřeb a problémů není financovatelná prostřednictvím MAS Holicko. MAS Holicko může sloužit v těchto případech pouze jako poskytovatel animačních služeb (např. vypracování žádosti, konzultace s žadatelem aj.). Relevantními OP pro MAS Holicko jsou pouze IROP a PRV.

C. STRATEGICKÁ ČÁST

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje slouží jako účinný nástroj k dosažení cílů definovaných MAS Holicko. Strategická část tohoto dokumentu je zpracována jako podklad pro efektivnější využití místních a vnějších potenciálů regionu a finančních zdrojů a jejich uplatnění při rozvoji dílčích oblastí, stejně tak i pro aktivizaci místních lidských, sociálních a finančních zdrojů ke spolupráci na řešení zlepšení života, a to za využití udržitelných a inovujících nástrojů a spolupráce.

Strategická část vychází z předešlého oddílu – analytické části, skládající se ze socioekonomické analýzy území, SWOT analýzy a analýzy problémů a potřeb, v jejichž rámci byly identifikovány požadavky na další rozvoj území. Rovněž se do strategické části promítá, resp. byla vypracována i na základě šetření v terénu (diskuzních skupin, dotazníkového šetření, veřejného projednání, osobních konzultací). Na konci analytické části byly vytyčeny základní problémové body a požadavky z území, které vznikly jako syntéza z prvků identifikovaných analýzou a šetřením v terénu. Tyto problémy a požadavky posloužily jako rámec či kostra pro vytvoření strategické části. Na jejich základě byla vytvořena vize, stanoveny strategické a specifické cíle a definována opatření.

Následně byl vytvořen akční plán, který se skládá z programových rámců, tedy oblastí SCLLD, které je možno podpořit v rámci MAS Holicko. Na něj navazuje finanční plán, který rozdělil alokaci na jednotlivé programové rámce/fiche a jednotlivé roky.

C.1 Stanovení vize, strategických cílů, specifických cílů a opatření

Vize udává hlavní směřování území MAS. Jako podklad pro její stanovení posloužila analytická část. Jedná se o stručný nástin, čeho má být dosaženo na území ve střednědobém až dlouhodobém horizontu. Na vizi následně navazují jednotlivé strategické cíle, z nichž jsou formulovány specifické cíle a dále konkrétní opatření. Plnění opatření je základním kamenem pro celkové uskutečnění vize. Odvíjí se od nich další plnění cílů a dosažení samotné vize.

Mise obsahuje poslání MAS Holicko. Definuje, jakými principy se MAS řídí při své činnosti a jaké základní aktivity vykonává. Tedy znázorňuje, čím je prospěšná, jaký je vůbec její hlavní smysl bytí a jaké používá prostředky či nástroje k tomuto záměru.

C.1.1 Definice MISE

Základem Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko bylo zapojení širokého spektra regionálních aktérů tak, aby komunitní plány byly základem této strategie. Bez strategického dokumentu a zastřešení jeho realizace by pravděpodobně komunitní vývoj probíhal rozdrobeně a nekonceptně. Smyslem existence MAS je naplnění vize a k tomu jí jako prostředek slouží SCLLD. Tedy strategie je nástrojem pro naplnění vize.

MAS Holicko slouží jako hybatel rozvoje na svém území. Sama zprostředkovává, zahajuje, usměrňuje a rovněž hodnotí činnosti ve svém regionu. Zajišťuje místním aktérům finanční prostředky pro realizaci svým projektů, které mají sloužit k rozvoji území a naplnění celkové vize SCLLD. Avšak MAS samotná také realizuje aktivity ku prospěchu svého území.

Vlastní naplňování strategie bude probíhat při uplatnění následujících základních a podstatných principů, jimiž jsou:

- principy udržitelného rozvoje,
- zachování přírodního, krajinného a kulturního bohatství,
- spolupráce a partnerství nejen mezi regionálními subjekty a účastníky, využití synergie efektů,
- transparentnost postupů při rozhodovací praxi.

C.1.2 Definice dlouhodobé vize rozvoje území

Vize rozvoje území MAS Holicko vychází z definování klíčových oblastí, zjištění problémů a potřeb v nich a definování jednotlivých cílů, kterých by se mělo dosáhnout realizací jednotlivých projektů v období 2014 – 2020.

Vize rozvoje území MAS Holicko:

MAS Holicko je živý region, který naplňuje princip spolupráce partnerství občanů, veřejné správy a samosprávy, podnikatelských subjektů a neziskové sféry. Je místem pro spokojený, kvalitní a zdravý život svých obyvatel, s dostatečným potenciálem pro hospodářský růst při zachování kulturních a přírodních hodnot v duchu udržitelného rozvoje venkova. Je také příjemným a zajímavým regionem i pro jeho návštěvníky, kteří se sem chtějí vracet.

Vize byla dále doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

Motto SCLLD MAS Holicko:

„HOLICKO – REGION PLNÝ ŽIVOTA“

C.1.3 Klíčové oblasti, strategické a specifické cíle rozvoje území

V této části strategie jsou stanoveny strategické a specifické cíle vycházející ze SWOT analýzy a z analýzy problémů a potřeb území MAS Holicko, které pramení ze SWOT analýzy vytvořené na základě socioekonomické analýzy, dotazování občanů a partnerů MAS a z výsledků činnosti pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD. Tyto cíle je nutné naplnit, aby mohlo dojít k dalšímu rozvoji území.

Zjištěné problémy a požadavky území lze rozdělit, resp. shrnout do pěti klíčových oblastí. Jedná se o hlavní oblasti rozvoje území. U každé klíčové oblasti byl stanoven minimálně jeden strategický (dlouhodobý) cíl. Strategický cíl je dále rozčleněn do několika specifických cílů, které detailněji stanoví, čeho má být dosaženo, aby byly splněny strategické cíle a následně vize.

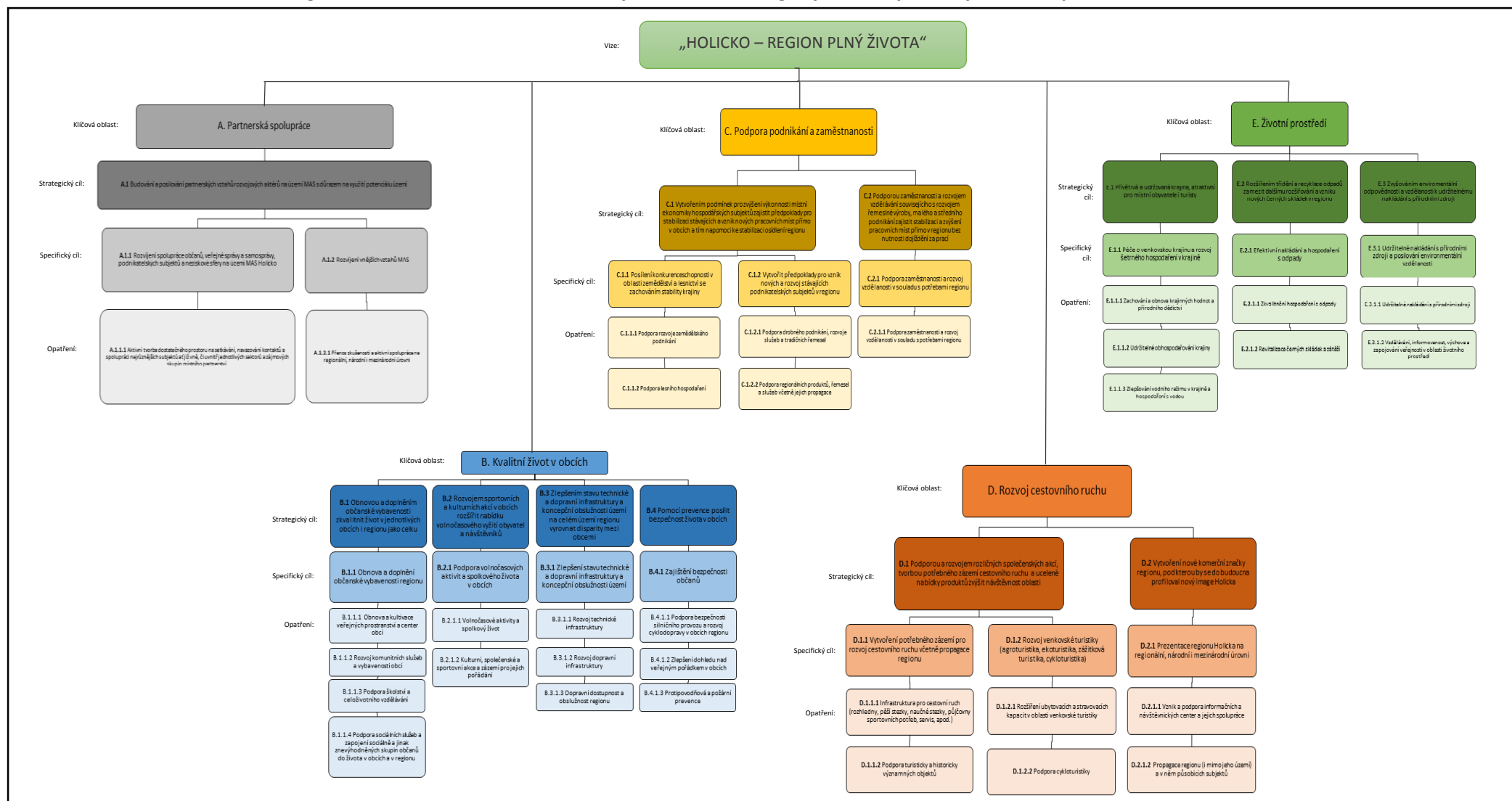
Specifické cíle jsou dále rozděleny, resp. konkretizovány opatřeními. Ta jsou základní jednotkou pro plnění vize a cílů. Jedná se o přesný výsek z (klíčové) oblasti, kterou je potřeba na území řešit. Ke každému opatření je vytyčen minimálně jeden indikátor, který bude sloužit ke zhodnocení, zda je naplňována SCLLD.

Tab. 58: Klíčové oblasti a strategické cíle SCLLD MAS Holicko

A. Partnerská spolupráce
<i>A.1 Budování a posilování partnerských vztahů rozvojových aktérů na území MAS s důrazem na využití potenciálu území.</i>
B. Kvalitní život v obcích
<i>B.1 Obnovou a doplněním občanské vybavenosti zkvalitnit život v jednotlivých obcích i regionu jako celku.</i>
<i>B.2 Rozvojem sportovních a kulturních akcí v obcích rozšířit nabídku volnočasového vyžití obyvatel a návštěvníků.</i>
<i>B.3 Zlepšením stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území na celém území regionu vyrovnat disparity mezi obcemi.</i>
<i>B.4 Pomocí prevence posílit bezpečnost života v obcích.</i>
C. Podpora podnikání a zaměstnanosti
<i>C.1 Vytvořením podmínek pro zvýšení výkonnosti místní ekonomiky hospodářských subjektů zajistit předpoklady pro stabilizaci stávajících a vznik nových pracovních míst přímo v obcích a tím napomoci ke stabilizaci osídlení regionu.</i>
<i>C.2 Podporou zaměstnanosti a rozvojem vzdělávání souvisejícího s rozvojem řemeslné výroby, malého a středního podnikání zajistit stabilizaci a zvýšení pracovních míst přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací.</i>
D. Rozvoj cestovního ruchu
<i>D.1 Podporou a rozvojem rozličných společenských akcí, tvorbou potřebného zázemí cestovního ruchu a ucelené nabídky produktů zvýšit návštěvnost oblasti.</i>
<i>D.2 Vytvoření nové komerční značky regionu, pod kterou by se do budoucna profiloval nový image Holicka.</i>
E. Životní prostředí
<i>E.1 Přívětivá a udržovaná krajina, atraktivní pro místní obyvatele i turisty.</i>
<i>E.2 Rozšířením třídění a recyklace odpadů zamezit dalšímu rozšiřování a vzniku nových černých skládek v regionu.</i>
<i>E.3 Zvyšováním environmentální odpovědnosti a vzdělanosti k udržitelnému nakládání s přírodními zdroji.</i>

Zdroj dat: vlastní zpracování

Obr. 1: Struktura strategické části SCLLD – hierarchie klíčových oblastí, strategických cílů, specifických cílů a opatření SCLLD MAS Holicko

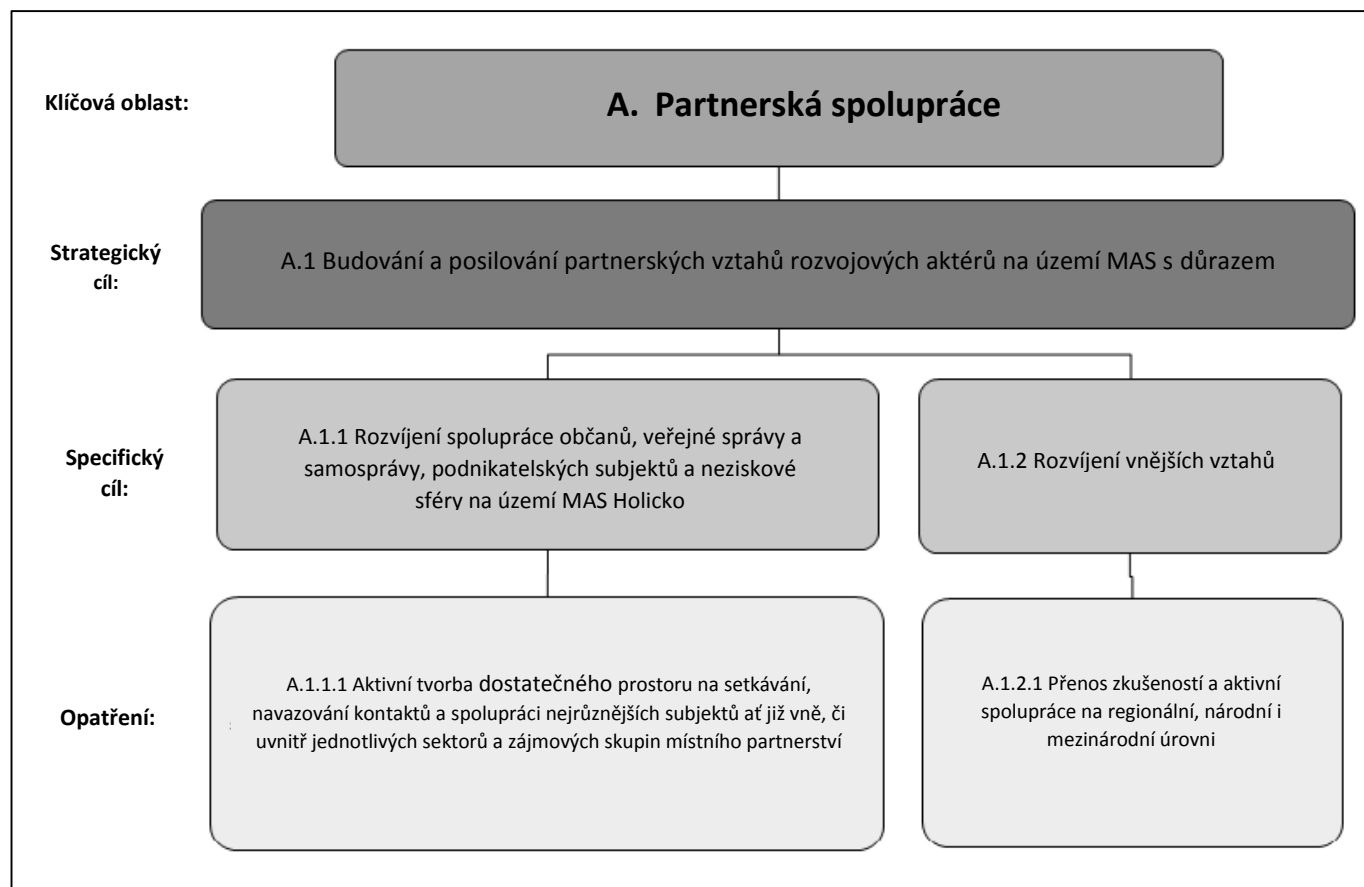

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.1 Klíčová oblast: A. Partnerská spolupráce

Spolupráce je hlavním principem, která posouvá MAS Holicko v jejím rozvoji. Spolupráci je třeba neustále podporovat a udržovat. Spolupráce, společné řešení podobných problémů a výměny zkušeností jsou aktivními subjekty v MAS Holicko velmi oceňovány.

Obr. 2: Struktura klíčové oblasti A. Partnerská spolupráce

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.1.1 Strategický cíl: A.1 Budování a posilování partnerských vztahů rozvojových aktérů na území MAS s důrazem na využití potenciálu území

Tento cíl je zaměřen na vytvoření efektivního systému komunikace mezi partnery v rámci MAS Holicko. Bude podporovat komunikaci a partnerství mezi nestátními neziskovými organizacemi (NNO) a podnikateli. Jeho záměrem bude zapojení veřejnosti do realizace rozvojové strategie. Dále bude usilovat o zajištění kooperace venkovských subjektů v rámci MAS. Jeho záměrem bude i získávání finančních zdrojů, prezentace činnosti a administrativní zajištění fungování MAS. Nadto snahou bude docílit spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni včetně výměny zkušeností a informací, které by mohly napomoci dalšímu rozvoji MAS. Jedná se např. o spolupráci s dalšími MAS v úzce definovaných tematických oblastech, jako je rozvoj cestovního ruchu, rozvoj zaměstnanosti či podpora řemesel a místních výrobků, nebo o navázání kontaktů s dalšími organizacemi.

Specifický cíl: A.1.1 Rozvíjení spolupráce občanů, veřejné správy a samosprávy, podnikatelských subjektů a neziskové sféry na území MAS Holicko

Tento specifický cíl podporuje spolupráci mezi podnikatelským, neziskovým a veřejným sektorem, rozvoj projektů partnerství, vyšší míru zapojení veřejnosti do strategických procesů a zvýšení znalostí veřejnosti o jejich obsahu a tvorbě. Důležité je i zapojení aktivních osobností do rozvoje a komunikace v regionu a celkově vyšší využití lidského potenciálu.

Tab. 59: Opatření A.1.1.1 Aktivní tvorba dostatečného prostoru na setkávání, navazování kontaktů a spolupráci nejrůznějších subjektů ať již vně, či uvnitř jednotlivých sektorů a zájmových skupin místního partnerství

Opatření: A.1.1.1 Aktivní tvorba dostatečného prostoru na setkávání, navazování kontaktů a spolupráci nejrůznějších subjektů ať již vně, či uvnitř jednotlivých sektorů a zájmových skupin místního partnerství				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj místního partnerství. Vytváření komunikačního prostoru pro partnery MAS. Vytvoření efektivního systému komunikace mezisektorového partnerství (veřejný, soukromý a neziskový sektor). Organizace osobních setkání uvnitř i vně různých sektorů (komunitní plánování – kulaté stoly). Podpora propojení nestátních neziskových organizací (NNO) a podnikatelů. Podpora spolupráce mezi NNO. Podpora spolupráce obcí. Spolupráce vědy a výzkumu s podnikáním, zemědělstvím, lesnictvím a potravinářstvím. Podpora mezigeneračních aktivit. Vyhledávání a zapojování aktivních místních lídrů a místních autorit. Zapojování veřejnosti do realizace rozvojové strategie. Podpora aktivit zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů. Příprava a iniciace regionálních projektů k realizaci rozvojové strategie území. Realizace projektů spolupráce a zrcadlových projektů. Poradenství v projektové přípravě, vyhledávání finančních zdrojů a fundraisingu. Nabízení možností vzdělávání partnerů MAS. Vyhledávání partnerů pro region a projekty. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet vytvořených partnerství v rámci regionu MAS Holicko	1	2	MAS Holicko
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	1	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Specifický cíl: A.1.2 Rozvíjení vnějších vztahů MAS

Klíčovým tématem tohoto specifického cíle je předávání zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní, i mezinárodní úrovni a předávání modelových zkušeností. Jedná se např. o spolupráci s dalšími MAS v úzce definovaných tematických oblastech, jako je rozvoj cestovního ruchu, rozvoj zaměstnanosti či podpora řemesel a místních výrobků, nebo o navázání kontaktů s dalšími organizacemi.

Tab. 60: Opatření: A.1.2.1 Přenos zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni

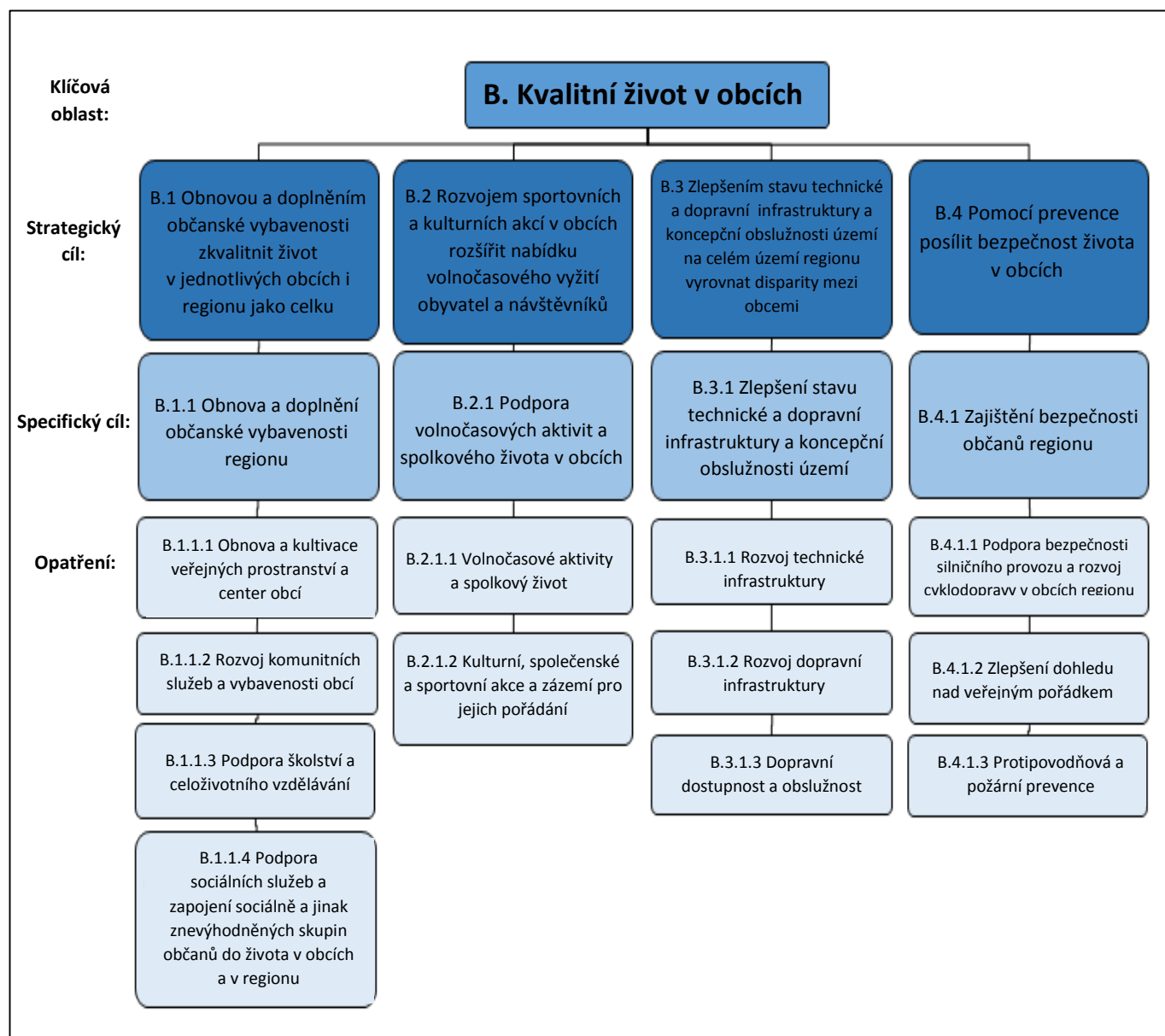
Opatření: A.1.2.1 Přenos zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni				
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivita v rámci programového rámce PRV, fiché VI: Spolupráce místních akčních skupin, - Aktivita mimo programové rámce/Fiché CLLD. 				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Získávání zkušeností a informací na regionální, národní i mezinárodní úrovni.</i> • <i>Spolupráce v rámci sítí MAS a dalších střešních organizací na všech úrovních.</i> • <i>Přenos zkušeností s vytvářením místního partnerství, přípravou a realizací projektů.</i> • <i>Tematická spolupráce s vybranými MAS:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí,</i> - <i>Podpora školství a celoživotního vzdělávání,</i> - <i>Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí,</i> - <i>Podpora sociálních služeb a zapojení znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu,</i> - <i>Podpora volnočasových aktivit a spolkového života v obcích</i> - <i>Zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území,</i> - <i>Zajištění bezpečnosti občanů (bezpečnost silničního provozu a rozvoj cyklodopravy, protipovodňová a požární prevence, zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem),</i> - <i>Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny,</i> - <i>Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel,</i> - <i>Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace,</i> - <i>Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu,</i> - <i>Vytvoření potřebného zázemí pro rozvoj cestovního ruchu včetně propagace regionu (infrastruktura pro cestovní ruch, podpora turisticky a historicky významných objektů),</i> - <i>Rozvoj venkovské turistiky (podpora ubytovacích a stravovacích kapacit, cykloturistiky),</i> - <i>Prezentace regionu Holicka na regionální, národní i mezinárodní úrovni (podpora informačních a návštěvnických center, propagace regionu),</i> - <i>Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetrného hospodaření v krajině,</i> - <i>Efektivní nakládání s odpady,</i> - <i>Udržitelné nakládání s přírodními zdroji a posilování environmentální vzdělanosti.</i> • <i>Navazování kontaktů a výměna zkušeností s dalšími organizacemi.</i> • <i>Získávání expertů a šíření informací.</i> • <i>Podpora přenosu a rozvoje příkladů dobré praxe.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet vytvořených partnerství s aktéry mimo území MAS Holicko	1	3	MAS Holicko
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	2	MAS Holicko
92501	Celkové veřejné výdaje (O.1) (EUR)	0	21 478	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.2 Klíčová oblast: B. Kvalitní život v obcích

Je zapotřebí podporovat v činnosti hlavně malé a střední podniky včetně zemědělských podniků, zaměřit se na kvalitu poskytovaných služeb a jejich další rozvoj. Vytvořit vhodné podmínky pro rozvoj podnikatelské činnosti v regionu a vytvořit nová pracovní místa přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací.

Obr. 3: Struktura klíčové oblasti B. Kvalitní život v obcích

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.2.1 Strategický cíl: B.1 Obnovou a doplněním občanské vybavenosti zkvalitnit život v jednotlivých obcích i regionu jako celku

Do tohoto cíle spadá oprava a údržba veřejného prostranství včetně vybudování nových prvků (lavičky, dětská hřiště aj.). Přistoupit bude nutné i k rekonstrukci budov pro veřejné účely (např. kulturních domů) včetně možností výstavby nových budov. Dále část místních pamětihodností a některé hodnotné části výstavby jsou v zanedbaném technickém stavu a budou vyžadovat rekonstrukci. Proto je např. zamýšlena oprava některých sakrálních staveb v obcích regionu. V souladu s výše zmíněným cílem je zachování tradičního vzhledu a charakteru venkovských sídel. Opatření se také týká rekonstrukcí a modernizací bytového fondu. V tomto směru je plánováno zvýšení kvality nájemních bytů, ubytoven a nebytových prostor (zateplení, izolace, rekonstrukce střechy apod.), včetně rekonstrukce kotelen v majetku obcí.

Dále se nabízí rozvíjení komunitních služeb a vybavenosti obcí za účelem zatraktivnění bydlení ve venkovském prostoru a zlepšení kulturního prostředí v obcích. Není zde zahrnut pouze intravilán, opatření by se měla týkat i přírodních ploch, např. úpravy zeleně, vodních toků či opravy a obnovy rybníků. Jedná se např. o záměr na výsadbu lesoparku při vjezdu do Holic směrem od Ostřetína apod.

Část budov sloužících pro zdravotnické služby či sociální služby je ve zhoršeném technickém stavu a budou vyžadovat rekonstrukci a modernizaci. Nadto v důsledku stárnutí populace je žádoucí navýšit počet zařízení, která poskytují sociální služby na území ORP Holice. Dále je nutné zvýšit zapojení znevýhodněných osob do běžného života prostřednictvím budování komunitních center nebo alespoň různých technických úprav (např. bezbariérových přístupů apod.). Spolu s infrastrukturou je potřebné realizovat i doprovodné aktivity v sociální oblasti pro zapojení osob s handicapem či vzdělávací programy pro pracovníky v sociálních službách. V rámci tohoto cíle je nutné zajistit kvalitní přípravu plánovací a projektové dokumentace včetně zapojení veřejnosti při jejím vytváření. Obce usilují o rozšíření nabídky terénních sociálních služeb pro seniory, zdravotně postižené občany a rodiny s dětmi a dále o některé aktivity v oblasti prevence.

Také některé budovy školských zařízení a jejich vybavení jak provozní, tak i pro účely výuky ještě neprošly potřebnou modernizací, a proto k ní bude nutné přistoupit v blízkém období. Financováno by mělo být i nové moderní vybavení učeben (interaktivní tabule, počítačové učebny). V minulých letech došlo k výraznému nárůstu počtu narozených dětí, které je a bude nutné umístit do školských zařízení. Z tohoto důvodu je žádoucí provést rozšíření kapacity stávajících zařízení či vybudování nových, která by pojala zvýšený příliv dětí a žáků. Spolu s infrastrukturními projekty se nabízí možnost realizovat nové vzdělávací programy a kurzy včetně volnočasových aktivit, které by vedly k rozvoji dětí a k efektivnějšímu využití času mimo školu. I v oblasti školství lze uvažovat o zapojení širší veřejnosti skrze celoživotní vzdělávání či zapojení budov škol k mimoškolnímu využití (přístup k internetu, její využití jako knihovny apod.).

Specifický cíl: B.1.1 Obnova a doplnění občanské vybavenosti regionu

Tento specifický cíl podporuje rozvoj občanské vybavenosti, rekonstrukce stávajících obecních budov a jejich smysluplné využití. Pro zlepšení vzhledu obcí je zapotřebí upravit náves, náměstí, místní památky a vysadit zeleň. Zapojit veřejnost do života v obci, ať již formou plánování a následnou péčí o veřejná prostranství nebo formou zakládání komunitních center nebo komunitních škol. V obcích je také zapotřebí udržet základní služby a podporovat vzdělávací a sociální služby.

Tab. 61: Opatření: B.1.1.1 Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí

Opatření: B.1.1.1 Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachování a obnova tradičního vzhledu a venkovského charakteru sídel. • Opravy, rekonstrukce, výstavba a vybavení veřejných budov (úřady, multifunkční prostory, nouzové byty apod.), integrovaných a školících center s využitím ICT a budov hasičských zbrojnic. • Opravy a úpravy k využívání památkově chráněných objektů a kulturních památek včetně objektů místního významu (např. záměčky, tvrze, kostely, hřbitovy, fary, kaple, radnice, stavby lidové architektury, zemědělské usedlosti, špýchary, rodné domy významných osobností, apod.). • Rekonstrukce a oprava drobných památek v intravilánu obcí (kapličky, křížové cesty, zvoničky, boží muka, smírčí kříže, sochy a sousoší svatých včetně skupin stromů, rozcestníky, pomníky obětem válek, busty či sochy slavných rodáků, pamětní desky, památníky, kašny, historické mostky, apod.). • Zvyšování využití památek (včetně památek místního významu) pro aktivní život komunity. • Obnova a vytváření veřejných prostranství včetně oprav a osazování mobiliáře (lavičky, altány apod.). • Rekonstrukce, obnova a vytváření uměleckých, výtvarných a architektonicky cenných prvků v intravilánu obcí (např. kašny, fontány, sochy, sloupy, apod.). • Rekonstrukce a nová výstavba dětských hřišť. • Obnova rybníků, vodních prvků a zeleně v intravilánu obcí. • Výsadba a obnova zeleně v příměstských parcích a arboretech. • Doplnění a obnova tabulí a cedulí s místopisnými názvy (ulic, náměstí, čtvrtí, objektů, zajímavostí apod.) včetně rozcestníků. • Investice do techniky na údržbu a úklid veřejných prostranství včetně budov pro její uskladnění • Zapojení veřejnosti do plánování a tvorby veřejných prostranství (včetně primární i následné péče). • Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	60	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 62: Opatření: B.1.1.2 Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí

Opatření: B.1.1.2 Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora obnovy nebo zkvalitnění drobných služeb obyvatelstvu. • Podpora spolupráce podnikatelů a obcí na zajištění kvalitní vybavenosti a služeb obcí. • Stavební úpravy provozoven stávajících poskytovatelů služeb s cílem dosažení technických parametrů, které jsou vyžadovány aktuálními předpisy (hygienické, požární, bezpečnost práce apod.). • Investice do základního technického vybavení provozoven stávajících a nových poskytovatelů služeb na venkově, aby bylo poskytování služeb rentabilní. • Investice do technického zázemí lékáren či výdejen léků a ordinací lékařů, pro poštovní služby a pro občasně služby. • Zpřístupnění lékařské péče (dostatečné počty ordinací v obcích, příp. mobilní ordinace a dojíždka lékařů za pacienty) • Investice do techniky, která umožní zemědělcům nabídku nových služeb (např. zařízení pro údržbu zeleně, údržbu komunikací v zimní období, apod.). • Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	10	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 63: Opatření: B.1.1.3 Podpora školství a celoživotního vzdělávání

Opatření: B.1.1.3 Podpora školství a celoživotního vzdělávání				
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivity v rámci programového rámce IROP, opatření I: Vzdělávání, - Aktivity mimo programové rámce/Fiché CLLD. 				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rekonstrukce, opravy, rozšíření a nová výstavba budov vzdělávacích zařízení (mateřské školky, školy všech stupňů, zařízení pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže a pro celoživotní vzdělávání). Vybavení učeben a školního zázemí především v souvislosti s inovativními formami vzdělávání.</i> • <i>Podpora vzdělávacích projektů a programů zaměřených zejména na rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti, technických, přírodovědeckých a jazykových kompetencí, práce s moderními (digitálními) technologiemi a tělesné aktivity.</i> • <i>Podpora zájmových aktivit pro děti a mládež (mimoškolních a volnočasových aktivit).</i> • <i>Podpora vzniku vzdělávacího centra (pro vzdělávání dospělých, zájmovou činnost dětí, spolupráci pedagogů v regionu apod.).</i> • <i>Spolupráce škol a sdílení kapacit pro zlepšení jejich nabídky.</i> • <i>Setkávání zástupců školských zařízení za účelem spolupráce a výměny zkušeností v jednotlivých školských problematikách</i> • <i>Zlepšování kvality výuky na školách, rozvoj inkluzivního vzdělávání.</i> • <i>Posílení integrace ve školách, posílení kapacit pro začlenění znevýhodněných skupin.</i> • <i>Podpora projektů a programů posilující vztah dětí a mládeže k venkovu a místnímu dědictví.</i> • <i>Podpora zahraničních výměn a studijních pobytů dětí a mládeže.</i> • <i>Pořádání vzdělávacích, informačních a osvětových akcí.</i> • <i>Posílení škol jako komunitních center a s tím související nutnost stavebních úprav a pořízení nového vybavení školních prostor.</i> • <i>Podpora celoživotního vzdělávání (kurzů a programů pro dospělé, včetně stavebních úprav a pořízení vybavení).</i> • <i>Obnova funkčnosti nevyužitých kapacit obecních škol k zajištění celoživotního vzdělávání nebo k jiným mimoškolním aktivitám (přístup k internetu, knihovna, apod.), a s tím související nutnost stavebních úprav a pořízení nového vybavení školních prostor.</i> • <i>Podpora odborné přípravy a kvalifikačních kurzů pro pedagogické pracovníky.</i> • <i>Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	60	MAS Holicko
50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	0	5	žadatel/příjemce
50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	0	180	žadatel/příjemce
50030	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	5,4%	5,0%	ŘO IROP

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 64: Opatření: B.1.1.4 Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu

Opatření: B.1.1.4 Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rekonstrukce, opravy, rozšíření a nová výstavba zařízení poskytujících sociální služby (krizová centra, mateřská centra, nouzové byty, stacionáře, domy s pečovatelskou službou, nízkoprahové zařízení, zařízení pro handicapované, apod.).</i> • <i>Pořízení vybavení, pomůcek, přístrojů pro zařízení poskytující sociální služby a sociální služby samotné.</i> • <i>Činnost a rozvoj organizací, zabývajících se sociální problematikou.</i> • <i>Intenzivnější spolupráce mezi obcemi a poskytovateli a komunitní plánování sociálních služeb.</i> • <i>Zvýšení informovanosti, osvěty a prevence v sociální problematice (médiu, web, letáky, informace u praktických lékařů, na obecních úřadech, apod.).</i> • <i>Aktivity umožňující rovný přístup sociálně znevýhodněným osobám a jejich zapojení do běžného života (bezbariérové přístupy, komunitní centra, sociální koordinátoři apod.)</i> • <i>Rozvoj a zakládání sociálního podnikání.</i> • <i>Vzdělávání a aktivizace osob vyloučených a osob vedoucích rizikový způsob života.</i> • <i>Podpora akcí a aktivit pro klienty sociálních služeb (seniorů, sociálně znevýhodněných osob apod.)</i> • <i>Monitoring patologických jevů a včasná prevence jevů.</i> • <i>Preventivní programy pro děti a mládež, pro vyloučené a rizikově žijící skupiny.</i> • <i>Pomoc v začleňování lidí a skupinám vyčleněným na okraji společnosti.</i> • <i>Podpora odborné přípravy a kvalifikačních kurzů pro soc. pracovníky a pracovníky v soc. službách.</i> • <i>Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	10	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.2.2 Strategický cíl: B.2 Rozvojem sportovních a kulturních akcí v obcích rozšířit nabídku volnočasového využití obyvatel a návštěvníků

Do tohoto cíle nenáleží pouze podpora jednotlivých akcí, ale také opravy, rekonstrukce a vybudování nových objektů pro volnočasové a společenské aktivity včetně těch zaměřených pro děti. Rozsah podporovaných objektů je značný, jedná se např. o domy dětí a mládeže, klubovny, multifunkční domy pro obecní spolky, mateřská centra apod. V oblasti sportu je v regionu zájem o výstavbu sportovního stadionu, sportovní haly, hřišť a jiných sportovišť. Spolky a organizace jak pro sportovní, tak kulturní aktivity se potýkají se zastaralým a nedostatečným vybavením. Z tohoto důvodu je účelné provést jeho

obnovu a modernizaci, aby se mohly náležitým způsobem dále rozvíjet a rovněž, aby se zvýšila jejich atraktivita spolu s rozšířením členské základny.

Vyjma infrastrukturních projektů a projektů na doplnění a modernizaci vybavení se tento cíl týká i podpory spolkové činnosti, tedy udržení a posílení jejich aktivit. Do působnosti cíle patří i volnočasové a mimoškolní aktivity pro děti. Dále je zaměřen na jednotlivé sportovní či kulturní akce – na jejich udržení, rozšíření, propagaci a také vznik nových společenských akcí. Zvláště důležitým bodem je zajištění informovanosti veřejnosti o konání jednotlivých akcí. Je tak plánována podpora akcí propagujících region Holicka v rámci kraje, ČR i zahraničí, jako jsou Dny Holicka, Holubovy Holice, Mládežnický fotbalový turnaj, Basketbalový turnaj, Turnaj ve stolním tenisu, Mezinárodní setkání radioamatérů, Taneční soutěž „Holický kramflíček“ aj.

Specifický cíl: B.2.1 Podpora volnočasových aktivit a spolkového života v obcích

Cílem tohoto specifického cíle je dostatečné kulturní a sportovní vyžití v regionu jako celku, ale i v jednotlivých obcích. A to nejenom podporou jednotlivých akcí, ale také formou oprav, rekonstrukcí a vybudováním nových objektů pro volnočasové, společenské a sportovní aktivity včetně pořízení nového vybavení.

Stejně tak pro rozvoj regionu a udržení jeho obyvatel je důležitá podpora komunitních center a podpora spolkové činnosti jako jsou např. včelaři, myslivci, hasiči, apod.

Tab. 65: Opatření: B.2.1.1 Volnočasové aktivity a spolkový život

Opatření: B.2.1.1 Volnočasové aktivity a spolkový život				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity:				
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rekonstrukce, opravy, rozšíření a nová výstavba budov volnočasových zařízení a zařízení pro spolkovou činnost (komunitní centra, klubovny, mateřská centra apod.) včetně zpracování projektové dokumentace.</i> • <i>Vybavení volnočasových zařízení a zařízení pro spolkovou činnost.</i> • <i>Podpora spolkové činnosti včetně sportovních klubů (provoz spolků, udržení činnosti apod.).</i> • <i>Propagace a podpora informovanosti o volnočasových aktivitách v regionu (např. brožura, web a podpora spolupráce poskytovatelů).</i> • <i>Podpora akcí obnovujících či zakládajících tradice pro širokou veřejnost a podporující místní patriotismus.</i> • <i>Podpora projektů a programů posilujících vztah obyvatel k venkovu a místnímu dědictví.</i> • <i>Kurzy řemesel, lidových zvyků a umění.</i> • <i>Podpora projektů spolkové činnosti.</i> • <i>Iniciace setkávání různých spolků navzájem a jejich spolupráce.</i> • <i>Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace, analýzy a expertízy, studie.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	30	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 66: Opatření: B.2.1.2 Kulturní, společenské a sportovní akce a zázemí pro jejich pořádání

Opatření: B.2.1.2 Kulturní, společenské a sportovní akce a zázemí pro jejich pořádání				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rekonstrukce, opravy a nová výstavba kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení pro kulturu, společenské vyžití a sport v obcích regionu.</i> • <i>Vybavení kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení pro kulturu, společenské vyžití a sport.</i> • <i>Iniciace a podpora co nejvšestrannějšího používání těchto zařízení ve formě různých kulturních, společenských a sportovních akcí.</i> • <i>Vytváření zázemí pro pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí regionálního charakteru.</i> • <i>Podpora pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí.</i> • <i>Realizace kulturních událostí benefičního charakteru.</i> • <i>Projektová příprava akcí - stavební projekt dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	60	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.2.3 Strategický cíl: B.3 Zlepšením stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území na celém území regionu vyrovnat disparity mezi obcemi

Na území MAS Holicko jsou poměrně rozvinuté veřejné vodovody a plynofikovanost obcí. Jedinou obcí, které postrádá jak vodovod, tak připojení k plynovodním sítím je Nová Ves. Ovšem v některých částech území bude potřebná jejich modernizace a výměna vedení (zejména co se týče veřejných vodovodů). Naopak v mnoha obcích chybí dobudovaná kanalizace a pouze pět sídel je připojeno k čistírně odpadních vod (100% napojenost mají jen obce Chvojenec a Uhersko). Odpady z kanalizace tak ústí přímo do vodních toků, což snižuje jejich kvalitu a má negativní důsledky pro vodní a s nimi spojené ekosystémy. Některé obce proto zamýšlejí v následujících letech vybudovat kanalizační síť s napojením na ČOV.

Do správy obcí patří místní komunikace. V některých částech území MAS Holicko jsou ve špatném provozně-technickém stavu. Na jejich údržbu a opravy jsou však nutné dostatečné finanční prostředky, které mnoho obcí postrádá ve svých rozpočtech. Také lze uvažovat o vybudování nových místních komunikací, např. v místech, kde je plánovaná nová výstavba nebo kde neexistuje zpevněná komunikace k zastavěným plochám. Jelikož území je protkáno hustou sítí komunikací včetně silnic I. třídy pro zvýšení bezpečnosti je účelné dobudovat chodníky, které by zlepšily pohyb osob po obci a rovněž by omezily možnost srážky chodce s vozidlem. Část stávajících chodníků je, stejně jako v případě místních komunikací, ve zhoršeném technickém stavu a budou vyžadovat opravy. Vhodné je realizovat i další dopravně-bezpečnostní opatření vedoucí ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy. Žádoucí

je obnova a rozšíření ploch, které jsou určeny k parkování z důvodu nárůstu počtu automobilů a automobilové přepravy na území.

Z analýzy vyplynula nedostatečná míra dopravní obslužnosti, zejména v menších obcích v okrajových částech MAS. Problémem je nedostatečný počet dopravních spojů pro vyjížďku obyvatel do zaměstnání a do škol. Ještě ztíženější situace panuje o víkendu a dnech pracovního klidu, kdy v některých obcích chybí úplně dopravní spojení. Toto má dopad na mobilitu obyvatel daných obcí a atraktivitu bydlení. Rovněž to přináší i druhořadý dopad, jelikož se tím snižuje potenciál území pro cestovní ruch. Dopravní obslužnost sice není v kompetencích místních představitelů obcí, přesto koordinovaným postupem vůči kompetentním osobám a taktéž při vyjednávání s poskytovateli lze usilovat o její zlepšení. Je možné uvažovat i o vzniku místních dopravních společností či vytváření systémů dopravy žáků z odlehlějších částí regionu. Na některých místech jsou nevzhledné, zanedbané a ve zhoršeném stavu zastávky pro veřejnou dopravu. Pro zlepšení kulturně-estetických hodnot prostředí lze uvažovat o jejich rekonstrukci spolu s úpravou okolí.

Specifický cíl: B.3.1 Zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území

Cílem tohoto specifického cíle je zlepšit kvalitu života v regionu v souvislosti se zlepšením stavu technické a dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti území.

Tab. 67: Opatření: B.3.1.1 Rozvoj technické infrastruktury

Opatření: B.3.1.1 Rozvoj technické infrastruktury				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity:				
<ul style="list-style-type: none"> Budování, obnova a modernizace kanalizace a ČOV v regionu. Budování, obnova a modernizace vodovodní sítě. Podpora společných řešení odpadních vod a zásobování pitnou vodou. Optimalizace energetického zásobování území regionu (dokončení plynofikace obcí, obnova elektrických sítí, apod.). Rekonstrukce a nová výstavba veřejného osvětlení v obcích. Koordinace a vytváření sdružení obcí za účelem budování a obnovy technické infrastruktury. Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	20	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 68: Opatření: B.3.1.2 Rozvoj dopravní infrastruktury

Opatření: B.3.1.2 Rozvoj dopravní infrastruktury				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • Opravy a údržba místních komunikací a chodníků. • Vytváření tlaku na zajišťování dobrého stavu silnic 2. a 3. třídy procházející regionem. • Budování nových místních komunikací, chodníků a parkovacích ploch s cílem optimální dopravní dostupnosti všech lokalit v obcích region. • Investice do techniky na údržbu místních komunikací a chodníků. • Koordinace a vytváření sdružení obcí za účelem obnovy a údržby komunikací místního významu. • Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	30	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 69: Opatření: B.3.1.3 Dopravní dostupnost a obslužnost regionu

Opatření: B.3.1.3 Dopravní dostupnost a obslužnost regionu				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • Koordinovaný postup při řešení dopravní obslužnosti a při vyjednávání s poskytovateli veřejné dopravy. • Podpora vytíženosti a operativnosti veřejné dopravy, propagace a rozvoj dalších aktivit provozujících účely. • Podpora odstraňování bariér mezi jednotlivými druhy dopravy. • Vznik místní dopravní společnosti. • Vybavení jiných forem místní dopravy vč. pořízení dopravních prostředků pro regionální aktivity. • Vytváření systémů dopravy žáků z odlehlějších částí regionu (svoz školními autobusy apod.). • Opravy, obnova a nová výstavba autobusových a železničních zastávek, úpravy jejich okolí včetně zeleně, zvýšení jejich atraktivity. • Podpora rozvoje ekologicky šetrných forem motorové dopravy včetně vybudování infrastruktury umožňující využívání alternativních energií v dopravě. • Zpracování studií řešení dopravní dostupnosti a obslužnosti. • Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	5	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.2.4 Strategický cíl: B.4 Pomocí prevence posílit bezpečnost života v obcích

Bezpečnost je široce definovaný pojem, a proto do tohoto cíle je zahrnuto mnoho opatření z několika nesourodých oblastí.

Tou první je oblast spjatá s dopravou. Velkým problémem je vysoká hustota provozu na komunikacích v regionu MAS Holicko. Z tohoto důvodu se nabízí bezpečnostně-technická opatření, která by zabránila střetu chodců s vozidlem. Žadoucí je dobudovat chodníky podél hlavních komunikačních tahů. Dále je vhodné svést cyklo dopravu mimo komunikace s hustým provozem. Jak bylo zmíněno výše a spolu s podporou cestovního ruchu je plánována síť cyklostezek podél hlavních komunikačních tahů. K dalším opatřením patří vytvoření dalších přechodů spolu s osvětlením a rovněž křižovatek doplněných řádným osvětlením ke zvýšení bezpečnosti. Lze uvažovat i o dalších bezpečnostních prvcích, např. těch zpomalujících provoz, jako jsou retardéry, zvýšení vozovky v místech s přechody aj. Je potřeba zlepšit i úseky vozovek, které se kříží s železniční dopravou. Velmi důležitá je oblast prevence, především u dětí a žáků škol. Zde by mělo dojít k podpoře dopravní výchovy ve školách, vytvoření dopravních hřišť a rovněž je vhodné vytvořit bezpečnostní kampaně.

V regionu MAS Holicko chybí obecní policie. Jako další opatření se nabízí analyzování potřeb obcí pro zřízení obecní policie a rovněž analýza výdajů a zátěž na rozpočty obcí. Pokud bude shoda na zřízení obecní policie lze v rámci tohoto cíle dotovat její vznik, dále podpořit zřízení služebny a nákup vybavení pro její potřeby a vzdělávací projekty pro její zaměstnance. Mimo opatření týkajících se obecní policie se nabízí vybudování kamerového systému, zlepšení zabezpečovacích prvků jednotlivých objektů či výstavba a rekonstrukce osvětlení.

Do oblasti bezpečnosti rovněž spadají protipovodňová opatření. Jedná se o celou škálu opatření od úprav vodních toků přes výstavbu suchých hrází (poldrů) až po komunikační (vytváření varovných, výstražných a informačních systémů). Dále je tento cíl určen pro podporu sboru dobrovolných hasičů včetně výstavby a rekonstrukce budov pro ně určených (požárních zbrojnic), vybavení a kurzů a vzdělávacích programů pro požárníky. Tento cíl je také určen pro preventivní opatření, např. přednášky ve školách, besedy s občany apod.

Specifický cíl: B.4.1 Zajištění bezpečnosti občanů

Záměrem tohoto specifického cíle je v obcích s exponovanou automobilovou dopravou (především podél silnice I/35) posílit bezpečnost silničního provozu. V žádné obci regionu není zřízena obecní policie, a proto je potřeba zlepšit dohled nad pořádkem v obcích. Současně se nesmí zanedbat ani protipovodňová a požární prevence.

Tab. 70: Opatření: B.4.1.1 Podpora bezpečnosti silničního provozu a rozvoj cyklodopravy v obcích regionu

Opatření: B.4.1.1 Podpora bezpečnosti silničního provozu a rozvoj cyklodopravy v obcích regionu				
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivita v rámci programového rámce IROP, opatření II: Bezpečnost silničního provozu, - Aktivita mimo programové rámce/Fiché CLLD. 				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V místech s exponovanou automobilovou dopravou (především podél silnice I/35 a I/36) opatření komunikací bezpečnostními a zpomalovacími prvky. • Separace nemotorové dopravy (chodci, cyklisté) od motorové dopravy pro zvýšení bezpečnosti – budování cyklostezek, stezek pro pěší, chodníků aj. • Budování cyklostezek v místech s exponovanou automobilovou dopravou (především podél silnice I/35 a I/36) a jejich napojování na značené cyklotrasy a cyklostezky sloužící k cykloturistice. • Budování nových přechodů pro chodce. • Osvětlení přechodů pro chodce. • Budování zón s omezenou rychlostí jízdy – pěší a obytné zóny. • Realizace opatření vedoucích ke snížení intenzity dopravy. • Úpravy průtahů silnic obcemi regionu. • Úpravy křižovatek. • Osvětlení křižovatek. • Zkvalitnění dopravního značení. • Zabezpečení železničních přejezdů. • Separace nemotorové dopravy (chodci, cyklisté) od motorové dopravy – cyklostezky, stezky pro pěší, chodníky. • Podpora mapování nových tras vhodných pro cyklodopravu. • Rekonstrukce, údržba a zpevňování polních a lesních cest jako podmínky pro rozvoj cyklodopravy. • Pravidelná kontrola cyklostezek a jejich udržování. • Podpora projektů a programů zaměřených na dopravní výchovu dětí. • Budování dopravních hřišť v obcích. • Podpora preventivních akcí a bezpečnostních kampaní pro všechny účastníky provozu na pozemních komunikacích (např.: přednášky ve školách, besedy s občany na téma používání reflexních prvků, cyklistických přileb, apod.). • Zpracování studií řešení dopravní bezpečnosti. • Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie. • Podpora dokumentací, studií a výkupu pro cyklostezky regionálního významu, sloužící cyklodopravě. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	20	MAS Holicko
75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	0	6	žadatel/příjemce
75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	30%	35%	ŘO IROP

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 71: Opatření: B.4.1.2 Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem

Opatření: B.4.1.2 Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • Vybudování bezpečnostních a kamerových systémů v obcích. • Zabezpečení objektů, RD, bytů a podnik. objektů na pult centrální ochrany, el. zabezpečovací systémy, osazení mříží na průmysl. objekty, okna garáží, nemovitostí v odlehlých lokalitách, apod. • Podpora vzniku obecní policie v obcích regionu. • Koordinovaný postup při řešení vzniku meziobecní policie v regionu. • Rekonstrukce, opravy a nová výstavba služeben obecní policie. • Vybavení služeben obecní policie. • Podpora odborné přípravy a kvalifikačních kurzů pro členy obecní policie. • Preventivní akce a bezpečnostní kampaně (např.: přednášky ve školách, besedy s občany, apod.). • Projektová příprava akcí - stavební projekt dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	5	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 72: Opatření: B.4.1.3 Protipovodňová a požární prevence

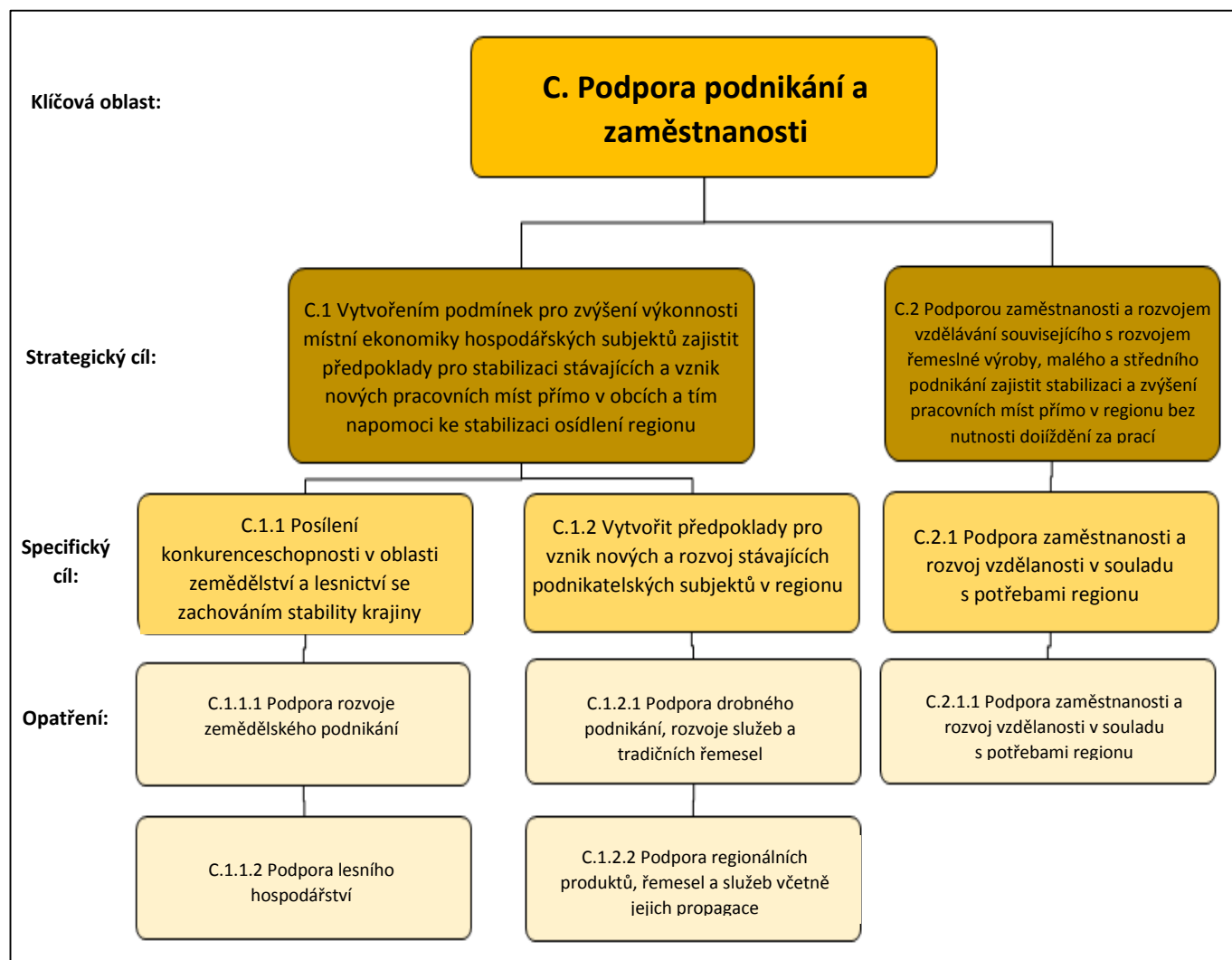
Opatření: B.4.1.3 Protipovodňová a požární prevence				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • Podpora zaměřená na regenerace vodních toků a vybudování protipovodňových opatření (nádrží, hrazí, zábran, poldrů, zvýšení dosavadních reten. prostorů, zkapacitnění koryt vodních toků aj.). • Spolupráce se zemědělskými subjekty při plánování a provádění protipovodňových opatření. • Vybudování varovného, výstražného a informačního systému v obcích regionu. • Napojení varovného systému v obcích na Integrovaný záchranný systém Pardubického kraje. • Podpora jednotek sborů dobr. hasičů jednotlivých obcí regionu a jejich vzájemná spolupráce. • Rekonstrukce, opravy a nová výstavba zbrojnic SDH. • Vybavení zbrojnic SDH. • Investice do zabezpečení akceschopnosti jednotek SDH (např.: investice do pořízení zásahové požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a vybavení jednotky). • Podpora odborné přípravy a kvalifikačních kurzů pro členy SDH. • Preventivní akce a bezpečnostní kampaně (např.: přednášky ve školách, besedy s občany, apod.). • Zpracování povodňových plánů. • Projektová příprava akcí - stavební projekt dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	20	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.3 Klíčová oblast: C. Podpora podnikání a zaměstnanosti

Je zapotřebí podporovat v činnosti hlavně malé a střední podniky včetně zemědělských podniků, zaměřit se na kvalitu poskytovaných služeb a jejich další rozvoj. Vytvořit vhodné podmínky pro rozvoj podnikatelské činnosti v regionu a vytvořit nová pracovní místa přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací.

Obr. 4: Struktura klíčové oblasti C. Podpora podnikání a zaměstnanosti

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.3.1 Strategický cíl: C.1 Vytvořením podmínek pro zvýšení výkonnosti místní ekonomiky hospodářských subjektů zajistit předpoklady pro stabilizaci stávajících a vznik nových pracovních míst přímo v obcích a tím napomoci ke stabilizaci osídlení regionu

Tento cíl zahrnuje plnou škálu opatření směřujících k rozvoji zemědělského a lesního hospodářství. Obsahuje výstavby a rekonstrukce objektů, budov, cest a komunikací, dále nákupy strojů a vybavení, obnovu tradičních sadů, zahrad, lesů, rozvoj zahradnických služeb či podporu ekologicky šetrné výroby a technologií. Spadají sem i opatření pro rozvoj agroturistiky a dále konzultační a poradenská činnost pro zemědělské subjekty včetně vytvoření poradenských center.

Dále je potřeba podporovat regionální výrobce především zviditelněním jejich produktů a jejich nabídnutím je místním obyvatelům, např. certifikace výrobků, prodej ze dvora, apod. Na území MAS Holicko již působí regionální značka pro označení regionálních produktů, která je členem Asociace regionálních značek. Jedná se o regionální značku KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®, která zahrnuje místní producenty z Regionu Kunětické hory, Bohdanečska a Holicka. Součástí tohoto cíle bude tedy podpora a rozšíření této regionální značky. Podporu si zaslouží i zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů např. farmářské trhy, posílení postavení primárních výrobců, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě, apod.

Součástí tohoto cíle je zhotovení a pravidelná údržba databáze objektů a ploch vhodných pro podnikání. Dále je určen pro revitalizaci brownfieldů za účelem vytvoření nových provozů, výstavbu nových provozoven a výroben, na pořízení a modernizaci jejich vybavení a technologií. Podporováno rovněž bude zavádění ekologicky šetrných provozů a technologií do výroby. V tomto cíli se také plánuje obnova tradičních postupů a metod v řemeslné výrobě. Podporováno bude propojování stávajících podnikatelských aktivit (za vznikem tzv. klastrů) za účelem optimalizace a zefektivnění výroby a vytváření nových pracovních míst. Tento cíl je také určen pro vytvoření konzultačních a poradenských center, na propagaci služeb a produktů (trhy, veletrhy, semináře apod.) včetně využití moderních technologií při propagaci.

Žádoucí je posílit vzdělávací a školící programy pro podnikatele a podnikatelské subjekty. Zvláště problematická je oblast legislativy a účetnictví, kde dochází k častým změnám, a tudíž podnikatelé mají potíže se dostatečně adaptovat na nové prostředí. Napomohl by např. informační portál o změnách. Důležité je, aby podnikatelé přijali a začali využívat moderní informační technologie. Jako vhodné opatření se jeví aplikování metod na přenos znalostí a zkušeností o efektivním řízení podniku, „money managementu“, informací o právních změnách aj. mezi podnikateli, které by využily ostatní, čímž by zlepšili a optimalizovali chod svých podnikatelských subjektů. Dále je vhodné posílit informovanost o nabízených dotačních titulech jak z národních, tak evropských zdrojů, z nichž by podnikatelské subjekty včetně zemědělských mohly získat prostředky na investice, modernizace a opravy. Nabízí se možnost uspořádání školících kurzů a akcí o způsobech čerpání finančních prostředků z dotačních titulů.

Specifický cíl: C.1.1 Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny

Podpora obnovy zemědělských provozoven v souvislosti s rozvojem nových nezemědělských aktivit v rámci obnovy krajiny, zvýšení hospodářské stability a rozvoje cestovního ruchu. Bude preferována výroba a provoz ohleduplný k životnímu prostředí a pořízení ekologicky čistých technologií. Specifický cíl je také zaměřen na podporu lesnických podniků.

Tab. 73: Opatření: C.1.1.1 Podpora rozvoje zemědělského podnikání

Opatření: C.1.1.1 Podpora rozvoje zemědělského podnikání				
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivita v rámci programového rámce PRV, fiché I: Podpora zemědělských podniků, - Aktivita mimo programové rámce/Fiché CLLD. 				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Investice do zemědělských podniků na zlepšení výkonnosti a udržitelnosti, zvýšení efektivity, snížení výrobních nákladů, modernizaci, získání nových technologií nebo zvýšení kvality produktů</i> • <i>Investice do podniků, které zvyšují výkonnost a udržitelnost podniku, týkají se zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů.</i> • <i>Investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu (včetně nákupu zemědělských nemovitostí)</i> • <i>Investice do staveb a technologií pro podniky v oblasti zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů</i> • <i>Pořízení strojního vybavení (včetně mobilních strojů).</i> • <i>U nově vznikajících zem. subjektů preferovat výrobu a provozy ohleduplné k životnímu prostředí a u stávajících podnikatelů podporovat zavádění ekologicky čistých technologií (důraz na nezávadné ukládání produktů živočišné výroby a welfare chovu zvířat, podpora využívání obnovitelných zdrojů energie, apod.).</i> • <i>Podpora na zahájení činnosti mladých zemědělců</i> • <i>Diverzifikace zemědělského podnikání.</i> • <i>Investice na založení a rozvoj nezemědělských činností.</i> • <i>Rozvoj agroturistiky.</i> • <i>Činnosti směřované ve prospěch adaptace na změnu klimatu v oblasti zemědělství.</i> • <i>Podpora obnovy tradičních sadů, zahrad, rozvoj zahradnických služeb.</i> • <i>Podpora inovativní spolupráce a nových postupů i výrobků a služeb.</i> • <i>Zlepšení uplatnění přenosu výzkumu a vývoje do praxe v zemědělství.</i> • <i>Vznik, vybudování a vybavení konzultačních a poradenských center pro zemědělské subjekty (informace z oblasti legislativy, účetnictví, využívání moderních technologií, přenos zkušeností a znalostí, příklady dobré praxe).</i> • <i>Školení a výchova kvalitních zaměstnanců.</i> • <i>Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	15	MAS Holicko
93701	Počet podpořených podniků / příjemců	0	5	žadatel/příjemce
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	0	1	žadatel/příjemce

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 74: Opatření: C.1.1.2 Podpora lesního hospodářství

Opatření: C.1.1.2 Podpora lesního hospodářství				
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivity v rámci programového rámce PRV, fiché IV: Ochrana lesních porostů, - Aktivity v rámci programového rámce PRV, fiché V: Zpřístupnění lesa návštěvníkům, - Aktivity mimo programové rámce/Fiché CLLD. 				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh.</i> • <i>Stroje a technologie pro lesní hospodářství</i> • <i>Oprava, rekonstrukce, výstavba a vybavení provozoven přidružené lesní výroby (včetně nákupu pozemků).</i> • <i>Technické vybavení dřevozpracujících provozoven.</i> • <i>Podpora budování a obnovy lesních cest.</i> • <i>Podpora neproduktivních investic v lesích (včetně nákupu pozemků pro realizaci těchto investic).</i> • <i>Podpora zvyšování rekreační funkce lesa (zavedení a obnova značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty, výstavba naučných, herních a fitness prvků, zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závor aj.).</i> • <i>Údržba a zvyšování čistoty lesního prostředí (zařízení pro odkládání odpadků aj.).</i> • <i>Investice do zvýšení bezpečnosti pro návštěvníky lesa (mostky, lávky, zábradlí aj.).</i> • <i>Činnosti směřované ve prospěch adaptace na změnu klimatu v oblasti zemědělství.</i> • <i>Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	10	MAS Holicko
92702	Počet podpořených operací	0	6	žadatel/příjemce
93001	Celková plocha (ha)	0	105	žadatel/příjemce

Zdroj dat: vlastní zpracování

Specifický cíl: C.1.2 Vytvořit předpoklady pro vznik nových a rozvoj stávajících podnikatelských subjektů v regionu

Tento specifický cíl je zaměřen na podporu malých a středních („nezemědělských“) podniků s velkým důrazem na kvalitu poskytovaných služeb. Dále je potřeba podporovat regionální výrobce především zviditelněním jejich produktů a jejich nabídnutím je místním obyvatelům, např. certifikace výrobků, prodej ze dvora, apod. Součástí tohoto specifického cíle bude i podpora a rozšíření regionální značky KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®. Podporu si zaslouží i zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů např. farmářské trhy, posílení postavení primárních výrobců, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě apod.

Tab. 75: Opatření: C.1.2.1 Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel

Opatření: C.1.2.1 Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel				
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivita v rámci programového rámce PRV, fiché II: Podpora potravinářských podniků, - Aktivita v rámci programového rámce PRV, fiché III: Podpora malých podniků, - Aktivita mimo programové rámce/Fiché CLLD. 				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rekonstrukce a nová výstavba provozoven podnikatelských subjektů v regionu.</i> • <i>Investice do nového vybavení provozoven a nových technologií.</i> • <i>U nově vznikajících podnikatelských subjektů preferovat výrobu a provozy ohleduplné k životnímu prostředí a u stávajících podnikatelů podporovat zavádění ekologicky čistých technologií (bezodpadové technologie, podpora využívání obnovitelných zdrojů energie, apod.).</i> • <i>Tvorba zázemí pro vznik nových podnikatelských aktivit s cílem vytvořit trvalé pracovní příležitosti pro samotného podnikatele s perspektivou rozšíření (např. podnikání v oblasti IT apod...).</i> • <i>Zlepšování a propojování stávajících podnikatel. aktivit vedoucích ke vzniku nového prac. místa (např. tech. úpravy umožňující vznik nového prac. místa s ohledem na legislativní předpisy...).</i> • <i>Podpora inovativní spolupráce a nových postupů i výrobků a služeb.</i> • <i>Budování spolupracujících sítí producentů a podpora místních výrobků a služeb a jejich prodeje.</i> • <i>Obnova a rozvoj tradic jako možnost pro další ekonomický rozvoj.</i> • <i>Zlepšení uplatnění přenosu výzkumu a vývoje do praxe ve výrobě i službách.</i> • <i>Vznik, vybudování a vybavení konzultačních a poradenských center pro drobné podnikatele (informace z oblasti legislativy, účetnictví, využívání moderních technologií, přenos zkušeností a znalostí, příklady dobré praxe).</i> • <i>Pomoc při propagaci nabízených služeb.</i> • <i>Školení a výchova kvalitních zaměstnanců.</i> • <i>Zpracování projektových dokumentací, marketingových studií, podnikatelských plánů a analýz legislativních předpisů v souvislosti s rozvojem tradičních řemesel a drobného podnikání a účast na vytváření podmínek pro jeho rozvoj.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	20	MAS Holicko
93701	Počet podpořených podniků / příjemců	0	10	žadatel/příjemce
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	0	1	žadatel/příjemce

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 76: Opatření: C.1.2.2 Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace

Opatření: C.1.2.2 Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výstavba, rekonstrukce a vybavení drobných výroben a podpora zpracování místních produktů (zavádění povinných hygienických standardů). • Zřizování a vybavení prodejen místních produktů a podpora přímého prodeje. • Podpora vytváření a rozvoje krátkých dodavatelských řetězců. • Podpora spolupráce při vytváření a rozvoji krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů (včetně investic do strojů, technologií, vybavení, stavebních nákladů a nákladů na provoz). • Podpora zvyšování prodeje regionálních produktů či služeb ve spolupráci producentů. • Podpora zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů – podpora místní výroby a spotřeby (např. farmářské trhy, posílení postavení primárních výrobců, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě). • Podpora a rozšíření regionální značky "KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®". • Propagace místních produktů, řemesel, služeb a certifikovaných známek na místní, regionální, národní i mezinárodní úrovni včetně účasti na prezentačních akcích a jejich pořádání (veletrhy, výstavy, ochutnávky, semináře, apod.). • Zpracování projektových dokumentací, marketingových studií, podnikatelských plánů a analýz legislativních předpisů v souvislosti s místními produkty a službami a účast na vytváření podmínek pro jejich vznik. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	1	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.3.2 Strategický cíl: C.2 Podporou zaměstnanosti a rozvojem vzdělávání souvisejícího s rozvojem řemeslné výroby, malého a středního podnikání zajistit stabilizaci a zvýšení pracovních míst přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací

Tento cíl je zaměřen na snižování nezaměstnanosti. Vhodné je vytvořit platformu pro spolupráci mezi městskými a obecními úřady, úřadem práce a potenciálními zaměstnavateli. Dále vhodným opatřením je vytvoření databáze objektů a ploch vhodných pro nové podnikatelské účely. Podporován by měl být odbyt místních tradičních výrobků a řemesel spolu s cestovním ruchem. Zvýšená pozornost by měla být věnována především začínajícím podnikatelům. Spolu s jejich podporou je vhodné vytvořit podnikatelské inkubátory pro zajištění místních služeb nebo zvýšení přidané hodnoty místní produkce. Žádoucí je zvýšení kvalifikace pracovních sil v regionu skrze školící a vzdělávací projekty, a to v oblastech jako IT, jazykové či odborné dovednosti. Nabízí se možnost zřízení výukových center pro potřeby služeb v regionu. Podpořena by měla být spolupráce mezi podnikateli a školami za účelem zvýšení uplatnitelnosti žáků, především se jedná o středoškolské odborné obory.

Specifický cíl: C.2.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu

Dlouhodobě je zapotřebí se zaměřit na snižování počtu nezaměstnaných obyvatel regionu. Nezaměstnanými jsou nejčastěji obyvatelé bez praxe, ženy po mateřské dovolené, lidé po padesátce a etnické menšiny. Tyto skupiny je třeba podporovat a celkově snižovat dlouhodobou nezaměstnanost, se kterou se pojí řada negativních efektů. Tento specifický cíl je také zaměřen na rozvoj a udržení multifunkčního základního školství a oborového učňovského školství v regionu ve vazbě na zaměstnatelnost a rozvoj místního podnikatelského prostoru. Podpora vzdělávání související s rozvojem řemeslné výroby, malého a středního podnikání. Zvýšení jazykové vybavenosti občanů regionu v návaznosti na rozvoj cestovního ruchu a přátelství se zahraničními regiony. Výchova kvalifikovaných řemeslníků a pracovníků ve službách v regionu.

Tab. 77: Opatření: C.2.1.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu

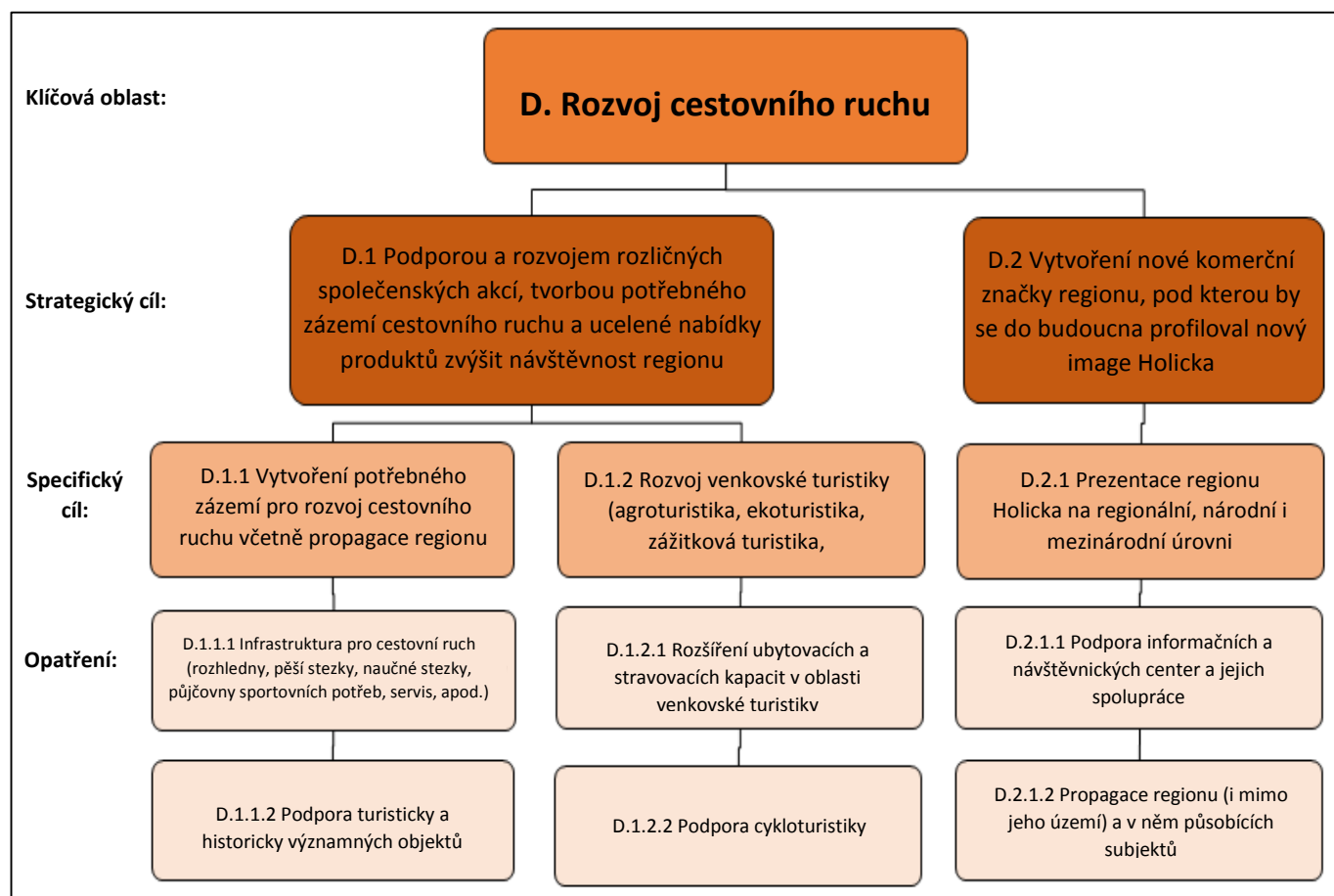
Opatření: C.2.1.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Specifikace deficitních služeb v obcích regionu a oslovení potenciálních poskytovatelů (vytvoření nabídky a požadavků).</i> • <i>Podpora spolupráce potenciálních zaměstnavatelů a obcí s úřady práce při vytváření pracovních příležitostí pro nezaměstnané.</i> • <i>Podpora uplatnění znevýhodněných skupin (matky, absolventi, předdůchodový věk, nízká kvalifikace, apod.)</i> • <i>Podpora snižování počtu dlouhodobě nezaměstnaných v regionu a zvyšování možnosti jejich uplatnění na trhu práce.</i> • <i>Vznik a aktualizace databáze ploch a objektů pro podnikání, u nichž je předpoklad pronájmu či prodeje.</i> • <i>Podpora systému dostatečné podpory pro začínající podnikatele.</i> • <i>Budování podnikatelských inkubátorů pro zajištění místních služeb nebo zvýšení přidané hodnoty místní produkce.</i> • <i>Zřizování výukových center pro potřeby služeb v regionu (příprava kvalifikovaných pracovníků).</i> • <i>Podpora a organizační zajišťování vzdělávacích akcí pro nezaměstnané.</i> • <i>Propojení nabídky vzdělávání s podnikateli a aktuálními požadavky – flexibilně reagující systém.</i> • <i>Rozvoj nabídky celoživotního vzdělávání pro osobní rozvoj, posílení zručnosti, samostatnosti a dalšího uplatnění.</i> • <i>Zajištění IT vzdělávání v regionu.</i> • <i>Zvýšení jazykové a odborné vzdělanosti formou jazykových kurzů v regionu a zahraničních praxí.</i> • <i>Podpora zainteresovanosti podniků na oblasti odborného školství (podpora škol a stipendia).</i> • <i>Podpora dalších funkcí zákl. školství na venkově při zvyšování vzdělanosti dalších skupin obyvatel.</i> • <i>Zřizování učňovských pracovních míst u místních řemeslníků – vybavení.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	1	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.4 Klíčová oblast: D. Rozvoj cestovního ruchu

Cílem je vytvoření turisticky atraktivního území s nabídkou krátkodobé i dlouhodobé rekreace a aktivního vyžití s dostatkem kapacit. Je zapotřebí se zaměřit na rozvoj poskytovaných služeb a na kvalitu těchto poskytovaných služeb. Vybudování kvalitních a rozmanitých ubytovacích a stravovacích zařízení, případné zlepšení stávajících zařízení. Další rozšiřování a úprava stávajících cyklostezek a budování cyklostezek nových. Udržování a zatraktivnění turistických zajímavostí pro všechny věkové kategorie návštěvníků. Vytvoření nové komerční značky regionu, pod kterou by se do budoucna profiloval nový image Holicka.

Obr. 5: Struktura klíčové oblasti D. Rozvoj cestovního ruchu

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.4.1 Strategický cíl: D.1 Podporou a rozvojem rozličných společenských akcí, tvorbou potřebného zázemí cestovního ruchu a ucelené nabídky produktů zvýšit návštěvnost regionu

Tento cíl obsahuje vybudování infrastruktury pro cestovní ruch. Zaměřen je jak na dopravní infrastrukturu, tak i na turisticky hodnotné objekty, dále na objekty sloužící pro ubytovací a stravovací účely, půjčovny a servis. V oblasti dopravní infrastruktury se předpokládá realizace či oprava cyklostezek, cyklotras, hipposteze, pěších cest, parkovacích ploch apod. včetně jejich doprovodného vybavení (dopravní značení a jiné ukazatele). Důraz bude kladen zejména na cyklostezky, jelikož region

je sužován hustou dopravou na hlavních komunikačních tazích (zvláště silnice I/35). Podél nich se proto plánuje vybudování sítě cyklostezek, které by jednak přinesly rozvoj cykloturistiky a také zvýšily potenciál pro cestovní ruch. Dále je v plánu realizace sportovních objektů spojených s cestovním ruchem, jako je obnova a budování koupališť včetně přírodních, hřišť, jízdáren apod. Vybudovány či rekonstruovány by měly být i další zařízení určené pro cestovní ruch (půjčovny sportovního vybavení, jejich servis apod.). V tomto opatření se rovněž počítá s podporou oprav historicky a turisticky zajímavých objektů a výstavbou nových turistických cílů. Opomenuta nebudou ani stravovací a ubytovací zařízení. Plánuje se podpora jejich rekonstrukce i výstavba nových včetně celých rekreačních areálů. Např. je zamýšleno zpracování návrhu na rozvoj rekreační zóny „Rybník Blažkovec“. Zvýšená pozornost bude kladena na venkovské formy turistiky (agroturistiku), jelikož region MAS Holicko má příznivé podmínky pro její rozvoj.

Specifický cíl: D.1.1 Vytvoření potřebného zázemí pro rozvoj cestovního ruchu včetně propagace regionu

Aby se rozvíjel turismus v regionu je zapotřebí se zaměřit především na využití jeho potenciálu, ať již vybudováním potřebné infrastruktury (pěší stezky, naučné stezky, hippostezky, rozhledny, sportoviště, půjčovny sportovních potřeb, apod.), tak i podporou turisticky a historicky významných objektů (muzea, galerie, apod.)

Tab. 78: Opatření: D.1.1.1 Infrastruktura pro cestovní ruch (rozhledny, pěší stezky, naučné stezky, půjčovny sportovních potřeb, servis, apod.)

Opatření: D.1.1.1 Infrastruktura pro cestovní ruch (rozhledny, pěší stezky, naučné stezky, půjčovny sportovních potřeb, servis, apod.)				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity:				
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rekonstrukce, modernizace, přestavba, případně nová výstavba objektů pro zřízení půjčoven sportovních potřeb (např. půjčovny kol apod.).</i> • <i>Rekonstrukce, modernizace, přestavba, případně nová výstavba ploch a objektů pro sportovní využití v rekreačních areálech jak vnitřních, tak venkovních – např. hřiště, koupaliště, jízdárna apod.</i> • <i>Investice do sportovních potřeb pro půjčovny a zařízení pro sportovní využití.</i> • <i>Budování pěších stezek, hippostezek a tematických naučných stezek (směrové tabule, značky, odpočinková místa) s napojením na stávající cykloturistickou síť a stávající zajímavosti turistického ruchu.</i> • <i>Budování nových turistických atraktivit (vyhlídky, rozhledny, lávky, inovativní produkty apod.).</i> • <i>Obnova a budování přírodních koupališť, pláží a požárních nádrží s možností rekreačního využití.</i> • <i>Komplexní propagace infrastruktury cestovního ruchu.</i> • <i>Zpracování projektové dokumentace a studií pro výše uvedené aktivity včetně marketingových studií, podnikatelských plánů apod.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	5	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 79: Opatření: D.1.1.2 Podpora turisticky a historicky významných objektů

Opatření: D.1.1.2 Podpora turisticky a historicky významných objektů				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora oprav historicky a turisticky zajímavých objektů. • Šetrné nasvícení významných objektů. • Obnova technických památek s možností zřízení muzejních expozic (mlýny, historické manufaktury či továrny, hospodářské stavby – statky apod.). • Záchrana movitých památek – strojní a dílenské vybavení, dopravní prostředky, historické řemeslnické dílny, zemědělské stroje a nářadí, vybavení historických domácností, uměleckých předmětů, hudební nástroje, kostelní zvony, obrazy, knihy, sochy apod. • Budování nových turisticky zajímavých cílů (muzea, skanzeny apod.). • Propagace významných objektů formou dopravního značení. • Komplexní propagace turistických a historických objektů. • Podpora akcí zapojujících veřejnost do obnovy, ochrany a péče o přírodní, kulturní a historické dědictví regionu. • Mapování místních tradic a slovesných hodnot včetně jejich využití a aplikace do života. • Podpora studijní a výzkumné práce a další aktivity mapujících historický, kulturní a přírodní vývoj regionu (např. paměť obyvatel, vývoj krajiny, historické rešerše apod.), kompletace, archivace a využití jejich výstupů. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	15	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Specifický cíl: D.1.2 Rozvoj venkovské turistiky (agroturistika, ekoturistika, zážitková turistika, cykloturistika)

Základním předpokladem pro zvýšení potenciálu cestovního ruchu v regionu je zkvalitnění a rozšíření poskytovaných služeb, a to především v oblasti agroturistiky, ekoturistiky, zážitkové turistiky a cykloturistiky jako nástroje pro udržení a rozptýlení návštěvníků v regionu.

Tab. 80: Opatření: D.1.2.1 Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky

Opatření: D.1.2.1 Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity:				
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora vzniku zařízení zaměřených na venkovskou turistiku v regionu. • Rekonstrukce, modernizace a případně nová výstavba malokapacitního ubytovacího (včetně tábořišť a kempů) nebo stravovacího zařízení v přímé návaznosti na ubytovací kapacitu. • Přestavba budov na malokapacitní ubytovací nebo stravovací zařízení. • Výstavba příjezdových cest, odstavných stání a úprava povrchů pro malokapacitní ubytovací zařízení (parkovací místa), případně pro zřízení malého kempu • Vybavení malokapacitního ubytovacího a stravovacího zařízení. • Rozšíření a obnova rekreačních areálů v regionu. • Podpora a propagace certifikace ubytovacích služeb všech kategorií a podpora úprav souvisejících se zajištěním potřebné úrovně. • Využití místních atraktivit pro venkovskou turistiku a budování doprovodné infrastruktury. • Podpora provázanosti ubytování se zemědělským podnikáním, zejména otevření hospodářství návštěvníkům. • Podpora vytváření podmínek pro prodej ze dvora. • Komplexní propagace zařízení pro venkovskou turistiku. • Spolupráce s destinačními společnostmi a jinými partnery v cestovním ruchu. • Zpracování projektové dokumentace a studií pro výše uvedené aktivity včetně marketingových studií, podnikatelských plánů apod. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	3	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 81: Opatření: D.1.2.2 Podpora cykloturistiky

Opatření: D.1.2.2 Podpora cykloturistiky				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření sítě značených cyklotras v regionu (směrové tabule, značky, odpočinková místa) a jejich napojení na regionální a dálkové cyklotrasy – koordinace aktivit se sousedními regiony. • Podpora mapování nových tras vhodných pro cykloturistiku. • Budování cyklostezek a jejich propojení s regionálním centrem a značenými cyklotrasami. • Rekonstrukce, údržba a zpevňování polních a lesních cest jako podmínky pro rozvoj cykloturistiky. • Pravidelná kontrola cyklotras a jejich udržování. • Budování zázemí pro cykloturistiku, její bezpečnost a usměrňování. • Komplexní propagace vhodných podmínek a veškerého zázemí pro cykloturistiku. • Podpora dokumentací, studií a výkupu pro cyklostezky regionálního významu, sloužící cykloturistice. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	3	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.4.2 Strategický cíl: D.2 Vytvoření nové komerční značky regionu, pod kterou by se do budoucna profiloval nový image Holicka

Do tohoto cíle je zahrnuto vybudování a oprava informačních a návštěvnických center včetně příslušného vybavení. Podpořena bude spolupráce subjektů aktivních v cestovním ruchu. Důležitými opatřeními je publikační a propagační činnost regionu. Plánuje se tvorba jednotné značky a prezentace regionu. Spolu s tímto je vhodné využít propagace místních produktů řemeslné i zemědělské výroby. Podpořena bude i tvorba koncepcí a plánů v oblasti cestovního ruchu.

Specifický cíl: D.2.1 Prezentace regionu Holicka na regionální, národní i mezinárodní úrovni

Stává se nezbytným a turisty předpokládaným standardem turistických oblastí, že v něm funguje informační středisko. IC by mělo vedle komerční (prodej map, upomínkových předmětů, turistických potřeb, aj.) a informační činnosti zajišťovat prezentaci a propagaci regionu, informovat o jednotlivých turistických atraktivitách a kulturních akcích regionu. Propagaci je zapotřebí provádět v jednotném grafickém designu a společně rozvíjet image regionu. Nutností je také vytvářet společné turistické balíčky a programy, za pomoci kterých budou přiváděni návštěvníci do regionu.

Tab. 82: Opatření: D.2.1.1 Podpora informačních a návštěvnických center a jejich spolupráce

Opatření: D.2.1.1 Podpora informačních a návštěvnických center a jejich spolupráce				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Jednotlivá opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vybudování, rekonstrukce a vybavení informačních a návštěvnických center.</i> • <i>Spolupráce a prezentace informačních center na regionální, národní a mezinárodní úrovni.</i> • <i>Spolupráce subjektů aktivních v cestovním ruchu - majitelé ubytovacích a stravovacích zařízení s provozovateli sportovních, kulturních zařízení, památek a dalších atraktivit a s informačním centrem.</i> • <i>Podpora vzdělávání zaměstnanců informačních center.</i> • <i>Projektové dokumentace a studie ke zřízení, rekonstrukci či činnosti návštěvnických center.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	1	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 83: Opatření: D.2.1.2 Propagace regionu (i mimo jeho území) a v něm působících subjektů

Opatření: D.2.1.2 Propagace regionu (i mimo jeho území) a v něm působících subjektů				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Jednotlivá opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Podpora vzniku balíčků turistického ruchu a integrované nabídky služeb cestovního ruchu.</i> • <i>Publikační a propagační činnost včetně tvorby značek a prezentací regionu na regionálních, národních i mezinárodních akcích (veletrhy, výstavy, semináře).</i> • <i>Tvorba koncepcí a posilování regionálních značek původu a kvality.</i> • <i>Tvorba a propagace turistických produktů a integrované nabídky služeb cestovního ruchu.</i> • <i>Vytváření komunikačních a marketingových strategií a koncepcí.</i> • <i>Podpora lokálních informačních systémů.</i> • <i>Propagace a prodej místních tradičních výrobků a řemesel a krajových specialit.</i> • <i>Propagace kulturních, společenských a kulturních akcí regionálního charakteru.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	1	MAS Holicko

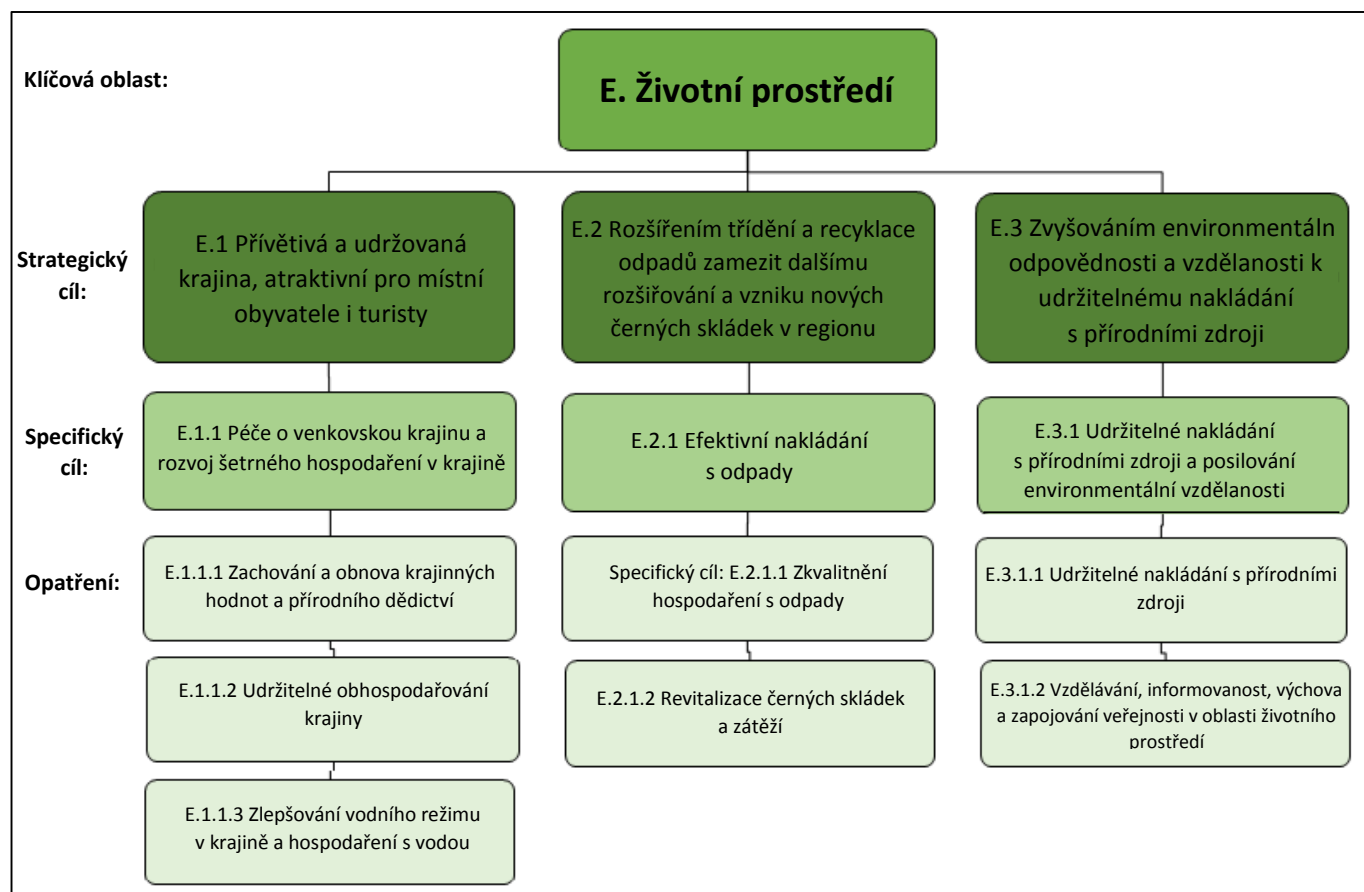
Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.5 Klíčová oblast: E. Životní prostředí

Udržení kvality životního prostředí, zachovat zdejší krajině její pestrost a rozmanitost rostlinných a živočišných druhů díky včasnému poznání člověka, že přírodu je nutno především chránit. Cílem je upravená krajina s absencí neudržovaných a zanedbaných ploch v komunálním i agrárním prostoru, atraktivní pro místní obyvatele i turisty. Součástí klíčové oblasti je i zlepšování vodního režimu v krajině, zkvalitnění hospodaření s odpadovými surovinami, šetrné využívání místních zdrojů a rozvoj ve využití obnovitelných zdrojů energie.

Obr. 6: Struktura klíčové oblasti E. Životní prostředí

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.5.1 Strategický cíl: E.1 Přívětivá a udržovaná krajina, atraktivní pro místní obyvatele i turisty

Do tohoto cíle náleží zachování a obnova krajinných prvků a přírodního dědictví. Jedná se o zachování či znovu vytvoření původních prvků krajiny (tzv. prvků územního systému ekologické stability), které by přispěly ke zvýšení její stability a které by přinesly zvýšení biodiverzity v krajině. Podporovanými opatřeními jsou znovu zalesnění krajiny (zejména původními druhy dřevin), znovu vytvoření mezí a remízků fungujících jako biokoridory pro zvýšení biologické rozmanitosti apod. Realizovány by měly být i pravidelné úklidové akce (odstranění černých skládek a ekologických zátěží) např. podél komunikací, lesů či vodních toků.

Kromě zachování a znovu vytvoření přírodních prvků sem spadá obnova a rekonstrukce jejich kulturních (lidských) složek krajiny. Předpokládá se znovu vytvoření a opravy stávajících drobných staveb v krajině, jakými jsou křížky, kapličky, zídky, studánky, vyhlídky, lavičky aj. Dále lze uvažovat o rekonstrukci, údržbě a zpevňování polních a lesních cest, obnově historických cest spolu s náležitým vybavením (mosty, lávky) a dalších zařízení zpřístupňujících krajinu. Vedlejším efektem těchto opatření bude i zvýšení rekreačního potenciálu území.

Dále do tohoto cíle patří ekologicky šetrná zemědělská činnost, která by vedla ke zvýšení biodiverzity v krajině. Podpořeny budou tradiční metody a formy využívání a péče o krajinu. Pod tento cíl spadá např. ekologicky šetrné zacházení s krajinou nebo šetrná údržba travnatých ploch (ekologické kosení, spásání travních ploch ovce). Již v dnešní době existuje na území MAS několik biofarem. Záměrem je podpora rozvoje jejich činností a vznik dalších subjektů, které budou k zemědělské produkci využívat biologicky šetrné metody.

Rovněž do tohoto cíle spadají i opatření k navýšení retenčních schopností krajiny, která budou blízká přírodě či nebudou narušovat funkčnost krajiny (obnova mokřadů a tůní, obnova a revitalizace rybníků a vodních ploch, uvedení koryt řek a potoků do přírodě blízkého stavu aj.), a která budou mít i protipovodňový účinek, resp. budou sloužit i jako preventivní prvek proti suchu. Náleží sem i protierozní opatření jako obnova mezí či likvidace erozních rýh. Důležitá je i podpora osvětových akcí.

Specifický cíl: E.1.1 Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetrného hospodaření v krajině

Cílem specifického cíle je vytvoření podmínek pro trvalé zachování a zlepšování biologické i estetické kvality krajiny, rozvoj udržitelného využívání krajiny a její údržby. Ochrana přírodně hodnotných území a lokalit. Tvorba kulturní krajiny plnící svoje ekologické funkce. Zlepšení vzhledu krajiny a zvýšení její ekologické stability a přitažlivosti. Koncepční plánování a spolupráce. Specifický cíl zahrnuje i zlepšení vodního režimu a stavu krajiny, zlepšení kultury nakládání s krajinným prostorem a dlouhodobé plánování užitečných a ekologických změn v krajině.

Tab. 84: Opatření: E.1.1.1 Zachování a obnova krajinných hodnot a přírodního dědictví

Opatření: E.1.1.1 Zachování a obnova krajinných hodnot a přírodního dědictví				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Podpora ochrany biodiverzity. Obnova a budování prvků územního systému ekologické stability. Obnova a vznik nových krajinotvorných prvků (zalesnění, remízy, aleje, meze, parkové úpravy v návaznosti na sídelní útvary, travní porosty apod.). Rekonstrukce, údržba a zpevňování polních a lesních cest. Obnova historických stezek a cest, podpora jejich výkupu do vlastnictví obce a zapsání na seznamy veřejně přístupných stezek a komunikací do výkresových částí územních plánů. Podpora zajištění odpovídající formy vlastnictví (výkupy, pronájmy) přírodně cenných lokalit a jejich údržba s ohledem na zachování jejich hodnoty. Výkup pozemků cenných z krajinotvorného hlediska za účelem jejich zachování a údržby. Obnova, budování a ochrana drobných staveb v krajině (křížky, kapličky, zídky, studánky, lavičky, odpočívadla apod.) ve vazbě na historický, kulturní a přírodní vývoj regionu. Budování mostků a lávek, vyhlídek a dalších drobných zařízení zpřístupňující krajinu. Činnosti směřované ve prospěch adaptace na změnu klimatu v oblasti životního prostředí. Krajinné plánování a koncepční spolupráce subjektů, zachování kvalit neurbaniz. částí krajiny. Mapování přírodního dědictví regionu. Monitoring stavu životního prostředí. Zpracování výzkumných a rozvojových dokumentů a studií a poradenství v této oblasti. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	5	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 85: Opatření: E.1.1.2 Udržitelné obhospodařování krajiny

Opatření: E.1.1.2 Udržitelné obhospodařování krajiny				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Zemědělské aktivity směřující k různorodému využívání krajiny a zvýšení její diverzity. Zajištění údržby krajiny i v místech s malým potenciálem pro hospodaření. Rozvoj ekolog. šetrných způsobů hospodaření využitelných pro péči o významné prvky krajiny. Podpora tradičních přístupů k péči o venk. krajinu včetně aktivit směřujících k prostupnosti krajiny. Investice do techniky a technologií pro obhospodařování krajiny. Zpracování výzkumných a rozvojových dokumentů a studií a poradenství v této oblasti. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	2	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 86: Opatření: E.1.1.3 Zlepšování vodního režimu v krajině a hospodaření s vodou

Opatření: E.1.1.3 Zlepšování vodního režimu v krajině a hospodaření s vodou				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • Zvyšování retenční schopnosti krajiny. • Údržba vodních toků a polních meliorací. • Deregulace vodních toků – uvedení do přírodě blízkého stavu (zlepšení přirozených rozlivů). • Revitalizace říčních niv. • Vznik, obnova a údržba rybníků a vodních nádrží. • Výstavby a opravy retenčních nádrží. • Obnova mokřadů a tůní. • Citlivá údržba porostů na březích řek a rybníků s ohledem na posílení rekreační a estetické funkce. • Opatření proti eutrofizaci vod. • Realizace protierozních remízků a dalších krajinnotvorných opatření zabraňující erozi. • Protierozní opatření (obnova mezí, výsadba protierozních rostlin, likvidace erozních rýh a strží aj.) • Osvěta v oblasti hospodaření s vodou v krajině. • Zpracování výzkumných a rozvojových dokumentů a studií a poradenství v této oblasti. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	2	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.5.2 Strategický cíl: E.2 Rozšířením třídění a recyklace odpadů zamezit dalšímu rozšiřování a vzniku nových černých skládek v regionu

V rámci tohoto cíle budou podpořena opatření, jež povedou k vytvoření nových sběrných dvorů, zkvalitnění vybavení současných sběrných dvorů, navýšení počtu kontejnerů (nádob) na plasty, sklo, papír, kartóny, popř. elektroodpad v obcích či realizaci motivačního systému sběru recyklovatelných odpadů. Pozornost bude kladena zejména na bioodpad a nakládání s ním, jako je rozšíření sběrných nádob o nádoby na bioodpad, realizace nových kompostáren spolu s propagačními akcemi.

Dále sem náleží odstranění starých a černých skládek, ekologických zátěží a jejich rekultivace a ekologickému skládkování odpadu. Pozornost by měla být věnována i preventivním opatřením a osvětové činnosti.

Specifický cíl: E.2.1 Efektivní nakládání s odpady

Zkvalitnění vybavení sběrných dvorů a vybudování nových sběrných dvorů (míst) v obcích, kde v současnosti žádný sběrný dvůr není. Další rozšíření třídění a recyklace odpadů, využívání kompostování, energetické využívání biomasy. Cílem je zamezit dalšímu rozšiřování a vzniku nových černých skládek v regionu. Motivace obcí, NNO i privátního sektoru k revitalizaci zasažených pozemků.

Tab. 87: Opatření: E.2.1.1 Zkvalitnění hospodaření s odpady

Opatření: E.2.1.1 Zkvalitnění hospodaření s odpady				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> Budování sběrných dvorů, uložišť inertního materiálu a obecních kompostáren. Zkvalitnit a rozšířit stávající vybavení sběrných dvorů. Podpora aktivit směřující ke kvalitnímu a účinnému třídění odpadů (rozšiřování počtu sběrných míst, sběrné dvory, pytlový sběr, motivační systém sběru recyklovatelných odpadů, apod), odstraňování nebezpečných odpadů a likvidaci nepovolených skládek. Budování zařízení pro sběr, třídění a využití odpadů. Vytvoření zařízení pro energetické zpracování odpadu. Využití bioodpadu ke kompostování v místě vzniku – podpora domácího a komunitního kompostování. Vznik zařízení na likvidaci a využívání bioodpadu. Podpora společných řešení problematiky nakládání s odpady – společný svoz, provoz sběrných dvorů, apod. Opatření na předcházení vzniku odpadu. Zpracování projektové dokumentace a studií k výše uvedeným aktivitám. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	3	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 88: Opatření: E.2.1.2 Revitalizace černých skládek a zátěží

Opatření: E.2.1.2 Revitalizace černých skládek a zátěží				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
<p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> Likvidace a revitalizace černých skládek. Likvidace a revitalizace ekologických zátěží. Ekologické zaskládování černě uloženého odpadu. Sanace a výsadba na zasažených plochách. Preventivní opatření. Zpracování studií k výše uvedeným aktivitám. 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	2	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.5.3 Strategický cíl: E.3 Zvyšováním environmentální odpovědnosti a vzdělanosti k udržitelnému nakládání s přírodními zdroji

Tento cíl zahrnuje snížení energetické náročnosti budov (zateplení budov, výměna oken, regulace topných systémů) včetně provedení energetických auditů. Dále je zaměřen na výstavbu, rekonstrukci a modernizaci stávajících ČOV a výstavbu kanalizačních vedení, která na ně budou napojena. Zamýšleny jsou taktéž výstavby, rekonstrukce a modernizace vodovodního potrubí a souvisejících zařízení. Podporovány dále budou projekty alternativních energetických zdrojů, tj. malé vodní elektrárny, solární elektrárny a využívání biomasy. Podporována budou i zpracování studií a projektových dokumentací u výše zmíněných opatření.

Dále bude podporována osvětová činnost pomocí přednášek, školení, seminářů, informačních dokumentů a materiálů v oblasti ochrany přírody, alternativních zdrojů energie. Dále je tento cíl určen na vzdělávací projekty škol v oblasti ekologie, environmentální výchovy včetně vytvoření středisek environmentální výchovy a vybavení. Rovněž se počítá s dobrovolnickými aktivitami, jakými jsou výsadba stromů, likvidace nepovolených skládek, revitalizace vodních toků apod.

Specifický cíl: E.3.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji a posilování environmentální vzdělanosti

Uplatnění dlouhodobých pohledů na bohatství regionu, zlepšení energetické bilance a snížení závislosti na spotřebě energií, zlepšení kvality vody a vztahu obyvatel k prostředí. Obnova a rozvíjení environmentální vzdělanosti obyvatel v oblasti produkce a likvidace odpadů.

Tab. 89: Opatření: E.3.1.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji

Opatření: E.3.1.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Stavební a technické úpravy vedoucí k úspoře energie - zateplení budov, výměna oken, regulace topných systémů, apod.</i> • <i>Podpora alternativních zdrojů energie.</i> • <i>Využití solární energie ve výrobě i bydlení.</i> • <i>Modernizace malých vodních elektráren.</i> • <i>Energetické využití odpadní biomasy a dřeva – obecní kotelny, kogenerační jednotky apod.</i> • <i>Zavádění moderních ekologických systémů vytápění (tepelná čerpadla, podlahové vytápění, moderní kotle s vyšší účinností aj.)</i> • <i>Pěstování a zpracování energetických plodin včetně pořízování strojního vybavení.</i> • <i>Zpracování energetických auditů a projektů na nízkoenergetické úpravy veřejných budov.</i> • <i>Zpracování projektové dokumentace a studií k výše uvedeným aktivitám.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	2	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 90: Opatření: E.3.1.2 Vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí

Opatření: E.3.1.2 Vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí				
Mimo programové rámce/Fiché CLLD.				
Podporované aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Organizace přednášek, seminářů, školení.</i> • <i>Tištěné materiály o ochraně přírody (zpravodaje, knížka, leták apod.).</i> • <i>Podpora stávajících a vznik nových středisek environmentální výchovy – rekonstrukce, vybavení.</i> • <i>Ekologické aktivity škol včetně vybudování, oprav, nákupu nebo pronájmu potřebného vybavení.</i> • <i>Údržba a budování naučných stezek.</i> • <i>Aktivity veřejnosti a institucí včetně dobrovolnických aktivit se zaměřením na životní prostředí (údržba krajiny, výsadba stromů, likvidace nepovolených skládek, revitalizace vodních toků apod.).</i> • <i>Monitoring vlivu dalších oblastí rozvoje (např. cestovního ruchu) na životní prostředí a hledání možností řešení vzájemných konfliktů.</i> 				
Indikátor plnění:				
Kód indikátoru	Název indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Zdroj údajů
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	0	2	MAS Holicko

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.1.3.6 Přehled ukazatelů plnění

Ukazatelé plnění jsou uvedeny v pěti tabulkách řazených dle jednotlivých klíčových oblastí. Zde jsou dále členěny dle strategických cílů, specifických cílů a opatření.

Jsou užity dva typy měrné jednotky:

- realizované projekty v území – Všechny zrealizované projekty v území bez ohledu na dotační titul a příjemce dotace. Budou zde zařazeny jak projekty financované z operačních programů nebo národních zdrojů tak i projekty financované přes MAS metodou LEADER (CLLD). Dále zde budou zařazeny i projekty jejichž realizátorem bude MAS Holicko, o.p.s.
- indikátory převzaté z jiných Operačních programů – V případě opatření, která budou financovaná přes MAS metodou LEADER (CLLD) a jsou tedy začleněná do programových rámců, byly vybrány relevantní indikátory z jednotlivých operačních programů (IROP, PRV) související s plánovanými aktivitami daného opatření.

Tab. 91: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Partnerská spolupráce

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Klíčová oblast: Partnerská spolupráce						
Strategický cíl: A.1 Budování a posilování partnerských vztahů rozvojových aktérů na území MAS s důrazem na využití potenciálu území						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	2	3	MAS
Specifický cíl: A.1.1 Rozvíjení spolupráce občanů, veřejné správy a samosprávy, podnikatelských subjektů a neziskové sféry na území MAS Holicko						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	1	1	MAS
Opatření: A.1.1.1 Aktivní tvorba dostatečného prostoru na setkávání, navazování kontaktů a spolupráci nejrozličnějších subjektů ať již vně, či uvnitř jednotlivých sektorů a zájmových skupin místního partnerství						
vlastní	Počet vytvořených partnerství v rámci regionu MAS Holicko	projekt	1	1	2	MAS
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	1	1	MAS
Specifický cíl: A.1.2 Rozvíjení vnějších vztahů MAS						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	1	2	MAS
Opatření: A.1.2.1 Přenos zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni						
vlastní	Počet vytvořených partnerství s aktéry mimo území MAS Holicko	projekt	1	2	3	MAS
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	1	2	MAS
92501	Celkové veřejné výdaje (O.1)	EUR	0	0	21 478	MAS

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 92: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Kvalitní život v obcích

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Klíčová oblast: Kvalitní život v obcích						
Strategický cíl: B.1 Obnovou a doplněním občanské vybavenosti zkvalitnit život v jednotlivých obcích i regionu jako celku						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	50	140	MAS
Specifický cíl: B.1.1 Obnova a doplnění občanské vybavenosti regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	50	140	MAS
Opatření: B.1.1.1 Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	22	60	MAS
Opatření: B.1.1.2 Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	3	10	MAS
Opatření: B.1.1.3 Podpora školství a celoživotního vzdělávání						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	22	60	MAS
50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	0	1	5	žadatel/ příjemce
50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby	0	-	180	žadatel/ příjemce
50030	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	5,4	-	5,0	ŘO IROP
Opatření: B.1.1.4 Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	3	10	MAS

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Strategický cíl: B.2 Rozvojem sportovních a kulturních akcí v obcích rozšířit nabídku volnočasového vyžití obyvatel a návštěvníků						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	33	90	MAS
Specifický cíl: B.2.1 Podpora volnočasových aktivit a spolkového života v obcích						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	33	90	MAS
Opatření: B.2.1.1 Volnočasové aktivity a spolkový život						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	11	30	MAS
Opatření: B.2.1.2 Kulturní, společenské a sportovní akce a zázemí pro jejich pořádání						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	22	60	MAS
Strategický cíl: B.3 Zlepšením stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území na celém území regionu vyrovnat disparity mezi obcemi						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	19	55	MAS
Specifický cíl: B.3.1 Zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	19	55	MAS
Opatření: B.3.1.1 Rozvoj technické infrastruktury						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	7	20	MAS
Opatření: B.3.1.2 Rozvoj dopravní infrastruktury						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	11	30	MAS

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Opatření: B.3.1.3 Dopravní dostupnost a obslužnost regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	1	5	MAS
Strategický cíl: B.4 Pomocí prevence zabezpečit posílit bezpečnost života v obcích						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	15	45	MAS
Specifický cíl: B.4.1 Zajištění bezpečnosti občanů						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	15	45	MAS
Opatření: B.4.1.1 Podpora bezpečnosti silničního provozu a rozvoj cyklodopravy v obcích regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	7	20	MAS
75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	0	-	6	žadatel/ příjemce
75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	30	-	35	ŘO IROP
Opatření: B.4.1.2 Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	1	5	MAS
Opatření: B.4.1.3 Protipovodňová a požární prevence						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	7	20	MAS

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 93: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Podpora podnikání a zaměstnanosti

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Klíčová oblast: Podpora podnikání a zaměstnanosti						
Strategický cíl: C.1 Vytvořením podmínek pro zvýšení výkonnosti místní ekonomiky hospodářských subjektů zajistit předpoklady pro stabilizaci stávajících a vznik nových pracovních míst přímo v obcích a tím napomoci ke stabilizaci osídlení regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	13	46	MAS
Specifický cíl: C.1.1 Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	8	25	MAS
Opatření: C.1.1.1 Podpora rozvoje zemědělského podnikání						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	5	15	MAS
93701	Počet podpořených podniků / příjemců	příjemce	0	1	5	žadatel/ příjemce
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	pracovní místo	0	0	1	žadatel/ příjemce
Opatření: C.1.1.2 Podpora lesního hospodářství						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	3	10	MAS
92702	Počet podpořených operací	akce	0	1	6	žadatel/ příjemce
93001	Celková plocha (ha)	ha	0	11	105	žadatel/ příjemce
Specifický cíl: C.1.2 Vytvořit předpoklady pro vznik nových a rozvoj stávajících podnikatelských subjektů v regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	5	21	MAS

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Opatření: C.1.2.1 Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	5	20	MAS
93701	Počet podpořených podniků / příjemců	příjemce	0	2	10	žadatel/ příjemce
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	pracovní místo	0	0	1	žadatel/ příjemce
Opatření: C.1.2.2 Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	0	1	MAS
Strategický cíl: C.2 Podporou zaměstnanosti a rozvojem vzdělávání souvisejícího s rozvojem řemeslné výroby, malého a středního podnikání zajistit stabilizaci a zvýšení pracovních míst přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	0	1	MAS
Specifický cíl: C.2.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	0	1	MAS
Opatření C.2.1.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	0	1	MAS

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 94: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Rozvoj cestovního ruchu

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Klíčová oblast: Rozvoj cestovního ruchu						
Strategický cíl: D.1 Podporou a rozvojem rozličných společenských akcí, tvorbou potřebného zázemí cestovního ruchu a ucelené nabídky produktů zvýšit návštěvnost regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	8	26	MAS
Specifický cíl: D.1.1 Vytvoření potřebného zázemí pro rozvoj cestovního ruchu včetně propagace regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	6	20	MAS
Opatření: D.1.1.1 Infrastruktura pro cestovní ruch (rozhledny, pěší stezky, naučné stezky, půjčovny sportovních potřeb, servis, apod.)						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	1	5	MAS
Opatření: D.1.1.2 Podpora turisticky a historicky významných objektů						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	5	15	MAS
Specifický cíl: D.1.2 Rozvoj venkovské turistiky (agroturistika, ekoturistika, zážitková turistika, cykloturistika)						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	2	6	MAS
Opatření: D.1.2.1 Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	1	3	MAS
Opatření: D.1.2.2 Podpora cykloturistiky						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	1	3	MAS

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Strategický cíl: D.2 Vytvoření nové komerční značky regionu, pod kterou by se do budoucna profiloval nový image Holicka						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	0	2	MAS
Specifický cíl: D.2.1 Presentace regionu Holicka na regionální, národní i mezinárodní úrovni						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	0	2	MAS
Opatření: D.2.1.1 Podpora informačních a návštěvnických center a jejich spolupráce						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	0	1	MAS
Opatření: D.2.1.2 Propagace regionu (i mimo jeho území) a v něm působících subjektů						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	0	1	MAS

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 95: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Životní prostředí

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Klíčová oblast: Životní prostředí						
Strategický cíl: E.1 Přívětivá a udržovaná krajina, atraktivní pro místní obyvatele i turisty						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	1	9	MAS
Specifický cíl: E.1.1 Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetrného hospodaření v krajině						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	1	9	MAS
Opatření: E.1.1.1 Zachování a obnova krajinných hodnot a přírodního dědictví						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	1	5	MAS
Opatření: E.1.1.2 Udržitelné obhospodařování krajiny						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	0	2	MAS
Opatření: E.1.1.3 Zlepšování vodního režimu v krajině a hospodaření s vodou						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	0	2	MAS
Strategický cíl: E.2 Rozšířením třídění a recyklace odpadů zamezit dalšímu rozšiřování a vzniku nových černých skládek v regionu						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	1	5	MAS
Specifický cíl: E.2.1 Efektivní nakládání s odpady						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	1	5	MAS

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (2015)	Milník (2018)	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů
Opatření: E.2.1.1 Zkvalitnění hospodaření s odpady						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	1	3	MAS
Opatření: E.2.1.2 Revitalizace černých skládek a zátěží						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	0	2	MAS
Strategický cíl: E.3 Zvyšováním environmentální odpovědnosti a vzdělanosti k udržitelnému nakládání s přírodními zdroji						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci strategického cíle	projekt	0	0	4	MAS
Specifický cíl: E.3.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji a posilování environmentální vzdělanosti						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci specifického cíle	projekt	0	0	4	MAS
Opatření: E.3.1.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	0	2	MAS
Opatření: E.3.1.2 Vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí						
vlastní	Počet realizovaných projektů v rámci opatření	projekt	0	0	2	MAS

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.2 Popis integrovaných a inovativních rysů strategie a hierarchie cílů

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko je komplexní strategický dokument, který na základě podrobné analýzy území ve všech oblastech sociálně-hospodářského dění, vymezuje hlavní problémy, potřeby a potenciál rozvoje území.

Dokument a principy fungování MAS jdou napříč sektory hospodářství, zájmovými skupinami i věkovými skupinami a dotýkají se celého území MAS. Samotná existence MAS, principy jejího fungování a způsob zpracování SCLLD (komunitní projednávání) položily dobré základy pro integraci všech subjektů působících na území Holicka. Integrace a vzájemná spolupráce různorodých subjektů v území je jednou z hlavních činností MAS Holicko.

MAS Holicko působí jako synergický prvek v území, v rámci kterého se setkávají různorodé subjekty nad rozvojovými oblastmi území. Na společných setkáních subjekty hledají nejlepší řešení s přihlédnutím k omezením a výhodám území MAS Holicko. Vzájemné setkávání a spolupráce různorodých subjektů přispívají ke vzniku nových nápadů a neotřelých řešení, které jsou nezdárka vtělena do realizace inovativních rozvojových projektů.

Pojetí integrace a inovace v SCLLD MAS Holicko popisují podrobněji následující kapitoly.

C.2.1 Stanovení priorit

Priority a cíle Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko vychází především ze zjištěných skutečností v analytické části. Konkrétní postupné pořadí řešení jednotlivých priorit a cílů bylo sestavené na základě dotazníkových šetření, veřejných projednání a jednání pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD s ohledem na to, aby docházelo k maximálně rovnému přístupu ke všem aktérům v území. Z tohoto důvodu by měli být prvotně upřednostněny malé a plošné projekty, které budou mít maximální pozitivní dopad na celé území MAS Holicko.

Priority byly sestaveny dle logických rámců a utříděny postupně tak, jaké byly výsledky jednotlivých dotazníkových šetření, veřejných projednání a jednání pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD. Ze všech uvedených údajů byl vytvořen průřez a byly upřednostněny priority s největším počtem výskytů a zároveň nejnižší rozpočtem. Hlavní prioritu, kterou uvedly všechny zájmové skupiny, byla občanská vybavenost v obcích a pořádání sportovních a kulturních akcí, ihned následované technickou a dopravní infrastrukturou a bezpečností v obcích. Postupně pak následovala podpora podnikání a zemědělství, rozvoj cestovního ruchu a životní prostředí.

Konkrétním výsledkem jsou priority a cíle postupně seřazené přesně podle své váhy a potřeby. Nevylučuje se však naplňování několika cílů a priorit najednou. Zároveň je možné plnit jednotlivé cíle mimo pořadí.

Priority SCLLD MAS Holicko

Priorita 1: Partnerská spolupráce

Cíle priority:

- Aktivní tvorba dostatečného prostoru na setkávání, navazování kontaktů a spolupráci nejrůznějších subjektů ať již vně, či uvnitř jednotlivých sektorů a zájmových skupin místního partnerství,
- Přenos zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni.

Priorita 2: Kvalitní život v obcích

Cíle priority:

- Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí,
- Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí,
- Podpora školství a celoživotního vzdělávání,
- Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu,
- Volnočasové aktivity a spolkový život,
- Kulturní, společenské a sportovní akce a zázemí pro jejich pořádání,
- Rozvoj technické infrastruktury,
- Rozvoj dopravní infrastruktury,
- Dopravní dostupnost a obslužnost regionu,
- Podpora bezpečnosti silničního provozu a rozvoj cyklodopravy v obcích regionu,
- Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem,
- Protipovodňová a požární prevence.

Priorita 3: Podpora podnikání a zaměstnanosti

Cíle priority:

- Podpora rozvoje zemědělského podnikání,
- Podpora lesního hospodářství,
- Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel,
- Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace,
- Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu.

Priorita 4: Rozvoj cestovního ruchu

Cíle priority:

- Infrastruktura pro cestovní ruch (rozhledny, pěší stezky, naučné stezky, půjčovny sportovních potřeb, servis, apod.),
- Podpora turisticky a historicky významných objektů,
- Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky,
- Podpora cykloturistiky,
- Podpora informačních a návštěvnických center a jejich spolupráce,
- Propagace regionu (i mimo jeho území) a v něm působících subjektů.

Priorita 5: Životní prostředí

Cíle priority:

- Zachování a obnova krajinných hodnot a přírodního dědictví,
- Udržitelné obhospodařování krajiny,
- Zlepšování vodního režimu v krajině a hospodaření s vodou,
- Efektivní nakládání s odpady,
- Revitalizace černých skládek a zátěží,
- Udržitelné nakládání s přírodními zdroji,
- Vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí.

C.2.2 Integrační prvky

Celé území MAS Holicko je ve Strategii komunitně vedeného místního rozvoje chápáno jako vzájemně provázaný celek, neustále se vyvíjející živý organismus složený z obcí a jejich občanů, podnikatelských subjektů a zájmových sdružení. Mezi těmito jednotlivými entitami hledá dokument body společného zájmu a na základě toho stanovuje hlavní směry rozvoje (rozvojové priority).

C.2.2.1 Integrační prvky na úrovni MAS

Díky komunitně vedenému projednávání tvorby strategie, respektování zásad transparentnosti a zapojení co nejširšího množství aktérů z různých zájmových skupin je zaručeno nevytlačení žádné z nich. Provázanost je v MAS Holicko chápána jako včlenění se do několika úrovní. Společná (integrovaná) témata jsou definována jak na úrovni celé MAS, tak v rámci jednotlivých specifických cílů (mezi sebou) a opatření (v rámci jedné klíčové oblasti). Tato témata se pak odrážejí v jednotlivých projektových námětech.

Samotnou aktivitu MAS lze hodnotit jako integrační. Sdružuje aktéry napříč sektory. MAS je složena jak ze zástupců veřejného sektoru (zástupců obcí), tak privátního (podnikatelské subjekty) a rovněž zde působí nevládní sektor (např. obecně prospěšné společnosti). Za druhé tyto subjekty se zabývají různými subjekty (zemědělské subjekty, subjekty z řad průmyslu a služeb či subjekty ze sociální oblasti. Tedy MAS je sama o sobě integrujícím prvkem v území. Toto je umocněno strategií CLLD, která dodává zásady jednání (nediskriminaci či rovnost) při výběru projektů. A nadto, se na její tvorbě podílí samotní

aktéři, ale nejen oni. SCLLD vznikla za přispění rozmanité palety místních činitelů – od zástupců obcí přes místní úřady, školy, sociální služby až po zástupce soukromého sektoru.

Navíc MAS bude mít i synergický dopad na území. Bude dodávat novou přidanou hodnotu. MAS funguje a na základě SCLLD bude fungovat, resp. jednat formou střetávání se a spolupráce aktérů z území. Spolupráce vyústí v realizaci rozvojových projektů a taktéž podnítl tvorbu nových nápadů s inovativním potenciálem.

C.2.2.2 Integrovaní prvky na úrovni jednotlivých specifických cílů a opatření

Strategické cíle Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko byly zpracovány na základě komunitního projednávání a závěrů stanovených pracovní skupinou pro tvorbu SCLLD. Tyto cíle jsou dále členěny do specifických cílů a opatření vedoucích k jejich postupnému naplňování. Z hlediska integračních prvků a dosahování synergií považujeme za nejvhodnější následující aktivity (v členění dle klíčových oblastí).

Klíčová oblast A. Partnerská spolupráce

- prohlubování spolupráce mezi jednotlivými sektory (veřejný, soukromý a neziskový sektor),
- spolupráce s dalšími MAS (meziregionální i mezinárodní),
- výměna dobré praxe s úspěšnými regiony.

Klíčová oblast B. Kvalitní život v obcích

- zapojení veřejnosti do plánování, tvorby a péče o veřejná prostranství,
- podpora obnovy nebo zkvalitnění drobných služeb obyvatelstvu,
- projekty celoživotního vzdělávání pro občany více obcí, rodinná a mateřská centra,
- podpora projektů spolupráce základních a mateřských škol na území MAS,
- setkávání zástupců školských zařízení za účelem spolupráce a výměny zkušeností v jednotlivých školských problematikách,
- spolupráce v oblasti sociálních služeb,
- zvýšení informovanosti, osvěty a prevence v sociální problematice,
- aktivity umožňující rovný přístup sociálně znevýhodněným osobám a jejich zapojení do běžného života,
- projekty sociálního podnikání s využitím obecní infrastruktury,
- preventivní programy pro děti a mládež, pro vyloučené a rizikově žijící skupiny,
- pomoc v začleňování lidem a skupinám vyčleněným na okraji společnosti,
- pořádání společných kulturních, společenských a sportovních akcí pro celý region MAS,
- pořádání kulturních událostí benefičního charakteru,
- propojování činnosti a vzájemné setkávání zájmových spolků,
- rozvoj společných informačních a komunikačních sítí,
- koordinace a vytváření sdružení obcí za účelem budování a obnovy technické infrastruktury,
- koordinace a vytváření sdružení obcí za účelem obnovy a údržby komunikací místního významu,

- koordinovaný postup při řešení dopravní obslužnosti a při vyjednávání s poskytovateli veřejné dopravy,
- vytváření systémů dopravy žáků z odlehlějších částí regionu,
- společná opatření vedoucí ke snížení intenzity dopravy,
- projekty zaměřené na dopravní výchovu dětí,
- podpora vzniku meziobecní policie,
- projekty v oblasti bezpečnosti,
- spolupráce při budování protipovodňových opatření,
- spolupráce jednotek sborů dobrovolných hasičů.

Klíčová oblast C. Podpora podnikání a zaměstnanosti

- zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů – podpora místní výroby a spotřeby (např. farmářské trhy, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě),
- podpora systému regionálního značení a zvyšování produkce místních výrobců,
- podpora spolupráce mezi podnikateli,
- zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti mezi ohroženými skupinami na trhu práce.

Klíčová oblast D. Rozvoj cestovního ruchu

- budování komplexní sítě turistických/naučných stezek, cyklostezek a cyklotras,
- výstavba cyklostezek především v místech s exponovanou automobilovou dopravou a jejich napojování na značené cyklotrasy,
- komplexní propagace turistických atraktivit,
- podpora společných uměleckých aktivit a folklorních akcí na území MAS,
- mapování místních tradic a slovesných hodnot včetně jejich využití a aplikace do života,
- spolupráce subjektů aktivních v cestovním ruchu,
- vznik tzv. balíčků turistického ruchu.

Klíčová oblast E. Životní prostředí

- aktivity veřejnosti a institucí pro údržbu krajiny – úklid krajiny,
- mapování přírodního dědictví regionu,
- společné projekty nakládání s odpady a zlepšování životního prostředí,
- vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí.

Kromě respektování integrity v rámci priorit, specifických cílů a opatření strategie MAS Holicko nastavuje provázání dvou a více projektů pro dosažení dílčích cílů. Stejně tak je ve strategii zohledněno propojování většího množství aktivit v rámci jednotlivých projektů.

C.2.2.3 Integrovaní prvky mezi jednotlivými specifickými cíli a opatřeními

Integrovaní prvky nebudou přítomny pouze v rámci jednotlivých cílů a opatření. Ale jednotlivé opatření, potažmo cíle, se mohou mezi sebou integrovat, a vytvářet tak společné výstupy či se vzájemně podporovat.

V následujícím schéma lze vidět míru předpokládané integrace mezi jednotlivými opatřeními, resp. specifickými cíli. Červeně jsou vyznačeny ta opatření, u nichž lze předpokládat vysokou míru integrace, žlutě opatření s nižší mírou integrace a bíle jsou vyznačeny ta opatření, kde je předpokládaná míra integrace minimální.

Co se týče specifických cílů a opatření napříč jednotlivými klíčovými oblastmi, lze největší míru integrace očekávat mezi specifickým cílem B.3.1, který bude sloužit na opravu a modernizaci infrastruktury (technické, dopravní) a dopravní obslužnosti, specifickými cíli C.1.1, C.1.2 a C.2.1, které jsou zaměřeny na podporu zemědělského a lesnického podnikání a na podporu dalších ekonomických subjektů (jak z řad výroby, tak služeb) a dále na podporu zaměstnanosti. Kvalita technické infrastruktury ovlivňuje či v mnoha případech přímo podmiňuje jakýkoliv rozvoj ekonomických aktivit.

Dále lze integrovaní prvky spatřit mezi zmíněnými specifickými cíli C.1.1, C.1.2 a cílem E.1.1 „Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetrného hospodaření v krajině“. V rámci cílů určených pro rozvoj ekonomických aktivit budou podporány i ty projekty, které budou mít pozitivní dopad na životní prostředí či ty, které budou sloužit přímo pro zlepšení kvality životního prostředí. Tyto dva cíle se tak budou zásadně ovlivňovat.

Dále se toto týká opět specifických cílů C.1.1, C.1.2 a C.2.1 a cílů určených pro cestovní ruch D.1.1 a D.1.2. Kupříkladu vybudování cyklostezek nebude moci sloužit pouze pro místní občany, ale také pro rozvoj cestovního ruchu. MAS Holicko leží v zámezí dvou krajských měst a má tak vhodné podmínky pro rozvoj příměstské turistiky a rekreace, mezi něž spadá i cykloturistika a cyklovýlety.

Dále je možné vyhledat výrazný integrovaní prvek mezi specifickým cílem C.1.1 pro zemědělství a lesnictví a cílem D.1.2 pro rozvoj venkovské turistiky. Zde se nabízí možnost integrace ve prospěch tzv. agroturistiky a ekoturistiky, které se staly moderním pojetím cestovního ruchu, a jedná se patrně o v budoucnu dále se rozvíjející trend.

Dále mezi specifické cíle a opatření v rámci jedné klíčové oblasti, kde lze nalézt nejvyšší míru integrace, náleží B2.1.1 určeného pro volnočasové aktivity a spolky a opatření B.2.1.2 vymezeného na podporu kulturních, společenských a sportovních akcí.

Dále vysokou míru integrace vykazují opatření D.2.1.1 a D.2.1.2 určené pro propagaci regionu a vytvoření informačních center a ostatní opatření pro cestovní ruch. Propagace regionu vytvoří podmínky pro rozvoj konkrétních forem cestovního ruchu. Naláká turistiky k návštěvě tohoto regionu (nutnou podmínkou je ovšem dobrá dopravní dostupnost – opatření C.3.1.3). Vysoká míra integrace je však napříč všemi opatřeními v klíčové oblasti Cestovní ruch, i když propagace a informační centra mají v tomto duchu nadřazenou pozici.

Taktéž opatření v rámci klíčové oblasti mají vysoký integrovaní potenciál. Především opatření E.3.1.2 pro vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí a zvyšování jejího povědomí ovlivňuje výraznou měrou další opatření jako např. nakládání s odpady, černé skládky, udržitelné obhospodařování krajiny apod.

Vysokou integrovaní míru vykazuje rovněž opatření E.2.1.2 zaměřené na černé skládky. Ty významně ovlivňují stav krajiny a zachování přírodního dědictví.

Tab. 96: Integrovaní prvky mezi jednotlivými specifickými cíli a opatřeními

Integrační prvky mezi jednotlivými specifickými cíli a opatřeními																																	
Opatření	A.1.1.1	A.1.2.1	B.1.1.1	B.1.1.2	B.1.1.3	B.1.1.4	B.2.1.1	B.2.1.2	B.3.1.1	B.3.1.2	B.3.1.3	B.4.1.1	B.4.1.2	B.4.1.3	C.1.1.1	C.1.1.2	C.1.2.1	C.1.2.2	C.2.1.1	D.1.1.1	D.1.1.2	D.1.2.1	D.1.2.2	D.2.1.1	D.2.1.2	E.1.1.1	E.1.1.2	E.1.1.3	E.2.1.1	E.2.1.2	E.3.1.1	E.3.1.2	
A.1.1.1 "Spolupráce MAS na místní úrovni"																																	
A.1.2.1 "Spolupráce MAS na vnější úrovni"																																	
B.1.1.1 "Veřejná prostranství a centra obcí"																																	
B.1.1.2 "Komunitní služby a vybavenost obcí"																																	
B.1.1.3 "Školství a celoživotní vzdělávání"																																	
B.1.1.4 "Sociální služby"																																	
B.2.1.1 "Volnočasové aktivity a spolkový život"																																	
B.2.1.2 "Kult., spol. a sport. akce"																																	
B.3.1.1 "Technická infrastruktura"																																	
B.3.1.2 "Dopravní infrastruktura"																																	
B.3.1.3 "Dopravní dostupnost"																																	
B.4.1.1 "Bezpečnost silničního provozu"																																	
B.4.1.2 "Veřejný pořádek"																																	
B.4.1.3 "Protipovodňová a požární prevence"																																	
C.1.1.1 "Zemědělské podnikání"																																	
C.1.1.2 "Lesní hospodaření"																																	
C.1.2.1 "Drobné podnikání"																																	
C.1.2.2 "Regionální produkty"																																	
C.2.1.1 "Zaměstnanost"																																	
D.1.1.1 "Cestovní ruch – infrastruktura"																																	
D.1.1.2 "Turist. a histor. objekty"																																	
D.1.2.1 "Ubytování a stravování"																																	
D.1.2.2 "Cykloturistika"																																	
D.2.1.1 "Inform. centra"																																	
D.2.1.2 "Propagace regionu"																																	
E.1.1.1 "Přírodní dědictví"																																	
E.1.1.2 "Udržitelné obhospodařování krajiny"																																	
E.1.1.3 "Vodní režim"																																	
E.2.1.1 "Odpadové hospodářství"																																	
E.2.1.2 "Černé skládky"																																	
E.3.1.1 "Nakládání s přírodními zdroji"																																	
E.3.1.2 "Veřejnost v život. prostředí"																																	
<div><div></div> integrace s nižším potenciálem</div> <div><div></div> integrace s vyšším potenciálem</div>																																	

integrace s nižším potenciálem

integrace s vyšším potenciálem

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.2.3 Inovativní prvky

Při realizaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje bude u jednotlivých předkládaných projektů kladen důraz na jejich inovativnost. V členění dle jednotlivých klíčových aktivit se může jednat například o následující opatření:

Klíčová oblast A. Partnerská spolupráce

- snaha o vytváření společných projektů (podnikatel /obor A/ & podnikatel /obor B/, podnikatel & veřejný subjekt & nezisková organizace) a podpora projektů majících multiplikační efekt a přidanou hodnotu,
- umožnění podnikatelům spolufinancovat veřejně prospěšné projekty,
- sdílení příkladů dobré praxe,
- rozšiřování členské základny – přísun nových nápadů a myšlenek v souvislosti s dalším strategickým rozvojem území (nové myšlenky a nápady, inovační metody a postupy vzejdou ze společných debat a diskusí, ze spolupráce např. s odbornými školami a výzkumnými ústavy a budou vždy přínosné, pokud bude docházet ke shodě všech zúčastněných),
- výměna dobré praxe s úspěšnými regiony.

Klíčová oblast B. Kvalitní život v obcích

- multifunkční využívání nemovitostí k různým účelům (zázemí pro ochotnický spolek, vybudování mateřských center, klubovna mládeže apod.),
- podpora inovací při budování zázemí pro volný čas (příprava na základě současných zájmů dětí a mládeže),
- používání moderních informačních a komunikačních technologií při propagaci sportovních a kulturních aktivit,
- zavádění nákladově efektivních technologií při péči o památky (např. použití elektroosmózy při vysoušení zdiva),
- podpora sociálních inovací (celoživotní vzdělávání, sladování osobního a pracovního života na venkově, apod.),
- podpora sociálního podnikání,
- podpora inovací v oblasti školství (exteriérové učebny, modernizace školního vybavení, rekondiční a regenerační programy pro zaměstnance ve školství),
- použití inovativní technologie opravy místních komunikací,
- zavádění inteligentních systémů pro bezpečnost silniční dopravy v obcích,
- systémy včasného varování před nebezpečím (např. povodně).

Klíčová oblast C. Podpora podnikání a zaměstnanost

- zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů – podpora místní výroby a spotřeby (např. farmářské trhy, posílení postavení primárních výrobců, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě),
- podpora a rozšíření regionální značky "KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®",

- inovace výroby a modernizace zemědělských, potravinářských a lesnických technologií v kontextu podpory kvality produktů a inovací v daných oborech,
- diverzifikace nezemědělského podnikání směrem k podpoře tradičních řemesel, využívání obnovitelných zdrojů energie nebo cestovního ruchu,
- zavádění technologií šetrných k přírodě,
- zavádění nových technologických a výrobních postupů (i v zaměření na energetické úspory),
- nové modely pracovní rehabilitace a posilování kompetencí znevýhodněných skupin na trhu práce,
- technologické či procesní inovace ve výrobě a službách.

Klíčová oblast D. Rozvoj cestovního ruchu

- zavádění společného systému na propagaci celého regionu a slevové karty, poskytující zvýhodnění při čerpání různých druhů sportovních, kulturních, gastronomických i zábavních služeb a aktivit na území MAS – pro zvýšení návštěvnosti regionu,
- rozvoj cestovního ruchu ve venkovských oblastech se zaměřením na specifické kulturní nebo přírodní podmínky v kontextu komplexního rozvoje venkova (zavedení nových, netradičních prvků),
- zkvalitnění služeb v oblasti cykloturistiky (cyklopointy),
- vytváření ucelené nabídky služeb cestovního ruchu (turistické balíčky),
- budování „samoobslužných“ infocenter a infopanelů,
- tvorba aplikací s průvodci po regionu určených pro chytré telefony, značení pamětihodností prostřednictvím QR kódů.

Klíčová oblast E. Životní prostředí

- posílení mimoprodukčních funkcí zemědělství a lesů – péče o krajinu a přírodu,
- instalace alternativních zařízení na čištění odpadních vod (např. kořenové čističky),
- zavádění efektivních opatření na úsporu energie či nových zdrojů vytápění,
- implementace nových způsobů nakládání s odpady a jejich sekundárního využívání,
- použití nových metod v environmentálním vzdělávání,
- zapojení veřejnosti do aktivit na ochranu ŽP.

Inovační přístup je také spatřován v projektech, které budou zasahovat, nebo mít dopady do více klíčových oblastí a bude docházet k jejich vzájemnému propojení do budoucna.

Inovační povaha Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko je dána již samotnou podstatou metody LEADER, kdy Místní akční skupina přebírá odpovědnost za výběr projektů, které budou naplňovat cíle SCLLD. Zároveň se aktivizují všechny místní zdroje – odpovědnost za rozvoj území nemá pouze místní správa, ale jsou do ní vtahovány všechny složky venkovské společnosti (včetně podnikatelských subjektů, nestátních neziskových organizací, neformálních zájmových skupin obyvatel, apod.).

C.3 Vazba na strategické dokumenty

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko vedle potřeb samotného území a obyvatel na něm žijících zohledňuje také rozvojové dokumenty vyšších i nižších celků/samospráv, jichž je MAS Holicko přirozenou součástí. Samotná strategická část respektuje priority vyšších dokumentů a řídí se jimi při implementaci. V současnosti i blízké budoucnosti bude na území MAS Holicko v platnosti celá řada dokumentů, které jsou v hierarchickém členění uvedeny níže.

Nadnárodní úroveň:

Veškeré strategické dokumenty na národní a krajské úrovni jsou alespoň částečně odvozeny ze základních principů a priorit Strategie Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění.

Národní úroveň:

Z hlediska regionální politiky na národní úrovni je základním koncepčním dokumentem Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020, která byla schválena dne 15. 5. 2013. Cílem strategie je formulování témat a aspektů významných pro podporu regionálního rozvoje a zahrnutí regionální dimenze do těchto politik. Strategie regionálního rozvoje tak představuje strategickou orientaci pro budoucí programy regionálního rozvoje na centrální i regionální úrovni.

SCLLD MAS Holicko zároveň respektuje strukturu a priority tematických operačních programů, připravovaných na národní úrovni v gesci jednotlivých ministerstvech, jakožto jejich řídicích orgánů. Z hlediska komunitně vedeného místního rozvoje jsou nejdůležitějšími z nich následující:

- Program rozvoje venkova ČR 2014 – 2020,
- Integrovaný regionální operační program 2014 – 2020,
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014 – 2020,
- OP Zaměstnanost 2014 – 2020,
- OP Životní prostředí 2014 – 2020.

Krajská úroveň:

Na krajské úrovni je z hlediska strategického plánování zohledněn Program rozvoje Pardubického kraje, který formuluje základní rozvojové priority Pardubického kraje a jeho příspěvkových organizací. Z pohledu územního rozvoje jsou nejdůležitějším dokumentem Zásady územního rozvoje Pardubického kraje, které stanovují požadavky na hospodárné uspořádání území kraje a vymezují plochy a koridory nadmístního významu.

SCLLD MAS Holicko je přitom v souladu také s většinou krajských odvětvových koncepcí a analýz, mezi nimi například s následujícími:

- Zásady územního rozvoje,
- Program rozvoje Pardubického kraje,
- Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje,
- Koncepce odpadového hospodářství kraje,

- Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje,
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Pardubického kraje,
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje,
- Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením,
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2016–2018,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně-vzdělávací soustavy Pardubického kraje,
- Aktualizovaná koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Pardubického kraje,
- Zdraví 21“ v podmínkách Pardubického kraje,
- Koncepce péče o památkový fond v Pardubickém kraji.

Místní úroveň:

Dokumentace zpracovávaná na místní úrovni se ve Strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko promítá již od počátku zpracovávání strategie. SCLLD tak respektuje jak strategické dokumenty jednotlivých obcí, tak i svazků/sdružení obcí (mikroregionů) a Hradecko-pardubické metropolitní oblasti (Strategie ITI). Některé strategie byly v době tvorby tohoto dokumentu teprve ve fázi vzniku, soulad byl tedy dosažen vzájemnou komunikací s jejich tvůrci.

V území MAS Holicko jsou to následující:

- Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast,
- Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka,
- Strategie území správního obvodu ORP Holice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a dopravy,
- Program rozvoje města Holic na období 2013 – 2020,
- Strategie rozvoje obce Horní Jelení,
- Územní plány jednotlivých obcí.

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území MAS Holicko.

Tab. 97: Strategie s působností na území MAS Holicko

Č.	Název dokumentu	Vazba SCLLD na dokument	Zdroj strategického dokumentu
Nadnárodní úroveň			
1	Strategie Evropa 2020	v souladu, vychází z něho	http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_cs.htm
2	Územní agenda EU 2020	v souladu, vychází z něho	http://www.mmr.cz/getmedia/3c847584-d4f1-4c03-b808-f9c3b31b3212/Uzemni-agenda-2020-(CZ-verze)
3	Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU	v souladu	http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2010917%202006%20INIT
Národní úroveň			
1	Strategie regionálního rozvoje ČR	v souladu, vychází z něho	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020
2	Politika územního rozvoje	v souladu, vychází z něho	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
3	Plán odpadového hospodářství ČR	v souladu	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
4	Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR	v souladu	http://www.msmt.cz/dokumenty/strategie-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj-ceske-republiky
5	Strategií udržitelného rozvoje	v souladu	http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje/\$FILE/KM-SUR_CR-20100114.pdf
6	Strategie hospodářského růstu ČR	v souladu	http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=13633
7	Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky	v souladu	http://www.mzp.cz/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje
8	Strategie celoživotního učení ČR 2007-2015	v souladu	http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/strategie-celozivotniho-uceni-cr-2007-2015?typ=struktura
9	Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020	v souladu	http://www.mzp.cz/cz/statni_program_ochrany_prirody_a_krajiny
10	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011-2015	v souladu	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-1?highlightWords=dlouhodob%C3%BD+z%C3%A1m%C4%9Br
11	Program obnovy venkova	v souladu	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Programy-Dotace/Archiv-programu-a-dotaci-regionalni-politiky-%281%29/Podpora-regionalniho-rozvoje-v-roce-2005/Program-obnovy-venkova
12	Program rozvoje venkova ČR 2014-2020	v souladu, vychází z něho	http://eagri.cz/public/web/file/409446/Program_rozvoje_venkova_final.pdf
13	Integrovaný regionální operační program 2014-2020	v souladu, vychází z něho	http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/207ddc91-a4de-42ff-9d98-27cdf9ef4c5a/PD-IROP-20150604-schvalen-EK_2.pdf?ext=.pdf
14	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014-2020	v souladu	http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/text-op-vvv

Č.	Název dokumentu	Vazba SCLLD na dokument	Zdroj strategického dokumentu
15	OP Zaměstnanost 2014-2020	v souladu	http://www.esfcr.cz/op-zamestnanost-2014-2020
16	OP Životní prostředí 2014-2020	v souladu	http://www.opzp.cz/obecne-pokyny/dokumenty
Krajská úroveň			
1	Zásady územního rozvoje	v souladu, vychází z něho	http://www.pardubickykraj.cz/zasady-uzemniho-rozvoje
2	Program rozvoje Pardubického kraje	v souladu, vychází z něho	http://www.pardubickykraj.cz/rozvoj-kraje
3	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně-vzdělávací soustavy Pardubického kraje	v souladu	http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CDAQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.pardubickykraj.cz%2FviewDocument.asp%3Fdocument%3D10826&ei=APQpU7CaIKet4AT364GoDw&usg=AFQjCNHzGBNBC-QxEfJ0ZKPIBB049fOy_g&sig2=xcl2UrmwHdMJUKpyYcYxTA&bvm=bv.62922401,d.bGE
4	Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje	v souladu	http://www.pardubickykraj.cz/plan-odpadoveho-hospodarstvi
5	Koncepce odpadového hospodářství kraje	v souladu	http://www.pardubickykraj.cz/krajska-koncepce-hospodareni-s-odpady
6	Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje	v souladu	http://www.pardubickykraj.cz/aktualizovana-koncepce-ochrany-prirody/59281
7	Koncepce EVVO Pardubického kraje	v souladu	http://www.cenia.cz/_C12571B20041E945.nsf/\$pid/MZPMSFI5UA8R
8	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje	v souladu	http://www.pardubickykraj.cz/plan-rozvoje-vodovodu-a-kanalizaci/43146/plan-rozvoje-vodovodu-a-kanalizaci-pardubickeho-kraje
9	Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením	v souladu	http://www.pardubickykraj.cz/document.asp?thema=3985
10	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2016–2018	v souladu	https://www.pardubickykraj.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-pardubickeho-kraje-2016-2018
11	Aktualizovaná koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Pardubického kraje	v souladu	http://www.pardubickykraj.cz/aktualizovana-koncepce-environmentalniho-vzdelavani-vychovy-a-osvety
12	Zdraví 21“ v podmínkách Pardubického kraje	v souladu	http://www.pardubickykraj.cz/article.asp?thema=3819&item=50484
13	Koncepce péče o památkový fond v Pardubickém kraji	v souladu	http://www.pardubickykraj.cz/dokumenty-pk-kultura-a-pamatkova-pece/32965
Místní úroveň			
1	Strategie ITI – Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast	v souladu, vychází z něho	http://www.hradeckralove.org/urad/dokument-strategie-integrované-uzemni-investice-hradecko
2	Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka	v souladu, vychází z něho	Kancelář Dobrovolného svazku obcí Holicka

Č.	Název dokumentu	Vazba SCLLD na dokument	Zdroj strategického dokumentu
3	Strategie území správního obvodu ORP Holice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a dopravy	v souladu, vychází z něho	Kancelář Dobrovolného svazku obcí Holicka
4	Strategický plán Leader MAS Holicko o.p.s.	v souladu	http://holicko.cz/leader-2007-2013/strategicky-plan-leader.html
5	Program rozvoje města Holic na období 2013 - 2020	v souladu, vychází z něho	http://www.holice.eu/urad-online/dokumenty-ke-stazeni/category/51-strategicky-plan-rozvoje-mesta-holic.html
6	Strategický plán rozvoje města Holic	v souladu, vychází z něho	http://www.holice.eu/urad-online/dokumenty-ke-stazeni/category/51-strategicky-plan-rozvoje-mesta-holic.html
7	Program rozvoje zeleně města Holic	v souladu, vychází z něho	http://www.holice.eu/urad-online/dokumenty-ke-stazeni/category/51-strategicky-plan-rozvoje-mesta-holic.html
8	Strategie rozvoje obce Horní Jelení	v souladu, vychází z něho	http://www.hornijeleni.cz/file.php?nid=1032&oid=841224
9	Rozvojový strategický dokument- obec Uhersko	v souladu, vychází z něho	Obecní úřad Uhersko
10	Koncepce dopravy - Holice	v souladu	Městský úřad Holice
11	Koncepce - Odpadové hospodářství - Uhersko	v souladu	Obecní úřad Uhersko
12	Koncepce - Odpadové hospodářství - Ostřetín	v souladu	Obecní úřad Ostřetín
13	Systém shromažďování a likvidace odpadů- Horní Jelení	v souladu	Městský úřad Horní Jelení

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 98: Hlavní strategické dokumenty s působností na SCLLD MAS Holicko včetně konkrétního ustavení (opatření)

SCLLD			Strategické dokumenty s působností na SCLLD MAS Holicko a konkrétní ustanovení (opatření) dokumentu mající vazbu na SCLLD				
Klíčová oblast	Strategický cíl	Specifický cíl	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	Program rozvoje Pardubického kraje (2011)	Strategie ITI	Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka	Strategický plán rozvoje města Holic (2013-2020)
A. Partnerská spolupráce	<i>A.1 Budování a posilování partnerských vztahů rozvojových aktérů na území MAS s důrazem na využití potenciálu území.</i>	<i>A.1.1 Rozvíjení spolupráce občanů, veřejné správy a samosprávy, podnikatelských subjektů a neziskové sféry na území MAS Holicko</i>	op. 9.1, op. 9.2	op. D.5			
		<i>A.1.2 Rozvíjení vnějších vztahů MAS</i>	op. 9.2	op. D.4, op. D.5			
B. Kvalitní život v obcích	<i>B.1 Obnovou a doplněním občanské vybavenosti zkvalitnit život v jednotlivých obcích i regionu jako celku</i>	<i>B.1.1 Obnova a doplnění občanské vybavenosti regionu</i>	op. 1.4, op. 3.x, op. 3.1, op. 3.2, op. 4.1,	op. A.1, op. A.2, částečně op. A.3, op. A.4	op. 2.1.1, op. 2.3.2	obl. II: op. A1, op. A2, op. A3; částečně obl. II: op. D3	op. IŽ 2.1, op. LK 1.1, op. LK 2.1, op. LK 2.3
	<i>B.2 Rozvojem sportovních a kulturních akcí v obcích rozšířit nabídku volnočasového vyžití obyvatel a návštěvníků</i>	<i>B.2.1 Podpora volnočasových aktivit a spolkového života v obcích</i>	op. 3.2	op. A.5		obl. II: op. D1, op. D2, op. D3, op. D4, op. D5; obl. IV: op. A6, op. B7	op. LK 2.2
	<i>B.3 Zlepšením stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území na celém území regionu vyrovnat disparity mezi obcemi</i>	<i>B.3.1 Zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území</i>	op. 1.3, op. 1.4, op. 2.1, op. 2.2, op. 2.3, op. 4.2, částečně op. 5.3, částečně op. 6.4	op. B.6, op. B.7, op. B.8	částečně op. 1.1.1, op. 1.1.4	obl. I: op. B1, op. B2, op. B3, op. B4; obl. II: op. A4	op. IŽ 1.1
	<i>B.4 Pomocí prevence zabezpečit posílit bezpečnost života v obcích</i>	<i>B.4.1 Zajištění bezpečnosti občanů</i>	op. 2.1, op. 7.2, částečně op. 7.3	op. B.7, op. B.8, op. C.6	op. 1.1.4	obl. I: op. A1,	op. IŽ 1.1

SCLLD			Strategické dokumenty s působností na SCLLD MAS Holicko a konkrétní ustanovení (opatření) dokumentu mající vazbu na SCLLD				
Klíčová oblast	Strategický cíl	Specifický cíl	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	Program rozvoje Pardubického kraje (2011)	Strategie ITI	Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka	Strategický plán rozvoje města Holic (2013-2020)
C. Podpora podnikání a zaměstnanosti	<i>C.1 Vytvořením podmínek pro zvýšení výkonnosti místní ekonomiky hospodářských subjektů zajistit předpoklady pro stabilizaci stávajících a vznik nových pracovních míst přímo v obcích a tím napomoci ke stabilizaci osídlení regionu</i>	<i>C.1.1 Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny</i>	op. 4.3	op. B.1		obl. III: op. A1, op. A2; obl. IV: op. B3	op. EC 1.2
		<i>C.1.2 Vytvořit předpoklady pro vznik nových a rozvoj stávajících podnikatelských subjektů v regionu</i>	op. 4.3, op. 5.1	op. B.1		obl. III: op. A1, op. A2, op. C3	op. EC 1.2
	<i>C.2 Podporou zaměstnanosti a rozvojem vzdělávání souvisejícího s rozvojem řemeslné výroby, malého a středního podnikání zajistit stabilizaci a zvýšení pracovních míst přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací</i>	<i>C.2.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu</i>	op. 1.1, op. 1.2, op. 1.5, op. 5.2	op. B.2, op. B.3	částečně op. 2.2.1, částečně op. 2.2.2	obl. III: op. B1, op. B3, op. B4, op. B5, op. B6, op. C1, C2	op. EC 1.1, op. EC 1.2, op. EC 1.3
D. Rozvoj cestovního ruchu	<i>D.1 Podporou a rozvojem rozličných společenských akcí, tvorbou potřebného zázemí cestovního ruchu a ucelené nabídky produktů zvýšit návštěvnost regionu</i>	<i>D.1.1 Vytvoření potřebného zázemí pro rozvoj cestovního ruchu včetně propagace regionu</i>		op. B.4	op. 2.3.2	obl. IV: op. B6, op. B7, op. B8	op. EC 2.1
		<i>D.1.2 Rozvoj venkovské turistiky (agroturistika, ekoturistika, zážitková turistika, cykloturistika)</i>		částečně op. A.4, op. B.4		obl. IV: op. B1, op. B2, op. B3, op. B4, op. B5	op. EC 2.1

SCLLD			Strategické dokumenty s působností na SCLLD MAS Holicko a konkrétní ustanovení (opatření) dokumentu mající vazbu na SCLLD				
Klíčová oblast	Strategický cíl	Specifický cíl	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	Program rozvoje Pardubického kraje (2011)	Strategie ITI	Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka	Strategický plán rozvoje města Holic (2013-2020)
	<i>D.2 Vytvoření nové komerční značky regionu, pod kterou by se do budoucna profiloval nový image Holicka</i>	<i>D.2.1 Prezentace regionu Holicka na regionální, národní i mezinárodní úrovni</i>		op. B.5		obl. IV: op. A1, op. A2, op. A3, op. A5, op. B8	op. EC 2.2
E. Životní prostředí	<i>E.1 Přívětivá a udržovaná krajina, atraktivní pro místní obyvatele i turisty</i>	<i>E.1.1 Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetrného hospodaření v krajině</i>	op. 6.5, op. 7.1, částečně op. 7.3	op. C.1, op. C.3, op. C.5	op. 1.2.1, op. 1.2.3		
	<i>E.2 Rozšířením třídění a recyklace odpadů zamezit dalšímu rozšiřování a vzniku nových černých skládek v regionu</i>	<i>E.2.1 Efektivní nakládání s odpady</i>	op. 6.1, op. 6.2	op. C.2	op. 1.2.2		op. IŽ 2.3
	<i>E.3 Zvyšování environmentální odpovědnosti a vzdělanosti k udržitelnému nakládání s přírodními zdroji</i>	<i>E.3.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji a posilování environmentální vzdělanosti</i>	op. 6.3	op. C.4			op. IŽ 2.2, op. IŽ 3.1

Zdroj dat: vlastní zpracování, Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, Program rozvoje Pardubického kraje (2011), Strategie ITI, Strategický plán obnovy a rozvoje Holicka, Strategický plán rozvoje města Holic (2013-2020)

C.4 Akční plán s popisem programových rámců

Akční plán SCLLD MAS Holicko je tvořen dvěma programovými rámci:

- programový rámec Integrovaného regionálního operačního programu 2014 – 2020 (IROP),
- programový rámec Programu rozvoje venkova 2014-2020 (PRV).

Programový rámec v sobě integruje jednotlivé specifické cíle a opatření SCLLD MAS Holicko v rámci jednoho operačního programu podporovaného z ESI fondů.

V rámci SCLLD MAS Holicko nebudou realizovány tzv. klíčové projekty. Důvodem je, že MAS Holicko nemá přidělenou finanční alokaci na přerozdělení prostředků do území prostřednictvím CLLD opatření v rámci Operačního programu Zaměstnanost a Operačního programu Životní prostředí, tj. operačních programů, které umožňují realizovat klíčové projekty.

C.4.1 Programový rámec IROP

Integrovaný regionální program umožňuje prostřednictvím MAS přerozdělovat finanční prostředky prostřednictvím 8 specifických cílů. MAS Holicko využilo tuto možnost pouze u 2 specifických cílů. Zdůvodnění výběru/nevýběru specifických cílů je uveden v následující tabulce.

Tab. 99: Soulad mezi opatřeními SCLLD MAS Holicko a specifickými cíli Integrovaného operačního programu

Specifický cíl IROP	Opatření SCLLD	Zdůvodnění výběru/nevýběru opatření
SC 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	Bezpečnost silničního provozu	MAS po dohodě s aktéry z území bude podporovat pouze opatření týkající se zvýšení bezpečnosti dopravy. Ostatní aktivity jako je výstavba cyklostezek nebo terminálů jsou nad hranici přidělené finanční alokace MAS.
SC 1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof	-	Není relevantní pro MAS Holicko, která dle územní specifikace nespádá pod tento SC.
SC 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi	-	Na základě výsledků zjišťování absorpční kapacity území nebude tento SC podporován prostřednictvím SCLLD.
SC 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání	-	Na základě výsledků zjišťování absorpční kapacity území nebude tento SC podporován prostřednictvím SCLLD.
SC 2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví	-	Není relevantní pro MAS Holicko, na území neexistují oprávněná zdravotnická zařízení.

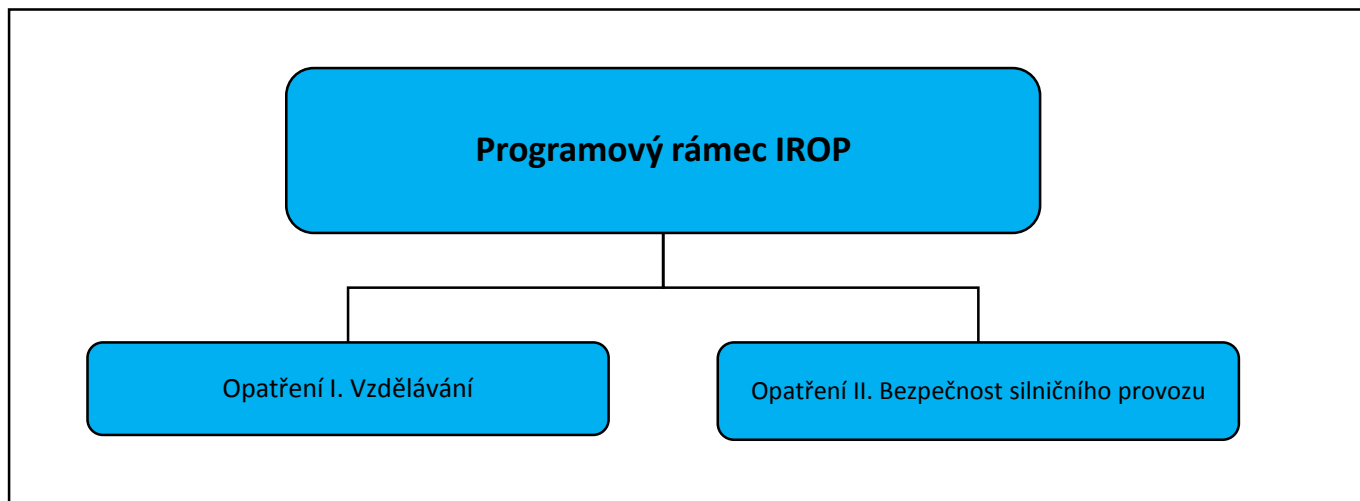
Specifický cíl IROP	Opatření SCLLD	Zdůvodnění výběru/nevýběru opatření
SC 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	Vzdělávání	MAS po dohodě s aktéry z území bude podporovat pouze vzdělávání na ZŠ, volnočasové vzdělávání dětí a celoživotní vzdělávání dospělých. Ostatní aktivity jako je podpora středního a vyššího odborného školství nebudou podporovány (řeší kraj jako zřizovatel v rámci ITI hradecko-pardubické metropolitní oblasti). V případě mateřských škol – MAS nezaznamenala potřebu rozšiřování kapacit MŠ.
SC 3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví	-	Není relevantní pro MAS Holicko, na území se nevyskytuje oprávněná pamětihodnost, která je způsobilá pro financování z IROP.
SC 3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje	-	MAS po dohodě s aktéry z území nebude realizovat projekty tohoto typu.

Zdroj dat: vlastní zpracování

Programový rámec IROP je tedy tvořen dvěma opatřeními:

- Opatření I. – Vzdělávání,
- Opatření II. – Bezpečnost silničního provozu.

Obr. 7: Grafické znázornění sktruktury programového rámce IROP

Zdroj dat: vlastní zpracování

Každé opatření je blíže specifikováno v kartě opatření níže. U každého opatření je uvedena návaznost na IROP a SCLLD MAS Holicko, popis a zdůvodnění podpory, témata typových projektů, možní příjemci podpory, minimální a maximální hranice způsobilých výdajů, principy pro určení preferenčních kritérií a indikátory výstupu a výsledku.

Tab. 100: Programový rámec IROP, Opatření I – Vzdělávání

Programový rámec	Integrovaný regionální operační program
Název opatření	Vzdělávání
Vazba na specifický cíl IROP	SC. 4.1: Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu SC. 2.4: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl: B.1.1 Obnova a doplnění občanské vybavenosti regionu
Popis opatření	<p>Cílem tohoto opatření je prostřednictvím kvalitní a dostupné infrastruktury zajistit rovný přístup ke vzdělávání a k získávání klíčových schopností a tím zajistit reálnou uplatnitelnost cílové skupiny na trhu práce. Toho bude dosaženo podporou investic do výstavby, stavebních úprav a pořízení vybavení do vzdělávacích zařízení, která umožní zlepšit kvalitu formálního základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání mládeže a dalšího vzdělávání dospělých.</p> <p>Na základě údajů uvedených v analytické části SCLLD (viz kapitoly <i>B.1.1.3 Narození</i> a <i>B.1.1.5 Přirození, migrační a celkový přírůstek</i>) je zřejmé, že na území Holicka došlo v minulém desetiletí k poměrně značnému nárůstu obyvatel. Do regionu se přistěhovalo mnoho mladých rodin, což se odrazilo ve vysoké porodnosti (především mezi lety 2007 - 2010). V následujících letech je proto nutné očekávat růst počtu žáků v ZŠ. Je proto potřebné přizpůsobit školy zmíněnému stavu, především jejich kapacitu včetně odborných učeben a taktéž učební pomůcky a vybavení pro žáky.</p> <p>Školy a školská zařízení na území Holicka mají nedostatečné vybavení a zařízení pro to, aby naplňovaly moderní požadavky kladené na současné potřeby výuky (viz kapitola <i>B.1.3.1 Školství</i>). Ve školách je zastaralé či chybějící vybavení a také chybějící či nemoderní prostory pro rozvoj klíčových kompetencí žáků. Jedná se především o přírodovědné předměty (učebny chemie, fyziky a přírodopisu a vybavení pro jejich výuku) a dále o technické a řemeslné předměty. Potřebné je rovněž zkvalitnit vybavení pro zvýšení jazykových kompetencí žáků. Dále je žádoucí posílit vnitřní konektivitu škol a zlepšit přístup a připojení k internetu.</p> <p>Rovněž mnoho škol a školských zařízení na území MAS Holicko není bezbariérových. Nynějším směrem, který je prosazován v oblasti školství, je inkluze žáků se SVP. Bude proto potřebné provést ve školách a školských zařízení stavební úpravy tak, aby vyhovovaly žákům se SVP. Dále bude potřebné vybavit školy pomůckami a kompenzačním vybavením pro tyto žáky.</p> <p>Na území působí instituce pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže. Některé jejich budovy prošly rekonstrukcí a rovněž byly zkvalitněny některé mimoškolní aktivity pro děti a žáky, aby vyhovovaly současným nárokům a trendům. Avšak je žádoucí provést další modernizaci vnitřního vybavení, pomůcek pro výuku a provést stavební úpravy, které by směřovaly k rozvoji klíčových kompetencí žáků.</p> <p>Mnohdy opomíjenou oblastí je celoživotní vzdělávání, které má pozitivní efekt na zaměstnanost v regionu a uplatnění osob na trhu práce. Důležité je rovněž slazení požadavků trhu práce a kompetencí osob, které na něj vstupují nebo již na něm působí. Instituce, které poskytují celoživotní vzdělávání, je nutné vybavit potřebnými pomůckami, aby usnadnily rozvoj osob v oblastech technického a řemeslného vzdělávání, přírodovědných oborů a také zvýšily jejich jazykové kompetence.</p>
Typy projektů	<p>1) Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání na základních školách:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje žáků v klíčových kompetencích (komunikace v cizích jazycích, technické a řemeslné obory, přírodní vědy, schopnosti práce s digitálními technologiemi).

	<ul style="list-style-type: none"> Podpora sociální inkluze prostřednictvím stavebních úprav budov a učeben, školních poradenských pracovišť, pořízení vybavení a kompenzačních pomůcek a kompenzačního vybavení pro děti se SVP. Zajištění vnitřní konektivity škol a školských zařízení a připojení k internetu. <p>2) Podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí (komunikace v cizích jazycích, technické a řemeslné obory, přírodní vědy, schopnosti práce s digitálními technologiemi). <p>3) Podpora infrastruktury pro celoživotní vzdělávání:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stavební úpravy, pořízení vybavení pro vybudování a zkvalitnění kapacity v klíčových kompetencích (komunikace v cizích jazycích, technické a řemeslné obory, přírodní vědy, schopnosti práce s digitálními technologiemi). <p>4) Doplnkové aktivity – je možná realizace souvisejících aktivit, ale pouze vždy při současné realizaci předchozích tří bodů:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zeleň v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy a zahrady. 					
Příjemci podpory	<ul style="list-style-type: none"> Školy a školská zařízení v oblasti základního vzdělávání, Další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit, Obce, Organizace zřizované nebo zakládané obcemi, Nestátní neziskové organizace, Církev, Církevní organizace. <p>MAS Holicko neplánuje podporovat kraj, jím zřizované organizace a organizační složky státu. Důvodem je zaměření SCLLD MAS Holicko na podporu místních subjektů a také finanční náročnost těchto projektových záměrů.</p>					
Minimální a maximální výše	MAS Holicko předpokládá stanovení limitů pro výši celkových způsobilých výdajů. Jejich minimální a maximální výše budou stanoveny až v konkrétní výzvě MAS.					
Principy preferenčních kritérií	Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS.					
Výsledky	Indikátory výsledku					
	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	50030	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	5,4	-	5,0
	Indikátory výstupu					
	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	0	1	5
	50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby	0	-	180

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 101: Programový rámec IROP, Opatření II – Bezpečnost silničního provozu

Programový rámec	Integrovaný regionální operační program
Název opatření	Bezpečnost silničního provozu
Vazba na specifický cíl IROP	SC. 4.1: Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu SC .1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl: B.4.1 Zajištění bezpečnosti občanů
Popis opatření	<p>Cílem tohoto opatření je v obcích na Holicku posílit bezpečnost silničního provozu.</p> <p>Na základě údajů uvedených v analytické části SCLLD (kapitoly B.1.5.1 <i>Silniční doprava</i> a B.1.5.4 <i>Místní komunikace a chodníky</i>) je zřejmé, že na území Holicka je stěžejním problematickým bodem vysoká hustota provozu na komunikacích, především na komunikacích I třídy (I/35 a I/36) a návazných komunikacích. Na některých úsecích dosahuje hustota provozu až 13,5 tisíce automobilů za den (Sčítání ŘSD 2010). Z tohoto důvodu je žádoucí provést bezpečnostně-technická opatření, která by zabránila střetu chodců s vozidlem a usnadnila pohyb obyvatelům po obci a regionu.</p> <p>Je žádoucí dobudovat chodníky podél hlavních komunikačních tahů včetně přechodů pro chodce a míst pro přecházení. K dalším vhodným opatřením patří vytvoření bezbariérových komunikací pro pěší a výstavba podchodů nebo lávek přes komunikace s vysokým provozem. Lze uvažovat i o dalších bezpečnostních prvcích, jako je např. veřejné osvětlení nebo prvky inteligentních dopravních systémů, které ale budou realizovány vždy při současné rekonstrukci, modernizaci nebo výstavbě komunikace pro pěší. Vhodné je rovněž zajistit, resp. u těch stávajících prvků (chodníků, přechodů, zastávek aj.) zlepšit bezbariérový přístup pro osoby se sníženou pohyblivostí či specifickými potřebami.</p>
Typy projektů	<ol style="list-style-type: none"> 1) Bezpečnost dopravy <ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků podél silnic I., II. a III. třídy a místních komunikací, přizpůsobených osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, včetně přechodů pro chodce a míst pro přecházení, • rekonstrukce, modernizace a výstavba bezbariérových komunikací pro pěší k zastávkám veřejné hromadné dopravy, • rekonstrukce, modernizace a výstavba podchodů nebo lávek pro chodce přes silnice I., II. a III. třídy, místní komunikace, železniční dráhu, přizpůsobených osobám s omezenou schopností pohybu a orientace a navazujících na bezbariérové komunikace pro pěší, • je možná kombinace uvedených aktivit, • je možná realizace souvisejících prvků zvyšujících bezpečnost železniční, silniční, cyklistické a pěší dopravy (např. veřejné osvětlení, prvky inteligentních dopravních systémů) a zmírňujících a kompenzačních opatření pro minimalizaci negativních vlivů na životní prostředí (např. výsadba doprovodné zeleně), ale vždy při současné rekonstrukci, modernizaci nebo výstavbě komunikace pro pěší. 2) Doplnkové aktivity – je možná realizace souvisejících aktivit, ale pouze vždy při současné realizaci prvků zvyšujících bezpečnost dopravy: <ul style="list-style-type: none"> • výdaje související s komunikací pro pěší (přístřešky a čekárny autobusových zastávek, související volně dostupné pevné stojany a uzamykatelné boxy na jízdní kola, detekce jejich obsazenosti, lavičky, osvětlení a informační tabule, zálivy autobusových zastávek), • výdaje na stavbou vyvolané investice (úpravy a přeložky stávajících pozemních komunikací, stávajících inženýrských sítí, drážních objektů a oplocení, provizorní komunikace a lávky pro pěší a cyklisty a přechodné dopravní značení).

Příjemci podpory	<ul style="list-style-type: none"> • Obce, • Organizace zřizované nebo zakládáné obcemi, • Dobrovolné svazky obcí, • Organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí. <p>MAS Holicko neplánuje podporovat kraj a jím zřizované organizace. Důvodem je zaměření SCLLD MAS Holicko na podporu místních subjektů a také finanční náročnost těchto projektových záměrů.</p>					
Minimální a maximální výše	MAS Holicko předpokládá stanovení limitů pro výši celkových způsobilých výdajů. Jejich minimální a maximální výše budou stanoveny až v konkrétní výzvě MAS.					
Principy preferenčních kritérií	Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS.					
Výsledky	Indikátory výsledku					
	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	30	-	35
	Indikátory výstupu					
	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	0	-	6

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.4.2 Programový rámec PRV

Program rozvoje venkova umožňuje prostřednictvím MAS přerozdělovat finanční prostředky prostřednictvím 14 operací. MAS Holicko využilo tuto možnost pouze u 6 operací. Zdůvodnění výběru/nevýběru jednotlivých operací je uveden v následující tabulce.

Tab. 102: Soulad mezi fichemi SCLLD MAS Holicko a články nařízení Programu rozvoje venkova

Články Nařízení PRV	Fiché SCLLD	Zdůvodnění
Článek 14 Předávání znalostí a informační akce	-	MAS po dohodě s aktéry z území nebude realizovat projekty tohoto typu.
Článek 17, odstavec 1, písmeno a) Investice do zemědělských podniků	Podpora zemědělských podniků	MAS po dohodě s aktéry z území bude podporovat pouze investice do zeměděl. staveb a technologií a pořízení mobilních strojů. Pořízení peletovacích zařízení nebude možné realizovat, z důvodu zjištění předběžného nezájmu aktérů z území.
Článek 17, odstavec 1, písmeno b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	Podpora potravinářských podniků	MAS po dohodě s aktéry z území bude podporovat pouze výrobu potravin. Investice v oblasti výroby krmiv nebude možné realizovat, z důvodu zjištění předběžného nezájmu aktérů z území
Článek 17, odstavec 1, písmeno c) Lesnická infrastruktura	-	Podporované jsou nad hranicí přidělené finanční alokace MAS.
Článek 17, odstavec 1, písmeno c) Zemědělská infrastruktura	-	Podporované jsou nad hranicí přidělené finanční alokace MAS.
Článek 17, odstavec 1, písmeno c) Pozemkové úpravy	-	Na území nebyl identifikován subjekt pro podporu z této operace. Přidělená alokace MAS v PRV je nízká.
Článek 19, odstavec 1, písmeno b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	Podpora malých podniků	Na území působí relevantní subjekty pro financování z této operace PRV.
Článek 24, odstavec 1, písmeno a) Zavádění preventivních protipovodňových opatření v lesích	-	Na území nebyl identifikován subjekt pro podporu z této operace. Přidělená alokace MAS v PRV je nízká.
Článek 25 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	Ochrana lesních porostů	Na území působí relevantní subjekty pro financování z této operace PRV.
Článek 25 Neproduktivní investice v lesích	Zpřístupnění lesa návštěvníkům	Na území působí relevantní subjekty pro financování z této operace PRV.
Článek 26 Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh	-	MAS po dohodě s aktéry z území nebude realizovat projekty tohoto typu.

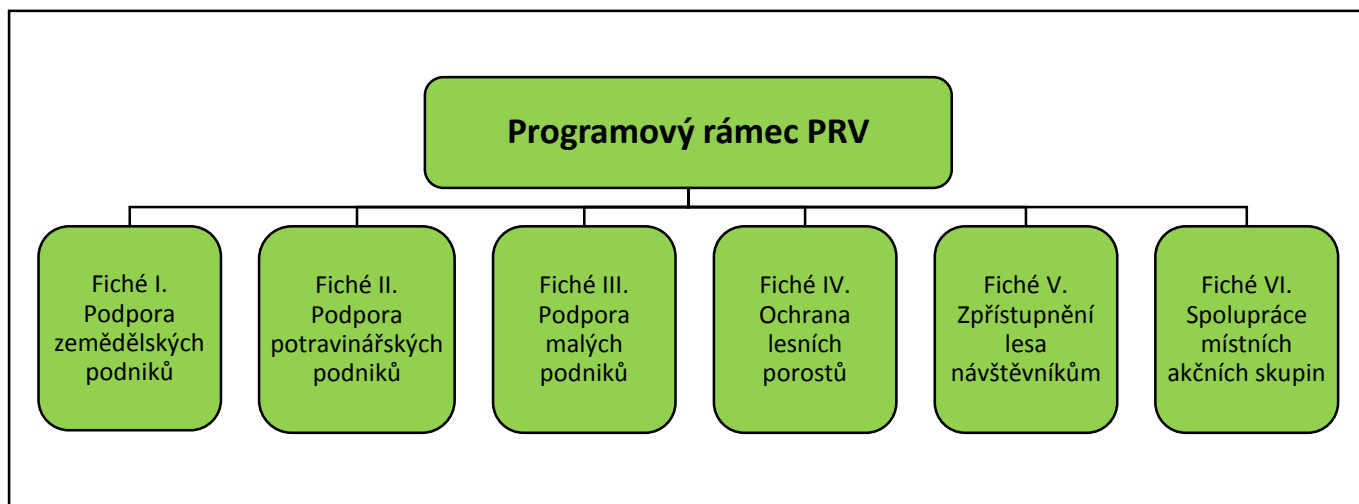
Články Nařízení PRV	Fiché SCLLD	Zdůvodnění
Článek 35, odstavec 2, písmeno c) Sdílení zařízení a zdrojů	-	Není relevantní pro MAS Holicko, na základě výsledků zjišťování absorpční kapacity území nebude tato operace podporována prostřednictvím SCLLD.
Článek 35, odstavec 2, písmeno d) Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů	-	Není relevantní pro MAS Holicko, na základě výsledků zjišťování absorpční kapacity území nebude tato operace podporována prostřednictvím SCLLD.
Článek 44 Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER	Spolupráce místních akčních skupin	

Zdroj dat: vlastní zpracování

Programový rámec PRV je tedy tvořen pěti fichemi:

- Fiché I. – Podpora zemědělských podniků,
- Fiché II. – Podpora potravinářských podniků,
- Fiché III. – Podpora malých podniků,
- Fiché IV. – Ochrana lesních porostů,
- Fiché V. – Zpřístupnění lesa návštěvníkům,
- Fiché VI. – Spolupráce místních akčních skupin.

Obr. 8: Grafické znázornění sktruktury programového rámce PRV

Zdroj dat: vlastní zpracování

Každé opatření je blíže specifikováno v kartě Fiché níže. U každé fiche je uvedena návaznost na PRV a SCLLD MAS Holicko, popis a zdůvodnění podpory, oblast podpory, možní příjemci podpory, minimální a maximální hranice způsobilých výdajů, indikátory výstupu a výsledku a principy pro určení preferenčních kritérií.

Tab. 103: Programový rámec PRV, Fiché I – Podpora zemědělských podniků

Programový rámec	Program rozvoje venkova					
Název Fiché	Podpora zemědělských podniků					
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 17, odstavec 1., písmeno a) Programu rozvoje venkova – Investice do zemědělských podniků					
Popis a zdůvodnění podpory (SCLLD)	<p>Fiche je zaměřena na zvýšení celkové výkonnosti, udržitelnosti a konkurenceschopnosti zemědělského podnikání na Holicku. Podpora se bude týkat investic v živočišné a rostlinné výrobě, které povedou ke snížení výrobních nákladů, modernizaci nebo zlepšení jakosti vyráběných produktů, zvýšení účinnosti využívání výrobních faktorů a snadnějšímu přístupu k novým technologiím s výrazným inovačním potenciálem tam, kde je obnova zásadní pro další činnost.</p> <p>Na území MAS Holicko působí několik zemědělských podniků různé velikosti. Z hlediska podnikatelů v zemědělském sektoru je nutné podstoupit investice do zařízení a vybavení pro tuto činnost, aby udrželi svoji konkurenceschopnost vůči domácím, ale i zahraničním společnostem. Dle šetření mezi zemědělskými podnikateli je žádoucí modernizovat výrobní kapacity, zvýšit jejich efektivitu a zavést nové moderní technologie.</p>					
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl: C.1.1 Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny					
Oblasti podpory	<p>Podpora je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou též investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu.</p> <p>V rámci této fiche nelze podpořit investice pro živočišnou výrobu týkající se včel a rybolovu. Investice pro rostlinnou výrobu se nesmí týkat obnovy nosných konstrukcí vinic, oplocení vinic a oplocení sadů.</p>					
Def příjemce podpory	• Zemědělský podnikatel.					
Výše způsobilých výdajů	min.	50 000 Kč				
	max.	5 000 000 Kč				
Preferenční kritéria	<p>Zde jsou uvedeny principy pro stanovení preferenčních kritérií. Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvoření trvalého pracovního místa. 2. Žadatel nebyl doposud podpořen v rámci SCLLD MAS Holicko. 3. Uplatňování inovačních přístupů. 4. Soulad s horizontálními tématy. 5. Hospodárnost, účelnost a efektivnost projektu. 6. Využití stávajících zařízení a objektů. 7. Žadatelem je začínající podnikatel. 8. Projekty se zkrácenou dobou realizace tzn. méně než 12 měsíců (platí pro výzvy v letech 2016, 2017). 9. Účast žadatele na veřejné obhajobě projektu.					
Indikátory výstupu	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	93701	Počet podpořených podniků / příjemců	příjemci	0	1	5
Indikátory výsledku	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	prac. místa	0	0	1

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 104: Programový rámec PRV, Fiché II – Podpora potravinářských podniků

Programový rámec	Program rozvoje venkova	
Název Fiché	Podpora potravinářských podniků	
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 17, odstavec 1., písmeno b) Programu rozvoje venkova – Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	
Popis a zdůvodnění podpory (SCLLD)	<p>Fiche je zaměřena na zvýšení efektivity výroby a celkové konkurenceschopnosti malých a středních podniků v oblasti zpracování zemědělských produktů na Holicku. Podpora se bude týkat investic do zařízení, které souvisejí se zpracováním zemědělských produktů a uvedením výrobků na trh, jež umožní výrobcům potravin využít moderních technologií. V neposlední řadě fiche přispěje k rozvoji místních trhů a zkrácení dodavatelských řetězců.</p> <p>Na území působí několik producentů potravinářských výrobků, i když tento výrobní sektor není v MAS Holicko výrazně rozvinut. Existuje zde však dle šetření mezi podnikateli a dalšími aktéry vysoký potenciál pro rozšíření výroby stávajících podnikatelských subjektů v oblasti zemědělských produktů či na vznik nových producentů. Podpora potravinářských podniků bude mít i další efekty – pozitivní vliv na zaměstnanost, potenciální synergický efekt na další odvětví aj.</p>	
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl: C.1.2 Vytvořit předpoklady pro vznik nových a rozvoj stávajících podnikatelských subjektů v regionu	
Oblasti podpory	<p>Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských (potravinářských) produktů a jejich uvádění na trh. Způsobilé výdaje jsou investice do výstavby a rekonstrukce budov včetně nezbytných manipulačních ploch, pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) a investic souvisejících se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování. Způsobilé jsou rovněž investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů, investice související s uváděním potravinářských produktů na trh (včetně investic do marketingu) a investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu.</p> <p>V rámci této Fiché nelze podpořit investice týkající se zpracování produktů rybolovu a výroby medu a dále v případě zpracování vinných hroznů technologie, které obsahují: dřevěný sud nebo uzavřenou dřevěnou nádobu na výrobu vína o objemu nejméně 600 litrů, speciální kvasnou nádobu s aktivním potápěním matolinového klobouku pro výrobu červených vín nebo cross-flow filtr na víno, ve kterém je víno přiváděno na membránu tangenciálně a určitý objem vína prochází membránou jako filtrát a zbývající pokračuje podél membrány s odfiltrovanými nečistotami.</p>	
Definice příjemce podpory	<ul style="list-style-type: none"> • Výrobce potravin, • Zemědělský podnikatel, • Jiný subjekt aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU jako vstupní produkt. 	
Výše způsobilých výdajů	min.	50 000 Kč
	max.	5 000 000 Kč
Preferenční kritéria	<p>Zde jsou uvedeny principy pro stanovení preferenčních kritérií. Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvoření trvalého pracovního místa. 2. Žadatel nebyl doposud podpořen v rámci SCLLD MAS Holicko. 3. Uplatňování inovačních přístupů. 4. Soulad s horizontálními tématy. 5. Hospodárnost, účelnost a efektivnost projektu. 6. Využití stávajících zařízení a objektů. 	

	7. Žadatelem je začínající podnikatel. 8. Projekty se zkrácenou dobou realizace tzn. méně než 12 měsíců (platí pro výzvy v letech 2016, 2017). 9. Účast žadatele na veřejné obhajobě projektu.					
Indikátory výstupu	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	93701	Počet podpořených podniků / příjemců	příjemci	0	0	2
Indikátory výsledku	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	prac. místa	0	0	0

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 105: Programový rámec PRV, Fiché III – Podpora malých podniků

Programový rámec	Program rozvoje venkova
Název Fiché	Podpora malých podniků
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 19, odstavec 1., písmeno b) Programu rozvoje venkova – Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností
Popis a zdůvodnění podpory (SCLLD)	<p>Fiche je zaměřená na zvýšení stability venkova prostřednictvím zakládání a rozvoje mikropodniků s cílem vytváření pracovních míst a rozvoje bohaté hospodářské struktury nezemědělských aktivit. Podpora se bude týkat drobné výroby a řemesel (např.: truhlářství, tesařství, kovářství, výroba keramiky, pletení košíků, sklářská výroba, rukodělné práce, zednické práce, zámečnictví, čalounictví apod.), služby pro hospodářství (např. opravy strojů a zařízení), venkovskou turistiku a maloobchod.</p> <p>Na území MAS Holicko působí velké množství mikropodniků (do 10 zaměstnanců). Jejich počet ke konci roku 2013 činil 1 680. Právě tyto drobné mikropodniky se potýkají s mnoha problémy – ekonomickým zajištěním, konkurencí ze strany větších subjektů, nedostatečnými výrobními kapacitami, nedostatečnými ubytovacími kapacitami či zastaralými technologiemi. Právě tato fiche jim má umožnit rozvoj a rozšíření podnikatelských aktivit. Rovněž bude sloužit pro začínající podnikatele pro uplatnění jejich podnikatelských záměrů a uvedení na trh nových produktů.</p> <p>Kromě zavádění nových výrobních kapacit má území MAS Holicka příhodné podmínky pro rozvoj příměstské turistiky a agroturistiky.</p>
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl: C.1.2 Vytvořit předpoklady pro vznik nových a rozvoj stávajících podnikatelských subjektů v regionu
Oblasti podpory	<p>Podporovány budou investice (stavby, technologie, stroje,...) do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE):</p> <ul style="list-style-type: none"> • C (Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví výroby syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č. 651/2014, a dále s výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 Výroba zbraní a střeliva), • F (Stavebnictví s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost), • G (Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách), • I (Ubytování, stravování a pohostinství), • J (Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílů 60 a 61), • M (Profesní, vědecké a technické činnosti s výjimkou oddílu 70), • N 79 (Činnosti cestovních kanceláří a agentur a ostatní rezervační služby), N 81 (Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1), N 82.1 (Administrativní a kancelářské činnosti), N 82.3 (Pořádání konferencí a hospodářských výstav), N 82.92 (Balicí činnosti), • P 85.59 (Ostatní vzdělávání j. n.), • R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti), • S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost), S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb). <p>V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU, případně v kombinaci s produkty uvedenými v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU).</p> <p>V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU.</p>

	Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.					
Definice příjemce podpory	<ul style="list-style-type: none"> Podnikatelské subjekty (FO a PO) - mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, jakož i zemědělci.					
Výše způsobilých výdajů	min.	50 000 Kč				
	max.	5 000 000 Kč				
Preferenční kritéria	<p>Zde jsou uvedeny principy pro stanovení preferenčních kritérií. Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvoření trvalého pracovního místa. 2. Žadatel nebyl doposud podpořen v rámci SCLLD MAS Holicko. 3. Uplatňování inovačních přístupů. 4. Soulad s horizontálními tématy. 5. Hospodárnost, účelnost a efektivnost projektu. 6. Využití stávajících zařízení a objektů. 7. Rozvoj místního trhu a zkrácení dodavatelských řetězců. 8. Zlepšení základního vybavení nebo služeb v obci. 9. Propojení projektu s venkovskou turistikou. 10. Žadatelem je začínající podnikatel. 11. Projekty se zkrácenou dobou realizace tzn. méně než 12 měsíců (platí pro výzvy v letech 2016, 2017). 12. Účast žadatele na veřejné obhajobě projektu.					
Indikátory výstupu	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	93701	Počet podpořených podniků / příjemců	příjemci	0	2	8
Indikátory výsledku	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	prac. místa	0	0	1

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 106: Programový rámec PRV, Fiché IV – Ochrana lesních porostů

Programový rámec	Program rozvoje venkova					
Název Fiché	Ochrana lesních porostů					
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 25 Programu rozvoje venkova – Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin					
Popis a zdůvodnění podpory (SCLLD)	<p>Fiche je zaměřena na podporu hromadné ochrany melioračních a zpevňujících dřevin (oplocenek) od doby výsadby do stádia zajištění. Podpora přispěje k zajištění plnění mimoprodukčních a celospolečenských funkcí lesa a vyšší stabilitě porostů prostřednictvím navýšení podílu a zlepšení zdravotního stavu melioračních a zpevňujících dřevin. Meliorační a zpevňující dřeviny zabraňují postupné degradaci lesních půd, podílí se na zlepšování vodního režimu lesních půd, pomáhají zpevňovat kostru lesního porostu, a zvyšují tak odolnost proti povětrnostním vlivům a snižují náchylnost porostů ke kalamitám způsobeným škůdci.</p> <p>MAS Holicko má vysoký podíl lesů na svém území. V roce 2013 zastoupení lesních porostů dosahoval 41,0 % z celkové rozlohy, což je v rámci ČR velmi netypické pro tak nízkopoložené území. Rovněž je zde vysoké zastoupení polí (orné půdy), tedy jedná se o území příhodné pro zvěř. Její stav je početný. Zvěř ohrožuje meliorační a zpevňující dřeviny, proto je nutné zabránit technickými (mechanickými) opatřeními vzniku výrazných škod.</p>					
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl: C.1.1 Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny					
Oblasti podpory	<p>Podpora je zaměřena na hromadnou mechanickou ochranu melioračních a zpevňujících dřevin při založení porostu, a to od doby výsadby do stádia zajištění – oplocenky.</p> <p>Projekty lze realizovat na lesních pozemcích. Žadatel na lesních pozemcích, na které žádá o podporu, hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy.</p>					
Definice příjemce podpory	<ul style="list-style-type: none"> • Soukromí a veřejní držitelé lesů, • Jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení.					
Výše způsobilých výdajů	min.	50 000 Kč				
	max.	5 000 000 Kč				
Preferenční kritéria	<p>Zde jsou uvedeny principy pro stanovení preferenčních kritérií. Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Žadatel nebyl doposud podpořen v rámci SCLLD MAS Holicko. 2. Uplatňování inovačních přístupů. 3. Soulad s horizontálními tématy. 4. Hospodárnost, účelnost a efektivnost projektu. 5. Projekty se zkrácenou dobou realizace tzn. méně než 12 měsíců (platí pro výzvy v letech 2016, 2017). 6. Účast žadatele na veřejné obhajobě projektu.					
Indikátory výstupu	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	93701	Počet podpořených operací	akce	0	1	5
	93001	Celková plocha	ha	0	11	55
Indikátory výsledku	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	-	Závazný indikátor není stanoven	-	-	-	-

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 107: Programový rámec PRV, Fiché V – Zpřístupnění lesa návštěvníkům

Programový rámec	Program rozvoje venkova					
Název Fiché	Zpřístupnění lesa návštěvníkům					
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 25 Programu rozvoje venkova – Neproduktivní investice v lesích					
Popis a zdůvodnění podpory (SCLLD)	<p>Fiche je zaměřena na podporu zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů. Podporováno bude značení a úprava cest a výstavba doplňkové architektury a odpočívadel (tělocvičny v přírodě, informační a naučné tabule, rozvoj arboreta, farmářský koutek, apod.), to vše v návaznosti na venkovskou turistiku na Holicku. Cílem je zpřístupnit a zatraktivnit obrovskou lesní plochu návštěvníkům jako cíl výletů, procházek, regenerace sil a poučení.</p> <p>MAS Holicko má vysoký podíl lesních ploch (41,0 % z celk. rozlohy). Navíc leží v blízkosti krajských měst (Pardubic a Hradce Králové). Tedy region nabízí možnosti nejen pro rekreaci místních obyvatel, ale také pro rozvoj forem příměstské rekreace. Aktivita zaměřené na zpřístupnění lesa a vytvoření doplňkové infrastruktury přinesou i synergický efekt pro místní ekonomiku a další rozvoj podnikatelských činností.</p>					
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl: C.1.1 Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny					
Oblasti podpory	<p>Způsobilé pro podporu jsou projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, např. značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m), značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. Podporovány budou též aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závor. Realizovat lze také opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně.</p> <p>Projekty musí být realizovány na PUPFL s výjimkou zvláště chráněných území a oblastí Natura 2000. Žadatel na PUPFL, na které žádá o podporu, hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy.</p>					
Definice příjemce podpory	<ul style="list-style-type: none"> Soukromí a veřejní držitelé lesů, Jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení.					
Výše způsobilých výdajů	min.	50 000 Kč				
	max.	5 000 000 Kč				
Preferenční kritéria	<p>Zde jsou uvedeny principy pro stanovení preferenčních kritérií. Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS.</p> <ol style="list-style-type: none"> Žadatel nebyl doposud podpořen v rámci SCLLD MAS Holicko. Uplatňování inovačních přístupů. Soulad s horizontálními tématy. Hospodárnost, účelnost a efektivnost projektu. Vazba na regionální tematiku. Zapojení cílových skupin do přípravy projektu. Účast žadatele na veřejné obhajobě projektu.					
Indikátory výstupu	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	92702	Počet podpořených operací	akce	0	0	1
	93001	Celková plocha	ha	0	0	50
Indikátory výsledku	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	-	Závazný indikátor není stanoven	-	-	-	-

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 108: Programový rámec PRV, Fiché VI – Spolupráce místních akčních skupin

Programový rámec	Program rozvoje venkova
Název Fiché	Spolupráce místních akčních skupin
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 44 Programu rozvoje venkova – Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER
Popis a zdůvodnění podpory (SCLLD)	<p>Fiche je zaměřena jak na spolupráci v rámci jednoho členského státu, tak na spolupráci mezi územními celky v několika členských státech či ve třetích zemích. V rámci fiche budou realizovány měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové) zaměřené na témata navazující na aktivity uvedené v této strategii. V případě investičních akcí se projekt může týkat zajištění odbytu místní produkce, vzdělávacích aktivit nebo informačních a turistických center. Projekty musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací, tzn., že výstupy projektu by bez této spolupráce v takové podobě nevznikly. MAS Holicko může spolupracovat i s jinými partnerstvími, avšak způsobilé pro podporu budou pouze výdaje realizované MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV.</p> <p>MAS Holicko v minulosti spolupracovalo s blízkými MAS, např. v projektu Společného využití praxe v oblasti evaluace strategií či v projektu spolupráce pro zavádění regionálního značení místních produktů – Kraj Perštejnů regionální produkt. MAS Holicko je členem Národní sítě MAS ČR a jejího krajského sdružení a dále Celostátní sítě pro venkov. Záměrem MAS v tomto programovém období je udržet spolupráci se stávajícími subjekty a dále ji tématicky rozvíjet a nadto navázat spolupráci s dalšími MAS (i z jiných krajů ČR).</p>
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl: A.1.2 Rozvíjení vnějších vztahů MAS
Oblasti podpory	<p>Podpora představuje realizaci jak investičních, tak i neinvestičních projektů spolupráce MAS.</p> <p>1) Realizace propagačních, informačních, vzdělávacích a volnočasových akcí zaměřených na témata, která jsou řešena v SCLLD MAS Holicko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí, • Podpora školství a celoživotního vzdělávání, • Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí, • Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu, • Podpora volnočasových aktivit a spolkového života v obcích • Zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území, • Zajištění bezpečnosti občanů (bezpečnost silničního provozu a rozvoj cyklodopravy, protipovodňová a požární prevence, zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem), • Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny, • Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel, • Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace, • Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu, • Vytvoření potřebného zázemí pro rozvoj cestovního ruchu včetně propagace regionu (infrastruktura pro cest. ruch, podpora turisticky a historicky významných objektů), • Rozvoj venkovské turistiky (podpora ubytovacích a stravovacích kapacit, cykloturistiky), • Prezentace regionu Holicka na regionální, národní i mezinárodní úrovni (podpora informačních a návštěvnických center, propagace regionu), • Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetrného hospodaření v krajině, • Efektivní nakládání s odpady, • Udržitelné nakládání s přírodními zdroji a posilování environmentální vzdělanosti.

	Výstupem této spolupráce by mělo být pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, apod. včetně tvorby produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.).					
	2) Realizaci investičních projektů spolupráce je možné uvažovat v rámci těchto oblastí: <ul style="list-style-type: none"> Investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb, Investice související se vzdělávacími aktivitami, Investice do informačních a turistických center.					
Definice příjemce podpory	Příjemcem dotace může být pouze MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV. Kromě jiných místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se: <ul style="list-style-type: none"> skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni; skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU.					
Výše způsobilých výdajů	min.	50 000 Kč				
	max.	5 000 000 Kč				
Preferenční kritéria	Nerelevantní					
Indikátory výstupu	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	92501	Celkové veřejné výdaje (O.1)	EUR	0	0	21 478
Indikátory výsledku	ID	název	MJ	výchozí hodnota	milník (2018)	cílová hodnota
	-	Závazný indikátor není stanoven	-	-	-	-

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.4.3 Integrovaný přístup napříč programovými rámci

V rámci integračního přístupu mezi programovými rámci byly vymezeny dvě kategorie „integrace s nižším potenciálem“ a „integrace s vyšším potenciálem“. Z pohledu míry integrace jednotlivých opatření, resp. fichí v rámci programových rámců mají nejvyšší potenciál fiche PRV. Především se jedná o podnikatelsky zaměřené fiche I, II, III – „Podpora zemědělských podniků“, „Podpora potravinářských podniků“ a „Podpora malých podniků“. Mezi nimi lze taktéž očekávat možnost synergických efektů. Nižší míru potenciálu lze spatřit mezi fichí „Ochrana lesních porostů“ a „Zpřístupnění lesa návštěvníkům“. Ostatní opatření či fiche mají zanedbatelný integrační potenciál.

Tab. 109: Integrovaný přístup mezi programovými rámci

Programový rámec Opatření / Fiché	IROP Opatření I - Vzdělávání	IROP Opatření II – Bezpečnost silničního provozu	PRV Fiché I – Podpora zemědělských podniků	PRV Fiché II – Podpora potravinářských podniků	PRV Fiché III- Podpora malých podniků	PRV Fiché IV – Ochrana lesních porostů	PRV Fiché V – Zpřístupnění lesa návštěvníkům	PRV Fiché VI – Spolupráce místních akčních skupin
IROP Opatření I - Vzdělávání								
IROP Opatření II – Bezpečnost silničního provozu								
PRV Fiché I – Podpora zemědělských podniků								
PRV Fiché II – Podpora potravinářských podniků								
PRV Fiché III- Podpora malých podniků								
PRV Fiché IV – Ochrana lesních porostů								
PRV Fiché V – Zpřístupnění lesa návštěvníkům								
PRV Fiché VI – Spolupráce místních akčních skupin								
			Integrace s nižším potenciálem			Integrace s vyšším potenciálem		

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.4.3.1 Integrovaný přístup mezi programovými rámci a opatřeními SCLLD mimo programové rámce

Programový rámec IROP

Opatření „Vzdělávání“ v rámci programového rámce IROP je provázáno s dvěma opatřeními SCLLD mimo programový rámec, a to „B.2.1.1 Volnočasové aktivity a spolkový život“ a „C.2.1.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu“. Především podpora v oblasti vzdělávání je úzce spjata se zaměstnaností. Tedy lze navázat na projekty, které budou podpořeny v rámci opatření „Vzdělávání“, a realizovat další aktivity v rámci opatření na podporu zaměstnanosti SCLLD, které mohou sloužit jako nadstavba vzdělávacím projektům a usnadnit vstup na trh práce či zvýšení kompetencí osob na trhu práce.

V rámci opatření „Vzdělávání“ budou moci být podpořeny i projekty na podporu infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže. Toto se úzce prolíná s opatřením „B.2.1.1 Volnočasové aktivity a spolkový život“. Bude rovněž možné provázat jejich aktivity.

V rámci opatření „Bezpečnost silničního provozu“ je vazba na opatření SCLLD „B.3.1.2 Rozvoj dopravní infrastruktury“ a částečně i na „B.4.1.2 Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem“, které je zaměřeno na preventivně bezpečnostní akce v oblasti dopravy.

Programový rámec PRV

Fiche I, II a III – „Podpora zemědělských podniků“, „Podpora potravinářských podniků“ a „Podpora malých podniků“ je vazba na opatření SCLLD v rámci specifického cíle „B.3.1 Zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti“, jelikož kvalitní technická a dopravní infrastruktura má vliv, resp. podmiňuje rozvoj podnikatelských aktivit v regionu.

Dále je zde vazba na specifický cíl C.1.2 zaměřený na rozvoj podnikatelských subjektů v oblasti drobného podnikání a služeb a také regionálních produktů, řemesel a služeb.

Stejně tak lze identifikovat vazbu mezi nimi a opatřením SCLLD „D.1.2.1 Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky“. Ve fichi III se počítá s rozvojem agroturistiky, tedy je úzce provázána s tímto opatřením. Ale rovněž i fiche I a II jsou s ním ve vzájemné vazbě.

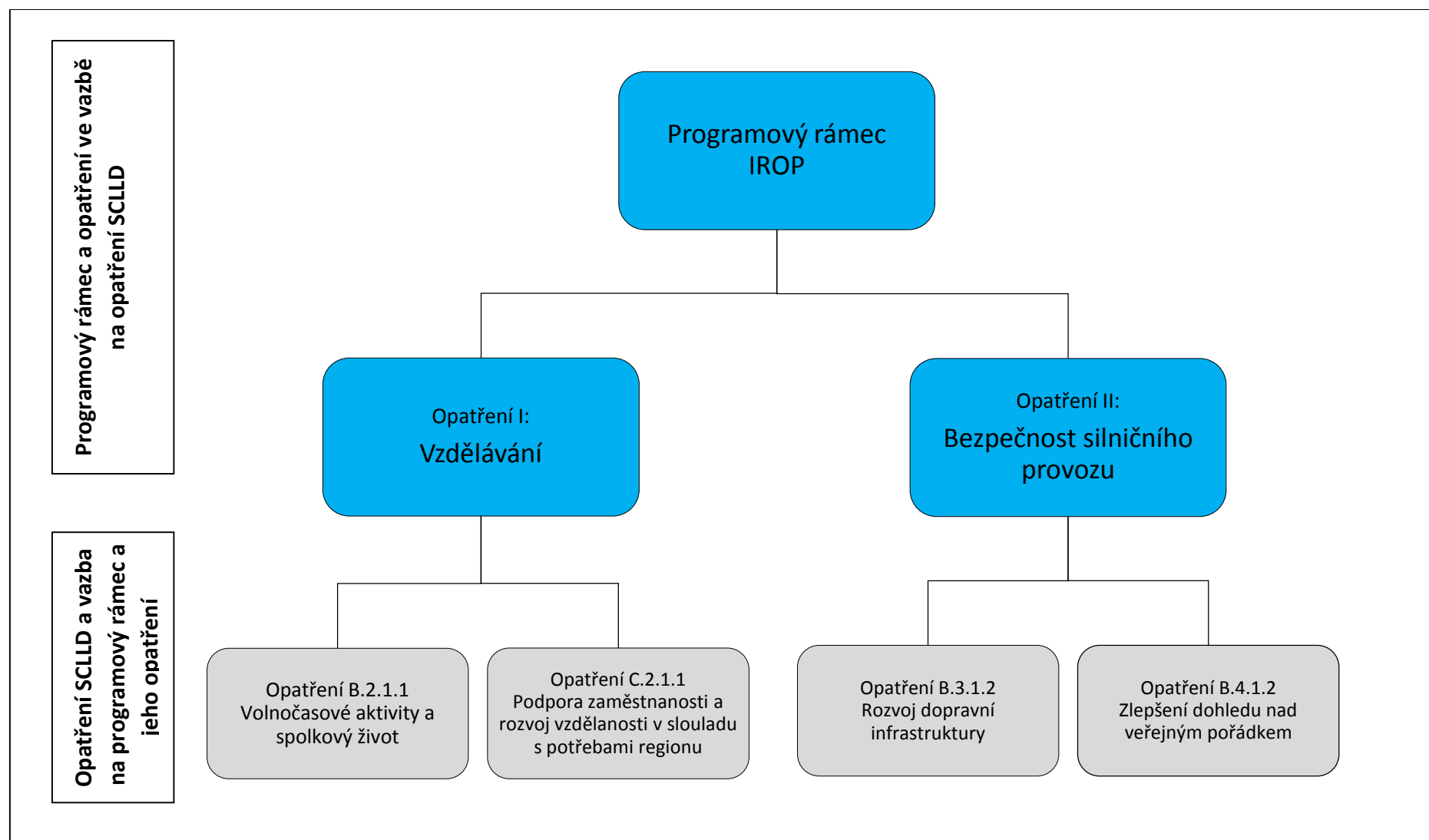
Taktéž je možné nalézt vazbu mezi těmito fichemi a specifickým cílem „E.1.1 Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetřeného hospodaření v krajině“ a jeho opatřeními (zvláště E.1.1.1 a E.1.1.2). V rámci fichí budou podporovány aktivity šetrné k životnímu prostředí, např. zavedení ekologických technologií do výroby, což má provázanost se zmíněným specifickým cílem.

Fiche IV „Ochrana lesních porostů“ je rovněž provázána se specifickým cílem „E.1.1“ a jeho všemi opatřeními, protože ochrana zpevňujících a melioračních dřevin nejen, že mají vliv na ekologickou hodnotu krajiny, ale také na její vodní režim.

Fiche V „Zpřístupnění lesa návštěvníkům“ má úzkou vazbu na cestovní ruch a rekreaci, tedy na specifické cíle „D.1.1 Infrastruktura pro cestovní ruch“ a „D.1.2.1 Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky“.

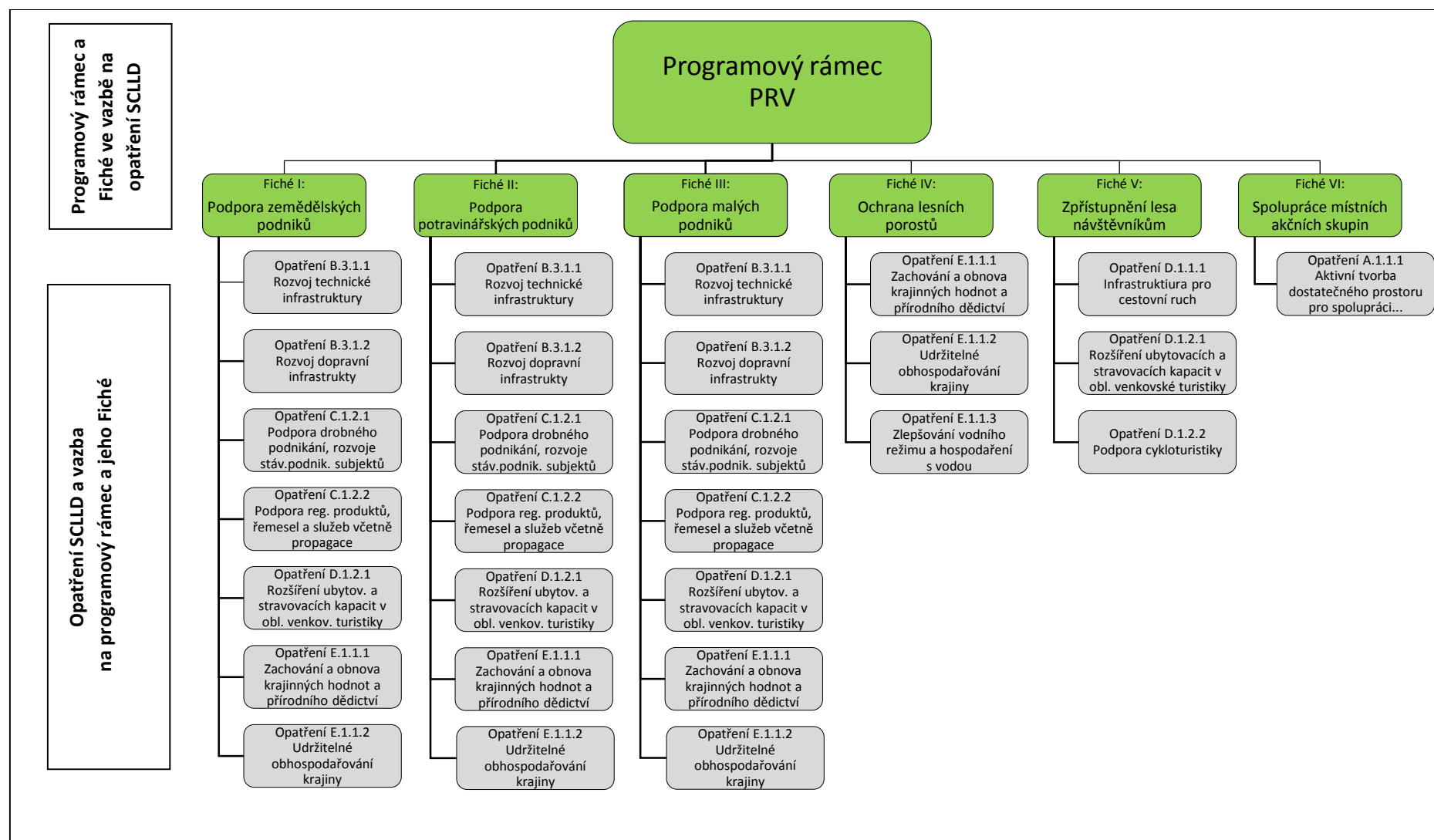
Fiche VI „Spolupráce místních akčních skupin“ je částečně provázána s opatřením SCLLD A.1.1.1 zaměřeného na rozvoj spolupráce mezi subjekty v rámci území MAS Holicko.

Obr. 9: Grafické znázornění vazby programového rámce IROP na opatření SCLLD mimo programové rámce

Zdroj dat: vlastní zpracování

Obr. 10: Grafické znázornění vazby programového rámce PRV na opatření SCLLD mimo programové rámce

Zdroj dat: vlastní zpracování

C.5 Horizontální témata

Horizontální témata byla definována Evropskou komisí jako průřezová (a následně byla schválena členskými státy – viz Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006). Tato témata prostupují všemi oblastmi socioekonomického rozvoje a na nich postavených operačních programech a dále je nutné na ně pohlížet jako na jednu z priorit Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko. Při zpracování této strategie byla horizontální témata zohledněna a dodržována.

Pro programové období 2014 – 2020 (2023) Evropská komise určila 3 horizontální témata, která nesmí být narušována. Jsou jimi:

- **udržitelný rozvoj**, který není pouze chápán ve smyslu ochrany přírody a zlepšování environmentální kvality, ale jako „*dosahování rovnováhy mezi oblastí hospodářskou, sociální a environmentální*“;
- **podpora rovnosti mezi muži a ženami**, která se uplatňuje v nepreferenci jednoho pohlaví při získávání podpory, ve vyváženém zastoupení mužů a žen, v rovnosti v odměňování apod.;
- **rovné příležitosti a zákaz diskriminace** znamená zajištění rovných podmínek pro získání podpory bez ohledu na pohlaví, rasovou či etnickou příslušnost, vyznání, světový názor, zdravotní stav, věk nebo sexuální orientaci. V širším pojetí se tento přístup také vztahuje na další ohrožené skupiny jako osoby ohrožené sociálním vyloučením, dlouhodobě nezaměstnané, osoby s nízkou kvalifikací či bez kvalifikace, azylanty a imigranty, drogově závislé, propuštěné vězně, absolventy škol aj..

Nadto v PRV byly stanoveny další tři průřezové cíle, resp. specifická témata programu, která jsou promítnuta do jednotlivých opatření PRV a jejich naplňování bude povinné pro jednotlivé projekty. Jsou jimi:

- **životní prostředí** – jedná se o snahu zajistit environmentálně příznivý způsob hospodaření se zemědělskou a lesnickou půdou;
- **zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně** – jedná se o celou škálu aktivit, které slouží ke snižování produkce skleníkových plynů vznikajících při zemědělské a lesnické činnosti, vázání těchto plynů na biomasu a půdu (tedy upoutání mimo uhlíkový cyklus) a doprovodné efekty vyplývající z klimatické změny jako je oteplování, častější výskyt sucha a povodňových situací, rozšiřování škůdců aj.;
- **inovace** – v současném zemědělství, potravinářství i lesnictví jsou značné rezervy a potenciál pro využití inovací. Projekty proto mají být zaměřeny na přenos znalostí v těchto oblastech, spolupráci mezi výzkumem, vývojem a praxí, zvyšování produktivity, zapojení nových technologií a rovněž i na využití inovací v oblasti podnikového managementu a marketingu.

Pro řešení těchto průřezových cílů PRV byly vytyčeny jednotlivé strategie pro jejich implementaci. Projekty v dotyčných opatřeních by měly respektovat a využívat tyto strategie pro dosažení kýžených efektů. Průřezové cíle byly rovněž využity při zpracování strategie a tvorbě strategických, specifických cílů a opatření.

Při procesu výběru žádostí nebudou podpořeny ty projekty, které by měly negativní vliv na výše uvedená horizontální témata. Povinností žadatelů při realizaci projektů je zajištění alespoň neutrálního vztahu k daným tématům. Horizontální témata budou brána jako jedno z kritérií při hodnocení a výběru projektů. Pokud při posuzování o přijatelnosti se dopěje ke stanovisku, že projekt je v rozporu s horizontálními tématy, bude automaticky vyloučen z dalšího posuzování.

Tab. 110: Horizontální témata (udržitelný rozvoj, podpora rovnosti a rovné příležitosti) ve vztahu k jednotlivým opatřením SCLLD

Horizontální témata			
Opatření SCLLD	Udržitelný rozvoj	Podpora rovnosti mezi muži a ženami	Rovné příležitosti a zákaz diskriminace
A.1.1.1 Aktivní tvorba dostatečného prostoru na setkávání, navazování kontaktů a spolupráci nejrozličnějších subjektů ať již vně, či uvnitř jednotlivých sektorů a zájmových skupin místního partnerství	pozitivní	neutrální	neutrální
A.1.2.1 Přenos zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni	pozitivní	neutrální	neutrální
B.1.1.1 Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí	neutrální	neutrální	neutrální
B.1.1.2 Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí	neutrální	pozitivní	pozitivní
B.1.1.3 Podpora školství a celoživotního vzdělávání	neutrální	pozitivní	pozitivní
B.1.1.4 Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu	neutrální	pozitivní	pozitivní
B.2.1.1 Volnočasové aktivity a spolkový život	neutrální	pozitivní	neutrální
B.2.1.2 Kulturní, společenské a sportovní akce a zázemí pro jejich pořádání	neutrální	pozitivní	neutrální
B.3.1.1 Rozvoj technické infrastruktury	neutrální	neutrální	neutrální
B.3.1.2 Rozvoj dopravní infrastruktury	neutrální	neutrální	neutrální
B.3.1.3 Dopravní dostupnost a obslužnost regionu	neutrální	neutrální	neutrální
B.4.1.1 Podpora bezpečnosti silničního provozu a rozvoj cyklo dopravy v obcích regionu	neutrální	neutrální	neutrální
B.4.1.2 Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem	neutrální	neutrální	neutrální
B.4.1.3 Protipovodňová a požární prevence	neutrální	neutrální	neutrální
C.1.1.1 Podpora rozvoje zemědělského podnikání	pozitivní	neutrální	neutrální
C.1.1.2 Podpora lesního hospodářství	pozitivní	neutrální	neutrální

Horizontální témata			
Opatření SCLLD	Udržitelný rozvoj	Podpora rovnosti mezi muži a ženami	Rovné příležitosti a zákaz diskriminace
C.1.2.1 Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel	pozitivní	neutrální	neutrální
C.1.2.2 Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace	pozitivní	neutrální	neutrální
C.2.1.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu	pozitivní	pozitivní	pozitivní
D.1.1.1 Infrastruktura pro cestovní ruch (rozhledny, pěší stezky, naučné stezky, půjčovny sportovních potřeb, servis, apod.)	neutrální	neutrální	neutrální
D.1.1.2 Podpora turisticky a historicky významných objektů	neutrální	neutrální	neutrální
D.1.2.1 Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky	neutrální	neutrální	neutrální
D.1.2.2 Podpora cykloturistiky	neutrální	neutrální	neutrální
D.2.1.1 Podpora informačních a návštěvnických center a jejich spolupráce	neutrální	neutrální	neutrální
D.2.1.2 Propagace regionu (i mimo jeho území) a v něm působících subjektů	neutrální	neutrální	neutrální
E.1.1.1 Zachování a obnova krajinných hodnot a přírodního dědictví	pozitivní	neutrální	neutrální
E.1.1.2 Udržitelné obhospodařování krajiny	pozitivní	neutrální	neutrální
E.1.1.3 Zlepšování vodního režimu v krajině a hospodaření s vodou	pozitivní	neutrální	neutrální
E.2.1.1 Zkvalitnění hospodaření s odpady	pozitivní	neutrální	neutrální
E.2.1.2 Revitalizace černých skládek a zátěží	pozitivní	neutrální	neutrální
E.3.1.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji	pozitivní	neutrální	neutrální
E.3.1.2 Vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí	pozitivní	neutrální	neutrální

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 111: Horizontální témata PRV (životní prostředí, zmírňování změny klimatu a inovace) ve vztahu k jednotlivým opatřením SCLLD

Horizontální témata			
Opatření SCLLD	Životní prostředí	Zmírňování změny klimatu	Inovace
A.1.1.1 Aktivní tvorba dostatečného prostoru na setkávání, navazování kontaktů a spolupráci nejrozličnějších subjektů ať již vně, či uvnitř jednotlivých sektorů a zájmových skupin místního partnerství	neutrální	neutrální	neutrální
A.1.2.1 Přenos zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni	neutrální	neutrální	neutrální
B.1.1.1 Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí	neutrální	neutrální	neutrální
B.1.1.2 Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí	neutrální	neutrální	neutrální
B.1.1.3 Podpora školství a celoživotního vzdělávání	neutrální	neutrální	neutrální
B.1.1.4 Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu	neutrální	neutrální	neutrální
B.2.1.1 Volnočasové aktivity a spolkový život	neutrální	neutrální	neutrální
B.2.1.2 Kulturní, společenské a sportovní akce a zázemí pro jejich pořádání	neutrální	neutrální	neutrální
B.3.1.1 Rozvoj technické infrastruktury	neutrální	neutrální	neutrální
B.3.1.2 Rozvoj dopravní infrastruktury	neutrální	neutrální	neutrální
B.3.1.3 Dopravní dostupnost a obslužnost regionu	neutrální	neutrální	neutrální
B.4.1.1 Podpora bezpečnosti silničního provozu a rozvoj cyklo dopravy v obcích regionu	neutrální	neutrální	neutrální
B.4.1.2 Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem	neutrální	neutrální	neutrální
B.4.1.3 Protipovodňová a požární prevence	neutrální	neutrální	neutrální
C.1.1.1 Podpora rozvoje zemědělského podnikání	pozitivní	pozitivní	pozitivní
C.1.1.2 Podpora lesního hospodářství	pozitivní	pozitivní	pozitivní

Horizontální témata			
Opatření SCLLD	Životní prostředí	Zmírňování změny klimatu	Inovace
C.1.2.1 Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel	pozitivní	neutrální	pozitivní
C.1.2.2 Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace	pozitivní	neutrální	pozitivní
C.2.1.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu	neutrální	neutrální	neutrální
D.1.1.1 Infrastruktura pro cestovní ruch (rozhledny, pěší stezky, naučné stezky, půjčovny sportovních potřeb, servis, apod.)	neutrální	neutrální	neutrální
D.1.1.2 Podpora turisticky a historicky významných objektů	neutrální	neutrální	neutrální
D.1.2.1 Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky	neutrální	neutrální	neutrální
D.1.2.2 Podpora cykloturistiky	neutrální	neutrální	neutrální
D.2.1.1 Podpora informačních a návštěvnických center a jejich spolupráce	neutrální	neutrální	neutrální
D.2.1.2 Propagace regionu (i mimo jeho území) a v něm působících subjektů	neutrální	neutrální	neutrální
E.1.1.1 Zachování a obnova krajinných hodnot a přírodního dědictví	pozitivní	pozitivní	pozitivní
E.1.1.2 Udržitelné obhospodařování krajiny	pozitivní	pozitivní	pozitivní
E.1.1.3 Zlepšování vodního režimu v krajině a hospodaření s vodou	pozitivní	pozitivní	pozitivní
E.2.1.1 Zkvalitnění hospodaření s odpady	pozitivní	neutrální	pozitivní
E.2.1.2 Revitalizace černých skládek a zátěží	pozitivní	neutrální	pozitivní
E.3.1.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji	pozitivní	neutrální	pozitivní
E.3.1.2 Vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí	pozitivní	neutrální	pozitivní

Zdroj dat: vlastní zpracování

Tab. 112: Horizontální témata ve vazbě na opatření a Fiché v rámci programových rámců

Horizontální témata						
Programový rámec: Opatření/Fiché	Všeobecné			PRV		
	Udržitelný rozvoj	Podpora rovnosti mezi muži a ženami	Rovné příležitosti a zákaz diskriminace	Životní prostředí	Zmírňování změny klimatu	Inovace
IROP: Opatření I – Vzdělávání	neutrální	pozitivní	pozitivní	neutrální (není relevantní)	neutrální (není relevantní)	neutrální (není relevantní)
IROP: Opatření II – Bezpečnost silničního provozu	neutrální	neutrální	neutrální	neutrální (není relevantní)	neutrální (není relevantní)	neutrální (není relevantní)
PRV: Fiché I – Podpora zemědělských podniků	pozitivní	neutrální	neutrální	pozitivní	pozitivní	pozitivní
PRV: Fiché II – Podpora potravinářských podniků	pozitivní	neutrální	neutrální	pozitivní	pozitivní	pozitivní
PRV: Fiché III – Podpora malých podniků	pozitivní	neutrální	neutrální	pozitivní	neutrální	pozitivní
PRV: Fiché IV – Ochrana lesních porostů	pozitivní	neutrální	neutrální	pozitivní	pozitivní	neutrální
PRV: Fiché V – Zpřístupnění lesa návštěvníkům	pozitivní	neutrální	neutrální	pozitivní	neutrální	neutrální
PRV: Fiché VI – Spolupráce místních akčních skupin	pozitivní	neutrální	neutrální	neutrální	neutrální	pozitivní

Zdroj dat: vlastní zpracování

D. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Implementační část strategie popisuje standardy práce MAS Holicko při realizaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko. Jsou zde popsány činnosti povinných orgánů MAS, jejich úkoly, povinnosti a odpovědnosti. Jsou zde uvedeny postupy, hodnocení, výběr a schvalování projektů v rámci MAS. A mimoto je zde popsána i spolupráce mezi MAS, a to jak na národní, tak i mezinárodní úrovni.

D.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS

MAS Holicko, o.p.s. byla založena v roce 2006 na území téměř totožném s územím mikroregionu Holicko (založeno 2000). Vznikla jako přirozeně se vyvíjející společenství, navazující na již existující síť vztahů a spolupráce na úrovni mikroregionu a rozšířila platformu diskusního pole o dalším rozvoji regionu Holicka, zapojením dalších subjektů (občanů, podnikatelů, spolků) spolupracujících na principu partnerství.

Jako obecně prospěšná společnost má zákonem stanovené orgány, které řídí a kontrolují její činnost:

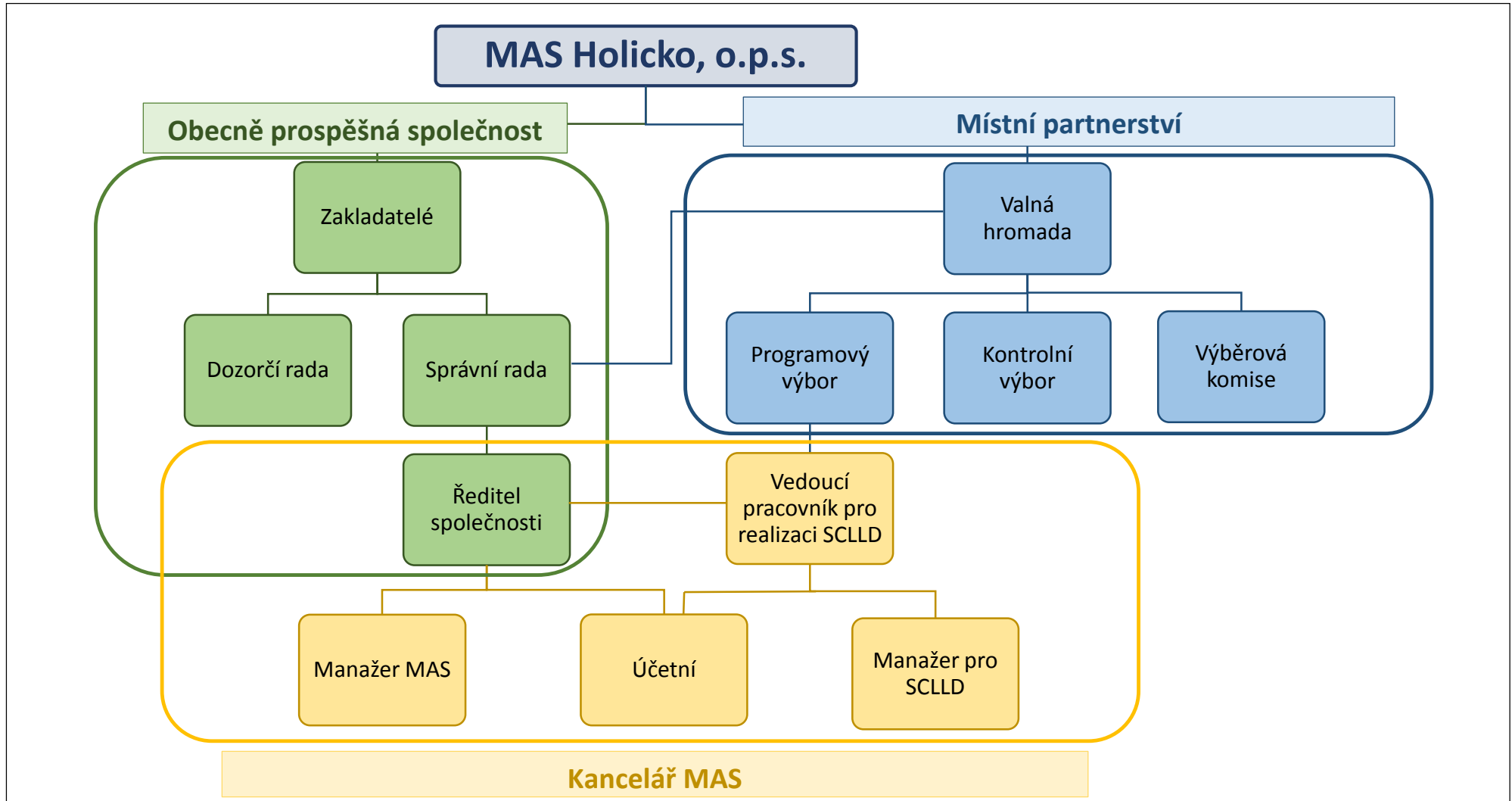
1. **Zakladatelé společnosti** – Založili obecně prospěšnou společnost, jmenují a odvolávají členy Správní a Dozorčí rady.
2. **Správní rada** – Nejvyšší orgán společnosti, který rozhoduje o veškeré činnosti společnosti a o použití jejich finančních prostředků.
3. **Ředitel společnosti** – Statutární orgán společnosti, který řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem.
4. **Dozorčí rada** – Kontrolní orgán společnosti, který kontroluje a hodnotí činnost obecně prospěšné společnosti.

Kromě toho má společnost zřízenou kancelář MAS, jež je řízena Ředitelem společnosti.

5. **Manažer MAS** – Vykonává veškeré úkony nezbytné pro chod MAS mimo SCLLD. Jedná s partnery MAS, účastní se přípravy projektů MAS, konzultuje projektové záměry, provádí dotační poradenství, zajišťuje propagaci MAS, archivuje dokumenty, apod.
6. **Účetní** – Vykonává legislativní úkony nezbytné pro chod MAS. Vede účetní evidenci projektů a jejich realizace, záznamy o kontrolách a evidenci čerpání dotace a financování z vlastních zdrojů.

Z důvodu splnění podmínek Standardizace místních akčních skupin v programovém období 2014 – 2020 bylo nutné upravit vnitřní organizační uspořádání společnosti – vytvořit **organizační složku pod názvem místní partnerství (MAS)**. Ta vznikla v prosinci 2014 na základě smlouvy mezi partnery MAS a obecně prospěšné společnosti a jejím úkolem je realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na území MAS Holicko. Dle podmínek kladených na MAS má tato organizační složka definované vlastní orgány, které řídí její činnost: Valná hromada (nejvyšší orgán), Programový výbor (rozhodovací orgán), Kontrolní výbor (kontrolní orgán), Výběrová komise (výběrový orgán). Více viz následující kapitola.

Obr. 11: Organizační schéma MAS Holicko, o.p.s.

Zdroj dat: vlastní zpracování

D.1.1 Popis místního partnerství

Místní akční skupinu tvoří partnerství mezi veřejným, soukromým a neziskovým sektorem, tzn., že partneři MAS Holicko jsou jak ze sektoru veřejného, tak i soukromého (podnikatelského) a neziskového.

MAS Holicko je otevřená organizace, tzn. stále hledající nové partnery, kteří mají zájem aktivně se zapojit do spolurozhodování o rozvoji regionu Holicka. Podmínkou je způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost a sídlo/provozovna nebo trvalé bydliště nebo prokazatelná působnost na území regionu MAS Holicko.

Aktuální seznam partnerů MAS je uveden na webových stránkách MAS Holicko www.holicko.cz.

Zájmové skupiny

Během působení MAS Holicko, o.p.s. v regionu a během přípravy této strategie se vyvinulo v rámci místního partnerství několik zájmových skupin, které se zapojili různou formou do komunitního rozvoje regionu. Každá zájmová skupina je zaměřena na určitou problematiku programu CLLD. Partner se za účelem realizace strategie řadí do jedné z následujících zájmových skupin podle své převažující činnosti:

- Místní samospráva a svazky obcí,
- Volnočasové aktivity a spolkový život,
- Vzdělávání, sociální a zdravotnické služby,
- Zemědělství, lesnictví, potravinářství a rybářství,
- Podnikání v ostatních oblastech,
- Cestovní ruch,
- Životní prostředí.

Níže uvedená tabulka znázorňuje zainteresovanost jednotlivých zájmových skupin v klíčových oblastech řešených Strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko.

Tab. 113: Zainteresovanost zájmových skupin v klíčových oblastech řešených SCLLD

Zájmové skupiny	Klíčové oblasti řešené SCLLD				
	A. Partnerská spolupráce	B. Kvalitní život v obcích	C. Podpora podnikání a zaměstnanosti	D. Rozvoj cestovního ruchu	E. Životní prostředí
Místní samospráva	X	X		X	X
Volnočasové aktivity a spolkový život	X	X		X	
Vzdělávání, sociální a zdravotnické služby	X	X	X		
Zemědělství, lesnictví, potravinářství, rybářství	X		X	X	X
Podnikání v ostatních oblastech	X		X	X	X
Cestovní ruch	X	X	X	X	
Životní prostředí	X	X		X	X

Zdroj dat: vlastní zpracování

D.1.2 Orgány místního partnerství

Místní partnerství je v rámci MAS Holicko, o.p.s. začleněno jako organizační složka bez právní subjektivity. Dle podmínek kladených na MAS má místní partnerství definované tyto orgány: Valná hromada (nejvyšší orgán), Programový výbor (rozhodovací orgán), Kontrolní výbor (kontrolní orgán) a Výběrová komise (výběrový orgán). Kompetence orgánů vycházejí ze standardizačních podmínek daných Ministerstvem zemědělství pro programové období 2014 – 2020 a podrobně jsou specifikovány statutem a interními dokumenty MAS Holicko, o.p.s. (níže jsou uvedeny základní pravomoci a odpovědnosti).

1. **Valná hromada MAS (nejvyšší orgán)** – Valná hromada MAS je tvořena všemi partnery MAS, přičemž veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv. Valná hromada odpovídá za distribuci veřejných prostředků a provádění SCLLD v území působnosti MAS Holicko – schvaluje SCLLD, schvaluje způsob hodnocení a výběr projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů a schvaluje rozpočet Místního partnerství.
2. **Programový výbor (rozhodovací orgán)** – Členové rozhodovacího orgánu musí být voleni z partnerů MAS, přičemž veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv. Do jeho kompetence spadá zejména schvalování výzev k podávání žádostí, výběr projektů a stanovení výše alokace na projekty na základě návrhu výběrového orgánu.
3. **Kontrolní výbor (kontrolní orgán)** – Členové kontrolního orgánu musí být voleni z partnerů MAS. Do jeho kompetence spadá zejména dohled nad tím, že Místní partnerství vyvíjí svou činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD. Kontroluje účetnictví organizační složky. V rámci SCLLD kontroluje způsob výběru projektů, včetně vyřizování odvolávání žadatelů proti výběru MAS. Je zodpovědný za monitoring a hodnocení SCLLD (indikátorový a evaluační plán SCLLD).
4. **Výběrová komise (výběrový orgán)** – Členové výběrového orgánu musí být voleni ze subjektů, které na území MAS prokazatelně místně působí. Veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv. Do jeho kompetence spadá zejména prvotní výběr projektů na základě objektivních kritérií (navrhuje jejich pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů SCLLD).

Kromě toho má společnost zřízenou kancelář MAS. Veškeré činnosti spojené s realizací SCLLD jsou řízeny vedoucím pracovníkem pro realizaci SCLLD.

5. **Vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD** – Zadává úkoly pracovníkům kanceláře, kontroluje výsledky činnosti, které předkládá Programovému výboru. Jeho úkolem je připravovat skladbu aktivit, návrh rozpočtu, facilituje jednání orgánů. Zastupuje MAS při jednání s partnery. V případě potřeby jedná se členy komisí a pracovních skupin.
6. **Manažer pro SCLLD** – Zodpovídá za kompletní realizaci a administraci CLLD, výsledky předkládá vedoucímu pracovníkovi pro SCLLD, administruje žádosti v rámci CLLD, jedná se žadateli a úřady v rámci CLLD, archivuje dokumenty, eviduje a komunikuje se členy. V případě potřeby jedná se členy komisí a pracovních skupin.
7. **Účetní** – Vykonává legislativní úkony nezbytné pro chod MAS. Vede účetní evidenci projektů a jejich realizace, záznamy o kontrolách a evidenci čerpání dotace a financování z vlastních zdrojů.

Aktuální seznam členů jednotlivých orgánů a zaměstnanců MAS je uveden na webových stránkách MAS Holicko www.holicko.cz.

D.1.3 Definování odpovědností za realizaci

Odpovědnost za realizaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko pro roky 2014 – 2020 nese Místní partnerství začleněné v rámci MAS Holicko, o.p.s. jako organizační složka bez právní subjektivity.

Konkrétní kompetence a odpovídající odpovědnost orgánů MAS a členů orgánů MAS jsou definovány v předcházející kapitole popisující orgány místního partnerství. Podrobně jsou pak specifikovány statutem MAS Holicko, o.p.s.

D.1.4 Personální kapacity

Výkonnou silou při realizaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko 2014 – 2020 je Vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD a Manažer pro SCLLD.

Úloha **vedoucího pracovníka pro realizaci SCLLD** spočívá především v:

- všestranné odborné poradenství v rámci přípravy a realizaci SCLLD,
- supervize administrativní, finanční a správní činnosti společnosti ve prospěch Místního partnerství,
- facilitace jednání orgánů Místního partnerství,
- podpora spolupráce partnerů,
- iniciování nových forem spolupráce, příprava projektů,
- monitoring projektových záměrů a jejich vkládání do datábase projektů,
- propojování projektových záměrů do společných projektů,
- příprava projektových záměrů a projektů k žádostem o dotace,
- řízení projektů a zpracování závěrečných zpráv k projektům,
- zprostředkování informací o možnostech získávání finančních prostředků z fondů EU a ČR obcím, NNO, podnikatelským subjektům, veřejnosti a dalším cílovým skupinám,
- vytváření evidence projektů a projektových záměrů zpracovaných pro dané území, které jsou v souladu s horizontálními prioritami EU,
- poskytování jednorázového i kontinuálního poradenského servisu předkladatelům projektů,
- zajištění organizování akcí MAS,
- zajištění propagace MAS,
- administrativní evidence MAS a spolupráce s externí účetní o vedení účetnictví a personalistiky,
- komunikace se spolupracujícími MAS.

Pracovní povinnosti **manažera pro SCLLD** jsou následující:

- vybírání a registrace žádostí o dotaci od žadatelů,
- administrativní kontrola (kontrola formálních náležitostí a kontrola přijatelnosti) těchto žádostí,
- administrace průběhu výzev (vyúčtovávání projektů,...),
- evidence projektů včetně archivace,
- poskytování informací žadatelům.

D.1.5 Vzdělávání zaměstnanců a partnerů MAS

Vzdělávání zaměstnanců (vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD, manažer pro SCLLD) a partnerů MAS je velice důležité pro zdárnou realizaci SCLLD.

D.1.5.1 Dosavadní vzdělávání a výměna zkušeností

Zaměstnanci MAS (zejména vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD, budoucí manažeři pro SCLLD) a i někteří partneři se již ve fázi přípravy SCLLD účastnily seminářů organizovaných především Národní sítí MAS ČR, Celostátní sítí pro venkov, apod., jež byly zaměřeny na téma komunitně vedeného místního rozvoje, přípravu strategie a nové programovací období 2014 – 2020. Cílem těchto seminářů bylo kromě získání nových informací i navázání spolupráce s jinými MAS v rámci ČR, výměna zkušeností a osvojování příkladů dobré praxe. Takto získané informace a zkušenosti byly následně předány dalším partnerům MAS.

Zde jsou uvedeny alespoň některé absolvované semináře a konference z doby přípravy SCLLD:

- seminář „Příprava strategie komunitně vedeného místního rozvoje a její jednotlivé aspekty“, Týnec nad Sázavou 12. 3. 2014,
- seminář „Školení společné metodiky tvorby SCLLD a její implementace“, Hlinsko, 3. – 4. 6. 2014,
- seminář k metodice pro standardizaci MAS v programovacím období 2014-2020, Praha, 29. 7. 2014,
- konference Venkov 2014, Konstantinovy Lázně, 16. - 18. 10. 2014,
- exkurze „Příklady dobré praxe MAS Český západ a MAS v Bavorsku“, 6. – 7. 11. 2014,
- seminář „Vhodné fungování a zapojení nástrojů územních politik“, Svitavy, 25. 11. 2014,
- seminář „Příklady dobré praxe v oblasti sociálního podnikání na území Pardubického kraje“, Bystré, 10. 12. 2014,
- seminář „Evropské fondy 2014-2020: Jednoduše pro lidi“, Hradec Králové, 15. 12. 2014,
- seminář "Komunitně vedený místní rozvoj v operačních programech 2014 – 2020", Praha, 3. 3. 2015,
- seminář "Krátké potravinové řetězce", Praha, 12. 3. 2015,
- seminář k PRV 2014 – 2020, Lázně Bohdaneč, 25. 3. 2015,
- seminář k IROP 2014 – 2020, Praha, 4. 5. 2015,
- konference LeaderFEST 2015, Náchod, 18. – 19. 6. 2015,
- Informační seminář pro MAS ke strategiím CLLD, Praha, 29. 7. 2015,
- Seminář PRV 2014 – 2020, 1. kolo, Brno, 17. 9. 2015,
- Konference Venkov 2015, Velehrad, 12. – 13. 11. 2015,
- Workshop pro MAS k SCLLD v PRV a IROP, Hlinsko, 26. 11. 2015.

D.1.5.2 Plánované vzdělávání a výměna zkušeností

Zaměstnanci MAS (zejména vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD, manažer pro SCLLD) a stěžejní (nejaktivnější) partneři MAS se budou vzdělávat v rámci všeobecné nabídky pro vzdělávání v CLLD, která je velice široká a většinou i dotovaná z EU fondů (tj. pro členy zdarma). Za naprosté minimum

považujeme účast na cca 5 - 6 systémovějších školeních a dále účast na velkém počtu seminářů, konferencí a setkání vzájemné spolupráce MAS (desítky za celé období 2014 - 2023).

Cílem těchto seminářů bude kromě vzdělávání i navázání spolupráce s jinými MAS v rámci ČR, výměna zkušeností a osvojování příkladů dobré praxe. Takto získané informace a zkušenosti budou následně předány ostatním partnerům MAS, případně i dalším místním aktérům z území MAS Holicko.

D.2 Popis postupů pro vyhlášení výzev MAS, hodnocení a výběr projektů s uvedením plánované personální kapacity

MAS Holicko vyhlašuje výzvu MAS na předkládání projektů v rámci specifické výzvy ŘO (respektive platební agentura SZIF v případě PRV) vždy minimálně jednou za kalendářní rok. Manažeři pro SCLLD jsou zodpovědní za příjem projektů a jejich administrativní kontrolu (kontrola formálních náležitostí a přijatelnosti). Výběrová komise provádí následné hodnocení projektů podle objektivních výběrových kritérií a Programový výbor rozhodne o výběru projektů, jež budou podpořeny.

Poté MAS postoupí vybrané projekty ŘO k závěrečnému ověření jejich způsobilosti před schválením. ŘO provádí kontrolu způsobilosti projektů a ověření administrativní kontroly. ŘO také schválí způsobilé projekty, v pořadí a ve výši podpory schválené MAS k realizaci. ŘO může schválenou výši podpory snížit, pokud o to požádá žadatel, nebo nebudou-li požadované výdaje způsobilé v plné výši. V poslední fázi je vydán právní akt o poskytnutí / převodu podpory ze strany ŘO (platební agentury SZIF v případě PRV) nebo jiného oprávněného zprostředkujícího subjektu.

Administraci v průběhu realizace projektu zajišťují manažeři pro SCLLD, kteří zajišťují vedení složek jednotlivých projektů, konzultují s konečnými žadateli jejich případné dotazy a problémy v průběhu realizace a udržitelnosti projektu. Manažeři pro SCLLD také provádí místní šetření, zodpovídají za kontrolu hlášení o změnách a kontrolu žádosti o platbu.

Jednotlivé administrativní postupy se mohou lišit dle daného OP. Proto v níže uvedených kapitolách jsou uvedeny pouze obecné postupy, jež budou podrobněji rozepsány až v interních směrnících MAS Holicko, které budou popisovat specifické postupy pro každý OP zvlášť.

D.2.1 Vyhlášení výzev MAS

ŘO (respektive platební agentura SZIF v případě PRV) vyhlásí výzvu na předkládání projektů v rámci SCLLD. Výzva stanoví období, ve kterém budou předávány na úrovni MAS vybrané projekty na ŘO.

Vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD připraví návrh výzvy MAS Holicko na příjem projektů v rámci své SCLLD. Programový výbor na svém zasedání rozhodne o opatřeních CLLD, které budou vyhlášeny a o výši finanční alokace na výzvu s rozdělením na jednotlivá opatření CLLD. Dále schválí výzvu a její časový harmonogram.

Manažer pro SCLLD vloží schválený text výzvy do ISKP14+ (resp. IS SZIF v případě PRV) ke schválení ŘO (respektive platební agentury SZIF v případě PRV), který schvaluje všechny údaje výzvy MAS podstatné pro její transparentní průběh. V rámci výzvy MAS Holicko bude vymezena alokace na jednotlivá opatření CLLD vyhlášené výzvy MAS a přesný popis způsobu výběru projektů. Přílohou výzvy budou i hodnotící kritéria výběru stanovená s důrazem na soulad projektu s SCLLD a s principy pro určení

preferenčních kritérií MAS uvedenými ve schválené SCLLD a s důrazem na soulad s daným OP a dle jím definovaných kritérií.

Po schválení výzvy ŘO a dle časového harmonogramu dojde ke zveřejnění výzvy. MAS Holicko výzvu vyhláší prostřednictvím ISKP14+ systému MS2014+. MAS je zároveň výzvu povinna zveřejnit, a to minimálně na webových stránkách MAS. Okamžikem vyhlášení výzvy MAS se tedy rozumí její zveřejnění na webových stránkách MAS Holicko www.holicko.cz.

Výzva bude také zveřejněna v tisku (Holické listy, případně další obecní zpravodaje) a rozeslána e-mailem partnerům MAS Holicko a cílovým skupinám dle databáze MAS.

D.2.2 Poskytování konzultací

V případě zájmu může konečný žadatel individuálně konzultovat svůj projektový záměr s manažery pro SCLLD. Neboť cílem MAS Holicko je, aby předkladatelé projektů dokázaly svými silami projekt připravit a aby pouze v nejnútnejším případě museli využívat služeb komerčních zpracovatelů.

MAS Holicko také počítá s pořádáním seminářů pro potencionální předkladatele projektů. Termín seminářů bude vždy stanoven ve výzvě.

Na těchto seminářích budou v první části účastníci seznámeni se zaměřením SCLLD, s opatřeními a se všemi důležitými pravidly pro zpracování a vlastní realizaci projektů. Ve druhé části proběhne instruktáž na téma jak vyplnit žádost o podporu, kde opatřit povinné či nepovinné přílohy a dále budou vysvětleny bodovací tabulky a bude řečeno, co jednotlivá kritéria znamenají a jak je možné je naplnit. Na základě zkušeností z předchozích výzev budou účastníci seminářů seznámeni s nejčastějšími pochybeními jejich předchůdců a jak se jim vyvarovat.

Předpoklad je, že semináře se budou konat v cca 2 obcích území MAS Holicko v rámci každé výzvy. Semináře budou vedeny vedoucím pracovníkem pro realizaci SCLLD a dalšími určenými pracovníky MAS.

D.2.3 Příjem žádostí o podporu

MAS Holicko vyhlásí ve výzvě (viz. výše) termín pro příjem žádostí a místo kde budou tyto žádosti přijímány (kancelář MAS Holicko).

Žádost o podporu se bude předkládat prostřednictvím ISKP14+ (resp. IS SZIF v případě PRV). K formuláři žádosti se budou přikládat všechny předepsané povinné přílohy. Jejich předložení je podmínkou pro zaregistrování žádosti.

Pokud žadatel uzná za vhodné, může předložit ještě další přílohy, které budou označeny jako nepovinné. Jejich předložení nemá vliv na zaregistrování žádosti, ale pouze na výši bodového ohodnocení projektu.

Samotný příjem žádostí o podporu bude provádět manažer pro SCLLD, který zaznamená do kontrolního listu datum a čas příjmu žádosti o podporu a veškeré přijaté dokumenty. Příjem žádosti o podporu bude také zaznamenán do elektronické databáze MAS. Poté manažer pro SCLLD založí složku projektu, do které budou po celou dobu administrace zakládány veškeré dokumenty, související s projektem.

Příjem žádostí o podporu bude ukončen v den a hodinu uvedené ve výzvě. Po ukončení příjmu žádostí bude vydána tisková zpráva se seznamem přijatých žádostí o podporu.

D.2.4 Administrativní kontrola

Administrativní kontrolu (kontrola formálních náležitostí a přijatelnosti) provádí Vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD a manažer pro SCLLD. Dva pracovníci ji provádí z důvodu kvalitnější kontroly (tzv. pravidlo dvou párů očí).

První hodnocení žádosti je provedeno z hlediska obsahu povinných částí žádosti o podporu – platnosti všech potvrzení, datech na ověřených kopiích a na výpisech a výstupech z rejstříků, apod. tak, aby splňovaly požadavky.

V případě neúplnosti žádosti o podporu vyzve manažer pro SCLLD konečného žadatele k doplnění žádosti do místní akční skupiny stanoveného termínu. Doplnění projektu na základě administrativní kontroly manažer pro SCLLD zaznamená do elektronické databáze MAS. V případě nedoplnění podkladů ve stanoveném termínu ukončí MAS administraci z důvodu nesplnění podmínek administrativní kontroly.

Datum zahájení, ukončení a výsledek kontroly formálních náležitostí je zaznamenán do elektronické databáze MAS.

Po ukončení kontroly formálních náležitostí je provedena kontrola přijatelnosti s ohledem na obsah daného opatření SCLLD. Také datum zahájení, ukončení a výsledek kontroly přijatelnosti je zaznamenán do elektronické databáze MAS.

Po provedení administrativní kontroly je MAS povinna informovat písemně konečného žadatele o výsledku kontroly. Žadateli je zaslán dopis o výsledku administrativní kontroly. Doklad je zaslán doporučeně nebo předán osobně proti podpisu konečného žadatele a zároveň odeslán elektronickou poštou.

Žadatel má možnost podat žádost o přezkoumání činnosti MAS. Na základě této žádosti je svoláno jednání, u kterého je přítomen žadatel, který podal žádost, ředitel, vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD a předseda Kontrolního výboru. V případě, že nedojde při tomto jednání ke shodě, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na ŘO. Pokud tak učiní, má žadatel povinnost o tomto kroku informovat MAS. Odvolání žadatel podává v souladu s pravidly OP.

Všechny úplné žádosti o podporu, které splňují kritéria přijatelnosti, jsou postoupeny k hodnocení Výběrovou komisí.

D.2.5 Výběr projektů

Výběr projektů k realizaci spadá do kompetence Výběrové komise MAS, která hodnotí projekty co do souladu s vyhlášenou výzvou MAS podle výběrových kritérií schválených ŘO zároveň s příslušnou výzvou MAS a případně podle dalších kritérií stanovených ŘO v jeho výzvě. Na základě bodového hodnocení Výběrová komise stanoví pořadí projektů podle jejich přínosu k plnění záměrů a cílů SCLLD za každé opatření SCLLD zvlášť.

D.2.5.1 Složení výběrové komise

Výběrová komise byla sestavena na základě návrhů partnerů MAS. O každém navrhovaném členovi proběhlo hlasování Valné hromady MAS. V návrzích se zohledňovali jak zkušenosti s odborným tématem tak dosavadní zkušenosti s řízením projektů.

MAS se snaží omezit subjektivní hlediska při výběru projektů. Partneři MAS si jsou vědomi možnosti subjektivního pohledu hodnotitelů – z tohoto důvodu byla přijata tato opatření (eliminace subjektivního pohledu) :

- hodnotící kritéria jsou stanovena u každé výzvy,
- důraz na veřejnou obhajobu projektu – představení projektu a odpovědi na dotazy hodnotitelů,
- bodování projektů – každý projekt budou hodnotit dva členové komise,
- hodnotit nebude ten, kdo se na projektu podílel, projekty svých zaměstnavatelů nebo kamarádů – podpis čestného prohlášení před vlastním hodnocením projektů,
- bodové hodnocení projektu je průměr bodového hodnocení obou členů komise.

D.2.5.2 Místní šetření

Manažer pro SCLLD provede šetření na místě realizace projektu u všech žádostí o podporu, které projdou administrativní kontrolou s kladným hodnocením. Termín místního šetření je domluven telefonicky a zrealizuje se v době mezi zaregistrováním žádosti o podporu a prvním jednáním Výběrové komise.

Manažer pro SCLLD provede fyzickou kontrolu na místě realizace, posoudí správnost faktických údajů (místo realizace, rozsah realizace). Z místního šetření je vyhotoven jednoduchý zápis, jehož přílohou je fotografie místa realizace projektu. Zjištěné skutečnosti mohou následně členové Výběrové komise zohlednit v bodování po veřejných obhajobách.

D.2.5.3 Hodnocení projektů

Výběrová komise má v kompetenci hodnocení projektů, které je zcela transparentní a jeho postup je popsán v textu níže a jsou s ním seznámeni všichni předkladatelé. Předseda Výběrové komise může pro objektivní hodnocení přizvat i experta.

Hodnocení bude probíhat při dvoukolovém hodnocení s veřejnou obhajobou. Nejdříve předseda Výběrové komise přidělí hodnocení projektů. Vždy jeden projekt budou hodnotit dva hodnotitelé, kteří nejsou nijak s projektem nebo předkladatelem svázáni nebo zainteresováni. Hodnotitelé budou bodovat na základě bodovacích kritérií, která jsou součástí každé výzvy. Každý hodnotitel bude bodovat samostatně do připravených bodovacích protokolů. Tyto protokoly budou kromě kritérií s kolonkami pro získané body obsahovat i kolonku poznámka – prostor pro zapsání otázek jako východiska pro 2. zasedání s obhajobou projektů.

Veřejná obhajoba projektů

Obhajoba je veřejně přístupná a slouží především k seznámení veřejnosti a Výběrové komise s jednotlivými projekty, k prezentaci projektu a jeho návaznosti na strategii. Zástupce žadatele má právo, ale nemá povinnost se veřejných obhajob zúčastnit. Veřejná obhajoba představuje možnost pro žadatele odprezentovat účelnost a jedinečnost projektu.

Každý žadatel bude mít cca 5 minut na představení svého projektu. Poté budou mít členové Výběrové komise dalších cca 5 minut na podávání upřesňujících otázek a dotazů k danému projektu. A nakonec bude mít přítomná veřejnost dalších cca 5 minut na své dotazy k danému projektu. Veškeré dotazy i odpovědi musí být zapsány do protokolů.

Hodnotitelé na základě této obhajoby mohou upřesnit bodové hodnocení v jednotlivých bodovacích kritériích. Tam kde k tomuto upřesnění dojde, napíše do protokolu krátké zdůvodnění, na základě jakých informací k upřesnění došlo. Každý hodnotitel u každého projektu, který hodnotil, spočítá výsledný součet bodů, podepíše protokol a předá jej předsedovi Výběrové komise.

Předseda Výběrové komise společně s vedoucím pracovníkem pro realizaci SCLLD a manažerem pro SCLLD překontrolují výsledné součty, zapíše tyto součty do připraveného protokolu a dopočítají výslednou bodovou hodnotu (průměr hodnocení) pro každý hodnocený projekt. Stane-li se, že dva projekty získají shodný počet bodů, bude se postupovat dle stanoveného postupu u každého opatření, tak aby projekty neměly shodný počet bodů (zjištění pořadí projektů). Na základě těchto hodnot potom projekty seřadí v pořadí od nejlépe hodnoceného k nejhůře hodnocenému v rámci každého opatření SCLLD zvláště a to tak, že bodové hodnocení projektů bude odpovídat jejich přínosu k plnění záměrů a cílů SCLLD.

Po ukončení hodnocení projektů je výsledek bodového hodnocení zaznamenán do elektronické databáze MAS.

D.2.5.4 Schválení projektů v rámci MAS

O podpoření / nepodpoření projektu rozhodne Programový výbor MAS. Při rozhodování o výběru projektů náleží nejméně 50% hlasů partnerům, kteří nezastupují veřejný sektor.

Každý člen Programového výboru dostane před jednáním výboru k dispozici bodové a slovní hodnocení jednotlivých projektů a tabulky s řazením projektů v jednotlivých opatřeních SCLLD. Při samotném jednání Programového výboru přednese předseda Výběrové komise zprávu z bodování projektů se specifikací nejasností, problémů či nedostatků.

Poté Programový výbor rozhodne – potvrdí / změní pořadí vybraných projektů. Rozhodne o počtu podpořených projektů, přičemž výše jejich podpory nesmí překročit maximální relativní výši podpory projektu dle výzvy, avšak výši podpory může snížit.

Vybrané projekty jsou doporučeny ke spolufinancování. Kompletní seznam schválených i neschválených žádostí o podporu s vyznačenými náhradníky předá MAS spolu se žádostmi k zaregistrování a kontrole ŘO (respektive platební agentuře SZIF v případě PRV). Datum registrace je zaznamenán do elektronické databáze MAS.

Konečný žadatel je písemně informován MAS o podpoření / nepodpoření projektu včetně uvedení dosaženého bodového hodnocení, důvodu případného nepodpoření a datu registrace žádosti o podporu na ŘO.

MAS zveřejňuje zápis z hodnocení a výběru projektů na svých webových stránkách do 5 pracovních dní od schválení výběru projektů MAS.

Do týdne po registraci projektů je vyvěšen na webové stránky MAS Holicko www.holicko.cz seznam doporučených projektů s vyznačením náhradníků.

O průběhu příjmu, výběru a registraci projektů je také podávána informace formou tiskové zprávy.

Žadatel má možnost podat žádost o přezkoumání činnosti MAS. Na základě této žádosti je svoláno jednání, u kterého je přítomen žadatel, který podal žádost, ředitel, vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD, předseda Výběrové komise a předseda Kontrolního výboru. V případě, že nedojde při tomto jednání ke shodě, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na ŘO. Pokud tak učiní,

má žadatel povinnost o tomto kroku informovat MAS. Odvolání žadatel podává v souladu s pravidly OP.

D.2.5.5 Schválení projektů v rámci ŘO/SZIF

MAS postoupí vybrané žádosti o podporu včetně seznamu vybraných projektů s určením alokace a dalšími relevantními podklady z procesu hodnocení na ŘO / SZIF.

ŘO provádí kontrolu způsobilosti projektů a ověření administrativní kontroly. Manažer pro SCLLD zajistí opravy a doplnění předložených dokumentů dle připomínek a pokynů ŘO.

ŘO schválí způsobilé projekty, v pořadí a ve výši podpory schválené MAS k realizaci (ŘO může schválenou výši podpory snížit, pokud o to požádá žadatel, nebo nebudou požadované výdaje způsobilé v plné výši). Tímto není dotčena pravomoc ŘO provést kontrolu procesních postupů MAS. ŘO nezasahuje do pořadí projektů, jen v případě zjištění nesrovnalostí či porušení postupů.

Následně je vydán právní akt o poskytnutí / převodu podpory ze strany ŘO (platební agentury SZIF v případě PRV) nebo jiného oprávněného zprostředkujícího subjektu.

V případě, že ŘO v průběhu hodnocení projektu sezná, že projekt je ve zjevném nesouladu s příslušným OP nebo se schválenou strategií, ŘO vyvolá jednání s nositelem strategie (dohadovací řízení), jehož výsledkem může být případná úprava projektu a jeho následné schválení nebo vyřazení.

D.2.6 Realizační část

Projekt realizuje a administruje žadatel projektu, který je ve spojení s manažery pro SCLLD po celou dobu realizace projektu až do skončení doby udržitelnosti projektu (5 let od provedení poslední platby příjemci ze strany ŘO). Spojení se odráží v součinnosti: odborné vedení, poradenství s výběrovým řízením nebo o záúčtování položek a další nezbytné výstupy pro dokladování projektu.

Veškeré konzultace v souvislosti s implementací SCLLD jsou kanceláří MAS prováděny zdarma.

D.2.6.1 Vedení složek projektů

Každý projekt má založenou složku v kanceláři MAS, která je vytvářena v momentě zaregistrování projektu. Do této složky se zakládají veškeré dokumenty související s projektem (výstupy administrativní kontroly, bodové hodnocení, smlouva o poskytnutí dotace, protokoly kontrol a další).

Organizační struktura složek je v kompetenci kanceláře MAS a za administraci projektů zodpovídá manažer pro SCLLD.

Zásadou je:

- přehlednost a srozumitelnost (popis složek),
- úplnost (všechny výstupy, kontroly, monitorovací zprávy projektu, apod.)

D.2.6.2 Administrace v průběhu realizace projektu a v době udržitelnosti

V průběhu realizace a v době udržitelnosti projektů předává manažer pro SCLLD veškerou potřebnou dokumentaci ze ŘO nebo SZIF konečnému žadateli a naopak.

V případě, kdy je nutné podat žádost o změnu, převezme manažer pro SCLLD tuto žádost od konečného žadatele, provede posouzení souladu změn projektu se SCLLD a následně vydá / nevydá souhlasné stanovisko MAS k posuzované změně.

Manažeri pro SCLLD provádí kontrolu i dalších dokumentů, které musí konečný žadatel odevzdat na ŘO / SZIF. Konkrétně se jedná o žádost o platbu a její přílohy, zprávy o realizaci projektů, zprávy o udržitelnosti projektů, apod. Teprve po této kontrole může příjemce dotace předložit daný dokument na příslušný ŘO.

V případě, že daný OP nebude vyžadovat po konečném žadateli odevzdávání zpráv o realizaci projektu / o udržitelnosti projektu, bude sama MAS vyžadovat po konečném žadateli informace o pokroku v projektu či případných potížích v pravidelných intervalech formou monitorovacích zpráv. Tyto monitorovací zprávy budou sloužit k identifikaci možných rizik a zabránění chybám a nesrovnalostem ve financování projektů.

Konečný žadatel v tomto případě odevzdá kanceláři MAS 3 různé typy monitorovacích zpráv v závislosti na postupu projektu:

1. Průběžná monitorovací zpráva – Odevzdává se pravidelně (min. jednou za 6 měsíců nebo v případě provedení změny v projektu zásadního charakteru) v průběhu realizace projektu. Obsahem je hlášení o průběhu realizace projektu, vývoji pokroku projektu, o naplňování hodnotících kritérií a monitorovacích indikátorů.
2. Konečná monitorovací zpráva – Odevzdává se společně se žádostí o platbu. Obsahem je hlášení o průběhu realizace projektu, o naplnění hodnotících kritérií a monitorovacích indikátorů.
3. Monitorovací zpráva o udržitelnosti projektu – Odevzdává se jednou ročně po celou dobu udržitelnosti projektu. Obsahem monitorovací zprávy o udržitelnosti projektu je podání informace o udržení výsledků projektu, případném multiplikačním efektu a o dodržení hodnotících kritérií a udržení hodnot monitorovacích indikátorů.

Manažeri pro SCLLD taktéž provádí kontrolu projektů na místě v průběhu realizace a v době udržitelnosti projektu podle postupů stanovených ŘO.

V případě, že daný OP nebude popisovat postup kontroly projektů na místě realizace, tak manažeri pro SCLLD budou provádět místní šetření minimálně v těchto případech:

1. Místní šetření před realizací projektu se uskuteční u všech projektů, které projdou administrativní kontrolou s kladným hodnocením. Kontrola se realizuje v době před výběrem projektů Výběrovou komisí, tak aby zjištěné skutečnosti mohli členové Výběrové komise zohlednit v bodování.
2. Místní šetření v průběhu realizace projektu se uskuteční u všech projektů, u kterých byla podepsaná smlouva o poskytnutí dotace. Kontrola se realizuje v době mezi podpisem smlouvy o poskytnutí dotace a podáním žádosti o platbu.
3. Místní šetření po ukončení realizace projektu se uskuteční u všech konečných žadatelů, kteří podávají žádost o platbu. Kontrola se realizuje při kontrole, příp. konzultaci žádosti o platbu, podmínkou je, že realizace projektu je již ukončena.

4. Místní šetření v době udržitelnosti projektu se uskuteční u všech konečných žadatelů, kterým byl projekt proplacen. Kontrola se realizuje kdykoliv v době udržitelnosti projektu.
5. Neplánovanou kontrolu jsou manažeři pro SCLLD oprávněni vykonat v následujících případech:
  - v případě zjištění závažných skutečností ohrožující realizaci nebo financování projektu,
  - v případě pochybností o údajích uvedených v monitorovací zprávě,
  - na základě podnětu od třetích subjektů,
  - na základě předložení žádosti o změnu projektu zásadního charakteru,
  - bez podnětu jako namátkovou kontrolu projektu.

Termín místního šetření je domluven dopředu telefonicky. Manažer pro SCLLD provede fyzickou kontrolu na místě realizace a posoudí správnost faktických údajů (místo realizace, rozsah realizace), tak aby se předešlo možným chybám a nesrovnalostem. Z místního šetření je vyhotoven jednoduchý zápis, jehož přílohou je fotografie místa realizace projektu.

D.2.7 Kontrola činnosti MAS

Nejvyšším kontrolním orgánem MAS je Kontrolní výbor, který dohlíží na to, zda MAS vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD. Kontrolní výbor rovněž projednává výroční zprávu a hospodaření MAS. Výsledky ze svých kontrol předkládá Valné hromadě MAS.

Výsledky hodnocení realizovaných projektů v jednotlivých výzvách vytváří podklady pro hodnocení celé MAS. Naplňování cílů SCLLD bude Kontrolní výbor promítat do svého hodnocení a případné aktualizace SCLLD. Je možné, že na základě hodnocení bude požádáno o některé úpravy strategie.

Mimoto MAS a její organizace má povinnost zajistit externí audit účetní závěrky za každý rok, ve kterém ji byla poskytnuta dotace z IROP.

D.2.8 Archivace

Archivace je prováděna v souladu se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Na každé písemnosti bude vyznačen skartační znak („A“, „S“, „V“) a skartační lhůta.

Úplnou evidenci a archivaci účetních dokladů a souvisejících písemností vede účetní. Archivaci složek projektů zajišťuje vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD. Elektronické dokumenty budou archivovány na záložním serveru a na CD.

D.3 Popis animačních aktivit

Animační aktivity MAS jsou pojímány jako všechny činnosti MAS v rámci SCLLD, které nezahrnují administraci projektů konečných žadatelů/příjemců. Jedná se především o používané komunikační strategie a z nich vycházející komunikační aktivity, které slouží k informování veřejnosti o SCLLD, dále k přenosu informací ke konkrétním žadatelům či zájemcům o podání žádosti o podporu v rámci SCLLD, podpoře žadatelů při realizaci svých projektů či nastavení celkových procesů toku informací mezi všeobecnou veřejností, zájemci, žadateli a dalšími aktéry na území.

D.3.1 Propagace SCLLD

D.3.1.1 Propagace SCLLD před podáním žádosti o podporu

Veřejnost byla se SCLLD seznamována již v procesu samotné přípravy strategie. Jednalo se o sběr informací a nápadů z území a komunikaci s občany v území MAS. Podněty byly zapracovány do strategie a tím se v co největší míře eliminovalo nebezpečí, že bude nedostatek vhodných projektů a žadatelů.

V rámci tohoto období jsme používali tyto prostředky:

- Dotazníkové šetření – Předmětem šetření byly potřeby občanů žijících na území MAS Holicko a jejich názory na budoucí rozvoj regionu. Snahou bylo zpřístupnit tento dotazník co nejvyššímu počtu obyvatel regionu.
- Diskusní skupiny – Diskusní skupiny s občany probíhaly v každé druhé obci MAS Holicko. Tato aktivita podpořila a objasnila výsledky předcházejícího dotazníkového šetření.
- Pracovní skupina pro tvorbu SCLLD – Informování o průběhu zpracování SCLLD probíhalo nejprve na jednáních jednotlivých orgánů MAS. Protože ale toto nestačilo, byla na začátku roku 2014 ustanovena pracovní skupina pro tvorbu SCLLD, jejímž cílem bylo definování vize MAS, stanovení klíčových aktivit rozvoje území Holicka včetně jejich cílů a seznamu možných záměrů (aktivit, řešení), určení priorit a monitorovacích indikátorů a prvotní návrh finančního plánu SCLLD. Účast v pracovní skupině byla otevřena všem zájemcům z území.
- Veřejná projednání SCLLD – Pracovní verze SCLLD byla zveřejněna na webových stránkách MAS Holicko www.holicko.cz, rozeslána e-mailem klíčovým partnerům z území a následně proběhlo i její veřejné projednání.
- Osobní konzultace s pracovníky MAS, zasílání informací e-mailem, publikování zpráv ve zpravodaji MAS Holicko a na jejich webových stránkách.

D.3.1.2 Propagace SCLLD v průběhu implementace

Toto období přijde v okamžiku podpoření SCLLD ze strany řídicího orgánu. V tomto období bude cílem seznámit všechny potencionální předkladatele projektů se strategií, se zaměřením jednotlivých opatření a s pravidly administrace. Pro toto období budou tedy voleny intenzivnější prostředky propagace. V zásadě lze jmenovat tyto:

- Webové stránky MAS Holicko – www.holicko.cz, kde bude SCLLD přístupná všem zájemcům z řad veřejnosti. Dále odkazy na ni a o průběhu realizace SCLLD budou postupně umísťovány i na webových stránkách jednotlivých obcí tvořících MAS Holicko.
- Vytvoření stručného propagačního materiálu (letáku), ve kterém budou představeny opatření a základní pravidla pro žadatele. Materiál bude distribuován všem partnerům MAS a klíčovým aktérům z území, na všechny obecní úřady a všem potencionálním zájemcům o podporu. Jejich databáze se vytvořila již v rámci přípravy SCLLD, takže jsou k dispozici jejich současné adresy.
- Výše uvedený materiál bude rozdáván i na kulturních a propagačních akcích konaných na území MAS Holicko i mimo něj (výstavy, festivaly, semináře, konference), na kterých se bude MAS Holicko prezentovat a předávat informace o realizaci SCLLD v regionu.
- Pořádání seminářů, besed, workshopů, apod., na kterých by mělo dojít k představení SCLLD, opatření (fichí) a k instruktáži jak sestavit projekt. Může zde také dojít k výměně zkušeností s dalšími subjekty z území MAS a osvojení příkladů dobré praxe. Předpoklad je, že semináře se

budou konat cca v každé druhé obci z území MAS Holicko. Navíc se počítá s realizací seminářů i v rámci vyhlášených výzev MAS – v cca 2 obcích území MAS Holicko v rámci každé výzvy.

- Telefonické, e-mailové a osobní konzultace s pracovníky MAS.
- Zpravodaj MAS Holicko bude i nadále vydáván min. 2x ročně a čtenáři v něm najdou veškeré informace týkající se realizace SCLLD, rozhovory s úspěšnými žadateli a samozřejmě i informace o dění v regionu. Distribuce bude probíhat prostřednictvím partnerů MAS a obecních úřadů na území MAS. Mimoto šíření zpravodaje bude probíhat i elektronickou formou na adresy, které jsou v databázi MAS.
- Využití obecní zpravodajů pro vydávání tiskových zpráv o realizaci SCLLD a vyhlašování výzev MAS.
- Jednou z nabízených možností je i využití místního/obecního rozhlasu, který slouží jako efektivní nástroj komunikace s občany dané obce.
- Rozesílání informací do e-mailových schránek partnerům MAS, klíčovým aktérům z území MAS a všem subjektům, které má MAS v adresáři.

D.3.2 Informace o způsobu výběru projektů

Informace o způsobu výběru projektů budou zveřejněny spolu s vyhlášením výzvy. Budou mít podobu podrobnějšího materiálu, který bude nazván Pokyny pro žadatele. V nich žadatel najde informace jak vyplnit žádost o podporu, seznam povinných a nepovinných příloh, seznam způsobilých a nezpůsobilých výdajů, kritéria hodnocení přijatelnosti, bodovací tabulky a další důležité informace související se zpracováním projektů. Pokyny pro žadatele budou k dispozici v tištěné podobě v kanceláři MAS a v elektronické podobě na webových stránkách MAS Holicko. Tištěné pokyny pro žadatele budou také rozdávány na seminářích pořádaných MAS.

D.3.3 Nastavení procesů a usnadnění výměny informací mezi zúčastněnými stranami

V průběhu realizace a v době udržitelnosti jednotlivých projektů předává manažer pro SCLLD veškeré informace a potřebnou dokumentaci ze ŘO / SZIF konečnému žadateli a naopak.

Manažeři pro SCLLD budou konzultovat veškeré své problémy nebo dotazy konečných žadatelů s pracovníky ŘO (SZIF). Budou se také účastnit různých seminářů a školení zaměřených na CLLD, ať již organizovaných přímo ŘO (SZIF) nebo např. Národní sítí MAS ČR, Celostátní sítí pro venkov, apod. Tímto krokem bude zajištěno předávání správných informací konečným žadatelům a dalším aktérům z území MAS.

V případě výběru projektu budou konečným žadatelům poskytnuty kontaktní údaje na pracovníky MAS a budou požádáni, aby v pravidelných intervalech informovali o pokroku v projektu či případných potížích, resp. sami pracovníci MAS budou realizátory pravidelně kontaktovat.

Jako nejefektivnější způsob bude pro zjišťování a výměnu informací mezi konečnými žadateli a pracovníky MAS užito telefonické zjišťování informací a pomocí elektronické pošty. Jedná se především o zjišťování stavu a rozpracovanosti projektů a včasné reagování na případné komplikace a dále také informování o možnostech podpory ze strany MAS žadatelům.

Nadto budou mít realizátoři vybraných projektů povinnost odevzdávat zprávy o realizaci projektu a zprávy o udržitelnosti projektu, které budou pracovníci kanceláře MAS kontrolovat před jejich

odevzdáním na ŘO. Dále pracovníci MAS budou také provádět fyzickou kontrolu na místě realizace projektu. Tyto aktivity budou sloužit k identifikaci možných rizik a zabránění chybám a nesrovnalostem v realizaci projektů.

D.3.4 Koordinace aktivit místních aktérů směřujících k naplňování SCLLD

Konečným žadatelům, resp. příjemcům bude poskytnuta podpora ze strany pracovníků MAS. Žadatelům budou zprostředkovávány přes pracovníky MAS informace z ŘO (SZIF) a naopak. Na druhou stranu pracovníci MAS budou po příjemcích zjišťovat informace o průběhu realizace projektu a reagovat na možné problémy.

Také je možno uvažovat o nadstandartních opatřeních jako např. včasné upozornění příjemců o termínech na předložení zpráv o realizaci projektu, žádostí o platbu, apod.

MAS bude také realizovat semináře, besedy, workshopy, apod., na kterých by mělo dojít k představení SCLLD, výměně zkušeností s dalšími subjekty z území MAS a osvojení příkladů dobré praxe. Předpoklad je, že semináře se budou konat cca v každé druhé obci z území MAS Holicko.

Strategie bude v pravidelných intervalech (min. jednou za rok) vyhodnocována a v polovině období bude provedena evaluace. Na stav realizace strategie bude pružně reagováno. V případě zjištění např. malého počtu žadatelů na vyčleněnou alokaci bude zvýšeno úsilí o propagaci SCLLD mezi veřejností, např. formou uspořádání „ad hoc“ seminářů či setkání v jednotlivých obcích o SCLLD, informační kampaní v místním tisku či formou letáků, např. s nástinem možných projektů, ukázkami dobré praxe, aby místní aktéři měli povědomí o konkrétně realizovatelných projektech.

D.3.5 Podpora žadatelů/příjemců v rozvíjení projektových záměrů

Za účelem informování a vzdělávání potenciálních žadatelů i reálných příjemců dotace bude v kanceláři MAS zřízeno jakési poradenské centrum, vedené vedoucím pracovníkem pro realizaci SCLLD. Zde budou moci zájemci vznášet své dotazy a konzultovat své problémy s manažery pro SCLLD. Proces realizace výzev a čerpání prostředků vůbec nebude snadný a bez poradenského centra by byl velice obtížně zvládnutelný. V centru bude možno zejména zjišťovat soulad záměrů s prioritami a cíli SCLLD, možnosti financování, podmínky podávání žádostí o podporu a v realizační fázi potom informace o způsobu výběrového řízení, žádání o platbu, vykazování a vyúčtování projektů, apod.

Veškeré konzultace v souvislosti s implementací SCLLD budou kanceláří MAS prováděny zdarma.

A jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, tak MAS bude realizovat semináře, besedy, workshopy, apod., na kterých by mělo dojít k představení SCLLD, výměně zkušeností s dalšími subjekty z území MAS a osvojení příkladů dobré praxe, aby místní aktéři měli povědomí o konkrétně realizovatelných projektech.

D.3.6 Animace školských zařízení v OP VVV

Místní akční skupiny budou využity jako prostředek pro zvyšování absorpční kapacity a zajištění monitoringu specifických problémů území dané MAS v oblasti regionálního vzdělávání. Koordinační role Místních akčních skupin při realizaci intervencí OP VVV ve prospěch rozvoje venkova vychází z detailní znalosti místních podmínek a široké spolupráce s místními aktéry. Hlubší znalost místních

problémů, dovednost zacílení na specifické problémy v místě působnosti MAS jsou výhody, které budou využity v rámci implementace OP VVV.

Činnost MAS Holicko v rámci animace školských zařízení v OP VVV spočívá především v:

- metodické pomoci ZŠ a MŠ s výběrem vhodných šablon,
- školení pro žadatele a příjemce ZŠ a MŠ,
- konzultační činnosti při realizaci projektu, např. zadávání veřejných zakázek, povinné publicity,
- metodické pomoci ZŠ a MŠ při zpracování zpráv o realizaci a udržitelnosti projektu, zadávání dat do monitorovacího systému, zajištění správnosti předávaných výstupů,
- metodické pomoci s vypořádáním připomínek ke zprávám o realizaci a udržitelnosti projektu,
- metodické pomoci při kontrole na místě, při ukončování realizace projektu a při přípravě závěrečné zprávy o realizaci projektu.

Výše uvedené aktivity budou realizovány na území působnosti MAS Holicko.

D.4 Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce

Spolupráce je jedním z hlavních principů metody LEADER, proto považujeme za přirozené, že je kromě spolupráce a partnerství na místní úrovni obdobné partnerství vytvářeno i na úrovni národní nebo mezinárodní a to ať už mezi samotnými MAS, nebo i jejich jednotlivými členskými organizacemi.

D.4.1 Národní spolupráce

MAS Holicko je členem Národní sítě MAS ČR, v jejímž rámci probíhá spolupráce a výměna relevantních informací. Zástupci MAS se pravidelně účastní akcí a seminářů pořádaných v rámci Národní sítě. Národní síť MAS ČR má za úkol sdružovat MAS, reprezentovat je a zastupovat na národní úrovni vůči klíčovým partnerům – vládním institucím, ministerstvům aj. a rovněž na mezinárodní úrovni vůči organizacím a institucím, které využívají metody LEADER, a také vůči ostatním relevantním subjektům.

Velmi přínosná je také spolupráce v rámci Krajského sdružení Národní sítě MAS Pardubického kraje. Toto sdružení nemá sice právní subjektivitu – jedná se o neformální sdružení 13 MAS sídlících na území Pardubického kraje, avšak jedná se o důležitou platformu pro činnost a spolupráci krajských MAS. V pravidelných termínech jsou konána setkání a konzultace k jednotlivým problematikám činnosti MAS a přípravy SCLLD. Dochází tak ke sdílení zkušeností a informací, což má pozitivní vliv na činnost MAS Holicko.

Nadto je MAS Holicko aktivní v Celostátní síti pro venkov. Podstatou její činnosti je sdílení zkušeností a poznatků a předávání informací relevantním aktérům působících v oblasti rozvoje venkova a zemědělské činnosti.

MAS Holicko má mimo jiné i svého zástupce v horizontální pracovní skupině „Meziobecní spolupráce“ Hradecko – pardubické metropolitní oblasti, jejímž cílem je rozvíjet a podporovat růst této metropolitní oblasti, jež částečně zasahuje i do území MAS Holicko.

MAS Holicko také úžeji spolupracuje s jednotlivými MAS, zejména sousedními a z blízkého okolí.

Od roku 2013 je spolurealizátorem projektu spolupráce pro zavádění regionálního značení místních produktů – Kraj Perštejnů regionální produkt. Spolupracuje na něm se sousedními MAS Pardubického okresu – MAS Region Kunětické hory, z.s. a MAS Bohdanečsko, z.s.. Cílem je zvýšení turistického potenciálu regionu a podpoření podnikatelské sféry, zejména drobných producentů. Regionální značení produktu slouží pro zviditelnění jedinečnosti regionů a výrobků vytvářených na jejich území.

Dále se MAS Holicko v letech 2014 – 2015 účastnila projektu spolupráce nazvaného „Společné využití praxe v oblasti evaluace strategií“, v jehož rámci spolupracovala s dalšími 5 MAS z Pardubického kraje – MAS Bohdanečsko, z.s., MAS Litomyšlsko, o.p.s., MAS Skutečsko, Košumbersko a Chrastecsko, o.s., Místní akční skupina Svitava z.s. a MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko o.p.s.. Cílem projektu bylo rozšíření spolupráce mezi MAS a nastavení mechanismu monitoringu a evaluace. Záměrem bylo posílení spolupráce mezi začínajícími a zkušenějšími MAS v oblasti předávání dobré praxe a postupů s využitím zkušeností z programového období 2007 – 2013. Výstupem byla zpracovaná metodika postupů při evaluaci a monitoringu strategií CLLD.

Velmi přirozenou cestou došlo k prodloužení partnerství mezi těmito 6 MAS z Pardubického kraje, jehož cílem je především předávání zkušeností managementu a spolupráce na konkrétních projektech v různých tématech SCLLD. V rámci tohoto partnerství se konalo několik pracovních setkání, během kterých manažeři jednotlivých MAS sbírali tématické náměty na projekty spolupráce a vyměňovali si zkušenosti s přípravou SCLLD.

D.4.1.1 Plánované aktivity MAS v rámci projektů národní spolupráce

Spolupráce s českými MAS bude probíhat především na bázi výměny zkušeností s činnostmi uvnitř i vně MAS a přenosu příkladů dobré praxe mezi partnerskými regiony, čímž dojde k přenosu inovativních metod a postupů tolik potřebných pro práci metodou CLLD. Tato spolupráce bude spočívat nejen ve výměně názorů a metodických postupů se samotnou realizací SCLLD (administrace, animace, monitoring a evaluace SCLLD), ale i s vytvářením a vedením místního partnerství nebo s přípravou a realizací různých projektů MAS.

MAS Holicko plánuje vytvořit různá partnerství s MAS založená na realizaci propagačních, informačních, vzdělávacích a volnočasových akcí zaměřených na témata, která jsou řešena v SCLLD daných MAS. Díky nim dojde k výměně zkušeností, přenosu příkladů dobré praxe a inovativních metod a postupů jak mezi aktéry na území MAS, tak i mezi samotnými spolupracujícími MAS.

V této oblasti nebyla doposud definována žádná konkrétní partnerství. Jedná se o možnost spolupráce s budoucími partnerskými MAS, jež by se měla týkat těchto témat:

- Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí,
- Podpora školství a celoživotního vzdělávání,
- Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí,
- Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu,
- Podpora volnočasových aktivit a spolkového života v obcích
- Zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území,
- Zajištění bezpečnosti občanů (bezpečnost silničního provozu a rozvoj cyklo dopravy, protipovodňová a požární prevence, zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem),
- Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny,
- Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel,

- Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace,
- Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu,
- Vytvoření potřebného zázemí pro rozvoj cestovního ruchu včetně propagace regionu (infrastruktura pro cestovní ruch, podpora turisticky a historicky významných objektů),
- Rozvoj venkovské turistiky (podpora ubytovacích a stravovacích kapacit, cykloturistiky),
- Prezentace regionu Holicka na regionální, národní i mezinárodní úrovni (podpora informačních a návštěvnických center, propagace regionu),
- Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetrného hospodaření v krajině,
- Efektivní nakládání s odpady,
- Udržitelné nakládání s přírodními zdroji a posilování environmentální vzdělanosti.

Výstupem této spolupráce by mělo být pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, apod. včetně tvorby produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.).

O realizaci investičních projektů spolupráce je možné uvažovat v rámci těchto oblastí:

- Investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb,
- Investice související se vzdělávacími aktivitami,
- Investice do informačních a turistických center.

V rámci první oblasti spolupráce týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb plánuje MAS Holicko pokračovat v již navázané spolupráci z minulého programovacího období s MAS Region Kunětické hory a MAS Bohdanečsko. Spolupráce se bude týkat jak investičních, tak i neinvestičních akcí, které napomohou zajistit odbyt místních produktů s označením „Kraj Perštejnů - regionální produkt“. Systém regionálních produktů, resp. regionálního značení je založen na zviditelnění jedinečnosti Pardubicka a výrobků produkováných místními výrobci. Slouží nejen výrobcům, kteří prostřednictvím regionálního značení mohou své produkty lépe propagovat, ale i všem, kteří chtějí daný region podporovat, návštěvníky regionu nevyjímaje, a zároveň získat kvalitní produkt daného regionu. Uplatnění metody CLLD spočívá zejména v rozšiřování a navazování partnerství mezi regionálními producenty z území MAS, ale i producenty z území dalších spolupracujících MAS a samotnými MAS.

V rámci dalších dvou oblastí spolupráce (vzdělávací aktivity, informační a turistická centra) doposud nebyla definována žádná konkrétní partnerství. Pouze se jedná o možnosti spolupráce s budoucími partnerkými MAS.

D.4.2 Mezinárodní spolupráce

Na mezinárodní úrovni MAS Holicko spolupracuje pouze nepřímo v rámci Národní sítě MAS ČR. Přímá spolupráce se zahraničními subjekty/partnery není v současné době realizována, což je dáno především geografickou polohou MAS Holicko, která je poměrně vzdálená od hraničního území ČR, a tedy limitujícím faktorem pro rozvoj mezinárodní spolupráce.

D.4.2.1 Plánované aktivity MAS v rámci projektů mezinárodní spolupráce

Ve střednědobém či dlouhodobém horizontu je záměr MAS Holicko navázat i kooperaci na mezinárodní úrovni, především s partnery ze zahraničních MAS. Využít lze např. kontakty města Holice při spolupráci s partnerskými městy (Medzev – Slovensko a Strzelce Opolskie – Polsko), mezinárodní akce pořádané na území MAS Holicko – Hudební tábor mládeže, apod. či osobnost Emila Holuba.

Případná partnerství se zahraničními MAS budou založená na realizaci propagačních, informačních, vzdělávacích a volnočasových akcí zaměřených na témata, která jsou řešena v SCLLD daných MAS. Díky nim dojde k výměně zkušeností, přenosu příkladů dobré praxe a inovativních metod a postupů jak mezi aktéry na území MAS, tak i mezi samotnými spolupracujícími MAS.

Spolupráce MAS Holicko se zahraničními MAS by se měla týkat těchto témat:

- Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí,
- Podpora školství a celoživotního vzdělávání,
- Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí,
- Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu,
- Podpora volnočasových aktivit a spolkového života v obcích
- Zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území,
- Zajištění bezpečnosti občanů (bezpečnost silničního provozu a rozvoj cyklodopravy, protipovodňová a požární prevence, zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem),
- Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny,
- Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel,
- Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace,
- Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu,
- Vytvoření potřebného zázemí pro rozvoj cestovního ruchu včetně propagace regionu (infrastruktura pro cestovní ruch, podpora turisticky a historicky významných objektů),
- Rozvoj venkovské turistiky (podpora ubytovacích a stravovacích kapacit, cykloturistiky),
- Prezentace regionu Holicka na regionální, národní i mezinárodní úrovni (podpora informačních a návštěvnických center, propagace regionu),
- Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetrného hospodaření v krajině,
- Efektivní nakládání s odpady,
- Udržitelné nakládání s přírodními zdroji a posilování environmentální vzdělanosti.

Výstupem této spolupráce by mělo být pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, apod. včetně tvorby produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.).

D.5 Popis zvláštních opatření pro hodnocení

Vyhodnocování průběhu a výsledků realizace SCLLD poskytuje MAS zpětnou vazbu o plnění obsahu strategie a vlivu tohoto plnění na celkový rozvoj řešeného území. Vyhodnocování SCLLD též umožňuje průběžně kvalifikovaně posuzovat nastavení SCLLD ve vazbě na reálný vývoj klíčových rozvojových parametrů v území a je tak důležitým argumentačním nástrojem pro obhajobu případných úprav

(zpřesňování) strategie v průběhu její realizace. Vyhodnocování SCLLD bude tedy probíhat průběžně po celou dobu její realizace.

Vyhodnocování SCLLD bude probíhat ve dvou na sebe navazujících stupních. V prvním stupni bude probíhat komplexní monitoring SCLLD a ve druhém stupni evaluace SCLLD ve vazbě na podklady získané monitoringem. Základním technickým nástrojem monitorování SCLLD je jednotný monitorovací systém pro programové období 2014-2020 (MS2014+), zajišťující sběr územně identifikovaných informací (dat) o projektech, věrně dokumentujících jednotlivé fáze realizace projektů, které naplňují SCLLD. V rámci MS2014+ je prováděn též celkově monitoring plnění SCLLD.

D.5.1 Monitoring SCLLD

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko bude vyhodnocována zpravidla dvakrát ročně formou Zprávy o plnění integrovaných nástrojů, kterou předkládá Kontrolní výbor MAS. Tato zpráva shrnuje výkon z realizovaných projektů prostřednictvím výčtu dosažených hodnot monitorovacích indikátorů. Dále bude uvedeno zhodnocení a doporučení do budoucna.

Zpracováním Zprávy o plnění integrovaných nástrojů budou pověřeni pracovníci kanceláře MAS, kteří povedou průběžně monitorovací tabulky v elektronické databázi MAS, kde minimem budou údaje o monitorovacích indikátorech z projektů konečných žadatelů MAS Holicko.

Případná opatření, které nebudou spadat pod integrovaný nástroj CLLD si bude MAS monitorovat sama a dobrovolně. Některé aktivity přestože nebudou podpořeny přes integrovaný nástroj CLLD mohou kvůli specifickým oblastem napomoci naplňovat vizi SCLLD.

Na základě zjištěných údajů, nově vzniklých skutečností a potřeb může být strategie aktualizována. Předmětem aktualizace mohou být cílové hodnoty monitorovacích indikátorů, finanční plán, popř. další části dokumentu. Aktualizace strategie bude mít formu samostatného dokumentu, který bude schválen Valnou hromadou MAS Holicko. Aktualizace bude provedena za podmínek stanovených řídicím orgánem.

D.5.1.1 Popis způsobu vyhodnocování monitoringu

Vyhodnocování je proces, v rámci kterého MAS Holicko vyhodnocuje plnění cílů Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko. Vzhledem k tomu, že cíle strategie jsou komplexní a jsou plněny prostřednictvím velkého souboru aktivit, je nutné i toto vyhodnocování strukturovat do několika oblastí.

Tyto oblasti jsou následující:

- a) Vyhodnocování dat získaných na základě zpráv o realizaci projektů, které vybrala Výběrová komise MAS nebo kde je MAS sama žadatelem (partnerem) nebo dalších projektů realizovaných v území a naplňujících cíle SCLLD. Zde je možno při porovnání se sumou vynaložených nákladů vyhodnocovat efektivitu realizovaných projektů.
- b) Vyhodnocování průběhu všech administrativních procesů, které MAS provádí z pohledu dodržování stanovených pravidel.
- c) Vyhodnocení podpůrných činností MAS.
- d) Vyhodnocení aplikace metody CLLD, tj. zapojení veřejného a soukromého sektoru do realizace a aktualizace strategie.

D.5.2 Evaluace (vyhodnocení) SCLLD

SCLLD MAS Holicko bude vyhodnocována zpravidla jedenkrát ročně formou Zprávy o evaluaci SCLLD, kterou předkládá Kontrolní výbor MAS. Tato zpráva shrnuje výstupy z realizovaných projektů a dalších aktivit prostřednictvím výčtu dosažených hodnot monitorovacích indikátorů. Dále bude uvedeno zhodnocení a doporučení do budoucna. Zpráva o evaluaci SCLLD bude schválena Valnou hromadou a zveřejněna na webových stránkách MAS.

Z hlediska času hodnotící proces bude zohledňovat etapu vlastní realizace strategie. První hodnocení bude provedeno po prvním roce realizace SCLLD, následně bude opakovaně prováděno po každém roce realizace SCLLD (on-going či interim) a po skončené realizaci SCLLD (ex-post).

Postupy vyhodnocování se budou lišit dle toho, jestli se jedná o ex-ante, on-going (mid-term) nebo ex-post vyhodnocování a pak dle hodnocených oblastí.

D.5.2.1 Postupy v ex-ante hodnocení

Ex-ante hodnocení SCLLD bylo provedeno ještě před odevzdáním strategie řídicímu orgánu. V rámci evaluačního procesu byla pozornost soustředěna především na:

- hodnocení realizovatelnosti strategie ve vztahu ke kapacitě území, tj. včetně vyhodnocení nastavení úměrnosti monitorovacích indikátorů ve vztahu k předpokládané finanční alokaci na jednotlivé programové rámce,
- míru transparentnosti hodnotícího procesu při výběru projektů,
- vyhodnocení předpokládané účinnosti komunikační strategie a školicího plánu s ohledem na potřeby na odbornou zdatnost partnerů či zaměstnanců MAS.

Hodnocení bylo provedeno prostřednictvím porovnání plánovaných hodnot a procesů uvedených v SCLLD s obecně platnými metodikami stanovenými pro příslušné procesy v rámci například jiných grantových programů a operačních programů a porovnáním cen v místě a čase obvyklými s předpokládanými jednotkovými finančními hodnotami vázajícími se k jednotlivým typům monitorovacích indikátorů.

Na základě výsledku tohoto hodnocení byly provedeny ještě drobné úpravy v příslušných částech strategie.

D.5.2.2 Postupy on-going (mid-term) hodnocení

MAS Holicko nebude omezovat průběžné hodnocení pouze na hodnocení realizovaných projektů a jejich dopadů v území, ale rovněž na hodnocení celé činnosti MAS a odrazu této činnosti na rozvoji aktivního občanského přístupu k rozvojovým aktivitám v území. Z tohoto důvodu bude hodnocení zaměřeno na všechny čtyři oblasti (a – d) uvedené v předcházející kapitole.

Základním prostředkem pro hodnocení bude porovnání cílů stanovených:

- v jednotlivých realizovaných projektech,
- v SCLLD v rámci jednotlivých programových rámců,
- v plánu činnosti MAS na příslušný kalendářní rok

se skutečným stavem, který nastane po ukončení období, na které byly cíle stanoveny.

Informační zdroje pro hodnocení

Informačními zdroji pro hodnocení projektů a činnosti MAS budou:

- zprávy o realizaci projektu příjemců dotace,
- statistické údaje zjišťující hodnotící kritéria,
- ohlasy veřejnosti na realizované projekty a na činnost MAS.

Organizace hodnotící činnosti

Sběr dat pro hodnotící činnost bude provádět kancelář MAS. Kontrolní výbor bude následně tyto data zpracovávat. Na základě porovnání plánovaných výsledků a výsledků ve skutečnosti dosažených bude formulovat hodnocení jak projektů, tak i činnosti MAS. Zpráva o evaluaci SCLLD bude stěžejní součástí výroční zprávy MAS. V případě, že nebude v určitých směrech dosaženo deklarovaných výsledků, bude součástí zprávy návrh na opatření, která by měla uvést věci do souladu.

Hodnotící činnost se bude skládat z:

- vytvoření nástrojů pro sběr dat (dotazníky, otázky pro řízené rozhovory, formuláře pro záznam) a jejich distribuce,
- zpracování získaných dat a jejich porovnání s deklarovanými výsledky,
- zpracování Zprávy o evaluaci SCLLD.

Hodnotící činnost bude řídit předseda Kontrolního výboru, který jednotlivé činnosti při hodnocení bude delegovat na další členy Kontrolního výboru.

Metody

Kromě zpráv o realizaci projektu předkládaných jednotlivými příjemci dotace bude MAS používat takové metody, které na jedné straně dovolí získat potřebná data, ale které na straně druhé neporuší ustanovení české legislativy o ochraně osobních údajů. Zvolené metody budou tyto:

- místní šetření,
- řízené rozhovory,
- dotazníková metoda na předem určené cílové skupiny,
- anketní šetření mezi veřejností,
- monitoring ohlasů např. z tisku, internetové stránky apod.,
- sběr veřejně přístupných statistických údajů.

D.5.2.3 Postupy ex-post hodnocení

Postupy ex-post hodnocení se v zásadě nebudou lišit od těch popsanych u on-going hodnocení. Hodnotící proces však bude více soustředěn na hodnocení výsledků a dopadů jednotlivých projektů a opatření jako celku a celé strategie. Tomu budou odpovídat i metody, které však budou podle tohoto zaměření modifikované.

Rozdíl rovněž bude ve struktuře Zprávy o evaluaci SCLLD, kdy především opatření navržená na základě výsledku hodnocení budou konfrontovány s možnostmi a podmínkami plánovacího období EU po roce 2020.

D.5.2.4 Aktualizace SCLLD

Na základě zjištěných údajů v rámci vyhodnocení SCLLD, nově vzniklých skutečností a potřeb může být Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko aktualizována. Předmětem aktualizace mohou být cílové hodnoty monitorovacích indikátorů, finanční plán, popřípadě další části strategie. Aktualizace bude provedena za podmínek stanovených řídicími orgány pro fondy ESIF.

Aktualizace SCLLD bude mít formu samostatného dokumentu, který bude zpracován odborníkem nebo zaměstnanci MAS. Aktualizaci strategie schvaluje Valná hromada. Dokument bude zveřejněn na webových stránkách MAS.

Změna územní působnosti MAS je možná pouze v rámci střednědobého hodnocení (mid-term evaluace) SCLLD.

E. SEZNAMY

E.1 Seznam příloh

Příloha č. 1 – Finanční plán a indikátory pro programové rámce

Příloha č. 2 – Mapa území a seznam obcí

Příloha č. 3 – Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie

Příloha č. 4 – Analýza rizik

Příloha č. 5 – Čestné prohlášení

E.2 Seznam zkratk

CLLD – Komunitně vedený místní rozvoj (Community lead local development)

ČOV – čistírna odpadních vod

ESIF – Evropské strukturální a investiční fondy

EU – Evropská unie

EVVO – Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

IROP – Integrovaný regionální operační program

MAS – Místní akční skupina

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠ – Mateřská škola

MZE – Ministerstvo zemědělství

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

NČI – Národní číselník indikátorů

NNO – Nestátní nezisková organizace

OP – Operační program

OPTP – Operační program technická pomoc

OPVVV – Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

OPŽP – Operační program Životní prostředí

PRV – Program rozvoje venkova

ŘO – Řídící orgán

SCLLD – Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko 2014 - 2020

SPL – Strategický plán LEADER MAS Holicko 2007 - 2013

SZIF – Státní zemědělský intervenční fond

ÚSES – Územní systémy ekologické stability

ZŠ – Základní škola

E.3 Seznam tabulek

Tab. 1: Základní informace o strategii	7
Tab. 2: Souvislost mezi PRV, SPL MAS Holicko a Strategickým plánem rozvoje a obnovy Holicka	13
Tab. 3: Základní charakteristika území MAS Holicko k 31. 12. 2014.....	16
Tab. 4: Obce z území MAS Holicko dle abecedního pořadí s údaji k 31. 12. 2014	17
Tab. 5: Výměra obcí a počet jejich částí na území MAS Holicko	20
Tab. 6: Části obcí v územní působnosti MAS Holicko	21
Tab. 7: SWOT analýza – téma: Obyvatelstvo	45
Tab. 8: SWOT analýza – téma: Bydlení	51
Tab. 9: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Bydlení	53
Tab. 10: Přehled mateřských škol na území MAS Holicko	54
Tab. 11: Přehled základních škol na území MAS Holicko	56
Tab. 12: Přehled středních škol na území MAS Holicko	57
Tab. 13: Přehled školských zařízení na území MAS Holicko	58
Tab. 14: SWOT analýza – téma: Školství.....	59
Tab. 15: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Školství.....	60
Tab. 16: Přehled sociálně ohrožených skupin obyvatelstva v MAS Holicko v letech 2013 až 2014.....	65
Tab. 17: Přehled sociálních služeb v MAS Holicko v letech 2013 až 2014.....	66
Tab. 18: Přehled domovů s pečovatelskou službou v MAS Holicko v letech 2013 až 2014	67
Tab. 19: SWOT analýza – téma: Zdravotnictví a sociální služby	68
Tab. 20: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Zdravotnictví a sociální služby	69
Tab. 21: SWOT analýza – téma: Kultura a sport	71
Tab. 22: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Kultura a sport	73
Tab. 23: SWOT analýza – téma: Obchod a služby	76
Tab. 24: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Obchod a služby	77
Tab. 25: Přehled technické vybavenosti obcí v MAS Holicko	79
Tab. 26: SWOT analýza – téma: Technická vybavenost	81
Tab. 27: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Technická vybavenost	83
Tab. 28: Počet autobusových linek a autobusoví dopravci v obcích MAS Holicko	90
Tab. 29: SWOT analýza – téma: Doprava	92
Tab. 30: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Doprava	93
Tab. 31: SWOT analýza – téma: Životní prostředí.....	109
Tab. 32: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Životní prostředí.....	111
Tab. 33: SWOT analýza – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti	117
Tab. 34: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti	119
Tab. 35: Seznam živnostníků působících na území MAS Holicko (uvedeni vybraní)	133
Tab. 36: SWOT analýza – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty.....	140
Tab. 37: Indikátory zaměstnanosti v obcích MAS Holicko, Pardubickém a Královéhradeckém kraji a ČR při Sčítání lidu, domů a bytů 2011	143
Tab. 38: Míra registrované nezaměstnanosti v MAS Holicko v letech 2008 až 2011	146
Tab. 39: Podíl nezaměstnaných osob v MAS Holicko v letech 2008 až 2011	147
Tab. 40: Podíl nezaměstnaných osob v MAS Holicko v letech 2012 až 2014	149
Tab. 41: Počet uchazečů o zaměstnání v MAS Holicko v letech 2012 až 2014	150
Tab. 42: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob a nezaměstnaných nad 50 let věku na celkovém počtu nezaměstnaných v MAS Holicko mezi lety 2008 až 2011.....	151
Tab. 43: Podíl nezaměstnaných osob OZP a nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu nezaměstnaných v MAS Holicko v letech 2008 až 2011.....	151
Tab. 44: SWOT analýza – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka.....	156
Tab. 45: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka.....	157

Tab. 46: Spolky v obcích MAS Holicko.....	158
Tab. 47: Společenské akce konající se na území MAS Holicko.....	162
Tab. 48: SWOT analýza – téma: Společenský život	164
Tab. 49: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Společenský život	166
Tab. 50: Trestné činy dle druhu a jejich počtu v obvodním oddělení Policie ČR Holice v Čechách – základní vymezení.....	167
Tab. 51: Trestné činy dle druhu a jejich počtu v obvodním oddělení Policie ČR Holice v Čechách – jednotlivé skupiny trestních činů.....	168
Tab. 52: SWOT analýza – téma: Bezpečnost	173
Tab. 53: Finanční potřeby pro realizaci záměrů na území MAS Holicko – téma: Bezpečnost.....	174
Tab. 54: Strategické dokumenty a územně plánovací dokumenty na úrovni obcí MAS Holicko	176
Tab. 55: „Brownfieldy“ na území MAS Holicko	179
Tab. 56: Celková SWOT analýza území MAS Holicko	181
Tab. 57: Identifikované potřeby a problémy území a možnost jejich financování prostřednictvím ESI fondů	196
Tab. 58: Klíčové oblasti a strategické cíle SCLLD MAS Holicko	203
Tab. 59: Opatření A.1.1.1 Aktivní tvorba dostatečného prostoru na setkávání, navazování kontaktů a spolupráci nejrůznějších subjektů ať již vně, či uvnitř jednotlivých sektorů a zájmových skupin místního partnerství	206
Tab. 60: Opatření: A.1.2.1 Přenos zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni	207
Tab. 61: Opatření: B.1.1.1 Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí	210
Tab. 62: Opatření: B.1.1.2 Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí	211
Tab. 63: Opatření: B.1.1.3 Podpora školství a celoživotního vzdělávání	212
Tab. 64: Opatření: B.1.1.4 Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu	213
Tab. 65: Opatření: B.2.1.1 Volnočasové aktivity a spolkový život	214
Tab. 66: Opatření: B.2.1.2 Kulturní, společenské a sportovní akce a zázemí pro jejich pořádání.....	215
Tab. 67: Opatření: B.3.1.1 Rozvoj technické infrastruktury.....	216
Tab. 68: Opatření: B.3.1.2 Rozvoj dopravní infrastruktury.....	217
Tab. 69: Opatření: B.3.1.3 Dopravní dostupnost a obslužnost regionu	217
Tab. 70: Opatření: B.4.1.1 Podpora bezpečnosti silničního provozu a rozvoj cyklodopravy v obcích regionu	219
Tab. 71: Opatření: B.4.1.2 Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem	220
Tab. 72: Opatření: B.4.1.3 Protipovodňová a požární prevence	220
Tab. 73: Opatření: C.1.1.1 Podpora rozvoje zemědělského podnikání	223
Tab. 74: Opatření: C.1.1.2 Podpora lesního hospodářství	224
Tab. 75: Opatření: C.1.2.1 Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel	225
Tab. 76: Opatření: C.1.2.2 Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace	226
Tab. 77: Opatření: C.2.1.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu	227
Tab. 78: Opatření: D.1.1.1 Infrastruktura pro cestovní ruch (rozhledny, pěší stezky, naučné stezky, půjčovny sportovních potřeb, servis, apod.)	229
Tab. 79: Opatření: D.1.1.2 Podpora turisticky a historicky významných objektů.....	230
Tab. 80: Opatření: D.1.2.1 Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky	231
Tab. 81: Opatření: D.1.2.2 Podpora cykloturistiky	232
Tab. 82: Opatření: D.2.1.1 Podpora informačních a návštěvnických center a jejich spolupráce	233
Tab. 83: Opatření: D.2.1.2 Propagace regionu (i mimo jeho území) a v něm působících subjektů.....	233
Tab. 84: Opatření: E.1.1.1 Zachování a obnova krajinných hodnot a přírodního dědictví	236
Tab. 85: Opatření: E.1.1.2 Udržitelné obhospodařování krajiny.....	236
Tab. 86: Opatření: E.1.1.3 Zlepšování vodního režimu v krajině a hospodaření s vodou	237
Tab. 87: Opatření: E.2.1.1 Zkvalitnění hospodaření s odpady.....	238
Tab. 88: Opatření: E.2.1.2 Revitalizace černých skládek a zátěží	238
Tab. 89: Opatření: E.3.1.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji.....	239
Tab. 90: Opatření: E.3.1.2 Vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí	240

Tab. 91: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Partnerská spolupráce	241
Tab. 92: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Kvalitní život v obcích	242
Tab. 93: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Podpora podnikání a zaměstnanosti.....	245
Tab. 94: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Rozvoj cestovního ruchu	247
Tab. 95: Seznam indikátorů v klíčové oblasti Životní prostředí	249
Tab. 96: Integrovaní prvky mezi jednotlivými specifickými cíli a opatřeními.....	257
Tab. 97: Strategie s působností na území MAS Holicko.....	262
Tab. 98: Hlavní strategické dokumenty s působností na SCLLD MAS Holicko včetně konkrétního ustavování (opatření).....	265
Tab. 99: Soulad mezi opatřeními SCLLD MAS Holicko a specifickými cíli Integrovaného operačního programu	268
Tab. 100: Programový rámec IROP, Opatření I – Vzdělávání	270
Tab. 101: Programový rámec IROP, Opatření II – Bezpečnost silničního provozu.....	272
Tab. 102: Soulad mezi fichemi SCLLD MAS Holicko a články nařízení Programu rozvoje venkova	274
Tab. 103: Programový rámec PRV, Fiché I – Podpora zemědělských podniků	276
Tab. 104: Programový rámec PRV, Fiché II – Podpora potravinářských podniků.....	277
Tab. 105: Programový rámec PRV, Fiché III – Podpora malých podniků.....	279
Tab. 106: Programový rámec PRV, Fiché IV – Ochrana lesních porostů	281
Tab. 107: Programový rámec PRV, Fiché V – Zpřístupnění lesa návštěvníkům.....	282
Tab. 108: Programový rámec PRV, Fiché VI – Spolupráce místních akčních skupin	283
Tab. 109: Integrovaný přístup mezi programovými rámci	285
Tab. 110: Horizontální témata (udržitelný rozvoj, podpora rovnosti a rovné příležitosti) ve vztahu k jednotlivým opatřením SCLLD.....	290
Tab. 111: Horizontální témata PRV (životní prostředí, zmírňování změny klimatu a inovace) ve vztahu k jednotlivým opatřením SCLLD.....	292
Tab. 112: Horizontální témata ve vazbě na opatření a Fiché v rámci programových rámců	294
Tab. 113: Zainteresovanost zájmových skupin v klíčových oblastech řešených SCLLD.....	297

E.4 Seznam grafů

Graf 1: Výše finanční podpory dle jednotlivých Fichí v období 2009 – 2013.....	14
Graf 2: Výše finanční podpory dle typu žadatele v období 2009 - 2013.....	14
Graf 3: Velikost katastrálního území obcí v územní působnosti MAS Holicko	22
Graf 4: Počet obyvatel v obcích MAS Holicko v roce 2014.....	22
Graf 5: Podíl obcí na celkovém obyvatelstvu v MAS Holicko v roce 2014.....	23
Graf 6: Struktura využití ploch na území MAS Holicko v roce 2014	24
Graf 7: Počet obyvatel v obcích MAS Holicko v letech 2001 až 2014	26
Graf 8: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Holicko v letech 2001 až 2014	27
Graf 9: Hrubá míra porodnosti v letech 2001 až 2014.....	29
Graf 10: Počet narozených a zemřelých v MAS Holicko v letech 2001 až 2014	30
Graf 11: Hrubá míra úmrtnosti v letech 2001 až 2014.....	31
Graf 12: Počet přistěhovalých a vystěhovalých v MAS Holicko v letech 2001 až 2014.....	32
Graf 13: Přirozený přírůstek obyvatelstva v letech 2001 až 2014.....	32
Graf 14: Migrační přírůstek obyvatelstva v letech 2001 až 2014.....	33
Graf 15: Celkový přírůstek v letech 2001 až 2014.....	34
Graf 16: Podíl žen na obyvatelstvu v obcích MAS Holicko v roce 2013	35
Graf 17: Podíl obyvatel ve věku 0 – 14 let na populaci v letech 2001 až 2014	37
Graf 18: Podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let na populaci v letech 2001 až 2014	37
Graf 19: Podíl obyvatel ve věku 65 let a starších na populaci v letech 2001 až 2014.....	38
Graf 20: Index stáří v letech 2001 až 2014	40
Graf 21: Index stáří v obcích MAS Holicko v roce 2014.....	40
Graf 22: Průměrný věk v obcích MAS Holicko v roce 2012	42
Graf 23: Vzdělanostní struktura obyvatelstva při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011.....	43
Graf 24: Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	43
Graf 25: Podíl osob s úplným středoškolským vzděláním v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	44
Graf 26: Podíl neobydlených bytů v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011.....	46
Graf 27: Podíl bytů sloužících k rekreaci v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	47
Graf 28: Rozdělení bytů dle vlastnického práva při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	48
Graf 29: Rozdělení bytů dle obývacího při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	49
Graf 30: Rozdělení bytů dle počtu obytných místností při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	50
Graf 31: Rozdělení domů dle období výstavby či rekonstrukce při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011.....	51
Graf 32: Sociálně ohrožené skupiny obyvatelstva v MAS Holicko v letech 2013 až 2014	64
Graf 33: Struktura využití ploch na území MAS Holicko v roce 2013	98
Graf 34: Počet pamětihodností v obcích MAS Holicko v roce 2014.....	114
Graf 35: Počet registrovaných ekonomických subjektů v obcích MAS Holicko v roce 2013.....	121
Graf 36: Počet registrovaných ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou v obcích MAS Holicko v roce 2013	122
Graf 37: Index ekonomického zatížení v obcích MAS Holicko v roce 2013.....	144
Graf 38: Míra zaměstnanosti vzhledem k počtu obyvatel v obcích MAS Holicko v roce 2013	145
Graf 39: Podíl nezaměstnaných osob dle věkové kategorie v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014	152
Graf 40: Podíl nezaměstnaných dle délky evidence v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014	153
Graf 41: Podíl nezaměstnaných dle vzdělání v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014.....	153
Graf 42: Dotazníkové šetření – identifikace problémů mezi občany MAS Holicko v roce 2013	194

E.5 Seznam map

Mapa 1: Výše finanční podpory dle jednotlivých obcí období 2009 – 2013	15
Mapa 2: Mapa území MAS Holicko	18
Mapa 3: Rozdělení obcí MAS Holicko dle příslušnosti do správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP)	19
Mapa 4: Index stáří v obcích MAS Holicko v roce 2014	41
Mapa 5: Dostupnost mateřské školy v obcích MAS Holicko v roce 2015	55
Mapa 6: Dostupnost základní školy v obcích MAS Holicko v roce 2015	56
Mapa 7: Dostupnost střední školy v obcích MAS Holicko v roce 2015	57
Mapa 8: Hustota silniční sítě v obcích MAS Holicko v roce 2013	86
Mapa 9: Pentlogram (hustota provozu) na komunikacích I. a II. třídy v okolí Holic, sčítání ŘSD v roce 2010 ..	87
Mapa 10: Intenzita dopravy na území města Holice, sčítání ŘSD v roce 2010	87
Mapa 11: Intenzita dopravy na území MAS Holicko, sčítání ŘSD v roce 2010	88
Mapa 12: Měrné územní emise ze stacionárních zdrojů v obcích MAS Holicko v roce 2012	95
Mapa 13: Měrné územní emise z mobilních zdrojů v obcích MAS Holicko v roce 2012	96
Mapa 14: Podíl lesních ploch na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013	98
Mapa 15: Podíl zemědělské půdy na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013	99
Mapa 16: Podíl orné půdy na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013	100
Mapa 17: Podíl zastavěných ploch na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013	101
Mapa 18: Vodní eroze zemědělské půdy v obcích MAS Holicko v roce 2009	102
Mapa 19: Koefficient ekologické stability v obcích MAS Holicko v roce 2012	106
Mapa 20: Ekologická fragmentace v obcích MAS Holicko v roce 2011	107
Mapa 21: Přírodní potenciál rekreace v obcích MAS Holicko v roce 2012	117
Mapa 22: Index progresivity ekonomické struktury v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	123
Mapa 23: Podíl úč. přidané hodnoty v inovativních oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	125
Mapa 24: Podíl zaměstnanců v inovativních oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	125
Mapa 25: Podíl úč. přidané hodnoty v tech. nároč. oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	127
Mapa 26: Podíl zaměstnání v tech. nároč. oborech a službách v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	127
Mapa 27: Struktura zaměstnanosti dle velikosti podniku v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	129
Mapa 28: Průměrná produktivita práce z účetní hodnoty v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	129
Mapa 29: Podíl nezaměstnaných osob v obcích MAS Holicko k 31. 12. 2013	148
Mapa 30: Denní dojíždka do zaměstnání do města Holice v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	154
Mapa 31: Dostupnost hasičského záchranného sboru v obcích MAS Holicko v roce 2013	170
Mapa 32: Dostupnost zdravotnické záchranné služby v obcích MAS Holicko v roce 2013	170
Mapa 33: Dostupnost zařízení poskytujícího kompletní zdravotní péči v obcích MAS Holicko v roce 2013	171
Mapa 34: Dostupnost policejní stanice v obcích MAS Holicko v roce 2013	172
Mapa 35: Rozvojová oblast Holice - sever	178

E.6 Seznam obrázků

<i>Obr. 1: Struktura strategické části SCLLD – hierarchie klíčových oblastí, strategických cílů, specifických cílů a opatření SCLLD MAS Holicko .....</i>	<i>204</i>
<i>Obr. 2: Struktura klíčové oblasti A. Partnerská spolupráce .....</i>	<i>205</i>
<i>Obr. 3: Struktura klíčové oblasti B. Kvalitní život v obcích .....</i>	<i>208</i>
<i>Obr. 4: Struktura klíčové oblasti C. Podpora podnikání a zaměstnanosti.....</i>	<i>221</i>
<i>Obr. 5: Struktura klíčové oblasti D. Rozvoj cestovního ruchu .....</i>	<i>228</i>
<i>Obr. 6: Struktura klíčové oblasti E. Životní prostředí.....</i>	<i>234</i>
<i>Obr. 7: Grafické znázornění sktruktury programového rámce IROP.....</i>	<i>269</i>
<i>Obr. 8: Grafické znázornění sktruktury programového rámce PRV.....</i>	<i>275</i>
<i>Obr. 9: Grafické znázornění vazby programového rámce IROP na opatření SCLLD mimo prog.rámce.....</i>	<i>287</i>
<i>Obr. 10: Grafické znázornění vazby programového rámce PRV na opatření SCLLD mimo prog.rámce.....</i>	<i>288</i>
<i>Obr. 11: Organizační schéma MAS Holicko, o.p.s.....</i>	<i>296</i>